ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ

စတုတ္ထတွဲ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဒုကပဋ္ဌာန်း

၁-ဟေတုဂေါစ္ဆက

ဟေတုဒုက ပဋိစ္စဝါရ

ဟေတုပစ္စည်း

ဒုကပဋ္ဌာန်း ဟေတုဂေါစ္ဆက ခြောက်ဒုက်တွင် ဟေတုဒုက်၊ ပဋိစ္စဝါရ၊ ဟေတုပစ္စည်း၌ ဟေတုပဒ သုံးချက်၊ နဟေတုပဒ သုံးချက်၊ ဟေတု နဟေတုပဒ သုံးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်။

ပဌမ ပဒ၌ ဟေတုဓမ္မော ဟူသော ကတ္တားပုဒ်၏ အရကား မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော ဟိတ်တပါးပါးကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဟိတ်တပါး နှစ်ပါးဟု ဆိုအပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စယုပ္ပန် တရားရ၏။

ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တား ကား- အစိတ်အပေါင်း ဟိတ်ခြောက်ပါးကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၊ ဟိတ် ခြောက်ခုကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ အစိတ်အပေါင်း

နာမက္ခန္ဓာ၊ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရား ရ၏။ ။ပဋိသန္ဓေ အခါကတ္တားကား–ပဋိသန္ဓေဟိတ် အစိတ်အပေါင်း ဟိတ်သုံးပါးကိုစွဲ၍ **ဖြစ်သော** သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ဒွတ္တိံသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်တရားရ၏။ ။ပဉ္စမေန ပဉ္စမဒုတိယံ၌ **ပဝတ္တိအခါ ကတ္တား ကား**–မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော ဟိတ်တပါးပါးကို စွဲ၍ဖြစ်သော မောဟမူဒွေး ကြဉ်သော သဟိတ်စိတ် ဧကူနသတ္တတိ၊ စေတသိက်ဒွေပညာသ၊ အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ၊သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်။လ။၏။ **ပဋိသန္ဓေ အခါ ကတ္တား ကား** – သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ၌ ရှိသော အစိတ်အပေါင်း ဟိတ်သုံးပါးကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ် ပဋိသန္ဓေသတ္တရသ၊စေတသိက်ပဉ္စတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ ကဋတ္တာရုပ်။လ။၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ **ပဝတ္တိအခါ ကတ္တား** ကား – သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၊ဟိတ်ခြောက်ခုကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၊စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ။လ။ ၏။ **ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တား** ကား – သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ဟိတ်သုံးပါးကြဉ်သော စေတသိက် ဒွတ္တိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ စေတသိက် ဒွတ္တိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ ကဋတ္တာရုပ် ။လ။ ၏။ ဒုတိယေန ပဉ္စမံ၌ **ပဝတ္တိအခါ ကတ္တား** ကား– မောဟမူဒွေး ကြဉ်သော သဟိတ်စိတ် ဧကူန တ္တတိ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော အစိတ် ပေါင်း ဟိတ်ခြောက်ပါး။လ။၏။ **ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တား** ကား – ဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ပဋိသန္ဓေ ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတ သိက် ဒွတ္တိံသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ဟဒယ ဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေ ဟိတ်သုံးပါး ။လ။ ၏။ဒုတိယေန ပဉ္စမဒုတိယံ၌ **ပဝတ္တိအခါ ကတ္တား** ကား – မောဟမူဒွေး ကြဉ်သော သဟိတ်စိတ် ဧကူနသတ္တတိ၊ဟိတ်

ခြောက်ခု ကြည်သော စေတသိက် ဆစ္စတ္တာလီသ၊ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော မောဟမူ ဒွေး ကြည်သော သဟိတ်စိတ် ကျေနသတ္တတိ၊ စေတသိက်ဆစ္စတ္တာလီသ၊ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ၊ ဘဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ။လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါကတ္တားကား- သဟိတ် ပဋိသန္ဓေသတ္တရသ၊ ဟိတ်သုံးပါး ကြည်သော စေတသိက် ဗာတ္တိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ စေတသိက် ပဥ္စတိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ ကဋတ္တာရုပ်။လ။၏။

ပဌမဒုတိယေန ပဌမံဌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တား ကား – မောဟမူ ဒွေး ကြည်သော သဟိတ်စိတ် ကျေနသတ္တတိ၊ စေတသိက် ဆစ္စတ္တာလီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ အစိတ်အစိတ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော အစိတ်အစိတ် ဖြစ်သော ဟိတ် ။လ။ ၏။ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံဌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား - သဟိတ်စိတ် ကေ သတ္တတိ၊ စေတသိက် ဆစ္စတ္တာလီသ၊ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ဟိတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ် ကျေနသတ္တတိ၊ စေတသိက် ဆစ္စတ္တာလီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ ဘဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ။လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါကတ္တားကား- သဟိတ်ပဋိသန္ဓေသတ္တရသ၊ ဟိတ် သုံးခုကြည်သော စေတသိက် ဗာတ္တိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထု၊ အစိတ်အစိတ်သော ဟိတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ ဟိတ်သုံးပါးကြည်သော စေတသိက်ဗာတ္တိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ ကဋတ္တာရုပ် ။လ။၏။ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံဌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တား ကား – မောဟမူ ဒွေး ကြည်သော သဟိတ်စိတ် ကျေနသတ္တတိ၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြည်သော စေတသိက် ဆစ္စတ္တာလီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ အစိတ် အစိတ်သော ဟိတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော မောဟမူ ဒွေး ကြည်သော သဟိတ်စိတ် ကျေန သတ္တတိ၊ စေတသိက် ဆစ္စတ္တာလီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ အစိတ်အစိတ်သော သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ။လ။ ၏။ ။ဟေတုပစ္စည်း ပြီး၏။

အာရမ္မဏာဒိ ပစ္စည်း

အာရမ္မဏာ၌လည်း ကိုးချက်။ နာမက္ခန္ဓာကိုသာ ကောက်၊ အဓိပတိ၌လည်း ကိုးချက်။ သာဓိပတိဇော နာမက္ခန္ဓာ၊ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်၊ အနန္တရအစရှိသော ပစ္စည်းအကုန် ကိုးချက်စီချည်း ထွက်၏။ ။အနုလုံပြီး၏။

ပစ္စနီယ ပစ္စနိက

ပစ္စနိက်၊နဟေတုပစ္စည်း၌ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊တချက်၊ဒုတိယေန ပဌမံ၊ တချက်၊ ပေါင်းနှစ်ချက်။ ။ဒုတိယေနဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ၊ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်၊ ပဋိသန္ဓေအခါ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်ကို ကောက်၊ ရုပ်သက်သက်၌ အဟိတ် စိတ္တဇရုပ်၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်၊ ဗာဟိရရုပ်၊ အာဟာရဇရုပ်၊ဥတုဇရုပ်၊ အသညသတ် ကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိ ကမ္မဇ ရုပ်ကိုကောက်။

ဒုတိယေန ပဌမံ၌ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကို ကောက်၊နာရမ္မဏ၌, ပဌမေန ဒုတိယံ၊ တချက်။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ တချက်။ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ တချက်။ ပေါင်းသုံးချက်။ ။ရုပ်ကိုကောက်၊ အကောက်လွယ်ပြီ၊ နာဓိပတိ၌ ကိုးချက်ထွက်၏၊ အကောက်ခက် ၏၊ပဌမေန ပဌမံ ၌ကတ္တားကား– အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် ရှစ်ခု၊ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ကိုးခု၊မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ကိုးခု၊လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၌ရှိသော အလောဘ အဒေါသကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝီမံသာဓိပတိ၊ အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူရှစ်ခု၊ ဒေါသမူ ဒွေး၊ ကာမာဝစရသောဘဏစိတ် နှစ်ဆဲ့လေးခု၊မဟဂ္ဂုတ် ဝိပါက်ကိုးခု၊ စိတ္တက္ခဏ ကာခုတခု၌ ရှိသော ဟိတ် တပါးပါးကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး။လ။၏။

ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား – အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် ရှစ်ခု၊

ကောန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ကိုးခု၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ကိုးခု၊ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၌ရှိသော အမောဟကို စွဲ၍ ဖြစ်သော အဓိပတိ တရားကို မရသောအခါ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ မဟဂ္ဂုတ် ဝိပါက်ကိုးခု၌ ရှိသော ဟိတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ကာမာဝစရ သောဘဏ စိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက် ကိုးခု၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက်ဆစတ္တာလီသ၊ အစိတ်စိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ နိရာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါးကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ဒွတ္တိံသ၊ ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် ။လ။၏။ ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမ ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား – အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူရှစ်ခု၊ ဒေါသမူဒွေး၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက် ကိုးခု၌ ရှိသော ဟိတ်တပါးပါးကို စွဲ၍ဖြစ်သော လောဘမူရှစ်ခု၊ ဒေါသမူဒွေး၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက် ကိုးခုနှင့်တကွ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဧကပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ နိရာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်။လ။၏။ (ဤနည်းကို မှီ၍ အကြွင်းခြောက်ချက်ကို ကောက်လေ၊) နာနန္တရ၊ နသမနန္တရ၊ နအညမည၊ နဥပနိဿယ၊ သုံးချက်စီ၊ နပုရေဇာတ ကိုးချက်၊ နပစ္ဆာဇာတ၊ နာသေဝန တို့လည်း ကိုးချက်စီ၊ နကမ္မ သုံးချက်၊ နဝိပါက ကိုးချက်။ နအာဟာရ၊ နဣန္ဒြိယ၊ နဈာန၊ နမဂ္ဂတို့မှာ တချက်စီ၊ နသမ္ပယုတ္တ၊ နဝိပ္ပယုတ္တ၊ နော နတ္ထိ၊ နောဝိဂတတို့မှာသုံးချက်စီ။

ပဉှာဝါရ အနုလောမ ဟေတုပစ္စည်း

ပဉှာဝါရ **ဟေတုပစ္စည်း၌**- ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿ၊ ပဋ္ဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဒုတိယဿ၊ သုံးချက်။ ပဋ္ဌမော ပဋ္ဌမဿ ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-သမ္ပယုတ်ဟိတ်အား တပ်သော လောဘမူ ဖြစ်အုံ၊ လောဘ မောဟ၊ ဒေါသမူဖြစ်အုံ၊ ဒေါသ မောဟ

ဖြစ်အံ့၊အလောဘ အဒေါသ၊တိဟိတ်ဖြစ်အံ့၊အလောဘ အဒေါသ အမောဟ။ ဤဟိတ်နှစ်ပါး သုံးပါးပစ္စည်း။လ။ ၏ **သမ္ပဒါန်ကား**- မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော သမ္ပယုတ်ဟိတ် ခြောက်ပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ (ပဋိသန္ဓေအခါ ပဋိသန္ဓေဟိတ် သုံးပါးကို ကောက်)

ပဉ္စမော ဒုတိယသ္မိံ **ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား**— သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း ။လ။ ၏၊ **သမ္ပဒါန်ကား**-သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ (ပဋိသန္ဓေအခါ ပဋိသန္ဓေ ဟိတ်သုံးပါးကို ကောက်လေ။) ပဉ္စမော ပဉ္စမ ဒုတိယသ္မိံ **ပဝတ္တိအခါကတ္တားကား**- သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော လောဘမူ ဖြစ်အံ့၊ လောဘ မောဟ၊ ဒေါသမူ**ဖြစ်အံ့၊ဒေါသ** မောဟ၊ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့၊ အလောဘ အဒေါသ၊ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့၊ အလောဘ အဒေါသ အမောဟ၊ ဤဟိတ်နှစ်ပါး သုံးပါး ပစ္စည်း ။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်** ကား-မောဟမူဒွေး ကြဉ်သော သဟိတ်စိတ် ဧကူနသတ္တတိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဧကပညာသ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ (ပဋိသန္ဓေအခါ ပဋိသန္ဓေဟိတ်ကို ကောက်လေ)။ ၊ ။ဟေတုပစ္စည်း ပြီးပြီ။

အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ပဉ္စမသုံးချက်၊ ဒုတိယသုံးချက်၊ပဉ္စမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်။ ပဉ္စမော ပဉ္စမသ္မိံ **ကတ္တားကား**— ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်** ကား-အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန စိတ်သုံးခု၊ နေဝသညာယတန စိတ်သုံးခု၊အဘိညာဉ် ဒွေး၌ရှိသော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏၊ ပဉ္စမောဒုတိယသ္မိံ **ကတ္တားကား**—ဟိတ်ခြောက်ပါးပစ္စည်း ။လ။ ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ကာမာဝစရသောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာယတန စိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေး၊ ဟိတ်ခြောက်ခု၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်

စတုစတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ပဥ္စမော ပဥ္စမဒုတိယဿဥ္ဇကတ္တား ကား-ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကာမာဝစရသောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ ဝိညာဏဥ္စာ ယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာယတန စိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ် ဒွေး၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။

ဒုတိယော ဒုတိယဿဥ္ဇ ကတ္တားကား-စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ ဟိတ်ခြောက်ခုကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား - ကာမစိတ် စတုပညာသ၊ ဝိညာဏဥ္စာယတန စိတ်သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် စိတ်သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေး၊ လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု၊ ဟိတ်ခြောက် ခု၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် စတုစတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ (ဒုတိယော ပဥ္စမဿဥ္ဇလည်း ကတ္တားကို အကုန်ကောက်) သမ္ပဒါန် ကား - အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့် လေးခု၊ ဝိညာဏဥ္စာယတန စိတ်သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေး၊ လောကုတ္တရာ စိတ် ရှစ်ခုဥ္ဇ ရှိသော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ (ဒုတိယော ပဥ္စမ ဒုတိယဿဥ္ဇလည်း ကတ္တားကို အကုန်ကောက်) သမ္ပဒါန် ကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့် လေးခု၊ ဝိညာဏဥ္စာယတန စိတ်သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာ ယတန စိတ်သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေး၊ လောကုတ္တရာ စိတ်ရှစ်ခု၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။

ပဥ္စမဒုတိယော ပဥ္စမဿဥ္ဇ ကတ္တား ကား - သဟိတ်စိတ် ဧက သတ္တတိ၊ စေတသိက်ဒွေပညာသ၊ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန် ကား- အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ ဝိညာဏဥ္စာယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာယတန စိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေးဥ္ဇ ရှိသော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ (ပဥ္စမဒုတိယော ဒုတိယဿဥ္ဇ ကတ္တားကောက်မြဲ) သမ္ပဒါန် ကား-မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမဇောတခုယုတ် သုံးဆယ်၊ တဒါရုံ

ကောဒသ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန စိတ်သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာ ယတန စိတ်သုံးခု၊အာကိဉ္စညာဉ်ဒွေး ဟိတ်ခြောက်ခု၊အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် စတုစတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ (ပဌမ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယဿဥ် ကတ္တားကား-ကောက်မြဲ၊) သမ္ဗန္ဓါန် ကား - အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့် လေးခု၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန စိတ်သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာ ယတန စိတ်သုံးခု၊ အာကိဉ္စညာဉ် ဒွေး၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။အာရမ္မဏပြီး၏။

အဓိပတိဉ္စလည်း ကိုးချက်။ ပဌမော ပဌမဿဥ် အာရမ္မဏာ ဓိပတိ,သဟဇာတာဓိပတိ နှစ်ပါး၊အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အံ့၊ကတ္တား ကား-အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော လောဘမူရှစ်ခု၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ မဟဂ္ဂုတ်စိတ် နှစ်ဆယ့် ခုနစ်ခု၊ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခုဥ်ရှိသော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ဗန္ဓါန်ကား - အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူစိတ် ရှစ်ခုဥ် ရှိသော လောဘ မောဟ၊ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊မဟာကြိယာဉာဏ သမ္ပယုတ် လေးခုဥ်ရှိသော အလောဘ အဒေါသ အမောဟ၊ ဤ ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ သဟဇာတာဓိပတိ ဖြစ်အံ့၊ကတ္တား ကား - သမ္ပယုတ်ဟိတ် အလောဘ အဒေါသအား တဝ်သော အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ မဟာကုသိုလ်,မဟာကြိယာဉာဏ သမ္ပယုတ်ရှစ်ခု၊ ကေန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ကိုးခု၊ မဟဂ္ဂုတ် ကြိယာ ကိုးခု၊ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၊ စိတ္တက္ခဏ တခုတခုဥ် ရှိ သော ဝီမံသာ ဓိပတိပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ဗန္ဓါန်ကား-သမ္ပယုတ်ဟိတ် အလောဘ အဒေါသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဌမော ဒုတိယဿဥ် အာရမ္မဏာ ဓိပတိ, သဟဇာတာဓိပတိ နှစ်ပါး၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယဿဥ်လည်း အာရမ္မဏာဓိပတိ, သဟဇာတာဓိပတိ နှစ်ပါး၊ ပဌမော ပဌမဿကို နည်းမှီ၍ ကောက်လေ။

ဒုတိယော ဒုတိယဿဥ်လည်း အာရမ္မဏာ မိပတိ,သဟဇာတာ ဓိပတိ နှစ်ပါး၊ အာရမ္မဏာ ဓိပတိ ဖြစ်အံ့၊ ကတ္တားကား - အလေး အမြတ်ပြုအပ်သော ဇုဋ္ဌဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ရုပ် အဋ္ဌာရသ၊ဒေါသမူဒွေး၊

ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ် ကြဉ်သော စိတ် ရှစ်ဆယ့် လေးခု၊ ဒေါသ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ ဟိတ် ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် လေးဆယ့်တခု၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း၊ လ။ ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**—အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု၊လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု၊ဒေါသ ဣဿာမစ္ဆရိယကုက္ကုစ္စဝိစိကိစ္ဆာအပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် သုံးဆယ့်ကိုးခု ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ။သဟဇာတာဓိပတိ ဖြစ်အံ့၊ ကတ္တားကား- သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဆန္ဒ စိတ္တ ဝီရိယ ဟုဆိုအပ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် သုံးပါးတို့ တွင် တပါးပါးပစ္စည်း။လ။၏၊ သမ္ပဒါန် ကား- အဓိပတိတရားကိုယ် ဟိတ်ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်၊လ။ ၏။ (ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြွင်းကို ကောက်လေ)။အဓိပတိ ပြီး၏။

အနန္တရပစ္စည်း၌လည်း ကိုးချက်။ ။ပဌမော ပဌမဿ၌ ကတ္တား ကား- ရဟန္တာတို့ စုတိ ကြဉ်သော ရှေးရှေးသော သဟိတ်စိတ် စေတသိက်၌ ရှိသော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန် ကား-ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော သဟိတ်စိတ် စေတသိက်၌ ရှိသော ဟိတ်ခြောက်ပါးပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။(အကြွင်း အကောက်လွယ်ပြီ။) သမနန္တရလည်း နည်းတူ။ ။သဟဇာတလည်း ကိုးချက်၊ပဋိစ္စဝါရအတိုင်း။ ။အညမညလည်း ကိုးချက်၊ ပဋိစ္စဝါရ အတိုင်း။ ။နိဿယလည်း ကိုးချက်၊သဟဇာတ,ပုရေဇာတနှစ်ပါး။ ဥပနိဿယလည်း ကိုးချက်၊အာရမ္မဏူ၊အနန္တရူ၊ ပကတူ-သုံးချက်စီ။ ပုရေဇာတ၌ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ဒုတိယော ပဌမဿ၊ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ၊ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ၊ဝတ္ထုပုရေဇာတ-နှစ်ချက် စီ၊ ။ပစ္ဆာဇာတ၌ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယဿ သုံးချက်။ ။အာသေဝန၌ အနန္တရ အတိုင်း ကိုးချက်။ ။ကမ္မ၌ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ သုံးချက်၊ ။ဝိပါက၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်းကိုးချက်။

အာဟာရ၌ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယဿ သုံးချက်။ ။ဣန္ဒြိယ၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်းကိုးချက်။ ။ဈာန၌ ဒုတိယ သုံးချက်။ မဂ္ဂ ကိုးချက်၊ သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်။ ။ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ၊ ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယဿ-ငါးချက်။ ။အတ္ထိ ကိုးချက်။ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတတို့လည်း ကိုးချက်စီ ထွက်၏၊ (အကောက် လွယ်ပြီ။) ပစ္စနိက်၌လည်း နဝစီ ထွက်၏။ ။ဟေတုဒုက် ပြီး၏။

သဟေတုက ဒုက ပဋိစ္စဝါရ

သဟေတုကဒုက်၌..ပဋိစ္စဝါရ၊ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်။ ။ပဌမေန ပဌမံ၌ ပဝတ္တိ အခါ **ကတ္တားကား**- သဟိတ်စိတ် စေတသိက်တိ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ် စေတသိက်တိ၊ မောဟမူ ဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။လ။၏။ (ပဌမသုံးချက် အကောက်လွယ်ပြီ။)

ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ရုပ်သက်သက်၌**ကတ္တားကား**-ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ကုသိုလ်,အကုသိုလ်,သဟိတ်ဝိပါက်, သဟိတ်ကြိယာနာမက္ခန္ဓာတို့ သည့် ယထာရဟပြုအပ်သော သဟိတ်စိတ္တဇ မဟာဘုတ်၊သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာတို့နှင့် ယထာရဟ အတူဥပါဒ် သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ် နှင့်တကွသောသဟိတ်စိတ္တဇဥပါဒါ၊သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇဥပါဒါ ရုပ်။လ။၏။ ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား**-ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂုတ်၌ရှိသော မောဟကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်၊လ။၏။ ။ ဒုတိယေနပဌမံ၌**ကတ္တားကား**-ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌

ရှိသောမောဟကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊ စေတသိက် စုဒ္ဒသ၊အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ။လ။၏။ ။ဒုတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား- ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ ရှိသော မောဟကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊ စေတသိက် စုဒ္ဒသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်။လ။၏။

ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား- ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် စုဒ္ဒသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ မောဟကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ စေတသိက် စုဒ္ဒသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။လ။၏။

ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော သဟိတ်စိတ်ခြောက်ဆယ့်နှစ်ခု၊မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊စေတသိက် စုဒ္ဒသ၊အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ မောဟကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်။လ။၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ သဟိတ်ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ်၊လ၊၏။ ။ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သော အခါ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊ စေတသိက် စုဒ္ဒသ၊ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ၊ မောဟကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် စုဒ္ဒသ၊ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ၊စိတ္တဇရုပ်၊လ၊၏။ ။ဟေတု ပြီး၏။

အာရမ္မဏ၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ၊ သုံးချက်။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ နှစ်ချက်၊ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၊တချက်-ပေါင်းခြောက်ချက်။ (အနက်ကောက် လွယ်ပြီ) ။အဓိပတိ၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ပဌမဒုတိယ

တချက်-ပေါင်းငါးချက်။ (အကောက်လွယ်ပြီ)။ ။အနန္တရ ခြောက်ချက်၊ သမနန္တရလည်း ခြောက်ချက်၊ သဟဇာတ ကိုးချက်၊ အညမည ခြောက်ချက်၊ နိဿယ ကိုးချက်၊ ဥပနိဿယ ခြောက်ချက်၊ ပုရေဇာတလည်း ခြောက်ချက်၊ အာသေဝနလည်း ခြောက်ချက်၊ ကမ္မ ကိုးချက်၊ဝိပါက ငါးချက်။ ။အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့၌လည်းကိုးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ ခြောက်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ကိုးချက်၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတလည်း ကိုးချက်၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ခြောက်ချက်။ ။အနုလုံ။

ပစ္စနိက် နဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ—ပေါင်း ငါးချက်။ ။နာရမ္မဏေ တီဏိ။ ။နာဓိပတိ ကိုးချက်။ ။နာနန္တရ၊ န သမနန္တရ၊ န အညမည၊ သုံးချက်စီ။ ။နဥပနိဿယလည်း သုံးချက်၊ န ပုရေဇာတ၌ ကိုးချက်၊ န ပစ္ဆာဇာတ၊ နာသေဝနတို့၌လည်း ကိုးချက်စီ။ နကမ္မ၌ သုံးချက်၊ နဝိပါက ကိုးချက်၊ န အာဟာရ၊ န ဣန္ဒြိယ၊ န ဈာန၊ နမဂ္ဂတို့၌လည်း တချက်စီ၊ န သမ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ နဝိပ္ပယုတ္တ၌ ခြောက်ချက်၊ နောနတ္ထိ၊ နောဝိဂတတို့၌ သုံးချက်စီ။

ပဉ္စာဝေါရ

ပဉ္စာဝေါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယဿ-ပေါင်း ခြောက်ချက်။ ။ပဌမော ပဌမဿ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား- သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော မောဟမှုတွေးကြည်သော သဟိတ်စိတ် ကျေန သတ္တတိ၊ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ ရှိသော လောဘမှုဖြစ်အံ့။ လောဘ မောဟ၊ ဒေါသမှုဖြစ်အံ့-ဒေါသ မောဟ၊ ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့-အလောဘ အဒေါသ၊ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့၊ အလောဘ, အဒေါသ, အမောဟ။ ဤ ဟိတ်နှစ်ပါး သုံးပါးပစ္စည်း။လ။၏။ ။သမ္ဗန္ဓ်ကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ

သတ္တရသဉ္စ ဟိတ်သုံးပါးကို ကောက်။ (ပဌမအကြွင်း နှစ်ချက် လွယ်ပြီ။)

ဒုတိယော ဒုတိယဿ ကတ္တားကား-စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂုတ်၌ မောဟ ပစ္စည်း။ လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား- စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ဒုတိယော ပဌမဿ ကတ္တားကား- ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ် ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ ကတ္တားကား- သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ် ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ ရှိသော မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ။ဟေတု ပြီး၏။

အာရမ္မဏ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း ကိုးချက်။ ။ပဌမော ပဌမဿ ကတ္တားကား- သဟိတ်စိတ် ကောသတ္တတိ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန် ကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကာမာဝစရသောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ ဝိညာဏဥ္စာယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေး, မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ပဌမော ဒုတိယဿ ကတ္တားကား-သဟိတ်စိတ် ကောသတ္တတိ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ၊ ပစ္စည်း၊လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား- မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ သန္တီရဏသုံးခု၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ပဌမောပဌမဒုတိယဿ ကတ္တားကား- လောကီ သဟိတ်စိတ်ကို ကောက်၊ သမ္ပဒါန်ကား- မောဟမူဒွေး စေတသိက် ပန္နရသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ဒုတိယော ဒုတိယဿ ကတ္တားကား-အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ ရုပ်

အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန် ။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ဒုတိယော ပဌမသဿ၌ ကတ္တားကား-အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ၊ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊နိဗ္ဗာန်ပစ္စည်း။လ။၏၊ သမ္ပဒါန်ကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊အဘိညာဉ် ဒွေး၊ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား-အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်းဒွါဒသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ ပစ္စည်း။ လ။၏။သမ္ပဒါန်ကား-မောဟမူဒွေး၊ စေတသိက် ပန္နရသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ပဌမ ဒုတိယော ပဌမဿ၌ ကတ္တား ကား- မောဟမူဒွေး၊ စေတသိက်ပန္နရသ၊ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ပဒါန်ကား-အကုသိုလ်ဒွါဒသ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေး, မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား- ကောက်မြဲ၊ သမ္ပဒါန် ကား- မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ သန္တီရဏ သုံးခု၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ပဌမ ဒုတိယောပဌမဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား-မောဟမူဒွေး၊စေတသိက် ပန္နရသ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မောဟမူဒွေး၊ စေတသိက် ပန္နရသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။အာရမ္မဏ ပြီး၏။

အဓိပတိ၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ-ပေါင်း လေးချက်။ ။ ပဌမော ပဌမဿ၌ အာရမ္မဏာဓိပတိ ဖြစ်အံ့၊ ကတ္တား ကား- ဒေါသမူဒွေး၊မောဟမူဒွေးကြဉ်သော အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော သဟိတ်စိတ် ခြောက်ဆယ့် ခုနစ်ခု၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် လေးဆယ့်ခုနစ်ခု ပစ္စည်း။ လ။ ၏၊ သမ္ပဒါန်ကား- အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော

လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏ သမ္ပယုတ် လေးခု၊ ဒေါသ၊ ဇှသာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဝိရတီ၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် လေးဆယ့်နှစ်ခု၊ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ။သဟဇာတာဓိပတိဖြစ်အံ့၊ ကတ္တားကား-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ အား တပ်သော သာဓိပတိဇော ငါးဆယ့်နှစ်ခု၌ ရှိသော အဓိပတိ တရားကိုယ်သုံးပါး,လေးပါးပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-အဓိပတိ တရားကိုယ်ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်'လ။၏။ အကြွင်း နှစ်ချက်၊သဟဇာတာဓိပတိသာ။ (အကောက် လွယ်ပြီ။)

ဒုတိယော ပဌမသည် အာရမ္မဏာဓိပတိသာ၊ ကတ္တားကား-အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဇာဋ္ဌဖြစ်သော နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ၊ ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ် ကြဉ်သော အဟိတ်စိတ် သတ္တရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု၊ မဟာ ကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏ သမ္ပယုတ် လေးခု၊လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု ဒေါသ၊ဇှသာ၊မစ္ဆရိယ၊ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် လေးဆယ့်ငါးခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ ။အဓိပတိ ပြီး၏။

အနန္တရ၌ပဌမသုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊ပဌမဒုတိယသုံးချက်-ပေါင်းကိုးချက်၊ပဌမော ပဌမသည် ကတ္တားကား-ရဟန္တာတို့ စုတိ ကြဉ်သော ရှေးရှေးသော သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၊မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့် တကွ ပဌမဇော ကြဉ်သော နောက်နောက်သော သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက်ဒွေပညာသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဌမော ဒုတိယသည် ကတ္တားကား-ပဌမဇော ကြဉ်သော နောက် နောက်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ ရှိသော မောဟအားတပ်သော အဆုံးဇောကြဉ်သော ဝိစိကိစ္ဆာ…ဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊ စေတသိက် ဝုဒ္ဒသ၊ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နှ…အား

တပ်သော မဟာဝိပါက် စုတိ၊ အာဝဇ္ဇန်း ဒွေးအား တပ်သော အလောဘ၊ သဟိတ်ဘဝင်္ဂပစ္ဆေဒတဆယ့်ခုနစ်ခု၊ အဟိတ်တဒါရုံ၊ အဟိတ်ဘဝင်အားတပ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ အဆုံးဇော၊ အဟိတ် ကုသလဝိပါက် ဥပေက္ခာ သန္တီရဏ ပဌမဘဝင်အားတပ်သော မဟာဝိပါက်ဉာဏသမ္ပယုတ် ဒုတိယတဒါရုံပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ဗန္ဓနိကား-ပဌမဇော ကြဉ်သော နောက်နောက်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ ရှိသော မောဟ၊အာဝဇ္ဇန်းဒွေး၊သန္တီရဏ သုံးခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမော ပဌမဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား- အဆုံးဇော ကြဉ်သော ရှေးရှေး သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊ စေတသိက်စုဒ္ဒသ၊ ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ဗန္ဓနိကား-ပဌမဇောကြဉ်သော နောက်နောက် သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊ မောဟနှင့် တကွ စေတသိက်ပန္နရသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ဒုတိယော ဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား- နောက်နောက်သော မောဟအား တပ်သော အဆုံးဇော ကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ရှိသောမောဟ၊နောက်နောက် သော အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ဗန္ဓနိကား-နောက် နောက်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ ရှိသော မောဟ၊ နောက်နောက်သော အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ၊ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ဒုတိယော ပဌမဿ၌ ကတ္တားကား-ပဌမဇော ကြဉ်သော နောက်နောက်သော ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂုတ် စေတသိက်စုဒ္ဒသအား တပ်သော အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေး သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ ရှိသော မောဟ၊ မဟာဝိပါက် ပဋိသန္ဓေ ရှစ်ခုအား တပ်သော အဟိတ်စုတိနှစ်ခု၊ မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု ပဌမဘဝင်အား တပ်သော အဟိတ်ဒုတိယ တဒါရုံ၊ သဟိတ်ပဝတ္တိဝေါကာရ ဘဝင် တေရသအား တပ်သော ဟသိတုပ္ပါဒ်အဆုံးဇော၊ ဒုတိယ ဝုဋ္ဌော၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ

ပဌမဇောအားတပ်သော ဝုဋ္ဌော၊မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်း။လ၊၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာဝိပါက် ပဋိသန္ဓေ၊ဘဝင်၊ စုတိ၊ရူပဘဝင် ငါးခု၊ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊မဟာကြိယာ ပဌမဇော ပစ္စယုပ္ပန်၊ လ၊၏။ ။ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား- ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊ စေတသိက် ပန္နရသ၊ပဌမဇောအား တပ်သော ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ပဌမဇော ကြဉ်သော နောက်နောက်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊ စေတသိက် ပန္နရသ အားတပ်သော အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ရှိသော မောဟ ပစ္စည်း၊လ၊၏။ သမ္ပဒါန် ကား-နောက်နောက်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊ စေတသိက် ပန္နရသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ (ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက် မှာ လွယ်ပြီ၊) ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်နှင့် မောဟကို ရှက်၍ ဟောလေ၊ကောက်လေ။ အနန္တရ ပြီး၏။ (သမနန္တရလည်း တူပြီ။)

သဟဇာတ၊အညမည၊ပဋိစ္စဝါရနှင့် တူပြီ၊ နိဿယမှာ-သဟဇာတနိဿယ၊ပုရေဇာတနိဿယ နှစ်ပါး၊ ဥပနိဿယ၌ ကိုးချက်၊ (အကောက်လွယ်ပြီ။)

ပုရေဇာတ၌ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယဿ - ပေါင်း သုံးချက်။ ။ဒုတိယော ဒုတိယဿ၌ အာရမ္မဏပုရေဇာတ ဖြစ်အံ့၊ ကတ္တားကား-ပစ္စုပ္ပန် နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ ပစ္စည်း။ လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်းဒွါဒသ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ဝတ္ထုပုရေဇာတဖြစ်အံ့၊ ကတ္တားကား- စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေးအား တပ်သော မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတီတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခုဝတ္ထု။လ။ ကာယဝတ္ထု၊ ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဒွေးပဉ္စဝိညာဉ်တဆယ် ကြဉ်သော နောက် နောက်သော အဟိတ်စိတ် ရှစ်ခု၊မောဟအားတပ်သော ဝုဋ္ဌောသန္တ

အစရှိသော စိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုပြစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ဗဒါန်ကား-နောက်နောက်သော အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ၁၂ ဒါဒသ၊ မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။

ဒုတိယော ပဌမဿ၌ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတ ဖြစ်အံ့၊ ကတ္တားကား-ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ဗဒါန်ကား-အကုသိုလ် ၁၂ ဒါဒသ၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ အဘိညာဉ်နွေး၊ မောဟမူနွေး၌ မောဟ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက်ပည္စာသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ (ဝတ္ထုပုရေဇာတ လွယ်ပြီ။) ဒုတိယော ပဌမဒုတိယဿ၌လည်း လွယ်ပြီ)။ ။ပုရေဇာတ ပြီး၏။

ပစ္ဆာဇာတ၌ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ပဌမဒုတိယော ဒုတိယဿ-ပေါင်း သုံးချက်။ ။အာသေဝန၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယသုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း ကိုးချက်၊ ဒုတိယမှာ ဟသိတုပ္ပါဒ်ဇောနှင့် မောဟကိုယူ။ ။ကမ္မ၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ-ပေါင်း လေးချက်။ ။ပဌမော ပဌမဿ၌ သဟဇာတ၊ နာနာက္ခဏိက နှစ်ပါး၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၌လည်း နှစ်ပါး၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယဿ၌လည်း နှစ်ပါး၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၌ သဟဇာတသာ။ ။ဝိပါက၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယတချက်-ပေါင်း လေးချက်။ ။အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန လေးချက်စီ။ ။မဂ္ဂသုံးချက်။ သမ္ပယုတ္တ ခြောက်ချက်။ ။ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ၊ ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယဿ-ပေါင်းငါး ချက်။ ။အတ္ထိ ကိုးချက်။ ။နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ကိုးချက်စီ။ ။အဝိဂတ ကိုးချက်။ ။အနုလုံ ပြီး၏။ ။ပစ္စနိက်၌ နဝ ကိုးချက်စီထွက်၏။ ။သဟေတုကဒုက် ပြီး၏။ နောက်နှစ်ဒုက် လွယ်ပြီ။

ဟေတုဂေါစ္ဆက ပြီး၏။

၂—ဂိုဠိတ်ဝါရ

ဂိုဠိကဒုက ခုနစ်ဒုက်တွင် သပ္ပစ္စယဒုက်၊ ပဋိစ္စဝါရ၊ ဟေတုပစ္စည်း၌ သပ္ပစ္စယံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ သပ္ပစ္စယော၊ ဟေတုပစ္စည်း တချက်၊ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား- သဟိတ်စိတ် စေတသိက်၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်၊ ပဋိသန္ဓေအခါ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသကိုကောက်၊ သမ္ဗတ္တဇော် တချက်စီသာ။ ။နဟေတု၊ နာရမ္မဏ၊ နာဓိပတိ၊နအညမည၊ နပုရေဇာတ၊ နပစ္ဆာဇာတ၊ နာသေဝန၊ နကမ္မ၊နဝိပါက၊ နအာဟာရ၊နဣန္ဒြိယ၊ နဈာန၊နမဂ္ဂ၊ နသမ္ပယုတ္တ၊ နဝိပ္ပယုတ္တ၊နောနတ္ထိ၊နောဝိဂတ–တချက်စီသာ၊ လွယ်ပြီ။ ။ဆဝါရ တချက်စီသာ။

ပဉ္စာဝါရ အနုလောမ

ပဉ္စာဝါရ၌ ဟေတုပစ္စည်း တချက်သာ။ ။အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ နှစ်ချက်ထွက်၏။ ။ပဌမော ပဌမဿ၌ ကတ္တားကား-စိတ် တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေ ပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား–ကာမစိတ် စတုပညာသ၊ဝိညာဏဥ္စာယတနစိတ် သုံးခု၊နေဝသညာနာသညာယတနစိတ်သုံးခု၊အဘိညာဉ်ခွေး၊အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ဒုတိယော ပဌမဿ၌ ကတ္တားကား-နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား–မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု၊ မဟာကြိယာဉာဏ သမ္ပယုတ် လေးခု၊ အဘိညာဉ်ခွေး၊ လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်၊လ။၏။ ။အာရမ္မဏပြီး၏။ အဓိပတိ၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ နှစ်ချက်။ ။ပဌမော ပဌမဿ၌ အာရမ္မဏာဓိပတိ၊သဟဇာတာဓိပတိ နှစ်ပါး၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၌ အာရမ္မဏာဓိပတိသာ၊ အကောက်လွယ်ပြီ။ အနန္တရ၊သမနန္တရ၊သဟဇာတ၊အညမည၊နိဿယတို့မှာ တချက်စီသာ။ဥပနိဿယမှာ နှစ်ချက်။ ပုရေဇာတ၊ပစ္ဆာဇာတ၊ အာသေ

ဝန၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတတို့မှာ တချက်စီသာ။ (အကောက်လွယ်ပြီ)။ ။ပစ္စနိက်မှာ နဟေတုယာ ဒွေ၊ နာရမ္မဏေ ဇကံ၊ နာဓိပတိယာ ဒွေ၊ သဗ္ဗတ္ထ ဒွေ။ ။သပ္ပစ္စယဒုက် ပြီး၏။ ။သင်္ခတဒုက်လည်း အတူ။

သနိဒဿနဒုက် ပဋိစ္စဝါရ၊ ဟေတုပစ္စည်း၌ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ သုံးချက်။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကဏ္ဍားကား- သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ ရူပါရုံ ကြဉ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ။ပဋိသန္ဓေ ရုပ်သက်သက်မှာ ကုသလတိက်အတိုင်း ရူပါရုံကို ကြဉ်၍ ကောက်။ ဒုတိယေန ပဌမံ ၌ ပဝတ္တိ ပဋိသန္ဓေ ရုပ် သက်သက် သုံးပါး၊ ပဝတ္တိအခါ သဟိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်၊ ပဋိသန္ဓေအခါ သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ရူပါရုံကို ကောက်၊ ရုပ်သက်သက်မှာ သဟိတ်စိတ္တဇ မဟာဘုတ်၊ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ္တဇ ရူပါရုံ၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရူပါရုံကိုကောက်၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၌ (လွယ်ပြီ။) အာရမ္မဏ၌ ဒုတိယေနဒုတိယံတချက်သာ၊ (လွယ်ပြီ။) အဓိပတိ သုံးချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ တချက်စီသာ၊ သဟဇာတ် ကိုးချက်၊ အညမည တချက်၊ နိဿယ သုံးချက်၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန တချက်စီသာ၊ ကမ္မသုံးချက်၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ သုံးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ တချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ သုံးချက်စီ။ ။နတ္ထိ၊ ဝိဂတ တချက်စီ။ ။နဟေတု သုံးချက်။ ။နာရမ္မဏ၊ နာဓိပတိ- အစရှိသည်တို့၌လည်း သုံးချက်စီ။ ။ဆဝါရ ပြီး၏။

ပဋ္ဌာနပါဠိ ဟေတုပစ္စည်း၌ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ သုံးချက်။ ။အာရမ္မဏာ၌ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ နှစ်ချက်။ ။ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား– ရူပါရုံပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ပဒါန်ကား–အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊စက္ခုဝိညာဉ် ဒွေး၊ သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း ဒွေး၊ သန္တီရဏ သုံးခု၊ အဟိတ်ကြိယာ သုံးခု၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ အဘိညာဉ် ဒွေး၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။၏။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား - စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရူပါရုံကြဉ်သော ရုပ်သတ္တဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်၊လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား–စက္ခုဝိညာဉ် ဒွေး ကြဉ်သော ကာမစိတ် ဒွေပညာသ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန စိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာနာသညာယတနစိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေး, လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၊အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ။အဓိပတိ၌ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ– ပေါင်း လေးချက်။ ။ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား–အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ရူပါရုံ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား–အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူ ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ (အကြွင်း အကောက်လွယ်ပြီ)

အနန္တရ၊ သမနန္တရ တချက်စီ၊ သဟဇာတ သုံးချက်၊ အညမညာ တချက်၊နိဿယသုံးချက်၊ ဥပနိဿယ နှစ်ချက်။ ။ပုရေဇာတ၌ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ပဌမဒုတိယော ဒုတိယဿ သုံးချက်။ ။ပဌမော ဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား–ပစ္စုပ္ပန် ရူပါရုံပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ပဒါန်ကား–အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊စက္ခုဝိညာဉ် ဒွေး၊ သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း ဒွေး၊ သန္တီရဏ သုံးခု၊အဟိတ်ကြိယာ သုံးခု၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ဒိဗ္ဗစက္ခုအဘိညာဉ် အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန် လ။၏။ ။ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၌ အာရမ္မဏပုရေဇာတ ဖြစ်အံ့၊ ကတ္တားကား–ရူပါရုံကြဉ်သော ပစ္စုပ္ပန်နိပ္ဖန္နရုပ် သတ္တရသ ပစ္စည်း။ လ။၏။

သမ္ပဒါန်ကား-စက္ခုဝိညာဉ် ကြဉ်သော ကာမစိတ် ဒွေပညာသ၊ ဒိဗ္ဗသောတအဘိညာဉ်၊အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၈။ ။ဝတ္ထုပုရေဇာတမှာ အကုန်ကောက်။ ။ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယဿ ကတ္တားကား- စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေးအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်ရုံ၊ မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတီတဘဝင်နှင့် အတူ ဥပါဒ်ပြိုင်သော စက္ခုဝတ္ထု၊ သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း ဒွေး၊ သန္တီရဏ သုံးခု၊ အဟိတ်ကြိယာ သုံးခု၊ ကာမာဝစရသောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခုအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်ရုံ၊ စက္ခုဝိညာဉ်အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့် အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဉ်အားတပ်သော ဒူရ၊ပဋိစ္ဆန္န၊သဏှ၊သုခုမ၊ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်ရုံ၊ ဝေါကြဲဘူနှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်း။ လ။ ၈။ သမ္ပဒါန်ကား- စက္ခုဝိညာဉ်ဒွေး၊သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းဒွေး၊သန္တီရဏ သုံးခု၊ အဟိတ်ကြိယာ သုံးခု၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု အဘိညာဉ်၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၈။ ။ပစ္ဆာဇာတ၌ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယဿ သုံးချက်။ ။ အာသေဝန တချက်။ ။ကမ္မ၊ဝိပါက၊အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊မဂ္ဂတို့ သုံးချက်စီ။ သမ္ပယုတ္တ တချက်။ ။ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတတို့မှာ သုံးချက်စီ။နတ္ထိ၊ဝိဂတတို့မှာ တချက်စီ။

နဟေတုယာ ပဉ္စ၊ နာရမ္မဏေ စတ္တာရိ၊ နာဓိပတိယာ ပဉ္စ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ၊ နသဟဇာတေ၊ နအညမညေ ပဉ္စ၊ နနိဿယေ စတ္တာရိ၊ နဥပနိဿယေ ပဉ္စ၊နပုရေဇာတေ စတ္တာရိ၊ နပစ္ဆာဇာတေ ပဉ္စ၊ နာသေဝနေ၊ နကမ္မေ၊ နဝိပါကေ၊ နအာဟာရေ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ၊နသမ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ စတ္တာရိ၊ နောအတ္ထိယာ စတ္တာရိ၊ နောနတ္ထိယာ ပဉ္စ၊ နောဝိဂတေ ပဉ္စ၊ နောအဝိဂတေ စတ္တာရိ။ ။သနိဒဿနဒုက်ပြီး၏။

သပ္ပဋိဃဒုက်၌ ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်။ ။သနိဒဿန

သပ္ပဋိဃတိက်ကို မှီ၍ ဟောလေ။ ။ဝိဘင်း ထွက် အကောက်တူ၏။

ရူပိဒုက် ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယသုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယသုံးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်။ ။ပဌမေနပဌမံ၌ ရုပ်သက်သက်ကို ကောက်၊ ပဌမေနဒုတိယံ၌ **ကတ္တားကား**-သဟိတ်ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေတေရသ နာမက္ခန္ဓာနှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟာဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေတေရသ၊အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ၌ **ကတ္တားကား**-ဟာဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေတေရသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ထို နာမက္ခန္ဓာနှင့် အတူ ဥပါဒ်သော မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ (အကြွင်း ခြောက်ချက် လွယ်ပြီ။)

အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ပေါင်းသုံးချက်။ (အကောက်လွယ်ပြီ။)အဓိပတိပစ္စည်း၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၊ ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပေါင်းငါးချက်။ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ သုံးချက်စီ၊ သဟဇာတ ကိုးချက်။ ။ အညမည၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၊ ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ပေါင်းခြောက်ချက်။ ။နိဿယ ကိုးချက်၊ ဥပနိဿယသုံးချက်၊ ပုရေဇာတ တချက်၊ အာသေဝနတချက်၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ ကိုးချက်စီ၊သမ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်စီ၊နတ္ထိ၊ ဝိဂတသုံးချက်စီ၊ (အကောက်လွယ်ပြီ။)

နဟေတုယာ နဝ၊ နာရမ္မဏေ တီဏိ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ၊နအညမညေတီဏိ၊နဥပနိဿယေ တီဏိ၊ နပုရေဇာတေ နဝ၊ နပစ္ဆာဇာတေ နဝ၊ နာသေဝနေ နဝ၊နကမ္မေ ဒွေ၊နဝိပါကေ ပဉ္စ၊နအာဟာရေ ဧကံ နဣန္ဒြိယေ ဧကံ၊နဈာနေ ဒွေ၊

နမဂ္ဂေန နဝ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ၊ နောနတ္ထိယာ တီဏိ၊ နောဝိဂတေ တီဏိ၊ ဆဝါရလွယ်၏။

ပစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယဿ၊ ပေါင်းသုံးချက်။ ။အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ပေါင်းနှစ်ချက်။ ။အဓိပတိပစ္စည်း၌ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယဿ၊ ပေါင်းလေးချက်။ ။အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ တချက်စီ၊ သဟဇာတ၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယဿ၊ ပဌမဒုတိယော ပဌမဿ၊ ပဌမဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ပေါင်းခုနစ်ချက်။ ။အညမည၌ ပဋိစ္စဝါရ အတိုင်း ခြောက်ချက်၊ နိဿယပစ္စည်း၌ သဟဇာတအတိုင်း ခုနစ်ချက်၊ ဥပနိဿယနှစ်ချက်၊ ပုရေဇာတ တချက်၊ ပစ္ဆာဇာတ၊ အာသေဝနတို့လည်း တချက်စီ၊ ကမ္မသုံးချက်၊ ဝိပါကသုံးချက်၊ အာဟာရ လေးချက်၊ ဣန္ဒြိယ၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပုရေဇာတိန္ဒြိယ၊ ဒုတိယသုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ သဟဇာတိန္ဒြိယ၊ ပုရေဇာတိန္ဒြိယအရော၊ ပေါင်းငါးချက်။ ။ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သုံးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ တချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တနှစ်ချက်၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ခုနစ်ချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ တချက်စီ။ ။အနုလုံပြီး၏။

နဟေတုယာ သတ္တ၊ နာရမ္မဏေ၊ နာဓိပတိယာ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ သတ္တ၊ န သဟဇာတေ ဆ၊ နအညမညေ ဆ၊ နနိဿယေ ဆ၊ နဥပနိဿယေ သတ္တ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ၊ နကမ္မေ၊ နဝိပါကေ၊ နအာဟာရေ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ သတ္တ၊ နသမ္ပယုတ္တေ ဆ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ၊ နောအတ္ထိယာ စတ္တာရိ၊ နောနတ္ထိယာ သတ္တ၊ နောဝိဂတေ သတ္တ၊ နောအဝိဂတေ စတ္တာရိ။ ။ပစ္စနိက် ပြီး၏။ ။ဒုမိုက် ပြီး၏။

လောကိယဒုက်- ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ တချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ တချက်-ပေါင်း ငါးချက်။ ။အာရမ္မဏာ နှစ်ချက်၊ အဓိပတိ ငါးချက်၊ အနန္တရ နှစ်ချက်၊ သမနန္တရ နှစ်ချက်၊ သဟဇာတ ငါးချက်၊ အညမည နှစ်ချက်၊ နိဿယ ငါးချက်၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန နှစ်ချက်စီ။ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ ငါးချက်စီ။ သမ္ပယုတ္တ နှစ်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ငါးချက်၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ငါးချက်စီ။ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ နှစ်ချက်စီ။ (အကောက်လွယ်ပြီ။)

နဟေတုယာ ဧကံ၊ နာရမ္မဏေ တီဏိ၊ နာဓိပတိယာ ဒွေ၊ နာနန္တရေ တီဏိ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တီဏိ၊ နပုရေဇာတေ စတ္တာရိ၊ နပစ္ဆာဇာတေ ပဉ္စ၊ နာသေဝနေ ပဉ္စ၊ နကမ္မေ ဒွေ၊ နဝိပါကေ ပဉ္စ၊ နအာဟာရေ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ ဧကံ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ၊ နောနတ္ထိယာ တီဏိ၊ နောဝိဂတေ တီဏိ။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယဿ လေးချက်။ ။အာရမ္မဏ၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ သုံးချက်။ ။အဓိပတိ လေးချက်။ ။အနန္တရ သမနန္တရလေးချက်စီ။ ။သဟဇာတ၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယဿ၊ ပဌမ ဒုတိယော ပဌမဿ-ပေါင်း ငါးချက်။ အညမည နှစ်ချက်၊ နိဿယ ခုနစ်ချက်၊ သဟဇာတတွင် ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယဿ နှစ်ချက်တို့တည်း။ ။ဥပနိဿယ လေးချက်၊ ပုရေဇာတ နှစ်ချက်၊ ပစ္ဆာဇာတ နှစ်ချက်၊ အာသေဝနနှစ်ချက်၊ ကမ္မ လေးချက်၊ ဝိပါက လေးချက်၊ အာဟာရ လေးချက်၊ ဣန္ဒြိယ လေးချက်၊ ဈာန လေးချက်၊ မဂ္ဂ လေးချက်၊ သမ္ပယုတ္တ နှစ်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ခုနစ်ချက်စီ။ ။နတ္ထိ၊ ဝိဂတ လေးချက်စီ။

နဟေတုယာ သတ္တ၊ နာရမ္မဏေ၊ နာဓိပတိယာ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ သတ္တ၊နသဟဇာတေ ပဉ္စ၊နအညမညေ၊ နနိဿယေ ပဉ္စ၊ နဥပနိဿယေ သတ္တ၊ နပုရေဇာတေ ဆ၊ နပစ္ဆာဇာတေ သတ္တ၊ နာသေဝနေ၊ နကမ္မေ၊ နဝိပါကေ၊နအာဟာရေ၊နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊နမဂ္ဂေ သတ္တ၊ နသမ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ စတ္တာရိ၊ နောအတ္ထိယာ စတ္တာရိ၊ နောနတ္ထိယာ၊နောဝိဂတေ သတ္တ၊ နောအဝိဂတေ စတ္တာရိ။ ။လောကိယဒုက် ပြီး၏။

ကေနစိ ဝိညေယျဒုက်၊ပဋိစ္စဝါရ၊ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်းကိုးချက်။

ကေနစိ ဝိညေယျအရနှင့် ကေနစိ နဝိညေယျ အရသည် စိတ္တုပ္ပါဒ်တခုတည်းဖြစ်၍ အရတူသောကြောင့် ကိုးချက်ပင် ထွက်သည်၊ အဘယ့်ကြောင့် အရတူသနည်း၊ပစ္စုပ္ပန်ရူပါရုံသည် စက္ခုဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သောကြောင့် ကေနစိ ဝိညေယျ မည်၏။ သောတ,ဃာန,ဇိဝှါ,ကာယဝိညာဉ်ဖြင့် မသိအပ်သောကြောင့် နဝိညေယျ မည်၏။ ။သဒ္ဒ, ဂန္ဓ, ရသ,ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံတို့၌လည်း နည်းတူ၊ ။ပဌမဇောစိတ္တက္ခဏသည် မနောဝိညာဉ်ဖြင့် သိအပ်သောကြောင့် ကေနစိ ဝိညေယျ မည်၏။ ။စက္ခု, သောတ ဃာန,ဇိဝှါ,ကာယ ဝိညာဉ်ဖြင့် မသိအပ်သောကြောင့် ကေနစိ နဝိညေယျ မည်၏၊ ဤနည်းအတူ အကြွင်းကို ယူ၊ ဤသို့ယူမှ ကေနစိ ဝိညေယျံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ကေနစိဝိညေယျော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ-ခန္ဓာ-အစရှိသော ပိဘင်းထွက်နိုင်မည်။

ဟေတုယာ နဝ၊သဗ္ဗတ္ထ နဝ၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ကုန်အောင် ကောက်လေ၊ ။နဟေတုယာ နဝ၊ နာရမ္မဏေ နဝ၊သဟဇာတ၊ နိဿယ၊အတ္ထိ၊ အဝိဂတ-ဤလေးပစ္စည်းကို ထား၍ သဗ္ဗတ္ထ နဝ ချည်းပင်။ ။ဆ ဝါရ အတူတူချည်း ထွက်၏။

ပဉ္စာဝါရ၌လည်း ကိုးချက်စီ၊ ပစ္စည်း ရထိုက်သမျှ တရားကို ကုန်အောင်ကောက်လေ၊ဟောလေ။ပစ္စနိက်၌လည်း နဟေတုယာ နဝ။လ။ နောဝိဂတေ နဝ၊ပစ္စည်း ကိုးချက်စီ၊ ပဌမဓော ပဌမသည်၌ အာရမ္မဏ၊သဟဇာတ၊ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ပစ္ဆာဇာတ၊ကမ္မ၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဤရှစ်ပစ္စည်းကို ထုတ်အပ်၏။ ။ပဌမဓော ဒုတိယသ အစရှိသည်တို့လည်း ဤနည်းအတူ ထုတ်။ ။ကေနစိ ဝိညေယျဒုက်ပြီး၏။

စူဠန္တရဒုကပြီး၏။

၃–အာသဝဂေါစ္ဆက

အာသဝဂေါစ္ဆက ခြောက်ဒုက်တွင် အာသဝဒုက်၊ ပဋိစ္စဝါရ၊ ဟေတု ပစ္စည်း၌ အာသဝံဓမ္မံ ပဋိစ္စ အာသဝေါဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ကာမာသဝံ ပဋိစ္စ ဒိဋ္ဌာသဝေါ အဝိဇ္ဇာသဝေါ၊ ဒိဋ္ဌာသဝံ ပဋိစ္စ ကာမာသဝေါ အဝိဇ္ဇာသဝေါ၊ အဝိဇ္ဇာသဝံ ပဋိစ္စ ကာမာသဝေါ ဒိဋ္ဌာသဝေါ၊ ဘဝါသဝံ ပဋိစ္စ အဝိဇ္ဇာသဝေါ၊ အဝိဇ္ဇာသဝံ ပဋိစ္စ ဘဝါသဝေါ၊ ဒိဋ္ဌာသဝံ ပဋိစ္စ အဝိဇ္ဇာသဝေါ၊ အဝိဇ္ဇာသဝံ ပဋိစ္စ ဒိဋ္ဌာသဝေါ၊ ဤသို့စက်လှည့်၍ ဟော၊ (ပါဠိတော်မှာ စက္ကံ ဗန္ဓိတဗ္ဗံ၊သာ ရှိသည်။) ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား–လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၌ရှိသော အစိတ်အစိတ်သော အာသဝကို စွဲ၍ဖြစ်သော အစိတ်အစိတ်သော အာသဝ ပစ္စယုပ္ပန်၊လ။ ၏။ ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား – အာသဝတရားကိုယ် သုံးပါးကို စွဲ၍ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ အာသဝ တရားကိုယ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက်တေဝီသ၊စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား–လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၌ရှိသော အစိတ်အစိတ်သော အာသဝကို စွဲ၍ဖြစ်သော လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ အစိတ်အစိတ်သော အာသဝနှင့် တကွသော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ စေတသိက်ဗာဝီသ၊အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ၊စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ်စိတ် ကေ
သတ္တတိ၊ အာသဝတရားကိုယ် သုံးပါးကြဉ်သော စေတသိက် ကျေန
ပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော။ လ။ အစိတ်
အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ (ပဋိသန္ဓေ
ရုပ်သက်သက်ကို ကောက်မြဲ၊) ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-
လောဘမူ ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူဒွေး၊ အာသဝ တရားကိုယ်သုံးပါး
ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် တေဝီသကို စွဲ၍ဖြစ်သော အာသဝ
တရားကိုယ် သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၌
ကတ္တားကား-လောဘမူရှစ်ခု၊ ဒေါသမူဒွေး၊ အာသဝ တရားကိုယ်
သုံးပါး၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက်တေဝီသ၊ အစိတ်အစိတ်
နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော လောဘမူရှစ်ခု၊ ဒေါသမူဒွေး၊ ဝိစိကိစ္ဆာ
ကြဉ်သော အာသဝတရားတို့နှင့်တကွ စေတသိက်ဆဗ္ဗီသ၊ အစိတ်
အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။

ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊
အာသဝ တရားကိုယ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ကျေနဝီသ၊
အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ အစိတ်အစိတ်သော အာသဝကို စွဲ၍
ဖြစ်သော အစိတ်အစိတ်သော အာသဝသုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။
ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ အာသဝ
တရားကိုယ်ကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝီသ၊ အစိတ်အစိတ်
နာမက္ခန္ဓာ၊ အာသဝကို စွဲ၍ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ အာသဝ
တရားကိုယ် ကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝီသ၊ အစိတ် အစိတ်
နာမက္ခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဌမဒုတိယေန ပဌမ
ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ အာသဝ တရားကိုယ်
သုံးပါးကြဉ်သောစေတသိက် ကျေနဝီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊
အစိတ် အစိတ်သော အာသဝကို စွဲ၍ဖြစ်သော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊
အာသဝနှင့်တကွ စေတသိက်ဗာဝီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊
စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ အာရမ္မဏ အစရှိသော ပစ္စည်းတို့

လည်း ကိုးချက်စီထွက်၏၊ ဝိပါကပစ္စည်းမှာ တချက်သာ၊ ဟေတု ပစ္စည်းကို မှီ၍ကောက်လေ။ ။အနုလုံပြီး၏။

ပစ္စနိက်၌ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ နှစ်ချက်၊ နဟေတုပစ္စည်း၊ နာရမ္မဏ၌ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ၊သုံးချက်။ ။နဟေတုယာ ဒွေ၊ နာရမ္မဏေ တိဏိ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နာနန္တရေ တိဏိ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဉပနိဿယေ တိဏိ၊ နပုရေဇာတေ နဝ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ တိဏိ၊ နဝိပါကေ နဝ၊ နအာဟာရေ ဧကံ၊နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ ဧကံ၊နသမ္ပယုတ္တေ တိဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ၊ နောနတ္ထိယာ တိဏိ၊နောဝိဂတေ တိဏိ၊ ပစ္စနိက် ပြီး၏။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမဒုတိယဿ၊ သုံးချက်။ ။ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယဿ၊ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ တချက်၊ ပေါင်းခုနစ်ချက်။ ။ပဌမော ပဌမဿ၌ ကတ္တားကား - သမ္ပယုတ် အာသဝအား တပ်သော လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၌ ရှိသော လောဘ မောဟ တည်းဟူသော အာသဝဟိတ် ရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- လောဘမူ ရှစ်ခု၌ ရှိသော လောဘ၊ဒိဋ္ဌိ၊မောဟတည်းဟူသော သမ္ပယုတ် အာသဝ ရ၏။ ။ပဌမော ဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော လောဘမူရှစ်ခု၌ရှိသော လောဘ၊ မောဟ၊ ဒေါသမူ၊ မောဟမူ၌ရှိသော မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ပဒါန်ကား-အကုသိုလ် ၁၂ဒသ၊ အာသဝ တရားကိုယ် သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ၈ကုဝီသ၊သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ဒုတိယော ပဌမဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား- သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဒေါသမူနှစ်ခု၌ ဒေါသ ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ဒေါသမူနှစ်ခု၌ ဒေါသကြဉ်သော စေတသိက် ၈ကူန ဝီသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယဿဝ္ဆ ကတ္တားကား- သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဒေါသမူဒွေး၌ ဒေါသ၊ မောဟ ပစ္စည်း ။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ဒေါသမူဒွေး၌ ဒေါသ၊ မောဟ ကြဉ်သော စေ-စတုဝီသ၊သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ဒေါသ သည် နောအာသဝဟိတ်၊ မောဟသည် အာသဝဟိတ်တည်း၊ ဒေါသမူဒွေး၌သာ နှစ်ပါးစုံနိုင်သည်၊ အကောက် သိမ်မွေ့၏။ ။ အာရမ္မဏ၌ ကိုးချက် (အကောက် လွယ်ပြီ။)

အဓိပတိ၌လည်း ကိုးချက်၊ ပဌမော ပဌမဿ။ အာရမ္မဏာ ဓိပတိ၌ ကတ္တားကား-အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၌ရှိသော အာသဝတရားကိုယ် သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ပဒါန် ကား-အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ ရှစ်ခု၌ ရှိသော အာသဝတရားကိုယ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ပဌမောဒုတိယဿ ၌လည်း ကတ္တား ကောက်မြဲ၊ သမ္ပဒါန်ကား-အလေးအမြတ်ပြုတတ် သော လောဘမူ ရှစ်ခု၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မောဟ တည်းဟူသော အာသဝတရားကိုယ် သုံးပါးကြဉ်သော စေတသိက် ကျေနဝီသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ နောက်ပုဒ်တို့၌လည်း ဤနည်းကိုမှီ၍ ကောက် လေ။ ။အနန္တရ၊သမနန္တရတို့၌လည်း ကိုးချက်စီ။ ။သဟဇာတ၊ အညမည၊နိဿယ၊ဥပနိဿယ ကိုးချက်စီ။ ပုရေ၊ပစ္ဆာ သုံးချက်စီ။ အာသေဝန ကိုးချက်၊ကမ္မသုံးချက်၊ ဝိပါက တချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ဈာန သုံးချက်စီ၊ မဂ္ဂကိုးချက်၊ သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်၊ဝိပ္ပယုတ္တ ငါးချက်၊ အတ္ထိကိုးချက်၊ နတ္ထိ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်စီ၊ ဟေတုယာ နဝ။လ။အဝိဂတေ နဝ၊ သမ္ပတ္တ နဝ၊ အာသဝဒုက်ပြီးပြီ။(သာသဝ ဒုက်မှာ လောကိယဒုက်နှင့် တူပြီ။)

အာသဝသမ္ပယုတ္တဒုက် ပဋိစ္စဝါရ၊ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယသုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယသုံးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်။ ။ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ဒေါသမူဒွေး မောဟမူဒွေး ၌ မောဟကြဉ်သော အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော။လ။ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-ပဋ္ဌဝေါကာရ

ဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ် ဥဒ္ဓါဒသ၊ ဒေါသမူဒွေး မောဟမူဒွေး ၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တရီသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်၊ ဒေါသမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဧကဝီသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော မောဟ၊စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေ။ လ။ ၏။ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား–လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ မောဟမူဒွေး၊ဒေါသ၊ ဇုဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဧကဝီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ။လ။ နာမက္ခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ဒေါသမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဧကဝီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒေါသမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် ဧကဝီသ၊ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊မောဟ၊ စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေ။လ။၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ပစ္စုပ္ပန်အခါ ကတ္တားကား–ကုသိုလ်ဧကဝီသ၊ သဟိတ်ဝိပါက် ဧကဝီသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ဒေါသမူဒွေး၊မောဟမူဒွေးကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်၊ ပဋိသန္ဓေရုပ်သက်သက်မှာ ကုသလတိက်အတိုင်းကောက်၊အကြွင်း လွယ်ပြီ။

အာရမ္မဏ၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ၊ပေါင်းခြောက်ချက်။ ။ပဌမေန ပဌမံ၌ ဒုက်တိက်အရအတိုင်း ကောက်၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ဒေါသမူဒွေး မောဟမူဒွေး၌ မောဟကို ကောက်၊ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ၌ ဒေါသမူဒွေး၊ မောဟမူဒွေး နာမက္ခန္ဓာ၊မောဟကို ကောက်၊ အကြွင်းလွယ်ပြီ။

အဓိပတိ၌ ကိုးချက်၊ သာဓိပတိဇော နာမက္ခန္ဓာ၊ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ ခြောက်ချက်စီ၊ သဟဇာတ ကိုးချက်၊ အညမည ခြောက်ချက်၊ နိဿယ ကိုးချက်၊ ဥပနိဿယ ခြောက်ချက်၊ ပုရေဇာတ ခြောက်ချက်၊ အာသေဝန ခြောက်ချက်၊ ကမ္မ ကိုးချက်၊ ဝိပါကတချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊

ဈာန၊ မဂ္ဂတို့မှာ ကိုးချက်စီ။ ။သမ္ပယုတ္တ ခြောက်ချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊အဝိဂတတို့မှာ ကိုးချက်စီ။ ။နတ္ထိ၊ဝိဂတမှာ ခြောက်ချက်၊

နဟေတုဉ္စ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ဒုတိယေန ဒုတိယံ-ပေါင်းနှစ်ချက်။ နာရမ္မဏဉ္စ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ-ပေါင်း သုံးချက်။ ။နာဓိပတိ ကိုးချက်။ ။နာနန္တရ၊ နသမနန္တရ၊ နအညမည၊ နဥပနိဿယ-သုံးချက်စီ။ ။နပုရေဇာတ ခုနစ်ချက်။ နပစ္ဆာဇာတ၊နာသေဝန ကိုးချက်။ နကမ္မ လေးချက်။ နဝိပါက ကိုးချက်။ နအာဟာရ၊နဣန္ဒြိယ၊ နဈာန၊နမဂ္ဂ တချက်စီ။ နသမ္ပယုတ္တ သုံးချက်။ နဝိပ္ပယုတ္တ ခြောက်ချက်။ နောနတ္ထိ၊နော ဝိဂတ သုံးချက်စီ။

ပဉ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမဒုတိယဿ၊ပဌမသုံးချက်၊ဒုတိယသုံးချက် ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်။ပဌမော ပဌမဿ၌ကတ္တားကား-သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအားတပ်သော လောဘမူဖြစ်အံ့၊လောဘ၊ မောဟ၊ ဒေါသမူဖြစ်အံ့၊ဒေါသ။ဤဟိတ်တပါး,နှစ်ပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ဒေါသကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ (အာသဝ သမ္ပယုတ်ဟိတ် ဒေါသမူဒွေး၌ ဒေါသ တခုသာ ရှိသောကြောင့် သမ္ပဒါန် မရသတည်း။) ပဌမော ဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား-စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော လောဘမူ ရှစ်ခု၌ရှိသော လောဘမောဟ ဒေါသမူဒွေး၌ သမ္ပယုတ် မောဟ၊စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဒေါသ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-သမ္ပယုတ်မောဟ၊စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ပဌမော ပဌမဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား - သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇ ရုပ်အား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောဘမူရှစ်ခု၌ရှိသော လောဘမောဟ၊သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊မောဟ၊ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဒေါသပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- ဒေါသကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ဒုတိယော ဒုတိယဿ အစရှိသော သုံးချက်၌ အကောက်လွယ်ပြီ။

ပဌမဒုတိယော ပဌမဿ ကတ္တားကား-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ဒေါသ,မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ဒေါသမူဒွေး၌ ဒေါသ,မောဟ ကြည်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမပုဒ်က ဒေါသ၊ဒုတိယပုဒ်က မောဟပစ္စည်းယူ၊နှစ်ပါးပင် သမ္ပဒါန်ပုဒ်၌ မဝင်၊ ပဌမဒုတိယော ဒုတိယဿ ကတ္တား ကောက်မြဲ၊ သမ္ပဒါန်မှာ စိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်၊ပဌမဒုတိယော ပဌမဒုတိယဿ ကတ္တား ကောက်မြဲ။ သမ္ပဒါန်ကား- သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်။ ။အာရမ္မဏ၌လည်း ကိုးချက်။ (အကောက် လွယ်၏) အဓိပတိ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ နှစ်ချက်-ပေါင်းငါးချက်၊ပဌမော ပဌမဿ၌ အာရမ္မဏာဓိပတိ၊သဟဇာတာဓိပတိနှစ်ပါး။ ။အာရမ္မဏာဓိပတိ၌ လောဘမူ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ သဟဇာတာဓိပတိ၌ လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၌ အဓိပတိတရားကိုယ်-ကောက်။ပဌမော ပဌမဒုတိယဿ၊ .သဟဇာတာဓိပတိကိုကောက်။ ။ဒုတိယော ဒုတိယဿ၌ အာရမ္မဏာဓိပတိ၊ သဟဇာတာဓိပတိကို ကောက်၊ ။ဒုတိယော ပဌမဿ၌ အာရမ္မဏာဓိပတိကို ကောက်။ ။အနန္တရ၊သမနန္တရ ကိုးချက်စီ။ အညမည ခြောက်ချက်။ ။နိဿယ၊ ဥပနိဿယ ကိုးချက်စီ။ ပုရေဇာတ,ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်စီ။အာသေဝန ကိုးချက်။ကမ္မလေးချက်။ ဝိပါက တချက်။အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊မဂ္ဂ လေးချက်စီ။သမ္ပယုတ္တ ခြောက်ချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တ ငါးချက်။ အတ္ထိ ကိုးချက်။ နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊ အဝိဂတတို့လည်း ကိုးချက်စီ။ (အကောက်လွယ်ပြီ)။ ။အနုလုံ ပြီး၏။

ပစ္စနိက်၌ နဟေတုယာ နဝ၊နော အဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ အာသဝသမ္ပယုတ္တဒုက် ပြီး၏။ ကြွင်းသော သုံးဒုက်တို့၌လည်း ရှေ့နှစ်ဒုက်ကို မှီ၍ ကောက်လေ၊ လွယ်ပြီ။

အာသဝဂေါစ္ဆက ပြီး၏၊

၄-သညောဇနဂေါစ္ဆက

သညောဇနဂေါစ္ဆက ခြောက်ဒုက်တွင် သညောဇနဒုက်၊ပဋိစ္စ ဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယသုံးချက်၊ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်။ ။ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂုတ်၌ မောဟကြဉ်သော အစိတ်အစိတ်သော သံယောဇဉ် ကို စွဲ၍ဖြစ်သော မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော အစိတ်အစိတ် သော သံယောဇဉ် ရှစ်ပါး ပစ္စယုပ္ပန်။ လာ။ ၏။ ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား – သံယောဇဉ် ရှစ်ပါးကို စွဲ၍ဖြစ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ သံယောဇဉ်ရှစ်ပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ကျေနဝီသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လာ။၏။ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား – ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ မောဟကြဉ်သော အစိတ်အစိတ်သော သံယောဇဉ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော အစိတ်အစိတ်သော သံယောဇဉ်ရှစ်ပါး၊ ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂုတ် ကြဉ်သော အကုသိုလ်စိတ် ဧကာဒသ၊ သံယောဇဉ် ကြဉ်သော စေတသိက် ကျေနဝီသ၊အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လာ။၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၊ သံယောဇဉ်ကိုကြဉ်၍ ကောက်၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် ကြဉ်သော အကုသိုလ် ဧကာဒသ၊ သံယောဇဉ် ကြဉ်သော စေတသိက် ကျေနဝီသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ် သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၌ မောဟကြဉ်သော သံယောဇဉ် ရှစ်ပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လာ၊၏။ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား- ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် ကြဉ်သော အကုသိုလ် ဧကာဒသ၊ သံယောဇဉ် ကြဉ်သော စေတသိက် ကျေနဝီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၌ မောဟကြဉ်သော သံယောဇဉ်ရှစ်ပါး၊စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လာ။၏။ ပဌမဒုတိယသုံးချက်၌ လွယ်ပြီ၊ ဤနည်းကို မှီ၍ ကောက်လေ။

အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌လည်း ကိုးချက်၊ နာမ်သာ၊ ရုပ်မရှိ၊ အဓိပတိ၌လည်း ကိုးချက်၊ ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား - အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူရှစ်ခု၊ ဒေါသမူနှစ်ခု၌ ရှိသော ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော အစိတ်အစိတ်သော သံယောဇဉ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော အစိတ်အစိတ်သော ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော သံယောဇဉ်တရားကိုယ် ခုနစ်ပါး ပစ္စယုပ္ပန်၊လ။၏။ ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား - အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူနှစ်ခု၌ ရှိသော သံယောဇဉ် ခုနစ်ပါးကို စွဲ၍ ဖြစ်သော လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူနှစ်၊ အဓိပတိ တရားကိုယ် သံယောဇဉ်ရှစ်ပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ကျေနဝီသ၊ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား- အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ လောဘမူရှစ်ခု၊ ဒေါသမူနှစ်၌ ရှိသော သံယောဇဉ်ခုနစ်ပါးကို စွဲ၍ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော လောဘမူရှစ်ခု၊ ဒေါသမူနှစ်၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဆဗ္ဗီသ၊အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြွင်းခြောက်ချက်ကို ကောက်လေ၊ သမ္ဗတ္ထ နဝ၊ ဝိပါကေ ဇကံ၊ အနုလုံပြီး၏။

ပစ္စနီက် နဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပေါင်းလေးချက်။ ။ ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား - ဝိစိကိစ္ဆာ သံယောဇဉ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာ သံယောဇဉ် ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ၊အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်၊ ပဋိသန္ဓေအခါ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကဋတ္တာရုပ်ကို ကောက်၊ ရုပ်သက်သက်၌ အဟိတ်အကုန်ကောက်၊ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာ သံယောဇဉ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ၌ ဝိစိကိစ္ဆာ သံယောဇဉ်၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာ သံယောဇဉ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။

နဟေတုယာ စတ္တာရိ၊ နာရမ္မဏေ တီဏိ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နာနန္တရေ တီဏိ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တီဏိ၊ နပုရေဇာတေ နဝ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ တီဏိ၊ နဝိပါကေ နဝ၊ နအာဟာရေ ဧကံ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ ဧကံ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ၊ နောနတ္ထိယာ၊ နောဝိဂတေ တီဏိ၊ ပစ္စနိက်ပြီး၏။

ပဉ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ လေးချက်၊ ပဌမော ပဌမဿ၌ ကတ္တားကား-သမ္ပယုတ္တသံယောဇဉ်အား တပ်သော လောဘမူဖြစ်အံ့၊ လောဘ,မောဟ၊ ဒေါသမူဖြစ်အံ့၊ဒေါသ, မောဟ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်ဖြစ်အံ့၊မောဟ ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား - ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ မောဟကြဉ်သော သမ္ပယုတ် သံယောဇဉ် တရားကိုယ် နှစ်ပါး ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဌမော ဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော လောဘ,မောဟ၊ ဒေါသမူဖြစ်အံ့၊ ဒေါသ,မောဟ၊မောဟမူဖြစ်အံ့၊ မောဟ ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား - အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ သံယောဇဉ် တရားကိုယ်ရှစ်ပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ကျေနဝိသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမော ပဌမဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော လောဘမူဖြစ်အံ့၊ လောဘ မောဟ၊ ဒေါသမူဖြစ်အံ့၊ ဒေါသ,မောဟ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်ဖြစ်အံ့၊မောဟ ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား - လောဘမူ ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူ နှစ်ခု၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ မောဟမူနှစ်ခု၌ မောဟ ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ ၏ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၌ လွယ်ပြီ။ ဟေတုပစ္စည်း ပြီး၏။

အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း ကိုးချက်။ (အကောက် လွယ်ပြီ)

အဓိပတိပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယဿ၊ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမော ပဌမဿ၌ အာရမ္မဏာဓိပတိသာ။ ကတ္တားကား-အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၌ရှိသော လောဘ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ၊ အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော သံယောဇဉ်တရားကိုယ် လေးပါး ပစ္စည်း၊လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-အလေးအပြုတ်ပြုတတ်သောလောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၌ရှိသော သံယောဇဉ်တရားကိုယ်လေးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ပဌမောဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကောက်ပြီ။သမ္ပဒါန်ကား-အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ သံယောဇဉ်တရားကိုယ် လေးပါးကြဉ်သော စေတသိက်အဋ္ဌာရသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ။ ဒုတိယောဒုတိယဿအစရှိသည်တို့၌ လွယ်ပြီ။အနန္တရ ကိုးချက်။ ။ သမနန္တရ၊သဟဇာတ။အညမည၊နိဿယ၊ဥပနိဿယ ကိုးချက်စီ။ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်စီ။ ။အာသေဝန ကိုးချက်။ ။ကမ္မ သုံးချက်။ ဝိပါက တချက်။ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန သုံးချက်စီ။ မဂ္ဂကိုးချက်။ သမ္ပယုတ္တကိုးချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တ ငါးချက်။အတ္ထိကိုးချက်။ နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊အဝိဂတတို့လည်း ကိုးချက်စီ။ (အကောက် လွယ်ပြီ။)

နဟေတုယာ နဝ။လ။ နော အဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။ သညောဇနဒုက် ပြီး၏။

သညောဇနီယဒုကံ စူဠန္တရဒုကေ လောကိယဒုက သဒိသံ။

သညောဇန သမ္ပယုတ္တဒုက် ပဋိစ္စဝါရ၊ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်းကိုးချက်။ ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-အကုသိုလ် ၁၂ ဒါသ၊ ဥဒ္ဒစ္စသဟဂုတ်၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တဝီသ၊အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော အကုသိုလ် ၁၂ ဒါသ၊ မောဟမူနှစ်ခု၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တဝီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ဝိဇ္ဇာဇရုပ်ကို ကောက်။ ။ပဌမေန

ပဌမဒုတိယံ၌ နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ သဟဇာတ နာမက္ခန္ဓာ၊စိတ္တဇရုပ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ မောဟကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်ကိုလည်း ကောက်။ ။ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ မောဟကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂုတ် စေတသိက် စုဒ္ဒသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ၏၊ ။ဒုတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ၌ ယခင့်အရတွင် စိတ္တဇရုပ်လောင်း၍ ကောက်။ ။ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် မောဟကြဉ်သော စေတသိက် စုဒ္ဒသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ မောဟကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂုတ်၊မောဟကြဉ်သော စေတသိက် စုဒ္ဒသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ (အကြွင်း နှစ်ချက် လွယ်၏။ ။ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်လည်း လွယ်ပြီ။)

အာရမ္မဏ ခြောက်ချက်။ ။နာမ်သက်သက်သော။ ။အဓိပတိ ငါးချက်သာ၊ ။အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ အညမည ခြောက်ချက်စီ။ ။ သဟဇာတ၊နိဿယ ကိုးချက်။ ။ဥပနိဿယ၊ပုရေဇာတ၊အာသေဝန ခြောက်ချက်စီ။ ။ကမ္မ ကိုးချက်။ ။ဝိပါကတချက်။ ။အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊မဂ္ဂတို့မှာ ကိုးချက်စီ။ သမ္ပယုတ္တမှာ ခြောက်ချက်။ ။ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတတို့မှာ ကိုးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတတို့မှာ ခြောက်ချက်စီ။ (အကောက် လွယ်ပြီ)။ ။အနုလုံ ပြီးပြီ။

ပစ္စနိက် နဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ—ပေါင်း သုံးချက်။ ။နဟေတုယာ တိဏိ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နာနန္တရေ တိဏိ၊ နသမနန္တရေ တိဏိ၊ နအညမညေ တိဏိ၊ နဥပနိဿယေ တိဏိ၊ နပုရေဇာတေ သတ္တ၊နပစ္ဆာဇာတေ နဝ၊ နာသေဝနေ နဝ၊နကမ္မေ စတ္တာရိ၊ နဝိပါကေ နဝ၊ နအာဟာရေ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ ဧကံ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တိဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ၊နောနတ္ထိယာ တိဏိ၊ နောဝိဂတေ တိဏိ။ ပစ္စနိက် ပြီး၏။

ပဥ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော

ပဌမဿ၊ဒုတိယော ပဌမဒုတိယဿ-ပေါင်းခြောက်ချက်။ ပဌမော ပဌမဿဌ် **ကဏ္ဍား**ကား-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော လောဘမူ ဖြစ်အံ့၊ လောဘ၊ မောဟ၊ ဒေါသမူ ဖြစ်အံ့၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ် ဖြစ်အံ့၊မောဟ၊ဤဟိတ် တပါး,နှစ်ပါး ပစ္စည်း ။လ။၏။သမ္ပဒါန်ကား-မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဌမော ဒုတိယဿဌ် **ကဏ္ဍား**ကား-ကောက်မြဲ၊ သမ္ပဒါန်-စိတ္တဇရုပ်၊ပဌမော ပဌမဒုတိယဿဌ် **ကဏ္ဍား** ကား-ကောက်မြဲ။သမ္ပဒါန်ကား-မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်။(ဒုတိယသုံးချက် လွယ်ပြီ။)

အာရမ္မဏ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊တတိယ သုံးချက်-ပေါင်း ကိုးချက်။ (အကောက် ဝိဘင်းလွယ်ပြီ)။ ။အဓိပတိ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ နှစ်ချက်-ပေါင်း ငါးချက်။(အကောက်လွယ်ပြီ)။ အနန္တရ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယသုံးချက်၊ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်းကိုးချက်။ ။သမနန္တရ လည်း အတူ။ ။သဟဇာတ ကိုးချက်၊ အညမည ခြောက်ချက်၊ နိဿယ ကိုးချက်၊ ဥပနိဿယ ကိုးချက်၊ ပုရေဇာတ သုံးချက်၊ ပစ္ဆာဇာတလည်း သုံးချက်၊ အာသေဝန ကိုးချက်၊ ကမ္မ- ပဌမ သုံးချက်၊ဒုတိယ တချက်-ပေါင်း လေးချက်။ ။ဝိပါက တချက်။ ။ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊မဂ္ဂ လေးချက်စီ၊ ။သမ္ပယုတ္တ ခြောက်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တငါးချက်၊ အတ္ထိကိုးချက်။ ။နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊ အဝိဂတတို့လည်း ကိုးချက်စီ၊ (အကောက် လွယ်ပြီ)။ ။အနုလုံ ပြီး၏။

နဟေတုယာ နဝ။ လ။ နော အဝိဂတေ နဝ၊သာဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။ ပစ္စနိက် ပြီး၏။ ။သညောဇန သမ္ပယုတ္တဒုက် ပြီး၏။ ။သညောဇန ဂေါစ္ဆကဌ် အကြွင်းသုံးဒုက် လွယ်ပြီ။

သညောဇနဂေါစ္ဆက ပြီး၏။

၅-ဂန္ထဂေါစ္ဆက

ဂန္ထဂေါစ္ဆက ခြောက်ဒုက်တွင် ဂန္ထဒုက်၊ ပဋိစ္စဝါရ ဟေတု ပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယသုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း ကိုးချက်၊ ။ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် လေးခု၌ရှိသော လောဘဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော အစိတ်အစိတ်သော ဂန္ထကို စွဲ၍ဖြစ်သော အစိတ်အစိတ်သော လောဘ,ဒိဋ္ဌိ တည်းဟူသော ဂန္ထတရားကိုယ်နှစ်ပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ (သီလဗ္ဗတပရာမာသနှင့် ဉာဒံ သစ္စာဘိနိဝေသလည်း တရားကိုယ် အားဖြင့် ဒိဋ္ဌိ စေတသိက်ချည်းသာတည်း၊ သတ္တိ ထူးသောကြောင့် အတူ မဖြစ်၊ အတူမဖြစ်သောကြောင့် တခြားစီ အသီးဟောတော်မူသည်၊အသီး ဖြစ်သောကြောင့် သီလဗ္ဗတပရာမာသံ ကာယဂန္ထံ ပဋိစ္စ-အစရှိ သည်ကို ဟောတော်မူသည်။) ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ဒေါသမူ နှစ်ခု၌ရှိသော ဂန္ထတရားကိုယ်သုံးပါး ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ဒေါသမူနှစ်ခု၊ဂန္ထတရားကိုယ် သုံးပါး၊ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက်တေဝီသ၊အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ် လေးခု ရှိသော လောဘ, ဒိဋ္ဌိ တည်းဟူသော အစိတ်အစိတ်သော ဂန္ထတရားကိုယ်နှစ်ပါးကို စွဲ၍ ဖြစ်သောဂန္ထတရားကိုယ်နှစ်ပါး၊ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်လေးခု၊ဒေါသ၊ ဣဿာ၊မစ္ဆရိယ၊ကုက္ကုစ္စ၊ဝိစိကိစ္ဆာ၊မာန၊ဂန္ထ တရားကိုယ်နှစ်ပါး ကြဉ်သော စေတသိက် စုဒ္ဒသ၊အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊စိတ္တဇ ရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-မောဟမူနှစ်ခု၊ ကုသိုလ် ကောဝီသ၊ သဟိတ် ဝိပါက် ကောဝီသ၊ သဟိတ် ကြိယာ သတ္တရသ၊ လောဘ၊ဒိဋ္ဌိ၊မာန၊ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ထိန၊ မိဒ္ဓ ကြဉ်သော စေတသိက် တေစတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော မောဟမူနှစ်ခု၊ ကုသိုလ် ကောဝီသ၊ သဟိတ်ဝိပါက်

ဧကဝီသ၊ သဟိတ်ကြီးယာ သတ္တရသ၊ လောဘ၊ဒိဋ္ဌိ၊မာန၊ဒေါသ၊ ဣဿာ၊မစ္ဆရိယ၊ကုက္ကုစ္စ၊ ထိန၊မိဒ္ဓ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် တေစတ္တာလီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူနှစ်၊ ဂန္ထတရားကိုယ် သုံးပါး၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် တေဝီသကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဂန္ထတရားကိုယ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-လောဘမူရှစ်ခု၊ဒေါသမူနှစ်၊ဂန္ထတရားကိုယ် သုံးပါး၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် တေဝီသ၊ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။လ။နာမက္ခန္ဓာ၊ဂန္ထတရားကိုယ်သုံးပါး၊ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်'လ။၏။

ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်လေးခု၊ ဒေါသ၊ဣဿာ၊မစ္ဆရိယ၊ကုက္ကုစ္စ၊ဝိစိကိစ္ဆာ၊မာန၊ဂန္ထတရားကိုယ် နှစ်ပါးကြဉ်သောစေတသိက်ဧကူနဝီသ၊အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ လောဘ ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော အစိတ်အစိတ်သော ဂန္ထကို စွဲ၍ဖြစ်သော လောဘ,ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော အစိတ်အစိတ် ဂန္ထတရားကိုယ် နှစ်ပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူ နှစ်၊ ဂန္ထ တရားကိုယ် သုံးပါး၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် တေဝီသ၊ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ဂန္ထတရားကိုယ်သုံးပါးကို စွဲ၍ဖြစ်သော လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူနှစ်၊ဂန္ထ တရားကိုယ်သုံးပါး၊ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် တေဝီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်လေးခု၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ မာန၊ ဂန္ထ တရားကိုယ်နှစ်ပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ဧကူနဝီသ၊အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်လေးခု၌ ရှိသော အစိတ်အစိတ်သော လောဘ,ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော ဂန္ထကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်လေးခု ။လ။ လောဘ,ဒိဋ္ဌိတည်းဟူ

သော အစိတ်အစိတ်သော ဂန္ထ တရားကိုယ်နှစ်ပါး၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။အကောက်ခက်၏၊ယိမ်မွေ့၏၊ဟေတုပစ္စည်းပြီး၏။

အာရမ္မဏ၌လည်း ကိုးချက်၊ နာမ်သက်သက်သာ၊ ဟေတုပစ္စည်းကို မှီ၍ကောက်၊သဗ္ဗတ္ထ နဝ၊ဝိပါကေ ဧကံ၊ အနုလုံပြီး၏။

နဟေတုပစ္စည်း၌ ဒုတိယေန ဒုတိယံ တချက်သာရ၏၊နာရမ္မဏ၌ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ပေါင်းသုံးချက်။ ။နာဓိပတိ ကိုးချက်၊ နာနန္တရ၊ နသမနန္တရ၊ နအညမည၊ နဥပနိဿယ သုံးချက်စီ၊ နပုရေဇာတေ နဝ၊ (အရူပေ သီလဗ္ဗတပရာမာသော နတ္ထိ) နပစ္ဆာဇာတ၊ နာသေဝန ကိုးချက်စီ၊ နကမ္မ သုံးချက်၊ နဝိပါက ကိုးချက်၊ နအာဟာရ၊ နဣန္ဒြိယ၊နဈာန၊ နမဂ္ဂ၊ တချက်စီ၊ နသမ္ပယုတ္တသုံးချက်၊ နဝိပ္ပယုတ္တ ကိုးချက်၊ နောနတ္ထိ၊ နောဝိဂတ၊သုံးချက်စီ။ အကောက်လွယ်ပြီ၊ ပစ္စနိက်ပြီး၏။

ပဉ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယသုံးချက်၊ပဌမ ဒုတိယသုံးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်။ ။ပဌမော ပဌမဿ၌ ကတ္တားကား - သမ္ပယုတ် ဒိဋ္ဌိအား တပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် လေးခု၌ ရှိသော လောဘ ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား - သမ္ပယုတ် ဒိဋ္ဌိ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဌမော ဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား - သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၌ ရှိသော လောဘ၊ ဒေါသမူနှစ်ခု၌ ဒေါသ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူနှစ်ခု၊ ဂန္ထ တရားကိုယ် သုံးပါး၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် တေရသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဌမော ပဌမဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား- သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ် လေးခု၌ရှိသော လောဘ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်လေးခု၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ဝိစိကိစ္ဆာ၊ မာန၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိကြဉ်သော စေတသိက် စုဒ္ဒသ၊သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ဒုတိယော ဒုတိယဿ ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား** – သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားရင်း, သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားရင်း တပ်သော လောဘမူဖြစ်အံ့၊ မောဟ၊ ဒေါသမူ၌လည်း မောဟ၊ ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့၊ အလောဘ အဒေါသ၊တိဟိတ်ဖြစ်အံ့၊ အလောဘ အဒေါသ အမောဟ၊ ဤဟိတ်တပါး,နှစ်ပါး, သုံးပါးပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်**ကား-မောဟကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ (ပဋိသန္ဓေ ရုပ်သက်သက်၊ လွယ်ပြီ၊) ဒုတိယော ပဌမဿ **ကတ္တား**ကား-လောဘမူဖြစ်အံ့၊ မောဟ၊ ဒေါသမူဒွေး၌လည်း မောဟ၊ ပစ္စည်း.လ။၏။ **သမ္ပဒါန်**ကား-လောဘ၊ဒိဋ္ဌိ၊ ဒေါသတည်းဟူသော သမ္ပယုတ် ဖြစ်သော ဂန္ထ တရားကိုယ် သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ ကတ္တားကား ကောက်ပြ၊ **သမ္ပဒါန်**ကား–လောဘမူရှစ်ခု၊ ဒေါသမူဒွေး၊ မောဟ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စဝီသ၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ပဌမဒုတိယော ပဌမဿ **ကတ္တားကား** – သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ် လေးခု၌ရှိသော လောဘ မောဟ ပစ္စည်း ။လ။ ၏၊ **သမ္ပဒါန်**ကား – သမ္ပယုတ် ဒိဋ္ဌိ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဌမဒုတိယော ဒုတိယဿ **ကတ္တားကား** – သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော လောဘမူဖြစ်အံ့၊လောဘ မောဟ၊ ဒေါသမူဖြစ်အံ့၊ ဒေါသ မောဟ၊ မောဟမူဖြစ်အံ့၊ မောဟ၊ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ **သမ္ပဒါန်**ကား–လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူဒွေး၊ ဂန္ထတရားကိုယ် သုံးပါး၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် တေဝီသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ ပဌမဒုတိယော ပဌမဒုတိယဿ **ကတ္တားကား** – သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်လေးခု၌ရှိသော လောဘ မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။**သမ္ပဒါန်**ကား – ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်လေးခု၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊မာန၊ဝိစိကိစ္ဆာ၊ လောဘ၊ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဧကူနဝီသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဟေတုပစ္စည်း။အကောက်ခက်၏။

အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း ကိုးချက်။ ။အဓိပတိ ကိုးချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊နိဿယ၊ ဥပနိဿယ-ကိုးချက်စီချည်း။ ။ပုရေဇာတ သုံးချက်။ ။ပစ္ဆာဇာတလည်း သုံးချက်၊ အာသေဝန ကိုးချက်၊ကမ္မ သုံးချက်၊ဝိပါက တချက်။ ။အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန- သုံးချက်စီ။ ။မဂ္ဂ ကိုးချက်၊ သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ငါးချက်။ ။အတ္ထိ၊နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊အဝိဂတတို့မှာ ကိုးချက်စီ။ (အကောက် လွယ်ပြီ။)

ပစ္စနိက်၌ နဟေတုယာ နဝ။လ။နောအဝိဂတေ နဝ။ ။ဂန္ထဒုက် ပြီး၏။

ဂန္ထနိယဒုက်သည် လောကိယဒုက်နှင့်တူပြီ။ ဂန္ထသမ္ပယုတ္တဒုက် ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်—ပေါင်းကိုးချက်။ ။ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကာရက်-လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ဒေါသမူနှစ်ခု၊ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်လေးခု၌မောဟ၊ ဒေါသ,ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ပဋ္ဌ ဝီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။လ။အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကာရက်-ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သော အခါ လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူ နှစ်ခု၊ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်လေးခု၌ရှိသော လောဘ,ဒေါသ, ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ပဋ္ဌဝီသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်၊ ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ် လေးခု၊ လောဘ၊ဒိဋ္ဌိ၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဝီသ၊အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော လောဘ စိတ္တဇရုပ်၊ ဒေါသမူ နှစ်ခု၊ ဒေါသ ကြဉ်သော အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒေါသစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏၊ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ၌ ကတ္တားကာရက်- ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူနှစ်ခု၊ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်လေးခု၌ လောဘ၊ဒေါသ၊ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ပဋ္ဌဝီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍

ဖြစ်သော။လ။အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဒုတိယေနဒုတိယံ၌ပစ္စတ္တိအခါကတ္တားကား-မောဟမူ ဒွေး၊ကုသိုလ် ကေဝိသ၊ သဟိတ် ဝိပါက် ကေဝိသ၊ သဟိတ် ကြိယာ သတ္တရသ၊ လောဘ, ဒိဋ္ဌိ,မာန, ဒေါသ, ဣဿာ,မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ,ထိန,မိဒ္ဓ ကြဉ်သော စေတသိက် တေစတ္တာလီသ၊အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ကို စွဲ၍ဖြစ်သော။လ။မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေ စတ္တာလီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ် လေးခု၌ ရှိသော လောဘကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်၊ ဒေါသကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ (ပဋိသန္ဓေ ရုပ်သက်သက် လွယ်ပြီ၊) ဒုတိယေန ပဌမံ၌ကတ္တားကား - ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ် လေးခု၌ လောဘကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ် လေးခု၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဝီသ၊ အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ ဒေါသကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဒေါသမူဒွေး၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ပီတိ၊ ဒေါသကြဉ်သော စေတသိက် ကေဝိသ၊ အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ။လ။၏။ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၌ ယခင့် အရတွင် စိတ္တဇရုပ်ကို သွင်း၍ကောက်။

ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ်လေးခု၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက်ဝီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊လောဘကို စွဲ၍ဖြစ်သော။လ။အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ဒေါသမူဒွေး၊လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ပီတိ၊ ဒေါသကြဉ်သော စေတသိက် ကေဝိသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ ဒေါသကို စွဲ၍ဖြစ်သော၊လ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ ၌ ကတ္တားကား-ပဌမနာမက္ခန္ဓာ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇ ရုပ်၊ ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ် နာမက္ခန္ဓာ လောဘကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇ ရုပ်၊ ဒေါသမူဒွေး နာမက္ခန္ဓာ၊ ဒေါသကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-

ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ်လေးခု၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ဒေါသ၊ဣဿာ၊မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဝိသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ လောဘကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။လ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်၊ ဒေါသမူ နှစ်ခု၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ပီတိ၊ ဒေါသကြဉ်သော စေတသိက် ကေဝိသ၊အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ ဒေါသကို စွဲ၍ဖြစ်သော ။လ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ (အကောက် ခက်၏။)

အာရမ္မဏာ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပေါင်းခြောက်ချက်၊ နာမ်သက်သက် သာ၊ အဓိပတိကိုးချက်သာ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ ခြောက်ချက်စီ၊ သဟဇာတ ကိုးချက်၊ အညမညခြောက်ချက်၊ နိဿယ ကိုးချက်၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန၊ ခြောက်ချက်စီ၊ ကမ္မ ကိုး ချက်၊ဝိပါက တချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ ကိုးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ ခြောက်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ကိုးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ ခြောက်ချက်စီ၊ (အကောက်လွယ်ပြီ၊) ဟေတုပစ္စည်း ကို မှီ၍ ကောက်လေ၊ အခုလုံပြီး၏။

နဟေတုယာ ဧကံ၊ နာရမ္မဏေ တီဏိ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နာနန္တရေ တီဏိ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တီဏိ၊ နပုရေဇာတေ သတ္တ၊ နပစ္ဆာဇာတေ နဝ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ စတ္တာရိ၊ နဝိပါကေ နဝ၊ နအာဟာရေ ဧကံ၊ နဣန္ဒြိယေ ဧကံ၊ နဈာနေ ဧကံ၊ နမဂ္ဂေ ဧကံ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ ဆ၊ နောနတ္ထိယာ တီဏိ၊ နောဝိဂတေ တီဏိ၊ ပစ္စနိက် ပြီး၏။ ။ ဆ ဝါရ။

ပဉ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊•ပေါင်းကိုးချက်။ ။ပဌမော ပဌမဿ၌ ကတ္တား ကား - သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်လေးခု၌ ရှိသော လောဘ၊ မောဟ၊ ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ် လေးခု၌ ရှိသော မောဟ၊ ဒေါသမူ၌ရှိသော မောဟပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား—

လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူနွေး၊ ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ် လေးခုနှင့်ရှိ ရှိသော လောဘ၊ ဒေါသ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ်လေးခု ရှိသော မောဟ၊ဒေါသမူနွေးရှိသော မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စဝီသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ (ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ်နှင့် မောဟ၊ ဒေါသမူနွေး၌ မောဟကို ကြဉ်သည်ကား ဤပုဒ်၌ ဂန္ထ ဟိတ်တခုသာရှိ၍ ကြဉ်သည်)။ပဉ္စမော ဒုတိယသည် **ကတ္တား**ကား- စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်လေးခု ရှိသော လောဘ၊ မောဟ၊ လောဘ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ်လေးခုရှိသော မောဟ၊ ဒေါသ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဒေါသမူနွေး၌ ရှိသော မောဟ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ **သမ္ပဒါန်**ကား- ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ် လေးခု ရှိသော လောဘ ဒေါသ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဉ္စမော ပဉ္စမ ဒုတိယသည် **ကတ္တား**ကား- သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ် လေးခုရှိသော လောဘ မောဟ တည်းဟူသော ဟိတ်နှစ်ပါး၊ လောဘ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ်လေးခုရှိ သော မောဟတည်းဟူသော ဟိတ်တပါး၊ ဒေါသ စိတ္တရုပ်အား တပ်သော ဒေါသမူနွေး၌ ရှိသော မောဟ ဟိတ်တပါး, နှစ်ပါး ပစ္စည်း ။လ။ ၏၊ **သမ္ပဒါန်**ကား-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဒုတိယော ဒုတိယသည် ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တား**ကား- သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားရှင်း, သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားရှင်း တပ် သော မောဟမူနွေး၊ကုသိုလ်စေတီသ၊ သဟိတ်ဝိပါက် စေတီသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ထိနမိဒ္ဓကြဉ်သော စေတသိက် တေစတ္တာလီသ၊ စိတ္တက္ခဏတခုတခု၌ ရှိသော မောဟမူ ဖြစ်အံ့၊ မောဟ၊ ဒွိဟိတ် ဖြစ်အံ့၊ အလောဘ၊ အဒေါသ၊တိဟိတ် ဖြစ်အံ့၊ အလောဘ၊ အဒေါသ၊အမောဟ၊ဤဟိတ်တပါး,နှစ်ပါး,သုံးပါး၊စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ်လေးခုရှိသော လောဘ၊ ဒေါသမူ နွေး၌ရှိသော ဒေါသ ပစ္စည်း၊လ။၏။**သမ္ပဒါန်**ကား- မောဟမူနွေး၌

မောဟကြည့်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ (ပဋိသန္ဓေအခါ လွယ်ပြီ၊) ဒုတိယော ပဌမဿ ကတ္တားကား- သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ်လေးခု၌ ရှိသော လောဘ၊ ဒေါသမူဒွေး၌ ဒေါသ ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ်လေးခု၊ ဒေါသမူဒွေး၊ လောဘ+ ဒိဋ္ဌိ၊ ဒေါသ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြည့်သော စေတသိက်-တေဝီသ၊သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏၊ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ ကတ္တားကောက်မြဲ၊သမ္ပဒါန် မှာ စိတ္တဇရုပ်ကို သွင်း၍ကောက်။

ပဌမဒုတိယော ပဌမဿ ကတ္တားကား - သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအား တပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လေးခု၌ရှိသော လောဘ၊ မောဟ၊ ဒေါသမူဒွေး၌ ရှိသော ဒေါသ မောဟ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန် ကား-ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်လေးခု၊ ဒေါသမူဒွေး၊ မောဟ၊ဒိဋ္ဌိ၊ဒေါသ၊ မာန၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြည့်သော စေတသိက် ဗာဝီသ၊သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်၊လ။၏။ ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယဿ ကတ္တား ကောက် မြဲ၊ သမ္ပဒါန်ကား-စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ပဌမ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ ကတ္တားကောက်မြဲ၊ သမ္ပဒါန်ကား - ပဌမ ဒုတိယော ပဌမဿတွင် စိတ္တဇရုပ်ကို သွင်း၍ကောက်၊ ဟေတုပစ္စည်းပြီး၏၊ (အကောက်ခက်၏၊ သိမ်မွေ့၏။)

အာရမ္မဏကိုးချက်၊အဓိပတိ၊အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊သဟဇာတ၊ ကိုးချက်စီ၊ အညမညခြောက်ချက်၊ နိဿယ၊ ဥပနိဿယ၊ကိုးချက် စီ၊ ပုရေဇာတ သုံးချက်၊ ပစ္ဆာဇာတလည်း သုံးချက်၊ အာသေဝန ကိုးချက်၊ကမ္မ လေးချက်၊ဝိပါက တချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊ မဂ္ဂ လေးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တခြောက်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တငါးချက်၊အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ၊ကိုးချက်စီ၊ အကောက်မှာ ကြံ၍ ကောက် နိုင် ကောင်းပြီ၊ အနုလုံပြီး၏။

နဟေတုယာ နဝ ။လ။ နောအဝိဂတေ နဝ၊ပစ္စနိက် ပြီး၏၊ဂန္ထ သမ္ပယုတ္တဒုက်ပြီးပြီ၊ အကြွင်းဒုက်များလွယ်ပြီ။

ဂန္ထဂေါစ္ဆက ပြီးပြီ။

၈-နီဝရဏ ဂေါစ္ဆက

နီဝရဏဂေါစ္ဆက ခြောက်ဒုက်တွင် နီဝရဏဒုက် ပဋိစ္စဝါရ၊ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း ကိုးချက်။ ။ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-အစိတ် အစိတ်သော နီဝရဏရှစ်ပါးကို စွဲ၍ ဖြစ်သော မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြည်သော အစိတ်အစိတ်သော နီဝရဏတရားကိုယ်ရှစ်ပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-နီဝရဏရှစ်ပါးကို စွဲ၍ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ နီဝရဏတရားကိုယ်ရှစ်ပါး ကြည်သော စေတသိက် ဧကူနဝီသ၊အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇ ရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-အစိတ် အစိတ် နီဝရဏကို စွဲ၍ ဖြစ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ နီဝရဏ ကြည်သော စေတသိက် ဧကူနဝီသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ နီဝရဏစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ (ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြွင်းကို ကောက်လေ၊ အကောက် လွယ်၏။)

အာရမ္မဏ ကိုးချက်၊ အဓိပတိ။လ။ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန၊ ကမ္မတိုင်အောင် ကိုးချက်စီ၊ ဝိပါက တချက်။ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ။လ။အဝိဂတတိုင်အောင် ကိုးချက်စီ။သမ္ပယုတ္တနဝ၊ဝိပါကေ ဧကံ။ ။အနုလုံ ပြီး၏။

ပစ္စနိက် နဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ-လေးချက်။ ။ပဌမေန ပဌမံ၌ ဝိစိကိစ္ဆာနီဝရဏံ ပဋိစ္စ အဝိဇ္ဇာနီဝရဏံ၊ ဥဒ္ဓစ္စနီဝရဏံ ပဋိစ္စ အဝိဇ္ဇာနီဝရဏံ-ဟု ပစ္စနိက်ရှိသောကြောင့် အနုလုံ၌ ဝိဘင်းမရှိသင့် ပြီ။ ။နဟေတုယာ စတ္တာရိ၊ နာရမ္မဏေ တီဏိ။နာဓိပတိယာ နဝ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တီဏိ၊ နပုရေဇာတေ နဝ၊ နပစ္ဆာဇာတေ နဝ၊နာသေဝနေ နဝ၊နကမ္မေ တီဏိ၊ နဝိပါကေ နဝ၊ နအာဟာရေ ဧကံ၊ နဣန္ဒြိယေ ဧကံ၊

နဈာနေ ကော်၊ နမဂ္ဂေ ကော်၊ နသမ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ၊ နောနတ္ထိယာ တီဏိ၊ နောဝိဂတေ တီဏိ။ ။ပစ္စနိက် ပြီး၏။

ပဉ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ-ပေါင်းလေးချက်။ ပဌမော ပဌမဿ၌ ကဏ္ဍားကား-သမ္ပယုတ်နီဝရဏအားတပ်သော လောဘမူဖြစ်အံ့၊ လောဘ, မောဟ၊ ဒေါသမူ ဖြစ်အံ့၊ ဒေါသ, မောဟ၊ မောဟမူဖြစ်အံ့၊ မောဟ၊ ဤဟိတ် တပါး, နှစ်ပါး ပစ္စည်း ။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော သမ္ပယုတ် ဖြစ်သော နီဝရဏတရား ရှစ်ပါး ပစ္စယုပ္ပန်၊ လ။ ၏။ ပဌမော ဒုတိယဿ၌ ကဏ္ဍားကား-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော နီဝရဏဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-အကုသိုလ် ၁၂ ဒသ၊ နီဝရဏတရားကိုယ်ရှစ်ပါးကြဉ်သော စေတသိက် ကျေန ဝိသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယဿ၌ ကဏ္ဍားကား-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော နီဝရဏဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား- အကုသိုလ် ၁၂ ဒသ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တဝီသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။(ဒုတိယော ဒုတိယဿ၌ လွယ်ပြီ) အာရမ္မဏ၊အဓိပတိ၊အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ ဥပနိဿယ ကိုးချက်စီ။ ပုရေဇာတ၊ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်စီ၊ အာသေဝန ကိုးချက်၊ကမ္မ သုံးချက်၊ဝိပါက တချက်။ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊မဂ္ဂ-သုံးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်၊ဝိပ္ပယုတ္တငါးချက်၊ အတ္ထိ၊နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊အဝိဂတတို့မှာ ကိုးချက်စီ။

နဟေတုယာ နဝ။ လ။ နော အဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။ နီဝရဏဒုက် ပြီး၏။ ။ကြွင်းသော ငါးဒုက်တို့လည်း လွယ်ပြီ။

နီဝရဏဂေါစ္ဆက ပြီး၏။

၉-ပရာမာသ ဂေါစ္ဆက

ပရာမာသဂေါစ္ဆက ငါးဒုက်တွင် ပရာမာသဒုက်၊ ပဋ္ဌာနပါဠိ၊ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၊ ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ပေါင်း ငါးချက်။ ။ ပဌမေန ဒုတိယံ၌ **ကတ္တားကား**-ဒိဋ္ဌိကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်လေးခု၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန၊ ဒေါသ၊ ဥဒ္ဓစ္စ၊ မဇ္ဈိမ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက်ဝိသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ပစ္စည်းအခါကတ္တား ကား-သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ၊ ဒိဋ္ဌိကြဉ်သော စေတသိက် ကေ ပညာသ၊အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ (ပဋိသန္ဓေ ကောက်မြဲ)ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တား ကား - ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် လေးခု၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန၊ ဒေါသ၊ ဥဒ္ဓစ္စ၊ မဇ္ဈိမ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဝိသ၊အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိတည်းဟူသော ပရာမာသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၌ **ကတ္တားကား**-ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ် လေးခု၊ စေတသိက်ဝိသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော။လ။နာမက္ခန္ဓာ၊ ဒိဋ္ဌိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။

ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ **ကတ္တားကား**-ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်လေး ခု၊ စေတသိက် ဝိသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ဒိဋ္ဌိကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ။လ၊အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

အာရမ္မဏ ငါးချက်၊ အဓိပတိလည်း ငါးချက်၊ သဗ္ဗတ္ထ ပဉ္စ၊ ဝိပါကေ ဧကံ၊အနုလုံပြီး၏။

နဟေတုယာ ဧကံ၊ နာရမ္မဏေ တီဏိ၊ နာဓိပတိယာ ပဉ္စ၊ နာနန္တရေ တီဏိ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တီဏိ၊ နပုရေဇာတေ ပဉ္စ၊ နပစ္ဆာဇာတေ ပဉ္စ၊ နာသေဝနေ ပဉ္စ၊

နကမ္မေ တီဏိ၊ နဝိပါကေ ပဉ္စ၊ နအာဟာရေ ဧကံ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ ဧကံ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ၊ နောနတ္ထိယာ တီဏိ၊ နောဝိဂတေ တီဏိ။

ပဉ္စဝါရ ဟောတုပစ္စည်း၌ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ၊ ပေါင်းသုံးချက်။ ။ဒုတိယော ဒုတိယဿ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား - သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအားရင်း, သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားရင်း တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား - မောဟမူ ဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဒုတိယော ပဌမဿ၌ ကတ္တားကား-သမ္ပယုတ် ဒိဋ္ဌိအားတပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် လေးခု၌ ရှိသော လောဘ မောဟပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-သမ္ပယုတ်ဒိဋ္ဌိ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား - သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်လေးခု၌ရှိသော လောဘ မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ပဒါန်ကား-ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်လေးခု၊ မာန၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဧကဝီသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

အာရမ္မဏ၊အဓိပတိ၊အနန္တရ၊သမနန္တရ ကိုးချက်စီ၊သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ ငါးချက်စီ။ ဥပနိဿယ ကိုးချက်၊ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်စီ၊ အာသေဝန ကိုးချက်၊ ကမ္မ သုံးချက်၊ ဝိပါက တချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန သုံးချက်စီ၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ ငါးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ကိုးချက်၊ အဝိဂတ ငါးချက်။ ။အနုလုံပြီး၏။

နဟေတုယာ နဝ ။လ။ နောအဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။ ပရာမာသ ဒုက်ပြီး၏၊ ကြွင်းသောလေးဒုက်၌ လွယ်ပြီ။

ပရာမာသ ဂေါစ္ဆက ပြီးပြီ။

၁၀-မဟန္တရဒုက

မဟန္တရဒုက တဆယ့်လေးဒုက်တွင် သာရမ္မဏဒုက်၊ ပစ္စနီယ၊ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်။ ။အကောက်လွယ်ပြီ၊ ဟေတုပစ္စည်း ပြီး၏၊ အာရမ္မဏ၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ သုံးချက်။ ။အဓိပတိ၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ တချက်၊ ပေါင်းငါးချက်။ ၊အနန္တရ၊ သမနန္တရ သုံးချက်၊ သဟဇာတ ကိုးချက်၊ အညမည ခြောက်ချက်၊ နိဿယကိုးချက်၊ ဥပနိဿယ သုံးချက်၊ ပုရေဇာတ တချက်၊ အာသေဝန တချက်၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ ကိုးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ကိုးချက်၊ အတ္ထိ ကိုးချက်၊ နတ္ထိ ဝိဂတ သုံးချက်စီ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်။ အနုလုံပြီး၏။

နဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်။ ။နာရမ္မဏေ တိဏိ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တိဏိ၊ နပုရေဇာတေ နဝ၊ နပစ္ဆာဇာတေ နဝ၊ နာသေဝနေ ၊နကမ္မေ ဒွေ၊ နဝိပါကေ ပဉ္စ၊ နအာဟာရေ ဧကံ၊ နဣန္ဒြိယေ ဧကံ၊ နဈာနေ ဒွေ၊ နမဂ္ဂေ နဝ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တိဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ၊ နောနတ္ထိယာ တိဏိ၊ နောဝိဂတေ တိဏိ။ ၊ပစ္စနိက်ပြီး၏။

ပစ္စယဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယဿ သုံးချက်။ (အကောက် လွယ်ပြီ)။ ။ အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ နှစ်ချက်။ (အကောက် လွယ်ပြီ။) အဓိပတိပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ပေါင်းလေးချက်၊ (လွယ်၏။) အနန္တရ၊ သမနန္တရ တချက်စီ၊ သဟဇာတ နှစ်ချက်။ အညမည ခြောက်ချက်၊ နိဿယ နှစ်ချက်၊ ဥပနိဿယ နှစ်ချက်၊ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ၊ အာသေဝန တချက်စီ၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက သုံးချက်စီ၊ အာဟာရ လေးချက်၊ ဣန္ဒြိယ

ခြောက်ချက်၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ သုံးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တတချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ နှစ်ချက်၊ အတ္ထိ ခုနစ်ချက်၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ တချက်စီ၊ အဝိဂတ ခုနစ်ချက်။ ။ဝိဘင်းအကောက်လွယ်ပြီ။ ။အနုလုံ ပြီး၏။

နဟေတုယာ သတ္တ၊ နာရမ္မဏေ၊ နာဓိပတိယာ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ သတ္တ၊ နသဟဇာတေ၊နအညမညေ၊နနိဿယေ ဆ၊ နဥပနိဿယေ သတ္တ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ။လ။ နမဂ္ဂေ သတ္တ၊ နသမ္ပယုတ္တေ ဆ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ၊ နောအတ္ထိယာ စတ္တာရိ၊ နောနတ္ထိယာ သတ္တ၊ နောဝိဂတေသတ္တ၊ နောအဝိဂတေ စတ္တာရိ၊ ပစ္စနိက်ပြီး၏။ ။သာရမ္မဏဒုက်ပြီး၏။

စိတ္တဒုက် ပဋိစ္စဝါရ၊ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၊ ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ပေါင်းငါးချက်။ ။အာရမ္မဏေ ပဉ္စ၊ အဓိပတိယာပဉ္စ။လ။ အဝိဂတေ ပဉ္စ၊ သဗ္ဗတ္ထ ပဉ္စ၊အကောက်လွယ်ပြီ။ ။အနုလုံပြီး၏။

နဟေတုယာ ပဉ္စ၊ နာရမ္မဏေ တီဏိ၊ နာဓိပတိယာ ပဉ္စ၊ နာနန္တရေ တီဏိ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ န ဥပနိဿယေ တီဏိ၊ နပုရေဇာတေ ပဉ္စ၊ နပစ္ဆာဇာတေ ပဉ္စ၊ နာသေဝနေ ပဉ္စ၊ နကမ္မေ တီဏိ၊ နဝိပါကေ ပဉ္စ၊ နအာဟာရေ ဧကံ၊ နဣန္ဒြိယေ ဧကံ၊ နဈာနေ ပဉ္စ၊ နမဂ္ဂေ ပဉ္စ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ၊ နောနတ္ထိယာ တီဏိ၊ နောဝိဂတေ တီဏိ။ ။ပစ္စနိက်ပြီး၏။

ပဉှာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ၊ ပေါင်းသုံးချက်။ ။ အာရမ္မဏ ကိုးချက်၊ အဓိပတိ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ ကိုးချက်စီ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ ငါးချက်စီ၊ဥပနိဿယကိုးချက်၊ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်စီ၊ အာသေဝန ကိုးချက်၊ ကမ္မ သုံးချက်၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ ငါးချက်စီ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ သုံးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ ငါးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ကိုးချက်စီ၊ အဝိဂတ ငါးချက်။ ။အနုလုံပြီး၏။

ပစ္စနိက်၌ နဟေတုယာ နဝ၊နာရမ္မဏေ နဝ၊လ။နောအဝိဂတေ နဝ၊သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။စိတ္တဒုက်ပြီး၏။

စေတသိကဒုက် ပဋိစ္စဝါရ၊ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယသုံးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်၊အကောက် လွယ်၏။ ။အာရမ္မဏ ကိုးချက်။လ။ဥပနိဿယ ကိုးချက်၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန၊ ငါးချက်စီ၊ ကမ္မ ကိုးချက်။ သဗ္ဗတ္ထနဝ ။လ။ အဝိဂတ ကိုးချက်။

နဟေတုယာ နဝ၊ နာရမ္မဏေ တီဏိ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နာနန္တရေ တီဏိ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တီဏိ၊ နပုရေဇာတေ နဝ၊ နပစ္ဆာဇာတေ နဝ၊နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ စတ္တာရိ၊နဝိပါကေ နဝ၊ နအာဟာရေ ဧကံ၊ နဣန္ဒြိယေ ဧကံ၊ နဈာနေ ဆ၊ နမဂ္ဂေ နဝ၊နသမ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ ဆ၊ နောနတ္ထိယာ တီဏိ၊နောဝိဂတေ တီဏိ။ ။ပစ္စနိက်ပြီး၏။

ပဉ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမဒုတိယဿ၊ သုံးချက်။ ။အာရမ္မဏ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယသုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်။ ။ (အကောက်လွယ်ပြီ) အဓိပတိ၊အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊နိဿယ၊ဥပနိဿယ ကိုးချက်စီ၊ပုရေဇာတ၊ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်စီ၊ အာသေဝန ကိုးချက်၊ကမ္မ သုံးချက်၊ဝိပါက၊အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ ကိုးချက်စီ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ သုံးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ငါးချက်စီ၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်စီ

နဟေတုယာ နဝ။လ။သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။စေတသိကဒုက်ပြီး၏။

စိတ္တသမ္ပယုတ္တဒုက် ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ၊ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်—ပေါင်း ကိုးချက်။ ။အာရမ္မဏ၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ သုံးချက်။

အဓိပတိ ငါးချက်။ အနန္တရ၊သမနန္တရ သုံးချက်စီ။ သဟဇာတ ကိုးချက်၊ အညမည ခြောက်ချက်၊ နိဿယ ကိုးချက်၊ ဥပနိဿယ သုံးချက်၊ ပုရေဇာတ၊အာသေဝန တချက်စီ၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊မဂ္ဂ ကိုးချက်စီ။ သမ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ ကိုးချက်စီ။ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ သုံးချက်။ အဝိဂတ ကိုးချက်။ ။ အနုလုံ ပြီး၏။

နဟေတုယာ နဝ၊ နာရမ္မဏေ တီဏိ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊နာနန္တရေ တီဏိ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊နဥပနိဿယေ တီဏိ၊ နပုရေဇာတေ နဝ၊နပစ္ဆာဇာတေ နဝ၊နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ ဒွေ၊ နဝိပါကေ ပဉ္စ၊ နအာဟာရေ ဧကံ၊နဣန္ဒြိယေ ဧကံ၊ နဈာနေ ဧကံ၊ နမဂ္ဂေ နဝ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ၊နောနတ္ထိယာ တီဏိ၊ နောဝိဂတေ တီဏိ၊ ။ပစ္စနီကံ ပြီး၏။

ပဉှာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမဒုတိယဿ-ပေါင်း သုံးချက်။ (အကောက် လွယ်ပြီ။)

အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ-နှစ်ချက်၊ပဌမော ပဌမဿ၌ ကတ္တားကား-စေတသိက် ဒွေပညာသ ပစ္စည်း။ လ ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား- မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမဇော တခုယုတ် သုံးဆယ်၊ တဒါရုံ ဧကာဒသ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာနာသညာယတနစိတ် သုံးခု၊အဘိညာဉ် ဒွေး၌ ရှိသော အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဒုတိယော ပဌမဿ၌ ကတ္တားကား-ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း ။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ကာမစိတ် စတုပညာသ၊အဘိညာဉ် ဒွေး၊ လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု၌ရှိသော အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ အဓိပတိ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယော ပဌမဿ ပေါင်းလေးချက်။အနန္တရ၊သမနန္တရ တချက်စီ။သဟဇာတ ခုနစ်ချက်၊ အညမည ခြောက်ချက်၊ နိဿယ ခုနစ်ချက်၊ ဥပနိဿယ နှစ်ချက်၊ ပုရေဇာတ၊ပစ္ဆာဇာတ၊ အာသေဝန တချက်စီ၊ ကမ္မ၊

ဝိပါက သုံးချက်စီ၊ အာဟာရ လေးချက်၊ ဣန္ဒြိယ ခြောက်ချက်။ ဈာန၊ မဂ္ဂ သုံးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ တချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ နှစ်ချက်၊ အတ္ထိ ခုနစ်ချက်။ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ တချက်စီ၊ အဝိဂတ ခုနစ်ချက်။ ။အနုလုံ ပြီး၏။

နဟေတုယာ သတ္တ၊ နာရမ္မဏေ၊ နာဓိပတိယာ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ သတ္တ၊ နသဟဇာတေ၊ နအညမညေ၊ နနိဿယေ ဆ၊ နဥပနိဿယေ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ၊ နကမ္မေ၊ နဝိပါကေ၊ နအာဟာရေ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ သတ္တ၊ နသမ္ပယုတ္တေ ဆ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ပဥ္စ၊ နောအတ္ထိယာ စတ္တာရိ၊ နောနတ္ထိယာ၊ နောဝိဂတေ သတ္တ၊ နောအဝိဂတေ စတ္တာရိ။ ။ပစ္စနိက် ပြီး၏။ ။စိတ္တသမ္ပယုတ္တဒုက် ပြီး၏။ ။စိတ္တသံသဋ္ဌဒုက်လည်း စိတ္တသမ္ပယုတ္တဒုတ်နှင့် တူ၏။

စိတ္တသမုဋ္ဌာနဒုက် ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်—ပေါင်း ကိုးချက်။ ။ပဌမေန ပဌမံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား – သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ၌ ရှိသော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေ ပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၌ရှိသော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။၏။ ။ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား – သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ၌ ရှိသော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။၏။ ပဋိသန္ဓေ အခါကတ္တားကား-သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၌ရှိသော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။၏။ ။ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါကတ္တားကား–သဟိတ်စိတ် ကေ

သဟဇာတ်၌ ရှိသော စေတသိက် ဒွေပဉ္စာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ၊ မောဟမူ ဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပဉ္စာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၌ရှိသော စေတသိက် ပဥ္စတိံသ၊အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၊စေတသိက် ပဥ္စတိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား- သဟိတ် ပဥ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေတေရသကိုစွဲ၍ဖြစ်သောကဋတ္တာရုပ်၊ဟဒယ ဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်ပဥ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ရုပ်သက်သက်၌ သဟိတ်ပဥ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ နာမက္ခန္ဓာနှင့် အတူ ဥပါဒ်သော ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိကို စွဲ၍ဖြစ်သော မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပဉ္စာသ၊အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ၊၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား - သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ နာမက္ခန္ဓာ၊ ဟဒယ ဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော စေတသိက် ပဥ္စတိံသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား- ပဥ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသကို စွဲ၍ ဖြစ်သော စေတသိက် ပဥ္စတိံသ၊အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်၊ ဟဒယဝတ္ထု ကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဥ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ၊ စေတသိက် ပဥ္စတိံသ နာမက္ခန္ဓာ၊ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ၌ ရှိသော စေတသိက် ဒွေပဉ္စာသ အစိတ်အစိတ်

နာမက္ခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပဉ္စာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား- သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၌ ရှိသော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကို စွဲ၍ဖြစ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်၊လ၊၏။ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား - သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ်၊ သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ၌ရှိသော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ၌ ရှိသော စေ ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေကို စွဲ၍ဖြစ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်၊ သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေတေရသ၌ရှိသော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ ဖြစ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ ထိုစေတသိက် နာမက္ခန္ဓာ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။

အာရမ္မဏ၌ ကိုးချက်၊ နာမ်သက်သက်ကိုကောက်၊ အဓိပတိ၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပေါင်းငါးချက်။ ။အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ ဥပနိဿယ ကိုးချက်စီ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန၊ ငါးချက်စီ၊ ကမ္မ၊ဝိပါက၊အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ တို့လည်း ကိုးချက်စီ။ ။ဟေတုပစ္စည်းကို မှီ၍ကောက်လေ။ ။

အနုလုံပြီး၏။

နဟေတုယာ နဝ၊နာရမ္မဏေ ဆ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊နာနန္တရေ ဆ၊ နသမနန္တရေ ဆ၊ နအညမညေ ဆ၊ နဥပနိဿယေ ဆ၊ နပုရေဇာတေ နဝ၊ နပစ္ဆာဇာတေ နဝ၊ နာသေဝနေ နဝ၊နကမ္မေ စတ္တာရိ၊ နဝိပါကေ ပဉ္စ၊ နအာဟာရေ ဧကံ၊ နဣန္ဒြိယေ ဧကံ၊ နဈာနေ ဆ၊ နမဂ္ဂေ နဝ၊ နသမ္ပယုတ္တေ ဆ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဆ၊ နောနတ္ထိယာ ဆ၊နောဝိဂတေ ဆ။ ။ပစ္စနိက် ပြီး၏။

ပဉှာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယဿ၊ သုံးချက်။ ။ပဌမော ပဌမဿ၌ ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား** - သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအားရင်း, သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားရင်း တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ၌ ရှိသော စေတသိက် ဒွေပညာသ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်၊လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ **ကတ္တားကား**-ပဋိသန္ဓေဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ၌ရှိသော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ပဌမော ဒုတိယဿ၌ ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား**-သမ္ပယုတ် စိတ်အား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း။လ။၏။**သမ္ပဒါန်ကား**-သမ္ပယုတ် သဟိတ်စိတ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ **ကတ္တား** ကား-ပဋိသန္ဓေဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။**သမ္ပဒါန်ကား**-သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ပဌမော ပဌမ ဒုတိယဿ၌ ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား** - သမ္ပယုတ် စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ၊မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ **ကတ္တား** ကား-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်အား တပ်သော ပဋိသန္ဓေ ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း၊လ။၏။**သမ္ပဒါန်ကား**-သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။

အာရမ္မဏာ၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယသုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်။ ။အဓိပတိလည်း ကိုးချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရတို့လည်း ကိုးချက်စီ၊ (လွယ်ပြီ) သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ၊ အာသေဝန ကိုးချက်စီ၊ ကမ္မ သုံးချက်၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ ကိုးချက်စီ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ သုံးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တငါးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်စီ။ ။အနုလုံ ပြီး၏။

နဟေတုယာ နဝ။လ။နောအဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။ ပစ္စနိက်ပြီး၏။ ။စိတ္တသမုဋ္ဌာန ဒုက်ပြီး၏။

စိတ္တသဟဘု ဒုက်သည် စိတ္တသမုဋ္ဌာန ဒုက်နှင့် အလားတူ၏၊ စိတ္တာနုပရိဝတ္တိ စိတ္တသံသဋ္ဌသမုဋ္ဌာန ဒုက် အစရှိသော ဒုက်တို့သည် စေတသိက ဒုက်နှင့် တူပြီ။

အဇ္ဈတ္တိကဒုက်၊ပဋိစ္စဝါရ၊ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊ပဌမဒုတိယသုံးချက်ပေါင်းကိုးချက်။ပဌမနေပဌမံ၌ ကတ္တားကား- သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသကို စွဲ၍ဖြစ်သော ပသာဒရုပ်ဟု ဆိုအပ်သော အဇ္ဈတ္တိက ကမ္မဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်၊ လ။ ၏၊ ပဌမေနဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါကတ္တားကား-သဟိတ်စိတ်ဧကာသတ္တတိ ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေ တွေပညာသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏၊ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသကို စွဲ၍ဖြစ် သော စေပဉ္စတိံသ၊အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ပသာဒရုပ် ငါးခု ကြဉ်သော ကမ္မဇရုပ် ပဋိသန္ဓေ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား - သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသကို စွဲ၍ ဖြစ်သော စေ ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏

ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား - သဟိတ်စိတ် ဧကာသတ္တတိ၌ ရှိသော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ အစိတ် အစိတ်

နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပဉ္ဉာသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၌ရှိသော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊အစိတ်အစိတ်၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ ဟဒယ ဝတ္ထုကို စွဲ၍ ဖြစ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊အစိတ်အစိတ်၊အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ ပသာဒရုပ် ငါးခုမှတပါး ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကား-သဟိတ် စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့်တကွသော သဟိတ် စိတ္တဇဥပါဒါ၊ ပသာဒရုပ်မှတပါး သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ၌ရှိသော စေတသိက် ဒွေပဉ္ဉာသကို စွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၌ ရှိသော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ရုပ်သက်သက်၌ ကမ္မဇမဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ပသာဒရုပ်ငါးခု။ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား - သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ၌ရှိသော စေတသိက် ဒွေပဉ္ဉာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား - သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၌ ရှိသော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ ကဋတ္တာရုပ်၊ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ၊စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား - သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ အစိတ်အပေါင်း

နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ပဿာဒရုပ်ငါးခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား - သဟိတ်စိတ်၌ ရှိသော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား - သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ၌ ရှိသော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ၊ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကို စွဲ၍ဖြစ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ဗာဟိရ ကဋတ္တာရုပ်၊ သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသနာမက္ခန္ဓာ၊ မဟာဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဗာဟိရ ကဋတ္တာရုပ်၊ သဟိတ်ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ၊ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား - သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ၌ရှိသော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေကို စွဲ၍ဖြစ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဟေတုပစ္စည်းပြီး၏။

အာရမ္မဏာ၌ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၊ ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ-ပေါင်း ငါးချက်။(အကောက် လွယ်ပြီ။) အဓိပတိ၊အနန္တရ၊သမနန္တရ- ငါးချက်စီ၊ သဟဇာတ ကိုးချက်၊ အညမည ငါးချက်၊ နိဿယ ကိုးချက်။ ဥပနိဿယ၊ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန ငါးချက်စီ။ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ-ကိုးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ ငါးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ ကိုးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ငါးချက်စီ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်၊ (ဟေတုပစ္စည်းကိုမှီ၍ ကောက်လေ)။ ။အနုလုံ ပြီး၏။

နဟေတုယာ နဝ၊ နာရမ္မဏေ၊ နာဓိပတိယာ၊ နာနန္တရေ၊ န သမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊နဥပနိဿယေ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာ

ဇာတော၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ တီဏိ၊ နဝိပါကေ ပဥ္စ၊နအာဟာရေ ဧကံ၊ နဣန္ဒြိယေ ဧကံ၊ နဈာနေ ပဥ္စ၊ နမဂ္ဂေ နဝ၊နသမ္ပယုတ္တေ နဝ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ပဥ္စ၊ နောနတ္ထိယာ နဝ၊ နောဝိဂတေ နဝ။

ပဉ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ဒုတိယော ပဌမဒုတိယဿသုံးချက်။ဒုတိယော ဒုတိယဿ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား- သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ဧမာဟမှုဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏၊ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ဗာဟိရ ကဋတ္တာရုပ်အားတပ်သော ပဋိသန္ဓေဟိတ် သုံးပါး ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား - သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ၌ ရှိသော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ၊ ဗာဟိရ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ဒုတိယော ပဌမဿ၌ ပဝတ္တိအခါကတ္တားကား - သမ္ပယုတ်စိတ်အား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား- သမ္ပယုတ် ပဋိသန္ဓေစိတ် အဇ္ဈတ္တိက ကဋတ္တာရုပ်အား တပ်သော ပဋိသန္ဓေဟိတ် သုံးပါး ပစ္စည်း ။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-သဟိတ် ပဋိသန္ဓေစိတ် သတ္တရသ၊ အဇ္ဈတ္တိကကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ဒုတိယော ပဌမဒုတိယဿ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ပဒါန်ကား-သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၊ မောဟမှုဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ၊၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား- သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်အား တပ်သော ပဋိသန္ဓေဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း။ လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား- သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ဟေတု ပြီး၏။

အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်။ ။ပဌမော ပဌမဿ၌ ကတ္တားကား- စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ ပဿာဒရုပ်ငါးခု ပစ္စည်း၊ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန် ကား-မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမဇော တခုယုတ်သုံးဆယ်၊ သန္တီရဏ သုံးခု၊ မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ ဝိညာဏဥ္စာ ယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝ သညာ နာသညာယတနစိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ခွေး ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဌမော ဒုတိယဿ၌ ကတ္တား ကောက်မြဲ၊ သမ္ပဒါန်ကား- မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမဇောတခုယုတ် သုံးဆယ်၊ သန္တီရဏ သုံးခု၊ မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ ဝိညာဏဥ္စာ ယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ခွေး၌ ရှိသော အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယဿ၌ ကတ္တား ကောက်မြဲ၊ သမ္ပဒါန်ကား-မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမဇော တခုယုတ် သုံးဆယ်၊ သန္တီရဏ သုံးခု၊ မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ ဝိညာဏဥ္စာ ယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာ ယတနစိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ခွေး၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။

ဒုတိယော ဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား-စေတသိက် ခွေပညာသ၊ ပဿာဒရုပ် ငါးခုကြဉ်သော ရုပ် တေဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန် ကား - ကာမစိတ် စတုပညာသ၊ ဝိညာဏဥ္စာ ယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာ ယတနစိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ် ခွေး၊ လောကုတ္တရာ စိတ်ရှစ်ခု၌ရှိသော အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ဒုတိယော ပဌမဿ၌ ကတ္တားကောက် မြဲ။ သမ္ပဒါန်ကား ကာမစိတ် စတုပညာသ၊ ဝိညာဏဥ္စာ ယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာ ယတနစိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ခွေး၊ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကောက်မြဲ၊ သမ္ပဒါန်ကား - ကာမစိတ် စတု ပညာသ၊ ဝိညာဏဥ္စာယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာ

ယတနစိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ငွေး၊ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ပဌမဒုတိယော ပဌမသဉ္ဇ ကတ္တားကား-စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ငွေပညာသ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇန်း၊ ကာမဇော တခုယုတ် သုံးဆယ်၊ သန္တီရဏ သုံးခု၊ မဟာ ဝိပါက်ရှစ်ခု၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ် သုံးခု၊နေဝသညာနာသညာ ယတနစိတ် သုံးခု၊အဘိညာဉ်ငွေး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ပဌမဒုတိယော ဒုတိယဿဉ္ဇ ကတ္တားကောက်မြဲ၊ သမ္ပဒါန်ကား-မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမဇော တခုယုတ် သုံးဆယ်၊ သန္တီရဏ သုံးခု၊ မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ် သုံးခု၊နေဝသညာ နာသညာယတန စိတ် သုံးခု၊အဘိညာဉ်ငွေး၌ ရှိသော အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေ တသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ပဌမဒုတိယော ပဌမဒုတိယဿ ဉ္ဇ ကတ္တားကောက်မြဲ၊သမ္ပဒါန်ကား-မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇန်း၊ကာမဇော တခုယုတ် သုံးဆယ်၊ သန္တီရဏ သုံးခု၊ မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ငွေး၊အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

အဓိပတိ၌လည်း ကိုးချက်၊ အာရမ္မဏာဓိပတိ သဟဇာတာ ဓိပတိကို နှလုံးသွင်း၍ကောက်လေ၊(လွယ်ပြီ)အနန္တရ သမနန္တရတို့ လည်း ကိုးချက်စီ၊(လွယ်ပြီ၊)သဟဇာတ ကိုးချက်၊ အညမည ငါး ချက်၊နိဿယ၊ဥပနိဿယ ကိုးချက်စီ၊ ပုရေဇာတ ကိုးချက်၊ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယသုံးချက် သက်သက်သာ၊ (လွယ်၏)။ ။ပဌမ ဒုတိယော ပဌမဿဉ္ဇ ကတ္တားကား - စက္ခုဝိညာဉ်ငွေးအား တပ် သော ပစ္စုပ္ပန် ရူပါရုံ၊ မဇ္ဈိမာယုက ဖြစ်၍ အတီတဘဝင်နှင့် ဥပါဒ် ပြိုင်သော စက္ခုဝတ္ထု၊လ။ကာယဝိညာဉ်ငွေးအားတပ်သော ပစ္စုပ္ပန် ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၊ မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတီတဘဝင်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ကာယဝတ္ထု၊ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ငွေးပဥ္စ ဝိညာဉ် တဆယ်၊ မနောဓာတ် သုံးခုကြဉ်သော ကာမစိတ် လေးဆယ့်တခု

အား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ပသာဒရုပ် ငါးခု၊ ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်း ၊လ။ ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား** - ကာမစိတ် စတုပညာသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ (ပသာဒရုပ် ငါးခုကို အာရမ္မဏ ပုရေဇာတယှ၊ ဟဒယဝတ္ထုကို ဝတ္ထုပုရေဇာတယှ၊ မနောဓာတ်သုံးခုကို ပဉ္စဝိညာဉ် ဝီထိ၌သွင်း၊) ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကောက်မြဲ၊ **သမ္ပဒါန်ကား**— ကာမစိတ် စတုပညာသ၌ရှိသော အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသကိုကောက်၊ ပဌမ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ၌ ကတ္တား ကောက်မြဲ၊ **သမ္ပဒါန်ကား** - ကာမစိတ် စတုပညာသ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသကို ကောက်။ ။ပစ္ဆာဇာတ၊ အာသေဝန ကိုးချက်စီ၊ ကမ္မသုံးချက်၊ ဝိပါက၊အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ ကိုးချက်စီ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ သုံးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တငါးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊အဝိဂတ ကိုးချက်စီ၊ (အကောက်လွယ်ပြီ။)

နဟေတုယာ နဝ။လ။နောအဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။ အဇ္ဈတ္တိကဒုက်ပြီး၏။

ဥပါဒါဒုက်၊ ပဋိစ္စဝါရ၊ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ငါးချက်။ ။ပဌမေန ဒုတိယံ၌ **ကတ္တား ကား** - မိမိနှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယ ဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား** - သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် စိတ် ဧကသတ္တတိ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာမဟာဘုတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ပဋိသန္ဓေအခါ **ကတ္တားကား**-သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ စေတက် ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ်

အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ မဟာဘုတ် ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။၏။ ရုပ်သက်သက်၌ **ကတ္တား** ကား - သဟိတ် စိတ္တဇ မဟာဘုတ်၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော မဟာဘုတ် ၄င်း ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တား** ကား—ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် လေးခု၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ကုသိုလ် ကောဝီသ၊အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ သဟိတ်ဝိပါက် သတ္တရသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော မဟာဘုတ်ကြဉ်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်၊လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ **ကတ္တား** ကား- သဟိတ်ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော မဟာဘုတ်ကြဉ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ။ရုပ်သက်သက်၌ **ကတ္တား**ကား- သဟိတ် စိတ္တဇ မဟာဘုတ်၊ သဟိတ်ပဋိန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ္တဇ ဥပါဒါ၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တား**ကား- ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် လေးခု၊ ရဟန္တာတို့ စုတိ ကြဉ်သော သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၊စေတသိက် ဒွေပညာသ၊အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။လ။နာမက္ခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇ ရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ **ကတ္တား**ကား-သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ။လ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ **ကတ္တား**ကား-သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ဟဒယ ဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဟေတု ပြီး၏။

အာရမ္မဏ၌ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ သုံးချက်။ (အကောက် လွှယ်၏)။ အဓိပတိ၌ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ-သုံးချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ သုံးချက်စီ။ သဟဇာတ၊ အညမည နိဿယ ငါးချက်စီ။ ဥပနိဿယ သုံးချက်။ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန တချက်စီ။ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ ငါးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ သုံးချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ ငါးချက်စီ။ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ သုံးချက်စီ။ အဝိဂတ ငါးချက်၊ (ကောက်ခြင်း၊ လွှယ်ပြီ။)

နဟေတုယာ ပဥ္စ၊ နာရမ္မဏေ တီဏိ၊ နာဓိပတိယာ ပဥ္စ၊ နာနန္တရေ တီဏိ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တီဏိ၊ နပုရေဇာတေ ပဥ္စ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ ပဥ္စ၊ နကမ္မေ တီဏိ၊ နဝိပါကေ၊ နအာဟာရေ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ တီဏိ၊ နမဂ္ဂေ ပဥ္စ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ၊ နောနတ္ထိယာ၊ နောဝိဂတေ တီဏိ။ ။ဆဝါရ ပြီး၏။

ပဥ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ သုံးချက်။ ။ဒုတိယော ဒုတိယဿ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဟိတ် ခြောက်ပါး ပစ္စည်း ။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ မဟာဘုတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ပဋိသန္ဓေ ဟိတ်သုံးပါးကိုကောက်။ ။ဒုတိယော ပဌမဿ၌ ပဝတ္တိအခါကတ္တားကား- ဥပါဒါစိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း ။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား- ဥပါဒါစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်၊ လ။ ၏။ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာစိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း၊လ၊၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား- သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်အားတပ်သော သဟိတ်ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ ဟိတ်

သုံးပါး ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်၊လ။၏။ ။ဟေတု ပြီး၏။

အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ဒုတိယော ဒုတိယဿ နှစ်ချက်။ ပဌမော ဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား-ဥပါဒါရုပ် စတုဝိသ ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ပဒါန်ကား- ကာယဝိညာဉ် ဒွေးကြဉ်သော ကာမ စိတ် ဒွေပညာသ၊ အဘိညာဉ်ဒွေး၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေ ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ဒုတိယော ဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ဘူတရုပ်လေးခု၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-စတုဝိညာဉ်ကြဉ်သော ကာမ စိတ် ဆစတ္တာလီသ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ်သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေး၊ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၊အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ အဓိပတိပစ္စည်း၌ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ လေးချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ တချက်စီ၊ သဟဇာတ၊အညမည၊ နိဿယ တို့မှာ ငါးချက်စီ။ ။ဥပနိဿယ၌ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ နှစ်ချက်၊ပုရေဇာတ၌ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ပဌမဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ပေါင်း သုံးချက်။ ။ ပဌမနှင့် ဒုတိယမှာသက်သက်လွယ်၏၊ပဌမ ဒုတိယောဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား-ကာယဝိညာဉ်ဒွေးအားတပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၊ မဇ္ဈိမာယုကဖြစ်၍ အတီတ ဘဝင်နှင့် ဥပါဒ်ပြိုင်သောကာယဝတ္ထု၊ ဒွေပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော ကာမစိတ် စတုစတ္တာလီသာအား တပ်သော ပစ္စုပ္ပန်ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာရုံ၊ပဋိသန္ဓေ အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန် ကား-စတုဝိညာဉ် ကြဉ်သော ကာမစိတ် ဆစတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပုရေဇာတ ပြီး၏။

ပစ္ဆာဇာတ၌ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ၊ ပေါင်းသုံးချက်။ ။အာသေဝန

တချက်၊ ကမ္မ၌ ဒုတိယော ဒုတိယသဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယဿ၊ သဟဇာတ၊ နာနာက္ခဏိက နှစ်ပါး၊ ဝိပါက၌ ဒုတိယ သုံးချက်၊ အာဟာရ ခြောက်ချက်၊ ဣန္ဒြိယ ခုနစ်ချက်၊ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယသုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယော ဒုတိယဿ တချက်၊ သဟဇာတ၊ပုရေဇာတ အရော။ ။ဈာန၊ မဂ္ဂ သုံးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တတချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တလေးချက်၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ဒုတိယ သုံးချက်၊အတ္ထိကိုးချက်၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊ တချက်စီ၊အဝိဂတ၊ ကိုးချက်၊ အကောက်လွယ်ပြီ။ ။အနုလုံပြီး၏။

ပစ္စနိက်၌ နဟေတုယာ နဝ။လ။နသမ္ပယုတ္တေ နဝ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ ဆ၊ နောအတ္ထိယာ စတ္တာရိ၊ နောနတ္ထိယာ နဝ၊ နောဝိဂတေ နဝ၊ နောအဝိဂတေ စတ္တာရိ။ ။ဥပါဒါဒုက် ပြီး၏။

ဥပါဒိန္နဒုက်သည် ဥပါဒိန္နတိက်နှင့် အလားတူ၏၊ ဥပါဒိန္နတိက်ကို မှီ၍ကောက်နိုင်ကောင်းသောကြောင့် မရေးပြီ။

မဟန္တရဒုက ပြီး၏။

၁၁-ဥပါဒါန ဂေါစ္ဆက

ဥပါဒါန ဂေါစ္ဆက ခြောက်ဒုက်တွင် ဥပါဒါနဒုက်၊ပဋ္ဌိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်။ ။ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား–ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ် လေးခု၌ရှိသော လောဘကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိ၊ထိုဒိဋ္ဌိကို စွဲ၍ဖြစ်သော လောဘ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား–လောဘဒိဋ္ဌိကို စွဲ၍ဖြစ်သော လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ လောဘ ဒိဋ္ဌိ ကြဉ်သော စေတသိက် ဝိသ၊ အစိတ်အပေါင်း ရာမက္ခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား– ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်လေးခု၌ ရှိသော ဥပါဒါန်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိ ဂတ သမ္ပယုတ်လေးခု၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာနကြဉ်သော စေတသိက်

ကြောနုဝိသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ လောဘ ဒိဋ္ဌိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား – သဟိတ်စိတ် ကောသတ္တတိ၊လောဘဒိဋ္ဌိ ကြည်သော စေတသိက် ပညာသ၊အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ လောဘဒိဋ္ဌိ ကြည်သော စေတသိက် ပညာသ၊ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်ပစ္စယုပ္ပန် ။လ၊၏။ ပဋိသန္ဓေ ရုပ်သက်သက်မှာ လွယ်ပြီ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား – လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ လောဘဒိဋ္ဌိ ကြည်သော စေတသိက်ဝိသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော လောဘဒိဋ္ဌိ ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏၊ဒုတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား–ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်လေးခု၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာနကြည်သော စေတသိက် ကြောနုဝိသ၊ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော။လ။အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား–ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်လေးခု၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာနကြည်သော စေတသိက် ကြောနုဝိသ၊ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ အစိတ်အစိတ်သော ဥပါဒါရုပ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော လောဘဒိဋ္ဌိ တည်းဟူသော အစိတ်အစိတ်သော ဥပါဒါရုံ တရားကိုယ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား– ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်လေးခု၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာန ကြည်သော စေတသိက် ကြောနုဝိသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ဥပါဒါရုံကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ် လေးခု၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မာနကြည်သော စေတသိက် ကြောနုဝိသ၊အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ။စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဌမဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား– ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် လေးခု၊ လောဘ,ဒိဋ္ဌိ,မာနကြည်သော စေတသိက် ကြောနုဝိသ၊အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ၊အစိတ်အစိတ်သော ဥပါဒါရုံကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်လေးခု၊လောဘ,ဒိဋ္ဌိ မာန ကြည်

စေတသိက် ဇေကနဝိသ၊ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ၊ လောဘ, ဒိဋ္ဌိ တည်းဟူသော ဥပါဒါန်တရားကိုယ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ဟေတု ပြီး၏။

အာရမ္မဏ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်–ပေါင်း ကိုးချက်။ အဓိပတိ,အနန္တရ အစရှိသောပစ္စည်းတို့၌ ကိုးချက်စီ။ သဗ္ဗတ္ထ နဝ၊ ဝိပါကေ ဇေကံ၊ (အကောက် လွယ်ပြီ)။ ။ အနုလုံ ပြီး၏။

နဟေတုယာ ဇေကံ၊ နာရမ္မဏေ တီဏိ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နာ နန္တရေ တီဏိ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တီဏိ၊ နပုရေဇာတေ နဝ၊ နပစ္ဆာဇာတေ နဝ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ တီဏိ၊ နဝိပါကေ နဝ၊ နအာဟာရေ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ ဇေကံ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ၊ နောနတ္ထိယာ တီဏိ၊ နောဝိဂတေ တီဏိ။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်–ပေါင်းကိုးချက်။ ပဌမော ပဌမသဉ္စ ကတ္တားကား–သမ္ပယုတ်ဒိဋ္ဌိအား တပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် လောဘ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား – ဒိဋ္ဌိ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဌမော ဒုတိယသဉ္စ ကတ္တားကား – သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော လောဘ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား–လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ ဒိဋ္ဌိကြဉ်သော စေတသိက် ဝိသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယသဉ္စ ကတ္တားကား–သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် အား တပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်လေးခု၌ ရှိသော လောဘ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား–ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် လေးခု၊ လောဘ ကြဉ်သော စေတသိက် ဝိသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။

ဒုတိယော ဒုတိယသဉ္စ ပဂတ္တ်အခါ ကတ္တားကား – သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာ အားရင်း, သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇ ရုပ်အားရင်း တပ်သော လောဘမူဖြစ်အံ့၊ လောဘ မောဟ၊ ဒေါသမူဖြစ်အံ့၊ ဒေါသ

မောဟ၊ မောဟမှုဖြစ်အံ့၊ မောဟ၊ ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့၊ အလောဘ အဒေါသ၊ တိဟိတ် ဖြစ်အံ့၊ အလောဘ အဒေါသ အမောဟ၊ ဤဟိတ်တပါး, နှစ်ပါး, သုံးပါး ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- အကုသိုလ်ဒွါဒ့သ၊ ကုသိုလ် ကောဝိသ၊ သဟိတ်ဝိပါက် ကောဝိသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ လောဘ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ မောဟမှုဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စာသ၊ သဖိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ (ပဋိသန္ဓေအခါ ကောက်မြဲ၊) ဒုတိယော ပဉ္စမဿဉ် ကတ္တားကား - သမ္ပယုတ် ဥပါဒါန်အား တပ်သော လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၌ရှိသော မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-လောဘ, ဒိဋ္ဌိ တည်းဟူသော ဥပါဒါန် တရားကိုယ် နှစ်ပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဒုတိယော ပဉ္စမ ဒုတိယဿဉ် ကတ္တားကား - သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇ ရုပ်အား တပ်သော လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၌ရှိသော မောဟ ပစ္စည်း ။လ။၏။သမ္ပဒါန်ကား-လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊မောဟ၊ မာနကြဉ်သော စေတသိက် ဝိသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဟေတု ပြီး၏။

အာရမ္မဏ၌ ပဉ္စသုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊ပဉ္စမ ဒုတိယသုံးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်။ ။အနန္တရ၊ သမနန္တရ။လ။ ဥပနိဿယ ကိုးချက်စီ၊ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်စီ၊ အာသေဝန ကိုးချက်၊ ကမ္မ သုံးချက်၊ ဝိပါကတချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန သုံးချက်စီ၊ မဂ္ဂ၊သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်စီ။ ဝိပ္ပယုတ္တ ငါးချက်၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်စီ၊ (အကောက် လွယ်၏။)

နဟေတုယာ နဝ ။လ။ နောအဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။ ဥပါဒါနဒုက်ပြီး၏။(ဥပါဒါနိယဒုက်သည် လောကိယဒုက်နှင့်တူပြီ)

ဥပါဒါန သမ္ပယုတ္တဒုက် ပဋိစ္စဝါရ၊ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဉ္စမ သုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊ပဉ္စမဒုတိယ သုံးချက်။ ။ပဉ္စမေန ပဉ္စမ၌ ကတ္တားကား-လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ်လေးခု၌ရှိသော လောဘ၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ် သော စေ ဗာဝိသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော။လ။

အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၍။ ပဌမေန ဒုတိယံ၌
ကတ္တားကား-ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊
ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လေးခု၌ ရှိသော လောဘ၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊
မစ္ဆရိယယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေ ဗာဝီသ၊ အစိတ်
အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်၊ ပဉ္စဝေါကာရ
ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ် လေးခု၌ရှိသော လောဘ၊
ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော
စေတသိက် ဗာဝီသ၊အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော
စိတ္တဇရုပ်၊ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်
လေးခု၊ လောဘ,ဒိဋ္ဌိ,ဒေါသ,ဣဿာ,မစ္ဆရိယ,ကုက္ကုစ္စ,ဝိစိကိစ္ဆာ
ကြဉ်သော စေတသိက် ဝီသ၊အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်
သော။လ။လောဘ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်၊လ။၍။ပဌမေနပဌမဒုတိယံ
၌ **ကတ္တားကား**-ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ လောဘမူစိတ်ရှစ်
ခု၊ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လေးခု၌ လောဘ, ဒေါသ,ဣဿာ,မစ္ဆရိယ,
ကုက္ကုစ္စ,ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဗာဝီသ၊ အစိတ်အစိတ်
နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော။လ။ နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်၊ ဒိဋ္ဌိဂတ
ဝိပ္ပယုတ် လေးခု၊ လောဘ ကြဉ်သော စေတသိက် ဧကဝီသ
နာမက္ခန္ဓာ၊လောဘစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၍။ဒုတိယေနဒုတိယံ၌
ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား**-ဒေါသမူဒွေး၊ မောဟမူဒွေး၊ ကုသိုလ်
ဧကဝီသ၊ သဟိတ်ဝိပါက် ဧကဝီသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊
လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မာနကြဉ်သော စေတသိက် ဧကူန ပညာသ၊
အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဒေါသမူ ဒွေး၊
မောဟမူ ဒွေး၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ သဟိတ်ဝိပါက် ဧကဝီသ၊
သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, မာန, မောဟမူဒွေး၌
မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဧကူနပညာသ၊ အစိတ်အစိတ်
နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၍။ (ပဋိသန္ဓေ အခါ
ကောက်မြဲ၊ ရုပ်သက်သက်လည်း ကောက်မြဲ။) ဒုတိယေန ပဌမံ၌
ကတ္တားကား-ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လေးခု၌ လောဘကို စွဲ၍ ဖြစ်သော

ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လေးခု၊ လောဘ,ဒိဋ္ဌိ,ဒေါသ,ဣဿာ,မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ,ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဝိသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၌ ယခင့် အကောက်တွင် စိတ္တဇရုပ်ကို သွင်း၍ ကောက်။ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ကဏ္ဍားကား-ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လေးခု၌ လောဘ,ဒိဋ္ဌိ, ဒေါသ,ဣဿာ,မစ္ဆရိယ,ကုက္ကုစ္စ,ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဝိသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊လောဘကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ် လေးခု၌ လောဘ,ဒိဋ္ဌိ,ဒေါသ,ဣဿာ,မစ္ဆရိယ,ကုက္ကုစ္စ, ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေ ဝိသ၊အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကဏ္ဍားကား- ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်လေးခု၌ လောဘ,ဒေါသ, ဣဿာ,မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ,ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဗာဝိသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်၊ဒိဋ္ဌိဂတဝိယုတ်လေးခု နာမက္ခန္ဓာ၊လောဘ ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမဒုတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ၌ ကဏ္ဍားကား-ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် လေးခု၊ လောဘ, ဒိဋ္ဌိ, ဒေါသ,ဣဿာ,မစ္ဆရိယ ကု ကုစ္စ,ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဝိသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊လောဘကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ် လေးခု၊ လောဘ,ဒိဋ္ဌိ,ဒေါသ,ဣဿာ,မစ္ဆရိယ,ကုက္ကုစ္စ, ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဝိသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ဟေတု ပြီး၏။

အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ-ပေါင်း ခြောက်ချက်။ အဓိပတိ ကိုးချက်။အနန္တရ၊သမနန္တရ ခြောက်ချက်စီ။ သဟဇာတ ကိုးချက်။ အညမည ခြောက်ချက်။ နိဿယ ကိုးချက်။ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန ခြောက် ချက်စီ။ ကမ္မကိုးချက်။ ဝိပါက တချက်။ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ ကိုးချက်စီ။ သမ္ပယုတ္တ ခြောက်ချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ ကိုးချက်

စိ။ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ခြောက်ချက်စီ။ အဝိဂတ ကိုးချက်။ (အကောက် လွယ်ပြီ။)

နဟေတုယာ ဧကံ၊ နာရမ္မဏေ တီဏိ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နာနန္တရေ တီဏိ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တီဏိ၊ နပုရေဇာတေ သတ္တ၊ နပစ္ဆာဇာတေ နဝ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ စတ္တာရိ၊ နဝိပါကေ နဝ၊ နအာဟာရေ ဧကံ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ ဧကံ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဆ၊ နောနတ္ထိယာ တီဏိ၊ နောဝိဂတေ တီဏိ။ ။ဆဝါရ ပြီး၏။

ပဥ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း ကိုးချက်။ ပဌမော ပဌမသည်၌ ကတ္တားကား- သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားတပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်ဖြစ်အံ့၊ လောဘ, မောဟ၊ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် ဖြစ်အံ့၊ မောဟပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်၌ မောဟ ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမော ဒုတိယသည်၌ ကတ္တားကား-စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လေးခု၌ ရှိသော လောဘ မောဟ၊ လောဘစိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်လေးခု၌ရှိသော မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား- ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်၌ လောဘ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမော ပဌမဒုတိယသည်၌ ကတ္တားကား- သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ်ဖြစ်အံ့၊ လောဘ,မောဟ၊ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်ဖြစ်အံ့၊ မောဟ ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်၌ မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် ဗာဝီသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ (ဒုတိယသုံးချက် လွယ်၏)။ ပဌမဒုတိယော ပဌမသည်၌ ကတ္တားကား- သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်၌ ရှိသော လောဘ မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား- ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ် လေးခု၊ လောဘ,မောဟ,ဒိဋ္ဌိ,ဒေါသ,ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ, ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဧကူနဝီသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမဒုတိယော ဒုတိယသည်၌ ကတ္တားကား-

စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ်၌ ရှိသော လောဘ မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမဒုတိယော ပဌမဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား- သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လေးခု၌ ရှိသော လောဘ မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လေးခု၊ လောဘ,မောဟ,ဒိဋ္ဌိ,ဒေါသ,ဣဿာ, မစ္ဆရိယ, ကုက္ကုစ္စ, ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ကျေနပ်သ၊သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇ ရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ဟေတုပစ္စည်း ပြီးပြီ။

အာရမ္မဏ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း ကိုးချက်။ အဓိပတိ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ သဟ ဇာတ-ကိုးချက်စီ။ အညမည ခြောက်ချက်။ နိဿယ၊ ဥပနိဿယ- ကိုးချက်စီ။ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်စီ။ အာသေဝန ကိုး ချက်၊ ကမ္မ လေးချက်၊ဝိပါက တချက်၊အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊မဂ္ဂ- လေးချက်စီ။ သမ္ပယုတ္တ ခြောက်ချက်။ဝိပ္ပယုတ္တ ငါးချက်။အတ္ထိ၊နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်စီ။

နဟေတုယာ နဝ။လ။ နော အဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။ ဥပါဒါန သမ္ပယုတ္တဒုက် ပြီး၏။ (ကြွင်းသုံးဒုက် လွယ်ပြီ။)

ဥပါဒါနဂေါစ္ဆက ပြီး၏။

၁၂-ကိလေသ ဂေါစ္ဆက

ကိလေသဂေါစ္ဆက ရှစ်ဒုက်တွင် ကိလေသဒုက် ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း ကိုးချက်။ ။ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-အစိတ် အစိတ်သော ကိလေသာဆယ်ပါးကို စွဲ၍ဖြစ်သော မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော အစိတ်အစိတ်သော ကိလေသာ ဆယ်ပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား- ကိလေသာ ဆယ်ပါး အစိတ်အပေါင်းကို စွဲ၍ဖြစ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊

ကိလေသာ ဆယ်ပါး ကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တရသ၊ အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်"လ။၏။ပဌမေနပမဋ္ဌဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-အစိတ်အစိတ်သော ကိလေသာဆယ်ပါးကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ကိလေသာ ဆယ်ပါး ကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တရသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ မောဟမူ ဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော အစိတ်အစိတ်သော ကိလေသာ ဆယ်ပါး၊ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။၏။ "(အကြွင်းခြောက်ချက်မှာ အကောက်လွယ်ပြီ။) အာရမ္မဏ ကိုးချက်၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ၊ ဝိပါကေ ဧကံ။

လောဘံ ပဋိစ္စ မောဟော၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ထိနံ၊ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ အဟိရိကံ၊ အနောတ္တပ္ပံ။ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် သသင်္ခါရိကကိုရည်၍ ဟောတော်မူသည်၊ စက်လှည့်လေ။ ။လောဘံ ပဋိစ္စ မောဟော၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ အဟိရိကံ၊ အနောတ္တပ္ပံ။ ။ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် အသင်္ခါရိကကို ရည်၍ ဟောတော်မူသည်၊စက်လှည့်လေ။ ။လောဘံ ပဋိစ္စမောဟော၊ မာနော၊ထိနံ၊ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ အဟိရိကံ၊ အနောတ္တပ္ပံ။ ။ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် သသင်္ခါရိကကိုရည်၍ ဟောတော်မူသည်၊ စက်လှည့်။ ။လောဘံ ပဋိစ္စ မောဟော၊ မာနော၊ဥဒ္ဓစ္စံ၊အဟိရိကံ၊အနောတ္တပ္ပံ။ ။ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် အသင်္ခါရိကကိုရည်၍ ဟောတော်မူသည်၊စက်လှည့်လေ။ လောဘံ ပဋိစ္စ မောဟော၊ထိနံ၊ဥဒ္ဓစ္စံ၊အဟိရိကံ၊အနောတ္တပ္ပံ။ ။ ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် သသင်္ခါရိက မာနမဖြစ်ခိုက်ကိုရည်၍ ဟောတော်မူသည်၊ စက်လှည့်လေ။ ။လောဘံ ပဋိစ္စ မောဟော၊ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ အဟိရိကံ၊အနောတ္တပ္ပံ။ ။ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် သသင်္ခါရိက ထိနမာန မဖြစ်ခိုက်ကိုရည်၍ ဟောတော်မူသည်၊စက်လှည့်လေ၊ ။ဒေါသမူ၌ ဒေါသံ ပဋိစ္စမောဟော၊ ထိနံ၊ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ အဟိရိကံ၊ အနောတ္တပ္ပံ။ ။ သသင်္ခါရိက စက်လှည့်လေ။ ။ဒေါသံ ပဋိစ္စ မောဟော၊ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ အဟိရိကံ၊ အနောတ္တပ္ပံ။ ။အသင်္ခါရိက၊ စက်လှည့်၊ ။မောဟမူ၌ ဝိစိကိစ္ဆံ ပဋိစ္စ မောဟော၊ ဥဒ္ဓစ္စံ၊ အဟိရိကံ၊ အနောတ္တပ္ပံ။ ။ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်ကိုရည်၍ ဟောတော်မူသည်၊ စက်လှည့်။ ။ ဥဒ္ဓစ္စံ ပဋိစ္စ မောဟော၊ အဟိရိကံ၊ အနောတ္တပ္ပံ။ ။ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်

ကိုရည်၍ ဟောတော်မူသည်၊ စက်လှည့်။ ။မောဟ၊ မာန၊ ဒိဋ္ဌိ တို့ကိုမူတည်ခြင်း မရှိပြီ၊ စက်လှည့်ကတည်းကပင် ဝင်လေပြီ။ ။ အနုလုံ ပြီး၏။

ပစ္စနိက် ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပေါင်းလေးချက်။ ။ ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-ဝိစိကိစ္ဆာကို စွဲ၍ဖြစ်သော မောဟ၊ ဥဒ္ဓစ္စကိုစွဲ၍ဖြစ်သော မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ အဟိတ်ကို ကောက်၊ (လွယ်ပြီ၊) ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား- ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂုတ် ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဥဒ္ဓစ္စ၊ မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် တေရသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော မောဟ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား – ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် တေရသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ဝိစိကိစ္ဆာကို စွဲ၍ဖြစ်သော မောဟ၊ ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် တေရသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ ဥဒ္ဓစ္စကို စွဲ၍ ဖြစ်သော မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

မှတ်ထားချက် ဤပစ္စနိက်ကို ထောက်၍ ဤဟေတုပစ္စည်း အနုလုံ၌ ဝိစိကိစ္ဆံ ပဋိစ္စ မောဟော၊ ဥဒ္ဓစ္စံ ပဋိစ္စ မောဟော ဟု မရှိသင့်၊ ပါဠိ အများပင် ရှိသည်၊ အာရမ္မဏ အစရှိသော ပစ္စည်းတို့မှာသာ ရှိသင့်သည်၊ အဓိပတိ ပစ္စည်းမှာလည်း မရှိသင့်။

နဟေတုယာ စတ္တာရိ၊ နာရမ္မဏေ တီဏိ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နာနန္တရေ တီဏိ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တီဏိ၊ နပုရေဇာတေ နဝ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ နဝ၊နကမ္မေ တီဏိ၊ နဝိပါကေ နဝ၊ နအာဟာရေ ဧကံ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ ဧကံ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ၊ နောနတ္ထိယာ တီဏိ၊ နောဝိဂတေ တီဏိ။ ။ဆဝါရ ပြီး၏။

ပဉ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ပေါင်းလေးချက်။ ။ပဌမော ပဌမဿ **ကတ္တားကား**-သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအား တပ်သော ကိလေသာ ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း ။လ၊ ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော သမ္ပယုတ် ကိလေသာဆယ်ပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ပဌမော ဒုတိယဿ **ကတ္တားကား**-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ကိလေသာ ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား** - အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကိလေသာ ဆယ်ပါး ကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တရသ၊သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇ ရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယဿ **ကတ္တားကား**-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ကိလေသာ ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း ။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဒုတိယော ဒုတိယဿ ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား**-သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအားရှင်း, သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားရှင်း တပ်သော ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ သဟိတ်ဝိပါက် ဧကဝီသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့၊ အလောဘ အဒေါသ၊ တိဟိတ် ဖြစ်အံ့၊ အလောဘ အဒေါသ အမောဟ၊ ဤဟိတ်နှစ်ပါး,သုံးပါး ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကောက်မြဲ။ ။အာရမ္မဏ ကိုးချက်၊ အဓိပတိ ။လ။ ဥပနိဿယ တိုင်အောင် ကိုးချက်စီ။ ။ပုရေဇာတ၊ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်စီ၊ အာသေဝန ကိုးချက်၊ ကမ္မ သုံးချက်၊ ဝိပါက တချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန သုံးချက်စီ၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ ကိုးချက်စီ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ငါးချက်၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်စီ ။ (အကောက် လွယ်၏။)

နဟေတုယာ နဝ ။လ။ နောအဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။ ကိလေသာဒုက် ပြီး၏။

ကိလေသ ဂေါစ္ဆကဉ္စ အကြွင်း ခုနစ်ဒုက် လွယ်ပြီ၊ ကောက်နိုင်ကောင်းပြီ။

ကိလေသ ဂေါစ္ဆက ပြီးပြီ။'

၁၃-ဒိဋ္ဌိဒုက

ဒိဋ္ဌိဒုက် တဆယ့်ရှစ်ဒုက်တွင် ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ဒုက်၌ ပဋိစ္စဝါရ၊ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ ပဌမဒုတိယ တချက်၊ ပေါင်းငါးချက်။ ။ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-သောတာပတ္တိမဂ် ကြောင့်ပယ်အပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်လေးခု၊ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ အနေကြာင့်ပယ်အပ်သော အပါယ ဂမနီယဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ်လေးခု၊ ဒေါသမူဒွေး၊ စေတသိက်သတ္တဝီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ်လေးခု၊ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ အပါယဂမနီယ ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ် လေးခု၊ ဒေါသမူဒွေး၊ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တဝီသ၊အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဌမေန ဒုတိယံ၌ စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်၊ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ၌ ပဌမေန ပဌမံတွင် စိတ္တဇရုပ်ကို သွင်း၍ကောက်၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-သောတာပတ္တိမဂ် မပယ်အပ်သော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊ အပါယဂမနီယ မဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ်လေးခု၊ ဒေါသမူဒွေး၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ လဟိတ်ဝိပါက် သတ္တရသ၊သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ။လ။ ဒိဋ္ဌိ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ၊အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ၊၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ရုပ်သက်သက် ကောက်မြဲ။ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ (လွယ်ပြီ၊) အာရမ္မဏ နှစ်ချက်၊ အဓိပတိ ငါးချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ နှစ်ချက်စီ၊ သဟဇာတ ငါးချက်၊ အညမည နှစ်ချက်၊ နိဿယ ငါးချက်၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန

နှစ်ချက်စီ၊ ကမ္မ ငါးချက်၊ ဝိပါကတချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ ငါးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ နှစ်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ ငါးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ နှစ်ချက်စီ၊ အဝိဂတ ငါးချက်၊ (အကောက် လွယ်ပြီ၊)

နဟေတုယာ ဒွေ၊ နာရမ္မဏေ တီဏိ၊ နာဓိပတိယာ ပဉ္စ၊ နာနန္တရေ တီဏိ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တီဏိ၊ နပုရေဇာတေ စတ္တာရိ၊ နပစ္ဆာဇာတေ ပဉ္စ၊ နာသေဝနေ ပဉ္စ၊ နကမ္မေ ဒွေ၊ နဝိပါကေ ပဉ္စ၊ နအာဟာရေ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ ဧကံ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ၊ နောနတ္ထိယာ တီဏိ၊ နောဝိဂတေ တီဏိ။ ။ဆဝါရ။

ပဉ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ပေါင်းလေးချက်၊ (အကောက် လွယ်၏၊) အာရမ္မဏ၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ လေးချက်။ ပဌမော ဒုတိယဿ၌ သမ္ပဒါန်မှာ အဂ္ဂသိုလ်ကို မကောက်နှင့်၊ တိက်ကိုမှီ၍ ကောက်လေ၊ (လွယ်ပြီ၊) အဓိပတိ၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ဒုတိယ နှစ်ချက်၊ ပေါင်းငါးချက်။ ။အနန္တရ၊ သမနန္တရ လေးချက်စီ၊ သဟဇာတ ငါးချက်၊ အညမည နှစ်ချက်၊ နိဿယ ခုနစ်ချက်၊ ဥပနိဿယ လေးချက်၊ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ၊ အာသေဝန တို့မှာ နှစ်ချက်စီ၊ ကမ္မ လေးချက်၊ ဝိပါက တချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့မှာ လေးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ နှစ်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ အတ္ထိခုနစ်ချက်။ နတ္ထိ၊ ဝိဂတတို့မှာလေးချက်စီ၊ အဝိဂတ ခုနစ်ချက်။

နဟေတုယာ၊ နာရမ္မဏေ၊ နာဓိပတိယာ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ သတ္တ၊ နသဟဇာတေ၊ နအညမညေ၊ နနိဿယေ ပဉ္စ၊ နဥပနိဿယေ သတ္တ၊ နပုရေဇာတေ ဆ၊ နပစ္ဆာဇာတေ သတ္တ၊ နသမ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ၊ နောအတ္ထိယာ စတ္တာရိ၊ နော

နတ္ထိယာ၊ နောဝိဂတေ သတ္တ၊ နောအဝိဂတေ စတ္တာရိ။ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဒုက် ပြီး၏၊ ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗဒုက်လည်း တူပြီ။

ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ဟေတုဒုက်၊ ပဋိစ္စဝါရ၊ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယသုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း ကိုးချက်။ ။အာရမ္မဏ၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပေါင်းခြောက်ချက်။ ။ အဓိပတိ၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ တချက်၊ ပေါင်းငါးချက်။ ။အနန္တရ၊ သမနန္တရ ခြောက်ချက်စီ၊ သဟဇာတ ကိုးချက်၊ အညမည ခြောက်ချက်၊ နိဿယ ကိုးချက်၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန ခြောက်ချက်စီ၊ ကမ္မကိုးချက်၊ ဝိပါက တချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ ကိုးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ ခြောက်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ ကိုးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ခြောက်ချက်စီ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်။

နဟေတုယာ ဒွေ၊ နာရမ္မဏေ တီဏိ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နာနန္တရေ တီဏိ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တီဏိ၊ နပုရေဇာတေ သတ္တ၊ နပစ္ဆာဇာတေ နဝ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ စတ္တာရိ၊ နဝိပါကေ နဝ၊ နအာဟာရေ ဧကံ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ ဧကံ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဆ၊ နောနတ္ထိယာ တီဏိ၊ နောဝိဂတေ တီဏိ။ ။ပစ္စနိက် ဆဝ္ဝါရ။

ပဉ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ၊ ပေါင်း ခြောက်ချက်။ ။ အာရမ္မဏ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယသုံးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်။ ။အဓိပတိ၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ပေါင်းငါးချက်။ ။အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ သဟဇာတ ကိုးချက်စီ၊ အညမည ခြောက်ချက်၊ နိဿယ၊ ဥပ နိဿယ ကိုးချက်စီ၊ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်စီ၊ အာသေဝန

ကိုးချက်၊ကမ္မ လေးချက်၊ ဝိပါကတချက်၊အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ လေးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ ခြောက်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ငါးချက်၊အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ တို့လည်း ကိုးချက်စီ။

နဟေတုယာ နဝ။လ။ နောဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။ ဒုဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ဟေတုဒုက် ပြီးပြီ။ ။ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ ဟေတုဒုက်၌လည်း ဒုဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ဟေတုဒုက်နှင့် အလားတူပြီ။

သဝိတက္ကဒုက် ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက် ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း ကိုးချက်။ ပဌမေန ပဌမံ၌ ပဝတ္တိအခါကတ္တားကား-သဟိတ်သဝိတက္ကစိတ် လေးဆယ့်ခုနစ်ခု၊ ဝိတက်ကြဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသ၊အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် သဝိတက္ကစိတ် လေးဆယ့်ခုနစ်ခု၊ ဝိတက်၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ်သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု၊ ဝိတက်ကြဉ်သော စေတသိက် စတုတိံသ။လ။ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ သဟိတ်ဝိတက်နှင့် သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်။ ပဋိသန္ဓေအခါ သဟိတ်ဝိတက်နှင့် သဟိတ် ကဋတ္တာရုပ်ကို ကောက်။ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ပဌမ နာမက္ခန္ဓာ သဟိတ်ဝိတက် သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်၊ပဋိသန္ဓေအခါ ပဌမနာမက္ခန္ဓာ သဟိတ်ဝိတက် သဟိတ် ကဋတ္တာရုပ်ကို ကောက်၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား- သဟိတ် အဝိတက္ကစိတ်... ...းဆယ့်ခြောက်ခု၊ ဝိတက် ကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တတိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော။ လ။ နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်ဝိတက်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-အဝိတက္က ပဋိသန္ဓေ ရှစ်ခု၊ ကဋတ္တာရုပ်၊ သဟိတ်ဝိတက္က ပဋိသန္ဓေ၌ ရှိသော ဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ်ကိုကောက်။ (အကြွင်းလွယ်ပြီ)

အာရမ္မဏာ၌လည်း ကိုးချက်။လ။ဥပနိဿယတိုင် ကိုးချက်။ ။ပုရေဇာတ၌ ပဌမ သုံးချက်။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ—ပေါင်းခြောက်ချက်။ အာသေဝနလည်း ခြောက်ချက်၊ ကမ္မ၊ဝိပါက၄ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတတို့လည်း ကိုးချက်စီ။ ။ (အကောက် လွယ်ပြီ။)

နဟေတုယာ နဝ၊ နာရမ္မဏေ တီဏိ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နာနန္တရေ တီဏိ။လ။ နဥပနိဿယေ တီဏိ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ စတ္တာရိ၊ နဝိပါကေ နဝ၊ န.အာဟာရေ၊န ဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ ဧကံ၊ နမဂ္ဂေ နဝ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ့ဆ၊နောအတ္ထိယာ၊ နောနတ္ထိယာ၊ နောဝိဂတေ တီဏိ။ ။ဆဝါရ ပြီးပြီ။

ပဉ္စာဝါရဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊ဒုတိယော ဒုတိယဿ ပေါင်း လေးချက်။ ပဌမော ပဌမဿ၌ ကတ္တားကား-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ အားတပ်သော သဟိတ်သဝိတက္ကစိတ် လေးဆယ့်ခုနစ်ခု၌ ရှိသော လောဘမူဖြစ်အံ့-လောဘ မောဟ၊ဒေါသမူဖြစ်အံ့-ဒေါသ မောဟ၊ မောဟမူ ဖြစ်အံ့-မောဟ၊ ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့-အလောဘ အဒေါသ၊ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့-အလောဘ အဒေါသ အမောဟ၊ ဤဟိတ် တပါး,နှစ်ပါး,သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-သဟိတ် သဝိတက္ကစိတ် လေးဆယ့်ခုနစ်ခု၊ ဝိတက် မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။လ။၏ (ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြွင်းကို ကောက်လေ)။အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိ၄ခြောက်ချက်-ပေါင်း ကိုးချက်။ပဌမော ပဌမဿ၌ ကတ္တားကား—သဝိတက္ကစိတ် ငါးဆယ့်ငါးခု၊ ဝိတက်ကြဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမဇော တခုယုတ် သုံးဆယ်၊တဒါရုံ ကောဒသ၊ဝိတက်၊အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ကေနပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဌမော ဒုတိယဿ၌ ကတ္တား

ကောက်မြဲ။ သမ္ပဒါန်ကား- မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမဇော တခု
ယုတ် သုံးဆယ်၊ တဒါရုံ ကောဒသဒ္ဒ ရှိသော စိတက်၊ အဘိညာဉ်
ဒွေး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ (ဤနည်းကိုမှီ၍ ကောက်လေ။) အဓိပတိ၊
အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ သဟဇာတ ကိုးချက်စီ၊ ဝိတက္ကတိက်ကို မှီ၍
ကောက်လေ၊ ကောက်နိုင်ကောင်းပြီ။ အညမည၊ နိဿယ၊ ဥပ
နိဿယ ကိုးချက်စီ၊ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်စီ၊ အာသေ
ဝန ကိုးချက်၊ ကမ္မ လေးချက်၊ ဝိပါက ကိုးချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ
လေးချက်စီ။ ဈာန၊ မဂ္ဂ ကိုးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ ခြောက်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ
ငါးချက်၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်စီ။ ဝိတက္ကတိက်ကို
မှီ၍ ကောက်လေ။

နဟေတုယာ နဝ။လ။ နောအဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။
သဝိတက္ကဒုက် ပြီး၏။ ။သဝိစာရဒုက်လည်း သဝိတက္ကဒုက်နှင့်
အလားတူပြီ။

သပ္ပီတိကဒုက်၊ ပဋိစ္စဝါရ၊ ဟေတု ပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊
ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်။ ။ပဌမေန ပဌမံ၌
ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား - သပီတ် သပ္ပီတိကစိတ် လေးဆယ့်
ကိုးခု၊ ပီတိ၊ ဒေါသ၊ ဉဿ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်
သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍
ဖြစ်သော။လ။နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေ (လွယ်ပြီ၊)
ပဌမေန ဒုတိယံ၌ သပီတ် ပီတိ သပီတ် စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်၊
ပဋိသန္ဓေအခါ ပီတိ သပီတ် ကဋတ္တာရုပ်ကို ကောက်၊ ပီတိတိက်ကို
မှီ၍ အကြွင်းကို ကောက်လေ။ အာရမ္မဏ ကိုးချက်၊ အဓိပတိမှစ၍
ဥပနိဿယတိုင် ကိုးချက်၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန ခြောက်ချက်စီ၊
ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊
အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်စီ။

နဟေတုယာ နဝ၊ နာရမ္မဏေ တီဏိ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊
နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တီဏိ၊

နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ စတ္တာရိ၊ နဝိပါကေ နဝ၊ နအာဟာရေ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ ဧကံ၊ နမဂ္ဂေ နဝ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဆ၊ နောနတ္ထိယာ တီဏိ၊ နောဝိဂတေ တီဏိ။

ပဉ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ ပေါင်းလေးချက်။ ။(အကောက် လွယ်ပြီ၊) အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်းကိုးချက်။ ။ပဌမော ပဌမဿ၌ ကဏ္ဍားကား-သပ္ပီတိကစိတ် ငါးဆယ့်တခု၊ ပီတိ၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု၊ သောမနဿ သန္တီရဏ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ ကာမာဝစရ သောဘဏ သောမနဿ သဟဂုတ် တဆယ့်နှစ်ခု၊ ပီတိ၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် စတုစတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ပဌမော ဒုတိယဿ၌ ကဏ္ဍားကောက်ပြ။ သမ္ပဒါန်ကား-ကာမ သောမနဿ သဟဂုတ် တဆယ့် ရှစ်ခု၌ ရှိသော ပီတိစေတသိက် အဘိညာဉ်ဒွေး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပီတိတိက်ကို မှီ၍ အကြွင်းကို ကောက်လေ၊ (လွယ်ပြီ၊) အဓိပတိမှစ၍ ဥပနိဿယ တိုင်အောင် ကိုးချက်စီ၊ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်စီ၊ အာသေဝန ကိုးချက်၊ ကမ္မခြောက်ချက်၊ ဝိပါက ကိုးချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယလေးချက်စီ၊ ဈာန ကိုးချက်၊ မဂ္ဂ လေးချက်၊ သမ္ပယုတ္တ ခြောက်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ငါးချက်၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်စီ။

နဟေတုယာ နဝ ။လ။ နောအဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။ သပ္ပီတိကဒုက်ပြီး၏။ ။ပီတိသဟဂတ ဒုက်လည်း အတူတူ မထူးပြီ၊ သုခသဟဂတ ဒုက်လည်း အလားတူပြီ၊ ဝေဒနာ တိက်ကို မှီ၍ ကောက်လေ။ (လွယ်ပြီ။)

ဥပေက္ခာ သဟဂတဒုက်၊ ပဋိစ္စဝါရ၊ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း ကိုးချက်။ ပဌမေန ပဌမံ၌ ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား** – သဟိတ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးဆယ့်တခု၊ ဝေဒနာ၊ ပီတိ၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ။လ။ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ပဌမေန ဒုတိယံ၌ သဟိတ် ဥပေက္ခာဝေဒနာ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်ကို ကောက်၊ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ၌ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ သဟိတ် ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်ကို ကောက်။ ။အကြွင်း ခြောက်ချက်လည်း သိသာပြီ၊ အာရမ္မဏမှ စ၍ ဥပနိဿယတိုင် ကိုးချက်၊ ပုရေဇာတ ကိုးချက်၊ အာသေဝန ခြောက်ချက်၊ ကမ္မမှစ၍ အဝိဂတ တိုင်အောင် ကိုးချက်စီ၊ (အကောက် လွယ်ပြီ။)

နဟေတုယာ နဝ၊ နာရမ္မဏေ တီဏိ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နာနန္တရေ တီဏိ၊ နအညမညေ တီဏိ၊ နဥပနိဿယေ တီဏိ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ စတ္တာရိ၊ နဝိပါကေ နဝ၊ နအာဟာရေ ဧကံ၊ နဣန္ဒြိယေ ဧကံ၊ နဈာနေ နဝ၊ နမဂ္ဂေ နဝ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဆ၊ နောနတ္ထိယာ တီဏိ၊ နောဝိဂတေ တီဏိ။

ပဉှာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ တချက်၊ ပေါင်း လေးချက်။ ။အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ ဥပနိဿယ ကိုးချက်စီ၊ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်စီ၊ အာသေဝန ကိုးချက်၊ ကမ္မ ခြောက်ချက်၊ ဝိပါက ကိုးချက်၊ အာဟာရ လေးချက်၊ ဣန္ဒြိယ ဈာန ကိုးချက်၊ မဂ္ဂ လေးချက်၊ သမ္ပယုတ္တ ခြောက်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ

ငါးချက်၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊အဝိဂတ ကိုးချက်စီ။ ဝေဒနာတိက်ကို မှီ၍ ကောက်။

နဟေတုယာ နဝ။လ။ အဝိဂတေ နဝ၊သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။ဥပေက္ခာ သဟဂတဒုက် ပြီး၏။

ကာမာဝစရဒုက် ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း ကိုးချက်။အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ-ပေါင်း လေးချက်။ အဓိပတိ၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေနံ ပဌမဒုတိယံ၊ ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ-ပေါင်း ငါးချက်။ အနန္တရ၊ သမနန္တရ လေး ချက်စီ၊ သဟဇာတ ကိုးချက်။ အညမည၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ၊ ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ-ပေါင်း ခြောက်ချက်။ နိဿယ ကိုးချက်၊ဥပနိဿယ လေးချက်၊ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန နှစ်ချက် စီ၊ ကမ္မ၊ဝိပါက၊အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊မဂ္ဂ-ကိုးချက်စီ၊သမ္ပယုတ္တ လေးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ ကိုးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ လေးချက်စီ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်။ ။(ဝိဘင်း အကောက်လွယ်၏။)

နဟေတုယာ ဧကံ၊ နာရမ္မဏေ တီဏိ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နာ နန္တရေ၊နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊နဥပနိဿယေ တီဏိ၊ နပုရေ ဇာတေ၊နပစ္ဆာဇာတေ၊နာသေဝနေ နဝ၊နကမ္မေ ဒွေ၊ နဝိပါကေ ပဉ္စ၊န အာဟာရေ၊နဣန္ဒြိယေ၊နဈာနေ၊နမဂ္ဂေ ဧကံ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ၊နောနတ္ထိယာ တီဏိ၊ နောဝိဂတေ တီဏိ။

ပစ္စယဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ- ပေါင်း လေးချက်။ အာရမ္မဏ၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော

ဒုတိယာယ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ-ပေါင်း လေးချက်။ အဓိပတိ၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ဒုတိယော ပဌမဒုတိယဿ-ပေါင်း လေးချက်။ အနန္တရ၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ-ပေါင်း လေးချက်။ သမနန္တရ လေးချက်၊ သဟဇာတ ခုနစ်ချက်၊အညမည ခြောက်ချက်၊နိဿယ ခုနစ်ချက်၊ ဥပနိဿယ လေးချက်၊ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ နှစ်ချက်စီ၊ အာသေဝန သုံးချက်၊ ကမ္မ၊ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊ မဂ္ဂ- လေးချက်စီ၊သမ္ပယုတ္တ နှစ်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ အတ္ထိ ခုနစ်ချက်၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ လေးချက်စီ၊ အဝိဂတ ခုနစ်ချက်။

နဟေတုယာ၊ နာရမ္မဏေ၊ နာဓိပတိယာ၊ နာနန္တရေ၊ န သမနန္တရေ သတ္တ၊န သဟဇာတေ၊န အညမညေ၊ နနိဿယေ ဆ၊ နဥပနိဿယေ သတ္တ၊ (နပုရေဇာတေ ဆ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ၊ နကမ္မေ၊နဝိပါကေ၊ နအာဟာရေ၊ နဣန္ဒြိယေ၊နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ သတ္တ။) နသမ္ပယုတ္တေ ဆ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ၊ နောအတ္ထိယာ ပဉ္စ၊ နောနတ္ထိယာ သတ္တ၊ နောဝိဂတေ သတ္တ၊ နော အဝိဂတေ ပဉ္စ။ ။ကာမာဝစရဒုက် ပြီး၏။

ရူပါဝစရဒုက် ပဋ္ဌာန်ပါဠိ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း ကိုးချက်။ အာရမ္မဏ၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ဒုတိယေန ပဌမံ၊ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ-ပေါင်း လေးချက်။ အဓိပတိ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ-ပေါင်း ငါးချက်။ အနန္တရ၊ သမနန္တရ-လေးချက်စီ၊ သဟဇာတ ကိုးချက်။ အညမည၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ-ပေါင်းခြောက်ချက်။နိဿယ ကိုးချက်၊ဥပနိဿယ လေးချက်၊ ပုရေဇာတ၊အာသေဝန နှစ်ချက်စီ၊ကမ္မ၊ဝိပါက၊အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ၊

ဈာန၊မဂ္ဂ ကိုးချက်စီ၊သမ္ပယုတ္တ လေးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ ကိုးချက်စီ၊နတ္ထိ၊ဝိဂတ လေးချက်စီ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်။

နဟေတုယာ ငါး၊ နာရမ္မဏေ တိဏ်၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ၊နအညမညေ၊နဥပနိဿယေ တိဏ်၊နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ ဒွေ၊နဝိပါကေ ပဉ္စ၊ နအာဟာရေ၊နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊နမဂ္ဂေ ငါး၊ နသမ္ပယုတ္တေ တိဏ်၊နဝိပ္ပယုတ္တေ ငါး၊နောနတ္ထိယာ တိဏ်၊နောဝိဂတေ တိဏ်။

ပစ္စာဝနီယ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ-ပေါင်းလေးချက်။ (လွယ်၏)။ အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ-ပေါင်းလေးချက်။ (အကောက်လွယ်၏) အဓိပတိ၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ-ပေါင်းလေးချက်။ အနန္တရ၊ သမနန္တရ လေးချက်စီ၊ သဟဇာတ ခုနစ်ချက်၊အညမည ခြောက်ချက်၊ နိဿယ ခုနစ်ချက်၊ ဥပနိဿယလေးချက်၊ ပုရေဇာတ၊ပစ္ဆာဇာတ နှစ်ချက်စီ၊ အာသေဝန သုံးချက်၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ လေးချက်စီ၊သမ္ပယုတ္တ နှစ်ချက်၊ဝိပ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊အတ္ထိ ခုနစ်ချက်၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ လေးချက်စီ၊ အဝိဂတ ခုနစ်ချက်။

နဟေတုယာ သတ္တ ။လ။ နသမနန္တရေ သတ္တ၊ နသဟဇာတေ၊ နအညမညေ၊ နနိဿယေ ဆ၊ နဥပနိဿယေ သတ္တ၊ နပုရေဇာတေ၊နပစ္ဆာဇာတေ၊နာသေဝနေ၊နကမ္မေ၊နဝိပါကေ၊နအာဟာရေ၊နဣန္ဒြိယေ၊နဈာနေ၊နမဂ္ဂေသတ္တ၊နသမ္ပယုတ္တေ ဆ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ၊ နောအတ္ထိယာ ပဉ္စ၊ နောနတ္ထိယာ သတ္တ၊ နောဝိဂတေ သတ္တ၊ နောအဝိဂတေ ပဉ္စ။ ။ရူပါဝစရ ဒုက်ပြီး၏။

အရူပါဝစရ ဒုက်၊ ပဋိစ္စဝါရ၊ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ပေါင်း ငါးချက်။ ။ အာရမ္မဏ နှစ်ချက်၊ အဓိပတိ ငါးချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ နှစ်ချက်စီ၊ သဟဇာတ ငါးချက်၊ အညမည နှစ်ချက်၊ နိဿယ ငါးချက်၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန နှစ်ချက်စီ၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက ငါးချက်စီ၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ ငါးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ နှစ်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ ငါးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ နှစ်ချက်စီ၊ အဝိဂတ ငါးချက်။

နဟေတုယာ ဧကံ၊ နာရမ္မဏေ တီဏိ၊ နာဓိပတိယာ ဒွေ၊ နာနန္တရေ တီဏိ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တီဏိ၊ နပုရေဇာတေ စတ္တာရိ၊ နပစ္ဆာဇာတေ ပဉ္စ၊ နာသေဝနေ စတ္တာရိ၊ နကမ္မေ ဒွေ၊ နဝိပါကေ ပဉ္စ၊ နအာဟာရေ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ ဧကံ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ၊ နောနတ္ထိယာ တီဏိ၊ နောဝိဂတေ တီဏိ။ ။ (အကောက် လွယ်ပြီ။)

ပဉှာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ပေါင်း လေးချက်။ ။အာရမ္မဏ၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ပေါင်း သုံးချက်။ အဓိပတိ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ပေါင်း လေးချက်။ ။အနန္တရ၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ပေါင်း လေးချက်။ သမနန္တရလည်း နည်းတူ၊ သဟဇာတ ငါးချက်၊ အညမည နှစ်ချက်၊ နိဿယ ခုနစ်ချက်၊ ဥပနိဿယ လေးချက်၊ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ နှစ်ချက်စီ၊ အာသေဝန သုံးချက်၊ ကမ္မ လေးချက်၊ ဝိပါက နှစ်ချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ လေးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ နှစ်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ အတ္ထိ ခုနစ်ချက်၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ လေးချက်စီ အဝိဂတ ခုနစ်ချက်။

နဟေတုယာ၊ နာရမ္မဏေ၊ နာဓိပတိယာ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ သတ္တ၊ နသဟဇာတေ၊ နအညမညေ၊ နနိဿယေ ပဉ္စ၊ နဥပနိဿယေ

သတ္တ၊ နပုရေဇာတေ ဆ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ၊နကမ္မေ၊ နဝိပါကေ၊ နအာဟာရေ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ သတ္တ၊ နသမ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ စတ္တာရိ၊ နောအတ္ထိယာ စတ္တာရိ၊ နော နတ္ထိယာ သတ္တ၊နောဝိဂတေ သတ္တ၊နောအဝိဂတေ စတ္တာရိ၊ အရှုပါဝစရ ဒုက် ပြီး၏။ ။ပရိယာပန္နဒုက်သည် လောကိယဒုက်နှင့် အလုံးစုံတူ၏။

နိယျာနိကဒုက် ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ဒုတိယ တချက်၊ ပဌမ ဒုတိယတချက်၊ပေါင်းငါးချက်။ ။အာရမ္မဏနှစ်ချက်၊ အဓိပတိ ငါးချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ နှစ်ချက်စီ၊ သဟဇာတ ငါးချက်၊ အညမည နှစ်ချက်၊ နိဿယငါးချက်၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန နှစ်ချက်စီ၊ ကမ္မ ငါးချက်၊ ဝိပါက တချက်၊ အာဟာရ ငါးချက်၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ နှစ်ချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ ငါးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ နှစ်ချက်စီ၊ အဝိဂတ ငါးချက်။

နဟေတုယာ ဧကံ၊ နာရမ္မဏေ တီဏိ၊ နာဓိပတိယာ ဒွေ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တီဏိ၊ နပုရေဇာတေ စတ္တာရိ၊ နပစ္ဆာဇာတေ ပဉ္စ၊ နာသေဝနေ တီဏိ၊ နကမ္မေ ဒွေ၊ နဝိပါကေ ပဉ္စ၊ နအာဟာရေ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေဧကံ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေဒွေ၊ နောနတ္ထိယာ တီဏိ၊ နောဝိဂတေ တီဏိ။

ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယတချက်-ပေါင်း လေးချက်။ ။အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ပေါင်းသုံးချက်။ ။အဓိပတိ၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမောဒုတိယဿ၊ပဌမော ပဌမ ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ပေါင်းငါးချက်။ ။ အနန္တရ၌ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ ၊ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ပေါင်းသုံးချက်။ ။သမနန္တရ နည်းတူ၊ သဟဇာတ

ငါးချက်၊ အညမည နှစ်ချက်၊နိဿယ ငါးချက်၊ ဥပနိဿယ လေးချက်၊ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ၊ အာသေဝန နှစ်ချက်စီ၊ကမ္မ လေးချက်၊ ဝိပါက တချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့မှာ လေးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ နှစ်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ အတ္ထိ ခုနစ်ချက်၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတသုံးချက်စီ၊အဝိဂတခုနစ်ချက်။ (အကောက် လွယ်၏။)

နဟေတုယာ၊ နာရမ္မဏေ၊ နာဓိပတိယာ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ သတ္တ၊နသဟဇာတေပဉ္စ၊နအညမညေ ပဉ္စ၊နနိဿယေ ပဉ္စ၊ နဥပနိဿယေ သတ္တ၊ နပုရေဇာတေ ဆ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ၊နကမ္မေ၊နဝိပါကေ၊နအာဟာရေ၊နဣန္ဒြိယေ၊နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ သတ္တ၊ နသမ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ၊ န ဝိပ္ပယုတ္တေ စတ္တာရိ၊ နောအတ္ထိယာ စတ္တာရိ၊ နောနတ္ထိယာ၊ နောဝိဂတေ သတ္တ၊ နောအဝိဂတေ စတ္တာရိ။ ။နိယျာနိကဒုက် ပြီး၏။

နိယတဒုက် ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ ပဌမဒုတိယ တချက်-ပေါင်း ငါးချက်။ ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံဖြစ်ခိုက် ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် လေးခု သတ္တမဇော၊ပဉ္စာနန္တရိယကံဖြစ်ခိုက် ဒေါသမူဒွေး၌ သတ္တမဇော၊ မဂ်လေးခု၊ မာန၊ဝိစိကိစ္ဆာ၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် အဋ္ဌစတ္တာလီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော။ လ။ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ (အကောက် လွယ်ပြီ။) အာရမ္မဏ နှစ်ချက်၊ အဓိပတိ ငါးချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ နှစ်ချက်စီ၊ သဟဇာတ ငါးချက်၊ အညမည နှစ်ချက်၊ နိဿယ ငါးချက်၊ ဥပနိဿယ နှစ်ချက်၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန နှစ်ချက်စီ၊ ကမ္မ ငါးချက်၊ ဝိပါက တချက်၊အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊မဂ္ဂ ငါးချက်စီ၊သမ္ပယုတ္တ နှစ်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ၊အဝိဂတ ငါးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ နှစ်ချက်စီ။

နဟေတုယာ ဧကံ၊ နာရမ္မဏေ တီဏိ၊ နာဓိပတိယာ ဒွေ၊ ပဌမေန ပဌမံ၊ဒုတိယေန ဒုတိယံ-ဟူသည်တည်း၊ ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား - နိယတ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကံ ဖြစ်ခိုက် ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ် လေးခု သတ္တမဇော၊ပဉ္စာနန္တရိယကံဖြစ်ခိုက် ဒေါသမူ ဒွေး သတ္တမ

ဇော၊ မဂ်လေးခု၊ မာန၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် အဋ္ဌစတ္တာလီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော အဓိပတိတရားကိုယ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ (နိဿယတေခဒွေ ပဋိစ္စ နိဿယတာဓိပတိ–ဟု ဟောအပ်၏၊ ဤပဌမပုဒ်၌ အဓိပတိ ကောန် သာတည်း၊ အနေကန် မရှိ၊ ထိုကြောင့် နာဓိပတိ၌ နှစ်ချက်သား ထွက်သည်။)

နာနန္တရေ၊နသမနန္တရေ၊နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တီဏိ၊ နပုရေဇာတေ စတ္တာရိ၊ နပစ္ဆာဇာတေ ပဉ္စ၊ နာသေဝနေ တီဏိ၊ နကမ္မေ ဒွေ၊ နဝိပါကေ ပဉ္စ၊ နအာဟာရေ၊နဈာန်ိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ ဧကံ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ၊နောနတ္ထိယာ တီဏိ၊ နောဝိဂတေ တီဏိ။

ပဉ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တချက်– ပေါင်း လေးချက်။ အာရမ္မဏ၌ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ သုံးချက်။ အဓိပတိ၌ ပဌမ သုံး ချက်၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ဒုတိယော ပဌမဿ၊ပေါင်း ငါးချက်၊ အနန္တရ၌ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ဒုတိယော ပဌမဿ ပေါင်းသုံးချက်၊ အနန္တရဋ်လည်း နည်းတူ။ သဟဇာတ ငါးချက်၊အညမည နှစ်ချက်၊ နိဿယ ခုနစ်ချက်၊ဥပနိဿယ လေး ချက်၊ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ၊အာသေဝန နှစ်ချက်စီ၊ ကမ္မ လေး ချက်၊ ဝိပါက တချက်၊အာဟာရ၊ ဈာနိယ၊ ဈာန၊မဂ္ဂ လေးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ နှစ်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ အတ္ထိ ခုနစ်ချက်၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ သုံးချက်စီ၊အဝိဂတ နှစ်ချက်။(အကောက် လွယ်၏။)

နဟေတုယာ၊ နာရမ္မဏေ၊ နာဓိပတိယာ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ သတ္တ၊ နသဟဇာတေ၊ နအညမညေ၊နနိဿယေ ပဉ္စ၊ နဥပနိဿယေ သတ္တ၊ နပုရေဇာတေ ဆ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ၊ နကမ္မေ၊ နဝိပါကေ၊ နအာဟာရေ၊ နဈာနိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ သတ္တ၊ နသမ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ စတ္တာရိ၊ နောအတ္ထိယာ စတ္တာရိ၊ နောနတ္ထိယာ သတ္တ၊ နောဝိဂတေ သတ္တ၊ နော

အဝိဂတေ စတ္တာရိ၊ နိယတဒုက် ပြီး၏။ ။သဥတ္တရ ဒုက်သည် ရှုဠ္ဌနွေရဒုက်၌ လောကိယဒုက်နှင့် တူ၏၊ အနုတ္တရဒုက်သည်း လွယ် ပြီ။

သရဏဒုက် ပဋ္ဌိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ တချက်၊ ပေါင်း ငါးချက်။ ။အာရမ္မဏ နှစ်ချက်၊ အဓိပတိ ငါးချက်၊ အနန္တရ။ ။သမနန္တရ နှစ်ချက်စီ၊ သဟဇာတ ငါးချက်၊ အညမည နှစ်ချက်၊ နိဿယ ငါးချက်၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ နှစ်ချက်စီ၊ ကမ္မ ငါးချက် ဝိပါကတချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ ငါးချက်စီ သမ္ပယုတ္တ နှစ်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ငါးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ နှစ်ချက်စီ။

နဟေတုယာ ဒွေ၊ နအာရမ္မဏေ တီဏိ၊ နအဓိပတိယာ ပဉ္စ၊ နအနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တီဏိ၊ နပုရေဇာတေ စတ္တာရိ၊ နပစ္ဆာဇာတေ ပဉ္စ၊ နအာသေဝနေ ပဉ္စ၊ နကမ္မေ ဒွေ၊ နဝိပါကေ ပဉ္စ၊ နအာဟာရေ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ ဧကံ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ၊ နောနတ္ထိယာ တီဏိ၊ နောဝိဂတေ တီဏိ။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယတချက်၊ ပေါင်း လေးချက်။ ။အာရမ္မဏ၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ပေါင်း လေးချက်။ ။အဓိပတိ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ပေါင်းငါးချက်။ ။အနန္တရ၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ပေါင်း လေးချက်၊ ။သမနန္တရလည်း လေးချက်၊ သဟဇာတ ငါးချက်၊ အညမည နှစ်ချက်၊ နိဿယ နှစ်ချက်၊ ဥပနိဿယ လေးချက်၊ ပုရေဇာတ နှစ်ချက်၊ ပစ္ဆာဇာတ နှစ်ချက်၊ အာသေဝန နှစ်ချက်စီ၊ ကမ္မလေးချက်၊ ဝိပါကတချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ ဈာန၊

မဂ္ဂ လေးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ နှစ်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ အတ္ထိ ခုနစ်ချက်၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ လေးချက်စီ၊ အဝိဂတ ခုနစ်ချက်။ ။ အနုလုံပြီး၏။

နဟေတုယာ၊ နာရမ္မဏော၊ နာဓိပတိယာ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ သတ္တ၊ နသဟဇာတေ၊ နအညမညေ၊ နနိဿယေ ပဉ္စ၊ နဥပနိဿယေ သတ္တ၊ နပုရေဇာတေ ဆ၊ နပစ္ဆာဇာတေ သတ္တ။လ။နမဂ္ဂေ သတ္တ၊ နသမ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ စတ္တာရိ၊ နောအတ္ထိယာ စတ္တာရိ၊ နောနတ္ထိယာ သတ္တ၊ နောဝိဂတေ သတ္တ၊ နောအဝိဂတေ စတ္တာရိ။ ။သရဏဒုက် ပြီး၏။

ပိဋ္ဌိဒုကပြီး၏။

ဓမ္မာနုလောမ ဒုကပဋ္ဌာန်းပြီးပြီ။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဓမ္မာနုလောမ-ဒုကတိက ပဋ္ဌာန်း

ဟေတုဒုက ကုသလတ္တိက

ကုသလပဒ ပဋိစ္စဝါရ-အနုလောမ

ဒုကတိက ပဋ္ဌာန်း၌ ဟေတုမေ့ ၊ နဟေတု ဓမ္မာ၊ ဤဒုက်နှင့် ကုသလပဒကို ရှက်၍ ဟေတု ကုသလပဒ၊ နဟေတု ကုသလပဒ၊ ဟေတုကုသလ နဟေတု ကုသလပဒ၊ ဤသုံးပဒ တည်၍ ဟေတု ကုသလပဒ၌ ဟေတုကုသလ ပဒါဝသာန၊ နဟေတုကုသလ ပဒါဝသာန၊ ဟေတုကုသလ နဟေတု ကုသလပဒါ ဝသာန သုံးချက် ထွက်သည်၊ ထိုအတူ နဟေတု ကုသလပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ ဟေတု ကုသလ နဟေတု ကုသလပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ ပေါင်း ကိုးချက် ထွက်သတည်း၊ ဤသို့ တဒုက်ဖွဲ့၍ ပဋ္ဌာဝါရ ကုန်အောင် ဟော တော်မူသည်။

ဟေတုံ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ဟေတုကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ အလောဘံ ပဋိစ္စ အဒေါသော အမောဟော၊ အဒေါသံ ပဋိစ္စ အလောဘော အမောဟော၊ အမောဟံ ပဋိစ္စ အလောဘော အဒေါသော။

ကတ္တားကား - ကုသိုလ်စေတီသ၌ ရှိသော အစိတ်အစိတ်သော အလောဘ အဒေါသ အမောဟကို စွဲ၍ဖြစ်သော အစိတ်အစိတ် သော ကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ (အရမှာ ကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါးပင် ရသည်၊) ပဌမေန ဒုတိယံ၌ **ကတ္တားကား**-ကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါးကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကုသိုလ် စေတီသ၊ ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ပဋ္ဌတိသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့၏ ဝိထိဝိဘင်းကို ဟေတုံ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ဟု ဟောအပ်၏။

ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား - ကုသိုလ်ဟိတ် သုံးပါး အဲစိတ်အစိတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ထို့ကြောင့် ထိုတရားတို့၏ ဝိယိဝိဘင်းကို အလောဘံ ပဋိစ္စ အဒေါသော အမောဟော သမ္ပယုတ္တကာ ခန္ဓာ- အစရှိသည်ဖြင့် ဟောအပ်၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ဟိတ်ကိုကြဉ်၍ ကုသိုလ်ဧကဝီသ၊စေတသိက် ပဉ္စတိံသကို ကောက်၊ နဟေတုံ ကုသလံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ-အစရှိသည်ဖြင့် ဟောအပ်၏၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါးကို ကောက်၊ နဟေတု ကုသလေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဟေတု ကုသလော-ဟု ဟောအပ်၏၊ ဒုတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား - ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ ဟိတ်သုံးခုကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကုသိုလ်ဧကဝီသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နဟေတုယာ ကုသလံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယောခန္ဓာ ဟေတူ အစရှိသည်ဖြင့် ဟောအပ်၏။

ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ဟိတ်သုံးခုကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာ၊ အစိတ်အစိတ်သော ကုသိုလ်ဟိတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော အစိတ်အစိတ်သော ကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ ဟေတုံ ကုသလဉ္စ နဟေတုံ ကုသလဉ္စ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ဟေတု ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ အလောဘဉ္စ သမ္ပယုတ္တကေ ခန္ဓေစ ပဋိစ္စ အဒေါသော အမောဟော-ဟု ဟောအပ်၏၊ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-ကုသိုလ်ဧကဝီသ၊ ဟိတ်သုံးခု ကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါးကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကုသိုလ်ဧကဝီသ၊ ဟိတ်သုံးပါးကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နဟေတုံ ကုသလံ ဧကံ ခန္ဓဉ္စ ဟေတုံစ ပဋိစ္စ တယောခန္ဓာ-အစရှိသည်ဖြင့်

ဟောတော်မူအပ်၏၊ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား- ကုသိုလ် ကေဝိသ၊ ဟိတ်သုံးခု ကြည့်သော စေတသိက် ပဋ္ဌတိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ အစိတ်အစိတ်သော ကုသိုလ် ဟိတ် သုံးပါးကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကုသိုလ် ကေဝိသ၊ ဟိတ်သုံးခု ကြည့်သော စေတသိက် ပဋ္ဌတိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ အစိတ်အစိတ် သော ကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နဟေတုံ ကုသလံ ဧကံခန္ဓဉ္စ အလောဘဉ္စ ပဋိစ္စ တယောခန္ဓာ အဒေါသော အမော ဟောစ-အနရှိသည်ဖြင့် ဟောအပ်၏၊ စက်လှည့်၍ ဟောလေ၊ ဟေတုပစ္စည်းပြီး၏။

(ဤဒုကတိက ပဌာန်း အစရှိသော အထက်ပါဋ္ဌိတော်၌ ဝိဘင်း မရှိပြီ၊ ပုဒ်နေပုဒ်တား အသွားသာရှိသည်၊ အောက်ဒုက ပဌာန်း ကိုမှီ၍ ဝိဘင်းအရကောက်တို့ကို နှလုံးသွင်း၍ ဟောလေ၊အာရမ္မဏ အစရှိသော ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း၊ ဝိပါက ပစ္စည်းမှ တပါး နှစ်ဆယ့် တစ်ပစ္စည်းတို့၌လည်း ကိုးချက်စီ ထွက်၏၊ တရားကိုယ်ကို နှလုံး သွင်း၍ ကောက်လေ။)

ပစ္စနိက်၌ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နပုရေဇာတေ နဝ၊နပစ္ဆာဇာတေ နဝ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ တိဏိ၊နဝိပါကေ နဝ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ၊ အရူပဘုံ၌ ကုသိုလ်ကို ဟောလေ။

ပဉ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမဒုတိယဿ၊သုံးချက်သာရသည်၊(ဒုတိယပုဒ်မှာ ဟိတ် မရှိသောကြောင့် မရ၊) ပဌမော ပဌမဿ၌ ကတ္တားကား-သမ္ပယုတ် ဟိတ်အား တပ်သော အစိတ်အစိတ် ကုသိုလ် ဟိတ်ပစ္စည်း။လ၊၏။ သမ္ပဒါန်ကား-သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ကုသိုလ် ဟိတ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ ထိုကြောင့် အလောဘော အဒေါသဿ အမောဟဿ၊ အဒေါ သော အလောဘဿ အမောဟဿ၊အမောဟော အလောဘဿ အဒေါသဿ ဟု ဟောအပ်၏၊ပဌမော ဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား- သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း။လ

၏။ သမ္ပဒါန်ကား – ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ထိုကြောင့် ဟေတု ကုသလာ ဟေတု သမ္ပယုတ္တကာနံ နဟေတု ကုသလာနံ ခန္ဓာနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော-ဟု ဟောအပ်၏၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ဟိတ်နှင့်တကွ ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ထိုကြောင့် အလောဘော အဒေါသဿ အမောဟဿ သမ္ပယုတ္တ ကာနံ ခန္ဓာနံ-အစရှိသည်ဖြင့် ဟောအပ်၏။

အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယသုံးချက်၊ ပေါင်း ကိုးချက်။ ။ပဌမော ပဌမဿ၌ ကတ္တားကား-အရဟတ္တမဂ် ဟိတ်ကြဉ်သော ကုသိုလ်ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား – မဟာ ကုသိုလ်စိတ် ရှစ်ခု၊ ဝိညာဏဉ္စာ ယတန ကုသိုလ်၊နေဝသညာ နာသညာယတနကုသိုလ်၊အဘိညာဉ် ကုသိုလ်၌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဟေတုံကုသလံ အာရဗ္ဘ ဟေတူကုသလာ ခန္ဓာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ဟု ဟောအပ်၏၊ပဌမော ဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကောက်မြဲ၊ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာကုသိုလ် ရှစ် ခု၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန ကုသိုလ်, နေဝသညာ နာသညာ ယတန ကုသိုလ်၊ အဘိညာဉ် ကုသိုလ်၊ ဟိတ်သုံးပါး၊ ဝိရတီ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက်ဘိံသ၊ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယဿ၌လည်း ကောက်မြဲ၊ ဟေတုံ ကုသလံ အာရဗ္ဘ ဟေတူ ကုသလာ နဟေတူ ကုသလာ ခန္ဓာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ဟု ဟောအပ်၏။

ဒုတိယော ဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား-အရဟတ္တမဂ် ကြဉ်သော ကုသိုလ်ဝီသ၊ ဟိတ်သုံးခုကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား - မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန ကုသိုလ်၊ နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်၊ အဘိညာဉ် ကုသိုလ်၊ ဟိတ်သုံးပါး၊ ဝိရတီ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေ တိံသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ဝိဘင်းမှာ ကုသလတိက်၊ကုသလော ကုသလဿ

အတိုင်း ဟောလေ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ အစရှိသည့်တို့၌လည်း နည်းတူ ကောက်လေ။ (လွယ်ပြီ။)

အဓိပတိ၊အနန္တရ၊သမနန္တရ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊နိဿယ၊ ဥပနိဿယ၊ အာသေဝနတို့မှာ ကိုးချက်စီ၊ ကမ္မမှာ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ သုံးချက်၊ ဝိပါက ကိုးချက်၊ အာဟာရ သုံးချက်၊ ဣန္ဒြိယ ကိုးချက်၊ ဈာန သုံးချက်၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်စီ၊ ကုသလတိက် ကုသလော ကုသလဿကို မှီ၍ ကောက်လေ၊ဟောလေ၊ (လွယ်ပြီ။)

နဟေတုယာ နဝ ။လ။ နောအဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။ ကုသလပဒနှင့် ရှက်၍ဟောတော်မူသည်၊ဟေတုကုသလ ဒုကတိက ပဌာန်း ပြီး၏။

အကုသလ ပဒနှင့်ရှက်၍ ဟောတော်မူရာ၌ ဟေတု အကုသလ ပဒ၊နဟေတု အကုသလပဒ၊ဟေတုအကုသလ နဟေတုအကုသလ ပဒ၊ ဤသုံးပဒကို တည်၍ ဟေတု အကုသလ ပဒ၌ ဟေတု အကုသလ ပဒါဝသာန၊ နဟေတု အကုသလ ပဒါဝသာန၊ ဟေတု အကုသလ နဟေတု အကုသလ ပဒါဝသာန၊ ဤသို့ သုံးချက်ထွက်သည်၊ ထိုအတူ၊ နဟေတု အကုသလ ပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ဟေတု အကုသလ နဟေတု အကုသလ ပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ ပေါင်း ကိုးချက် ထွက်သတည်း။

ပဌမေန ပဌမံ၌ **ကတ္တားကား**–လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ဒေါသမူနှစ်ခု၌ ရှိသော အစိတ်အစိတ်သော အကုသိုလ်ဟိတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော အစိတ်အစိတ်သော အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ထို့ကြောင့် လောဘံ ပဋိစ္စ မောဟော၊ မောဟံ ပဋိစ္စ လောဘော၊ ဒေါသံ ပဋိစ္စ မောဟော၊ မောဟံပဋိစ္စ ဒေါသော–ဟု ဟောအပ်၏၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၌ **ကတ္တားကား**-အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါးကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဟိတ်သုံးပါးကြဉ်သော **စေတသိက်**

စတုဝီသ၊ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဟေတု အကုသလေ ပဋိစ္စ နဟေတု အကုသလာ ခန္ဓာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ဟု ဟောအပ်၏။ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြွင်းကို ကောက်လေ၊ ပစ္ဆာဇာတပစ္စည်း၊ ဝိပါက ပစ္စည်းကို ထား၍ ကြွင်းပစ္စည်းတို့၌ ကိုးချက်စီ ထွက်သတည်း။

နဟေတုယာ ဧကံ၊ ဒုတိယေန ပဥ္စမံ၊ ဝိဝိကိစ္ဆာ သဟဂတေ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂတော မောဟော-ဟု ဟောအပ်၏။ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နပုရေဇာတေ နဝ၊ နပစ္ဆာဇာတေ နဝ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ တီဏိ၊ နဝိပါကေ နဝ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ။ ၊အရှုပဘုံမှာ။

ပစ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယဿ၊ သုံးချက်သာ ထွက်သတည်း၊ ပဌမော ပဌမဿ၌ ကဏ္ဍာားကား - လောဘမူ ဖြစ်အံ့၊ လောဘ မောဟ၊ ဒေါသမူဖြစ်အံ့၊ ဒေါသ မောဟ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- သမ္ပယုတ်ဟိတ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ထိုကြောင့် လောဘော မောဟဿ၊ မောဟော လောဘဿ၊ ဒေါသော မောဟဿ၊ မောဟော ဒေါသဿ ဟေတု ပစ္စယေန ပစ္စယော-ဟု ဟောအပ်၏ မောဟမူခွေး၌ မောဟသည် ဟိတ်ဘော်မရှိ၍ ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန် နှစ်ပါးမှ လွတ်၏၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၌ ကဏ္ဍာားကား - သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာအား တပ်သော လောဘမူဖြစ်အံ့၊ လောဘ မောဟ၊ဒေါသမူ ဖြစ်အံ့၊ဒေါသ မောဟ၊ မောဟမူခွေးဖြစ်အံ့၊ မောဟ ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား - အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝီသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ထိုကြောင့် ဟေတု အကုသလာ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ နဟေတုအကုသလာနံ ခန္ဓာနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော-ဟု။ ၏၊ပဌမော ပဌမဒုတိယဿ ၌ ကဏ္ဍာားကား-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော လောဘမူ ဖြစ်အံ့၊ လောဘ မောဟ၊ ဒေါသမူဖြစ်အံ့၊ ဒေါသ မောဟ၊ ပစ္စည်း။လ၊၏။ သမ္ပဒါန်ကား-လောဘမူရှစ်ခု၊ ဒေါသမူခွေး၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော ဟိတ်နှင့်တကွ စေတသိက် ဆဗ္ဗီသ၊သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။

ထိုကြောင့် လောဘော မောဟဿ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ၊ မောဟော လောဘဿ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော-အစရှိသည်ဖြင့် ဟောအပ်၏၊ ဟေတုပစ္စည်း၌ ဤသုံးချက်သာ ထွက်သည်။

အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယသုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း ကိုးချက်ထွက်၏။ ။ပဌမော ပဌမဿ၌ ကဏ္ဍားကား-အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း၊လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ထိုကြောင့် ဟေတူ အကုသလေ ခန္ဓေ အာရဗ္ဘ ဟေတူ အကုသလာ ခန္ဓာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ဟု ။၏။ပဌမော ဒုတိယဿ၌ ကဏ္ဍားကား-အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ပဒါန်ကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝီသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်'လ၊၏။ ထိုကြောင့် ဟေတူ အကုသလေ ခန္ဓေ အာရဗ္ဘ နဟေတူ အကုသလာ ခန္ဓာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ဟု။၏၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယဿ၌ ကဏ္ဍားကား-အကုသိုလ်ဟိတ် သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဟိတ်နှင့် တကွ စေတသိက် သတ္တဝီသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏၊ ထိုကြောင့် ဟေတူ အကုသလေ ခန္ဓေ အာရဗ္ဘ ဟေတူ အကုသလာ ခန္ဓာစ နဟေတူ အကုသလာ ခန္ဓာစ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ဟု။၏ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၌ ကဏ္ဍား ကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝီသ ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဟိတ် သုံးပါးကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝီသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ ဝိဘင်းကို ကုသလတိက်၌ အကုသလော အကုသလဿ အတိုင်း ဟော လေ၊ အကြွင်းလည်း သိသာပြီ။

အဓိပတိလည်း ကိုးချက်၊ ပဌမ သုံးချက်မှာ အာရမ္မဏာ ဓိပတိ သာ၊ ဒုတိယသုံးချက်မှာ အာရမ္မဏာ ဓိပတိ၊ သဟဇာတာဓိပတိ နှစ်ပါး၊ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်မှာ အာရမ္မဏာဓိပတိသာ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊သဟဇာတ၊အညမည၊ နိဿယ၊ ဥပနိဿယ၊အာသေဝန ကိုးချက်စီ၊ ကမ္မသုံးချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊မဂ္ဂတို့မှာ

သုံးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်စီ ချည်း။ ။အကောက်မှာ ကုသလတိက် အကုသလ ပဒကို မှီ၍ ကောက်၊ ဝိဘင်းကိုလည်း ထုတ်လေ။

နဟေတုယာ နဝ ။လ။ နောအဝိဂတေ နဝ၊ သမ္ဗတ္ထ နဝ။ ။ အကုသလ ပဒနှင့် အရှက်ပြီး၏။

အဗျာကတ ပဒနှင့် ရှက်၍ ဟောတော်မူရာ၌-ဟေတုအဗျာကတ ပဒ၊ နဟေတု အဗျာကတ ပဒ၊ ဟေတု အဗျာကတ နဟေတု အဗျာကတ ပဒ၊ သုံးပုဒ်တည်၍ ဟေတု အဗျာကတ ပဒ၌ ဟေတု အဗျာကတ ပဒါဝသာန၊ နဟေတု အဗျာကတ ပဒါဝသာန၊ ဟေတု အဗျာကတ နဟေတု အဗျာကတ ပဒါဝသာန-အားဖြင့် သုံးပါး၊ ထို့အတူ နဟေတု အဗျာကတ ပဒ၌လည်း သုံးပါး၊ ဟေတု အဗျာကတ နဟေတု အဗျာကတ ပဒ၌လည်း သုံးပါး၊ ပေါင်း ကိုးချက် ထွက်သတည်း။

ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-အစိတ်အစိတ်သော အဗျာကတ ဟိတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော အစိတ်အစိတ်သော အဗျာကတ ဟိတ်သုံး ပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ထိုကြောင့် အလောဘံ ပဋိစ္စ အဒေါသော အမောဟော-အစရှိသည်ဖြင့်။၏၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-အစိတ်အပေါင်း ဖြစ်သော အဗျာကတ ဟိတ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ် ဝိပါက် ကေိရိယာ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ အဗျာကတ ဟိတ်သုံးခုကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-အစိတ်အပေါင်း ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေ ဟိတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ဗာတ္တိံသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ထိုကြောင့် ဟေတုံ အဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ သမ္ပယုတ္တကာ ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဟေတုံ အဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ သမ္ပယုတ္တကာ ခန္ဓာ ကဋတ္တာစ

ရုပ် - ဟု။ ၏၊ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံဌ္ဌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား- အစိတ်အစိတ်သော အဗျာကတ ဟိတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ဝိပါက် ကေဝီသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ ဟိတ်နှင့် တကွ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား - အစိတ် အစိတ်သော ပဋိသန္ဓေ ဟိတ်ကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ ဟိတ်နှင့် တကွသော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ ကဋတ္တာရုပ်၊ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ထိုကြောင့် အလောဘ် ပဋိစ္စ အဒေါသော အမောဟော သမ္ပယုတ္တကာခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဥ္စ ရုပံ၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ အလောဘံ ပဋိစ္စ အဒေါသော အမောဟော သမ္ပယုတ္တကာ ခန္ဓာ ကဋတ္တာစ ရုပံ-အစရှိသည်ဖြင့် ဟောအပ်၏။

ဒုတိယေန ဒုတိယံဌ္ဌ ဟိတ်ကိုကြဉ်၍ သဟိတ် ဝိပါက်၊ သဟိတ် ကြိယာ၊သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်၊သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်ကိုကောက်၊ ရုပ်သက်သက်ကို ကောက်၊ ဝိဘင်းမှာ ကုသလ တိက်အတိုင်း ဟောလေ၊ (အကြွင်း လွယ်ပြီ၊) ပဉ္စာဇာတ ပစ္စည်းမှတပါး ကိုးချက်စီ ထွက်သည်။

နဟေတုယာ ဧကံ၊ နာရမ္မဏေ ဟိဏိ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နာနန္တရေ တိဏိ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တိဏိ၊ နပုရေဇာတေ နဝ၊ နပစ္ဆာဇာတေ နဝ၊ နာသေဝနေ နဝ၊နကမ္မေ တိဏိ၊ နဝိပါကေ နဝ၊ နအာဟာရေ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ ဧကံ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တိဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ၊ နောနတ္ထိယာ တိဏိ၊ နောဝိဂတေ တိဏိ။

ပဉ္စာဝါရ ဟောဘုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်သာ ထွက်သတည်း၊ ပဌမော ပဌမဿ ကတ္တားကား-သမ္ပယုတ်ဟိတ်အား တပ်သော သဟိတ်ဝိပါက် သဟိတ်ကြိယာ၌ရှိသော ဒွိဟိတ်ဖြစ်အံ့၊အလောဘ အဒေါသ၊ တိဟိတ် ဖြစ်အံ့၊ အလောဘ အဒေါသ အမောဟ၊ ဤဟိတ်နှစ်ပါး သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ပဒါန်ကား သမ္ပယုတ်ဟိတ်

နှစ်ပါး သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ထိုကြောင့် အလောဘော အဒေါသဿ အမောဟဿ အစရှိသည်ဖြင့်။၏။ပဌမော ဒုတိယဿ၌ ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား**သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော သဟိတ်ဝိပါက် သဟိတ် ကြိယာ၌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း ။လ၊၏။ **သမ္ပဒါန်ကား** - ဟိတ်ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ **ကတ္တားကား** - သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်အား တပ်သော ပဋိသန္ဓေ ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား** - ဟိတ်ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ထိုကြောင့် ဟေတူ အဗျာကတာ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကာနံ နဟေတု အဗျာကတာနံ ခန္ဓာနံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဟေတူ ဝိပါကာ အဗျာကတာ ဟေတု သမ္ပယုတ္တကာနံ နဟေတု ဝိပါကာ ဗျာကတာနံ ခန္ဓာနံ ကဋတ္တာစ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယောဟု ။၏။ ။ပဌမော ဒုတိယဿ(လွယ်ပြီ။)

အာရမ္မဏာ ကိုးချက်၊ ပဌမော ပဌမဿ၌ **ကတ္တားကား**-အဗျာကတ ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-မဟာကြိယာရှစ်ခု၊ မဟာဝိပါက်ရှစ်ခု၊ဝိညာဏဉ္စာ ယတန ဝိပါက်,ကြိယာ၊နေဝသညာ နာသညာယတန ဝိပါက်, ကြိယာ, ကြိယာအဘိညာဉ်၌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ထိုကြောင့် ဟေတူ အဗျာကတော ခန္ဓေ အာရဗ္ဘ ဟေတူ အဗျာကတာ ခန္ဓာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ဟု။၏။ပဌမော ဒုတိယဿ အစရှိသော နောက် နှစ်ချက် လွယ်ပြီ။ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၌ ကုသလတိက် အဗျာကတော အဗျာကတဿအတိုင်း တွင် ကတ္တား သမ္ပဒါန်၌ ဟိတ်ကို နုတ်၊ (အကြွင်း လွယ်ပြီ။)

အဓိပတိ၌ ကိုးချက်၊ အာရမ္မဏာဓိပတိ၊ သဟဇာတာဓိပတိ-အစုံချည်း၊ပဌမောပဌမဿ၌ အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အံ့၊**ကတ္တားကား**- အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော အရဟတ္တဖိုလ်ဟိတ်သုံးပါးပစ္စည်း၊လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- အလေးအမြတ် ပြုတတ်သော မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု၌ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။

သဟဇာတာဓိပတိဖြစ်အံ့၊ ကတ္တားကား–သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သောအဓိပတိပစ္စည်းကိုရသောအခါ မဟာကြိယာဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု၊ ကျန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ကိုးခု၊ ပိုလ် လေးခု၊ စိတ္တက္ခဏ တခုတခုဌ်ရှိသော ဝီမံသာဓိပတိ ပစ္စည်း။လ၊၏ သမ္ပဒါန်ကား–အဓိပတိတရားကိုယ် ကြဉ်သော အလောဘ အဒေါသသမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ ထို့ကြောင့် အာရမ္မဏာဓိပတိဟေတု အဗျာကတ်ဟေခန္ဓေ ဂရုံကတွာ ဟေတု အဗျာကတာခန္ဓာဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ သဟဇာတာဓိပတိ ဟေတု အဗျာကဿ အဓိပတိသမ္ပယုတ္တကာနံ ဟေတု အဗျာကတာနံ အဓိပတိပစ္စယေနပစ္စယော-ဟု။၏။

ကုသလတိက် အဗျာကတော အဗျာကတဿကိုမှီ၍ ကောက်၊ ဝိဘင်းကိုလည်း ဟောလေ၊

အနန္တရစ၍ ဥပနိဿယတိုင်အောင် ကိုးချက်စိတ္တက်၏။ ပုရေဇာတ၌ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ဒုတိယောပဌမဒုတိယဿ၊ သုံးချက်၊ အဗျာကတော အဗျာကတဿအတိုင်း ကောက်၊ ဝိဘင်းဟော။ ပစ္ဆာဇာတ၌ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ပဌမဒုတိယော ဒုတိယဿ–သုံးချက်၊ အာသေဝန ကိုးချက်၊ ကမ္မ သုံးချက်၊ ဝိပါက ကိုးချက်၊ အာဟာရ သုံးချက်၊ ဣန္ဒြိယ ကိုးချက်၊ဈာန သုံးချက်၊မဂ္ဂ ကိုးချက်၊ သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ငါးချက်၊ အတ္ထိ၊နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်စီ။အဗျာကတပဒကိုမှီ၍ ကောက်လေ။

နဟေတုယာ နဝ။လ။ နောအဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။ ဟေတုဒုက်နှင့် ကုသလတိက် အချက် ပြီး၏။ ။ဟေတုဒုက မူလ ကုသလတ္တိကမူလ ပြီး၏။

ဟေတုဒုက ဝေဒနာတ္တိက

ဝေဒနာတိက်နှင့်ရှက်ရာ၌–ဟေတုသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊နဟေတု သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊ဟေတု သုခါယ

ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နဟေတု သုခါယဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ သုံးပုဒ်တည်၍ ဟေတု သုခါယဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၌ ဟေတု သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒါဝသာန၊ နဟေတု သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒါဝသာန၊ ဟေတု သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နဟေတု သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒါဝသာန-အားဖြင့် သုံးပါး။ ထို့အတူ နဟေတု သုခါယဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ ပဒ၌လည်း သုံးပါး။ ဟေတု သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နဟေတု သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ ပဒ၌လည်း သုံးပါး-ပေါင်း ကိုးပါးဖြစ်သတည်း။

ဟေတုယာ နဝ။လ။အဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ နဟေတုယာ ဇော၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ တိဏိ၊နဝိပါကေ နဝ၊ နဈာနေ ဇော၊ နမဂ္ဂေ ဇော၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ။ ဝေဒနာတိက် ပဌမပဒကိုမှီ၍ ဟောလေ။

ပဉ္စာဝါရ၌ ဟေတုပစ္စည်း ပဌမပဒသုံးချက်သာ ထွက်သတည်း။ ပဌမော ပဌမဿ၌ ပဝတ္တိအခါကတ္တားကား-သမ္ပယုတ်ဟိတ်အား တပ်သော လောဘမူ သောမနဿသဟဂုတ် ဖြစ်အံ့၊ လောဘ မောဟ၊ ဒွိဟိတ် သောမနဿ သဟဂုတ် ဖြစ်အံ့၊ အလောဘ အဒေါသ၊တိဟိတ် သောမနဿသဟဂုတ် ဖြစ်အံ့- အလောဘ အဒေါသ အမောဟ၊ ဤဟိတ်နှစ်ပါး, သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား-သမ္ပယုတ်ဟိတ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ အလောဘော အဒေါသော အမောဟော- အစရှိသည်ဖြင့်။၏။ အကြွင်းကို ဝေဒနာတိက် ပဌမပဒကိုမှီ၍ ဟောလေ။

အာရမ္မဏမှစ၍ ဥပနိဿယ,အာသေဝနတိုင် ကိုးချက်စီ၊ (ပုရေဇာတ,ပစ္ဆာဇာတ မရ၊) ကမ္မသုံးချက်၊ဝိပါက ကိုးချက်၊ အာဟာရ သုံးချက်၊ ဣန္ဒြိယ ကိုးချက်၊ ဈာန သုံးချက်၊မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တကိုးချက်စီ။ (ဝိပ္ပယုတ္တ မရ၊) အတ္ထိ၊နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်စီ၊ဝေဒနာတိက် ပဌမပဒကိုမှီ၍ကောက်လေ ဟောလေ။)

နဟေတုယာ န၀။ လ။ သမ္ဗတ္တ န၀။ ။သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒနှင့် အရှက် ပြီး၏။

ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒနှင့်ရှက်ရာ၌ ဟေတု ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊ နဟေတု ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊ ဟေတု ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နဟေတု ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊ သုံးပုဒ်တည်း၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးပုဒ်စီ ဖြစ်၍ ကိုးပုဒ်ထွက်သတည်း။

ဟေတုယာ န၀၊ သမ္ဗတ္တ န၀၊ ဝိပါကေ ဧကံ။ ။နဟေတုယာ ဧကံ၊ နာဓိပတိယာ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ န၀၊ နကမ္မေ တီဏိ၊ နဝိပါကေ န၀၊ နဈာနေ ဧကံ၊ နမဂ္ဂေ ဧကံ။ ။ဆ၀ါရ ပြီး၏။

ပဉ္စာ၀ါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်သာ ထွက်သတည်း၊ အာရမ္မဏ၌ ကိုးချက်၊ အဓိပတိ၌ ဒုတိယပဒ သဟဇာတဘာ ဓိပတိ သုံးချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ ဥပနိဿယ ကိုးချက်စီ၊ (ပုရေဇာတ ပစ္ဆာဇာတ မရ၊)အာသေဝန ကိုးချက်၊ ကမ္မ သုံးချက်၊ ဝိပါက တချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ သုံးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်၊ (ဝိပ္ပယုတ္တ မရ၊)အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်စီ။

နဟေတုယာ န၀ ။လ။ နောဝိဂတေ န၀၊ သမ္ဗတ္တ န၀။ ။ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒနှင့် အရှက်ပြီးပြီ။

အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒနှင့် ရှက်ရာ၌-ဟေတု အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ ပဒ၊ နဟေတု အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ ပဒ၊ ဟေတု အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နဟေတု အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ ပဒ၊ သုံးပုဒ်တည်း၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်သုံးချက်စီ ထွက်၍ ပေါင်း ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း၊ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-ဓမောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော သဟိတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် သုံးဆယ့်ကိုးခု၌ ရှိသော အစိတ်အစိတ်သော ဟိတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော

လောဘ၊ မောဟ၊ အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ တည်းဟူသော အစိတ်အစိတ်သော ဟိတ်ငါးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား – အစိတ်အပေါင်း ဖြစ်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဟိတ်ငါးပါးကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးဆယ့်တခု ဟိတ်ငါးပါး၊ ဝေဒနာ၊ ပီတိ၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊မစ္ဆရိယ၊ကုက္ကုစ္စ ကြဉ်သော စေတသိက် ဧကစတ္တာလီသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်၊လ၊၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ သဟိတ်ဥပေက္ခာ ပဋိသန္ဓေ ခုနစ်၎ကို ကောက်၊ ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြွင်းကိုဖော်လေ။ ။ဟေတုယာ နဝ၊ အာရမ္မဏေ နဝ၊လ။အဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။

နဟေတုယာ ဒွေ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ နဝ၊နကမ္မေ တီဏိ၊နဝိပါကေ နဝ၊ နဈာနေ ဧကံ၊န နမဂ္ဂေ ဧကံ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ။ ။ဆဝါရ ပြီး၏။

ပဉ္စဝါရ ဟေတု ပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်သာ ထွက်သည်၊ အာရမ္မဏ ကိုးချက်၊ ပဌမော ပဌမဿ၌ ကတ္တားကား–ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဟိတ်ငါးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား–အကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ခြောက်ခု၊ ကာမာဝစရ သောဘဏ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် တဆယ့်နှစ်ခု၊ဝိညာဏဉ္စာယတန စိတ်သုံးခု၊နေဝသညာနာသညာယတနစိတ် သုံးခု၊ အာကိဉ္စညာဉ် ဒွေး၌ရှိသော ဟိတ်ငါးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမော ဒုတိယဿ၌ ကတ္တားကား–ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဟိတ်ငါးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ပဒါန်ကား-ယခင့်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးပါး၊ ဝေဒနာ၊ ပီတိ၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိရတီ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် သုံးဆယ့်ခြောက်ခု ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဝေဒနာတိက် တတိယမုဒ်ကို မှီ၍ ကောက်လေ၊ အကြွင်းသိသာပြီ။

အဓိပတိ ကိုးချက်၊အနန္တရ၊သမနန္တရ၊ သဟဇာတ၊အညမည၊ နိဿယ၊ ဥပနိဿယ တို့လည်း ကိုးချက်စီ၊ (ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာ

ဇာတ၊ မရ။) အာသေဝန ကိုးချက်၊ ကမ္မ သုံးချက်၊ ဝိပါက ကိုး
ချက်၊ အာဟာရ သုံးချက်၊ ဣန္ဒြိယ ကိုးချက်၊ ဈာန သုံးချက်၊ မဂ္ဂ
ကိုးချက်၊ သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်၊(ဝိပ္ပယုတ္တ မရ။)အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊
အဝိဂတတို့လည်း ကိုးချက်စီ။

နဟေတုယာ နဝ။လ။နောအဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။
အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ ပဒ နှင့် အချက်ပြီး၏။ ။
ဟေတု ဒုကမူလ-ဝေဒနာတ္တိကမူလီ ပြီး၏။

ဟေတုဒုက ဝိပါကတ္ထိက

ဝိပါကတိက်နှင့်ရှက်ရာ၌ ဟေတုဝိပါကပဒ၊နဟေတု ဝိပါကပဒ၊
ဟေတုဝိပါက နဟေတုဝိပါက ပဒ၊သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင်
သုံးချက်စီထွက်၍ပေါင်းသော် ကိုးချက် ထွက်သတည်း၊ ပဌမေန
ပဌမံ၌ **ကတ္တားကား** -ဝိပါက် ဟိတ်သုံးပါးကို ကောက်၊ ပဌမေန
ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား** -ဝိပါက် ဟိတ်သုံးပါးကို စွဲ၍
ဖြစ်သော သဟိတ် ဝိပါက် ဧကဒိသ၊ ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော
စေတသိက် ပဋ္ဌတိသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြောင်းကို
ကောက်လေ။

အာရမ္မဏ ကိုးချက်၊ အဓိပတိယာ နဝ၊ (ပစ္ဆာဇာတ၊အာသေ
ဝန၊ မရ၊) သဗ္ဗတ္ထ နဝ။

နဟေတုယာ ဧကံ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နပုရေဇာတေ၊
နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နဈာနေ ဧကံ၊ နမဂ္ဂေ ဧကံ၊
နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ။ ။ဆဝါရ ပြီး၏။

ပဉ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်သာ ထွက်သည်။ ။
အာရမ္မဏ ကိုးချက်။ပဌမော ပဌမဿ၌ **ကတ္တားကား**-မဟာဝိပါက်
၌ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း၊လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-မဟာဝိပါက်
၌ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်၊လ။၏၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၌
ကတ္တားကား-မဟာဝိပါက်၌ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း၊ လ။၏။

သမ္ပဒါန်ကား—တဒါရုံ ကောဒသ၊ ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် တိ°သ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ပဉ္စမော ပဉ္စမဒုတိယဿ၌ **ကတ္တားကား**-မဟာဝိပါက် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။ ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ဟိတ်နှင့်တကွ စေတသိက်တေတ္တိ°သ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၌ **ကတ္တားကား**-ကာမဝိပါက် တေဝီသ၊ ဟိတ်ကြဉ်သော စေတသိက် တိ°သ ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-တဒါရုံ ကောဒသ၊ ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် တိ°သ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ (အကြွင်း သိသာပြီ)။ ။အာရမ္မဏာပြီး၏။

အဓိပတိ၌ ခြောက်ချက်၊ ပဉ္စမော ပဉ္စမဿ၌ သဟဇာတာဓိပတိသာ၊ **ကတ္တားကား**-သမ္ပယုတ်ဟိတ်အား တပ်သော ဗိုလ်လေးခု၌ရှိသော ဝီမံသာဓိပတိ ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-ဗိုလ်လေးခု၌ရှိသော အလောဘ အဒေါသ တည်းဟူသော သမ္ပယုတ်ဟိတ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ပဉ္စမော ဒုတိယဿ၌ သဟဇာတာဓိပတိသာ ရသည်။ **ကတ္တားကား**-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော ဗိုလ်လေးခု၌ ရှိသော ဝီမံသာဓိပတိ ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-ဗိုလ် လေးခု၊ ဝီမံသာဓိပတိ အလောဘ အဒေါသ ကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိ°သ၊သမ္ပယုတ္တခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ပဉ္စမော ပဉ္စမဒုတိယဿ၌ လွယ်ပြီ။ ဒုတိယလည်း သုံးချက်၊သဟဇာတာဓိပတိသာ။ ပဉ္စမဒုတိယ မရ၊ အဓိပတိပစ္စည်း ပြိုင်၍ မတပ်သောကြောင့် မရသတည်း။

အနန္တရ၊သမနန္တရ၊သဟဇာတ၊အညမည၊နိဿယ၊ဥပနိဿယ ကိုးချက်စီ။ (ပုရေဇာတ၊ပစ္ဆာဇာတ၊အာသေဝန မရ။) ကမ္မ သုံးချက်၊ဝိပါက ကိုးချက်၊ အာဟာရ သုံးချက်၊ ဣန္ဒြိယ ကိုးချက်၊ ဈာန သုံးချက်၊ မဂ္ဂ၊သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်စီ။(ဝိပ္ပယုတ္တ မရ၊) အတ္ထိ၊နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊အဝိဂတတို့မှာ ကိုးချက်စီ။

နဟေတုယာ နဝ။လ။ နောအဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။ ဝိပါကပဒနှင့် အရှက် ပြီး၏။

ဤနည်းအတူ ဝိပါကဓမ္မပုဒ်နှင့် ရှက်၍ ဟောရာ၌လည်း ကိုးချက်၊နေဝဝိပါက နဝိပါကဓမ္မပုဒ်နှင့် ရှက်၍ ဟောရာ၌လည်း ကိုးချက်၊ ရွှေပုဒ်ကို နည်းမှီ၍ ဝိပါကတိက်ကို နှလုံးသွင်း၍ဟောလေ။ ဟေတုဒုကမူလ-ဝိပါကတ္တိကမူလီပြီး၏။ ဤနည်းကိုမှီ၍ ဥပါဒိန္နတိက်မှစ၍ တိက်ပုဒ်အရက တပုဒ်တပုဒ်ကို ဟေတုဒုက်နှင့် ရှက်၍ ဟောလေ။

ဟေတုဒုက သန္နိဒဿန သပ္ပဋိဃတ္တိက

နောက်ဆုံး သန္နိဒဿန သပ္ပဋိဃတိက်၌ ပဌမပုဒ် မရ၊ဒုတိယပုဒ်၌ ဟေတု အနိဒဿန သပ္ပဋိဃဟူ၍ မရ၊ နဟေတု အနိဒဿနသပ္ပဋိဃသာ ရသတည်း။ကတ္တားကား-ပစ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရှုပဝိပါက်လေးခု၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြည်သော ကုသိုလ်, အကုသိုလ်၊ သဟိတ်ဝိပါက်၊ သဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော အာပေါဓာတ် ကြည်သော သဟိတ်စိတ္တဇမဟာဘုတ်၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာတို့နှင့်အတူ ယထာရဟ ဥပါဒ်သော အာပေါဓာတ် ကြည်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့် တကွသော ရုပါရုံကြည်သော သဟိတ် ဩဠာရိက စိတ္တဇဥပါဒါ၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ ဩဠာရိကဥပါဒါ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ထိုကြောင့်-ကော် မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ ဒွေ မဟာဘူတာ၊ ဒွေမဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ကော်မဟာဘူတံ၊မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ကဋတ္တာရူပံ ဥပါဒါရူပံ-ဟု၏။ ဟေတုယာ ကော်၊ အဓိပတိယာ၊ သဟဇာတေ၊ အညမညေ၊ နိဿယေ၊ ကမ္မေ၊ ဝိပါကေ၊ အာဟာရေ၊ ဣန္ဒြိယေ၊ ဈာနေ၊ မဂ္ဂေ၊ ဝိပ္ပယုတ္တေ၊ အတ္ထိယာ၊အဝိဂတေ ကော်။

နဟေတုယာ ကော်၊ နာရမ္မဏေ ကော်၊ နာဓိပတိယာ ကော်။ ။ သဟဇာတ၊ နိဿယ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ-ဤလေးပင်ည်းမှ ငါးပါး ကော်ချည်း ထွက်သတည်း။ ပစ္စဝါဝါရ၌ သဟဇာတ၊ အညမည၊

နိဿယ၊အတ္ထိ၊အဝိဂတ-ဤငါးပစ္စည်းသာ ရသတည်း၊ ကော်သာ။ နဟေတုယာ ကော်။လ။ သဗ္ဗတ္ထ ကော်။ ။အနိဒဿန သပ္ပဋိဃနှင့် အရှက် ပြီးပြီ။

တတိယပဒနှင့်ရှက်ရာ၌ ဟေတုအနိဒဿန အပ္ပဋိဃပဒ၊နဟေတု အနိဒဿန အပ္ပဋိဃပဒ၊ ဟေတု အနိဒဿန အပ္ပဋိဃ နဟေတု အနိဒဿန အပ္ပဋိဃပဒ သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးပုဒ်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးပုဒ် ထွက်သတည်း။ ။ဟေတု အနိဒဿန အပ္ပဋိဃအရကား ဟိတ်ခြောက်ပါးတည်း၊ နဟေတု အနိဒဿန အပ္ပဋိဃအရကား စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစ္စတ္တာလီသ၊ သုခုမရုပ် သောဠသ၊ နိဗ္ဗာန် ရသတည်း၊ ဤအရကို နှလုံးသွင်း၍ တိက်ဒုက်ကို မှီ၍ ဟောရှေ၊ အနိဒဿန အပ္ပဋိဃ ပုဒ်နှင့် အရှက်ပြီး၏၊ ဟေတုဒုကမူလ- သနိဒဿန သပ္ပဋိဃတ္တိကမူလီ ပြီး၏။

ဟေတုဒုက်နှင့် တိက်ဗာဝီသ အရှက်ပြီး၏။

သဟေတုက ဒုက-ကုသလတ္တိက

သဟေတုဒုက်နှင့် အရှက်ကား သဟေတုက ကုသလပဒသာ ရသည်၊ အဟိတ် ကုသိုလ် မရှိသောကြောင့် ဒုတိယပဒကို မဟော ရသတည်း၊ ထိုသဟေတုက ကုသလပဒသည် သဟေတုက ကုသလ ပဒါဝသာန တပါးသာတည်း၊ ကတ္တားကား - ကုသိုလ်.ကောဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတ်ိသကို ကောက်မြဲ၊ ဟေတုယာ ကော်။လ။ အဝိဂတေ ကော်၊ သဗ္ဗတ္ထ ကော်၊ နာ ိ ကိယာ ကော်၊ နပုရေဇာတေ၊ ပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ၊ န ေ ကမ္မ၊ နဝိပါကေ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ကော်။

ပဋ္ဌာဝါရ၌လည်း ကုသလော ကုသလဿ တချက်သာ ရ၍ ပုရေ၊ ပစ္ဆာ၊ ဝိပါက၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စည်းတို့ကို ကြဉ်၍ ကြွင်းသော ပစ္စည်းတို့၌ တချက်သာ ရသတည်း။

ပစ္စနိက်၌လည်း နဟေတုယာ ဧကံ။လ။ နောအဝိဂတေ ဧကံ၊ သဗ္ဗတ္ထ ဧကံ။ ။ကုသလပဒနှင့် အရှက်ပြီး၏။

အကုသလပဒနှင့် ရှက်ရာ၌ သဟေတုက အကုသလပဒ၊ အဟေတုက အကုသလပဒ၊ သဟေတုက အကုသလ အဟေတုက အကုသလ ပဒ၊ သုံးပုဒ်တည်၍ ဟေတုပစ္စည်းမှာ ပဌမေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ သုံးချက် ထွက်သတည်း။ ဒုတိယ ပုဒ်မှာ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကို ကြည့်၍ ဟောလေ။ ။ အာရမ္မဏ၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ၊ ငါးချက် ထွက်သတည်း၊ အဓိပတိမှာ ပဌမေန ပဌမံသာတည်း။ဟေတုယာ တီဏိ၊ အာရမ္မဏေ ပဉ္စ၊ အဓိပတိယာ ဧကံ၊ အနန္တရေ ပဉ္စ၊ သမနန္တရေ၊ သဟဇာတေ၊ အညမညေ၊ နိဿယေ၊ ဥပနိဿယေ၊ ပုရေဇာတေ၊ အာသေဝနေ၊ ကမ္မေ၊ အာဟာရေ၊ ဣန္ဒြိယေ၊ ဈာနေ၊ မဂ္ဂေ၊ သမ္ပယုတ္တေ၊ ဝိပ္ပယုတ္တေ၊ အတ္ထိယာ၊ နတ္ထိယာ၊ ဝိဂတေ၊ အဝိဂတေ ပဉ္စ။

နဟေတုယာ ဧကံ၊ နာဓိပတိယာ ပဉ္စ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ ပဉ္စ၊ နကမ္မေ တီဏိ၊ နဝိပါကေ ပဉ္စ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ။

ပဉ္စာဝါရ ဟေတု ပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ နှစ်ချက်သာ ရသတည်း၊ ပဌမော ပဌမဿ၌ ကတ္တားကား-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအား တပ်သော လောဘမူ ဖြစ်အံ့၊ လောဘ မောဟ၊ ဒေါသမူဖြစ်အံ့၊ ဒေါသ မောဟ၊ ဤဟိတ်တပါး နှစ်ပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား- လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူဒွေး၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၌ကတ္တားကား- မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ပဒါန်ကား-မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် စုဒ္ဒသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ အာရမ္မဏ ကိုးချက်၊ အဓိပတိ တချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ ကိုးချက်စီ၊

သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ ငါးချက်စီ၊ ဥပနိဿယ ကိုးချက်၊ (ပုရေ၊ ပစ္ဆာ၊ မရ၊) အာသေဝန ကိုးချက်၊ ကမ္မ သုံးချက်၊ (ဝိပါက မရ၊)အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ သုံးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ ငါးချက်၊ (ဝိပ္ပယုတ္တ မရ၊) အတ္ထိ ငါးချက်၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ ကိုးချက်စီ၊အဝိဂတ ငါးချက်၊ နဟေတုယာ နဝ။လ။နောအဝိဂတေ နဝ၊ သမ္ဗတ္တ နဝ၊ အကုသလပဒနှင့် အရှက်ပြီး၏။

အဗျာကတ ပဒနှင့် ရှက်ရာ၌ သဟေတုက အဗျာကတ ပဒ၊ အဟေတုက အဗျာကတပဒ၊သဟေတုက အဗျာကတ အဟေတုက အဗျာကတပဒ ဟု သုံးပဒ တည်၍ တပုဒ် တပုဒ်တွင် သုံးပုဒ်သုံးပုဒ် စီဖြစ်၍ ကိုးပုဒ် ဖြစ်သတည်း၊ ပဌမေန ပဌမံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တား ကား - သဟိတ်ဝိပါက် စေတသိက၊ သဟိတ် ကြိယာ သတ္တရသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ။လ။ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ နာမက္ခန္ဓာကို ကောက်၊ပဌမေန ဒုတိယံ၌ သဟိတ် ဝိပါက်,ကြိယာ ကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်ကို ကောက်၊ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ၌လည်း (လွယ်ပြီ၊) ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ရုပ်သက်သက်ကို ကောက်လေ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ဟဒယ ဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပစ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေကိုကောက်၊ (အကြွင်းလွယ်ပြီ၊) ကိုးချက်။

အာရမ္မဏ၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ ငါးချက်၊ အဓိပတိ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ တချက်၊ပေါင်း ငါးချက်။ ။အနန္တရ လေးချက်၊ သမနန္တရ လေးချက်၊ သဟဇာတ ကိုးချက်၊ အညမည ခြောက်ချက်၊ နိဿယ ကိုးချက် ဥပနိဿယ လေးချက်၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန နှစ်ချက်စီ၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ ကိုးချက်စီ။သမ္ပယုတ္တ လေးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ ကိုးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ လေးချက်စီ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်။

နဟေတုယာ ဧကံ၊ နာရမ္မဏော တီဏိ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နာနန္တရေ တီဏိ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တီဏိ၊ နပုရေဇာတေ နဝ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ ဒွေ၊နဝိပါကေ ပဉ္စ၊နအာဟာရေ ဧကံ၊နဣန္ဒြိယေ၊နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ ဧကံ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ၊ နောနတ္ထိယာ တီဏိ၊ နောဝိဂတေ တီဏိ။

ပဉ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယဿ၊သုံးချက်၊ အာရမ္မဏ၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ လေးချက်။ ။ပဌမော ပဌမဿ၌ ကတ္တားကား – သဟိတ် ဝိပါက် ကေဝိသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား– မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊မဟာကြိယာ ရှစ်ခု၊ဝိညာဏဥ္စာယတန ကြိယာ၊ နေဝသညာ နာသညာယတနကြိယာ အဘိညာဉ်၊ဝိရတီ၊အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်၊လ။၏။ ထို့ကြောင့်– အရဟာဖလံ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ သဟေတုကေ အဗျာကတေ ခန္ဓေ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဝိပဿတိ–အစရှိသည်ဖြင့် ဟောအပ်၏၊ အကြွင်းသိသာပြီ။

အဓိပတိ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ပေါင်း လေးချက်။ ။အနန္တရ၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ပေါင်း လေးချက်။ ။ သမနန္တရ လေးချက်၊သဟဇာတ ခုနစ်ချက်၊အညမည ခြောက်ချက်၊ နိဿယ ခုနစ်ချက်၊ဥပနိဿယ လေးချက်၊ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ၊ အာသေဝန နှစ်ချက်စီ၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန လေးချက်စီ၊ မဂ္ဂ သုံးချက်၊ သမ္ပယုတ္တနှစ်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ အတ္ထိ ခုနစ်ချက်၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ လေးချက်စီ၊ အဝိဂတ ခုနစ်ချက်။

နဟေတုယာ၊ နာရမ္မဏေ၊ နာဓိပတိယာ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ သတ္တ၊ နသဟဇာတေ၊ နအညမညေ၊ နနိဿယေ

ပဋ္ဌ၊ နဥပနိဿယေ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊နာသေဝနေ၊ နကမ္မေ၊ နဝိပါကေ၊ နအာဟာရေ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊နမဂ္ဂေ သတ္တ၊နသမ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ စတ္တာရိ၊ နောနတ္ထိယာ သတ္တ၊ နောအဝိဂတေ စတ္တာရိ။ ။သဟေတုကဒုက်နှင့် အရှက်ပြီး၏။

ဤနည်းကိုမှီ၍ သဟေတုက ဒုက်နှင့် တိက်ဗာဝိသ ကုန်အောင် ရှက်၍ ဟောအပ်လေ၊ ဟေတု သမ္ပယုတ္တ ဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌လည်း သဟေတုက ဒုက်နှင့် မထူးပြီ။ ။ဤဟေတု ဂေါစ္ဆကဉ္စ ကြွင်းသော ဒုက်တို့နှင့် ရှက်၍ ဟောရာ၌ ရှေးနည်းကိုမှီ၍ ဟောလေ။ ။ဟေတု ဂေါစ္ဆကမှု ပြီး၏။

သပ္ပစ္စယဒုက-ကုသလတ္တိက

ဓူဠန္တရဒုက ခုနစ်ဒုက်တွင် သပ္ပစ္စယ ဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ သပ္ပစ္စယ ကုသလ တပုဒ်သာရ၍ တချက်သာ ထွက်သောကြောင့် ကုသလေန ကုသလံအတိုင်း ဆဝါရ အကုန်အတူတူချည်း ဟောလေ၊ ပစ္စနိက်၌ နာဓိပတိယာ ဧကံ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊နာသေဝနေ၊ နကမ္မေ၊ နဝိပါကေ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဧကံ။ ။အရူပဘုံမှာ ကုသိုလ် တည်း။

ပဉ္စာဝါရ၌လည်း သပ္ပစ္စယော ကုသလော ဓမ္မော သပ္ပစ္စယဿ ကုသလဿ ဓမ္မဿ ဟူ၍ တချက်သာ၊ ကုသလော ကုသလဿ ရသော ပစ္စည်းတို့ကိုဟောလေ၊ ဧကံသာ။ ။နဟေတုယာ ဧကံ၊ ။လ။ နောဝိဂတေ ဧကံ၊ သဗ္ဗတ္ထ ဧကံ။ ။ကုသလပဒနှင့် အရှက် ပြီး၏။

အကုသလပဒနှင့် ရှက်ရာ၌လည်း ဆဝါရ, ပဉ္စာဝါရပင် ဧကံ သာ ထွက်သတည်း၊ အဗျာကတပဒနှင့် ရှက်ရာ၌လည်း ဆဝါရ၌ အဗျာကတေန အဗျာကတံ၊ တချက်သာ ထွက်သတည်း၊ပဉ္စာဝါရ၌ ဟေတုပစ္စည်းမှာ အဗျာကတော အဗျာကတဿ ၊တချက်သာ

တည်း၊ အာရမ္မဏမှာ ပဌမေဝ ပဌမသ၊ ဒုတိယေဝ ပဌမသ၊ နှစ်ချက်၊ ဒုတိယေဝ အရကား နိဗ္ဗာန်တည်း၊ အဓိပတိ၌လည်း နှစ်ချက်၊ ဥပနိဿယလည်း အာရမ္မဏူပနိဿယမှာ နိဗ္ဗာန်ပါ၍ နှစ်ချက်၊ ဤသုံးပစ္စည်းမှ ကြွင်းသော နှစ်ဆယ့်တစ်ပစ္စည်း တို့မှာ အဗျာကတော အဗျာကတဿ အရ တချက်သာ ထွက်သည်၊ ကုသလတိက် အတိုင်း ကောက်လေ၊ ဝိဘင်းဟောလေ။ ။သပ္ပစ္စယ ဒုက်နှင့် ကုသလတ္တိက အရှက်ပြီး၏၊ သင်္ခတဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌လည်း အထူးမရှိပြီ။

သနိဒဿနဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ ပဌမပုဒ်နှင့် အရှက်မရ၊ အနိဒဿန ပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌လည်း အနိဒဿနကုသလတပုဒ်သာရ၍ သပ္ပစ္စယ ဒုက်နှင့်အတူ ဧကံသာ ဆဝါရ ပဉ္စာဝါရ ထွက်သည်။ အကုသလ ပုဒ်၌လည်း ဧကံသာတည်း၊ အနိဒဿန အဗျာကတပုဒ်၌လည်း အဗျာကတေန အဗျာကတံ တချက်သာ ထွက်သည်။ ပဉ္စာဝါရ လည်း အဗျာကတော အဗျာကတဿ အတိုင်း ရူပါရုံကို ကြဉ် သည်သာ ထူးသည်၊ ပစ္စည်းအကုန် ဧကံသာတည်း။ ။သနိဒဿန ဒုက်နှင့် အရှက် ပြီး၏။

သပ္ပဋိဃဒုက်နှင့်ရှက်ရာ၌ သပ္ပဋိဃ ကုသလ အကုသလ မရှိ သောကြောင့် သပ္ပဋိဃပုဒ်အရှက်မရ၊ အပ္ပဋိဃ ကုသလ အကုသလ ရှိသောကြောင့် ဒုတိယပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ ကုသလေန ကုသလံ၊ ကုသလော ကုသလဿ တချက်စီသာ၊ ဆဝါရ ပဉ္စာဝါရမှာ ဟောလေ၊ အကုသလပဒနှင့် ရှက်ရာ၌လည်း အတူ၊ အဗျာကတ ပဒနှင့်ရှက်ရာ၌ သပ္ပဋိဃ အဗျာကတပဒ၊ အပ္ပဋိဃအဗျာကတပဒ၊ သပ္ပဋိဃအဗျာကတ ဘ အပ္ပဋိဃအဗျာကတဘပဒ သုံးပဒတည်း၍ဘပုဒ် တပုဒ်တွင် သုံးပါးစီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက် ထွက်သတည်း။ ဒုကပဋ္ဌာန်းတွင် ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကိုသာ နုတ်၍ဟောလေ။ ။ သပ္ပဋိဃဒုက်နှင့်အရှက် ပြီး၏။

ရူပီဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ ရူပီကုသလဟူ၍ မရှိသောကြောင့် အရူပီ ကုသလ တပုဒ်သာရ၍ ကုသလေန ကုသလံအတိုင်း ဆဝါရ အကုန်

ဟော၊ ပဥ္စာဝါရ၌လည်း ကုသလော ကုသလဿအတိုင်း ဟော လေ၊ အကုသလပဒ၌လည်း နည်းတူ၊ အဗျာကတပဒ၌လည်း ရူပီ အဗျာကတပဒ၊ အရူပီ အဗျာကတပဒ၊ ရူပီ အဗျာကတ အရူပီ အဗျာကတပဒ၊သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်၌ သုံးပုဒ်စီဖြစ်၍ ရှုပ်ပါ သည့်ပစ္စည်းများမှာ ကိုးချက်စီထွက်သတည်း၊ ရူပီဒုက်အတိုင်းတွင် ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို နုတ်၍ ဟောလေ။ ။ရူပီဒုက်နှင့် အရှက် ပြီး၏။

လောကိယဒုက် နှင့် ရှက်ရာ၌ လောကိယ ကုသလ ပဒ၊ လောကုတ္တရ ကုသလပဒ နှစ်ပဒထွက်၍ တပုဒ်တပုဒ်၌ တချက်စီ သာ ထွက်၍ နှစ်ချက်ဖြစ်သတည်း။ ဝိပါကပစ္စည်းကို မရ၊ ကြွင်း သော ပစ္စည်းတို့မှာ နှစ်ချက်စီသာ ရသတည်း၊ အကုသလပဒနှင့် ရှက်၍ဟောရာ၌ လောကိယ အကုသလပဒတချက်သာရ၍ ဝိပါက ပစ္စည်းမှတပါး ပစ္စည်းတို့၌ တချက်စီသာ ရသတည်း၊ အဗျာကတ ပဒနှင့်ရှက်၍ဟောရာ၌ လောကိယ အဗျာကတပဒ၊ လောကုတ္တရ အဗျာကတပဒ၊ လောကိယ အဗျာကတ လောကုတ္တရ အဗျာ ကတပဒ သုံးချက်ထွက်၍ ပဌမေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၊ ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ- ဟု ရှုပ်ပါသည့်ပစ္စည်းများမှာ ငါးချက်ထွက်သတည်း။ အာရမ္မဏ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊အညမည၊ဥပနိဿယ၊ပုရေဇာတ၊သမ္ပယုတ္တ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတပစ္စည်းများမှာ နှစ်ချက်သာ ထွက်သည်။ အာသေဝန တချက်၊လောကိယဒုက်အတိုင်းတွင် ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကိုနုတ်၍ ဟောလေ။ ။လောကိယဒုက်နှင့် အရှက် ပြီး၏။

ကေနစိ ဝိညေယျဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ ကေနစိဝိညေယျ ကုသလ ပဒ၊ ကေနစိ နဝိညေယျ ကုသလပဒ၊ ကေနစိဝိညေယျ ကုသလ ကေနစိ နဝိညေယျ ကုသလပဒ ဟူ၍ သုံးပဒတည်၍ တပုဒ်တပုဒ် တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက် ထွက်သတည်း။ ကုသလေန ကုသလံအတိုင်း ကိုးချက်ဟောလေ၊ ပစ္စည်းအားလုံး ကိုးချက်စီချည်း၊ ။ဆဝါရ၊ ။ပဥ္စာဝါရ၌လည်း ကုသလော

ကုသလဿအတိုင်း ကိုးချက် ထွက်သတည်း။ ။ပစ္စနိက်၌လည်း နဟေတုယာ နဝ၊ သမ္ပယုတ္တ နဝ။ ။အကုသလပဒ၌လည်း နည်းတူ။ အဗျာကတပဒ၌လည်း ကိုးချက်စီချည်း။ ဆဝါရ ပဉ္စဝါရတို့၌ ထွက်သတည်း။ ။ကေနစိဝိညေယျဒုက်နှင့် အရှက် ပြီး၏။ ကြွင်းသောတိက်တို့နှင့် အသီးအသီး ဟောရာ၌လည်း ဤနည်းကို မှီ၍ ဟောကြလေ။ ။စူဠန္တရဒုကမှု ပြီး၏။

အာသဝဂေါစ္ဆက ခြောက်ဒုက်တွင် အာသဝဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ အာသဝကုသလ ဟုမရှိသောကြောင့် ပဌမပဒ မရ၊ နောအာသဝ အကုသလပဒ၌ ကေံသာ ရသတည်း။ အာသဝ အကုသလ ပဒ၊ နောအာသဝ အကုသလပဒ၊ အာသဝ အကုသလ နောအာသဝ အကုသလပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်၌ သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း။ အာသဝဒုက်အတိုင်း ဟောလေ။နောအာသဝ အဗျာကတပဒ၌ တချက်သာ ထွက်သောကြောင့် ဆဝါရ ပဉ္စဝါရတို့၌ ကေံသာ၊ အဗျာကတော အဗျာကတဿအတိုင်း ဟောလေ၊ဤနည်းကိုမှီ၍ အာသဝဂေါစ္ဆကတို့၌ ဟော်လေ။ ။အာသဝဂေါစ္ဆကမှု ပြီး၏။

သညောဇန ဂေါစ္ဆက၌ သညောဇနကုသလ - ဟု မရှိသောကြောင့် မရ၊ နောသညောဇန ကုသလပဒ တချက်သာရ၍ ဆဝါရ ပဉ္စဝါရတို့၌ ကေံသာ ထွက်သတည်း။ ။သညောဇန အကုသလ ပဒ၊နောသညောဇန အကုသလပဒ၊သညောဇန အကုသလ နော သညောဇန အကုသလပဒ၊ သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်၌ သုံးချက်စီ ရသောကြောင့် ကိုးချက် ထွက်သတည်း။ ။နောသညောဇန အဗျာကတပဒ၌ တချက်သာ ရသတည်း။ ။အဗျာကတေန အဗျာကတံ၊ အဗျာကတော အဗျာကတဿ၊ ဆဝါရ၊ ပဉ္စဝါရ ဟောလေ။ ။နောက်ဒုက်တို့၌လည်း နည်းတူကြံ၍ ဟောလေ၊ ။ သညောဇန ဂေါစ္ဆကမှု ပြီး၏။

ဂန္ထဂေါစ္ဆက၌ ဂန္ထကုသလ မရှိသောကြောင့် မရ၊ နောဂန္ထကုသလပဒ တပုဒ်သာ ရ၍ တချက်စီသာ ရသတည်း။ ။ဂန္ထ

အကုသလပဒ၊ နောဂန္ထ အကုသလပဒ၊ ဂန္ထအကုသလ နောဂန္ထ အကုသလပဒ၊ သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက်ထွက်သတည်း။ ။ဂန္ထဒုက်အတိုင်း ဟောလေ။ ။နောဂန္ထ အဗျာကတပဒ၌လည်း တပုဒ်သာ ရ၍ အဗျာကတ အတိုင်း ဟောလေ။ ။ကြွင်းသော ဒုက်တို့၌လည်း ဤနည်းကို မှီ၍ လော့လေ။ ။ဂန္ထဂေါစ္ဆကမှု ပြီး၏။ကြွင်းသော ဂေါစ္ဆကတို့၌လည်း ဤနည်းကိုမှီ၍ ရသင့် မရသင့်ကို ဆင်ခြင်၍ ဟောလေ၊ (လွယ်ပြီ။)

မဟန္တရဒုက် တဆယ့်လေးဒုက်တွင် သာရမ္မဏဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ သာရမ္မဏ ကုသလပဒ တချက်သာ ရသောကြောင့် ကုသလေန ကုသလံအတိုင်း ဆ၀ါရ၊ ကုသလော ကုသလဿအတိုင်း ပဉ္စ၀ါရ တချက်စီသာ ရသည်၊ သာရမ္မဏ အကုသလ ပဒ၌လည်း နည်းတူ တချက်စီသာ ရသတည်း၊ သာရမ္မဏ အဗျာကတ ပဒ၊ အနာရမ္မဏ အဗျာကတပဒ၊ သာရမ္မဏအဗျာကတ အနာရမ္မဏ အဗျာကတပဒ သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်၍ ကိုးချက်။ ။ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို ပယ်၍ သာရမ္မဏ ဒုက်အတိုင်း ဟောလေ။ ။သာရမ္မဏဒုက်နှင့် အရှက်ပြီး၏။

စိတ္တဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ စိတ္တကုသလပဒ၊ နောစိတ္တကုသလပဒ၊ စိတ္တကုသလ နောစိတ္တကုသလပဒ၊ သုံးပုဒ်တည်၍ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၊ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ငါးချက်ဖြစ်၍ ပစ္စည်း ထွက်သတည်း။ ။နာဓိပတိယာ ပဉ္စ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေ၀နေ ပဉ္စ၊ နကမ္မေ တီဏိ၊ နဝိပါကေ ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ။ ။ပဉ္စ၀ါရ ဟောတုပစ္စည်း၌ ဒုတိယသုံးချက်၊ အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိ၊အနန္တရ၊ သမနန္တရ ကိုးချက်စီ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊နိဿယ ငါးချက်စီ၊ ဥပနိဿယကိုးချက်၊အာသေ၀နကိုးချက်၊ကမ္မ သုံးချက်၊အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယငါးချက်စီ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ သုံးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ ငါးချက်စီ၊နတ္ထိ၊ဝိဂတ ကိုးချက်စီ၊ အဝိဂတ ငါးချက်။ ။

နဟေတုယာ နဝ။လ။နော အဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။အကုသလ ပဒနှင့် ရှက်ရာ၌လည်း ဤနည်းတူ၊ အဗျာကတ ပဒနှင့် ရှက်ရာ၌လည်း အထွက်အတူတူ၊ အရသာ ကွဲတော့သည်၊ ဤနည်းကို မှီ၍ မဟန္တရဒုက် ကုန်အောင် ဟောလေ။

ပိဋ္ဌိဒုက် တဆယ့်ရှစ်ဒုက်တွင် ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ ဒဿနေန ပဟာ့တဗ္ဗ ကုသလ မရှိသောကြောင့် ပဌမပုဒ်မရ၊ နဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗကုသလ တပုဒ်စီသာ ရသတည်း၊ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ အကုသလပဒ၊ နဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ အကုသလပဒ၊ နှစ်ပုဒ်ရ၍ နှစ်ချက်စီ ထွက်သတည်း။ ။နဟေတုယာ ဒွေ၊ ပဌမပုဒ်၌ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၌ မောဟ၊ ဒုတိယပုဒ်မှာ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ မောဟတည်း၊ နာဓိပတိယာ ဒွေ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နကမ္မေ၊ နဝိပါကေ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ။

ပဥ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ဒွေ၊ အာရမ္မဏေ တီဏိ၊ အဓိပတိ ယာ တီဏိ၊ အနန္တရေ ဒွေ၊ သမနန္တရေ ဒွေ၊ သဟဇာတေ၊ အည မညေ၊နိဿယေ ဒွေ။ ။ဥပနိဿယ သုံးချက်၊ အာသေဝန၊ ကမ္မ၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ နှစ်ချက်စီ။ ။နဟေတုယာ တီဏိ၊ သဗ္ဗတ္ထ တီဏိ။ ။နဒဿ နေန ပဟာတဗ္ဗ အဗျာကတ ပဒ၌ တချက်သာ ထွက်သတည်း၊ အဗျာကတေန အဗျာကတံ အတိုင်း ဆဝါရကို ဟောလေ။ ။ပဥ္စာဝါရ၌ အဗျာကတော အဗျာကတဿ အတိုင်း ဟောလေ။ ။ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဒုက်နှင့် အရှက်ပြီး၏။ ။ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗ အစရှိသော ဒုက်တို့နှင့် ရှက်ရာ၌လည်း နည်းတူ ကြံ၍ဟောလေ။

သဝိတက္ကဒုက်နှင့်ရှက်ရာ၌ သဝိတက္က ကုသလပဒ၊ အဝိတက္က ကုသလပဒ၊ သဝိတက္ကကုသလ အဝိတက္ကကုသလပဒ-ဟု သုံးပဒ တည်၍ ပဌမ သုံးချက်၊ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ-ခြောက်ချက် ထွက်သည်။ ။ဟေတုယာ ဆ။ လ။ အဝိဂတေ ဆ၊ နာဓိပတိယာ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ ဆ၊ နကမ္မေ စတ္တာရိ။လ။နဝိပ္ပယုတ္တေ ဆ။

ပဉ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ဒုတိယတချက်-ပေါင်း လေးချက်။ အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိ၊ အနန္တရ၊သမနန္တရ ကိုးချက်စီ၊ သဟဇာတ ခြောက်ချက်၊ အညမည၊ နိဿယ ခြောက်ချက်၊ ဥပ နိဿယ ကိုးချက်။ (ပုရေဇာတ ပစ္ဆာဇာတ မရ။) အာသေဝန ကိုးချက်၊ကမ္မလေးချက်။(ဝိပါက မရ။) အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ လေး ချက်စီ၊ဈာန၊မဂ္ဂ၊သမ္ပယုတ္တ ခြောက်ချက်စီ။(ဝိပ္ပယုတ္တ မရ။) အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ခြောက်ချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ကိုးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ နဝ။လ။နောအဝိဂတေ နဝ၊သမ္ဗုတ္တ နဝ။ ။အကုသလပဒနှင့် ရှက် ရာ၌လည်း နည်းတူ။အဗျာကတပဒနှင့် ရှက်ရာ၌ ခုက်အတိုင်းတွင် ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကို နုတ်၍ ဟောလေ။ ။ဤနည်းကို မှီ၍ ကြွင်း သောဒုက်တို့နှင့် တိက်တို့ကို ရှက်၍ဟောပါလေ။ ။သေသံ သမ္ဗုတ္တ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ။

မမ္မာနုလောမ-ဒုကတိကပဋ္ဌာန်း ပြီး၏

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၄-ဓမ္မာနုလောမ-တိကဒုက ပဋ္ဌာန်း

ကုသလတ္တိက-ဟေတုဒုက

ဓမ္မာနုလောမ တိကဒုက ပဋ္ဌာန်းတွင် ကုသလတိက်ကို မူတည်၍ ဟေတု ဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ ကုသလ ဟေတုပဒ၊ အကုသလ ဟေတုပဒ၊ အဗျာကတ ဟေတုပဒ၊ သုံးပဒသာ ထွက်သတည်း။ ။တပုဒ် တပုဒ်၌လည်း အဝသာန မိမိတို့ပုဒ်သာ ထွက်သောကြောင့် သုံးချက်သာ ထွက်သတည်း။ ။ပဌမ ပဒ၌ ကုသိုလ်ဟိတ်သုံးပါး၊ ဒုတိယ ပဒ၌ အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး၊ တတိယပဒ၌ အဗျာကတ ဟိတ်သုံးပါး ရသတည်း။ ။သဗ္ဗတ္ထ တိဏိ၊ ဝိပါကေ ဧကံ။

ပစ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ သုံးချက်၊ အာရမ္မဏ ကိုးချက်၊ အဓိပတိ ခုနစ်ချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ ငါးချက်စီ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ သုံးချက်စီ၊ ဥပနိဿယ ကိုးချက်၊(ပုရေဇာတ၊ မရ၊) အာသေဝန သုံးချက်၊ (ကမ္မ မရ၊) ဝိပါက တချက်၊ (အာဟာရ မရ၊) ဣန္ဒြိယနှစ်ချက်၊ (ဈာန မရ၊) မဂ္ဂ နှစ်ချက်၊ သမ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ (ဝိပ္ပယုတ္တ မရ၊) အတ္ထိ သုံးချက်၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ငါးချက် စီ၊ အဝိဂတ သုံးချက်။ ။နဟေတုယာ န၀၊ သဗ္ဗတ္ထ န၀။ ။ ဟေတုပဒနှင့် အရှက်ပြီး၏။

နဟေတု ပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ ကုသလ နဟေတု ပဒ၊ အကုသလ နဟေတု ပဒ၊ အဗျာကတ နဟေတု ပဒ၊ ကုသလ နဟေတု အဗျာကတ နဟေတု ပဒ၊ အကုသလ နဟေတု အဗျာကတ နဟေတု ပဒ ဟူ၍ ငါးပုဒ်တည်း။ ။ကုသလ နဟေတုပဒ၌ ကုသလ နဟေတု ပဒါဝသာန၊ အဗျာကတ နဟေတုပဒါဝသာန၊ ကုသလ နဟေတု အဗျာကတ နဟေတု ပဒါဝသာန-ဟု သုံးချက်ထွက်သတည်း။ ။ အကုသလ နဟေတု ပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ အဗျာကတ နဟေတု ပဒ၌ကား အဗျာကတ နဟေတု ပဒါဝသာန တပါးသာတည်း။ ။ ကုသလ နဟေတု အဗျာကတ နဟေတု ပဒ၌လည်း အဗျာကတ

နဟေတု ပဒါဝသာန တပါးသာတည်း။ ။အကုသလ နဟေတု အဗျာကတ နဟေတုပဒ၌လည်း အဗျာကတ နဟေတု ပဒါဝသာန တပါးသာ ပေါင်းကိုးချက်။ ။ကုသလတိက် အတိုင်းတွင် ဟိတ်ကို သာ ကြည့်၍ ကောက်ပါလေ၊ ဝိဘင်းသင်္ချာ အတူတူပင် အထူးမရှိ။
ပဋ္ဌာဝါရ၌လည်း နဟေတု ဆိုသောကြောင့် ဟေတုပစ္စည်းကို မရ၊ ကြွင်းသော ပစ္စည်းတို့ကိုသာ ရအပ်၏၊ ဟိတ်ကိုသာ ကြည့် ၍ ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်ကို ကောက်ပါလေ၊ ကုသလတိက်နှင့် သင်္ချာ ဝိဘင်း တူပြီ။ ။ကုသလတိက်နှင့် ဟေတုဒုက် အရှက်ပြီး၏။ ။ ကြွင်းသော ဒုက်တို့နှင့်လည်း ရှက်၍ ဟောလေ။
ဝေဒနာတိက်နှင့် ရှက်ရာ၌ သုခါယ ဝေဒနာ သမ္ပယုတ္တ ဟေတု ပဒ၊ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ ဟေတု ပဒ၊အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ ဟေတုပဒ ဟု-သုံးပုဒ်သာ၊ တပုဒ် တပုဒ်၌ တချက်စီသာ ထွက်သောကြောင့် ဆဝါရ၌ သုံးချက်စီသာ ထွက် သည်၊ သဗ္ဗတ္ထ တီဏိ၊ ဝိပါကေ ဒွေ။ ။နာဓိပတိယာ တီဏိ၊ နပုရေဇာတေ ဒွေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ၊ နာသေဝနေ တီဏိ၊ နဝိပါကေ တီဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဒွေ။
ပဋ္ဌာဝါရ၌ သဟဇာတမျိုးမှာ တီဏိ၊ ဝိပါကေ ဒွေ၊အာရမ္မဏာ၌ ကိုးချက်၊ အဓိပတိမှာ လေးချက်၊ အနန္တရမျိုးမှာ ခြောက်ချက်၊ ပကတူပမှာ ကိုးချက်၊ ဈာနေ၊ မဂ္ဂတို့မှာ ဒွေ။ ။နဟေတုယာ နဝ။လ။နောအဝိဂတေ နဝ။
နဟေတုပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နဟေတု ပဒ၊ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နဟေတု ပဒ၊အဒုက္ခ မသုခါယ ဒေဝနာယ သမ္ပယုတ္တ နဟေတု ပဒ တည်၍ ဝေဒနာတိက် အတိုင်း ဆဝါရမှာ တီဏိချည်းပင်။
ပဋ္ဌာဝါရ၌လည်း ဒေဝနာတိက်အတိုင်းတွင် ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန် ကို ကြည့်၍ ကောက်၊ ဝိဘင်း အတူတူပင်။ ။ဟေတုပစ္စည်းကို မရ အပ်၊ ဤသာ ထူးသည်၊ ဝိပါကတိက်အစရှိသော တိက်တို့၌လည်း ပဋ္ဌမပုဒ် ဟေတုနှင့်ရှက်ရာ၌ ဟိတ်ကိုသာ ဟော၍ သုံးချက်သာ။ ။

ဒုတိယပုဒ် နဟောတုနှင့် ရှက်ရာဠ်း ဟိတ်ကို ကြည့်၍ တိက်အတိုင်း ကောက်လေ။ ။သိသာပြီ လွယ်ပြီ။

မွောနုလောမ တိကဒုက ပဋ္ဌာန်းပြီး၏။

၅-ဓမ္မာနုလောမ တိကတိက ပဋ္ဌာန်း

ကုသလတ္တိက-ဝေဒနာတ္တိက

ဓမ္မာနုလောမ တိကတိကပဋ္ဌာန်းတွင် ကုသလတိက်ကို မူတည်၍ ဝေဒနတိက်နှင့်အရှက်၌ ကုသလ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊ အကုသလ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊ အဗျာကတ သုခါယဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ- ဤသုံးပုဒ်ကို တည်၍ ဆဝါရ ပဥ္စာဝါရ၌ တစ်တိက် ဟောတော်မူသည်။ ပဌမပဒ၌ ကုသိုလ် သုခသဟဂုတ်၊ ဒုတိယပဒ၌ အကုသိုလ်သုခသဟဂုတ်၊ တတိယ ပဒ၌ အဗျာကတ သုခသဟဂုတ်ကို ကောက်၍ ဆဝါရ၌ တိဏ်ိ သုံးချက်သာ ထွက်သတည်း။ ဝိပါကေ ဧကံ။ ။နဟေတုယာ ဧကံ၊ တတိယပဒ၌ အဟိတ်သုခသဟဂုတ်သုံးခု၊ နာဓိပတိယာ တိဏိ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ၊နကမ္မေ၊ နဝိပါကေ တိဏိ၊ နဈာနေ ဧကံ၊နမဂ္ဂေ ဧကံ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ တိဏိ။ ။ဆဝါရ။

ပဥ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ သုံးချက်။ အာရမ္မဏ၌ ပဌမ သုံး ချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်။, အဓိပတိ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ တတိယ သုံးချက်-ပေါင်းခုနစ်ချက်။ ။ အနန္တရ၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော တတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ဒုတိယော တတိယဿ၊တတိယောတတိယဿ-ပေါင်း ငါးချက်။ ။သမနန္တရ ငါးချက်၊ သဟဇာတ၊အညမည၊ နိဿယ- သုံးချက်စီ၊ ဥပနိဿယ ကိုးချက်။(ပုရေ၊ပစ္ဆာ မရ။) အာသေဝန သုံးချက်၊ ကမ္မ ငါးချက်၊ ဝိပါက တချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊မဂ္ဂ၊သမ္ပယုတ္တတို့မှာ သုံးချက်စီ။ (ဝိပ္ပယုတ္တ မရ။) အတ္ထိ၊ အဝိဂတ သုံးချက်စီ။နတ္ထိ၊ဝိဂတ ငါးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ နဝ။လ။ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။ကုသလတိက်နှင့် ဝေဒနာတိက် ပဌမပုဒ်နှင့်အရှက် ပြီး၏၊

ဝေဒနာတိက် ဒုတိယပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ ကုသလ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တမရှိသောကြောင့် ကုသလပုဒ် မရ။ အကုသလ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ ပဒ၊ အဗျာကတ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ–၌နှစ်ပုဒ်သာ ရသတည်း။ ဟေတုပစ္စည်းမှာ ပဥ္စမပုဒ်သာ ရသောကြောင့် တချက်သာ၊ အာရမ္မဏ နှစ်ချက်၊ အဓိပတိ တချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတတို့မှာ နှစ်ချက်စီ၊ အာသေဝန တချက်၊ ကမ္မနှစ်ချက်၊ ဝိပါက တချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ နှစ်ချက်စီ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ တချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ နှစ်ချက်စီ၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတတို့မှာ နှစ်ချက်စီ။ နဟေတုယာ ဧကံ၊ နာဓိပတိယာ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ ဒွေ၊ နကမ္မေ ဧကံ၊ နဈာနေ ဧကံ၊ နမဂ္ဂေ ဧကံ။

ပဥ္စာဝါရ၌လည်း ဟေတုယာ ဧကံ၊ အာရမ္မဏေ ဒွေ၊ အဓိပတိယာ၊ အနန္တရေ၊ သမနန္တရေ ဧကံ၊ သဟဇာတေ ဒွေ၊ အညမညေ၊ နိဿယေ ဒွေ၊ ဥပနိဿယေ စတ္တာရိ၊ (ပုရေ၊ ပစ္ဆာ မရ။) အာသေဝနေ ဧကံ၊ ကမ္မေ တီဏိ၊ ဝိပါကေ ဧကံ၊ အာဟာရေ၊ ဣန္ဒြိယေ ဒွေ၊ ဈာနေ ဧကံ၊ မဂ္ဂေ ဧကံ၊ သမ္ပယုတ္တေ ဒွေ။ (ဝိပ္ပယုတ္တ မရ။) အတ္ထိယာ ဒွေ၊ နတ္ထိယာ ဧကံ၊ ဝိဂတေ ဧကံ၊ အဝိဂတေ ဒွေ။ ဟေတုယာ စတ္တာရိ။ လ။ နနိဿယေ စတ္တာရိ၊ နဥပနိဿယေ ဒွေ၊ နပုရေဇာတေ စတ္တာရိ။ လ။ နောအဝိဂတေ စတ္တာရိ။ ။ ကုသလတိက်နှင့် ဝေဒနတိက် ဒုတိယပုဒ်အရှက် ပြီး၏။

ဝေဒနာတိက် တတိယပုဒ်နှင့်ရှက်ရာ၌ ကုသလအဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊ အကုသလ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊ အဗျာကတ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ ပဒ–ဟု သုံးပုဒ် တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် မိမိတို့ပုဒ် အဝသာန တချက်စီသာ ထွက်သောကြောင့် သဗ္ဗတ္ထ တီဏိ၊ ဝိပါကေ ဧကံ သာ။ ။နဟေတုယာ ဒွေ၊ နာဓိပတိယာ တီဏိ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ၊ နကမ္မေ၊ နဝိပါကေ တီဏိ၊ နဈာနေ

ကော်၊ နမဂ္ဂေ ကော်၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ။ အရူပဘုံမှာ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်ကိုကောက်။

ပဉ္စဝါရ၌ ဟေတုပစ္စည်း သုံးချက်၊ အာရမ္မဏ ကိုးချက်၊အဓိပတိ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊တတိယ သုံးချက်-ပေါင်း ခုနစ်ချက်။ အနန္တရ၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ တတိယော တတိယဿ၊တတိယော ပဌမဿ၊တတိယော ဒုတိယဿ-ပေါင်း ခုနစ်ချက်။ သဟဇာတ၊ အညမည၊နိဿယ သုံးချက်စီ၊ဥပနိဿယ ကိုးချက်၊ (ပုရေ၊ပစ္ဆာ မရ။) အာသေဝန သုံးချက်၊ကမ္မ ငါးချက်၊ ဝိပါက တချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တတို့မှာ သုံးချက်စီ၊(ဝိပ္ပယုတ္တ မရ၊)အတ္ထိ သုံးချက်၊နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ခုနစ်ချက်စီ၊ အဝိဂတ သုံးချက်၊ နဟေတုယာ နဝ။လ။နော၀ိဂတေ နဝ၊ ကုသလတိက်နှင့် ဝေဒနာတိက် တတိယပုဒ်အရှက်ပြီး၏။ ။ကုသလ တိက်နှင့် ဝေဒနတိက် အရှက်ပြီး၏။

ကုသလတိက်နှင့် ဝိပါကတိက် အရှက်၊ ဝိပါက ဓမ္မပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ ကုသလဝိပါကံ၊ အကုသလဝိပါကံ မရှိသောကြောင့် ကုသလ ပဒ၊ အကုသလပဒတို့ကို မရသတည်း၊ အဗျာကတမှာ မူကား အဗျာကတ ဝိပါက ရှိသောကြောင့် တပဒသာရ၍ ကော် တချက်စီသာ ထွက်သတည်း၊ အာသေဝန ပစ္စည်းကို မရ၊ နဟေတုယာ၊ နာဓိပတိယာ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ၊ နဈာနေ၊နမဂ္ဂေ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ ကော်၊ဝိပါကတိက်၌ ပဌမပုဒ်ချင်းချင်း ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန် ဟောတော်မူသည်အရာပင်၊ဝိပါကဓမ္မနှင့် အရှက် ပြီး၏။

ဝိပါကဓမ္မ ဓမ္မပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ ကုသလ ဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပဒ၊အကုသလ ဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပဒ၊၍နှစ်ပဒသာ ရသတည်း၊အဝသာနလည်း တချက်စီသာ ရသောကြောင့် နှစ်ချက်စီ ဖြစ်သတည်း။ ၊ ဟေတုယာ ဒွေ၊ သမ္ပယုတ္တ ဒွေ၊ (ဝိပါကပစ္စည်း မရ၊) နဟေတုယာ ကော်၊ နာဓိ ပတိယာ ဒွေ၊နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊နာသေဝနေ၊နကမ္မေ၊

နဝိပါကော၊ နဝိပ္ပါကဓမ္မဓမ္မော။ ။အရူပဘုံမှာ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ကို ကောက်။

ပဉ္စာဝါရ၌ ဟေတုယာ ဒွေ၊ အာရမ္မဏေ စတ္တာရိ၊ အဓိပတိ၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ သုံးချက်။ ။အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ တို့မှာ နှစ်ချက်စီ၊ ဥပနိဿယ လေးချက်၊ (ပုရေ၊ ပစ္ဆာ၊ မရ၊) အာသေဝန၊ ကမ္မ နှစ်ချက်စီ၊ (ဝိပါက မရ၊) အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တတို့မှာ နှစ်ချက်စီ၊ (ဝိပ္ပယုတ္တ မရ၊) အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတတို့မှာ နှစ်ချက်စီ။ ။နဟေတုယာ စတ္တာရိ၊ ။လ။ နောအဝိဂတေ စတ္တာရိ။ ။ဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပုဒ်နှင့် အရှက်ပြီး၏။

နေဝဝိပါက နဝိပါကဓမ္မဓမ္မပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ ကုသိုလ်အကုသိုလ် မရှိသောကြောင့် ကုသလပဒ,အကုသလပဒနှင့် ရှက်၍ ဟောတော် မမူ၊ အဗျာကတ နေဝဝိပါက တပုဒ်ကိုသာ ရသတည်း။ ။ဝိပါက တိက်၊တတိယပုဒ်ချင်းချင်း ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်ကို ဟောတော်မူသည့် အရာပင် ဖြစ်သတည်း။ ။ဆဝါရ၊ ပဉ္စာဝါရ၊ ဧကံချည်းသာ ထွက်သတည်း။ ။ဤနည်းကို မှီ၍ ဥပါဒိန္န တိက်မှစ၍ တိက်ကုန် အောင် ရှက်လေ။

ဝေဒနာတိက်ကို မူတည်ပြန်၍ ကုသလတိက်၊ဝိပါက တိက်မှစ၍ တိက်ကုန်အောင် ရှက်၍ ဟောလေ ။ဝိပါကတိက်ကို မူတည်ပြန်၍ လည်း ကုသလတိက်၊ ဝေဒနာတိက်၊ဝိပါကတိက်မှ စ၍ တိက်ကုန် အောင် ရှက်ရမည်။လ။ သနိဒဿန သပ္ပဋိဃတိက်ကို မူတည်ပြန်၍ လည်း ကုသလတိက်မှစ၍ တိက်ကုန်အောင် ရှက်၍ ဟောရမည်။

ဓမ္မာနုလောမ တိကတိက ပဋ္ဌာန်းပြီး၏။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊

၆–ဓမ္မာနုလောမ–ဒုကဒုက ပဋ္ဌာန်း

ဟေတုဒုက–သဟေတုဒုက

ဒုကဒုကပဋ္ဌာန်း၌ ဒုက်ချင်းချင်း ရှက်၍ ဟောရာ၌ ဟေတုဂေါစ္ဆက ခြောက်ဒုက်တွင် ဟေတုဒုက်ကို မူတည်၍ ကြွင်းသော ဒုက်တို့ကို မူလီသွင်း၍ ရှက်ရာတွင် ဟေတုဓမ္မာ, နဟေတုဓမ္မာနှင့် ဒုတိယ သဟေတုကဒုက်နှင့် ရှက်၍ ဟောတော်မူရာ၌ ဟေတု သဟေတုကပဒ၊ နဟေတု သဟေတုကပဒ၊ ဟေတု သဟေတုက နဟေတု သဟေတုကပဒ–ဟု သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက် ထွက်သတည်း။ ။ဟေတု သဟေတုက အရ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော ဟိတ်ခြောက်ခုတည်း။ နဟေတု သဟေတုက အရ သဟိတ်စိတ် ၅၉ သဏ္ဍာတိ၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ၄၆ ယူကာလီသ တည်း။ ဤအရကိုကြည့်၍ ဟေတုဒုက်ကို နှလုံးသွင်း၍ ရှပ်ကိုချ၍ ဟောလေ။ ။ဟေတုယာ နဝ။လ။ အဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထနဝ။ ။ (နဟေတု မရ။) နာဓိပတိယာ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ နဝ· နကမ္မေ တီဏိ၊ နဝိပါကေ နဝ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ။ အရူပဘုံ၌ သဟိတ်နာမက္ခန္ဓာကို ဟော။

ပဋ္ဌာဝါရ၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမဒုတိယဿ– ဤသုံးချက်သာ ဟေတုပစ္စည်း၌ ရအပ်၏။ ။ အာရမ္မဏ ကိုးချက်၊ အဓိပတိ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊နိဿယ၊ ဥပနိဿယ လည်း ကိုးချက်စီ။ (ပုရေ၊ ပစ္ဆာ မရ။) အာသေဝန ကိုးချက်၊ ကမ္မသုံးချက်၊ဝိပါက ကိုးချက်၊ အာဟာရ သုံးချက်၊ ဣန္ဒြိယ ကိုးချက်၊ဈာန သုံးချက်၊မဂ္ဂ၊သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်စီ။ (ဝိပ္ပယုတ္တ မရ၊) အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတတို့မှာ ကိုးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ နဝ၊လ။ နောအဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။သဟေတုကပုဒ်နှင့် အရှက် ပြီး၏။

အဟေတုကပုဒ်နှင့်ရှက်ရာ၌ ဟေတု အဟေတုကပဒ၊ နဟေတု အဟေတုကပဒ၊ ဟေတု အဟေတုက နဟေတု အဟေတုကပဒ၊ ဟု သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် ယထာရဟ ထွက်သတည်း။ ။ ဟေတု အဟေတုက အရကား မောဟမူ၌ခွေး၌ မောဟတည်း။ ။ နဟေတု အဟေတုက အရကား အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ၊ ဆန္ဒ ကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ဤအရကို နှလုံးသွင်း၍ ဟောလေ။ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ-သုံးချက်ထွက်သည်။ ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတံ ဥဒ္ဒစ္စ သဟဂတံ မောဟံ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ-ဟု ထုတ်။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ရုပ်သက်သက်၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်ကို ထုတ်၍ဟောလေ။ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတံ ဥဒ္ဒစ္စသဟဂတံ မောဟဉ္စ မဟာဘူတေစ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံရူပံ-ဟု ဟော။ အာရမ္မဏေ ဧကံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ တချက်သာ၊ အဓိပတိ တချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ တချက်စီ၊ သဟဇာတ သုံးချက်၊ အညမည တချက်၊ နိဿယ သုံးချက်၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန တချက်စီ၊ ကမ္မ သုံးချက် ဝိပါက တချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ သုံးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ တချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ-သုံးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ တချက်၊ အဝိဂတ သုံးချက်။

နဟေတုယာ ဧကံ၊ နာရမ္မဏေ တီဏိ၊ နာဓိပတိယာ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ တီဏိ၊ နကမ္မေ ဒွေ၊ နဝိပါကေ တီဏိ၊ နဈာနေ ဧကံ၊ နမဂ္ဂေ ဧကံ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊ နော နတ္ထိယာ တီဏိ၊ နော ဝိဂတေ တီဏိ။

ပဉ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမော ဒုတိယဿ တချက်သာ ထွက်သတည်း။ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတော ဥဒ္ဒစ္စသဟဂတော မောဟော စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော-ဟု ဟောအပ်၏။ အာရမ္မဏ၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော

ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ လေးချက်ရသတည်း။ (အဓိပတိ မရ။) အနန္တရ၊သမနန္တရ လေးချက်စီ၊ သဟဇာတ သုံးချက်၊အည မည တချက်၊ နိဿယ၊ဥပနိဿယ လေးချက်၊ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာ ဇာတ၊ အာသေဝန နှစ်ချက်စီ၊ ကမ္မ၊ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ တချက်စီ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ အတ္ထိ၊နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊အဝိဂတ လေးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ စတ္တာရိ။လ။ နော ဝိဂတေ စတ္တာရိ။ ။အဟေတုကဒုက်နှင့် အရှက် ပြီး၏။

ဟေတု သမ္ပယုတ္တဒုက်နှင့် အရှက်လည်း အတူတူ၊ အထူးမရှိ ပြီ။ ။နောက်ဒုက်တို့နှင့် ရှက်ရာ၌ တပုဒ်စီသာ ရသောကြောင့် ကော်ချည်းသာ။

ဟေတုဒုက-သပ္ပစ္စယဒုကာဒိ

ဝုဋ္ဌန္တရ ခုနစ်ဒုက်တွင် သပ္ပစ္စယဒုက်နှင့်ရှက်ရာ၌ ဟေတုသပ္ပစ္စယ ပဒ၊ နဟေတု သပ္ပစ္စယပဒ၊ဟေတု သပ္ပစ္စယ နဟေတု သပ္ပစ္စယပဒ၊ သုံးပုဒ်တည်း၌ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးပုဒ်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုး ချက် ထွက်သတည်း။ ။ဟေတုမူမှာ နဟေတုမူမှာ အတိုင်းပင်၊ အထူးမရှိပြီ၊ သပ္ပစ္စယအရကို ဟေတု နဟေတု နှစ်ဝှမ့်၍ ဒုက်ဟု ဟောတော်မူသည်၊ အပ္ပစ္စယပုဒ်နှင့် အရှက်မရ။ ။သင်္ခတဒုက်နှင့် အရှက်လည်း အတူတူပင်၊ အထူးမရှိပြီ၊ သနိဒဿနဒုက်နှင့် ရှက်ရာ ၌ သနိဒဿနပုဒ် အရှက်မရ၊ ။ဟေတု အနိဒဿန ပဒ၊ နဟေတု အနိဒဿန ပဒ၊ ဟေတုအနိဒဿန နဟေတု အနိဒဿန ပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်း၌ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးပုဒ်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုး ချက် ဖြစ်သတည်း။ ။နဟေတု အရတွင် ရူပါရုံကို ကြဉ်၍ ဟေတု ဒုက်အတိုင်း ဟောလေ၊ အထူးမရှိပြီ။

သပ္ပဋိဃဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ ဟေတုသပ္ပဋိဃ ဟူ၍ မရှိ၊ ဟေတု သပ္ပဋိဃ နဟေတု သပ္ပဋိဃ ဟူ၍လည်း မရှိ၊ နဟေတု သပ္ပဋိဃ တပုဒ်သာရ၍ ရုပ်သက်သက် တချက်သာ ထွက်သတည်း၊ ဆဝါရ၌

ရုပ်ပါသည့် ပစ္စည်း ရ၏၊ ပဉ္စဝေါရ၌ ဘုတ်ပါသည့် ပစ္စည်းငါးပါး ရ၏။

အပ္ပစ္စယနှင့် ရှက်ရာ၌ ဟေတု အပ္ပစ္စယပဒ၊ နဟေတု အပ္ပစ္စယပဒ၊ ဟေတုအပ္ပစ္စယ နဟေတု အပ္ပစ္စယပဒ သုံးပုဒ်တည်း၌ တပုဒ် တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီထွက်၍ ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း။ ။သ ဒ္ဓတ္တ နဝ၊ ဟေတုဒုက်အတိုင်း ပြဉ္စာရိက ရုပ်ကြဉ်သည်သာ ထူးသည်။ ။ ရူပီဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဟေတုရူပီ တချက်သာ ရသောကြောင့် ရုပ်ပါသည့် ပစ္စည်း၌ ဇော်သာ၊ ပဉ္စဝေါရ၌ ဘုတ်ပါသည့် သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ဤငါးပစ္စည်းကို ရအပ်၏။

အရူပီပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ ဟေတု အရူပီပဒ၊ နဟေတု အရူပီပဒ၊ ဟေတု အရူပီ နဟေတု အရူပီပဒ ဟု သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ် တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက် ဖြစ်သတည်း။ ။ ဟေတုဒုက်တွင် ရုပ်ကိုချ၍ ဟောလေ။ လောကိယဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ ဟေတု လောကိယပဒ၊ နဟေတု လောကိယပဒ၊ ဟေတု လောကိယ နဟေတု လောကိယပဒဟု သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ် တွင် သုံးချက်စီထွက်သောကြောင့် ကိုးချက် ဖြစ်သတည်း၊ ဟေတု ဒုက်အတိုင်းတွင် လောကုတ္တရာစိတ်ပြုပါဒ်, နိဗ္ဗာန်ကို ကြဉ်၍ ဟော လေ။

လောကုတ္တရပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ ဟေတုလောကုတ္တရပဒ၊နဟေတု လောကုတ္တရပဒ၊ ဟေတုလောကုတ္တရ နဟေတု လောကုတ္တရ ပဒ၊ ဟု သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း၊ ဟေတုဒုက်ကို မှီ၍ လောကုတ္တရာ တရားကို သာ ဟောလေ၊ ကေနစိဝိညေယျ ဒုက်နှင့်ရှက်ရာ၌ ဟေတု ကေနစိ ဝိညေယျ ပဒ၊ နဟေတု ကေနစိဝိညေယျ ပဒ၊ ဟေတု ကေနစိ ဝိညေယျ နဟေတု ကေနစိဝိညေယျပဒ ဟု သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ် တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက် ဖြစ်သတည်း။

ဤဒုက်လည်း ဟေတုဒုက်နှင့် အတူတူ၊ အထူးမရှိပြီ။ ။စူဠန္တရ ဒုက်နှင့် အရှက် ပြီး၏။

ဟေတုဒုက-အာသဝဒုက

အာသဝ ဂေါစ္ဆက ခြောက်ဒုက်တွင် အာသဝဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ ဟေတု အာသဝပဒ၊ နဟေတု အာသဝပဒ၊ ဟေတု အာသဝ နဟေတု အာသဝ ပဒဟု သုံးပုဒ်တည်၍ ပဌမ ပုဒ်မှာ သုံးချက်၊ ဒုတိယပုဒ်မှာ ဒုတိယေန ဒုတိယံတချက်၊ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ငါးချက်တည်း။ ။အာသဝလေးပါးကို ဟေတုတချက်၊ နဟေတု တချက်ယူ၍ ဒုက်ဖွဲ့သတည်း။ဟေတု အာသဝအရကား လောဘ မောဟတည်း၊ နဟေတု အာသဝ အရကား ဒိဋ္ဌိတည်း။ ။ဟေတုယာ ပဉ္စ၊အာရမ္မဏေ ပဉ္စ။ပ။အဝိဂတေ ပဉ္စ၊ (ဝိပါကမရ၊) နာဓိပတိယာ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ပဉ္စ။

ပဉ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယဿ သုံးချက်၊ အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ ကိုးချက်စီ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ ငါးချက်စီ၊ ဥပနိဿယမှာ ကိုးချက်၊ (ပုရေ၊ ပစ္ဆာ၊ မရ၊) အာသေဝန ကိုးချက်၊ (ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မရ၊) မဂ္ဂ တချက်၊ သမ္ပယုတ္တ ငါးချက်၊ (ဝိပ္ပယုတ္တ မရ၊) အတ္ထိ ငါးချက်၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ကိုးချက်စီ၊ အဝိဂတ ငါးချက်။ နဟေတုယာ နဝ ။လ။နောအဝိဂတေ နဝ၊သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။အာသဝပုဒ်နှင့် အရှက် ပြီး၏။

နောအာသဝ ပုဒ်နှင့်ရှက်ရာ၌ ဟေတု နောအာသဝပဒ၊နဟေတု နောအာသဝပဒ၊ဟေတု နောအာသဝ နဟေတု နောအာသဝပဒ ဟု သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်၍ ကိုးချက် ဖြစ်သတည်း။ ။ဟေတု နောအာသဝပဒ အရကား ဒေါသ၊ အလောဘ၊အဒေါသ၊အမောဟ ဤဟိတ်လေးပါးတည်း။နဟေတု

နော အာသဝအရကား စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ဟိတ်ခြောက်ပါး ဒိဋ္ဌိကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စတ္တာလီသ၊ ရုပ်နှစ်ဆယ့်ရှစ်ခု၊နိဗ္ဗာန် တည်း။ ဤအရကို နှလုံးသွင်း၍ ဟောလေ။ ။ဟေတုယာ နဝ။လ။ အဝိဂတေ နဝ။

နဟေတုယာ ဧကံ၊ နာရမ္မဏေ တီဏိ၊ န-ဓိပတိယာ နဝ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ တီဏိ၊ နပုရေဇာတေ နဝ၊ နပစ္ဆာဇာတေ နဝ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ တီဏိ၊ နဝိပါကေ နဝ၊ နအာဟာရေ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ ဧကံ၊ နသမ္ပယုတ္တေ တီဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ၊ နောနတ္ထိယာ တီဏိ၊ နောဝိဂတေ တီဏိ။

ပဉ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊အာရမ္မဏ ကိုးချက်၊ အဓိပတိ၊ အနန္တရ၊သမနန္တရ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊နိဿယ၊ ဥပနိဿယတို့လည်း ကိုးချက်စီ၊ပုရေဇာတ၊ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်စီ၊ အာသေဝန ကိုးချက်၊ ကမ္မသုံးချက်၊ ဝိပါက ကိုးချက်၊ အာဟာရ သုံးချက်၊ ဣန္ဒြိယ ကိုးချက်၊ ဈာန သုံးချက်၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်စီ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ငါးချက်၊ အတ္ထိ၊နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊အဝိဂတ ကိုးချက်စီ။ ။ နဟေတုယာ နဝ။လ။သမ္ပယုတ္တေ နဝ။ ဤနည်းအတူ သာသဝဒုက်-စသည်နှင့်လည်း ရှက်၍ ဟောလေ။ ဤနည်းကိုမှီ၍ ဂေါစ္ဆကတိုင်းနှင့် ရှက်၍ ဟောပါလေ။

ဟေတုဒုက-သာရမ္မဏဒုက

မဟာန္တရ တဆယ့်လေးဒုက်တွင် သာရမ္မဏ ဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ ဟေတု သာရမ္မဏပဒ၊နဟေတု သာရမ္မဏပဒ၊ ဟေတု သာရမ္မဏ နဟေတု သာရမ္မဏပဒဟု သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက် ဖြစ်သတည်း။ ။ဟေတု သာရမ္မဏ အရကား ဟိတ်ခြောက်ခုတည်း၊ နဟေတု သာရမ္မဏ အရကား စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသတည်း၊ ဤအရကို နှလုံးသွင်း၍ ရုပ်နိဗ္ဗာန်ကို ချ၍

ဟေတုဒုက်အတိုင်း ဟောလေ၊ နာရမ္မဏာပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ ဟေတု အနာရမ္မဏ မရှိ၊ နဟေတု အနာရမ္မဏသာ ရှိ၍ ဆဝါရ၌ ရုပ် သက်သက် ထချက်သာ ထွက်သတည်း၊ ပဉ္စဝါရ၌ မဟာဘုတ်ပါ သည့် ငါးပစ္စည်းသာ ရသတည်း။

စိတ္တဒုက်၌ စိတ္တပုဒ်နှင့် အရှက်မရ၊ ဟေတု နောစိတ္တပဒ၊ နဟေတု နောစိတ္တပဒ၊ ဟေတု နောစိတ္တ နဟေတု နောစိတ္တပဒ သုံးပုဒ်တည် ၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက်သာ တည်း၊ ဟေတု နောစိတ္တအရ ဟိတ်ခြောက်ပါးတည်း၊ နဟေတု နောစိတ္တ အရကား ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် စတ္တာ လီသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း၊ ဤအရကို နှလုံးသွင်း၍ ဟေတု ဒုက်အတိုင်းတွင် စိတ်ကိုကြဉ်၍ ဟောလေ။ ။သမ္ပယုတ္တ နဝ။

ပဉ္စဝါရ၌ ဟေတုပစ္စည်း သုံးချက်၊ အာရမ္မဏမှစ၍ ဥပနိဿယ တိုင်အောင် ကိုးချက်စီ၊ ပုရေ၊ ပစ္ဆာ သုံးချက်၊ အာသေဝန ကိုး ချက်၊ ကမ္မ သုံးချက်၊ ဝိပါက ကိုးချက်၊ အာဟာရ သုံးချက်၊ ဣန္ဒြိယ ကိုးချက်၊ ဈာန သုံးချက်၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်စီ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ငါးချက်၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ တို့မှာ ကိုးချက်စီ၊ နဟေတု ယာ နဝ။ လ။ နောအဝိဂတေ နဝ၊ သမ္ပယုတ္တ နဝ။

စေတသိကဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ ဟေတု စေတသိကပဒ၊ နဟေတု စေတသိကပဒ၊ ဟေတု စေတသိက နဟေတု စေတသိက ပဒ၊ သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီထွက်သောကြောင့် ကိုး ချက် ဖြစ်သတည်း၊ ဟေတုယာ နဝ၊ သမ္ပယုတ္တ နဝ။

ပဉ္စဝါရ၌ ဟေတုပစ္စည်း သုံးချက်၊ ကြွင်းသော ရထိုက်သော ပစ္စည်းတို့မှာ ကိုးချက်စီရသတည်း၊ ကမ္မပစ္စည်း ဈာန ပစ္စည်းတို့မှာ သုံးချက် (ပုရေ၊ ပစ္ဆာ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ မရ၊) နဟေတုယာ နဝ။ လ။ နောဝိဂတေ နဝ၊ ဟေတု အစေတသိက မရ၊ နဟေတု အစေ တသိက တပုဒ်သာ ရ၍ တချက်သာ ထွက်သတည်း၊ ဆဝါရ ပဉ္စ ဝါရ တချက်စီသာ ထွက်သတည်း၊ ဤနည်းကို မှီ၍ မဟန္တရဒုက် ကုန်အောင် ရှက်ပါလေ။

ဟေတုဒုက-ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ဒုက်

ပိဋ္ဌိဒုက် တဆယ့် ရှစ်ဒုက်တွင် ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ ဟေတု ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ပဒ၊ နဟေတု ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ပဒ၊ ဟေတုဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ နဟေတု ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗပဒ၊ သုံးပုဒ်တည်း၌ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက် ဖြစ်သတည်း၊ (ဝိပါကမရ၊) သဗ္ဗတ္ထ နဝ။

ပဉ္စာဝါရ၌ ဟေတုပစ္စည်း သုံးချက်၊ အာရမ္မဏ အစရှိသော ထိုက်သော ပစ္စည်းတို့မှာ ကိုးချက်စီ၊ (ပုရေ၊ ပစ္ဆာ၊ ဝိပါက၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ မရ၊) ကမ္မ သုံးချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန်၊ မဂ္ဂ သုံးချက်စီ၊ နဟေတုယာ နဝ။လ။ နောအဝိဂတေ နဝ၊ ဤနည်းကို မှီ၍ ကြွင်းသော ဒုက်တို့နှင့် ရှက်၍ ဟောလေ။

သရဏဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ ဟေတုသရဏ ပဒ၊ နဟေတု သရဏ ပဒ၊ ဟေတုသရဏ နဟေတုသရဏပဒ သုံးပုဒ်တည်း၌ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက်။ ။ဆဝါရ ပဉ္စာဝါရ ကို ဟောလေ၊ အရဏပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ ဟေတုအရဏပဒ နဟေတု အရဏပဒ၊ ဟေတုအရဏ နဟေတုအရဏ ပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်း၌ တပုဒ် တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သော ကြောင့် ကိုးချက် ဖြစ်သတည်း၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။ပဉ္စာဝါရ၌ ဟေတုပစ္စည်း သုံးချက်၊ အာရမ္မဏ ကိုးချက်။လ။ ဥပနိဿယ ကိုးချက်၊ ပုရေဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ တို့မှာ သုံးချက်စီ၊ အာသေဝန ကိုးချက်၊ ကမ္မ သုံးချက်၊ ဝိပါက ကိုးချက်၊ အာဟာရ သုံးချက်၊ ဣန္ဒြိယ ကိုးချက်၊ ဈာန် သုံးချက်၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်စီ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ငါးချက်၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတတို့မှာ ကိုးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ၊

ဟေတုဒုကမူ ပြီး၏။

ဤနည်းအတူ သဟေတုက ဒုက်ကိုတည်၍ ဟေတုဒုက်၊ ဟေတု သမ္ပယုတ္တ ဒုက် အစရှိသော သရဏဒုက် အဆုံးတိုင်အောင် ရှက်၍

ဟော၊ ဟေတုသမ္ပယုတ္တဒုက် အစ- သရဏဒုက် အဆုံးရှိသော ဒုက်တို့ကိုလည်း အသီးအသီး တည်၍ ဟေတုဒုက် အစရှိသော ဒုက်တို့နှင့် ရှက်၍လည်း ဟောရမည်။

ဓမ္မာနုလောမ ဒုကဒုကပဋ္ဌာန်း ပြီး၏။

ဓမ္မာနုလောမ ပဋ္ဌာန်း ခြောက်ကျမ်းပြီး၏။

၇-ဓမ္မပစ္စနီယ-တိက ပဋ္ဌာန်း

ကုသလတ္တိက-ပဋိစ္စဝါရ

ဓမ္မပစ္စနိက်၌လည်း တိကပဋ္ဌာန်း၊ ဒုကပဋ္ဌာန်း၊ ဒုက တိက ပဋ္ဌာန်း၊တိကဒုကပဋ္ဌာန်း၊တိကတိကပဋ္ဌာန်း၊ဒုကဒုကပဋ္ဌာန်း-ဟူ၍ ခြောက်ပါး အပြား ရှိ၏၊ ထိုခြောက်ပါးတို့တွင် တိကပဋ္ဌာန်းကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုတိကပဋ္ဌာန်း၌လည်း ကုသလတိက် ဝေဒနာတိက် အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆယ့်နှစ်ပါး အပြားရှိ၏၊ ထိုနှစ်ဆယ့်နှစ်ပါးတို့တွင် ကုသလတိက်ကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုကုသလတိက်၌တုံသည်လည်း ပဋိစ္စဝါရ အစရှိသောအား ဖြင့်ခုနစ်ပါး အပြားရှိ၏၊ ထိုခုနစ်ပါးတို့တွင် ပဋိစ္စဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုပဋိစ္စဝါရ၌တုံသည်လည်း ပစ္စည်းအနုလုံ အစ ရှိသောအားဖြင့် လေးပါးအပြားရှိ၏၊ ထိုလေးပါးတို့တွင် ပစ္စည်း အနုလုံကို ရှေးဦးစွာဟောတော်မူ၏။ ထိုပစ္စည်းအနုလုံ၌တုံသည် လည်း ဝိဘင်္ဂဝါရ,သင်္ချာဝါရအားဖြင့် နှစ်ပါးအပြားရှိ၏။ထိုနှစ်ပါး တို့တွင် ဝိဘင်္ဂဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုဝိဘင်္ဂဝါရ၌ တုံသည်လည်း ဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရ အစရှိသောအားဖြင့် နှစ်ဆယ့်သုံးပါး အပြား ရှိ၏၊ ထိုနှစ်ဆယ့် သုံးပါးတို့တွင် ဟေတု ပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။

ထိုဟေတုပစ္စည်း၏ ဝိဘင်္ဂဝါရ၌တုံသည်လည်း နကုသလပဒ၊ န အကုသလ ပဒ၊ နအဗျာကတပဒ၊ နကုသလ နအဗျာကတ ပဒ၊ နအကုသလ နအဗျာကတပဒ၊နကုသလ နအကုသလပဒအားဖြင့် ခြောက်ပါး အပြားရှိ၏၊ ထိုခြောက်ပါးတို့တွင် နကုသလပဒကို ရှေးဦးစွာ ဟောတော်မူ၏။ ထိုနကုသလပဒ၌ တုံသည်လည်း နကုသလပဒါဝသာန၊ နအကုသလပဒါဝသာန၊ နအဗျာကတ ပဒါဝသာန။ နကုသလ န အဗျာကတ ပဒါဝသာန၊ နအကုသလ

နအကုသလပဒါဝသာန အားဖြင့် ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ထိုငါးပါး တို့တွင် နကုသလပဒါဝသာနကို ရှေးဦးစွာ၏။ ကား–

နကုသလံဓမ္မံ ပဋိစ္စ နကုသလောဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ အကုသလံ အဗျာကတံ ဧကံခန္ဓံ ပဋိစ္စ အကုသလာ အဗျာကတာ၁ တယောခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ။ လ။ ဒွေ ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စရူပံ– ဟူသည်တည်း။ ကတ္တားကား–အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ သဟိတ်ဝိပါက် ကေဝိသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ သဟိတ်ဝိပါက် ကေဝိသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ (ပဋိသန္ဓေအခါ လည်း ရသင့်၏၊ ပါဠိတော်မှာ မရှိ။)

ထိုနောင် နအကုသလပဒါဝသာနကို။ ၏။ ကား–နကုသလံဓမ္မံ ပဋိစ္စ နအကုသလောဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ အကုသလေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၊ ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ဧကံခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယောခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ။ လ။ ဒွေခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ။ လ။ ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ တယော မဟာဘူတာ။ လ။ ဥပါဒါရူပံ–ဟူသည်တည်း၊ (အကောက် လွယ်ပြီ၊ ပါဠိတော်မှာ ဝိဘင်းမရှိ။)

ထိုနောင် နအဗျာကတ ပဒါဝသာနကို။ ၏။ ကား–နကုသလံဓမ္မံ ပဋိစ္စ နအဗျာကတောဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ အကုသလံ ဧကံခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော။ လ။ ဒွေခန္ဓာ–ဟူသည်တည်း။ ၊ထိုနောင် နကုသလ နအဗျာကတပဒါဝသာနကို။ ၏။ ကား–နကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နကုသလောစ နအဗျာကတောစ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဟေတု ပစ္စယာ၊ အကုသိုလ်အချင်းချင်း ၎င်းပင်။

ထိုနောင် နကုသလ နအကုသလပဒါဝသာနကို။ ၏။ ကား– နကုသလံဓမ္မံ ပဋိစ္စ နကုသလောစ နအကုသလောစ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ

ဟေတုပစ္စယာ၊ အကုသလေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ။ အဗျာကတအချင်းချင်းကို ဟောတော်မူသည်တည်း။ ။နကုသလပဒ၌ ငါးချက် ပြီး၏။

နအကုသလပဒ၌လည်း ဤနည်းအတူ ငါးချက်၊ အကုသိုလ်ကို လည်း၍ တည်သည်သာ ထူးသည်။

နအဗျာကတပဒ၌ ခြောက်ချက်၊ န အဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နအဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ကုသလာကုသလံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ။လ။ ဒွေခန္ဓာ။ ။နအဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ကုသလေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၊ အကုသလံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ။လ။ရူပံ။ နအဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နအကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ကုသလံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ ။လ။ ဒွေခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ၊ အကုသလေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ။နအဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နကုသလော စ နအဗျာကတော စ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဟေတုပစ္စယာ၊ အကုသိုလ် ချင်းချင်းကို ဟောလေ။ ။နအဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နအကုသလော စ နအဗျာကတော စ၊ ကုသိုလ် ချင်းချင်းကို ဟော။ ။နအဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နကုသလော စ နအကုသလော စ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ကုသလာ ကုသလေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ။ခြောက်ချက်။

နကုသလ နအဗျာကတ ပဒ-၌ နကုသလဉ္စ နအဗျာကတဉ္စ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ အကုသလံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ ။လ။ ရူပံ။ ။ နကုသလဉ္စ နအဗျာကတဉ္စ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နအကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ အကုသလေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ။နကုသလဉ္စ နအဗျာကတဉ္စ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော ဓမ္မော၊ အကုသိုလ် ချင်းချင်းကို ဟော။ ။နကုသလဉ္စ နအဗျာကတဉ္စ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နကုသလော စ နအဗျာကတော စ ဓမ္မာ၊ အကုသိုလ်ချင်းချင်း

ကို ဟော။ ။နကုသလဉ္စ နအဗျာကတဉ္စ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နကုသလော စ နအကုသလော စ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဟောတုပစ္စယာ၊ အကုသလေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ။ငါးချက်။

နအကုသလ နအဗျာကတ ပုဒ ၌လည်း ငါးချက်၊ အတူ၊ ကုသိုလ်ကို လည်းသည်သာ ထူး၏၊နကုသလ နအကုသလပဒ၌ နကုသလဉ္စ နအကုသလဉ္စဓမ္မံ ပဋိစ္စ နကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟောတု ပစ္စယာ၊ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ၊အစရှိသည်ဖြင့် အဗျာကတ ချင်းချင်းကို ဟော။ ။နကုသလဉ္စ နအကုသလဉ္စ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နအကုသလော ဓမ္မော၊၎င်းအဗျာကတချင်းချင်းကိုဟော။ ။ နကုသလဉ္စ နအကုသလဉ္စဓမ္မံ ပဋိစ္စ နကုသလော စ နအကုသလော စ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ၎င်းအဗျာကတ ချင်းချင်းပင်တည်း၊ သုံးချက်။ ။ နကုသလပဒ၌ ငါးချက်၊ နအကုသလပဒ၌ ငါးချက်၊ နအဗျာကတ ပဒ၌ ခြောက်ချက်၊ နကုသလ နအဗျာကတပဒ ငါးချက်၊ နအကုသလ နအဗျာကတ ပဒ၌ ငါးချက်၊ နကုသလ နအကုသလ ပဒ၌ သုံးချက်၊ ပေါင်းသော် ဧကူနတိံသ ဖြစ်သတည်း။

အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ မှာ အဆုံးတချက်ကျ၍ ငါးချက်။ ။ပဌမ တတိယပဒမှာ နကုသလ ပဒါဝသာန၊ နအဗျာကတ ပဒါဝသာန၊ နကုသလ နအဗျာကတ ပဒါဝသာနသာ ရ၍ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ပဒမှာလည်း သုံး ချက်၊ ပဌမ ဒုတိယပဒမှာလည်း သုံးချက်သာရသည်၊ပေါင်း စတု ဝီသတိ၊နှစ်ဆယ့်လေးချက်။ ။ဟေတုယာ ဧကူနတိံသ၊အာရမ္မဏေ စတုဝီသတိ၊အဓိပတိယာ ဧကူနဝီသ၊အနန္တရေ၊ သမနန္တရေ စတု ဝီသတိ၊ သဟဇာတေ ဧကူနတိံသ၊ အညမညေ စတုဝီသတိ၊ နိဿယေ ဧကူနတိံသ၊ ဥပနိဿယေ စတုဝီသတိ၊ ပုရေဇာတေ စတုဝီသတိ၊ အာသေဝနေ စတုဝီသတိ၊ ကမ္မေ ဧကူနတိံသ၊ ဝိပါကေ နဝ၊ အာဟာရေ ဧကူနတိံသ၊ ဣန္ဒြိယေ၊ ဈာနေ၊ မဂ္ဂေ ဧကူနတိံသ၊ သမ္ပယုတ္တေ စတုဝီသတိ၊ ဝိပ္ပယုတ္တေ ဧကူနတိံသ၊

အတ္ထိယာ ဧကူနတိံသ၊ နတ္ထိယာ၊ ဝိဂတေ စတုဝီသတိ၊ အဝိဂတေ ဧကူနတိံသ။

နဟေတု၌ နကုသလပဒ ငါးချက်၊ နအကုသလပဒ သုံးချက်၊ နအဗျာကတပဒ သုံးချက်၊ နကုသလ နအဗျာကတပဒ သုံးချက်၊ နကုသလ နအကုသလပဒ၌ သုံးချက်၊ ပေါင်း နဟေတု၌ သတ္တရသ ဖြစ်သတည်း။ နာရမ္မဏ၌ နကုသလပဒသုံးချက်၊ နအကုသလပဒ သုံးချက်၊ နအဗျာကတပဒ သုံးချက်၊ နကုသလ နအဗျာကတပဒ သုံးချက်၊ နအကုသလ နအဗျာကတပဒ၌ သုံးချက်၊ နကုသလ နအကုသလပဒ တချက်၊ ပေါင်း သောဠသဖြစ်သတည်း။ နာဓိပတိယာ ဧကူနတိံသ၊ နအနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ သောဠသ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နအာသေဝနေ ဧကူနတိံသ၊ နကမ္မေ စတုဝီသတိ၊ နဝိပါကေ ဧကူနတိံသ၊ နအာဟာရေ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ၊ နသမ္ပယုတ္တေ [illegible]၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ စတုဝီသတိ၊ နောနတ္ထိယာ၊ နောဝိဂတေ [illegible]၊ ပါဠိတော်၌ သချာမရှိ၊ ကြံ၍သာ ထုတ်လိုက်ရသည်၊ ဆင်ခြင်[illegible]လေ။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတု ပစ္စည်း၌ ဧကူနတိံသ၊ ပဋ္ဌာဝါရ အဆုံး။ အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ နကုသလ ပဒ၌လည်း ခြောက်ချက်၊ နအကုသလ ပဒ၌လည်း ခြောက်ချက်၊ နအဗျာကတ ပဒ၌လည်း ခြောက်ချက်၊ နကုသလ နအဗျာကတ ပဒ၌လည်း ခြောက်ချက်၊ နအကုသလ နအဗျာကတပဒ၌လည်း ခြောက်ချက်၊ နကုသလ နအကုသလ ပဒ၌လည်း ခြောက်ချက်၊ ခြောက်ချက် ခြောက်လီ ဆတ္တိံသ။ အဓိပတိ၌ အာရမ္မဏအတိုင်းတွင် နကုသလ နအဗျာကတော နအကုသလ နအဗျာကတဿ တပုဒ်ကျ၍ ပဉ္စတိံသ ထွက်သတည်း။ အနန္တရ၌ နကုသလ နအဗျာကတော နအကုသလ နအဗျာကတဿ၊ နအကုသလ နအဗျာကတော နကုသလ နအဗျာကတဿ၊ ဤနှစ်ချက်ကျ၍ စတုတ္တိံသ ထွက်သတည်း။ သမနန္တရေ စတုတ္တိံသ၊ သဟဇာတေ ဧကူနတိံသ၊ အညမညေ တေဝီသတိ၊ နိဿယေ စတုတ္တိံသ၊ ဥပနိဿယေ ဆတ္တိံသ။ ပုရေဇာတ

နကုသလပဒ၌ ခြောက်ချက်၊ နအကုသလပဒ၌ ခြောက်ချက်၊ နကုသလ နအကုသလပဒ၌ ခြောက်ချက်-ပေါင်း အဋ္ဌာရသ ထွက်သတည်း။ပဉ္စာဗ္ဗာတ၌ နကုသလပဒ သုံးချက်၊ နအကုသလပဒ၌ သုံးချက်။ နအဗျာကတပဒ၌ သုံးချက်၊ နကုသလ နအဗျာကတပဒ၌ သုံးချက်၊နအကုသလ နအဗျာကတပဒ၌ သုံးချက်၊ နကုသလ နအကုသလပဒ၌ သုံးချက်၊ သုံးချက် ခြောက်လီ အဋ္ဌာရသ ထွက်သတည်း။ ။အာသေဝနေ စတုဝီသ၊ကမ္မေ ဧကူနတိံသ၊ ဝိပါကေ နဝ၊ အာဟာရေ ဧကူနတိံသ။လ။မဂ္ဂေ ဧကူနတိံသ၊သမ္ပယုတ္တေ စတုဝီသတိ၊ဝိပ္ပယုတ္တေ သတ္တဝီသ။ နအဗျာကတပဒမှာ သုံးချက်။ အတ္ထိယာ စတုတ္တိံသ၊ နတ္ထိယာ စတုတ္တိံသ၊ ဝိဂတေ စတုတ္တိံသ၊ အဝိဂတေ စတုတ္တိံသ။နဟေတုယာ ဆတ္တိံသ။လ။နောအဝိဂတေ ဆတ္တိံသ။ ။ကုသလတိက် ပြီး၏။

ဝေဒနာတ္တိက

ဝေဒနာတိက် ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ ပဒ၊ နဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊ န အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နအဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊နဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နအဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နဒုက္ခာယဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နအဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ ပဒ-ဟု ခုနစ်ပဒ တည်း။

ထိုခုနစ်ပဒတို့တွင် နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တအရကား-ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခု၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးဆယ့်ငါးခု၊ ဝေဒနာ၊ ရုပ်၊နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။ဤနည်းအဟူ လည်း၍ယူလေ။ ။သတ္တမပဒ အရကား ဝေဒနာ၊ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။ပဒခုနစ်ချက်တွင် တပုဒ် တပုဒ်၌ ခုနစ်ချက်စီထွက်သောကြောင့် လေးဆယ့်ကိုးချက် ဟေတု

ပစ္စည်း၌ ထွက်သတည်း။ ပဌမေန ပဌမံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား - ဒေါသမူ ဒွေး၊ သဟိတ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးဆယ့်တခု၊ ပီတိကြည်သော စေတသိက် ဧကပညာသ၊ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ သဟိတ်သုခဝေဒနာ ခြောက်ဆယ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ်ဥပေက္ခာ ပဋိသန္ဓေ ကိုးခု၊ ပီတိ ကြည်သော စေတသိက် စတုတိံသ၊ အစိတ်အစိတ်၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ်ဥပေက္ခာ ပဋိသန္ဓေ ကိုးခု၊ အစိတ် အစိတ်၊ အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်၊ သောမနဿ ပဋိသန္ဓေ ရှစ်ခုနှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝေဒနာ၊ သောမနဿဝေဒနာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကား-ကုသလတိက်ဓမ္မအနုလုံအတိုင်းကောက်လေ။

ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား- သဟိတ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးဆယ့်တခု၊ ပီတိ၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စကြည်သော စေတသိက် သတ္တစတ္တာလီသ၊ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော မောဟမူ ဒွေး၌ မောဟ ကြည်သော စေတသိက် သတ္တစတ္တာလီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ သဟိတ်သုခဝေဒနာ၊ ဒေါသမူ ဒွေး၌ ဝေဒနာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ သဟိတ်ဥပေက္ခာ ပဋိသန္ဓေကို ကောက်ဖြ။ ရုပ်သက်သက်လည်း အဘူ။ ဤနည်းကို မှီ၍ ကြွင်းသော ပုဒ်တို့၌လည်း ကောက်လေ။ လ။

သတ္တမပဒ၌ သတ္တမေန သတ္တမံ၊ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား- ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ အရူပဝိပါက်ကြည်သော သဟိတ်စိတ် သတ္တသဋ္ဌိ၌ရှိသော ဝေဒနာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ်ပဥ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ

တေရသဉ္စ်ရှိသော ဝေဒနာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ်၊ ဟဒယ ဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်ပဋ္ဌဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ၌ ရှိသော ဝေဒနာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ ရုပ်သက်သက်၌ ကောက်မြဲ။ လေးဆယ့် ကိုးချက်။ ။ဟေတု ပြီး၏။

အာရမ္မဏပစ္စည်း၌လည်း လေးဆယ့် ကိုးချက်၊နာမက္ခန္ဓာကို ကို ကောက်သည်သာ ထူးသည်။ ။ကြွင်းသော ပစ္စည်းတို့၌လည်း သတ္တသဋ္ဌာ နဝါစာလီသ၊ လေးဆယ့် ကိုးချက်စီချည်း ထွက် သဘည်း၊ ပစ္ဆနိုက်၌လည်း လေးဆယ့်ကိုးချက်စီ ထွက်သတည်း။ ။ ဆဝါရ ပြီး၏။

ပဉ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဒ ခြောက်ချက်သာ ရသတည်း၊ သတ္တမ ပဒ မရ၊ ပဉ္စမော ပဉ္စမဿဝ် ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား**- သမ္ပယုတ္တခန္ဓာအားရင်း သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားရင်း တပ် သော ဒေါသမူ္လွေး၊ သဟိတ်ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးဆယ့်တခု၊ စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ ရှိသော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း ။လ၊ ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား** - မောဟမူ္လွေး၌ မောဟကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ **ကတ္တားကား-သဟိတ်** ဥပေက္ခာ ပဋိသန္ဓေ၌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်** ကား-သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဒ ခြောက် ချက်တွင် တပဒ-တပဒ၌ ခုနစ်ချက်စီထွက်သောကြောင့် သတ္တသော ဗာစာလီသ၊ လေးဆယ့်နှစ်ချက် ထွက်သတည်း။ ။ဟေတုပစ္စည်း ပြီး၏။

အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ပဉ္စမော ပဉ္စမဿဝ် **ကတ္တားကား** - ဒုက္ခ သဟဂုတ် သုံးခု၊ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ငါးဆယ့်ငါးခု၊ ဝေဒနာ ဝိဘ်ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ၊ ဝေဒနာ စေတသိက် တခု ယုတ် ကိုးဆယ်၊ရုပ်အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန်၊ပစ္စည်း၊လ၊၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**= ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခု၊ ကာမ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် သုံးဆယ့်နှစ်ခု၊ ဝိညာဏဉ္စာ ယတနစိတ် သုံးခု၊နေဝသညာ နာသညာယတန စိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေး၊ လောကုတ္တရာ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ရှစ်ခု၊

နာမက္ခန္ဓာ၊ ကာမ သုခ သဟဂုတ် တဆယ့် ကိုးခု၊ လောကုတ္တရာ သောမနဿ သဟဂုတ် သုံးဆယ့် နှစ်ခု၌ ရှိသော ဝေဒနာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏၊ဝိဘင်းကို ဝေဒနာတိက် အနုလုံကိုမှီ၍ ပဟာလေ၊ ဝိဘင်း ကျယ်လှ၏၊ အကောက် အကြွင်း လွယ်ပြီ။ ။ဤနည်းကို မှီ၍ ကောက်လေ၊ ဟောလေ၊ လေးဆယ့် ကိုးချက် ထွက်၏၊ အာရမ္မဏ ပြီး၏။

အဓိပတိ၌ ပဌမော ပဌမဿ၌ အာရမ္မဏာ ဓိပတိ ဖြစ်အံ့၊ ကတ္တားကား-အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော မောဟမူ ဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ငါးဆယ့် ဒုံးခု၊ ပီတိ၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာဇလီသ၊ သုခဝေဒနာ ခြောက်ဆယ့် သုံးခု၊ ရုပ္ပ ဖြစ်သော နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-အလေး အမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးခု၊မဟာ ကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးခု၊မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် နှစ်ခု၊ လောကုတ္တရာ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ရှစ်ခု၊ ပီတိ၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် စတုစတ္တာလီသ၊ လောဘမူ သောမနဿ ဝေဒနာ၊ မဟာကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ်၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် သောမနဿ သဟဂုတ်၌ ရှိသော ဝေဒနာ၊ မဂ် သောမနဿ သဟဂုတ်၊ ဖိုလ်သောမနဿ သဟဂုတ်၌ရှိသော ဝေဒနာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

သဟဇာတာ ဓိပတိဖြစ်အံ့၊ ကတ္တားကား - သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော အဓိပတိ ပစ္စည်းကို ရသော အခါ ဒေါသမူဒွေး၊ လောဘမူ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးခု၊ မဟာ ကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးခု၊ မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်လေးခု၊ကောန်ရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်,မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဆယ်ခု၊ မဂ်ဖိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ရှစ်ခု၊ စိတ္တကမ္မဏဘာခုတချ၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ် သုံးပါး လေးပါး

တို့တွင် တပါးပါးပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ပဒါန်ကား-အဓိပတိတရားကိုယ်ကြဉ်သော သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဤနည်းကိုမှီ၍ ကြွင်းသော ပုဒ်တို့၌ ကောက်လေ၊ သတ္တမော သတ္တမဿ တချက်မရ၍ လေးဆယ့်ရှစ်ချက်။ ။အဓိပတိပြီး၏၊

အနန္တရ ပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ၌ ကတ္တားကား-ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ငါးဆယ့်ငါးခု၊ ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခုအား တပ်သော ရှေးရှေးသော ရဟန္တာ ၄င်းကြဉ်သော ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ငါးဆယ့် ငါးခု၊ ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခု၊ သောမနဿ သဟဂုတ် ပဋိသန္ဓေ ရှစ်ခု၌ ရှိသော ဝေဒနာ အား တပ်သော ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် စုတိ တဆယ့်တခု၊ သုခ သဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်၌ ရှိသော သုခ ဝေဒနာအား တပ်သော ပဉ္စဒွါရာ ဝဇ္ဇန်း၊ သောမနဿ သန္တီရဏ၌ ရှိသော ဝေဒနာ အား တပ်သော ကုသိုလ် အကျိုး သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း၊ လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု၊ဟသိတုပ္ပါဒ်၊မဲဟာကုသိုလ်၊မဟာ ကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ် ပဌမဇော၌ ရှိသော ဝေဒနာအား တပ်သော ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာဝိပါက် သောမနဿ သဟဂုတ် ပဌမ ဘဝင်၌ ရှိသော ဝေဒနာအား တပ်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဒုတိယတဒါရုံ၊ သောမနဿသဟဂုတ် ပဌမ ဘဝင်, တဒါရုံ၌ ရှိသော ဝေဒနာအား တပ်သော လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဆုံး ဇော၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ ဖိုလ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဆုံးဇော ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးဆယ့်ငါးခု၊ ဒုက္ခ သဟဂုတ် သုံးခု၊ သောမနဿ သဟဂုတ် ပဋိသန္ဓေ၌ ရှိသော ဝေဒနာ၊ သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်၊ သောမနဿ သန္တီရဏ၌ ရှိသော ဝေဒနာ သောမနဿသဟဂုတ် ပဌမဇော၊ သောမနဿ ပဌမတဒါရုံ၊ ပဌမဘဝင်၌ရှိသော ဝေဒနာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြွင်းကို ကောက်ပါလေ။ ။ကျယ်ဝန်းလှ၏။ ။

သတ္တသတ္တာ နဝါဝါလီသ၊ လေးဆယ့်ကိုးချက်ထွက်၏။ ။အနန္တရ ပြီး၏။ ။သမနန္တရ နည်းတူ။

သဟဇာတပစ္စည်း၌ ပဌမဓော ပဌမသဘ်၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-အချင်းချင်းအားငှဲ, အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အားငှဲ တပ်သော ဒုက္ခသဟာဂုတ် သုံးခု၊ ဥပေက္ခာသဟာဂုတ် ငါးဆယ့်ငါးခု၊ ဝိတိကြဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ သုခသဟာဂုတ် ကာယဝိညာဉ် ဝေဒနာ ကြဉ်သော သုခဝေဒနာ ခြောက်ဆယ့်နှစ်ခု ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ဗဒါန်ကား-ဒုက္ခသဟာဂုတ် သုံးခု၊ ဥပေက္ခာသဟာဂုတ် ငါးဆယ့်ငါးခု၊ ဝိတိကြဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-အချင်းချင်းအားငှဲ,အချင်းချင်း နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်အားငှဲ တပ်သော ဥပေက္ခာပဋိသန္ဓေ တဆယ့်တခု၊ဝိတိ၊ဝိရတိ၊အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဗာတ္တိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်၊ အချင်းချင်းအားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ဥပေက္ခာပဋိသန္ဓေ ခုနစ်ခု၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထု၊ အချင်းချင်းအား တပ်သော သောမနဿပဋိသန္ဓေ၌ရှိသော ဝေဒနာ၊ ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ဗဒါန်ကား-ဥပေက္ခာပဋိသန္ဓေ တဆယ့်တခု၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ ကဋတ္တာရုပ်၊ သောမနဿ ပဋိသန္ဓေ၌ ရှိသော ဝေဒနာ၊ ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ရုပ်သက်သက်၌ ကုသလဘိက် အနုလုံ အဗျာကတအတိုင်း ကောက်။ လေးဆယ့်ကိုးချက်။ ။သဟဇာတ ပြီး၏။

အညမည၌လည်း လေးဆယ့်ကိုးချက်၊ နိဿယ၊ ဥပနိဿယလည်း လေးဆယ့်ကိုးချက်။ ပုရေ၊ ပစ္ဆာ၊ အာသေဝနတို့လည်း လေးဆယ့်ကိုးချက်စီ။ ကမ္မ၌ သတ္တမပဒ မရ၊ ခြောက်ပဒသာ ရ၍ တပဒ တပဒတွင် ခုနစ်ချက်စီထွက်သောကြောင့် လေးဆယ့်နှစ်ချက်ထွက်သတည်း။ ဝိပါက လေးဆယ့်ကိုးချက်၊ အာဟာရခြောက်ပဒ

တွင် ခုနစ်ချက်စီ၊ သတ္တမော သတ္တမဿဥ္စ ရုပ်အာဟာရ တချက်-ပေါင်း လေးဆယ့်သုံးချက်၊ ဇုန္နိယ၊ ဈာန လေးဆယ့်ကိုးချက်စီ၊ မဂ္ဂမှာ ခြောက်ပဒသာ ရ၍ တပဒ တပဒတွင် ခုနစ်ချက် ထွက်၍ လေးဆယ့်နှစ်ချက်၊ သမ္ပယုတ္တဉ္စ လေးဆယ့်ကိုးချက်တွင် သတ္တမော သတ္တမဿ မရ၊ လေးဆယ့်ရှစ်ချက်။ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊ အဝိဂတတို့၌လည်း လေးဆယ့်ကိုးချက်စီ။ ။အနုလုံပြီး၏။ ။ (စာမှာ သင်္ချာမရှိ၊ ကြံ၍ ရေးရသည်၊ ဆင်ခြင်၍ ယူကြပါလေ၊ နက်နဲခက်ခဲလှသည့် အရာ ဖြစ်ချေသည်။)

ပစ္စနိုက်၌ နဟေတုယာ နဝ ါစာလီသ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ ါစာလီသ။ ။ ဝေဒနာတိက် ပြီး၏။

ဝိပါကတ္တိက-ပဋိစ္စဝါရ

ဝိပါကတိက် ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ နဝိပါက ပဒ၊ နဝိပါက ဓမ္မပဒ၊ နနေဝဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မပဒ၊ နဝိပါက နနေဝ ဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မပဒ၊ နဝိပါကဓမ္မ နနေဝဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မပဒ၊ နဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မပဒ-ဟု ခြောက်ပဒတည်း၊ ထိုခြောက်ပဒတို့တွင် ပဌမပဒ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ပဒငါးချက်၊ တတိယပဒ ခြောက်ချက်၊ •ပဌမ တတိယပဒ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ပဒ ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယပဒ ငါးချက်၊ ပေါင်းမာတ္တိ ်သ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ချက်၊ ဟေတု ပစ္စည်း၌ ထွက်သတည်း၊ ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား- အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ စေ-ဒွေပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော စေ - ဒွေပညာသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ရုပ်သက်သက်၌ ဓမ္မအနုလုံ ကုသလတိက် အဗျာကတ အတိုင်း ကောက်၊ဤနည်းကိုမှီ၍ ကြွင်းသော ပုဒ်တို့၌ ကြံ၍ ကောက်လေ။ ။ ဟေတုပစ္စည်း ပြီး၏။

အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ပဌမခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း အာရမ္မဏ၌ သတ္တဗွီသ နှစ်ဆယ့် ခုနစ်ချက် ထွက်သတည်း။ ။(အကောက် လွယ်ပြီ။)

အဓိပတိ၌ ပဌမငါးချက်၊ ဒုတိယငါးချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း နှစ်ဆယ့်ကိုးချက်။ ။အကောက်မှာ သာဓိပတိဇောကို ကြည့်၍ ကောက်လေ။ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ နှစ်ဆယ့် ခုနစ်ချက်စီ၊သဟဇာတ ဗာဝီ့ိသ၊ သုံးဆယ့် နှစ်ချက်။ ။ အညမည၌ ပဌမခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း တိံသ၊ နိဿယ ဗာဝီ့ိသ၊ ဥပနိဿယ သတ္တဗွီသ။ ။ပုရေဇာတ၌ ပဌမငါးချက်၊ ဒုတိယငါးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမတတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း စတုဝီသ၊ နှစ်ဆယ့်လေးချက်။ ။ အာသေဝန၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ တတိယသုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း သတ္တရသ၊ တဆယ့် ခုနစ်ချက်၊ ကမ္မ ဗာဝီ့ိသ၊ ဝိပါက၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ (ပဌမ တတိယ ပဒ မရ၊) ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း ပဉ္စဝီသ၊ နှစ်ဆယ့်ငါးချက်။ ။အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ တို့မှာ ဗာဝီ့ိသ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ သတ္တဗွီသ၊ နှစ်ဆယ့်ခုနစ်ချက်။ ။ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတတို့မှာ ဗာဝီ့ိသစီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတတို့မှာ သတ္တဗွီသစီ။ ။သချာခက်၏၊ ကြကြလေ။ ။အနုလုံပြီး၏။

နဟေတု ပစ္စည်း၌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်းသုံးဆယ်၊ နာရမ္မဏ၌ ပဌမ သုံးချက်၊

ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း အဋ္ဌာရသ၊ တဆယ့် ရှစ်ချက်။ ။နာဓိပတိဒွ် သုံးဆယ့် နှစ်ချက်၊ နာနန္တရ၊ နသမနန္တရ၊ နအညမညာ တဆယ့်ရှစ်ချက်စီ၊နဥပနိဿယ တဆယ့် ရှစ်ချက်၊ နပုရေဇာတ သုံးဆယ့်နှစ်ချက်၊ နပစ္ဆာဇာတ၊နာသေဝန၊ သုံးဆယ့်နှစ်ချက်စီ။ ။နကမ္မဒ္ဒ် ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း တဆယ့် ခုနစ်ချက်။ ။နဝိပါကဒ္ဒ် ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ တတိယ ငါးချက်၊ (ဒုတိယ တတိယ ပဒ မရ၊)ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ပေါင်း နှစ်ဆယ့်တချက်၊ နအာဟာရဒ္ဒ် ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံး ချက်၊ ပေါင်း ကိုးချက်၊ နဣန္ဒြိယ ကိုးချက်၊ နဈာနဒ္ဒ် ပဌမ သုံး ချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံး ချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း တဆယ့်ခုနစ်ချက်။ ။နမဂ္ဂ မှာ နဟေတုထွက်တွင် ငါးချက်လျော့၊နှစ်ဆယ့်ငါးချက်၊သမ္ပယုတ္တ တဆယ့် ရှစ်ချက်၊ နဝိပ္ပယုတ္တဒ္ဒ် ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံး ချက်၊ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း နှစ်ဆယ့်လေးချက်၊နောနတ္ထိ၊ နောဝိဂတ၊ တဆယ့်ရှစ်ချက်စီ၊ သင်္ချာခက်၏၊ ကြံကြလေ။ ။ ဆဝါရ ပြီး၏။

ပဉ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်းဒ္ဒ် ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း နှစ်ဆယ့်ကိုးချက်။ ။ အာရမ္မဏ ပစ္စည်းဒ္ဒ် ခြောက်ပဒတွင် တပဒတပဒဒ္ဒ် ခြောက်ချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ဆတ္တိံသ၊ သုံးဆယ့်ခြောက်ချက် ထွက်၏၊ ပဌမော ပဌမဿဒ္ဒ် ကတ္တားကား - အကုသိုလ် ဥဒ္ဒါဒသ၊ ကုသိုလ် ကေဝီသ၊ ကြိယာဝီသ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း ။လ၊ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား - အကုသိုလ် ဥဒ္ဒါဒသ၊ မဟာ

ကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ ကာမကြိယာ ကောဒသ၊ ဝိညာဏဉ္စာ ယတန ကုသိုလ်,ကြိယာ၊နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်,ကြိယာ၊ အဘိညာဉ်ဒွေး၊ မဂ်လေးခု၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ ဝိဘင်းကို ဝိပါကတိုက် ဓမ္မအနုလုံကို မှီ၍ ဟောလေ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်တို့၌လည်း ဤနည်းကို မှီ၍ ကောက်လေ။

အဓိပတိ၌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း ပဉ္စတိံသ၊ သုံးဆယ့်ငါးချက်၊ ။အနန္တရ၌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း စတုတ္တိံသ။ ။သမနန္တရလည်း နည်းတူ၊ ။သဟဇာတတမှာ ပဋိစ္စ-ါရ အတိုင်း ဗာတ္တိံသ၊ အညမည တိံသ၊ ။နိဿယ၌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊တတိယ ခြောက်ချက်၊ပဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ခြောက်ချက်-ပေါင်း စတုတ္တိံသ-သုံးဆယ့်လေးချက်။ ဥပနိဿယ၌ ဆတ္တိံသ-သုံးဆယ့် ခြောက်ချက်။ပုရေဇာတ၌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ခြောက်ချက်-ပေါင်း တဆယ့်ရှစ်ချက်။ ပစ္ဆာဇာတ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း တဆယ့်ရှစ်ချက်။ အာသေဝန၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ပဌမတတိယ သုံးချက်(ဒုတိယ တတိယ မရ)ပဌမ ဒုတိယသုံးချက်-ပေါင်း သတ္တရသ။ကမ္မ၌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ဒုတိယ ငါးချက်၊တတိယ ခြောက်ချက်၊ပဌမ တတိယ ခြောက်ချက်၊ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း သုံးဆယ့်တချက်။ ဝိပါက၌ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်-ပေါင်း တဆယ့်ငါးချက်။ အာဟာရ၌ ပဌမ ငါးချက်၊

ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း ကျေနတိ ်သ။ ဈာန်္ဂယ၌ ယခင့် ကျေနတိ ်သတွင် ပဌမ ဒုတိယ၌ နှစ်ချက်တိုး၍ ကေတိ ်သ-သုံးဆယ့်တချက်။ ဈာန၊မဂ္ဂ ကျေနတိ ်သ။ ။ သမ္ပယုတ္တ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယတတိယ သုံးချက်၊ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက် ပေါင်း စတုဝီသ-နှစ်ဆယ့်လေးချက်။ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ခြောက်ချက်- ပေါင်း နှစ်ဆယ့်ခုနစ်ချက်။ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ သုံးဆယ့်လေးချက်စီ။ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ စတုတ္ထိ ်သ။ ။အနုလုံ။

ပစ္စနိက်၌ နဟေတုယာ ဆတ္တိ ်သ။လ။နောအဝိဂတေ ဆတ္တိ ်သ။ ပစ္စနိက်ဖြစ်၍ သင်္ချာအတွက် များလှသည်၊ ကြံစည်၍သာ ရေးရသည်၊ဆင်ခြင်ကြပါလေ။ ။ဝိပါကတိက် ပြီး၏။

ဥပါဒိန္နတ္တိက ပဋိစ္စဝါရ

ဥပါဒိန္နတိက် ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒ၊ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒ၊ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယပဒ၊ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယပဒ၊ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယပဒ၊ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒ-ဟု ခြောက်ပုဒ်တည်း။ အရကား တိက်ပုဒ်အရအတိုင်း သိသာပြီ။ထိုခြောက်ပုဒ်တို့တွင် ပဌမပုဒ်၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန တတိယံ၊ပဌမေန ပဌမတတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ-ငါးချက်။ပဌမေန ပဌမံ၌ ပဝတ္တိအခါ၌ကား - အကုသိုလ် ဝိပါကသ၊ ကုသိုလ် ကေဝိသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သဥ္ဇရသ၊ ဖိုလ်လေးခု၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အကုသိုလ် ဝိပါကသ၊ ကုသိုလ် ကေဝိသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သဥ္ဇရသ၊ ဖိုလ်လေးခု၊ မောဟမူ ဒွေး၌ မောဟ

ကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လေး၍။ ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကာ -ပဋိသန္ဓေ ပဋိ ကာရဘိုး၌ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် လေးခု၊ ရူပဝါ ဘုံ၌ ဒွေပဉ္စဝိဉာဏ်ကြဉ်သော ကုသိုလ် အကုသိုလ်၊ သဟိတ်ဝိပါက် သဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည် ယထာရဟပြုအပ်သော သဟိတ်စိတ္တဇ မဟာ ဘုတ်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ္တဇ ဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လေး၏။ (အကြွင်းကို ဤနည်းကိုမှီ၍ ကောက်လေ။) ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန တတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမ တတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယ တတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ-ခြောက်ချက်၊ တတိယေန တတိယံ၊ တတိယေန ပဌမံ၊ တတိယေန ဒုတိယံ၊ တတိယေန ပဌမ တတိယံ၊ တတိယေန ဒုတိယတတိယံ-ငါးချက်။ ပဌမ တတိယေန ပဌမံ၊ပဌမတတိယေန တတိယံ၊ပဌမတတိယေန ပဌမ တတိယံ-သုံးချက်။ ဒုတိယ တတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယံ၊ဒုတိယ တတိယေန တတိယံ၊ ဒုတိယ တတိ ယေန ပဌမတတိယံ၊ ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယ တတိယံ-ငါး ချက်။ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ၊ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ပဌမဒုတိယေန တတိယံ၊ ပဌမဒုတိယေန ပဌမတတိယံ၊ ပဌမဒုတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ-ငါးချက်-ပေါင်း ၂၄-ကွန့်သော။ ။ဟေတုပစ္စည်း ပြီး၏။

အာရုမ္မဏာ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမတတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း စတုဝီသ-နှစ်ဆယ့်လေးချက်၊ အဓိပတိ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ တတိယ သုံး ချက်၊ပဌမ ဒုတိယ ငါးချက်-ပေါင်း ဧကဝီသ-နှစ်ဆယ့်တချက်။ အနန္တရ၊ သမနန္တရ နှစ်ဆယ့်လေးချက်။ သဟဇာတ ၂၄-ကွန့်သော အညမည နှစ်ဆယ့်လေးချက်၊ နိဿယ ၂၄-ကွန့်သော၊ ဥပနိဿယ နှစ်ဆယ့်လေးချက်၊ပုရေဇာတနှစ်ဆယ့်လေးချက်။အာသေဝန ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမတတိယ သုံး

ချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း တဆယ့်ခုနစ်ချက်။ ။ကမ္မ ကွေနတိံသ၊ ဝိပါက ဆဗ္ဗီသ၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့၌ ကွေနတိံသ၊ သမ္ပယုတ္တ စတုဝီသ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ကွေနတိံသ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ စတုဝီသ၊ အနုလုံ။ ။ပစ္စနိက်၌လည်း ကြံကြလေတော့။ ။ဆဝါရ။

ပဉှာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဋိစ္စဝါရ အတိုင်း ကွေနတိံသ၊ အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ပဌမခြောက်ချက်၊ဒုတိယခြောက်ချက်၊တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း ဗာတ္တိံသ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ချက်၊ အဓိပတိ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း စတုဝီသ၊ အနန္တရ၌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ပဌမ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ပဌမဒုတိယ ငါးချက်၊ပေါင်းစတုတိံသ။ သမနန္တရလည်း နည်းတူ။

သဟဇာတ ပဋိစ္စဝါရ အတိုင်း ကွေနတိံသ၊ အညမည စတုဝီသ၊ နိဿယ၊သဟဇာတ အတိုင်းတွင် ဒုတိယ တတိယော ပဌမ ဒုတိယသဿ တချက် တိုး၍ သုံးဆယ်၊ ဥပနိဿယ ခြောက်ပဒ၌ ခြောက်ချက်စီထွက်၍ ဆတ္တိံသ-သုံးဆယ့်ခြောက်ချက်၊ ပုရေဇာတ ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း အဋ္ဌဝီသ၊ နှစ်ဆယ့်ရှစ်ချက်။ အကောက် ဝိဘင်းမှာ အနုလုံကရှိပြီ။ ပစ္ဆာဇာတ၌ ခြောက်ပဒ၊ ငါးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် တိံသ၊ သုံးဆယ်။ ။အာသေဝန၌ ပဌမငါးချက်၊ (ဒုတိယ မရ၊) တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း ပန္နရသ၊ တဆယ့် ငါးချက်။ ကမ္မ၌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း ဗာတ္တိံသ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ချက်။ ဝိပါက၌

ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ (ပဌမ တတိယ ပဒမရ၊) ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း ဆဗ္ဗိသ၊ နှစ်ဆယ့်ခြောက်ချက်။ အာဟာရ၌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း ဗာတ္တိံသ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ချက်၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့မှာ ပဋ္ဌာနပါဠိ အတိုင်း ဧကူနတိံသ၊ သမ္ပယုတ္တ နှစ်ဆယ့်လေးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တမှာ ပဌမငါးချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း တေတ္တိံသ၊ သုံးဆယ့် သုံးချက်၊ အတ္ထိ၌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း ပဉ္စတိံသ၊ သုံးဆယ့်ငါးချက်၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အနန္တရနှင့် တူ၏၊ အဝိဂတ၊ အတ္ထိနှင့် တူ၏။ ။အနုလုံပြီး၏။

ပစ္စနိက်၌ နဟေတုယာ ဆတ္တိံသ၊ နဥပနိဿယေ ဗာတ္တိံသ ။လ။နောအဝိဂတေ ဆတ္တိံသ၊ အရကောက် ဝိဘင်းမှာ ဓမ္မအနုလုံကို မှီလေ။ ။ဥပါဒိန္နတိက် ပြီး၏။

ဝိတက္ကတ္တိက

သံကိလိဋ္ဌတိက်၌ ကုသလတိက်ကို မှီ၍ ကြံလေ၊ (လွယ်ပြီ၊) ဝိတက္ကတိက် ပဋ္ဌာနပါဠိ ဟေတုပစ္စည်း၌ နသဝိတက္က သဝိစာရ ပဒ၊ နအဝိတက္က ဝိစာရမတ္တပဒ၊ နအဝိတက္က အဝိစာရပဒ၊ နသဝိတက္က သဝိစာရ နအဝိတက္က အဝိစာရပဒ၊ နအဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ နအဝိတက္က အဝိစာရပဒ၊ နသဝိတက္က သဝိစာရ နအဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ ပဒ၊ နသဝိတက္က သဝိစာရ နအဝိတက္က ဝိစာရမတ္တ နအဝိတက္က အဝိစာရ ပဒ-ဟု ခုနစ်ပုဒ်တည်း။

ထိုခုနစ်ပုဒ် တို့တွင် နသဝိတက္က သဝိစာရ ပုဒ်၏ အရကား အဝိတက္က ခြောက်ဆယ့်ခြောက်ခု၊ ဝိတက် ကြဉ်သော **စေတသိက်**

သတ္တတိံသ၊ ပဌမပုဒ်၏ အရနှင့် သမ္ပယုတ် ဖြစ်သော ဝိတက် ငါးဆယ့်ငါးခု၊ ဝိစာရလည်း ငါးဆယ့်ငါးခု၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန် တည်း။ ။ဒုတိယပုဒ်၏ အရကား သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် ငါးဆယ့် ငါးခု၊ အဝိတက္က အဝိစာရစိတ် ငါးဆယ့် ငါးခု၊ စေတသိက် ဒွေ ပညာသ၊ ဒုတိယျာန် ကောဒသနှင့် သမ္ပယုတ် ဖြစ်သော ဝိစာရ တဆယ့်တခု၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။တတိယပုဒ်၏ အရ ကား သဝိစာရစိတ် ခြောက်ဆယ့်ခြောက်ခု၊ဒုတိယဈာန် ကောဒသ၌ ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသတည်း။ ။ပဌမ တတိယပုဒ်၏ အရကား ဒုတိယဈာန် ကောဒသ၊ ဝိတက် ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ၊ ပဌမပုဒ်၏ အရနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ် သော ဝိတက် ငါးဆယ့် ငါးခု၊ ဝိစာရ ငါးဆယ့် ငါးခုတည်း။ ။ ဒုတိယ တတိယပုဒ် အရကား သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် ငါးဆယ့် ငါးခု၊ဝိတက်ကြဉ်သော စေတသိက် ဧကပညာသတည်း။ ။ပဌမ ဒုတိယပုဒ် အရကား အဝိတက္က အဝိစာရစိတ် ငါးဆယ့် ငါးခု၊ ဝိတက် ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ၊ ဒုတိယဈာန် ကောဒသနှင့် သမ္ပယုတ် ဖြစ်သော ဝိစာရ စေတသိက် တဆယ့် တခု၊ ပဌမပုဒ် အရနှင့် သမ္ပယုတ် ဖြစ်သော ဝိစာရ စေတသိက် ငါးဆယ့်ငါးခု၊ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။ပဌမ ဒုတိယ တတိယ ပုဒ် အရကား ပဌမပုဒ် အရနှင့် သမ္ပယုတ် ဖြစ်သော ဝိစာရ စေတသိက် ငါးဆယ့်ငါးခုတည်း၊ တိကမုတ် အရတည်း။တိကပုဒ်ရ သော တိက်၌ သတ္တပဥ္စ၊ သတ္တဝီသဇ္ဈနာ ရသတည်း။

ပဌမေန ပဌမံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား– ဒွေး ပဥ္စဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော အဝိတက္ကစိတ် ငါးဆယ့်ခြောက်ခု၊ ဝိတက်ကြဉ် သော စေတသိက် တေတ္တိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော။ လ။ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဥ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဟိတ်သဝိတက္က သဝိစာရ လေးဆယ့်ခုနစ် ခု၌ရှိသော ဝိတက်ဝိစာရကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား၊ အဝိတက္ကပဋိသန္ဓေ ရှစ်ခု၊ ဝိတက်

ကြည်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ၊ အစိတ်အစိတ်၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော။လ။အစိတ်အစိတ်၊အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ကဋတ္တာရုပ်၊ သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝိတက် ဝိစာရ ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ဓ။ ရုပ်သက်သက်မှာ မမ္မအနုလုံ၊ ကုသလတိက်၊ အဗျာကတအတိုင်း ကောက်။

ပဋ္ဌမေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-သဟိပ် အဝိတက္က အဝိစာရစိတ် လေးဆယ့်ငါးခု၊ဝိတက်ဝိစာရကြည်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော။လ။ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ဒုတိယဈာန် ကောဒသ၊ ဝိတက်ဝိစာရ ကြည်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ၊အစိတ်အပေါင်းနာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစာရစိတ္တဇ ရုပ်၊ပဋ္ဌမပုဒ်အရနှင့် သမ္ပယုတ္တဖြစ်သော ဝိတက်ဝိစာရကိုစွဲ၍ ဖြစ် သောသဟိတ်သဝိတက္က နာမက္ခန္ဓာစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ဓ။ပဋိ သန္ဓေအခါကတ္တားကား-အဝိတက္ကအဝိစာရပဋိသန္ဓေ ခုနစ်ခု၊ဝိတက် ဝိစာရကြည်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ၊ အစိတ်အစိတ်၊ အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော။လ။ အစိတ် အစိတ်၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ ကဋတ္တာရုပ်၊ ဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစာရ ကဋတ္တာရုပ်၊ သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေနှင့်အတူဥပါဒ်သော ဝိတက် ဝိစာရ ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ၊ ကဋတ္တာရုပ်၊ ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစာရ၊ဝိတက်ဝိစာရကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဟဒယဝတ္ထု ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ဓ။ ရုပ်သက်သက်၌ အဗျာကတအတိုင်း ကောက်လေ၊

ပဋ္ဌမေနတတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-ဒုတိယဈာန် ကော ဒသ နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစာရ ကြည်သော ဒုတိယဈာန် ကောဒသ၊အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ၊ ဝိတက်ဝိစာရကိုစွဲ၍ဖြစ်သော

သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် လေးဆယ့် ခုနစ်ခု၊အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-ဒုတိယဈာန်ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစာရကြဉ်သော ဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ၊ သဝိတက္က သဝိစာရပဋိသန္ဓေ၌ ရှိသော ဝိတက် ဝိစာရ၊ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေနာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ပဌမေန ပဌမတတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား- ဒုတိယဈာန် ကောဒသ၊ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော။လ။အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ ဝိစာရကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒုတိယဈာန် စိတ် ကောဒသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား ဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေကခု၊ဝိတက် ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ၊ အစိတ်အငံတ်နာမက္ခန္ဓာ၊ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ။လ။ အစိတ်အစိတ်၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ ဝိစာရကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒုတိယဈာန် ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်သဝိတက္က သဝိစာရပဋိသန္ဓေ၌ ရှိသော ဝိတက် ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ဤနည်းကို မှီ၍ အကြွင်း သုံးချက်ကို ကောက်ပါလေ။

ဒုတိယ ခုနစ်ချက်၊တတိယလည်း ခုနစ်ချက်၊ပဌမတတိယလည်း ခုနစ်ချက်၊ ဒုတိယ တတိယလည်း ခုနစ်ချက်၊ ပဌမ ဒုတိယလည်း ခုနစ်ချက်။ ပဌမဒုတိယ တတိယပဒ၌ ပဌမ ဒုတိယ တတိယေန ပဌမံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် လေးဆယ့်ခုနစ်ခု၌ရှိသော ဝိစာရကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိတက် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု၌ရှိသော ဝိစာရကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝိတက် ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ပဌမ ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-သဟိတ်ဝိစာရကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် လေးဆယ့်ခုနစ်

ခု၊ဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ၊အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား – သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ ကိုးခု၌ ရှိသော ဝိစာရကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ ကိုးခု၊ ဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ နာမက္ခန္ဓာ၊ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ပဉ္စမ ဒုတိယ တတိယေန တတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား– သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် လေးဆယ့် ခုနစ်ခု၌ ရှိသော ဝိစာရကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် လေးဆယ့် ခုနစ်ခု၊ ဝိစာရ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဧကပညာသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား– သဟိတ်သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ ကိုးခု၌ရှိသော ဝိစာရကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု၊ ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက် စတုတ္တိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ပဉ္စမဒုတိယ တတိယေန ပဉ္စမတတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား–သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် လေးဆယ့် ခုနစ်ခု၌ရှိသော ဝိစာရကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝိတက် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား–သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ ကိုးခု၌ရှိသော ဝိစာရကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝိတက် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ပဉ္စမဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယ တတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား–သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် လေးဆယ့်ခုနစ်ခု၌ရှိသော ဝိစာရကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် လေးဆယ့် ခုနစ်ခု၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ ဝိတက် ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား–သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေကိုးခု၌ရှိသော ဝိစာရကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ ကိုးခု၊ ဝိတက် ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ၊ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ပဌမ ဒုတိယ တတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တား** ကား-ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ရဟန္တာစုတိကြဉ်သော သဟိတ်သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် လေးဆယ့် ခုနစ်ခု၌ရှိသော ဝိစာရကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝိတက္ကဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ **ကတ္တားကား**-သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ ကိုးခု၌ ရှိသော ဝိစာရကို စွဲ၍ဖြစ် သော ကဋတ္တာရုပ် **ပစ္စယုပ္ပန်**။လ။၏။ ။ဤသတ္တမ ပဒ၌ ခြောက် ချက်သာ ထွက်သည်၊ ပေါင်း ဟေတုပစ္စည်း လေးဆယ့် ရှစ်ချက် ထွက်၏၊ ကြွင်းသော ပစ္စည်းတို့၌လည်း ဤနည်းကိုမှီ၍ ကြံ၍ ဟော ကြပါလေ။ ။ဆဝါရ ပြီး၏။

ပဥ္စဝါရ ဟေတု ပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော တတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမ တတိယဿ၊ (ပဌမော ဒုတိယ တတိယဿ မရ၊) ပဌမော ပဌမဒုတိယဿ၊ (ပဌမော ပဌမဒုတိယ တတိယဿ မရ၊) ပေါင်း ပဌမ ငါးချက် ထွက်သည်၊ ဒုတိယ ခုနစ်ချက်၊ တတိယ ခုနစ်ချက်၊ ပဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ခုနစ်ချက်၊ ပဌမ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ပဌမဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ၊ သုံး ချက်၊ ပေါင်း စတုတ္တိံသ၊ သုံးဆယ့်လေးချက်။ ။ဟေတုပစ္စည်း။

အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ သတ္တသတ္တာ နဝါဓိစာလီသ၊ လေးဆယ့်ကိုး ချက် ထွက်သည်၊ ပဌမေန ပဌမံ၌ **ကတ္တားကား** - အဝိတက္ကစိတ် ခြောက်ဆယ့်ခြောက်ခု၊ ဝိတက်ကြဉ်သော စေ-သတ္တိံသ၊ပဌမပုဒ်၏ အရနှင့် သမ္ပယုတ် ဖြစ်သော ဝိတက် ငါးဆယ့်ငါးခု၊ ဝိစာရလည်း ငါးဆယ့်ငါးခု၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန် ။လ။ ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**- ဒွေပဉ္စ ဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော ကာမစိတ် လေးဆယ့် လေးခု ၌ရှိသော ဝိတက် ဝိစာရ ပဌမဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်၌ရှိသော ဝိတက် ဝိစာရ၊ဒုတိယဈာန်။လ။ ပဉ္စမဈာန်၊မဂ်၊ဖိုလ်၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန စိတ် သုံးခု၊နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ် ဒွေး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဒုတိယဿ၌ ကတ္တား ကောက်မြဲ၊ **သမ္ပဒါန်**

ကား-ကာမစိတ် ငါးဆယ့်လေးခု၊ ပဌမဈာန်၊ ဒုတိယဈာန်၊ တတိယ
ဈာန်၊ စတုတ္ထဈာန်၊ ပဉ္စမဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်၊ ဝိတက်၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော
စေတသိက် ကျေနပညာသာ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ် သုံး..၊ နေဝ
သညာ နာသညာယတနစိတ် သုံးခု၊ အာကိဉ္စညာဉ်ခွေး ပစ္စယုပ္ပန်
။လ။၏။ တတိယသဒ္ဒ ကတ္တားကောက်မြဲ၊ **သမ္ပဒါန်ကား**-ခွေး ပဉ္စ
ဝိညာဉ် တဆယ်ကြဉ်သော ကာမစိတ် လေးဆယ့်လေးခု၊ ပဌမ
ဈာန်၊ ဒုတိယဈာန်၊ မဂ်၊ ဖိုလ်၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေ ပညာသာ၊
ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏၊ ဤနည်းကိုမှီ၍ ကောက်လေ၊ အကြွင်းလွယ်ပြီ၊
အာရမ္မဏ ပြီးပြီ။

အဓိပတိ၌လည်း သတ္တသတ္တာ နဝါစာလီသာ- လေးဆယ့်ကိုး
ချက်ပင် ထွက်သည်၊ အကောက်ကို ကြံ၍ ကောက်လေ၊ လွယ်ပြီ။
အနန္တရ၌ သတ္တသတ္တာ နဝါစာလီလ-လေးဆယ့် ကိုးချက်၊ ပဌမော
ပဌမသဒ္ဒ **ကတ္တားကား**-ရဟန္တာတို့ စုတ်ကြဉ်သော ရှေးရှေ့သော
အဝိတက္ကစိတ် ခြောက်ဆယ့် ခြောက်ခု၊ ဝိတက် ကြဉ်သော စေ
တသိက် သတ္တတ္တိံသ၊ ပဌမပုဒ်အရနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ဝိတက်
ငါးဆယ့်ငါးခု၊ ဝိစာရ ငါးဆယ့်ငါးခု ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-
ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့် တကွ နောက်နောက်သော အဝိတက္ကစိတ်
ခြောက်ဆယ့်ခြောက်ခု နာမက္ခန္ဓာ၊ ပဌမပုဒ်အရနှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်
သော ဝိတက် ငါးဆယ့်ငါးခု၊ ဝိစာရ ငါးဆယ့်ငါးခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။
ပဌမော ဒုတိယသဒ္ဒကတ္တား ကောက်မြဲ။ **သမ္ပဒါန်ကား**-သဝိတက္က
သဝိစာရစိတ် ငါးဆယ့်ငါးခု၊ အဝိတက္က အဝိစာရစိတ် ငါးဆယ့်
ငါးခု၊ ဝိတက်ကြဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။
၏၊ ပဌမော တတိယသဒ္ဒ **ကတ္တားကား**-ရဟန္တာတို့ စုတိ၊ တတိယ
ဈာန်၊ စတုတ္ထဈာန်၊ ပဉ္စမဈာန်၊ မဂ် ဖိုလ်ကြဉ်သော အဝိတက္ကစိတ်
ငါးဆယ့်လေးခု၊ ဝိတက်ကြဉ်သော စေ-သတ္တတိံသ၊ ပဌမပုဒ်အရ
နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်သော ဝိတက် ငါးဆယ့်လေးခု၊ ဝိစာရ ငါးဆယ့်
လေးခု ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**- သဝိတက္က သ... ...

ငါးဆယ့်ငါးခု၊ ဒုတိယဈာန် ကောဒသ၊ ဒုတိယဈာန် ဝိစာရကြောင့် သော စေတသိက်အွေပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ဤနည်းကိုမှီ၍ ကြံ၍ အကြွင်းကိုကောက်ကြပါလေ။ ။သမနန္တရ နည်းတူ။

သဟဇာတ၌ ပဋိစ္စဝါရတိုင်း အဋ္ဌစတ္တာလီသ။ အညမညလည်း အဋ္ဌစတ္တာလီသ။နိဿယလည်း အဋ္ဌစတ္တာလီသ။ ဥပနိဿယ နဝါ စာလီသ၊ ပုရေဇာတ၌ ပဌမ ခုနစ်ချက်၊ ဒုတိယ ခုနစ်ချက်၊ပဌမ ဒုတိယ ခုနစ်ချက်-ပေါင်း သတ္တတြိံသ ကောဋိသ-နှစ်ဆယ့် တချက်။ ပစ္ဆာဇာတ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမတတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ တြိန်းသတ္တ ကောဋိသ-နှစ်ဆယ့်တချက်။ အာသေဝန၌ လေးဆယ့်ကိုးချက်။ကမ္မ၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော တတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမတတိယဿ၊ (ပဌမော ဒုတိယ တတိယဿ မရ။) ပဌမော ပဌမဒုတိယဿ၊ (ပဌမော ပဌမဒုတိယ တတိယဿ မရ) ပဌမ ငါးချက် ဒုတိယ ခုနစ်ချက်၊ တတိယ ခုနစ်ချက်၊ ပဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ခုနစ်ချက်၊ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ပေါင်း သုံးဆယ့်လေးချက်။ ဝိပါက လေးဆယ့်ကိုးချက်။အာဟာရ၌ ကမ္မ အတိုင်း သုံးဆယ့်လေးချက်၊ ဣန္ဒြိယလည်း သုံးဆယ့် လေးချက်၊ ဈာန၌ အဋ္ဌစတ္တာလီသ၊ မဂ္ဂ၌ သတ္တမပဒ မရ။ ပဌမ ခုနစ်ချက်၊ ဒုတိယ ခုနစ်ချက်၊ တတိယ ခုနစ်ချက်၊ ပဌမ တတိယ ခုနစ်ချက်၊ ဒုတိယတတိယ ခုနစ်ချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်-ပေါင်း သုံးဆယ့် ရှစ်ချက်။ သမ္ပယုတ္တ၌ ပဌမ ခုနစ်ချက်၊ ဒုတိယ ခုနစ်ချက်၊ တတိယ ခုနစ်ချက်၊ ပဌမတတိယ ခုနစ်ချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ခုနစ်ချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်-ပေါင်း လေးဆယ့်ခြောက်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ပဌမ ခုနစ်ချက်၊ဒုတိယ ခုနစ် ချက်၊တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမတတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ ခုနစ်ချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်-

ပေါင်း သုံးဆယ့်သုံးချက်။ အတ္ထိ၊အဝိဂတ၊သဟဇာတအတိုင်း။ နတ္ထိ၊ဝိဂတ အနန္တရအတိုင်း။ ။အနုလုံ။

ပစ္စနိက်၌ နဟေတုယာ နဝ ါစာလီသ။လ။ နောအဝိဂတေ နဝါ စာလီသ။ ။ဤနည်းကိုမှီ၍ ကြွင်းသောတိက်တို့ကို ကြံကြပါလေ။

ဓမ္မပစ္စနီယ တိကပဋ္ဌာန်း ပြီး၏။

ဂ–ဓမ္မပစ္စနီယ–ဒုကပဋ္ဌာန်း

ဓမ္မပစ္စနီယ ဒုကပဋ္ဌာန်း ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ နဟေတုပဒ နနဟေတုပဒ၊နဟေတု နနဟေတုပဒ သုံးပဒတည်၍ တပုဒ်တပုဒ် တွင် သုံးချက်စီထွက်၍ ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း။ နဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတုဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ နဟေတုံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ။လ။ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ။လ။ ဥပါဒါရူပံ။

ဒုကပဋ္ဌာန်း အနုလုံတွင် ဒုတိယပုဒ်ကို ပဌမပုဒ်၊ ပဌမပုဒ်ကို ဒုတိယပုဒ်ပြု၍ ပြန်၍ဟောသည်သာ ထူးသည်၊ ဝိဘင်းသွား၊အရ ကောက်၊ဒုက်တိုင်းပင် အတူတူ၊အထူးမရှိ။

ဓမ္မပစ္စနီယ ဒုကပဋ္ဌာန်း ပြီး၏။

၉-ဓမ္မပစ္စနီယ-ဒုကတိက ပဋ္ဌာန်း

ဟေတုဒုက ကုသလတ္တိက

ဓမ္မပစ္စနီယ ဒုကတိကပဋ္ဌာန်း ဟေတုဒုကမှ ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ နဟေတု နကုသလပဒ၊ နနဟေတု နကုသလပဒ၊ နဟေတု နကုသလ နနဟေတု နကုသလပဒ-ဟု သုံးပဒတည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီထွက်၍ ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း။ ။နဟေတုံ နကုသလံ ဓမ္မံပဋိစ္စ နဟေတု နကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ နဟေတုံ အကုသလံ အဗျာကတံ ဧကံခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ ။လ။ ဒွေခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ၊ ဟိတ်ကိုကြည့်၍ အကုသိုလ် အဗျာကတကို ကောက်လေ၊ ဤနည်းကိုမှီ၍ ဟောလေ၊ ဟေတုယာ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။

ပဉှာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ နနဟေတု နကုသလော နနဟေတု နကုသလဿ၊ နနဟေတု နကုသလော နဟေတု နကုသလဿ၊ နနဟေတု နကုသလော နဟေတု နကုသလဿစ နနဟေတု နကုသလဿစ-ဤသုံးချက်ရသတည်း။

အာရမ္မဏ ကိုးချက်၊ အဓိပတိ။လ။ဥပနိဿယတိုင်အောင် ကိုးချက်၊ ပုရေဇာတ၌ နဟေတု နကုသလော နဟေတု နကုသလဿ၊ နဟေတု နကုသလော နနဟေတု နကုသလဿ၊ နဟေတု နကုသလော နဟေတု နကုသလဿစ နနဟေတု နကုသလဿစ၊ သုံးချက်။ ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်၊ အာသေဝန ကိုးချက်။ ကမ္မ၌ နနဟေတု နကုသလော နဟေတု ကုသလဿ၊ နဟေတု နကုသလော နနဟေတု နကုသလဿ၊ နဟေတု နကုသလော နဟေတု နကုသလဿစ နနဟေတု နကုသလဿစ၊ သုံးချက်၊ ဝိပါက ကိုးချက်၊ အာဟာရ သုံးချက်၊ ဣန္ဒြိယ ကိုးချက်၊ ဈာန သုံးချက်၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်စီ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ငါးချက်၊ အတ္ထိ ကိုးချက်။ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတတို့လည်း ကိုးချက်စီ။

နဟေတုယာ နဝ ။လ။ နေ့ာအဝိဂတေ နဝ၊ နဟေတု ဒုက်နှင့် နကုသလပဒ အရှက်ပြီး၏။ ။နအကုသလ ပဒ၌လည်း အတူရှက်၊ နအဗျာကတပဒနှင့်လည်း နည်းတူ ရှက်၍ သုံးဒုက် ဖြစ်သတည်း။

ဟေတုဒုက-ဝေဒနာတ္တိက

ဝေဒနာတိက်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဟေတု နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊ နနဟေတု နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊ နဟေတု နသုခါယ် ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နနဟေတု နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးပုဒ် သုံးပုဒ် ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက် ထွက်သတည်း၊ နဟေတုံ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတု ပစ္စယာ၊ ဒုက္ခသဟဂတံ အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံ ကေခန္ဓံ ပဋိစ္စ ဒွေခန္ဓာ၊ ဒွေခန္ဓေ ပဋိစ္စ ကောခန္ဓော။ ။ဒုတိယပဒါဝသာန၌ နဟေတုံ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဟေတု ဟု ဟောလေ၊ ဟေတုဒုက်ကို မှီ၍ ဟောလေ။ ။သဗ္ဗတ္ထ နဝ။

ပစ္စနိက်၌လည်း နဟေတုယာ၊ နာဓိပတိယာ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ တိဏိ၊ နဝိပါကေ နဝ၊ နဈာနေဧကံ၊ နမဂ္ဂေ နဝ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ။

ပဉ္စာဝါရ၌ ဟေတုပစ္စည်း သုံးချက်၊ အာရမ္မဏ ကိုးချက်၊ အဓိပတိမှစ၍ ဥပနိဿယတိုင်အောင် ကိုးချက်စီ၊ အာသေဝန ကိုးချက်၊ ကမ္မသုံးချက်၊ ဝိပါက ကိုးချက်၊ အာဟာရ သုံးချက်၊ ဣန္ဒြိယ ကိုးချက်၊ ဈာန သုံးချက်၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ ကိုးချက်စီ။

ပစ္စနိက်၌ နဟေတုယာနဝ။လ။ နော့အဝိဂတေ နဝ၊ နဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပုဒ်၊ နအဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ ပုဒ်တို့နှင့် ရှက်ရာ၌လည်း ဤနည်းအတူ။

ဟေတုဒုက-ဝိပါကတ္တိက

ဝိပါကတိက်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဟေတု နဝိပါကပဒ၊ နနဟေတု နဝိပါကပဒ၊ နဟေတု နဝိပါက နနဟေတု နဝိပါကပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း၊ နဟေတု နဝိပါက အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ ကြိယာဝီသ၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။နနဟေတု နဝိပါက အရကား ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ကြိယာ ဟိတ်ခြောက်ခုတည်း၊ ဤအရကို နှလုံးသွင်း၍ နဝချည်း ဟောလေ၊ ဝိပါကပစ္စည်းမှာ ရုပ်သက်သက် တချက်သာ ထွက်သတည်း။

ဒုတိယ ပဒနှင့်ရှက်ရာ၌ နဟေတု နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပဒ၊နနဟေတု နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မ ပဒ၊နဟေတု နဝိပါကဓမ္မဓမ္မ နနဟေတု နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပဒ-ဟု သုံးပဒတည်၍ ၄င်းကိုးချက်ထွက်သတည်း၊ သဉ္စာမှာ ဝိပါက ပစ္စည်း၌လည်း နဝပင် ထွက်သည်၊ တတိယပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဟေတု နနေဝဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပဒ၊ နနဟေတု နနေဝ ဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပဒ၊ နဟေတု နနေဝ ဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပဒ၊ နနဟေတု နနေဝ ဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မ ပဒ-ဟု သုံးပုဒ် တည်၍ ၄င်းကိုးချက် ထွက်သတည်း၊ ဤဒုက်၌ ရုပ်ကိုချ၍ ဟောလေ။ ။သဗ္ဗတ္ထ နဝ။

ဟေတုဒုက ဥပါဒိန္နတ္တိက

ဥပါဒိန္နတိက်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဟေတု နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယ ပဒ၊ နနဟေတု နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒ၊ နဟေတု နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယ နနဟေတု နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒ ဟု သုံးပုဒ်တည်၍ ၄င်းကိုးချက် ထွက်သတည်း။ ။နဟေတု နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒ အရကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ ကြိယာ ဝီသ၊ ဖိုလ်လေးခု၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ တိဇရုပ်

သတ္တရသ၊ ဇရတာ၊ ဘင်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နနဟေတု နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒ အရကား ယခင်ကြည်သော ဟိတ်ခြောက်ခုတည်း။ ဒုတိယပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဟေတု နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယ ပဒ၊ နနဟေတု နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒ၊ နဟေတု နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယ နဟေတု နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒ ဟု သုံးပဒတည်း၍ဇင်းးကိုချက်ထွက်သတည်း။တတိယပဒနှင့် ရှက်ရာ၌လည်း ကိုးချက်ပင်ထွက်သတည်း။ ဤနည်းကိုမှီ၍ ဒုက်၌ တိက်ကိုရှက်၍ ဟောလေ။

ဓမ္မပစ္စနီယ ဒုကတိကပဋ္ဌာန်း ပြီး၏။

၁၀-ဓမ္မပစ္စနီယ တိကဒုက ပဋ္ဌာန်း

ကုသလတ္တိက-ဟေတုဒုက

ဓမ္မပစ္စနီယ တိက ဒုက ပဋ္ဌာန်း၌ ကုသလတိက်ကို မှတည်၍ ဟေတုဂေါစ္ဆက၊ ဟေတုဒုက်၊ ပဋ္ဌမပုဒ်နှင့်အရှက်၊ ပဋိစ္စဝါရ၊ ဟေတုပစ္စည်း၌ နကုသလ နဟေတုပဒ၊ နအကုသလ နဟေတုပဒ၊ နအဗျာကတ နဟေတုပဒ၊ နကုသလ နဟေတု နအဗျာကတ နဟေတုပဒ၊ နအကုသလ နဟေတု နအဗျာကတ နဟေတုပဒ၊ နကုသလ နဟေတု နအကုသလ နဟေတုပဒ-ဟု ခြောက်ပဒ တည်၍ နကုသလ နဟေတုပဒ၌ နကုသလ နဟေတုပဒါဝသာန၊ နအကုသလ နဟေတုပဒါဝသာန၊ နအဗျာကတ နဟေတုပဒါဝသာန၊ နကုသလ နဟေတု နအဗျာကတ နဟေတု ပဒါဝသာန၊ နအကုသလ နဟေတု နအဗျာကတ နဟေတုပဒါဝသာန-ဟူ၍ ငါးပါးတည်း။ ။ထိုအတူ နအကုသလ နဟေတုပဒ၌လည်း ငါးပါးတည်း။ နအဗျာကတ နဟေတုပဒ၌ နအဗျာကတ နဟေတုပဒါဝသာန၊ နကုသလ နဟေတုပဒါဝသာန၊ နအကုသလ နဟေတုပဒါဝသာန၊ နကုသလ နဟေတု နအဗျာကတ နဟေတုပဒါဝသာန၊ နအကုသလ နဟေတု နအဗျာကတ နဟေတုပဒါဝသာန၊ နကုသလ နဟေတု နအကုသလ နဟေတုပဒါဝသာန-ဟူ၍ ခြောက်ပါးတည်း။ နကုသလ နဟေတု နအဗျာကတ နဟေတုပဒ၌ နကုသလ နဟေတုပဒါဝသာန၊ နအကုသလ နဟေတုပဒါဝသာန၊ နအဗျာကတ နဟေတုပဒါဝသာန၊ နကုသလ နဟေတု နအဗျာကတ နဟေတု ပဒါဝသာန၊ နကုသလ နဟေတု နအကုသလ နဟေတုပဒါဝသာန-ဟူ၍ ငါးပါးတည်း။ ထို့အတူ နအကုသလ နဟေတု နအဗျာကတ နဟေတုပဒ၌လည်း ငါးပါးတည်း။ ။နကုသလ နဟေတု နအကုသလ နဟေတုပဒ၌ နကုသလ နဟေတုပဒါဝသာန၊ နအကုသလ နဟေတုပဒါဝသာန၊ နကုသလ နဟေတု နအကုသလ နဟေတုပဒါဝသာန-ဟူ၍ သုံး

ပါးတည်း။ ပေါင်းသော် ကျေနတိံသ-တခုယုတ် သုံးဆယ် ဖြစ်သတည်း။

နကုသလံ နဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နကုသလော နဟေတုဓမ္မောဥ္ပ ကတ္တားကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊သဟိတ်ဝိပါက် ဧကဝီသ၊သဟိတ် ကြိယာ သတ္တရသ၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆ စတ္တာလီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ သဟိတ်ဝိပါက် ဧကဝီသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ အစိတ် အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေယုပ္ပန်။လ၊၏၊ ထိုကြောင့် အကုသလံ အဗျာကတံ ဇကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာန ရူပံ၊လ။ရူပံ-ဟု ဟောအပ်၏။

နအကုသလ နဟေတုပဒါဝသာနဥ္ပ အကုသလေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၊ ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဥ္ပ ရူပံ၊လ။ ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ တယော မဟာဘူတာ၊လ။ဥပါဒါရူပံ-ဟု ဟောအပ်၏။ ဤနည်းကို မှီ၍ ဟောပါလေ။

အာရမ္မဏေ စတုဝီသတိ၊အဓိပတိယာ ကျေနတိံသ၊အနန္တရေ၊ သမနန္တရေ စတုဝီသတိ၊ သဟဇာတေ ကျေနတိံသ၊ အညမညေ၊ နိဿယေကူ နတိံသ၊ ဥပနိဿယေ စတုဝီသတိ၊ ပုရေဇာတေ စတုဝီသတိ၊ အာသေဝနေ စတုဝီသတိ၊ ကမ္မေ ကျေနတိံသ၊ ဝိပါကေ နဝ၊ အာဟာရေ၊ ဣန္ဒြိယေ၊ ဈာနေ၊မဂ္ဂေ ကျေနတိံသ၊ သမ္ပယုတ္တေ စတုဝီသတိ၊ ဝိပ္ပယုတ္တေ ကျေနတိံသ၊အတ္ထိယာ ကျေနတိံသ၊ နတ္ထိယာ စတုဝီသတိ၊ ဝိဂတေ စတုဝီသတိ၊ အဝိဂတေ ကျေနတိံသ။

ပဉ္စာဝါရဥ္ပ နဟေတု ဟု ဆိုသောကြောင့် ဟေတုပစ္စည်း မရ။ အာရမ္မဏေ သတ္တိံသ၊ တိကပဋ္ဌာန်း ပစ္စနိက်၊ နကုသလ တိက် အတိုင်း ဟိတ်ကို နုတ်သည်သာ ထူးသည်၊ နဟေတုပုဒ်နှင့် အရှက် ပြီး၏။

နှ နဟေတု ပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နကုသလ နနဟေတုပဒ၊ နအကုသလ နနဟေတုပဒ၊ နအဗျာကတ နနဟေတုပဒ၊ နကုသလ နနဟေတု နအဗျာကတ နနဟေတုပဒ၊ နအကုသလ နနဟေတု နအဗျာကတ နနဟေတုပဒ၊ နကုသလ နနဟေတု နအကုသလ နနဟေတုပဒ-ဟု ခြောက်ပဒ တည်၍ နကုသလ နနဟေတု ပဒ၌ နကုသလ နနဟေတု ပဒါဝသာန၊ နအကုသလ နနဟေတု ပဒါဝသာန၊ နအဗျာကတ နနဟေတု ပဒါဝသာန၊နကုသလ နနဟေတု နအဗျာကတ နနဟေတု ပဒါဝသာန၊ နကုသလ နနဟေတု နအကုသလ နနဟေတု ပဒါဝသာန အားဖြင့် ငါးပါးတည်း။ ။ ထိုအတူ နအကုသလ နနဟေတု ပဒ၌လည်း ငါးပါး။ နအဗျာကတ နနဟေတု ပဒ၌လည်း ငါးပါးတည်း။ ။နကုသလ နနဟေတု နအဗျာကတ နနဟေတု ပဒ၌ နကုသလ နနဟေတု ပဒါဝသာန၊ နအဗျာကတ နနဟေတု ပဒါဝသာန၊ နကုသလ နနဟေတု နအဗျာကတ နနဟေတု ပဒါဝသာန အားဖြင့် သုံးပါးတည်း၊ ထိုအတူ နအကုသလ နနဟေတု နအဗျာကတ နနဟေတု ပဒ၌လည်း သုံးပါး၊ နကုသလ နနဟေတု နအကုသလ နနဟေတု ပဒ၌လည်း သုံးပါးဖြစ်သတည်း၊ ပေါင်းသော် စတုဝီသတိ ဖြစ်သတည်း။

နကုသလံ နနဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နကုသလော နနဟေတုဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ လောဘံ ပဋိစ္စ မောဟော၊ မောဟံပဋိစ္စ လောဘော၊ ဒေါသံ ပဋိစ္စ မောဟော၊ မောဟံ ပဋိစ္စ ဒေါသော၊ အလောဘံ ပဋိစ္စ အဒေါသော အမောဟော၊ အဒေါသံ ပဋိစ္စ အလောဘော အမောဟော၊ အမောဟံ ပဋိစ္စ အလောဘော အဒေါသော-ဟု လုတ်၍ ဟော။ ။ကတ္တားကား–လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူနှစ်ခု၌ ရှိသော အစိတ်အစိတ်သော အကုသိုလ် ဟိတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော အစိတ်အစိတ်သော အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး၊ သဟိတ်ဝိပါက် ကေဝိသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၌ရှိသော အစိတ်အစိတ်သော ဟိတ်သုံးပါးကို စွဲ၍ဖြစ်သော အစိတ်အစိတ်

သော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ (နနဟေတု ဟု ဆိုအပ်သောကြောင့် ဟိတ်ကို ရသည်ဖြစ်၍ ဤတိကဒုက နနဟေတုနှင့် ရှက်ရာ၌ ဟိတ်ကိုသာ ဟောလေ၊ "ဒွိပ္ပဋိသေဓော ပကတတ္ထော" ပါဠိနှင့် အညီ ပကတိ ဖြစ်သော ဟေတု ပုဒ်၏ အနက်ကိုသာ ရသတည်း၊) ဝိပါကေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ စတုဝီသတိ။

ပဉ္စာဝါရ၌လည်း ဟေတုပစ္စည်း၌ စတုဝီသတိ၊ အာရမ္မဏ၌ ဆတ္တိံသ၊ အဓိပတိ၌ တေတ္တိံသ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၌ ဧကူနတိံသ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယတို့မှာ စတုဝီသတိ၊ ဥပနိဿယ ဆတ္တိံသ၊ (ပုရေ၊ ပစ္ဆာ၊ မရ၊) အာသေဝန၌ စတုဝီသတိ၊ (ကမ္မ မရ၊) ဝိပါက၌ နဝ၊ (အာဟာရ မရ၊) ဣန္ဒြိယ၊ မဂ္ဂတို့မှာ သတ္တရသ၊ သမ္ပယုတ္တ နှစ်ဆယ့်လေးချက်၊ (ဝိပ္ပယုတ္တ မရ၊) အတ္ထိ၌ စတုဝီသတိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ ဧကူနတိံသ၊ အဝိဂတ စတုဝီသတိ။ ။နဟေတုယာ ဆတ္တိံသ ။လ။ နောအဝိဂတေ ဆတ္တိံသ။ ။ဟေတု ဒုက်နှင့် အရှက်ပြီး၏။

ကုသလတ္တိက-သဟေတုက ဒုက

သဟေတုက ဒုက်၌ နသဟေတုက ပုဒ်နှင့်ရှက်ရာ၌ နကုသလ နသဟေတုက ပဒ၊ နအကုသလ နသဟေတုက ပဒ၊ နအဗျာကတ နသဟေတုက ပဒ၊ နကုသလ နသဟေတုက နအဗျာကတ နသဟေတုက ပဒ၊ နကုသလ နသဟေတုက နအကုသလ နသဟေတုကပဒ-ဟု ငါးပဒတည်၍ နကုသလ နသဟေတုကပဒ၌ နကုသလ နသဟေတုက ပဒါဝသာန၊ နအကုသလ နသဟေတုက ပဒါဝသာန၊ နကုသလ နသဟေတုက နအကုသလ နသဟေတုက ပဒါဝသာန-ဟူ၍ သုံးချက်ထွက်သတည်း၊ နအကုသလ နသဟေတုက ပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ နအဗျာကတ နသဟေတုက ပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ နကုသလ နသဟေတုက နအဗျာကတ နသဟေတုက ပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ နကုသလ နသဟေတုက နအကုသလ နသဟေတုက ပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ သုံးချက်ငါးလီ ဖြစ်သော

ကြောင့် ပန္နရသ၊ တဆယ့်ငါးချက် ထွက်သတည်း။ ။နကုသလ နသဟေတုက အရကား အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နအကုသလ နသဟေတုက အရကား အဟိတ် စိတ် အဋ္ဌာရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ၊ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နအဗျာကတ နသဟေတုကအရကား မောဟမူဒွေး ၌ မောဟတည်း။ ။ဤအရကို နှလုံးသွင်း၍ ကြံကြလေ။

ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမံ၌ ကတ္တားကား – ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂုတ်၌ မောဟကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ် စိတ္တဇ မဟာဘုတ်၊သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့် တကွသော သဟိတ်စိတ္တဇ ဥပါဒါ၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ထိုကြောင့် ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတံ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတံ မောဟံပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံရူပံ၊ဧကံမဟာဘူတံပဋိစ္စ တယော မဟာဘူတာ။လ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၊ ကဋတ္တာရူပံ၊ဥပါဒါရူပံ ဟုဟောအပ်၏။ ပဋ္ဌမေန ဒုတိယံ၌လည်း အတူတူကောက်လေ။ ပဋ္ဌမေန ပဋ္ဌမဒုတိယံ၌လည်း အတူတူပင်၊ အထူးမရှိ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-သဟိတ်စိတ္တဇ မဟာ ဘုတ်၊သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်၊ဥပါဒါရုပ်ကို ကောက်၊ ဧကံမဟာဘူတံ အစရှိသည်ဖြင့် ဟော၊ဒုတိယေန ပဋ္ဌမံ၊ဒုတိယေန ပဋ္ဌမဒုတိယံ၌လည်း အတူတူပင်၊ အထူးမရှိ။ တတိယေန ပဋ္ဌမံ၌ ကတ္တားကား -ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ မောဟကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ တတိယေန ဒုတိယံ၊ တတိယေန ပဋ္ဌမဒုတိယံ၌လည်း အတူတူပင်။ ပဋ္ဌမတတိယေန ပဋ္ဌမံ၊ ပဋ္ဌမ တတိယေန ဒုတိယံ၊ ပဋ္ဌမ တတိယေန ပဋ္ဌမဒုတိယံ၌ လည်း ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ် ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ မောဟကို စွဲ၍ ဖြစ် သောစိတ္တဇရုပ် ချည်းတည်း။ ။ပဋ္ဌမဒုတိယေန ပဋ္ဌမံ၊ပဋ္ဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ပဋ္ဌမဒုတိယေန ပဋ္ဌမဒုတိယံ၌ ရုပ်သက်သက် မဟာဘုတ် နှင့် ဥပါဒါရုပ်ကို ကောက်။

အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ပဌမပဒ၊ ဒုတိယပဒ၊ ပဌမဒုတိယပဒ၊ သုံးပဒ တည်၍ ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ သုံးချက်။ ဒုတိယပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ တတိယပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ ပေါင်းသော် ကိုးချက်ထွက်သတည်း၊ ကိုးချက်လုံး အရတူ၏။ အရကား ပဝတ္တိအခါ အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ။လ။နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နှစ်ခု၊ ဆန္ဒ၊ ပီတိ၊ ဝီရိယ ကြဉ်သော အညသမာန်း တဆယ်၊ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နှစ်ခု၊ ဆန္ဒ၊ ပီတိ၊ ဝီရိယကြဉ်သော အညသမာန်း ဒသ၊ အစိတ် အစိတ်၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ (ဝိဘင်း လွယ်ပြီ။)

အဓိပတိ၌လည်း ရုပ်သက်သက်သာ ဖြစ်၍ ကိုးချက် ထွက်သတည်း။ အနန္တရ၊ သမနန္တရ ကိုးချက်စီ။ သဟဇာတ တဆယ့်ငါးချက်၊ အညမည ကိုးချက်၊ နိဿယ တဆယ့် ငါးချက်၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန ကိုးချက်စီ၊ ကမ္မ တဆယ့်ငါးချက်၊ ဝိပါက ကိုးချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ တဆယ့်ငါးချက်စီ။ သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက် ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ တဆယ့်ငါးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ကိုးချက်စီ။ အဝိဂတ တဆယ့်ငါးချက်။

နဟေတုယာ နဝ၊ နာရမ္မဏေ နဝ၊ နာဓိပတိယာ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ ပန္နရသ၊ နကမ္မေ နဝ၊ နဝိပါကေ ပန္နရသ၊ နအာဟာရေ၊ နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ၊ နောနတ္ထိယာ၊ နောဝိဂတေ နဝ။ ပါဠိတော်၌သင်္ချာကို မထား၊ ကျန်၍သာ ထုတ်ရသည်၊ သင့် မသင့်ကို ကြံကြလေ။

ပစ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ နကုသလ နသဟေတုက ပဒ၊ နအဗျာကတ နသဟေတုကပဒ၊ နကုသလ နသဟေတုက နအဗျာကတ နသဟေတုကပဒ သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက်၊ အရမှာ စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော

ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ ရှိသော မောဟတည်း။ ကိုး ချက်လုံး အတူတူပင်၊ အထူး မရှိပြီ။ အာရမ္မဏ၌ နကုသလ န သဟေတုကပဒ၊ နအကုသလ နသဟေတုကပဒ၊ န အဗျာကတ နသဟေတုက ပဒ၊ နကုသလ နသဟေတုက နအဗျာကတ န သဟေတုကပဒ၊ နကုသလ နသဟေတုက နအကုသလ နသဟေ တုကပဒ-ဟု ငါးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် ငါးချက်စီထွက်သော ကြောင့် ပဉ္စဝီသ နှစ်ဆယ့်ငါးချက်ဖြစ်သတည်း။

ပဌမော ပဌမဿ၌ ကတ္တားကား-အဟိတ်စိတ် အင်္ဂါရသ၊ဆန္ဒ ကြဉ်သော အညသမာန်း ၁၂ ဒါသ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- အဟိတ်စိတ် အင်္ဂါရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ၁၂ ဒါသ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏ ထိုကြောင့် နကုသလော နသဟေတု ကော ဓမ္မော နကုသလဿ နသဟေတုကဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏ ပစ္စယေန ပစ္စယော။ နိဗ္ဗာနံ အာဝဇ္ဇနာယ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။ စက္ခုံ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဝိပဿတိ၊ သောတံ၊ ဃာနံ၊ဇိဝှံ၊ကာယံ၊ရူပေ၊ သဒ္ဒေ၊ဂန္ဓေ၊ရသေ၊ဖေါဋ္ဌဗ္ဗေ၊ ဝတ္ထုံ၊နကုသလ နသဟေတုကေ ခန္ဓေစ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတံ ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂတံ မောဟံစ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဝိပဿတိ၊ အဿာဒေတိ၊ အဘိနန္ဒတိ၊ တံ အာရဗ္ဘ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ဥဒ္ဓစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဒေါမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ကုသလာကုသလေ နိရုဒ္ဓေ အဟေတုကော ဝိပါကော တဒါ လမ္ဗဏတာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ရူပါယတနံ စက္ခုဝိညာဏဿ။ လ။ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာ ယတနံ ကာယဝိညာဏဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဟု ဟောအပ်၏၊ ဤနည်းကို မှီ၍ ကောက်လေ၊ ဟော၍လ။ ။ (အဓိပတိပစ္စည်း မရ။)

အနန္တရ ပစ္စည်း၌လည်း ငါးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် ငါးချက် စီ ထွက်သောကြောင့် ပဉ္စဝီသ ဖြစ်သတည်း၊ ပဌမော ပဌမဿ၌ ကတ္တားကား – နောက် နောက်သော အဟိတ်စိတ် အင်္ဂါရသ၊

နောက်နောက်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ် ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် မောဟ အား တပ်သော ရှေးရှေးသော အဟိတ်စိတ် အဗ္ဗာရသ၊ ရှေးရှေး သော ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ မောဟ ပစ္စည်း။လ။ ၏။သမ္ဗဒါန်ကား-နောက်နောက်သော။ လ။ မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ထို့ကြောင့် ပုရိမေ ပုရိမေ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စသဟ ဂတော မောဟော ပစ္ဆိမဿ ပစ္ဆိမဿ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတဿ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတဿ မောဟဿ၊ ပုရိမာ ပုရိမာ အဟေတုကာ ခန္ဓာ ပစ္ဆိမာနံ ပစ္ဆိမာနံ အဟေတုကာနံ ခန္ဓာနံ အနန္တရ ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဘဝင်္ဂံ အာဝဇ္ဇနာယ၊ အာဝဇ္ဇနာ ပဉ္စန္နံ ဝိညာဏာနံ၊ ပဉ္စဝိညာဏံ ဝိပါက မနောဓာတုယာ၊ ဝိပါက မနောဓာတု ဝိပါက မနောဝိညာဏဓာတုယာ အနန္တရ ပစ္စယေန ပစ္စယော-ဟု ဟောတော်မူအပ်၏၊ ဤနည်းကိုမှီ၍ ဟောလေ ကောက်လေ။ ။ သမနန္တရလည်း နည်းတူ။

သဟဇာတ တဆယ့်ငါးချက်၊ အညမည ကိုးချက်၊ နိဿယ ဧကူနဝီသ၊ ဥပနိဿယ ပဉ္စဝီသ၊ ပုရေဇာတမှာ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်းတဆယ့်ငါးချက်။ ပစ္ဆာဇာတမှာ ပဒ ငါးချက်တွင် တပဒတပဒ၌ သုံးချက်စီ ထွက် သောကြောင့် တဆယ့်ငါးချက် ဖြစ်သတည်း။ ။အာသေဝနမှာ ငါးပုဒ်တွင် ပဌမပုဒ်၌ ငါးချက်၊ ကြွင်းသော လေးပုဒ်၌ သုံးချက်စီ၊ ပေါင်း သတ္တရသ၊ တဆယ့် ခုနစ်ချက်တည်း။ ။ကမ္မ၌ ပဌမပဒ သုံးချက်၊ ဒုတိယပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ နကုသလ နသဟေတုက နအကုသလ နသဟေတုက ပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ ပေါင်း ကိုးချက် ထွက်သတည်း။ ။ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာနတို့၌လည်း ကိုးချက်စီ။ ။(မဂ္ဂ မရ၊) သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ငါးပဒ တွင် ပဌမပဒ၌ ငါးချက်၊ ဒုတိယပဒ၌ ငါးချက်၊ တတိယ၌ သုံးချက်၊ ပဌမ တတိယပဒ၌ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယပဒ၌ ငါးချက်၊ ပေါင်း ဧကဝီသ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဧကဝီသ၊ (နိဿယနှင့် တူ၏၊) နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ပဉ္စဝီသ၊ (အနန္တရနှင့် တူ၏။)

နဟေတုယာ ပစ္စယာ ။ပ။ နောအဝိဂတေ ပစ္စယာ။ ။နသဟေတုက ပုဒ်နှင့် အရှက် ပြီးပြီ။

နအဟေတုကပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နအဟေတုက အရကား သဟိတ်စိတ် စေတသိက်တို့၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပဉ္စာသတည်း။ ။ဤအရကို နကုသလ၊ နအကုသလ၊ နအဗျာကတဟု သုံးစုခွဲ၍ တိက်ဖွဲ့သတည်း။ ။နကုသလ နအဟေတုက ပဒ၊ နအကုသလ နအဟေတုက ပဒ၊ နအဗျာကတ နအဟေတုက ပဒ၊ နကုသလ နအဟေတုက နအဗျာကတ နအဟေတုကပဒ၊ နအကုသလ နအဟေတုက နအဗျာကတ နအဟေတုက ပဒ၊ နကုသလ နအဟေတုက နအကုသလ နအဟေတုက ပဒ-ဟု ခြောက်ပုဒ်တည်၍ ပဌမပဒ၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန တတိယံ၊ပဌမေန ပဌမတတိယံ၊ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ-ဟု ငါးချက်။ ဒုတိယ ပဒ၌လည်း ငါးချက်၊ တတိယပဒ၌လည်း ငါးချက်။ ။ပဌမ တတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမတတိယေန တတိယံ၊ ပဌမ တတိယေန ပဌမတတိယံ-ဟု သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ၌လည်း သုံးချက်၊ပဌမ ဒုတိယ၌လည်း သုံးချက်၊ ပေါင်း စတုဝီသတိ၊ နှစ်ဆယ့် လေးချက် ဖြစ်သတည်း။

ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား - အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ သဟိတ် ဝိပါက် ဧကဝီသ၊သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော ဧစေတသိက် ဒွေပဉ္စာသ၊အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊သဟိတ်ဝိပါက် ဧကဝီသ၊သဟိတ် ကြိယာ သတ္တရသ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပဉ္စာသ၊အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေ အခါ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာကို ကောက်၊ ထိုကြောင့် အကုသလာ ဗျာကတံ ဧကံခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယောခန္ဓာ ။လ။ ဒွေခန္ဓာ၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ။လ။ ဒွေခန္ဓာ-ဟု ဟောအပ်၏၊ ဤနည်းကို မှီ၍ ကောက်၍ ဟောပါကုန်။ ။ဟေတုယာ စတုဝီသတိ၊ အာရမ္မဏေ စတုဝီသတိ၊ သဗ္ဗတ္ထ စတုဝီသတိ၊ ဝိပါကေ နဝ။

ပဉ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌လည်း ဤဆဝါရအတိုင်း စတုဝီသတိ နှစ်ဆယ့်လေးချက်။ ။အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ခြောက်ပုဒ်တည်၍ တပုဒ် တပုဒ်တွင် ခြောက်ချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ဆတ္တိံသ-သုံးဆယ့် ခြောက်ချက် ဖြစ်သတည်း၊ ပဌမေဝ ပဌမသဿ၌ ကတ္တားကား- အကုသိုလ် ဥါဒသ၊ သဟိတ်ဝိပါက် ဧကဝီသ၊ သဟိတ် ကြိယာ သတ္တရသ၊ မေဝဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေ ပညာသ ပစ္စည်းလ။ ။ သမ္ပဒါန်ကား-အကုသိုလ် ဥါဒသ၊ မဟာ ဝိပါက် ရှစ်ခု၊မဟာကြိယာရှစ်ခု၊ဝိညာဏဉ္စာယတန ကြိယာ၊ နေဝ သညာ နာသညာယတန ကြိယာ၊ ဇုဒ္ဓိဝိဓ၊ စေတောပရိယ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ၊ ယထာကမ္မူပဂ၊ အနာဂတံသ ကြိယာ အဘိညာဉ်၊ ဝိရတီ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တ စတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ။

ထိုကြောင့် အရဟာ ဖလံ ပစ္စဝေက္ခတိ။ အရဟာ ပဟီနေ ကိလေသေ ပစ္စဝေက္ခတိ၊ ပုဗ္ဗေ သမုဒါစိဏ္ဏေ ကိလေသေ ဇာနာတိ၊ အကုသလာ ဗျာကတေ ခန္ဓေ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဝိပဿတိ၊ စေတောပရိယဉာဏေန အကုသလာ ဗျာကတ စိတ္တသမင်္ဂိဿ စိတ္တံ ဇာနာတိ၊ သေက္ခာဝါ ပုထုဇ္ဇနာဝါ အကုသလာဗျာကတေ ခန္ဓေ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဝိပဿန္တိ၊အဿာဒေန္တိ၊အဘိနန္ဒန္တိ၊တံ အာရဗ္ဘရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒိဋ္ဌိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ဝိစိကိစ္ဆာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ဥဒ္ဓစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ဒေါမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ကုသလာကုသလေ နိရုဒ္ဓေ ဝိပါကော တဒါလမ္ဗဏတာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အာကာသာနဉ္စာယတနကြိယာဝိညာဏဉ္စာယတနကြိယဿ၊အာ ကိဉ္စညာယတန ကြိယာ နေဝသညာ နာသညာယတန ကြိယဿ အာရမ္မဏပစ္စယေနပစ္စယော။အကုသလာဗျာကတာ ခန္ဓာ ဣဒ္ဓိဝိဓ ဉာဏဿ၊ စေတောပရိယ ဉာဏဿ။ ပုဗ္ဗေနိဝါသာ နုဿတိ ဉာဏဿ၊ ယထာကမ္မူပဂ ဉာဏဿ၊ အနာဂတံသ ဉာဏဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော-ဟု ဟောတော်မူအပ်၏။ ။ကုသလ တိက်ကို မှီ၍ ဟော။ ဝိဘင်းကို ကုသလတိက်ကို မှီ၍သာ ထုတ်ရ

သည်။ ပါဠိတော်မှာ မထားပြီ။ ဤနည်းကို မှီ၍ နောက်ပုဒ်များမှာ ကုသိုလ် အကုသိုလ်၊ ဝိပါက် ကြိယာကို ကြည့်၍ဟောလေ။

အဓိပတိ၌ နကုသလ နအဟေတုက နအဗျာကတ နအဟေတုကပဒ၌ သုံးပုဒ်သာ ရသောကြောင့် တေတ္တိံသဖြစ်သတည်း။ ။ အနန္တရ၌ ပဒခြောက်ချက်တွင် ပဌမတတိယပဒ၌ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယပဒ၌လည်း ငါးချက်၊ ကြွင်းသော လေးပဒတို့၌ ခြောက်ချက်စီ ထွက်သောကြောင့် စတုတိံသ-သုံးဆယ့်လေးချက် ထွက်သတည်း။ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယပစ္စည်းတို့မှာ ဆဝီရ အတိုင်း။ စတုဝီသတိ-နှစ်ဆယ့်လေးချက်။ ဥပနိဿယမှာ ဆတ္တိံသ သုံးဆယ့်ခြောက်ချက်။ (ပုရေ၊ပစ္ဆာ မရ။) အာသေဝနမှာ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ဒုတိယတတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ပေါင်း-စတုဝီသတိ၊ နှစ်ဆယ့်လေးချက် ဖြစ်သတည်း။ ။ကမ္မ ပစ္စည်း၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ တတိယ ငါးချက်၊ဒုတိယတတိယ ငါးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-ဧကူနတိံသ။ ၊ဝိပါက၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း ကိုးချက်။ ။အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တတို့မှာ စတုဝီသတိ၊ နှစ်ဆယ့်လေးချက်၊ (ဝိပ္ပယုတ္တ မရ၊) အတ္ထိ စတုဝီသတိ၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊ စတုတိံသ၊ အဝိဂတ စတုဝီသတိ။

နဟေတုယာ ဆတ္တိံသ ။လ။ နောအဝိဂတေ ဆတ္တိံသ။ ။ ပဉ္စာဝါရ၌ ကြံ၍သာ ထုတ်ရသည်၊ စာမှာမရှိ သတိပြု၍ ဆင်ခြင်ကြပါလေ။ ။ဟေတုဂေါစ္ဆကဒ္ဓ အကြွင်းလွယ်ပြီ။

ကုသလတ္တိက-ရူပဒုက၊ ဒုက

ရူပဒုကဒုက်၌ နသပ္ပစ္စယ အရသည် နိဗ္ဗာန်သာဖြစ်၍ မဟောရ၊ နအပ္ပစ္စယ ပုဒ်နှင့် အရှက်၌ နအပ္ပစ္စယ အရကား စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ခွေပညာသ၊ရုပ်အဋ္ဌဝီသတည်း။ ။ဤအရကို

နအကုသလ၊ နအဗျာကတဟု သုံးစုခွဲ၍ တိက်ဖြစ်သတည်း။ ။ နကုသလ နအပ္ပစ္စယပဒ၊နအကုသလ နအပ္ပစ္စယပဒ၊နအဗျာကတ နအပ္ပစ္စယပဒ၊ နကုသလ နအပ္ပစ္စယ နအဗျာကတ နအပ္ပစ္စယပဒ၊ နအကုသလ နအပ္ပစ္စယ နအဗျာကတ နအပ္ပစ္စယပဒ၊ နကုသလ နအပ္ပစ္စယ နအကုသလ နအပ္ပစ္စယပဒ-ဟု ခြောက်ပုဒ် တည်၍ ပဌမပဒ၌ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ပဒ၌လည်း ငါးချက်၊ တတိယ ပဒ၌ ခြောက်ချက်၊ စတုတ္ထပဒ၌ ငါးချက်၊ ပဥ္စမပဒ၌လည်း ငါးချက်၊ ဆဋ္ဌပဒ သုံးချက်၊ ပေါင်း ဧကူနတိံသ ဖြစ်သတည်း။ ။ဟေတုယာ ဧကူနတိံသ၊ တခုယုတ် သုံးဆယ်။

အာရမ္မဏမှာ ပဌမ ငါးချက်၊ဒုတိယငါးချက်၊တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ တတိယ၌ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ၌လည်း သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ၌လည်း သုံးချက်၊ ပေါင်း စတုဝီသတိ ဖြစ်သတည်း။ ။ အဓိပတိ၌ ဧကူနတိံသ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၌ စတုဝီသတိ၊ သဟဇာတ၌ ဧကူနတိံသ၊ အညမည၌ စတုဝီသတိ၊ နိဿယ၌ ဧကူနတိံသ၊ ဥပနိဿယ၌ စတုဝီသတိ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန တို့၌လည်း စတုဝီသတိ၊ ကမ္မ၌ ဧကူနတိံသ၊ဝိပါက၌ နဝ၊အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့၌ ဧကူနတိံသ၊ သမ္ပယုတ္တ၌ စတုဝီသတိ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတတို့၌ ဧကူနတိံသ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတတို့၌ စတုဝီသတိ ဖြစ်သတည်း။ ။ပဉှာဝါရ၌ လွယ်ပြီ။ ဤနည်းကို မှီ၍ ဟောကြပါလေ။ ။အဆုံးဒုက်နှင့် အရှက်ကို ဆိုပေအံ့။

ကုသလတ္တိက-သရဏဒုက

နသရဏအရကား ကုသိုလ် ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသတည်း။ ဤအရကို နကုသလ၊ နအကုသလ၊ နအဗျာကတ ဟု သုံးစုတိက်ဖွဲ့၍ ဟောတော်မူသတည်း။ နကုသလ နသရဏအရကား အဗျာကတတည်း။နအကုသလ နသရဏအရကား ကုသိုလ် အဗျာကတတည်း။ နအဗျာကတ နသရဏ အရကား ကုသိုလ်တည်း။ နကုသလ နသရဏပဒ၊ နအကုသလ နသရဏပဒ၊ န

အဗျာကတ နသရဏပဒ၊ နအကုသလ နသရဏ နအဗျာကတ နသရဏပဒ၊ နကုသလ နသရဏ နအကုသလ နသရဏပဒ-ဟု ငါးပုဒ်တည်၍ ပဌမပုဒ်၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ သုံးချက် ထွက်သတည်း။ ဒုတိယပဒ၌ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန တတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယတတိယံ၊ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံဟု ငါးချက်ထွက်သတည်း။တတိယပဒ၌ တတိယေန တတိယံ၊တတိယေန ပဌမံ၊တတိယေန ဒုတိယံ၊ တတိယေန ဒုတိယတတိယံ၊ တတိယေန ပဌမဒုတိယံ-ဟုငါးချက် ထွက်သတည်း။ ဒုတိယ တတိယပဒ၌လည်း ငါးချက်၊ပဌမ ဒုတိယပဒ၌ သုံးချက်၊ ပေါင်း-ဧကဝီသ နှစ်ဆယ့်တချက်ထွက်သတည်း။ အာရမ္မဏ အစရှိသည်၌လည်း သတ္တရသ၊ ဝိပါက နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ သတ္တရသ။

နဟေတုယာ နဝ၊နာရမ္မဏေ နဝ၊နာဓိပတိယာ ဧကဝီသ။လ။ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ၊ နကမ္မေ၊ နဝိပါကေ ဧကဝီသ၊ နအာဟာရေ၊နဣန္ဒြိယေ၊ နဈာနေ၊နမဂ္ဂေ၊နသမ္ပယုတ္တေ နဝ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဧကဝီသ၊ နောနတ္ထိယာ၊ နောဝိဂတေ နဝ။

ပဉ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ဆဝါရအတိုင်း ဧကဝီသ ထွက်သတည်း။ အာရမ္မဏ၌ ငါးပဒတည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် ငါးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ပဉ္စဝီသ-နှစ်ဆယ့်ငါးချက် ထွက်သတည်း။ ။ ပဌမော ပဌမဿ၌ အဗျာကတော အဗျာကတဿအတိုင်း ကောက်လေ၊ဟောလေ။ ပဌမော ဒုတိယဿ၌ အဗျာကတော အဗျာကတဿ၊ ကုသလဿအတိုင်း ဟော။ ။ပဌမော တတိယဿ၌ အဗျာကတော ကုသလဿ အတိုင်း ဟော။ ပဌမော ဒုတိယတတိယဿ၌လည်း အဗျာကတော ကုသလဿအတိုင်းဟော။ ။ ပဌမော ပဌမဒုတိယဿ၌ အဗျာကတော အဗျာကတဿအတိုင်း ဟော။ ကြွင်းသောပုဒ်တို့၌လည်း ဤနည်းကိုမှီ၍ ကြံကြလေ။ ။ အဓိပတိ၌ ပဉ္စဝီသ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရတို့၌လည်း ပဉ္စဝီသ။သဟဇာတ ဧကဝီသ၊ အညမည သတ္တရသ၊နိဿယ၊ ဥပနိဿယတို့၌

လည်း ပစ္စဝိသ။ပုရေဇာတ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ဒုတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယလည်း ငါးချက်၊ ပန္နရသ-တဆယ့်ငါးချက်။ ။ပစ္ဆာဇာတ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊တတိယ သုံးချက်၊ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ပဌမဒုတိယ သုံးချက် တဆယ့်ငါးချက်သာထွက်သတည်း။ အာသေဝန၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း တဆယ့်ခုနစ်ချက်-သတ္တရသတည်း။ ကမ္မေ ကေဝိသ၊ ဝိပါကေ နဝ၊ အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တတို့၌လည်း ကေဝိသချည်း။ ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ပဌမဒုတိယ ငါးချက် ပေါင်း ကေဝိသ၊ အတ္ထိ၌ ပစ္စဝိသ၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ ပစ္စဂိသ၊ အဝိဂတ ပစ္စဝိသ။

နဟေတုယာ ပစ္စဝိသ။လ။ နောဒ၊ဝိဂတေ ပစ္စဝိသ။ (စာမှာ သင်္ချာမထား၊ကြိ၍သာရေးရသည်၊ဆင်ခြင်ကြပါ။ နသရဏပုဒ်နှင့် အရှက် ပြီး၏။

နအရဏပုဒ်နှင့်ရှက်ရာ၌ နအရဏအရကား အကုသိုလ်၌ဒါသ၊ စေတသိက် သတ္တဝိသတည်း။ နကုသလ နအရဏ နအဗျာကတ နအရဏ နှစ်ပါးသာ ရသတည်း။နအကုသလ နအရဏ မရှိ။ ။ နကုသလ နအရဏပဒ၊ နအဗျာကတ နအရဏပဒ၊ နကုသလ နအရဏ နအဗျာကတ နအရဏပဒ ဟု သုံးပုဒ် တည်၍ တပုဒ် ၁ပုဒ်တွင် သုံးပုဒ်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက် ထွက်သတည်း၊ အကျဉ်းအားဖြင့် ကိုးချက်လုံး အကုသလေန အကုသလံပင်တည်း။ ဟေတုယာ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ၊ (ဝိပါက မရ၊) ပဉ္စဝါရ၌လည်း ပန္နည်းတိုင်း နဝချည်းပင်တည်း။ ကုသလပက်၊ အကုသလော အကုသလပင်တည်း။ ဟေတုယာ နဝ၊သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ (လွယ်၏) ဤနည်းအတူ ဝေဒနာတိက် အစရှိသော တိက်တို့ကို ဒုက်တရာနှင့် ရှက်၍ ရထိုက်သရွေ့ ဟောလေ။

ဓမ္မပစ္စနိယ တိကဒုကပဋ္ဌာန်း ပြီး၏။

၁၁-ဓမ္မပစ္စနီယ-တိကတိက ပဋ္ဌာန်း

ကုသလတ္တိက-ဝေဒနာတ္တိက

ဓမ္မပစ္စနီယ တိကတိက ပဋ္ဌာန်း၌ ကုသလတိက်ကို မှီတည်၍ ဝေဒနာတိက်နှင့်ရှက်ရာတွင် ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ နကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊ နအကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊ နအဗျာကတ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊ နကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နံ့ အဗျာကတ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊ နအကုသလ နံ့ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နအဗျာကတ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊ နကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နအကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ ပဒ၊ နကုသလ နံ့ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နအကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နအဗျာကတ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ-ဟု ခုနစ်ပုဒ်တည်း။

နကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ အရကား ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခု၊ အကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ခြောက်ခု၊ ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ သုခဝေဒနာ၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန် တည်း။ နအကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ အရကား ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်၊ ကုသိုလ်၊ ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ သုခဝေဒနာ၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ နအဗျာကတ နသုခါယဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တအရကား ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်၊ သုခဝေဒနာတည်း။ နကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တနအဗျာကတ နသုခါယဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ အရကား အကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ခြောက်ခု၊ ဒေါမနဿ သဟဂုတ် နှစ်ခု စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ သုခဝေဒနာတည်း။ နအကုသလ နသုခါယဝေဒနာယသမ္ပယုတ္တ နအဗျာကတ နသုခါယဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တအရကား ကုသိုလ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ သုခ

ဝေဒနာတည်း။ နကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နအကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တအရကား ဒုက္ခ သဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ် တခု၊ဝိပါက်၊ကြိယာ၊ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ်ပြုပြင်၊ သုခဝေဒနာ၊ ရုပ်၊နိဗ္ဗာန်တည်း။သတ္တမပုဒ်၏အရကား ရုပ်၊နိဗ္ဗာန်၊ဝေဒနာတည်း။

တနည်းကား-ပဌမပုဒ်၏ အရကား ကုသိုလ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ်ပြုပြင်၊ကုသိုလ် သောမနဿဝေဒနာ၊ဒုက္ခသဟဂုတ်၊အကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ခြောက်ခု၊ ဝိပါက်၊ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ်ပြုပြင်၊ရုပ်၊နိဗ္ဗာန်တည်း။ ဒုတိယပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ်ပြုပြင်၊ဒုက္ခဝေဒနာ သုံးခု၊ကုသိုလ်၊ဝိပါက်၊ ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ်ပြုပြင်၊ရုပ်၊နိဗ္ဗာန်တည်း။ တတိယ ပုဒ်၏အရကား ဝိပါက်၊ ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ်ပြုပြင်၊ ဝိပါက်၊ကြိယာ သုခဝေဒနာ၊ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟ ဂုတ်၊ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခု စိတ်ပြုပြင်၊ရုပ်၊နိဗ္ဗာန်တည်း။ စတုတ္ထပုဒ် ၏အရကား ကုသိုလ်၊ အဗျာကတ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ်ပြုပြင်၊ ကုသိုလ်အဗျာကတ သုခဝေဒနာ၊ အကုသိုလ်ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ခြောက်ခု၊ ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခုစိတ်ပြုပြင်၊ရုပ်၊နိဗ္ဗာန်တည်း။ ပဉ္စမ ပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ် အဗျာကတ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စိတ်ပြုပြင်၊အကုသိုလ်အဗျာကတ သုခဝေဒနာ၊ ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံး ခု၊ ကုသိုလ်ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်စိတ်ပြုပြင်၊ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း၊ ဆဋ္ဌ ပုဒ်၏အရကား ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်၊ ဒုက္ခ သဟဂုတ်စိတ်ပြုပြင်၊ ကုသိုလ်၊အကုသိုလ် သုခဝေဒနာ၊ ဝိပါက်၊ ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်စိတ်ပြုပြင်၊ရုပ်၊နိဗ္ဗာန်တည်း။ သတ္တမပုဒ် ၏အရကား ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် ဝိပါက်၊ ကြိယာ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်၊ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခု စိတ်ပြုပြင်၊ သုခဝေဒနာ ခြောက် သယ်သုံးခု၊ ရုပ် နိဗ္ဗာန်တည်း။ ဤအရကား ကုသိုလ်၊အကုသိုလ်၊ အဗျာကတ သုခသဟဂုတ်ကို အနုလုပ်ယူ၍ 'န'၏ အဆက်ကို အညဲ

အနက်ယူ၍ ကောက်သော အရတည်း။ ဤခုနစ်ပုဒ်တွင် တပုဒ် တပုဒ်၌ ခုနစ်ချက်စီထွက်သောကြောင့် သတ္တသတ္တာနဝါစာလီသ-လေးဆယ့်ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း။

ပဌာဝါရ ဟေတုအစရှိသော သဟဇာတမျိုးတို့၌ လေးဆယ့်ကိုးချက်၊ အာရမ္မဏမျိုး အစရှိသည်မှာလည်း လေးဆယ့်ကိုးချက်ပင် ထွက်ဟန်ရှိ၏။ နက်နဲ သိမ်မွေ့ ကျယ်ဝန်းလှသော သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်၏ အာရုံဖြစ်သော တရားတော်ဖြစ်၍ ကေဝုစ်ကျ မဆိုနိုင်၊ကြံကြပါလေ၊ ခက်ခဲလှချေသည်။ ဝေဒနာတိက်၌ အယူခက်သည်၊ ရှေ့နည်း နောက်နည်းကို ဆင်ခြင်၍ သင့်ရာ ယူပါလေ၊ ရှေ့နည်းမှာ နသုခါယ သမ္ပယုတ္တအရတွင် နကုသလဆိုသောကြောင့် ကုသိုလ်ကိုနုတ်သည်၊နောက်နည်းမှာ ကုသလသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ ကုသိုလ်သုခ ဟေဂုတ်မှ တပါး တရားကိုယ် အကုန်ယူသည်၊ ဤသည်လျှင် နည်းနှစ်ပါး အထူးတည်း။ ရှေးနည်းလျှင် အသင့်။ ။ဒုတိယပုဒ် တတိယပုဒ်နှင့်ရှက်ရာ၌လည်း ဤနည်းကိုမှီ၍ ကြံလေ။

ကုသလတ္တိက-ဝိပါကတ္တိက

ဝိပါကတိက် နဝိပါကပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဝိပါက အရကား-ကုသိုလ် ကေဝီသ၊အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကြိယာ ဝီသ၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ဤအရကို နကုသလ၊ နအကုသလ၊နအဗျာကတ ဟု သုံးစုခွဲ၍ တိက်ဖွဲ့၍ ဟောတော်မူသတည်း။ နကုသလ နဝိပါကပဒ၊ နအကုသလ နဝိပါကပဒ၊ နအဗျာကတ နဝိပါကပဒ၊ နကုသလ နဝိပါက နအဗျာကတ နဝိပါကပဒ၊ နအကုသလ နဝိပါက နအဗျာကတ နဝိပါကပဒ၊ နကုသလ နဝိပါက နအကုသလ နဝိပါကပဒ-ဟု ခြောက်ပုဒ်တည်၍ ပဌမပုဒ်၌ ငါးချက်၊ဒုတိယပုဒ်၌ ငါးချက်၊ တတိယပုဒ်၌ ခြောက်ချက်၊ စတုတ္ထပုဒ်၌ ငါးချက်၊ ပဉ္စမပုဒ်၌ ငါးချက်၊ ဆဋ္ဌပုဒ်၌ သုံးချက်၊ ပေါင်း ကျေနတိံသ-နှစ်ဆယ့်ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း။

ထိုခြောက်ပုဒ်တို့တွင် နကုသလ နဝိပါကအရကား အကုသိုလ် ဌါဒသ၊ကြိယာ ဝီသ၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ နအကုသလ နဝိပါက ပုဒ်၏အရကား ကုသိုလ် ကေဝီသ၊ကြိယာဝီသ၊ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ နအဗျာကတ နဝိပါကအရကား ကုသိုလ် အကုသိုလ်တည်း။ ။ နကုသလ နဝိပါက နအဗျာကတ နဝိပါကအရကား အကုသိုလ် တည်း။ နအကုသလ နဝိပါက နအဗျာကတ နဝိပါက အရကား ကုသိုလ်တည်း။ နကုသလ နဝိပါက နအကုသလ နဝိပါက အရ ကား ကြိယာဝီသ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ဤအရကို နှလုံးသွင်း၍ ပစ္စည်း တို့၌ ရထိုက်သည့်အားလျော်စွာ ဟောပါလေ။

ဟေတုယာ ကေ့နတိံသ၊ အာရမ္မဏေ စတုဝီသ၊ အဓိပတိယာ ကေ့နတိံသ၊အနန္တရေ၊သမနန္တရေ စတုဝီသ၊သဟဇာတေ ကေ့န တိံသ၊အညမညေ စတုဝီသ၊နိဿယေ ကေ့နတိံသ၊ ဥပနိဿယေ စတုဝီသ၊ ပုရေဇာတေ စတုဝီသ၊ အာသေဝနေ စတုဝီသ၊ ကမ္မေ ကေ့နတိံသ၊ ဝိပါကေ နဝ၊ အာဟာရေ၊ ဣန္ဒြိယေ၊ ဈာနေ၊ မဂ္ဂေ ကေ့နတိံသ၊ သမ္ပယုတ္တေ စတုဝီသ၊ ဝိပ္ပယုတ္တေ၊ အတ္ထိယာ ကေ့န တိံသ၊နတ္ထိယာ၊ ဝိဂတေ စတုဝီသ၊ အဝိဂတေ ကေ့နတိံသ။ ။ ပဋ္ဌာဝါရမှာလည်း အရကိုကြည့်၍ ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန် အလျောက် ဟောပါလေ။ (မြင်လွယ်၏။)

နဝိပါကဓမ္မဓမ္မပုဒ်နှင့်ရှက်ရာ၌ နဝိပါကဓမ္မဓမ္မအရကား ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ဤအရကို နကုသလ နဝိပါကဓမ္မဓမ္မ၊ နအကုသလ နဝိပါကဓမ္မဓမ္မ နှစ်ပုဒ်ထား၍ ဟောတော်မူသည်။ နဝိပါကဓမ္မဓမ္မ နအဗျာကတ မရှိ၊ နှစ်ပုဒ်အရ အတူတူ၊ ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ရုပ်၊နိဗ္ဗာန်တည်း။ နကုသလ နဝိပါကဓမ္မဓမ္မပဒ၊ နအကု သလ နဝိပါကဓမ္မဓမ္မပဒ၊ နကုသလ နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မ နအကုသလ နဝိပါကဓမ္မဓမ္မပဒ သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီထွက် သောကြောင့် ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း၊ပဌမေန ပဌမံဥ္စ ကတ္တားကား- သဟိတ်ဝိပါက် ကေဝီသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်ဝိပါက်

ကောဝိဿ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ်အစိတ်နာမက္ခန္ဓာ၊ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ။ ပဋိသန္ဓေ ရုပ်သက်သက်၌ ကောက်မြဲ။ ကုသလတိက် အဗျာကတေန အဗျာကတံအတိုင်း ဟောလေ။ ကိုးချက်လုံးအတူတူပင်။ ဟေတုယာ နဝ။ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။

ပဉ္စဝါရ၌လည်း အဗျာကတော အဗျာကတဿ အတိုင်း ပစ္စည်းအားလုံးပင် ကိုးချက်စီထွက်သတည်း။ (လွယ်၏။) နဝိပါက မမ္မမမ္မပုဒ်နှင့် အရှက် ပြီး၏။

နနေဝဝိပါက နဝိပါကမမ္မမမ္မပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နနေဝဝိပါက နဝိပါကမမ္မမမ္မပုဒ်၏ အရကား ကုသိုလ် ကေဝိဿ၊ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသတည်း၊ ဤအရကို နကုသလ၊ နအကုသလ၊ နအဗျာကတ ဟု သုံးစု ခွဲ၍ တိက်ဖွဲ့၍ ဟောတော်မူသတည်း။ နကုသလ နနေဝဝိပါက နဝိပါကမမ္မမမ္မပဒ၊ နအကုသလ နနေဝဝိပါက နဝိပါက မမ္မမမ္မပဒ၊ နအဗျာကတ နနေဝဝိပါက နဝိပါကမမ္မမမ္မ ပဒ၊ နကုသလ နနေဝဝိပါက နဝိပါကမမ္မမမ္မ နအဗျာကတ နနေဝဝိပါက နဝိပါက မမ္မမမ္မပဒ၊ နအကုသလ နနေဝဝိပါက မမ္မမမ္မ နအဗျာကတ နနေဝဝိပါက နဝိပါကမမ္မမမ္မပဒ၊ နကုသလ နနေဝဝိပါက နဝိပါကမမ္မမမ္မ နအကုသလ နနေဝဝိပါက နဝိပါက မမ္မမမ္မပဒ-ဟု ခြောက်ပုဒ်တည်၍ ပဌမပဒ၌ ငါးချက်၊ ဒုတိယပဒ၌ လည်း ငါးချက်၊ တတိယပဒ၌လည်း ငါးချက်၊ စတုတ္ထပဒ၌ သုံးချက်၊ ပဉ္စမပဒ၌ သုံးချက်၊ ဆဋ္ဌပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ ပေါင်း ၂၀ တုဝီသတိ-နှစ်ဆယ့်လေးချက်ဖြစ်သတည်း။

ပဌမပဒ၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန တတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမတတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ ငါးချက်၊ ပဌမေနပဌမံ၌ ကစ္ဆားကား-အကုသိုလ်နှင့်ဝိပါက်ကိုကောက်၊ အကုသလံ ဝိပါကံ ကော်ခန့်-အစရှိသည်ဖြင့်ဟော။ ။ခြောက်ပုဒ်တွင် ပဌမပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသတည်း၊ ဒုတိယ ပုဒ်၏

အရကား ကုသိုလ်ကေဝီသ၊ ဝိပါက် ဆင်္ခိုံသတည်း၊ တတိယပုဒ်၏ အရကား ကုသိုလ်ကေဝီသ၊ အကုသိုလ် ဒွါဒသတည်း၊ စတုတ္ထပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသတည်း၊ ပဉ္စမပုဒ်၏ အရကား ကုသိုလ် ကေဝီသတည်း၊ ဆဋ္ဌပုဒ်၏ အရကား ဝိပါက်ဆင်္ခိုံသ တည်း၊ ဤအရကို နှလုံးသွင်း၍ကောက်၊ ဒုတိယပဒ တတိယပဒ လည်း နည်းတူ။ ။စတုတ္ထပဒ၌ ပဌမ တတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမ တတိယေန တတိယံ၊ ပဌမ တတိယေန ပဌမ တတိယံ၊ သုံးချက် သည်း။ ပဉ္စမ ဆဋ္ဌ ပုဒ်တို့လည်း နည်းတူ၊ သုံးချက်စီ ထွက် သတည်း။

ဟေတုယာ စတုဝီသတိ၊ အာရမ္မဏေ စတုဝီသတိ။လ။ပုရေဇာတ တိုင်အောင် စတုဝီသတိ၊ အာသေဝနမှာ သတ္တရသ၊ ကမ္မေ စတု ဝီသတိ၊ ဝိပါကမှာ နဝ၊ အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတတို့မှာ စတုဝီသတိ၊ နှစ်ဆယ့်လေးချက်စီ။ ။နဟေတု တဆယ့်နှစ်ချက်၊ နာရမ္မဏ နှစ်ဆယ့်လေးချက်၊ နပုရေ၊ နပစ္ဆာလည်း နှစ်ဆယ့်လေးချက်စီ၊ ။ နာသေဝန နှစ်ဆယ့်လေးချက်၊ နကမ္မ တဆယ့်ခုနစ်ချက်၊ နဝိပါက တဆယ့်ခုနစ်ချက်၊ နဈာန ကိုးချက်၊ နမဂ္ဂ ကိုးချက်၊ နဝိပ္ပယုတ္တ နှစ်ဆယ့်လေးချက်။

ပစ္စယဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ စတုဝီသတိ၊ အာရမ္မဏ ဆင်္ခိုံသ၊ သုံးဆယ့်ခြောက်ချက်၊ အဓိပတိ တေဘိံသ သုံးဆယ့်သုံးချက်၊ ပဌမခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ ငါးချက် ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက် ပဌမဒုတိယ ခြောက် ချက်၊ အဓိပတိတို့။ ။အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ ကေဝီသ-နှစ်ဆယ့် ကိုးချက်၊ ပဌမ ငါးချက် ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ စတုတ္ထ ငါးချက်၊ ပဉ္စမ ငါးချက်၊ ဆဋ္ဌ သုံးချက်၊ အနန္တရတို့ ။ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ ဝတုဝီသတိ၊ ဥပနိဿယ ဆင်္ခိုံသ၊ အာသေဝန သတ္တရသ၊ တဆယ့်ခုနစ်ချက် ပဌမ သုံး ချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊

ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ အာသေဝနဘို့။ ။ကမ္မ နှစ်ဆယ့်ကိုးချက်၊ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ စတုတ္ထ ငါးချက်၊ ပဉ္စမ ငါးချက်၊ ဆဋ္ဌ သုံးချက်၊ ကမ္မဘို့။ ။ဝိပါက ကိုးချက်၊ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ဝိပါကဘို့။ ။အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တတို့မှာ စတုဝီသတိ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ စတုဝီသတိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတမှာ နှစ်ဆယ့် ကိုးချက်။ ။နဟေတုယာ ဆတ္တိံသ၊ သမ္ဗုတ္တ ဆတ္တိံသ။

ကုသလတ္တိက-ဥပါဒိန္နတ္တိက

ဥပါဒိန္နတိက်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယ အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ်ကောဝီသ၊ ကြိယာဝီသ၊ ဖိုလ်လေးခု၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ တိဇရုပ် သတ္တရသ၊ ဇရတာ၊ အနိစ္စတာ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။ဤအရကို နကုသလ၊ နအကုသလ၊ နအဗျာကတ သုံးစုခွဲ၍ တိက်ဘွဲ့၍ ဟောတော်မူသတည်း။ ။နကုသလ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယ ပဒ၊ နအကုသလ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယ ပဒ၊ နအဗျာကတ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယ ပဒ၊ နကုသလ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယ နအဗျာကတ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒ၊ နအကုသလ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယ နအဗျာကတ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒ၊နကုသလ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယ နအကုသလ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယ ပဒ-ဟု ခြောက်ပုဒ်တည်၍ ပဌမ ပုဒ်၌ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-ကျေနတိံသ ဖြစ်သတည်း။

ထိုခြောက်ပုဒ်တို့တွင် ပဌမပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကြိယာဝီသ၊ ဖိုလ်လေးခု၊ တိဇရုပ် သတ္တရသ၊ ဇရတာ၊ ဘင်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း၊ ။ဒုတိယပုဒ်၏ အရကား ကုသိုလ် ကောဝီသ၊ကြိယာဝီသ၊ ဖိုလ်လေးခု၊ တိဇရုပ် သတ္တရသ၊ ဇရတာ၊ ဘင်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။တတိယပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ် ကောဝီသတည်း။ ။ပဌမတတိယ ပုဒ်၏အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ

တည်း။ ။ဒုတိယ တတိယ ပုဒ်၏အရကား ကုသိုလ်ကောဝိသတည်း။ ပဌမဒုတိယ ပုဒ်၏အရကား ကြိယာဝိသ၊ ဖိုလ်လေးခု၊ တိဇရုပ် သဒ္ဒရုသ၊ ဇရတာ၊ အနိစ္စတာ၊နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။ဤအရကို နှလုံး သွင်း၍ ပစ္စည်းအားလျော်စွာ ဟောလေ။ ။အာရမ္မဏာ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမတတိယ သုံး ချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း- စတုဝီသတိ၊ အဓိပတိ ကျေနတိ်သ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ စတုဝီ သတိ၊ သဟဇာတ ကျေနတိ်သ၊ အညမည စတုဝီသတိ၊ နိဿယ ကျေနတိ်သ၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန တို့မှာ စတု ဝီသတိးကမ္မ ကျေနတိ်သ။ ။ဝိပါက ပဌမသုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-ကိုးချက်။ အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့မှာ ကျေနတိ်သ၊သမ္ပယုတ္တ စတုဝီသတိ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတတို့မှာ ကျေနတိ်သ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတမှာ စတုဝီသတိ။

နဟေတုယာ သတ္တရသ၊ ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန တတိယံ၊ပဌမေန ပဌမတတိယံ၊ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ ငါး ချက်။ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ဒုတိယေန ပဌမံ၊ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၊ သုံးချက်။ တတိယေန တတိယံ၊ တတိယေန ပဌမံ၊ တတိယေန ပဌမ တတိယံ သုံးချက်။ ပဌမတတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမတတိယေန တတိယံ၊ ပဌမတတိယေန ပဌမတတိယံ သုံးချက်။ ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ပဌမဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ သုံး ချက်။ နာရမ္မဏမှာ အဋ္ဌာရသ၊ ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ သုံးချက်၊ နောက်ငါးပဒလည်း သုံးချက်စီ၊ (နာရမ္မဏာ၌)။ ။နာဓိပတိ ကျေနတိ်သ၊ နာနန္တရ၊ နသမနန္တရ၊ နအညမည၊နဥပနိဿယတို့မှာ အဋ္ဌာရသ၊ နပုရေဇာတ ကျေန တိ်သ၊ နပစ္ဆာဇာတ၊ နာသေဝနတို့မှာ ကျေနတိ်သ၊ နကမ္မ စတုဝီသ၊ နဝိပါက ကျေနတိ်သ၊ နအာဟာရ၊ နဣန္ဒြိယ၊ နဈာန၊ နမဂ္ဂတို့မှာ ကိုးချက်စီ။ နသမ္ပယုတ္တ အဋ္ဌာရသ၊ နဝိပ္ပယုတ္တ စတု ဝီသတိ၊ နောနတ္ထိ၊နောဝိဂတတို့မှာ အဋ္ဌာရသ။

ပဉှာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ဆဝါရအတိုင်း ဧကူနတိံသ၊အာရမ္မဏမှာ ခြောက်ပုဒ်ခြောက်လီ ဆတ္တိံသ၊အဓိပတိမှာ ဆတ္တိံသတွင် ပဌမတတိယော ဒုတိယ တတိယဿ တချက်လျော့သည်၊တရားကိုယ်မှာ အကုသလော ကုသလဿဖြစ်၍ မရ၊ ပဉ္စတိံသတည်း၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရမှာ ဒွာတ္တိံသ၊ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမတတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ပဌမဒုတိယ ခြောက်ချက်။သဟဇာတ ဧကူနတိံသ၊ အညမည စတုဝီသ၊ နိဿယ ဧကူနတိံသ၊ဥပနိဿယ ဆတ္တိံသ၊ပုရေဇာတ အဋ္ဌာရသ၊ ပစ္ဆာဇာတ အဋ္ဌာရသ၊ အာသေဝန စတုဝီသ၊ ပဌမ ငါချက်၊ဒုတိယ ငါးချက်၊တတိယ ငါးချက်၊နောက်သုံးချက်မှာ သုံးချက်စီ၊(အာသေဝနဘို့) ကမ္မ ဧကူနတိံသ၊ ဝိပါက ကိုးချက်။ ဖိုလ်လေးခု စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်။ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့မှာ ဧကူနတိံသ၊ သမ္ပယုတ္တမှာ စတုဝီသတိ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ အဋ္ဌာရသ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဧကူနတိံသ၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ ဒွာတ္တိံသ။ နဟေတုယာ ဆတ္တိံသ ။လ။ နောဝိဂတေ ဆတ္တိံသ။ ။နဉပါဒိန္နုပ္ပါဒါနိယပုဒ်နှင့် အရှက် ပြီး၏။

နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယပုဒ်နှင့်ရှက်ရာ၌ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယပုဒ်၏အရကား ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊မဂ်လေးခု၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ ကမ္မဇရုပ် နှစ်ဆယ်၊နိဗ္ဗာန်တည်း။ ဤအရကို နကုသလ၊ နအကုသလ၊နအဗျာကတ-ဟု သုံးစုခွဲ၍ တိက်ဖွဲ့၍ဟောတော်မူသတည်း။ နကုသလ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒ၊ နအကုသလ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒ၊ နအဗျာကတ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒ (နကုသလ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယ နအဗျာကတ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယ ဟု ဤ စဘ္ဘုပ္ပပဒ မရ)။ 'နအကုသလ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယ နအဗျာကတ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒ၊ နကုသလ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယ နအကုသလ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒဟု ငါးပုဒ်တည်း။

ထိုငါးပုဒ်တို့တွင် ပဌမ ပုဒ်၏ အရကား ဝိပါက် ဆတ္တိံသ၊ စေတသိက် အဌတိံသ၊ ကမ္မဇရုပ် နှစ်ဆယ်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ဒုတိယ ပုဒ်၏ အရကား ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ မဂ်စိတ်လေးခု၊ စေတသိက် အဌတိံသ၊ ကမ္မဇရုပ် နှစ်ဆယ်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ တတိယ ပုဒ်၏ အရကား မဂ်စိတ် လေးခု၊ စေတသိက်ဆတ္တိံသတည်း၊ (စတုတ္ထပုဒ် မရ။) ပဥ္စမပုဒ်၏ အရလည်း မဂ်စိတ်လေးခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ တည်း။

ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ သုံးချက်။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန တတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယ တတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ ငါးချက်။ တတိယေန တတိယံ၊ တတိယေန ဒုတိယံ၊ တတိယေန ဒုတိယတတိယံ သုံးချက်။ ဒုတိယတတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယတတိယေန တတိယံ၊ ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယတတိယံ သုံးချက်။ ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ပဌမဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ သုံးချက် ပေါင်း သတ္တရသ-တဆယ့်ခုနစ်ချက်ထွက်သတည်း။

ပဌမပုဒ်၏အရကား ဝိပါက် ဆတ္တိံသ၊ စေ-အဌတိံသ၊ ကမ္မဇ ရုပ် နှစ်ဆယ်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ပဌမေန ပဌမံ၌ ပဉ္စအခါ ကတ္တား ကား-သဟိတ်ဝိပါက် ဧကဝိသ၊ စေတသိက် အဌတိံသ၊ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော။လ။နာမက္ခန္ဓာ၊ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏၊ ပဋိသန္ဓေ အခါ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်ကို ကောက်"ရုပ်သက်သက်၌ ကတ္တားကား-အစိတ်အစိတ်သော သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကမ္မဇ မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့် တကွသော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ထိုကြောင့် နကုသလံ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယံ ဧကံခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယောခန္ဓာ။လ။ ဒွေခန္ဓာ။ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ နကုသလံ အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယောခန္ဓာ ကဋတ္တာစ ရုပံ။လ။ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ ခန္ဓာ။ ဧကံ မဟာဘုတံ ပဋိစ္စ တယော မဟာဘူတာ ။လ။ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပံ ဥပါဒါရူပံ-ဟု ဟောတော်မူအပ်

၏။ ဥပါဒိန္နတိက်ကိုမှီ၍ ကောက်လေ၊ ဟောလေ။ (အကောက် ဝိဘင်းလွယ်၏။)

ဟေတုယာ သတ္တရသ၊အာရမ္မဏမှစ၍ ပုရေဇာတ တိုင်အောင် သတ္တရသ-တဆယ့်ခုနစ်ချက်စီ ထွက်သတည်း။ အာသေဝန ပစ္စယုပ္ပန် မင်လေးခုပင်။ အာသေဝနမှာ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန တတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယတတိယံ သုံးချက်၊ တတိယလည်း သုံးချက်၊ ဒုတိယတတိယလည်း သုံးချက် ပေါင်း ကိုးချက်။ ။ကမ္မ သတ္တရသ၊ ဝိပါက ကိုးချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့မှာ သတ္တရသ။ သမ္ပယုတ္တ၊ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ၊နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတတို့မှာ လည်း သတ္တရသ။ နဟေတုယာ နဝ။လ။နဥပနိဿယေ နဝ၊နပုရေ ဇာတေ သတ္တရသ၊ နပစ္ဆာဇာတေ သတ္တရသ၊ နာသေဝနေ နဝ၊ နကမ္မေ နဝ၊ နဈာနေ ...၁၊ နမဂ္ဂေ နဝ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ သတ္တရသ။

ပဉ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ဆဝါရအတိုင်း သတ္တရသ၊အာရမ္မဏ ၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော တတိယဿ၊ ပဌမော ဒုတိယ တတိယဿ၊ပဌမော ပဌမဒုတိယဿ-ဟု ငါးချက်၊ ဒုတိယ၌လည်း ငါးချက်။ (တတိယပဒ စတုတ္ထပဒ၊ ဒုတိ... တတိယ ပဒ-ဤသုံးပဒတို့၌ မရသင့်။ တတိယနှင့် ဒုတိယ တတိယပုဒ်အရ သည် မင်လေးခုပစ္စည်း ဖြစ်၍ ပစ္စယုပ္ပန် မရှိ၊ စတုတ္ထ ပဒမှာ ကရားကိုယ်မရှိ။ ထို့ကြောင့် မရ။) ပဌမဒုတိယ၌ ပဌမဒုတိယော ပဌမဿ အစရှိသော ငါးချက်၊ ပေါင်း ပန္နရသ-တဆယ့်ငါးချက်။ အဓိပတိ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယတတိယ သုံးချက်။ ဤနှစ်ချက်မှာ မင်လေးခုသာ ရ၍ သဟ ဇာတာဓိပတိ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း ဧကူနဝီသ- နှစ်ဆယ့်တချက်။ အနန္တရ၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ပဌမော ဒုတိယဿ ပဌ...မော ပဌမဒုတိယဿ သုံးချက်။ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယဿ သုံးချက်။ တတိယော ပဌမဿ။တတိယော ဒုတိယဿ၊ တတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ

သုံးချက်။ ဒုတိယတတိယလည်း ဤအတူ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ လည်း သုံးချက်၊ ပေါင်း တဆယ့်ငါးချက်။ သမနန္တရလည်း နည်း တူ။ သဟဇာတ၊ အညမည တို့မှာ သတ္တရသ-တဆယ့် ခုနစ်ချက်စီ။ နိဿယမှာ ကေဝိသ။ ဥပနိဿယ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါး ချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယတတိယ ငါးချက်၊ ပဌမဒုတိယ ငါး ချက်၊ ပေါင်း ပဉ္စဝီသ၊ ပုရေဇာတ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ ပဌမဒုတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း တဆယ့် ငါးချက်။ ပစ္ဆာဇာတ၌ လည်း တဆယ့်ငါးချက်။ (အာသေဝနပစ္စည်း မရ၊ မဂ်နှင့်ဝိပါက်သာ ဖြစ်၍ မရ။) ကမ္မ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ငါး ချက်၊ ပဉ္စမ ငါးချက်၊ ဆဋ္ဌ သုံးချက်၊ ပေါင်း ဧကဝီသ-နှစ်ဆယ့် တချက်တည်း။ ဝိပါက၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက် ပေါင်း ကိုးချက်။ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တတို့မှာ သတ္တရသ၊ ဝိပ္ပယုတ္တမှာ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော တတိယဿ၊ ပဌမော ဒုတိယတတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမဒုတိယဿ ငါးချက်။ ဒုတိယလည်း ငါးချက်။ တတိယော ပဌမဿ (တတိယော အရ မဂ်) တတိယော ဒုတိယဿ ပဌမဒုတိယဿ သုံးချက်။ ဒုတိယတတိယလည်း သုံးချက်။ ပစ္ဆာ ဇာတ ဝိပ္ပယုတ် ပဌမဒုတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း ဧကဝီသ-နှစ်ဆယ့် တချက်။ အတ္ထိ၊ အဝိဂတတို့မှာ ငါးပဒ၌ ငါးချက်စီ ထွက်သော ကြောင့် ပဉ္စဝီသတည်း။ နတ္ထိ၊ ဝိဂတတို့မှာ ပန္နရသ-တဆယ့်ငါးချက် ထွက်သတည်း။ နဟေတုယာ ပဉ္စဝီသ၊ လ။ နောအဝိဂတေ ပဉ္စဝီသ၊ သဗ္ဗတ္ထ ပဉ္စဝီသ။ ။ဒုတိယပုဒ်နှင့်အရှက် ပြီး၏။

တတိယပုဒ်နှင့်ရှက်ရာ၌ နအနုပါဒိန္န နအနုပါဒါနိယအရကား လောကီစိတ် ကောဿိတိ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ တည်း။ ဤအရကို နကုသလ၊ နအကုသလ၊ နအဗျာကတဟု သုံးစု ခွဲ၍ တိက်ဖွဲ့၍ ဟောတော်မူသတည်း။ နကုသလ နအနုပါဒိန္န အနု ပါဒါနိယပဒ၊ နအကုသလ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယပဒ၊ နအဗျာ ကတ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယပဒ၊ နကုသလ နအနုပါဒိန္န အနုပါ

ဒါနိယ နအဗျာကတ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယပဒ၊ နအကုသလ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယ နအဗျာကတ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယပဒ၊ နကုသလ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယ နအကုသလ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယ ပဒ-ဟု ခြောက်ပုဒ်တည်း။ ။ထိုခြောက်ပုဒ်တို့တွင် ပဌမပုဒ်၏အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ၊ ကြိယာဝီသ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ရုပ်အဋ္ဌဝီသတည်း။ ။ဒုတိယ ပုဒ်၏ အရကား လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ၊ လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ၊ ကြိယာဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသတည်း။ တတိယပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသတည်း။ ။ပဌမ တတိယပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသတည်း။ ။ ဒုတိယ တတိယ ပုဒ်၏အရကား လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသတည်း။ ။ပဌမ ဒုတိယ ပုဒ်၏ အရကား လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ၊ ကြိယာဝီသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသတည်း။ ။ဤအရကို ကြပ်ကြပ်နှလုံးသွင်း၍ ကြံလေ။

ပဌမေန ပဌမံ၊ ဗဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန တတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမ တတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ၊ ငါးချက်။ ။ဒုတိယလည်း ငါးချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယလည်း ငါးချက်၊ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်းဟေတုပစ္စည်း၌ ကျေနတိံသ ထွက်သတည်း၊ အကောက်ဝိဘင်းလွယ်၏၊ကုသလ တိက်ကို မှီ၍ ဟောလေ။ ။အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယလည်း ငါးချက်၊ တတိယလည်း ငါးချက်၊ ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယလည်း သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယလည်း သုံး ချက်၊ ပေါင်း စတုဝီသတိနှစ်ဆယ့်လေးချက် ထွက်သတည်း။ ။ အဓိပတိ၌ ကျေနတိံသ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ စတုဝီသတိ၊ သဟဇာတ ကျေနတိံသ၊ အညမည စတုဝီသတိ၊ နိဿယ ကျေနတိံသ၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ စတုဝီသတိ၊ အာသေဝနလည်း စတုဝီသတိ၊ ကမ္မ ကျေနတိံသ၊ ဝိပါက ကိုးချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊

ဈာန်၊ မဂ္ဂတို့မှာ ကျေနတိ်သ၊ သမ္မယုတ္တမှာ စတုဝီသတိ၊ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတမှာ ကျေနတိ်သ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတမှာ စတုဝီသတိ။

ပစ္စနိက်၌ ပဌမေန ပဌမံ၊မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊အဟိတ်ဝိပါက်၊ အဟိတ် ကြိယာ၊ အဟိတ် ရုပ်ကို ကောက်။ ။ပဌမေန ဒုတိယံ၊ အဟိတ်ဝိပါက်၊ အဟိတ်ကြိယာ၊အဟိတ် ရုပ်။ ။ပဌမေန တတိယံ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ ။ပဌမေန ပဌမ တတိယံ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ ။ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ၊ အဟိတ် ဝိပါက်၊အဟိတ်ကြိယာ၊ အဟိတ် ရုပ်။ ပဌမ ငါးချက်။ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၊ သုံးချက်၊ အဟိတ်ဝိပါက်၊ အဟိတ် ကြိယာ၊ အဟိတ် စိတ္တဇရုပ်တည်း၊ ။တတိယေန တတိယံ၊ တတိယေန ပဌမံ၊ တတိယေန ပဌမ တတိယံ၊ သုံးချက်၊ မောဟမူ ဒွေး၌ မောဟတည်း။ ။ပဌမ တတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမ တတိယေန တတိယံ၊ ပဌမတတိယေန ပဌမ တတိယံ၊ သုံးချက်၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟတည်း၊ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ၊သုံးချက်၊အဟိတ် ဝိပါက်၊အဟိတ်ကြိယာ၊ အဟိတ် ရုပ်တည်း။ ။နဟေတုယာ သဗ္ဗရသ၊နာရမ္မဏ၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ၊ သုံးချက်။ ။ အကုသိုလ်၊ လောကီ ဝိပါက်၊ ကြိယာ ပြုအပ်သော ကမ္မဇရုပ်။ပ။ ပဝတ္တိကမ္မဇရုပ်။ ။ဒုတိယလည်း သုံးချက် တတိယလည်း သုံးချက်၊ ပဌမ တတိယလည်း သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယလည်း သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယလည်း သုံးချက်၊ အဋ္ဌာရသ၊ တဆယ့် ရှစ်ချက်။ ။ နာဓိပတိ ကျေနတိ်သ၊ နာနန္တရ၊ နသမနန္တရ၊ နအညမည၊ နဥပနိဿယ အဋ္ဌာရသ၊နပုရေဇာတ၊ နပစ္ဆာဇာတ၊ နာသေဝန ကျေနတိ်သ၊ နကမ္မ၊နဝိပါက ကျေနတိ်သ၊ နအာဟာရ၊နဣန္ဒြိယ၊ နဈာန်၊ နမဂ္ဂ န၀ ကိုးချက်၊ နသမ္ပယုတ္တ အဋ္ဌာရသ၊ နဝိပ္ပယုတ္တ စတုဝီသတိ၊ နောနတ္ထိ၊ နောဝိဂတ အဋ္ဌာရသ။ ။ဆ၀ါရ။

ပဉ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ကျေနတိ်သ။ ။အာရမ္မဏ၌ ခြောက် ပဒ ခြောက်ချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ဆတ္တိံသ၊သုံးဆယ့် ခြောက်

ချက်။ ။အဓိပတိ၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော တတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမ တတိယဿ၊ပဌမော ပဌမ ဒုတိယဿ၊ ငါးချက်၊ (ပဌမော ဒုတိယတတိယဿ မရ၊) ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း-စောတ္တိံသ၊ ပဌမော ပဌမဿ၌ အာရမ္မဏာဓိပတိဖြစ်အံ့၊ ကတ္တားကား-အလေး အမြတ်ပြုအပ်သော ဇဋ္ဌဖြစ်သော နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ၊ လောဘမူစိတ်ရှစ်ခု၊ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်ကြဉ်သော လောကီဝိပါက် ဧကတိံသ၊ကြိယာဝီသ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား - အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ဝိဘင်းမှာ ကုသလတိက်၊ မမ္ဘအနုလုံ၊ အဗျာကတော အကုသလဿတွင် လောဘမူကိုသွင်း၍ဟော။ ။ဤနည်းကိုမှီ၍ ဟောလေ။

အနန္တရ၌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပဌမတတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း-စတုတိံသ၊ သုံးဆယ့်လေးချက်တည်း။ ။သမနန္တရလည်း နည်းတူ၊ သဟဇာတ ဧကူနတိံသ၊ အညမည စတုဝီသတိ၊နိဿယ၌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယလည်း ခြောက်ချက်၊ တတိယလည်း ခြောက်ချက်၊ပဌမ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယလည်း ငါးချက်၊ပဌမ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ပေါင်း-စတုတိံသ၊ သုံးဆယ့် လေးချက်။ ။ဥပနိဿယ၌ သောသော ဆတ္တိံသ၊ သုံးဆယ့်ခြောက်ချက်။ ။ပုရေဇာတ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယလည်း ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယလည်း ငါးချက်၊ ပန္နရသ၊ တဆယ့်ငါးချက်။ ။ပစ္ဆာဇာတ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယလည်း သုံးချက်၊ တတိယလည်း သုံးချက်၊ ပဌမ တတိယလည်း သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယလည်း သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယလည်း သုံးချက်၊ တြိံသော အဋ္ဌာဒသ၊ တဆယ့်ရှစ်ချက်။ ။အာသေဝန၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမတတိယ သုံးချက်၊ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊စတုဝီသတိ၊

နှစ်ဆယ့် လေးချက်။ ။ကမ္မဉ္စ ကေ့နတိံသ၊ ဝိပါကဉ္စ နဝ ကိုးချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့၌ ကေ့နတိံသ၊ သမ္ပယုတ္တ၌ စတုဝီသတိ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယလည်း ခြောက်ချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း-သတ္တဝီသ၊ နှစ်ဆယ့် ခုနစ်ချက်။ ။အတ္ထိ၌ စတုတိံသ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၌ စတုတိံသ၊ အဝိဂတ စတုတိံသ။ ။နဟေတုယာ ဆတ္တိံသ။လ။နောအဝိဂတေ ဆတ္တိံသ၊ ဥပါဒိန္နတိက်နှင့် အရှက်ပြီးပြီ။ ။ဤနည်းကို မှီ၍ ကြွင်းသော တိက်တို့နှင့် အရှက်ကို ကြံ၍ ဟောပါလေ၊တိကတိကပဋ္ဌာန်း ဓမ္မပစ္စနိက်သည် ခက်ခဲလှသည် ကြံကြပါလေ။

ဓမ္မပစ္စနီယ တိကတိက ပဋ္ဌာန်း ပြီး၏။

၁၂-ဓမ္မပစ္စနီယ-ဒုကဒုက ပဋ္ဌာန်း

ဟေတုဒုက-သဟေတုကဒုကာဒိ

ဓမ္မပစ္စနီယ ဒုကဒုက ပဋ္ဌာန်း၌ ဟေတုဒုက်ကို မှီတည်၍ သဟေတုက ဒုက်၊ နသဟေတုက ပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ ပဋိစ္စဝါရ၊ ဟေတုပစ္စည်း၌ နသဟေတုအရကား အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ၎င်းအရကို နဟေတု၊ နနဟေတုဟု နှစ်ပုဒ်ခွဲ၍ ဒုက်ဖွဲ့၍ ဟောတော်မူသတည်း။ ။နဟေတု နသဟေတုက ပဒ၊နနဟေတု နသဟေတုက ပဒ-ဟု နှစ်ပုဒ်တည်း။ ။နဟေတု နသဟေတုကပုဒ်၏ အရကား အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ၊ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နနဟေတု နသဟေတုက ပုဒ်၏ အရကား မောဟမူဒွေး၌ မောဟတည်း။ ။ထိုနှစ်ပုဒ်တို့တွင် ပဌမေန ပဌမံ တချက်၊ ဒုတိယေန ပဌမံ တချက်၊ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ တချက်၊ ၎င်းသုံးချက်သာ ဟေတုပစ္စည်း ရသတည်း။ ။ ပဌမေန ပဌမံ၌ **ကတ္တားကား** - ဓမ္မအနုလုံ၊ ကုသလတိက်၊ ရုပ်သက်သက်အတိုင်း ကောက်၍ ဟော၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ **ကတ္တား** ကား-ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ မောဟကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ **ကတ္တား** ကား-ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ မောဟ၊မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

အာရမ္မဏ၌ ပဌမေန ပဌမံ တချက်သာ၊ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တား** ကား-အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသကို ကောက်၊ ပဋိသန္ဓေအခါ **ကတ္တား** ကား - အဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နှစ်ခု၊ ဆန္ဒ၊ ပီတိ၊ ဝီရိယ ကြဉ်သော အညသမာန်း စေတသိက် တဆယ်၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော အဟိတ် ပဋိသန္ဓေနှစ်ခု၊ ဆန္ဒ၊ ပီတိ၊ ဝီရိယကြဉ်သော အညသမာန်း စေတသိက် တဆယ်၊ အစိတ်

အစိတ်၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဝိဘင်း လွယ်၏။

အဓိပတိ၌ ရုပ်သက်သက်၌ သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ် မဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့် တကွသော သာဓိပတိ စိတ္တဇ ဥပါဒါရုပ်ကို ကောက်။ ပဌမေန ပဌမံ တချက်သာ ရသည်။ ။အနန္တရ၊ သမနန္တရ၌ တချက်စီ၊ သဟဇာတ သုံးချက်၊ အညမည တချက်၊ နိဿယ သုံးချက်၊ ဥပနိဿယ တချက်၊ ပုရေဇာတ တချက်၊ အာသေဝန တချက်၊ ကမ္မ သုံးချက်၊ ဝိပါကတချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့မှာ သုံးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ တချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ အတ္ထိ သုံးချက်၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ တချက်စီ၊ အဝိဂတ သုံးချက်။ ။အနုလုံပြီး၏။

ပစ္စနိက် နဟေတု၌ ပဌမေန ပဌမံ တချက်သာ၊ နာရမ္မဏ သုံးချက်၊ နာဓိပတိ ကိုးချက်၊ နာနန္တရ၊ နသမနန္တရ၊ နအညမည၊ နဥပနိဿယ သုံးချက်စီ၊ နပုရေဇာတ၊ နပစ္ဆာဇာတ၊ နာသေဝန သုံးချက်စီ၊ နကမ္မတချက်၊ နဝိပါက သုံးချက်၊ နအာဟာရ၊ နဣန္ဒြိယ၊ နဈာန၊ နမဂ္ဂတို့မှာ တချက်စီ၊ နသမ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ နဝိပ္ပယုတ္တ တချက်၊ နောနတ္ထိ၊ နောဝိဂတတို့မှာ သုံးချက်စီ။ ။ဆဝါရ။

ပဉ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ဒုတိယော ပဌမဿ တချက်သာ ရသတည်း၊ ကတ္တားကား-စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ထို့ကြောင့် န နဟေတု နသဟေတုကော ဓမ္မော နဟေတု နသဟေတုကဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂတော မောဟော စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော ဟု၊ ၏။ ။အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ လေးချက်။ ။ပဌမော ပဌမဿ၌ ကတ္တားကား - အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း

ဋ္ဌါဒသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-
အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဝိဘင်းမှာ ဒုက်၌
အဟေတုကော အဟေတုကဿ အတိုင်းတွင် မောဟမူဒွေး၌
မောဟကို နှုတ်၍ ဟောလေ၊ အကြွင်းသုံးချက်လွယ်ပြီ။ ။(အဓိ
ပတိ ပစ္စည်း မရ။)

အနန္တရ၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော
ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ပေါင်း-လေးချက်။ ။သမနန္တရ
နည်းတူ။ ။သဟဇာတ သုံးချက်၊ အညမည တချက်၊ နိဿယ
လေးချက်၊ ဥပနိဿယ လေးချက်။ ။ပုရေဇာတ၌ ပဌမော
ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ နှစ်ချက်။ ။ပစ္ဆာဇာတ၌ ပဌမော
ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ နှစ်ချက်။ ။အာသေဝန၌ ပဌမော
ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ။ ။ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊
ဣန္ဒြိယ၊ ဈာနတို့မှာ ပဌမော ပဌမဿ တချက်စီသာ (မဂ္ဂ မရ၊)
သမ္ပယုတ္တ၌ ပဌမော ပဌမဿ တချက်သာ။ ။ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ပဌမော
ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ဒုတိယော ပဌမဿ၊ သုံးချက်။ ။
အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတတို့မှာ လေးချက်စီ။ ။အနုလုံ။ ။
ပစ္စနိက်၌ နဟေတုယာ စတ္တာရိ ။လ။ နောအဝိဂတေ စတ္တာရိ။ ။
နသဟေတုက ပုဒ်နှင့် အရှက်ပြီး၏။

နအဟေတုက ပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နအဟေတုက အရကား
သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော
စေတသိက် ဒွေပညာသတည်း။ ။ဤအရကို နဟေတု နနဟေတု
ဟု နှစ်စုခွဲ၍ ဒုက်ဖွဲ့၍ ဟောတော်မူသတည်း။ ။နဟေတု နအဟေ
တုက ပဒ၊ နနဟေတု နအဟေတုက ပဒ-ဟု နှစ်ပုဒ်တည်း။ ။
နဟေတု နအဟေတုက ပုဒ်၏အရကား သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ၊
ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ တည်း။
နနဟေတု နအဟေတုက ပုဒ်၏အရကား မောဟမူဒွေး၌ မောဟ
ကြဉ်သော ဟိတ်ခြောက်ခုတည်း။ ။နဟေတု နအဟေတုက ပဒ၊
နနဟေတု နအဟေတုက ပဒ၊ နဟေတု နအဟေတုက နနဟေတု

နအဟေတုက ပဒ–ဟု သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း။

ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ၊ သုံးချက်။ ။ဒုတိယ တတိယတို့လည်း နည်းတူ။ ။ပဌမေန ပဌမံ၌ ကဏ္ဍားကား–သဟိတ်စိတ် ကေသဏ္ဍတိ၊ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစဏ္ဍာလီသကို ကောက်။ ။ပဌမေန ဒုတိယံ၌ မောဟ မူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော ဟိတ်ခြောက်ခုကို ကောက်၊ဟေတုစေဝ သဟေတုကဒုက်အတိုင်း ရွှေနောက် ပြန်သည်သာ ထူးသည်။ ။ ဟေတုယာ နဝ၊ သမ္ပယုတ္တ နဝ၊ လွယ်ပြီ။ ။ဤနည်းကို မှီ၍ ဟေတု ဂေါစ္ဆက ကုန်အောင် ရှက်၍ ဟောလေ။

ဗူဠန္တရဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ နသပ္ပစ္စယ အရမှာ ဒိုဗ္ဗာန် ရသော ကြောင့် မဟောရ၊ နအပ္ပစ္စယ အရကား စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေး ပညာသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသတည်း။ ။ဤအရကို နဟေတု နနဟေတု ဟု နှစ်စုခွဲ၍ ဒုက်ဖွဲ့၍ ဟောတော်မူသတည်း။ ။ နဟေတု နအပ္ပစ္စယပဒ၊ နနဟေတု နအပ္ပစ္စယပဒ၊ နဟေတု နအပ္ပစ္စယ နနဟေတု နအပ္ပစ္စယ ပဒ–ဟု သုံးပုဒ် တည်၍ တပုဒ် တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း။ ။ ပဌမပုဒ်၏ အရကား စိတ်တခု ယုတ်ကိုးဆယ်၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစဏ္ဍာလီသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသတည်း။ ။ ဒုတိယပုဒ်၏ အရကား ဟိတ်ခြောက်ခုတည်း။ ။ဤအရကို နှလုံး သွင်း၍ ပစ္စည်းအားလျော်စွာ ဟောလေ။ ။ဟေတုမ္မှာ နဟေတု မ္မှာ၊ ဒုက်အတိုင်း နိဗ္ဗာန်ကိုချ၍ ရွှေနောက် ပြန်၍ ဟောသည် သာ ထူးသည်။

သနိဒဿန ဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ နသနိဒဿန အရကား စိတ်တခု ယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ရူပါရုံကြဉ်သော ရုပ်သတ္တ ဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။ဤအရကို နဟေတု တပုဒ်၊ နနဟေတု တပုဒ်၊ နှစ်ပုဒ်ခွဲ၍ ဒုက်ဖွဲ့၍ ဟောတော်မူသတည်း။ ။နဟေတု နသနိဒဿနပဒ၊ နနဟေတု နသနိဒဿန ပဒ၊ နဟေတု နသနိ

ဒဿန နနဟေတု နသနိဒဿန ပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက် ဖြစ်သတည်း။ ။နဟေတု နသနိဒဿန ဟူသော ပဌမပုဒ်၏ အရကား စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ ဟိတ်ခြောက်ခုကြဉ်သော စေတသိက် ဆ စတ္တာလီသ၊ ရူပါရုံကြဉ်သော ရုပ်သတ္တဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နနဟေတု နသနိဒဿန ဟူသော ဒုတိယပုဒ်၏ အရကား ဟိတ်ခြောက်ခုတည်း။ ။ဤအရကို နှလုံးသွင်း၍ ပစ္စည်းအားလျော်စွာ ဟေတုဒုက်နှင့် အတူ ရူပါရုံကြဉ်၍ ရှေ့နောက်ပြန်၍ ဟောလေ၊ ဟေတုဒုက်နှင့် မတူပြီ။ ။နအနိဒဿနမှာ ရူပါရုံသာဖြစ်၍ မဟောရ။

သပ္ပဋိဃဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ နသပ္ပဋိဃအရကား စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ သုခုမရုပ် သောဠသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။ဤအရကို နဟေတုတပုဒ်၊ နနဟေတု တပုဒ်၊ နှစ်ပုဒ်ခွဲ၍ ဒုက်ဖွဲ့၍ ဟောတော် မူသတည်း။ ။နဟေတု နသပ္ပဋိဃ ပဒ၊ နနဟေတု နသပ္ပဋိဃပဒ၊နဟေတု နသပ္ပဋိဃ နနဟေတု နသပ္ပဋိဃ ပဒ-ဟု သုံးပုဒ် တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း။ ။နဟေတု နသပ္ပဋိဃ ပုဒ်၏ အရကား စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ဟိတ်ခြောက်ခုကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ သုခုမရုပ် သောဠသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နနဟေတု နသပ္ပဋိဃ ပုဒ်၏ အရကား ဟိတ်ခြောက်ခုတည်း။ ။ဤအရကို နှလုံးသွင်း၍ ပစ္စည်းအားလျော်စွာ ဟေတုဒုက်နှင့်အတူ ဩဠာရိကရုပ်ကို ကြဉ်၍ ရှေ့နောက်ပြန်၍ ဟောလေ။

နအပ္ပဋိဃပုဒ်၏ အရကား ဩဠာရိကရုပ် ဒွါဒသတည်း။ ။နဟေတု နအပ္ပဋိဃ တပုဒ်သာ ရသတည်း၊ (နနဟေတု နအပ္ပဋိဃ အရ မရှိ၊) ပဌမေန ပဌမံ တပုဒ်သာရ၍ ဟေတုပစ္စည်း အဓိပတိပစ္စည်း အစရှိသော ရုပ်သက်သက်ရသော ပစ္စည်းတို့၌ ကော် တချက်သာ ရသတည်း။ ။ဟေတုပစ္စည်း၌ ကဋတ္တားကား-ပဋိသန္ဓေဝါကာရဘုံ၌ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ လ။ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ သဟိတ်ဝိပါက်၊ သဟိတ်ကြိယာ နာမက္ခန္ဓာတို့သည်

ယထာရဟ ပြုအပ်သော အာပေါဓာတ် ကြည်သော သဟိတ်စိတ္တဇ မဟာဘုတ်၊ သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ နာမက္ခန္ဓာတို့နှင့် ယထာရဟ အတူ ဥပါဒ်သော အာပေါဓာတ် ကြည်သော သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇမဟာဘုတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဘုတ်နှင့် တကွသော ဩဠာရိက သဟိတ်စိတ္တဇ ဥပါဒါ၊ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇ ဩဠာရိက ဥပါဒါရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ထိုကြောင့် ဧကံ မဟာဘူတံ ပဋိစ္စ ဒွေမဟာဘူတာ၊ ဒွေမဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ဧကံ မဟာဘူတံ၊ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ နဟေတု နအပ္ပဋိဃံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ ကဋတ္တာရူပံ ဥပါဒါရူပံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ ပဋိစ္စ စက္ခာယတနံ၊ သောတာယတနံ၊ ဃာနာယတနံ၊ ဇိဝှါယတနံ၊ ကာယာယတနံ၊ ရူပါယတနံ၊ သဒ္ဒါယတနံ၊ ဂန္ဓာယတနံ၊ ရသာယတနံ-ဟု ဟောတော်မူအပ်၏။ ။ဓမ္မအနုလုံ၊ ပဌမေန ပဌမံအတိုင်းပင် အထူးမရှိ။

ပဉ္စဝေါရ၌ မဟာဘုတ်ရသော သဟဇာတ၊အညမည၊နိဿယ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဤငါးပစ္စည်း တချက်စီသာ ရသတည်း။ ။ ဤနည်းကိုမှီ၍ ကြွင်းသောဒုက် ဂေါစ္ဆကတို့နှင့် အချက်ကို ကြံ၍ ဟောကြပါလေ။

ပိဋ္ဌိဒုက်၌ နသရဏဒုက်နှင့် အချက်ကို ဆိုပေအံ့။ ။နသရဏပုဒ်၏ အရကား ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။ဤအရကို နဟေတု တပုဒ်၊ နနဟေတု တပုဒ်ခွဲ၍ ဒုက်ဖွဲ့၍ ဟောတော်မူသတည်း။ ။နဟေတု နသရဏပဒ၊ နနဟေတု နသရဏပဒ၊ နဟေတု နသရဏ နနဟေတု နသရဏ ပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ် တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက် ဖြစ်သတည်း။ ။နဟေတု နသရဏပုဒ်၏ အရကား ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာဝီသ၊ ဟိတ်သုံးခု ကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နနဟေတု နသရဏပုဒ်၏ အရကား ကုသိုလ်၊ ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ ဟိတ်သုံးခုတည်း။ ။ ဤအရကို နှလုံးသွင်း၍ ဟေတုဒုက်အတိုင်းတွင် အကုသိုလ်လေးကို နုတ်

၍ ပြန်၍ ဟောလေ။ ။နအရဏာပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နအရဏာ အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ စေ-သတ္တဝီသတည်း။ ။ဤအရကို နဟေတု တပုဒ်၊ နနဟေတု တပုဒ်၊ နှစ်ပုဒ်ခွဲ၍ ဒုက်ဖွဲ့၍ ဟောတော်မူသတည်း။ ။နဟေတု နအရဏာ ဟူသော ပဌမပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဟိတ်သုံးခုကြဉ်သော စေ-စတုဝီသတည်း။ ။နနဟေတု နအရဏာပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးခုတည်း။ ဤအရကို နှလုံးသွင်း၍ ဟေတုဒုက် အတိုင်းတွင် ပြန်၍ အကုသိုလ်ကိုသာ ဟောပါလေ၊ လွယ်၏။ ။နဟေတုဒုက်နှင့် ဒုက်ကိုးဆယ့်ကိုးဒုက် အရှက်ပြီး၏။

ဤနည်းအတူ နသဟေတုက ဒုက် အစရှိသော ကိုးဆယ့်ကိုးဒုက် တို့ကို အသီးအသီး မူတည်၍ ကြွင်းသော ဒုက်တို့နှင့် ကိုးဆယ့်ကိုးကြိမ် ရှက်၍ ဟောရမည်၊ တဒုက် တဒုက်တွင် နှစ်ဒုက်စီ ပွားသတည်း။ ။ဤကား အမြွက်မျှသာ၊ အတိုင်းမသိ ကျယ်ဝန်းလှသည်၊ ကြိုးစား၍ ကြံကြပါကုန်။

ဓမ္မပစ္စနီယ ဒုကဒုက ပဋ္ဌာန်း ပြီး၏။

ဓမ္မပစ္စနီယ ပဋ္ဌာန်း ခြောက်ကျမ်း ပြီး၏။

၁၃-ဓမ္မာနုလောမ ပစ္စနီယ-တိက ပဋ္ဌာန်း

ကုသလတ္တိက-ပဋိစ္စဝါရ

ဓမ္မာနုလောမ ပစ္စနီယ တိကပဋ္ဌာန်း ကုသလတိက် ပဋိစ္စဝါရ၊ ဟေတုပစ္စည်း၌ ကုသလပဒ၊ အကုသလပဒ၊ အဗျာကတ ပဒ၊ ကုသလာဗျာကတပဒ၊ အကုသလာ ဗျာကတပဒ-ဟူ၍ ငါးပါး တည်း။ ။ထိုငါးပါးတို့တွင် ကုသလပဒ၌ နကုသလပဒါဝသာန၊ နအကုသလပဒါဝသာန၊ နအဗျာကတပဒါဝသာန၊ နအကုသလ နအဗျာကတ ပဒါဝသာန၊ နကုသလ နအကုသလ ပဒါဝသာန-ဟူ၍ ငါးပါးတည်း။

ထိုငါးပါးတို့တွင် နကုသလ ပဒါဝသာန၌ **ကတ္တားကား** - ပစ္စ ဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ်ဧကဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ထိုကြောင့် ကုသလေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ-ဟု ဟောတော်မူအပ်၏။

နအကုသလ ပဒါဝသာန၌ **ကတ္တားကား** - ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ။လ။နာမက္ခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နအဗျာကတ ပဒါဝသာန၌ ကုသိုလ်ချင်းချင်းကို ကောက်။ ။နအကုသလ နအဗျာကတ ပဒါဝသာန၌လည်း ကုသိုလ် ချင်းချင်းကို ကောက်။ ။ နကုသလ နအကုသလ ပဒါဝသာန၌လည်း ဧ သိုလ်ကို စွဲ၍ဖြစ် သော စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်။ ။အကုသလပဒ၌လည်း ဤနည်း အတူ ငါးချက်။ ။အဗျာကတ ပဒ၌ နကုသလ ပဒါဝသာန၊ နအကုသလ ပဒါဝသာန၊ နကုသလ နအကုသလ ပဒါဝသာန-ဟူ၍ သုံးချက်။ ။သုံးချက်လုံး အဗျာကတ ချင်းချင်းကို ကောက်၍ ဟောလေ။ ။ကုသလာဗျာကတ ပဒ၌လည်း နကုသလပဒါဝသာန၊ နအကုသလ ပဒါဝသာန၊ နကုသလ နအကုသလ ပဒါဝသာန-ဟူ၍ သုံးချက်။ ။ကုသလေ ခန္ဓေစ မဟာဘူတေစ ပဋိစ္စ စိတ္တ

သမုဋ္ဌာနံ ရူပံ-ဟု သုံးချက်လုံး ဟော၊ ။အကုသလာ ဗျာကတ ပဒ၌လည်း နည်းတူ။ ။ဟေတုပစ္စည်း၌ ပေါင်း-ကေူနဝီသတိ၊ တဆယ့်ကိုးချက်။

အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ပဒ သုံးချက်တွင် ကုသလပဒ၌ သုံးချက်၊ အကုသလ ပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ အဗျာကတ ပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ ပေါင်း ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း။ ။ကုသလပဒ၌ နအကုသလ ပဒါ ၀သာန၊ နအဗျာကတ ပဒါ၀သာန၊ နအကုသလ နအဗျာကတ ပဒါ၀သာန-ဟု သုံးချက်တည်း။ ။နောက်နှစ်ချက် နည်းတူ။ ။အဓိပတိ ကေူနဝီသတိ၊အနန္တရ၊သမနန္တရ ကိုးချက်စီ၊ သဟဇာတ ကေူနဝီသတိ၊ အညမည ကိုးချက်၊ နိဿယ ကေူနဝီသတိ၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေ၀နလည်း ကိုးချက်စီ၊ ကမ္မ ကေူနဝီသတိ။ ။ဝိပါက၌ အဗျာကတ ပဒ တချက်သာ ရ၍ နကုသလ ပဒါ၀သာန၊ နအကုသလ ပဒါ၀သာန၊ နကုသလ နအကုသလ ပဒါ၀သာန အားဖြင့် သုံးချက်။ ။အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့မှာ ကေူနဝီသတိ၊ သမ္ပယုတ္တမှာ ကိုးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတတို့မှာ ကေူနဝီသတိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတတို့မှာ ကိုးချက်။ ။အနုလုံ ပြီး၏။

ပစ္စနိက် နဟေတု၌ အကုသလ ပဒ သုံးချက်၊ အဗျာကတ ပဒ သုံးချက်၊ပေါင်း-ခြောက်ချက်။ ။နာရမ္မဏ၌ ကုသလေန နကုသလံ၊ ကုသလေန နအကုသလံ၊ ကုသလေန နကုသလ နအကုသလံ-ဟု သုံးချက်။ ။ဤအတူ အကုသလပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ အဗျာကတ ပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ ကုသလာ ဗျာကတ ပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ အကုသလာ ဗျာကတ ပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ သုံးချက် ငါးလီဖြစ်သောကြောင့် ဤ ပဉ္စ ပဥ္စဒသ၊ တဆယ့်ငါးချက်။ ။နာဓိပတိ၌ ကေူနဝီသတိ၊ နာနန္တရ၊ နသမနန္တရ၊ နအညမညတို့မှာ တဆယ့်ငါးချက်၊ နဥပနိဿယ၌လည်း တဆယ့်ငါးချက်၊ နပုရေဇာတ၊ နပစ္ဆာဇာတ၊ နာသေ၀နတို့၌လည်း ကေူနဝီသတိ၊ နကမ္မ၌ ကိုးချက်၊ နဝိပါက၌ ကေူနဝီသတိ၊ နအာဟာရ၊ နဣန္ဒြိယ၊ နဈာန၊

နမဂ္ဂတ္တိမှာ သုံးချက်စီ၊ နသမ္မယုတ္တမှာ တဆယ့်ငါးချက်၊ နဝိပ္ပယုတ္တမှာ ကိုးချက်၊ နောနတ္ထိ၊ နောဝိဂတတို့မှာ တဆယ့်ငါးချက်စီ။ ။ ဆဝါရ။

ပဉ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ကုသလ ငါးချက်၊ အကုသလ ငါးချက်၊ အဗျာကတ သုံးချက်၊ ပေါင်း-တေရသ။ ။အာရမ္မဏ၌ ကုသလပဒ၊ အကုသလပဒ၊ အဗျာကတပဒ-ဟု သုံးပုဒ် တည်၍ ကုသလပဒ၌ ခြောက်ချက်၊ အကုသလ ပဒ၌ ခြောက်ချက်၊ အဗျာကတ ပဒ၌လည်း ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း-တဆယ့် ရှစ်ချက် ဖြစ်သတည်း။ ။ကုသလပဒ၌ ကုသလော နကုသလဿ၊ ကုသလော နအကုသလဿ၊ ကုသလော နအဗျာကတဿ၊ ကုသလော နကုသလ နအဗျာကတဿ၊ ကုသလော နအကုသလ နအဗျာကတဿ၊ကုသလော နကုသလ နအကုသလဿ-ဟု ခြောက်ချက်။ အကုသလပဒ၊ အဗျာကတပဒတို့၌လည်း နည်းတူ ခြောက်ချက်စီ ထွက်သတည်း။ ။ဓမ္မအနုလုံ၊ ကုသလတိက်ကို မှီ၍ အကောက် ဝိဘင်းကို ဟောလေ။ ။အဓိပတိ၌ ကုသလပဒ ခြောက်ချက်၊အကုသလ ပဒ၌ နအကုသလ နအဗျာကတဿ မရ၊ငါးချက်။ ။အဗျာကတ ပဒ၌ ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း-သတ္တရသ၊ တဆယ့် ခုနစ်ချက် ဖြစ်သတည်း။ ။အနန္တရ၌ ကုသလပဒ ငါးချက်၊ အကုသလ ပဒ ငါးချက်၊ အဗျာကတ ပဒ ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း-သောဠသ တဆယ့် ခြောက်ချက် ဖြစ်သတည်း။ ။သမနန္တရ၌ တဆယ့်ခြောက်ချက်၊ သဟဇာတ၌ ဧကူနဝီသတိ၊ တဆယ့်ကိုးချက်၊ အညမည၌ ကိုးချက်။ ။နိဿယ၌ သဟဇာတ အတိုင်းတွင် အဗျာကတပဒ၌ နအဗျာကတဿ၊ နကုသလ နအဗျာကတဿ၊ နအကုသလ နအဗျာကတဿ၊ ဤသုံးချက်တိုး၍ ဒွါဝီသတိ ဖြစ်သတည်း။ ။ဥပနိဿယ၌ ကုသလပဒ ခြောက်ချက်၊ အကုသလ ပဒလည်း ခြောက်ချက်၊ အဗျာကတပဒ၌လည်း ခြောက်ချက်၊ပေါင်း-တဆယ့် ရှစ်ချက်။ ။ပုရေဇာတ၌ အဗျာကတော နကုသလဿ၊ အဗျာကတော နအကုသလဿ၊ အဗျာကတော နအဗျာကတဿ၊

အဗျာကတော နကုသလ နအဗျာကတဿ၊ အဗျာကတော နအကုသလ နအဗျာကတဿ၊ အဗျာကတော နကုသလ နအကုသလဿ၊ ခြောက်ချက်။

ပစ္စနီယာနုလောမတဲ့ကုသလပဒ သုံးချက်၊ အကုသလပဒ သုံးချက်၊ အဗျာကတ ပဒ သုံးချက်၊ ပေါင်း - ကိုးချက်။ ။ကုသလ ပဒ၌ ကုသလော နကုသလဿ၊ကုသလော နအကုသလဿ၊ကုသလော နကုသလ နအကုသလဿ၊ သုံးချက်။အကုသလပဒ၌လည်း နည်းတူ သုံးချက်။ ။အဗျာကတပဒ၌ အဗျာကတော နကုသလဿ၊ အစရှိသည် သုံးချက်။ ။အာသေဝန၌ ကုသလပဒ သုံးချက်၊ အကုသလ ပဒ သုံးချက်၊ အဗျာကတပဒ သုံးချက်၊ ပေါင်း-ကိုးချက်။ ။ကမ္မ၌ ကုသလပဒ၌ ငါးချက်၊ အကုသလ ပဒ၌လည်း ငါးချက်၊ အဗျာကတပဒ၌ သုံးချက်၊ ပေါင်း-တေရသ ဖြစ်သတည်း။ ။ဝိပါက၌ အဗျာကတော နကုသလဿ၊ အဗျာကတော နအကုသလဿ၊ အဗျာကတော နကုသလ နအကုသလဿ၊သုံးချက်။ ။အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊မဂ္ဂတို့မှာ တေရသ၊ တဆယ့်သုံးချက်စီ။ ။သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ကုသလပဒ၌ သုံးချက်၊အကုသလ ပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ အဗျာကတပဒ၌ ခြောက်ချက်၊ ဒွါဒသ၊ တဆယ့်နှစ်ချက်။ အတ္ထိ၌ ဆဗ္ဗီသတိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အနန္တရအတိုင်း၊ အဝိဂတ ဆဗ္ဗီသတိ။ ။နဟေတုယာ ဆဗ္ဗီသတိ၊ နာရမ္မဏေ ဆဗ္ဗီသတိ၊ ။လ။ နသဟဇာတေ ဧကူနဝီသ၊ ပစ္စနိက် သချာ ခက်သည်။ ။ ကုသလတိက် ပြီး၏။

ဝေဒနာတ္တိက

ဝေဒနာတိက်၌ ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ - ဟု သုံးပုဒ် တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် ခုနစ်ချက်စီ ထွက်သောကြောင့် သတ္တတြိံသ ကောဋိသ၊ နှစ်ဆယ့် တချက် ဖြစ်သတည်း။ ။နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ အရကား

ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခု၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးဆယ့်ငါးခု၊ ပီတိကြဉ်သော စေတသိက် ဧကပညာသ၊ သုခဝေဒနာ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တအရကား သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆယ့်သုံးခု၊ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ငါးဆယ့်ငါးခု၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စကြဉ်သော စေတသိက် အဋ္ဌစတ္တာလီသ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နအဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တအရကား သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆယ့်သုံးခု၊ ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခု၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဧကပညာသ၊ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။

ပဌမေန ပဌမံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ် သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆယ်၊ စေ-ဆစတ္တာလီသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် သုခဝေဒနာ၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-သောမနဿ ပဋိသန္ဓေရှစ်ခု၊ ဝေဒနာကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝီသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝေဒနာ၊ ကဋတ္တာရုပ်၊ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ထိုကြောင့် သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ခန္ဓေ ပဋိစ္စ သုခါဝေဒနာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ခန္ဓေ ပဋိစ္စ သုခါဝေဒနာ ကဋတ္တာစ ရူပံ-ဟု ဟောအပ်၏။

ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား - သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆယ်၊ စေတသိက် သတ္တစတ္တာလီသ၊ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်သုခ သဟဂုတ် ခြောက်ဆယ်၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊မစ္ဆရိယ၊ကုက္ကုစ္စ၊ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တစတ္တာလီသ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ စိတ္တဇရုပ်၊ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-သောမနဿ ပဋိသန္ဓေရှစ်ခု၊ ဝေဒနာကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝီသ၊အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သောမနဿ ပဋိသန္ဓေ ရှစ်ခု၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ထိုကြောင့် သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံ ကော်ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဥ္စ ရူပံ ။လ။ ဒွေခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံ ကော်ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ ကဋတ္တာစ ရူပံ၊လ၊ဒွေခန္ဓာ ကဋတ္တာစ ရူပံ-ဟု ဟောအပ်၏၊ ပဌမေန တတိယံ၌ ပဌမေန ပဌမံအတိုင်း ကောက်၍ ဟောလေ၊ ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြွင်းကို ကောက်၍ ဟောပါလေ။ ။ဟေတုပစ္စည်း ပြီး၏။

အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ပဌမ ခုနစ်ချက်၊ ဒုတိယလည်း ခုနစ်ချက်၊ တတိယလည်း ခုနစ်ချက်၊ ပေါင်း-ကေဝီသ ရင်းဖြစ်သတည်း။ ။ ပဌမေန ပဌမံ၌ **ကတ္တားကား**-သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆယ့်သုံးခု၊ စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ ,အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော သုခဝေဒနာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါလည်း ဝေဒနာကို ကောက်၊ ထိုကြောင့် သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ သုခါဝေဒနာ၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ သုခါဝေဒနာ-ဟု ဟောအပ်၏။ ၊ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန တတိယံ၊ ဤနှစ်ပုဒ်အရတ္တူ၏၊ သုခသဟဂုတ်နှင့် သုခဝေဒနာကို ကောက်။ ။ပဌမေန ပဌမတတိယံ၌ သုခဝေဒနာ ကိုကောက်၊ ပဌမေန ဒုတိယ တတိယံ၌ သုခသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ် သုခဝေဒနာကို ကောက်။ ။ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယ တတိယံ၊ ဤနှစ်ပုဒ်၌ သုခဝေဒနာကို ကောက်။ ။ဒုတိယပဒ တတိယ ပဒတို့၌လည်း ဤနည်းကိုမှီ၍ ကောက်လေ၊ ဟောလေ။ ။ အာရမ္မဏပြီး၏။

အဓိပတိ အနန္တရ အစရှိသော ပစ္စည်းတို့၌ ကေဝီသ၊နှစ်ဆယ့် တချက်စီချည်း ထွက်၏၊ပစ္စည်းအားလျော်စွာ ကောက်၍ ဟောပါ လေ။

. နဟေတုယာ၊ နာရမ္မဏေ၊ နာဓိပတိယာ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊နာသေဝနေ ကေဝီသ၊နကမ္မေ နဝ၊ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန တတိယံ၊ ပဌမေန ဒုတိယ တတိယံ၊ ကုသိုလ်၊အကုသိုလ်၊

ကြိယာ၊ သုခသဟဂုတ် စေတနာ။ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန တတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၊ ဒေါသမူဒွေး စေတနာ။ တတိယေန ပဌမံ၊ တတိယေန ဒုတိယံ၊ တတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စေတနာ၊ ပေါင်း-ကိုးချက်။ ။ နဝိပါကေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ ဧကဝီသ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ ဝုဒ္ဓသ၊ ဒုတိယပုဒ် ပဋ္ဌဝေါကာရ ကေန်ဖြစ်၍ မရ။

ပဉ္စဝေါရဋ္ဌ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဋိစ္စဝါရအတိုင်း ဧကဝီသ၊နှစ်ဆယ့်တချက်။ ။အာရမ္မဏ၌လည်း ဧကဝီသ၊ အဓိပတိ၌လည်း ဧကဝီသ၊ အနန္တရ အစရှိသော ပစ္စည်းတို့၌ ဧကဝီသချည်းပင် ထွက်သည်၊ (ပုရေ၊ ပစ္ဆာ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ပစ္စည်းတို့ မရအပ်၊) ဓမ္မအနုလုံ၊ ဝေဒနာတိက်ကိုမှီ၍ ဟောလေ။ နဟေတုယာ ဧကဝီသ၊ လ။ နောအဝိဂတေ ဧကဝီသ၊ သဗ္ဗတ္ထ ဧကဝီသ။ ။ဝေဒနာတိက်ပြီး၏။

ဝိပါကတ္တိက

ဝိပါကတိက်၌ ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ဝိပါကပဒ၊ ဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပဒ၊ နေဝဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပဒ၊ ဝိပါက နေဝဝိပါက နဝိပါကဓမ္မဓမ္မပဒ၊ ဝိပါကဓမ္မဓမ္မ နေဝဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပဒ- ဟု ငါးပုဒ်တည်း။ ။ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန တတိယံ၊ (ပဌမေန ပဌမတတိယံ မရ၊) ပဌမေန ဒုတိယ တတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ၊ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယလည်း ငါးချက်၊ တတိယလည်း ငါးချက်၊ ပဌမတတိယလည်း ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-တေဝီသ။

ပဌမေန ပဌမံ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် လေးခု၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော သဟိတ်ဝိပါက် သတ္တရသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ်ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာ

ရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ထိုကြောင့် ဝိပါကေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပံ၊ ဝိပါကေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝတ္ထု-ဟု ဟောတော်မူအပ်၏။ ။ပဌမေန ဒုတိယံ၌ သဟိတ်ဝိပါက်၊ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ်၊ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်ကို ကောက်။ ။ပဌမေန တတိယံ၌ သဟိတ်ဝိပါက်ကို ကောက်။ ။ ဤနည်းကို မှီ၍ အကြွင်းကိုကောက်။ ။ဟေတုပစ္စည်း ပြီး၏။

အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-တဆယ့်လေးချက်။ ။ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန တတိယံ၊ ပဌမေန ဒုတိယ တတိယံ၊ သုံးချက်။ ။ဒုတိယေန ပဌမံ၊ဒုတိယေန တတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမ တတိယံ၊ သုံးချက်။ ။တတိယေန ပဌမံ၊ တတိယေန ဒုတိယံ၊ တတိယေန တတိယံ၊ တတိယေန ဒုတိယ တတိယံ၊ တတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ၊ ငါးချက်။ တတိယေန ပဌမံ၌ ကြိယာဝီသတည်း။ ။ တတိယေန ဒုတိယံ၌ ကြိယာဝီသ၊ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ပဉ္စဝေါကာရ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ။ ။တတိယေန်တတိယံ၌ ဟဒယ ဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ နာမက္ခန္ဓာ။ ။တတိယေန ဒုတိယ တတိယံလည်း အတူ၊တတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ၌ ကြိယာဝီသတည်း။ ။အာရမ္မဏ ပြီး၏။

အဓိပတိ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-ဧကူန ဝီသ။ ။ပဌမေန ပဌမံ၌ ဗိုလ်လေးခု ပြုအပ်သော သာဓိပတိ စိတ္တဇ ရုပ်ကို ကောက်။ ။ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ဗိုလ်လေးခုနှင့် ဗိုလ်လေးခု ပြုအပ်သော သာဓိပတိ စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်။ ။ပဌမေန တတိယံ၌ ဗိုလ်လေးခုကို ကောက်။ ။ပဌမေန ဒုတိယ တတိယံလည်း အတူ၊ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ၌ ဗိုလ်လေးခု ပြုအပ်သော သာဓိပတိ စိတ္တဇ ရုပ်ကို ကောက်။ ။ဤနည်းကို မှီ၍ အကြွင်းကို ကောက်လေ။ ။ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ တဆယ့်လေးချက်၊ သဟဇာတ ဧကဝီသ။ ။ အညမည၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊

ပဌမ တတိယသုံးချက်။ ။ပေါင်း တဆယ့်ခြောက်ချက်။ ။နိဿယ တေဝိသ၊ ဥပနိဿယ တဆယ့်လေးချက်၊ ပုရေဇာတ ကိုးချက်၊ အာသေဝန ခြောက်ချက်၊ကမ္မ နှစ်ဆယ့်သုံးချက်။ ။ဝိပါက၌ ပဌမ ငါးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း– တေရသ။ ။ပဌမတတိယ သုံးချက်မှာ ဝိပါကေ ခန္ဓေစ မဟာ ဘူတေစ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ–ဟု ဟော။ ။အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊ မဂ္ဂတို့မှာ တေဝိသ၊နှစ်ဆယ့်သုံးချက်စီ။ ။သမ္ပယုတ္တ စုဒ္ဒသ၊ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတတို့မှာ တေဝိသ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ စုဒ္ဒသ။

ပဥ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း တဆယ့်သုံးချက်။ ။အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း –တဆယ့် ရှစ်ချက်။ ။ပဌမော ပဌမဿ၌ ကတ္တားကား– ဝိပါက်ဆတ္တိံသ ပစ္စည်း။လ၊၏။ သမ္ပဒါန်ကား–အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ ပဥ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကြဥ်သော ကာမကြိယာ တဆယ်၊ အဘိညာဉ်ဒွေး ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ ထိုကြောင့် အရိယာ ဖလံ ပစ္စဝေက္ခန္တိ၊ ဝိပါကေ ခန္ဓေ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တ တော ဝိပဿန္တိ၊ အဿာဒေတိ၊ အဘိနန္ဒတိ၊ တံအာရဗ္ဘ ရာဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ဥဒ္ဓစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ စေတော ပရိယညာဏေန ဝိပါက စိတ္တသမင်္ဂိဿ စိတ္တံ ဇာနန္တိ၊ ဝိပါကာ ခန္ဓာ စေတော ပရိယညာဏဿ၊ ပုဗ္ဗေနိဝါသာနုဿတိ ညာဏဿ၊ အနာဂတံသ ညာဏဿ၊ အာဝဇ္ဇနာယ အာရမ္မဏ ပစ္စယေန ပစ္စယော–ဟု၊ ၏။ ဝိပါကတိက် ဓမ္မအနုလုံကို မှီ၍ ဟောလေ။

အဓိပတိ၌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း–တဆယ့်ခုနစ်ချက်။ ။အနန္တရ၌ ပဌမငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယခြောက်ချက်၊ ပေါင်း–သောဠသ၊တဆယ့် ခြောက်ချက်။ ။သမနန္တရလည်း နည်းတူ၊ သဟဇာတ တေဝိသ၊ အညမည သောဠသ၊ တဆယ့်ခြောက်ချက်၊ နိဿယ ဆဗ္ဗိသ၊ သဟဇာတတွင် တတိယော ပဌမ တတိယဿ၊ဒုတိယ တတိယော

တတိယဿ၊ ဒုတိယ တတိယော ပဌမ တတိယဿ၊ ဤသုံးချက် တိုးသည်၊ ဥပနိဿယ၌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယလည်း ခြောက်ချက်၊ တတိယလည်း ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း-တဆယ့်ရှစ်ချက်။ ။ပုရေဇာတ၌ တတိယခြောက်ချက်။ ပစ္ဆာဇာတ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယလည်း သုံးချက်၊ တတိယလည်း သုံးချက်၊ ပေါင်း-ကိုးချက်။ ဝိပါကော နဝိပါကဿ၊ ဝိပါကော နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မဿ၊ ဝိပါကော နဝိပါကဿစ နဝိပါကဓမ္မဓမ္မဿစ၊ သုံးချက်တည်း။ ။အာသေဝန၌(ပဌမပုဒ်မရ၊)ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယသုံးချက်၊ပေါင်း-ခြောက်ချက်။ ။ကမ္မ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ စုဒ္ဒသ၊ တဆယ့်လေးချက်။ ။ဝိပါက၌ ပဌမ ငါးချက်။ ။အာဟာရ တေရသ၊ ဣန္ဒြိယ အဋ္ဌာရသ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ တို့မှာ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ပေါင်း-တေရသ။ ။သမ္ပယုတ္တမှာ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-ကိုးချက်။ ။ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း-ဒွါဒသ။ ။အတ္ထိ၊ အဝိဂတတို့မှာ နိဿယအတိုင်း ဆတ္တိံသ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ သောဠသ။ ။နဟေတုမှာ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၌ ဆတ္တိံသတွင် ပကတူပနိဿယ၊ ပဌမော ပဌမ တတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယဿ၊ တတိယော ပဌမ တတိယဿ၊ ဤသုံးချက် တိုး၍ သတ္တဝီသ ထင်ပေသည်၊ကြံလည်း ကြံကြပါလေ။ ။ဝိပါကတိက် ပြီး၏။

ဥပါဒိန္နတ္တိက

ဥပါဒိန္နတိက် ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမပဒ၊ ဒုတိယပဒ၊ တတိယပဒ၊ ဒုတိယ တတိယ ပဒ၊ ပဌမ ဒုတိယပဒ-ဟု ငါးပုဒ်တည်း။ ။ပဌမပဒ၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန တတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမ တတိယံ၊ ပဌမေန ဒုတိယ တတိယံ၊ ငါးချက်။ ။ဒုတိယပဒ၌ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန တတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမ တတိယံ၊ သုံးချက်။ ။တတိယပဒ၌ တတိယေန

ပဌမံ၊ တတိယေန ဒုတိယံ၊ တတိယေန တတိယံ၊ တတိယေန ပဌမ တတိယံ၊ တတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ၊ ငါးချက်။ ။ဒုတိယ တတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယ တတိယေန တတိယံ၊ ဒုတိယ တတိယေန ပဌမ တတိယံ၊ သုံးချက်။ ။ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန တတိယံ၊ ပဌမဒုတိယေန ပဌမတတိယံ၊ သုံးချက်။ ။ပေါင်း ဧကူနဝီသ ဖြစ်သတည်း။

ပဌမ ပဒတွင် ပဌမေန ပဌမံ၌ ကတ္တားကား-အရူပ ဝိပါက်လေးခု၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြည်သော သဟိတ် လောကီဝိပါက် တေရသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ထိုကြောင့် ဝိပါကေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ-ဟု၊ ၏။ ပဌမေန ဒုတိယံ၌ ကတ္တားကား-ဓမ္မအနုလုံ ပဌမေန ပဌမံအတိုင်း။ ။ပဌမေန တတိယံ၌ ဓမ္မအနုလုံ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယံအတိုင်း။ ။ပဌမေန ပဌမ တတိယံ၌ ဤအနုလောမ ပစ္စနိက် ပဌမေန ပဌမံအတိုင်း။ ။ပဌမေန ဒုတိယ တတိယံ၌လည်း ဓမ္မအနုလုံ၊ ပဌမေန ပဌမံအတိုင်း ဓမ္မအနုလုံ ဥပါဒိန္နတိက်ကို မှီ၍ ဟောပါလေ။ ။ဟေတုပစ္စည်း ပြီး၏။

အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ပဌမပဒ၊ ဒုတိယပဒ၊ တတိယပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်း။ ။ပဌမပဒ၌ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန တတိယံ၊ ပဌမေန ဒုတိယ တတိယံ၊ သုံးချက်။ ။ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန တတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမ တတိယံ၊ သုံးချက်။ ။တတိယေန ပဌမံ၊ တတိယေန ဒုတိယံ၊ တတိယေန ပဌမဒုတိယံ၊ သုံးချက်၊ ပေါင်း-ကိုးချက်။ ။ဓမ္မအနုလုံ ပဌမေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ တတိယေန တတိယံအတိုင်း ကောက်၍ ဟောလေ။

အဓိပတိ၌ (ပဌမပုဒ်မရ၊) ဒုတိယပဒ၊ တတိယပဒ၊ ဒုတိယတတိယ ပဒ၊ ဤသုံးပုဒ်သာ ရသတည်း။ ။ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန တတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမ တတိယံ၊ သုံးချက်။ ။ဓမ္မအနုလုံ ဒုတိယေန ဒုတိယံ အတိုင်း ကောက်၍ ဟော။ ။တတိယေန ပဌမံ၊ တတိယေန ဒုတိယံ၊ တတိယေန တတိယံ၊

တတိယေန ပဌမ တတိယံ၊ တတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ၊ ငါးချက်။ ။ဒုတိယ တတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယ တတိယေန တတိယံ၊ ဒုတိယ တတိယေန ပဌမ တတိယံ၊သုံးချက်။ ။ကောဒသ၊ တဆယ့်တချက်ထွက်သတည်း။ ။အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ ကိုးချက်စီ၊ သဟဇာတ ကျေနဝီသ၊ အညမည ကိုးချက်၊ နိဿယ ကျေနဝီသ၊ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ ကိုးချက်စီ။ ။အာသေဝနဌ (ပဌမပုဗ်မရ၊) ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-ခြောက်ချက်။ ။ကမ္မ ကျေနဝီသ၊ ဝိပါကဌ ပဌမ-ငါးချက်၊ (ဒုတိယ မရ၊) တတိယ ငါးချက်၊ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-တေရသ၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့မှာ ကျေနဝီသ၊ သမ္ပယုတ္တမှာ နဝ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ၊အဝိဂတ တို့မှာ ကျေနဝီသ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတတို့မှာ နဝ။ ။အနုလုံ။

ပစ္စနိက် နဟေတုဌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း-တေရသ။ ။နာရမ္မဏဌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-သတ္တရသ။ ။နာဓိပတိဌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ (တတိယနှင့် ဒုတိယ တတိယ ကေန် ဖြစ်၍ မရ၊) ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ကောဒသ။ ။နာနန္တရ၊ နသမနန္တရ၊ နအညမည၊ နဥပနိဿယ သတ္တရသ၊ နပုရေဇာတဌ ကျေနဝီသ၊ နပစ္ဆာဇာတဌလည်း ကျေနဝီသ၊ နာသေဝနဌလည်း ကျေနဝီသ။ ။နကမ္မဌ (ပဌမ မရ၊) ရုပ်သက်သက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ စေတနာ၊ တတိယ သုံးချက်၊ မဂ်စေတနာ၊ နဝိပါကဌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ (ပဌမ ဒုတိယ မရ၊) ပေါင်း-စုဒ္ဒသ။ ။နအာဟာရ၊ နဣန္ဒြိယတို့ဌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ခြောက်ချက်။ ။နဈာနလည်း ခြောက်ချက်၊ နမဂ္ဂဌ နဟေတုအတိုင်း တေရသ။ ။နသမ္ပယုတ္တ သတ္တရသ။ ။နဝိပ္ပယုတ္တဌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ပေါင်း-ကိုးချက်။ ။နောနတ္ထိ၊ နောဝိဂတဌ သတ္တရသ။ ။ဆဝါရ။

ပဥ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း-တဆယ့်သုံးချက်။ ။အာရမ္မဏ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယလည်း ငါးချက်၊ တတိယလည်း ငါးချက်၊ ပေါင်း-တဆယ့်ငါးချက်။ ။အဓိပတိ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း-ကောဒသ။ ။အနန္တရ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ၌ တတိယော ပဌမဿ၊ မဂ်သည် ဖိုလ်အား ဖိုလ်သည် ဖိုလ်ချင်းချင်းအား၊ တတိယော ဒုတိယဿ၊ ယခင့်အရတွင် တိဟိတ်ဘဝင် တေရသကို လောင်း။ ။တတိယော တတိယဿ၊ တတိယော ဒုတိယ တတိယဿ၊ တိဟိတ် ဘဝင် တေရသ။ ။တတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ၊ တတိယ ချင်းချင်းကို ကောက်၊ ငါးချက်၊ ပေါင်း-သောဠသ။ ။သမနန္တရ နည်းတူ။

သဟဇာတ ဧကူနဝီသ၊ အညမည ကိုးချက်။ ။နိဿယ၌ သဟဇာတ တွင် ပဌမော ပဌမဒုတိယဿ၊ ပဌမ တတိယော ပဌမဿ၊ ပဌမ တတိယော ဒုတိယဿ၊ ပဌမ တတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ၊ ဤလေးချက် တိုး၍ တေဝီသ ဖြစ်သတည်း။ ။ဥပနိဿယ၌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ တဆယ့် ရှစ်ချက်။ ။ပုရေဇာတ၌ ပဌမပဒ၊ ဒုတိယပဒ၊ ပဌမ ဒုတိယ ပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်၍ ပဌမ၌ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ၌ ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ၌ ငါးချက်၊ ပေါင်း-သောဠသ။ ။ပစ္ဆာဇာတ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း တဆယ့်ငါးချက်။ ။အာသေဝန၌ (ပဌမ ပဒ၊ တတိယပဒ မရ၊) ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော တတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမ တတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ၊ ငါးချက်သာ ရသည်။ ကမ္မ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယလည်း ငါးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း - ပန္နရသ၊ တဆယ့်ငါးချက်။ ။ဝိပါက၌ ပဌမ ငါးချက်၊ (ဒုတိယပုဒ် မရ၊) တတိယ၌ ငါးချက်၊ ပေါင်း-ဒသ။ ။အာဟာရ၌ ပဌမ ပဒ၊ ဒုတိယ ပဒ၊ တတိယ ပဒ၊ ပဌမ ဒုတိယ ပဒ-ဟု လေး

ပဒတည်း။ ။ပဌမပဒ၌ ငါးချက်၊ ဒုတိယပဒ၌လည်း ငါးချက်၊ တတိယပဒ၌လည်း ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ပဒ၌လည်း ငါးချက်၊ ပေါင်း–ဝိသ ဖြစ်သတည်း။ ။ဈာနိန္ဒြိယ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယလည်း ငါးချက်၊ ပေါင်း–တေရသ။ ။ဈာန၊ မဂ္ဂတို့လည်း တေရသ။ ။သမ္ပယုတ္တ နဝ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း–သောဠသ၊ တဆယ့်ခြောက်ချက်။

အတ္ထိပစ္စည်း၌ ပဌမ ပဒ၊ ဒုတိယ ပဒ၊ တတိယ ပဒ၊ ပဌမ တတိယ ပဒ၊ ဒုတိယ တတိယ ပဒ၊ ပဌမ ဒုတိယ ပဒ၊ ပဌမ ဒုတိယ တတိယ ပဒ–ဟု ခုနစ်ပဒတည်း။ ။ပဌမော ပဌမဿ၌ ဥပါဒိန္န၊ ပါဒါနိယော ဓမ္မော နဥပါဒိန္နု ပါဒါနိယဿ ဓမ္မဿ၊ သဟဇာတံ၊ ပုရေဇာတံ၊ ပစ္ဆာဇာတံ၊ အာဟာရံ၊ အနုလုံ–ပဌမော ဒုတိယဿ နှင့် တတိယဿမှာ ပုရေဇာတ အတိုင်း ကောက်၍ ဟော။

ပဌမော ဒုတိယဿ၌ သဟဇာတံ၊ ပုရေဇာတံ၊ ပစ္ဆာဇာတံ၊ အာဟာရံ၊ ဣန္ဒြိယံ၊ ပဌမော ပဌမဿနှင့် တတိယဿ အတိုင်း ဟော။ပဌမော တတိယဿ၌ သဟဇာတံ၊ပုရေဇာတံ၊ပစ္ဆာဇာတံ၊ အာဟာရံ၊ ဣန္ဒြိယံ၊ ပဌမော ဒုတိယဿအတိုင်း ဟော။ ပဌမော ပဌမ တတိယဿ၌ သဟဇာတံ၊ပုရေဇာတံ၊ပစ္ဆာဇာတံ၊ အာဟာရံ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ အတိုင်းဟော။ပဌမော ဒုတိယ တတိယဿ၌ သဟဇာတံ၊ ပုရေဇာတံ၊ ပစ္ဆာဇာတံ၊ အာဟာရံ၊ ဣန္ဒြိယံ၊ ပဌမော ပဌမဿအတိုင်း ဟော။ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယဿ၌ ပုရေဇာတံ၊ ပဌမော တတိယဿအတိုင်း ဝတ္ထု၊ အနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယာနံ ခန္ဓာနံ– ဟု ဟော၊ ဓမ္မအနုလုံမှာ လေးချက်သာ ထွက်သည်၊ ဤ၌မူကား ခြောက်ချက် ထွက်သည်။ ။ဓမ္မအနုလုံ ရလျှင် လွယ်၏။ ၊ပဌမခြောက်ချက်။

အနုပါဒိန္နု ပါဒါနိယော ဓမ္မော နဥပါဒိန္နု ပါဒါနိယဿ ဓမ္မဿ၊ သဟဇာတံ၊ ပုရေဇာတံ၊ ပစ္ဆာဇာတံ၊အာဟာရံ၊ အနုလုံ

ဒုတိယော ဒုတိယဿအတိုင်း အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယော ဓမ္မာ အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယဿ၊ ပုရေဇာတံ၊ ပစ္ဆာဇာတံ၊ အာဟာရံ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ အတိုင်း။ ။အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယော ဓမ္မာ နအနုပါဒိန္နအနုပါဒါနိယဿ၊ သဟဇာတံ၊ ပုရေဇာတံ၊ ပစ္ဆာဇာတံ၊ အာဟာရံ၊ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿအတိုင်း ဟော။ ။အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယော ဓမ္မာ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယဿစ နအနုပါဒိန္နအနုပါဒါနိယဿစ၊ သဟဇာတံ၊ ပုရေဇာတံ၊ ပစ္ဆာဇာတံ၊ အာဟာရံ၊ဒုတိယော ဒုတိယဿအတိုင်း ဟော။ ။အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယော ဓမ္မာ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယဿစ နအနုပါဒိန္နအနုပါဒါနိယဿစ၊ပုရေဇာတံ၊ ပစ္ဆာဇာတံ၊ အာဟာရံ၊ဒုတိယော ပဌမဿ အတိုင်း ဟော။ ။ဒုတိယ ငါးချက်။

အနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယော ဓမ္မာ န ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယဿ၊ သဟဇာတံ၊ သဟဇာတ အချင်းချင်းမှာ သဟဇာတ၊ ဒုတိယအား ပစ္ဆာဇာတ။ ။အနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယော ဓမ္မာ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယဿ၊ သဟဇာတံ၊ ပစ္ဆာဇာတံ။ ။အနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယော ဓမ္မာ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယဿ၊သဟဇာတံ၊ပစ္ဆာဇာတံ၊အနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယော ဓမ္မာ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယဿစ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယဿစ၊ သဟဇာတံ၊ ပစ္ဆာဇာတံ၊အနုလုံ တတိယော ဒုတိယဿအတိုင်း။ အနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယော ဓမ္မာ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယဿစ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယဿစ၊ပစ္ဆာဇာတံ၊ တတိယော ပဌမဿ အတိုင်း။ ။အနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယော ဓမ္မာ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယဿစ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယဿစ၊ သဟဇာတံ၊ တတိယော တတိယဿ အတိုင်း။ ။တတိယ ခြောက်ချက်။ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယော စ အနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယော စ ဓမ္မာ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယဿ။ သဟဇာတံ၊ ပုရေဇာတံ၊ ဓမ္မအနုလုံ ပဌမတတိယော တတိယဿအတိုင်း။ ။ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယော စ အနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယော စ ဓမ္မာ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယဿ၊ သဟဇာတံ၊ ပုရေဇာတံ၊ ပစ္ဆာဇာတံ၊ဣန္ဒြိယံ၊ဓမ္မအနုလုံ

ပဌမတတိယဿ အတိုင်း။ ။ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယော စ အနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယော စ မမ္မွာ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယဿ၊ ပစ္ဆာ ဇာတံ၊ဣန္ဒြိယံ၊ မမ္မွအနုလုံ ပဌမဿအတိုင်း။ ။ဥပါဒိန္နုပါဒါနိ ယော စ အနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယော စ မမ္မွာ။ (ပဌမ တတိယဿ မရ။) နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယဿစ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယဿ စ။ ပစ္ဆာဇာတံ၊ဣန္ဒြိယံ၊ ပဌမဿအတိုင်း။ ။ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယော စ အနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယော စ မမ္မွာ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယဿစ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယဿစ သဟဇာတံ၊ပုရေဇာတံ၊ တတိယဿ အတိုင်း။ (လောကုတ္တရာခဏ၌ ကမ္မဇ ဩဇာအာဟာရသတ္တိ မရ သင့်သောကြောင့် ပစ္ဆာဇာတ အာဟာရ မိဿကကို မဟော သတည်း။) ပဌမတတိယ ခြောက်ချက်။

အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယော စ အနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယော စ မမ္မွာ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယဿ။ သဟဇာတံ၊ ပစ္ဆာဇာတံ၊ အာဟာရံ၊ အနုလုံ ဒုတိယတတိယော ဒုတိယဿ အတိုင်း။ ။အနုပါဒိန္နု ပါဒါနိယော စ အနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယော စ မမ္မွာ နအနုပါဒိန္နု ပါဒါနိယဿ။ ပစ္ဆာဇာတံ၊ အာဟာရံ၊ အနုလုံ ပဌမဿအတိုင်း။ အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယော စ အနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယော စ မမ္မွာ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယဿ၊ သဟဇာတံ၊ ပစ္ဆာဇာတံ၊ အာ ဟာရံ၊ အနုလုံ ပဌမဿအတိုင်း။ ။အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယော စ အနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယော စ မမ္မွာ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယဿစ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယဿစ၊ သဟဇာတံ၊ ပစ္ဆာဇာတံ၊ အာ ဟာရံ၊ အနုလုံ ဒုတိယဿအတိုင်း။ ။အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယော စ အနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယော စ မမ္မွာ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယဿစ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယဿစ၊ ပစ္ဆာဇာတံ၊အာဟာရံ၊ပဌမဿ အတိုင်း ဟော။ ။အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယော စ အနုပါဒိန္န အနုပါဒါ နိယော စ မမ္မွာ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယဿစ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိ ယဿစ။ (ဤပုဒ်ကို မရ။) ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်။

ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယောစ အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယောစ ဓမ္မာ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယဿ ဓမ္မဿ၊ သဟဇာတံ၊ ပုရေဇာတံ၊ ပစ္ဆာဇာတံ၊ အာဟာရံ၊ ဓမ္မအနုလုံ ပဌမဒုတိယော ဒုတိယဿအတိုင်း ဟော။ ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယောစ အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယောစ ဓမ္မာ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယဿ၊ ပုရေဇာတံ၊ ပစ္ဆာဇာတံ၊ အာဟာရံ၊ ဣန္ဒြိယံ၊ ဓမ္မအနုလုံ ပဌမဒုတိယော ပဌမဿအတိုင်း။ •ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယောစ အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယောစ ဓမ္မာ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယဿ၊ သဟဇာတံ၊ပုရေဇာတံ၊ပစ္ဆာဇာတံ၊အာဟာရံ၊ ဣန္ဒြိယံ၊ ဓမ္မအနုလုံ ပဌမဒုတိယော ပဌမဒုတိယဿ အတိုင်း။ ။ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယော စ အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယော စ ဓမ္မာ န ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယဿစ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယဿစ၊ သဟဇာတံ၊ ပုရေဇာတံ၊ ပစ္ဆာဇာတံ၊ အာဟာရံ၊ ဓမ္မ အနုလုံ ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယဿ အတိုင်း။ ။ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယောစ အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယောစ ဓမ္မာ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယဿစ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယဿစ၊ ပုရေဇာတံ၊ပစ္ဆာဇာတံ၊ အာဟာရံ၊ ဣန္ဒြိယံ၊ ပဌမဒုတိယော ပဌမဿအတိုင်း။ ပဌမဒုတိယ ငါးချက်။ ။ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယောစ အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယောစ အနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယောစ ဓမ္မာ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယဿ (မရ။) နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယဿ၊ ပစ္ဆာဇာတံ၊ အာဟာရံ၊ဣန္ဒြိယံ။ ဓမ္မအနုလုံ ပဌမဒုတိယတတိယော ပဌမဿအတိုင်းဟော။ ။ပဌမဒုတိယ တတိယော နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယဿ။အတူတူ။ ။ပဌမဒုတိယတတိယော နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယဿစ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယဿစ၊ ပစ္ဆာဇာတံ၊ အာဟာရံ၊ ဣန္ဒြိယံ။ အနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယာ ခန္ဓာစ ကဗဠီကာရော အာဟာရောစ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယဿ ကဋတ္တာရူပါနံ အတ္ထိပစ္စယေန ပစ္စယော။ ။ဓမ္မအနုလုံမှာ တချက်သာ။ ဤဓမ္မ အနုလောမ ပစ္စနိက်၌ သုံးချက်ထွက်သည်၊သုံးချက်အတူ။ ပေါင်း အတ္ထိပစ္စည်း၌ ပဥ္စတိံသ-သုံးဆယ့်ငါးချက်၊

နဟေတုယာ ဆတ္တိံသ။ လ။ နသဟဇာတေ အဋ္ဌာရသ၊ နော အတ္ထိယာ အဋ္ဌာရသ၊ နောနတ္ထိယာ၊ နောဝိဂတေ ဆတ္တိံသ၊ နော အဝိဂတေ အဋ္ဌာရသ။ စာမှာ သင်္ချာမရှိ၊ ကြည့်သော ထုတ်ရသည်၊ ကြီလည်း ကြီကြပါ။ ။ဥပါဒိန္နတိက် ပြီး၏။ ။သံကိလိဋ္ဌတိက်မှာ ကုသလတိက်နှင့် အလားတူ၍ ကြည့်နိုင်ကောင်းပြီ။

ဝိတက္ကတ္တိက

ဝိတက္ကတိက် ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမပဒ၊ ဒုတိယပဒ၊ တတိယပဒ၊ ပဌမတတိယပဒ၊ ဒုတိယတတိယပဒ၊ ပဌမဒုတိယပဒ၊ ပဌမ ဒုတိယ တတိယပဒ-ဟု ခုနစ်ပုဒ်တည်း။ ပဌမပဒ၌ သဝိတက္က သဝိစာရံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နသဝိတက္က သဝိစာရော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ သဝိတက္က သဝိစာရေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝိတက္ကော စ ဝိစာရော စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဥ္စ ရူပံ၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ သဝိတက္က သဝိ စာရေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝိတက္ကော စ ဝိစာရော စ ကဋတ္တာ စ ရူပံ။ ။ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ ပဌမေန တတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမတတိယံ၊ ပဌမေန ဒုတိယတတိယံ၊ ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ။ ပဌမေန ပဌမ ဒုတိယ တတိယံ။

ပဌမေန ပဌမဒုတိယတတိယံ၌ ကတ္တားကား-သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရပဋိသန္ဓေ ကိုးခု၊ ဝိတက်ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။၏။ ထိုကြောင့် သဝိတက္က သဝိစာရံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ န သဝိတက္က သဝိစာရော စ နအဝိတက္က ဝိစာရမတ္တော စ နအဝိတက္က အဝိစာရော စ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဟေတုပစ္စယာ။ သဝိတက္က သဝိစာရေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝိစာရော။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ။ လ။ ဝိစာရော-ဟု။ ၏။ ။ ပဌမ ခုနစ်ချက်။

ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန တတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမတတိယံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယ တတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမဒုတိယတတိယံ၊ ဤသတ္တမပဒ၌လည်း

ဝိတက်ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစာရ ပဋ္ဌယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဝိတက္ကံ ပဋိစ္စ ဝိစာရော–ဟု’၏။ ။ဒုတိယ ခုနစ်ချက်။

တတိယေန တတိယံ၊ တတိယေန ပဌမံ၊ တတိယေန ဒုတိယံ၊ တတိယေန ပဌမတတိယံ၊တတိယေန ဒုတိယတတိယံ၊တတိယေန ပဌမဒုတိယံ၊တတိယေန ပဌမဒုတိယတတိယံ။ ။တတိယေန ပဌမဒုတိယတတိယံ၌ **ကတ္တားကား**– သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ ကိုးခု၌ရှိသော ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစာရ ပဋ္ဌယုပ္ပန် ။လ၊၏။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ ဝိစာရော–ဟု။၏။ ။တတိယ ခုနစ်ချက်။

ပဌမ တတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမ တတိယေန ဒုတိယံ၊ ပဌမ တတိယေန တတိယံ၊ ပဌမတတိယေန ပဌမတတိယံ၊ ပဌမ တတိယေန ဒုတိယတတိယံ၊ ပဌမတတိယေန ပဌမဒုတိယံ၊ ပဌမ တတိယေန ပဌမဒုတိယတတိယံ။ ။ဤသတ္တမပဒ၌ **ကတ္တားကား** – သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရပဋိသန္ဓေ ကိုးခု၊ ဝိတက်ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ နာမက္ခန္ဓာ၊ ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစာရ ပဋ္ဌယုပ္ပန်။လ။၏။သဝိတက္က သဝိစာရေ ခန္ဓေစ ဝတ္ထုံစ ပဋိစ္စ ဝိစာရော–ဟု။၏။ ။ပဌမတတိယ ခုနစ်ချက်။

ဒုတိယတတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယတတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယ တတိယေန တတိယံ။ ဒုတိယ တတိယေန ပဌမတတိယံ၊ ဒုတိယ တတိယေန ဒုတိယတတိယံ၊ ဒုတိယတတိယေန ပဌမဒုတိယံ၊ ဒုတိယတတိယေန ပဌမဒုတိယတတိယံ။ ဤသတ္တမပဒ၌ **ကတ္တားကား**–သဟိတ်သဝိတက္က သဝိစာရပဋိသန္ဓေကိုးခု၌ရှိသော ဝိတက် ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစာရ ပဋ္ဌယုပ္ပန်။လ။၏။ ထိုကြောင့် ဝိတက္ကဉ္စ ဝတ္ထုံစ ပဋိစ္စ ဝိစာရော–ဟု၊၏။ ။ဒုတိယတတိယ ခုနစ်ချက်။

ပဌမဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ပဌမဒုတိယေန တတိယံ၊ ပဌမဒုတိယေန ပဌမတတိယံ၊ ပဌမဒုတိယေန ဒုတိယ

တတိယံ၊ ပဌမဒုတိယေန ပဌမဒုတိယံ၊ ပဌမဒုတိယေန ပဌမဒုတိယ တတိယံ။ ဤသတ္တမဠ္ဌ ကတ္တားကား-သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ ကိုးခု၊ ဝိတက်ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ ဝိတက်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ထိုကြောင့် သဝိတက္က သဝိစာရေ ခန္ဓေစ ဝိတက္ကဉ္စ ပဋိစ္စ ဝိစာရော၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ သဝိတက္က သဝိစာရေ ခန္ဓေစ ဝိတက္ကဉ္စ ပဋိစ္စ ဝိစာရော-ဟူ။၏၊ပဝတ္တိကို အလျှင် ကောက်ပါလေ။ ပဌမဒုတိယ ခုနစ်ချက်။

ပဌမဒုတိယတတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမဒုတိယတတိယေန ဒုတိယံ၊ ပဌမဒုတိယတတိယေန တတိယံ၊ပဌမဒုတိယတတိယေန ပဌမတတိယံ၊ပဌမဒုတိယတတိယေန ဒုတိယတတိယံ၊ပဌမဒုတိယတတိယေန ပဌမဒုတိယံ၊ ပဌမဒု(တိ)ယတတိယေန ပဌမဒုတိယတတိယံ။ ဤသတ္တမပဒ၌ ကတ္တားကား- သဝိတက္က သဝိစာရ ပဋိသန္ဓေ ကိုးခု၊ ဝိတက် ဝိစာရကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ၊ ဝိတက်၊ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဌမ ဒုတိယ တတိယ ခုနစ်ချက်။ ။ပေါင်း- သတ္တသတ္တာ နဝါစာလီသ၊ လေးဆယ့် ကိုးချက်။ ။ဓမ္မအနုလုံကို ရလျှင် ဤခံမ္မာနုလောမ ပစ္စနိက်၌ မခက်ခဲ၊ ဓမ္မအနုလုံကို လေ့လာ ကြံဆောင်လေ။ ။အာရမ္မဏ အစရှိသော ပစ္စည်း တို့၌လည်း ဤနည်းကို မှီ၍ ကြံကြပါလေ။

ပဥ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ ပဒ၊ ဒုတိယ ပဒ၊ တတိယ ပဒ-ဟု သုံးပဒ တည်၍ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော တတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမ တတိယဿ၊ ပဌမော ဒုတိယ တတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယ တတိယဿ၊ ခုနစ်ချက်။ ။ဤသတ္တမ ပဒ၌ ကတ္တားကား-သဟိတ် သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် လေးဆယ့် ခုနစ်ခု စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ ရှိသော လောဘမူ ဖြစ်အံ့၊ လောဘ မောဟ၊ ဒေါသမူဖြစ်အံ့၊ ဒေါသ မောဟ၊ မောဟမူ ဖြစ်အံ့၊ မောဟ၊ ဒွိဟိတ် ဖြစ်အံ့၊

အလောဘာ အဒေါသ၊ တိဟိတ်ဖြစ်အံ့၊ အလောဘာ အဒေါသ အမောဟ၊ ဤဟိတ်တပါး နှစ်ပါး သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန် ကား-သမ္ပယုတ် ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေ ကောက်မြဲ။ သဝိတက္က သဝိစာရာ ဟေတူ ဝိစာရဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော-ဟု၊ ၏။ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော တတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမ တတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ၊ ငါးချက်။ ၊တတိယော ပဌမဿ၊ တတိယော ဒုတိယဿ၊တတိယော ပဌမဒုတိယဿ သုံးချက်၊ ပေါင်း-ရှစ်ဆယ့် ငါးချက်။ ။ဟေတု ပစ္စည်းပြီး၏။

အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ပဌမ ပဒ၊ဒုတိယပဒ၊ တတိယ ပဒ၊ဒုတိယ တတိယ ပဒ၊ ပဌမ ဒုတိယ ပဒ-ဟု ငါးပုဒ်တည်း။ ။ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော တတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမ တတိယဿ၊ ပဌမော ဒုတိယ တတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယ တတိယဿ၊ ခုနစ်ချက်။ ။ ဤသတ္တမ ပဒ၌ ကတ္တားကား - သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် ငါးဆယ့် ငါးခု၊ ဝိတက်ဝိစာရ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မနော ဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမဇော တနယုတ် သုံး ဆယ်၊ တဒါရုံ ကောဒသ၌ ရှိသော ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ထိုကြောင့် ဒါနံ ဒတွာ သီလံ သမာဒိယိတွာ ဥပေါသထ ကမ္မံ ကတွာ တံ ပစ္စဝေက္ခတိ၊တံအာရဗ္ဘ ဝိစာရော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ အစရှိသည် ဖြင့်။၏။ ဤသတ္တမ ပဒါဝသာနသည် ဓမ္မအနုလုံမှာ မရှိ၊ ကွင်းသော ခြောက်ပုဒ်မှာ ဓမ္မအနုလုံ၌ ရှိပြီ။ ။ခုနစ်ချက်။

ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော တတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမ တတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ၊ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယ တတိယဿ၊ ဤ၌လည်း သမ္ပဒါန်မှာ ဝိစာရကိုကောက်။ ။ဒုတိယ ခုနစ်ချက်။ ။တတိယော ပဌမဿ၊ တတိယော ဒုတိယဿ၊

တတိယော တတိယဿ၊တတိယော ပဌမ တတိယဿ၊တတိယော ဒုတိယ တတိယဿ၊ တတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ၊ တတိယော ပဌမ ဒုတိယ တတိယဿ၊ ဤသတ္တမ ပဒ၌လည်း ဝိစာရကို ကောက်။ ။တတိယ ခုနစ်ချက်။ ။ဒုတိယ တတိယော ပဌမဿ၊ ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယ တတိယော တတိယဿ၊ ဒုတိယ တတိယော ပဌမ တတိယဿ၊ ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယ တတိယဿ၊ ဒုတိယ တတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယ တတိယော ပဌမ ဒုတိယ တတိယဿ၊ ဤ၌လည်း သမ္ပဒါန်မှာ ဝိစာရကို ကောက်။ ။ဒုတိယ တတိယ ခုနစ်ချက်။ ။ပဌမ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ပဌမ ဒုတိယော တတိယဿ၊ ပဌမ ဒုတိယော ပဌမ တတိယဿ၊ ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယဿ၊ ပဌမ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ၊ ပဌမ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယ တတိယဿ၊ ပဌမ ဒုတိယ ခုနစ်ချက်။ ။အဖျားတချက်စီသာ ဓမ္မအနုလုံ၌ မပါ၊ အကြွင်း ခြောက်ချက်စီမှာ ဓမ္မအနုလုံ၌ ပါပြီ။ ။ပေါင်း – အာရမ္မဏ၌ သတ္တပဉ္စ ပဉ္စာတြိသ၊ သုံးဆယ့်ငါးချက်။

အဓိပတိ၌ ပဌမပဒ၊ ဒုတိယပဒ၊ တတိယပဒ၊ ဒုတိယ တတိယ ပဒ၊ ပဌမ ဒုတိယ ပဒ – ဟု ငါးပုဒ်တည်း။ ။ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော တတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမ တတိယဿ၊ပဌမော ဒုတိယတတိယဿ၊ပဌမောပဌမဒုတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမဒုတိယတတိယဿ၊ပဌမခုနစ်ချက်။ ။ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော တတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမ တတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဒုတိယဿ၊ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယ တတိယဿ၊ ဒုတိယ ခုနစ်ချက်။ ။တတိယော ပဌမဿ၊တတိယော ဒုတိယဿ၊ တတိယော တတိယဿ၊တတိယော ပဌမတတိယဿ၊တတိယော ဒုတိယတတိယဿ၊ တတိယော ပဌမဒုတိယဿ၊ တတိယော ပဌမဒုတိယတတိယဿ။ တတိယ ခုနစ်ချက်။ဤနည်းအတူ ဒုတိယ

တတိယ၌လည်း ခုနစ်ချက်၊ ပဌမဒုတိယ၌လည်း ခုနစ်ချက်၊ ပေါင်း-ပဉ္စတိံသ၊ သုံးဆယ့် ငါးချက်။ ။အဓိပတိပြီး၏။

အနန္တရ၌လည်း ငါးပဒတည်း။ ။ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော တတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမ တတိယဿ၊ ပဌမော ဒုတိယ တတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယ တတိယဿ၊ ပဌမ ခုနစ်ချက်။ ။ဤသတ္တမ ပဒ၌ ကတ္တားကား-ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြည်သော ရှေးရှေးသော သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် ငါးဆယ့်လေးခု၊ ဝိစာရကြည်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းဒွေး ကြည်သော ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့်တကွ နောက်နောက်သော သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းဒွေး ကြည်သော သဝိတက္က သဝိစာရစိတ် ငါးဆယ့်သုံးခု၌ ရှိသော ဝိစာရ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ထိုကြောင့် သဝိတက္က သဝိစာရော ဓမ္မော နသဝိတက္က သဝိစာရဿ၊ နအဝိတက္က ဝိစာရ မတ္တဿ၊ နအဝိတက္က အဝိစာရဿ ဓမ္မဿ အနန္တရ ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ပုရိမာ ပုရိမာ သဝိတက္က သဝိစာရာ ခန္ဓာ ပစ္ဆိမဿ ပစ္ဆိမဿ ဝိစာရဿ အနန္တရ ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ အနုလောမံ ဂေါတြဘုဿ ဝိစာရဿ၊ အနုလောမံ ဝေါဒါနဿ ဝိစာရဿ၊ ဂေါတြဘု သဝိတက္က သဝိစာရဿ မဂ္ဂဿ ဝိစာရဿ၊ ဝေါဒါနံ သဝိတက္က သဝိစာရဿ မဂ္ဂဿ ဝိစာရဿ၊ အနုလောမံ သဝိတက္က သဝိစာရာ ဖလသမာပတ္တိယာ ဝိစာရဿ-ဟု ဟောတော်မူအပ်၏။ ဒုတိယ၌လည်း ခုနစ်ချက်၊ တတိယ၌လည်း ခုနစ်ချက်၊ ဒုတိယ တတိယ၌လည်း ခုနစ်ချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ၌လည်း ခုနစ်ချက်၊ ပေါင်း-ပဉ္စတိံသ ဖြစ်သတည်း။ ။သမနန္တရ၌လည်း နည်းတူ။

သဟဇာတ၌ ပဌမပဒ၊ ဒုတိယ ပဒ၊ တတိယ ပဒ၊ ပဌမတတိယ ပဒ၊ ဒုတိယ တတိယ ပဒ၊ ပဌမ ဒုတိယပဒ၊ ပဌမ ဒုတိယတတိယ ပဒ-ဟု ခုနစ်ပုဒ်တည်း။ ။ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော တတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမ တတိယဿ၊ ပဌမော ဒုတိယ

တတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယ တတိယဿ၊ ခုနစ်ချက်။ ။ပဋိစ္စဝါရ အတိုင်း သတ္တ သတ္တာ နဝါ စာလီသ၊ အညမညဉ္စလည်း သတ္တ သတ္တာ နဝါစာလီသ၊နိဿယ၌ သတ္တသတ္တာ နဝါစာလီသ။ ။ဥပနိဿယ၌ ပဌမ ပဒ၊ ဒုတိယပဒ၊ တတိယ ပဒ၊ ဒုတိယ တတိယ ပဒ၊ ပဌမ ဒုတိယ ပဒ-ဟု ငါးပဒ တည်း။ ထိုငါးပုဒ်တို့တွင် တပုဒ်တပုဒ်၌ ခုနစ်ချက်စီ ထွက်သော ကြောင့် သတ္တပဉ္စ ပဉ္စာတြိံသ၊ သုံးဆယ့်ငါးချက် ထွက်သတည်း။

ပုရေဇာတ၌ အဝိတက္က အဝိစာရ တပုဒ်သာ ရသတည်း။ အဝိတက္က အဝိစာရော ဓမ္မော နသဝိတက္က သဝိစာရဿ၊ နအဝိ တက္က ဝိစာရမတ္တဿ၊ နအဝိတက္က အဝိစာရဿ၊ နသဝိတက္က သဝိစာရဿစ နအဝိတက္က အဝိစာရဿစ၊ နအဝိတက္က ဝိစာရ မတ္တဿစ နအဝိတက္က အဝိစာရဿစ၊ နသဝိတက္က သဝိစာရဿစ နအဝိတက္က ဝိစာရမတ္တဿစ၊ နသဝိတက္က သဝိစာရဿစ နအဝိ တက္က ဝိစာရမတ္တဿစ နအဝိတက္က အဝိစာရဿစ၊ ခုနစ်ချက်။ ။ ဤအဆုံး အဝသာနမှာ သမ္ဗန္ဓါနုံ ဝိစာရ။

ပစ္ဆာဇာတ၌ ပဌမပဒ၊ ဒုတိယ ပဒ၊ တတိယ ပဒ၊ ဒုတိယ တတိယ ပဒ၊ ပဌမ ဒုတိယပဒ၊ ပေါင်း-ငါးပဒတည်း။ ။သဝိတက္က သဝိစာရော ဓမ္မော နသဝိတက္က သဝိစာရဿ၊ နအဝိတက္က ဝိစာရ မတ္တဿ၊ နသဝိတက္က သဝိစာရဿစ နအဝိတက္က ဝိစာရမတ္တဿစ၊ သုံးချက်။ ။ဒုတိယ၌လည်း နည်းတူ သုံးချက်၊ တတိယ၌လည်း သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ၌လည်း သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ၌လည်း သုံးချက်၊ သုံးချက် ငါးလီ၊ တဆယ့် ငါးချက်။

အာသေဝန၌ ပဌမ ခုနစ်ချက်၊ ဒုတိယ ခုနစ်ချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ခုနစ်ချက်၊ ကော တိ သ။ ။ကမ္မ၌ ပဌမ ပဒ၊ ဒုတိယပဒ၊ တတိယ ပဒ-ဟု သုံးပဒ တည်း။ ။ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော တတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမ တတိယဿ၊ ပဌမော ဒုတိယ

တတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယ တတိယဿ၊ ပဌမ ခုနစ်ချက်။ ။ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော တတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမ တတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယ ငါးချက်။ ။တတိယော ပဌမဿ၊ တတိယော ဒုတိယဿ၊ တတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ၊ တတိယ သုံးချက်။ ။ပေါင်း–ပန္နရသ၊ တဆယ့်ငါးချက်။

ဝိပါကဌ္ဌ ပဌမ ခုနစ်ချက်၊ ဒုတိယလည်း ခုနစ်ချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ခုနစ်ချက်၊ ပေါင်း–ဧကတိံသ–သုံးဆယ့်တချက်။ ။အာဟာရဌ္ဌ ပဌမ ပဒ၊ ဒုတိယ ပဒ၊ တတိယ ပဒ၊ သုံးပါးတည်း၊ ပဌမ ခုနစ်ချက်။ ။ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော တတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမ တတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယ ငါးချက်။ ။တတိယော ပဌမဿ၊ တတိယော ဒုတိယဿ၊ တတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ၊ တတိယ သုံးချက်။ ။ပေါင်း–တဆယ့်ငါးချက်။ ။ဣန္ဒြိယဌ္ဌ လည်း နည်းတူ တဆယ့်ငါးချက်။ ဈာနဌ္ဌ ငါးပဒတည်း။ ပဌမ ခုနစ်ချက်၊ ဒုတိယ လည်း ခုနစ်ချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ လည်း ငါးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ခုနစ်ချက်–သုံးဆယ့်တချက်တည်း။ ။မဂ္ဂဌ္ဌ ပဒလေးချက်တည်း။ ပဌမ ခုနစ်ချက်၊ ဒုတိယလည်း ခုနစ်ချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ တတိယဿ မရှ၍ ခြောက်ချက်သာတည်း။ ပေါင်း–တေဝီသ နှစ်ဆယ့် သုံးချက်။ ။သမ္ပယုတ္တဌ္ဌ ငါးပဒတည်း။ ပဌမ ခုနစ်ချက်၊ ဒုတိယလည်း ခုနစ်ချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ ခုနစ်ချက်၊ ပေါင်း အဋ္ဌဝီသ–နှစ်ဆယ့် ရှစ်ချက်။ ။ဤကား မှတ် ဝိစာရကြောင့် များသည်၊ သတိပြု၍ ဟောလေ။

သမ္ပယုတ္တဌ္ဌလည်း ပဒငါးပါးတည်း။ ပဌမပဒဌ္ဌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော တတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမ တတိယဿ၊ ပဌမော ဒုတိယ တတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယ တတိယဿ၊ ခုနစ်ချက်။ ဤသဗ္ဗမပဒ၌ သမ္ပဒါန်

ကား-တိက်မှတ် ဝိစာရတည်း။ဒုတိယလည်း ခုနစ်ချက်။တတိယော ပဌမဿ၊ တတိယော ဒုတိယဿ၊ တတိယော တတိယဿ၊ တတိယော ပဌမတတိယဿ၊ တတိယော ပဌမဒုတိယဿ၊ တတိယ ငါးချက်။ ဒုတိယ တတိယလည်း ငါးချက်။ပဌမဒုတိယော ပဌမဿ၌ သမ္မဒါန်ကား-တိက်မှတ် ဝိစာရတည်း။ ဤပဌမ ဒုတိယ ပဒ၌ တိက်မှတ် ဝိစာရကို ရ၍ ခုနစ်ချက် ထွက်သတည်း။ ပေါင်း ဧကူနတိံသ။ ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ပဒငါးချက်၊ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊တတိယ ခုနစ်ချက်၊ ဒုတိယတတိယ သုံးချက်၊ပဌမဒုတိယ သုံးချက်။ ပေါင်း ဧကူနဝီသ။ အတ္ထိ၊အဝိဂတ လေးဆယ့်ကိုးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ ပဉ္စတိံသ။

နဟေတုယာ နဝါစာလီသ။ အတ္ထိပစ္စည်း၌ သတ္တ စတ္တာလီသတွင် နှစ်ချက်တိုး၍ နဝါစာလီသ ဖြစ်သတည်း။ ပဌမဒုတိယော ပဌမတတိယဿ တချက်၊ပဌမဒုတိယတတိယော ပဌမတတိယဿ တချက်၊ ဤနှစ်ချက်ကို အတ္ထိပစ္စည်း၌ မရအပ်၊ပကတူပတွင်သွင်း၍ ဤအနုလောမပစ္စနိက်၌ ရအပ်၏၊ ရသောကြောင့် နဝါစာလီသ ဖြစ်သတည်း။နသဟဇာတေ ပဉ္စတိံသ၊နောအဝိဂတေ ပဉ္စတိံသ၊ ပကတူပနိဿယတည်း။ ။ဝိတက္ကတိက်ပြီး၏။ ။ဤနည်းကို မှီ၍ တိက်ကုန်အောင်ကြံ၍ ဟောကြပါလေ။

ဓမ္မာနုလောမပစ္စနီယ တိကပဋ္ဌာန်း ပြီး၏။

၁၄-ဓမ္မာနုလောမ ပစ္စနီယ-ဒုက ပဋ္ဌာန်း

ဟေတုဒုက

ဓမ္မာနုလောမပစ္စနီယ ဒုကပဋ္ဌာန်း ဟေတုဂေါစ္ဆက ဟေတုဒုက် ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ဟေတုပဒ၊ နဟေတုပဒ၊ ဟေတု နဟေတု ပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း။ ဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ သမ္ပယုတ္တကာ ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ သမ္ပယုတ္တကာ ခန္ဓာ ကဋတ္တာစ ရူပံ။ 'ဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နနဟေတု ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ အလောဘံ ပဋိစ္စ အဒေါသော အမောဟော (စက္ကံ ဗန္ဓိတဗ္ဗံ) လောဘံ ပဋိစ္စ မောဟော။ မောဟံ ပဋိစ္စ လောဘော။ ဒေါသံ ပဋိစ္စ မောဟော၊ မောဟံ ပဋိစ္စ ဒေါသော၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ။ အနုလုံဝိဘင်း အကောက်အတိုင်း။ နနဟေတု အရကား ဟိတ်ခြောက်ပါးတည်း။ ရှေ့နောက်ပြန်၍ ဟောသည်သာ ထူးသည်၊ ဓမ္မအနုလုံအတိုင်းပင်။ ။ဟေတုယာ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။ သဟေတုကအစရှိသော ဒုက်တို့၌လည်း ဓမ္မအနုလုံအတိုင်း ပြန်၍ ဟောသည်သာ ထူးသတည်း။ ။ဟေတုဂေါစ္ဆက ပြီး၏။

စူဠန္တရ ဒုက်တွင် သပ္ပစ္စယ ဒုက်၌ သပ္ပစ္စယ တပုဒ်သာ ရသည်။ (သပ္ပစ္စယံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နသပ္ပစ္စယော ဓမ္မော မရ") သပ္ပစ္စယံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နအပ္ပစ္စယော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ သပ္ပစ္စယံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ။ လ။ ဒွေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဒွေ ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ။ လ။ ကဋတ္တာရူပံ။ ။ နအပ္ပစ္စယအရနှင့် သပ္ပစ္စယအရ အတူတူပင်၊ ထိုကြောင့် ဓမ္မအနုလုံ အတိုင်း အထူးမရှိပြီ။ ။သရဏဒုက် ဟေတုပစ္စည်း၌ သရဏပဒ၊ အရဏပဒ၊ သရဏ အရဏပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်း။ သရဏံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နသရဏော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ သရဏော ခန္ဓေ ပဋိစ္စ

စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ။ပဌမ ပဒ၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ပဌမေန ဒုတိယံ၊ မဌမေန ပဌမ ဒုတိယံ၊သုံးချက်။ ။ဒုတိယ ပဒ၌ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ တချက်သာ။ ပဌမဒုတိယ ပဒ၌ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ တချက်သာ။ ပေါင်း-ဟေတုပစ္စည်း၌ ငါးချက်။ဓမ္မအနုလုံမှာလည်း ငါးချက်ပင်၊ ဓမ္မအနုလုံနှင့် အထူးမရှိ၊ ရှေ့နောက် ပြန်ကာမျှသာ ထူးသည်။ ။ ဤဓမ္မာနုလောမ ပစ္စနိက် ဒုကပဋ္ဌာန်း၌ ဓမ္မအနုလုံကို လေ့လာလျှင် လွယ်ပါ၏၊ မခက်ပြီ။

ဓမ္မာနုလောမ ပစ္စနီယ ဒုက ပဋ္ဌာန်း ပြီး၏။

၁၅-ဓမ္မာနုလောမ ပစ္စနီယ-ဒုကတိက ပဋ္ဌာန်း

ဟေတုဒုက-ကုသလတ္တိက

ဓမ္မာနုလောမ ပစ္စနီယ ဒုကတိကပဋ္ဌာန်း၌ ဟေတုဒုက်ကို မူတည်၍ ကုသလတိက်နှင့် ရှက်ရာ၌ ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ဟေတု ကုသလပဒ၊ နဟေတု ကုသလပဒ၊ ဟေတု ကုသလ နဟေတု ကုသလ ပဒ-ဟု သုံးပုဒ် တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် တချက်စီသာ ထွက်သောကြောင့် သုံးချက် ဖြစ်သတည်း။ ။ဟေတုံ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု နကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ဟေတုံ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၊ ကုသိုလ်ဟိတ် ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်။ ။နဟေတုံ ကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု နကုသလောသာ ရသည်၊ အတူတူ။ ။ဟေတုံ ကုသလဉ္စ နဟေတုံ ကုသလဉ္စ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု နကုသလော ဓမ္မော ဤ၌အတူတူ။ ဟေတုပစ္စည်း၌ တိဏိ၊ (အာရမ္မဏ မရ၊) အဓိပတိ သုံးချက်၊ (အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ မရ၊) သဟဇာတ သုံးချက်၊ အညမည သုံးချက်၊ နိဿယ သုံးချက်၊ (ဥပနိဿယမရ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန၊ မရ၊) ကမ္မ သုံးချက်၊ (ဝိပါက မရ၊) အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ သုံးချက်စီ၊ (သမ္ပယုတ္တ မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ သုံးချက်စီ၊ (နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ မရ။)

ပဉ္စာဝါရ ဟေတု ပစ္စည်း၌ ဟေတု ကုသလပဒ တချက်သာ ရသည်။ ။ဟေတု ကုသလော ဓမ္မော နဟေတုဿ နကုသလဿ ဓမ္မဿ ဟေတု ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဟေတူ ကုသလာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော၊ တချက်။ ။အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ဟေတုကုသလော ဓမ္မော နဟေတုဿ နကုသလဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏ ပစ္စယေန ပစ္စယော။ ။သမ္ပဒါန်ကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ပဉ္စဒွါရာ ဝဇ္ဇန်းကြဉ်သော ကာမကြိယာ တဆယ်၊ တဒါရုံ ဧကာဒသ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ နေဝသညာ နာသညာယတန ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ ကြိယာ အဘိညာဉ် ဟိတ်

ခြောက်ခု၊ ဝိရတီ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဧကစတ္တာလီသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဟေတုကုသလော ဓမ္မော နနဟေတုဿ နကုသလဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏ ပစ္စယေန ပစ္စယော။ ။သမ္ဗန္ဓါန်ကား-အကုသိုလ်၊ ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ ဟိတ်ခြောက်ခု။ ။ဟေတုကုသလော ဓမ္မော နဟေတုဿ နကုသလဿစ နနဟေတုဿ နကုသလဿစ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏ ပစ္စယေန ပစ္စယော။ ။သမ္ဗန္ဓါန်ကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ မဟာဝိပါက်၊ကြိယာ့ရှစ်ခု၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ နေဝသညာ နာသညာယတန ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ကြိယာအဘိညာဉ်၊ဝိရတီ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်သတ္တ စတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ သုံးချက်၊ နဟေတု ကုသလ ပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ဟေတု ကုသလ နဟေတု ကုသလပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ ပေါင်း-အာရမ္မဏ၌ ကိုးချက်။

အဓိပတိ၌လည်း ကိုးချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရလည်း ကိုးချက်စီ၊ သဟဇာတ သုံးချက်၊ (အညမည မရ၊) နိဿယ သုံးချက်၊ ဥပနိဿယ ကိုးချက်၊ (ပုရေဇာတ မရ၊) ပစ္ဆာဇာတ၌ ပဌမ တချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊တတိယ တချက်၊ ပေါင်း-သုံးချက်။ ။(အာသေဝန မရ၊ ဝိပါက မရ၊) အာဟာရ တချက်၊ ဣန္ဒြိယ သုံးချက်၊ ဈာန တချက်၊ မဂ္ဂ သုံးချက်၊ (သမ္ပယုတ္တ မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ သုံးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ၊ ကိုးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ နဝ။လ။ နောအဝိဂတေ နဝ။ ။စာမှာ အရေးပျက်၍ ဤဒုကတိက ပဋ္ဌာန်း အသွားအလာ သေချာအောင် မရှိ၊ ကြံ၍သာ ရေးရချေသည်၊ ကြံကြပါလေ။ ။ကုသလပဒနှင့် အရှက်ပြီး၏။

အကုသလပဒနှင့် ရှက်ရာ၌ ဟေတု အကုသလပဒ၊ နဟေတု အကုသလပဒ၊ ဟေတု အကုသလ နဟေတု အကုသလပဒ-ဟု သုံးပဒတည်၍ ကုသလပဒနှင့် အရှက်တိုင်း ဟောလေ၊ အကုသိုလ်လည်းသည်သာ ထူးသည်။ ။အဗျာကတ ပဒနှင့် ရှက်ရာ၌ ဟေတု အဗျာကတပဒ၊ နဟေတု အဗျာကတ ပဒ၊ ဟေတု အဗျာကတ

နဟေတု အဗျာကတပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်း။ဟေတုံ အဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု နအဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိဟု မရသင့်၊အဘယ် ကြောင့် နည်းဟူမူကား ဟေတု အဗျာကတ အရသည် အဗျာကတ ဟိတ်သုံးပါးတည်း၊ နဟေတု နအဗျာကတ အရသည် ကုသိုလ် ကေဝိသ၊အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်ံသော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ တည်း။ ။ထိုကြောင့် စွဲ၍မဖြစ်သင့်၍ မရသတည်း။ ဤဒုက်၌ ဆဝါရပင် ရမည်မထင်၊ပဉ္စဝါရ၌လည်း ဟေတု အစရှိ သော သဟဇာတမျိုးတို့၌ မရသင့်၊အာရမ္မဏ၌ သုံးပဒ၊ တပဒတွင် သုံးချက်စီ ရသောကြောင့် ကိုးချက်။ အဓိပတိ၊ အနန္တရ၊သမနန္တရ ကိုးချက်စီ၊နိဿယ၌ ဝတ္ထုပုရေဇာတနိဿယ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ဥပနိဿယ ကိုးချက်၊ ပုရေဇာတ သုံးချက်၊ (ပစ္ဆာဇာတ မရ၊ အာသေဝန မရ၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ မရ၊ဝိပ္ပယုတ္တလည်း မရ။) အတ္ထိ၊ အဝိဂတမှာ ပုရေဇာ တတ္ထိ၊ပုရေဇာတ အဝိဂတသုံးချက်စီ ရသည်။ နတ္ထိ၊ဝိဂတ ကိုးချက် စီ။ ။နဟေတုယာ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။ကုသလတိက်နှင့် အရှက် ပြီး၏။ ။ဤနည်းကို မှီ၍ ကြွင်းသော တိက်တို့၌ အရှက်ကို ကြံ ကြလေ။

အဆုံးတိက်နှင့် အရှက်ကိုဆိုပေအံ့(ဟေတုသနိဒဿန သပ္ပဋိဃ ဟု မရှိသင့်သောကြောင့် မရ၊) နဟေတု သနိဒဿန သပ္ပဋိဃ အရကား ရူပါရုံလည်း ဥပါဒါရုပ်ဖြစ်သောကြောင့် မရ၊ ဟေတု အနိဒဿန သပ္ပဋိဃဟူ၍လည်းမရှိ။နဟေတု အနိဒဿန သပ္ပဋိဃ အရကား ရူပါရုံကြဉ်သော ဩဠာရိကရုပ် ကောဒသဖြစ်သတည်း။ ဤဒုတိယပဒကို ရအပ်၏။ နဟေတုံ အနိဒဿန သပ္ပဋိဃံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု နအနိဒဿန သပ္ပဋိဃော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ နဟေတု အနိဒဿန သပ္ပဋိဃေ မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ နဟေတု အနိဒဿန သပ္ပဋိဃံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၊ ကဋတ္တာရူပံ၊ဥပါဒါရူပံ၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာယတနံ ပဋိစ္စ ရူပါယတနံ တချက်သာ ရသတည်း။

အနိဒဿန အပ္ပဋိဃ ပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ ဟေတု အနိဒဿန အပ္ပဋိဃပဒ၊နဟေတု အနိဒဿန အပ္ပဋိဃပဒ၊ ဟေတုအနိဒဿန သပ္ပဋိဃ နဟေတု အနိဒဿန အပ္ပဋိဃပဒ-ဟု သုံးပုဒ် တည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် တချက်စီသာ ထွက်သော်ကြောင့် သုံးချက် ဖြစ်သတည်း။ အာရမ္မဏ အစရှိသော စိတ်စေတသိက်သာ ပစ္စယုပ္ပန် ဖြစ်သော ပစ္စည်းတို့၌ မရအပ်၊ ဟေတုပစ္စည်း၌ တချက်သာ။ ။ အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ စိတ်စေတသိက် ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်၍ မရ။အဓိပတိ၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ဒုတိယော ပဌမဿ နှစ်ချက်သာ၊အဓိပတိပစ္စည်း နှစ်ပါး သုံးပါးပြိုင်၍ မတပ်သောကြောင့် ပဌမဒုတိယ မရ။ သဟဇာတ သုံးချက်၊ (အညမည မရ၊) နိဿယ သုံးချက်၊ (ပုရေ မရ) ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်၊ ကမ္မ တချက်၊ ဝိပါက သုံးချက်၊ အာဟာရ တချက်၊ ဒုတိယတပုဒ်သာ၊ ဣန္ဒြိယ သုံးချက်၊ ဈာန တချက်၊ မဂ္ဂ သုံးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ သဟဇာတ ပစ္ဆာဇာတသာ၊ အတ္ထိ သုံးချက်၊ သဟဇာတတ္ထိ၊ ပစ္ဆာဇာတတ္ထိ၊ အာဟာရတ္ထိ၊ အဝိဂတ လည်း အတူ။ ။နဟေတုယာ တီဏိ၊ သဗ္ဗတ္ထ တီဏိ၊ နော နတ္ထိ၊ နောဝိဂတ မရှိ။ ဤနည်းကိုမှီ၍ ဒုကတိကကို ကြံကြပါလေ၊ ကျယ်ဝန်း နက်နဲလှသည့်အရာဖြစ်သောကြောင့် အလုံးစုံကို မြင်နိုင်ခဲလှသည်၊ ဆင်ခြင်ကြပါကုန်။

ဓမ္မာနုလောမပစ္စနီယ ဒုကတိကပဋ္ဌာန်း ပြီး၏။

၁၆-ဓမ္မာနုလောမ ပစ္စနီယ-တိကဒုက ပဋ္ဌာန်း

ကုသလတ္တိက-ဟေတုဒုက

ဓမ္မာနုလောမပစ္စနီယ တိကဒုကပဋ္ဌာန်း၌ ကုသလတိက်ကို မှီတည်၍ ဟေတုဒုက် ပဋ္ဌမပုဒ်နှင့်ရှက်ရာ၌ ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ကုသလ ဟေတုပဒ၊ အကုသလ ဟေတုပဒ၊ အဗျာကတ ဟေတုပဒ ဟု သုံးပဒတည်း။ ထိုတွင် ကုသလဟေတုပဒ၌ နကုသလ နဟေတု ပဒါဝသာန၊ နအကုသလ နဟေတုပဒါဝသာန၊ နအဗျာကတ နဟေတု ပဒါဝသာန၊ နအကုသလ နဟေတု နအဗျာကတ နဟေတုပဒါဝသာန၊ နကုသလ နဟေတု နအကုသလ နဟေတု ပဒါဝသာန အားဖြင့် ငါးပါးအပြားရှိ၏။ ။ကုသလံ ဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နကုသလော နဟေတုဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ ကုသလံ ဟေတုံ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံရူပံ၊ (ကုသိုလ်ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်၊) နအကုသလော နဟေတုဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၌ ကုသလံ ဟေတုံ ပဋိစ္စ သမ္ပယုတ္တကာခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ-ဟု ထုတ်။ ။နအဗျာကတော နဟေတုဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၌ ကုသလံ ဟေတုံ။ပ။ သမ္ပယုတ္တကာ ခန္ဓာ-ဟု ထုတ်။ နအကုသလော နဟေတုစ နအဗျာကတော နဟေတုစ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၌ အတူတူ။ နကုသလော နဟေတုစ နအကုသလော နဟေတုစ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ၌ ကုသလံ ဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ-ဟုထုတ်။ အကုသလ နဟေတုပဒ၌လည်း ဤနည်းအတူ ငါးချက်ထုတ်၍ ကောက်။ ။ အဗျာကတံ ဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နကုသလော နဟေတုဓမ္မော-တစ်ချက်၊ နအကုသလော နဟေတုဓမ္မော တချက်။ နကုသလော နဟေတုစ နအကုသလော နဟေတုစ ဓမ္မာ၊ တချက်၊ ပေါင်း-သုံးချက်။ ။အဗျာကတံ ဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ သမ္ပယုတ္တကာ ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ အဗျာကတံ ဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ သမ္ပယုတ္တကာခန္ဓာ ကဋတ္တာစ ရူပံ-ဟု ထုတ်။ ။သုံးချက် အတူတူ။ ဟေတုပစ္စည်း၌ တေရသ။

အာရမ္မဏ ပစ္စည်းဌ သုံးပဒတည်၍ တပုဒ်တပုဒ်တွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကိုးချက်။ ။ကုသလံ ဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နအကုသလော နဟေတု ဓမ္မော၊ တချက်၊ နအဗျာကတော နဟေတု ဓမ္မော၊ တချက်၊ နအကုသလော နဟေတုစ နအဗျာကတော နဟေတုစ ဓမ္မာ၊ တချက်၊ ပေါင်း-သုံးချက်။ ။ကုသလံ ဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ သမ္ပယုတ္တကာခန္ဓာ-ဟု ထုတ်။ ။အကုသလ ဟေတုပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ အဗျာကတ ဟေတုပဒ၌လည်း နည်းတူ ထုတ်လေ။ အာရမ္မဏ၌ ကိုးချက်၊ အဓိပတိ၌ တဆယ့်သုံးချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ ကိုးချက်စီ၊ သဟဇာတ တဆယ့်သုံးချက်၊ အညမည ကိုးချက်၊ နိဿယ တဆယ့်သုံးချက်၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန၊ ကိုးချက်စီ၊ ကမ္မ တဆယ့်သုံးချက်၊ ဝိပါက သုံးချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ တဆယ့်သုံးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ တဆယ့်သုံးချက်၊အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၌လည်း တဆယ့်သုံးချက်၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ကိုးချက်စီ။

ပစ္စနိက်၌ (နဟေတု မရ၊) နာရမ္မဏ ကိုးချက်၊ နာဓိပတိ တဆယ့်သုံးချက်၊ နာနန္တရ၊နသမနန္တရ၊နအညမည နဥပနိဿယ၊ ကိုးချက်စီ၊ နပုရေဇာတ၊ နပစ္ဆာဇာတ၊ တဆယ့် သုံးချက်စီ၊နကမ္မ ကိုးချက်၊ နဝိပါက တဆယ့်သုံးချက်၊ (နအာဟာရ၊ နဣန္ဒြိယ၊ နဈာန၊ နမဂ္ဂ မရ၊) နသမ္ပယုတ္တ၊နဝိပ္ပယုတ္တ၊နောနတ္ထိ၊နောဝိဂတ ကိုးချက်စီ။

ပဉ္စာဝါရ၌ ကုသလော ဟေတုဓမ္မော နကုသလဿ နဟေတုဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ကုသလာ ဟေတူ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။ ။နအကုသလဿ နဟေတုဿ ဓမ္မဿ၊ ကုသလာ ဟေတူ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။ ။နအဗျာကတဿ နဟေတုဿ ဓမ္မဿ၊ကုသလာ ဟေတူ သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ ဟေတု ပစ္စယေန ပစ္စယော။ ။အကြွင်းတို့၌လည်း ဤနည်း ကိုမှီ၍ ထုတ်လေ။ ။ပဋိစ္စအတိုင်း တဆယ့်သုံးချက်။

အာရမ္မဏာ၌ ပဒသုံးချက်တွင် တပုဒ်တပုဒ်၌ ခြောက်ချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ကြွင်းသော အသင်္ခတဒသ၊ တဆယ့်ရှစ်ချက် ထွက် သတည်း။ ။ကုသလော ဟေတု ဓမ္မော နကုသလဿ နဟေတုဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏ ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ကုသလံ ဟေတုံ ဓမ္မံ အာရဗ္ဘ နကုသလာ နဟေတူဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ဟု ထုတ်။ ကတ္တားကား-ကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။၏၊ သမ္ပဒါန်ကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကြဉ်သော ကာမ ကြိယာ တဆယ်၊ တဒါရုံ ကောဒသ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန ဝိပါက် ကြိယာ၊ နေဝသညာ နာသညာယတန ဝိပါက်ကြိယာ၊ ကြိယာ အဘိညာဉ်၊ ဟိတ်ခြောက်ခု၊ ဝိရတီ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ကေစဏ္ဍာ လီသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ ဤနည်းကိုမှီ၍ ကောက်၍ ဟောလေ။ ။ အာရမ္မဏပြီး၏၊

အဓိပတိ ပစ္စည်း၌ ကုသလဟေတု ပဒ၌ ခြောက်ချက်၊ အကုသလ ဟေတုပဒ၌ နကုသလဿ နဟေတုဿ ဓမ္မဿ၊ တချက်၊ နအဗျာ ကတဿ နဟေတုဿ ဓမ္မဿ၊ တချက်၊ နကုသလဿ နဟေတုဿ ဓမ္မဿစ နအဗျာကတဿ နဟေတုဿ ဓမ္မဿစ၊ တချက်၊ ဤသုံး ချက်သာ ရသည်။ ။အကုသလဟေတုံ ဂရုံကတွာ အဿာဒေတိ၊ အဘိနန္ဒတိ၊ တံဂရုံကတွာ နကုသလာ နဟေတူ ခန္ဓာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ဟု ထုတ်။ ။သုံးချက်လုံး အာရမ္မဏာ ဓိပတိသာ။ ။အဗျာကတ ဟေတုပဒ၌ ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း-တဆယ့် ငါးချက်။

အနန္တရ၌ ကုသလဟေတုပဒ၌ ငါးချက်၊ အကုသလဟေတုပဒ၌ ငါးချက်၊ အဗျာကတဟေတု ပဒ၌ သုံးချက်၊ ပေါင်း-တဆယ့်သုံး ချက်၊ ။သမနန္တရလည်း နည်းတူ။ ။သဟဇာတ၌ ပဋိစ္စဝါရ အတိုင်း တဆယ့်သုံးချက်၊ အညမည ကိုးချက်၊ နိဿယ တဆယ့် သုံးချက်၊ ဥပနိဿယ တဆယ့်ရှစ်ချက်၊ (ပုရေ၊ မရ၊) ပစ္ဆာ ဇာတ၊ အာသေဝန ကိုးချက်စီ၊ (ကမ္မ မရ၊) ဝိပါက သုံးချက်၊ (အာဟာရ မရ၊) ဣန္ဒြိယ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ (ဒုတိယ မရ) တတိယသုံးချက်၊ ပေါင်း-ရှစ်ချက်၊ (ဈာန မရ၊) မဂ္ဂ၌ ပဌမ

ငါးချက်၊ (ဒုတိယ မရ၊) တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-ရှစ်ချက်။ ။ သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း - ကိုးချက်။ ။အတ္ထိ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-တဆယ့်သုံးချက်။ ။ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ တဆယ့်သုံးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ အဋ္ဌာရသ၊ သဗ္ဗတ္ထ အဋ္ဌာရသ။ ။ဟေတုပဒနှင့် အရှက်ပြီး၏။

နဟေတုပဒနှင့် ရှက်ရာ၌ ကုသလ နဟေတုပဒ၊ အကုသလ နဟေတုပဒ၊အဗျာကတ နဟေတုပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်း။ ။နဟေတု အရ စိတ် တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆဲစတ္တာလီသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်ကို ကုသိုလ်တစု, အကုသိုလ်တစု၊အဗျာကတ တစု၊ သုံးစုခွဲ၍ တိက်ဖွဲ၍ ဟောတော်မူသတည်း။ ထိုသုံးပုဒ်ကိုတွင် ပဌမပဒ၌ သုံးချက်၊ ဒုတိယပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ တတိယပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ပေါင်း ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း။ကုသလံ နဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နအကုသလော နနဟေတု ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ ကုသလေ နဟေတု ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ကုသလာ ဟေတူ နအကုသလာ ဆိုသောကြောင့် ကုသိုလ်ကိုယူ၊ နနဟေတုဟု ရှိသောကြောင့်လည်း ဟိတ်ကိုယူ။ နှစ်ပါး အရ ပေါင်းသော် ကုသိုလ်ဟိတ် ရသတည်း။နအဗျာကတော နနဟေတု ဓမ္မော တချက်၊ နအကုသလော နနဟေတုစ နအဗျာကတော နနဟေတုစ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဟေတုပစ္စယာ၊ တချက်။ ဤနှစ်ချက် အရလည်း ပဌမအတိုင်းပင်။ အကုသလပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ အဗျာကတပဒ၌လည်း နည်းတူ၊ ပေါင်း ဟေတုပစ္စည်း၌ ကိုးချက်။ သဗ္ဗတ္ထ နဝ၊ ဝိပါကေ တီဏိ။

ပစ္စနိက်၌ အကုသလ နဟေတုပဒ၌ သုံးချက်၊ အဗျာကတ နဟေတုပဒ၌ နနဟေတုဆိုသောကြောင့် မရသတည်း။အကုသလံ နဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နကုသလော နနဟေတုဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နဟေတုပစ္စယာ။ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတေ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော မောဟော-ဟု

ထုတ်၊ နောက်နှစ်ချက် ဤအတူ၊ ပေါင်း သုံးချက်။ ။နာရမ္မဏ အစရှိသောပစ္စည်းတို့၌ ရသင့်မည်မထင်။ နာဓိပတိ၊ နပုရေဇာတ၊ နပစ္ဆာဇာတ၊ နာသေဝန၊နဝိပါက၊နဝိပ္ပယုတ္တတို့၌ ကိုးချက်စီ။

ပဉှာဝါရ၌ နဟေတုဆိုသောကြောင့် ဟေတု မရ။ အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ကုသလ နဟေတုပဒ၌ ခြောက်ချက်၊အကုသလ နဟေတု ပဒ၌လည်း ခြောက်ချက်၊ အဗျာကတ နဟေတုပဒ၌လည်း ခြောက် ချက်၊ပေါင်း တဆယ့်ရှစ်ချက်ဖြစ်သတည်း။ ကုသလော နဟေတု ဓမ္မော နကုသလဿ နနဟေတုဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။ **ကတ္တားကား**-ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ ဟိတ်သုံးခုကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး၊ မဟာဝိပါက်၊ မဟာကြိယာ၊ ဝိညာဏဥ္စာယတန ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ နေဝသညာ နာသညာယတနဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ ကြိယာအဘိညာဉ် ဤဝိပါက်ကြိယာ၌ ရှိသော ဟိတ် သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။နကုသလ နနဟေတုဓမ္မသည် ယခင် ကောက် သည့် ဟိတ်တည်း။ ကြွင်းသော ပုဒ်တို့၌လည်း ဤနည်းကို မှီ၍ ကောက်၊ ဝိဘင်းမှာ ကုသလံ နဟေတုံ အာရဗ္ဘ နကုသလာ နနဟေတူ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ-ဟု ထုတ်ရမည်ထင်သည်။နောက်ပုဒ်တို့၌ လည်း ဤနည်းကိုမှီ၍ ထုတ်လေ။

အဓိပတိ၌ ကုသလ နဟေတုပဒ၌ ခြောက်ချက်၊ အကုသလ နဟေတုပဒ၌ သုံးချက်၊ အဗျာကတ နဟေတုပဒ၌ ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း တဆယ့်ငါးချက်။ ။အနန္တရ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယပဒ လည်း ငါးချက်၊တတိယပဒ၌ ခြောက်ချက်၊ပေါင်း တဆယ့်ခြောက် ချက်။သမနန္တရ နည်းတူ။ သဟဇာတ၌ ပဋိစ္စဝါရအတိုင်း ကိုးချက်၊ အညမည ကိုးချက်၊ နိဿယ တဆယ့်နှစ်ချက်၊ ဥပနိဿယ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ဒုတိယ၊တတိယလည်း ခြောက်ချက်စီ၊ပေါင်း တဆယ့် ရှစ်ချက်၊ ပုရေဇာတေ ဆ၊ (ပစ္ဆာ မရ၊)အာသေဝန ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း ကိုးချက်၊ ကမ္မ ..ိုးချက်၊

ဝိပါက သုံးချက်၊အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊မဂ္ဂ၊သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်စီး ဝိပ္ပယုတ္တ၌ အဗျာကတပဒသာ ရသည်၊ ခြောက်ချက်ရသတည်း။ ။ အတ္ထိ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်။ ပေါင်း တဆယ့်နှစ်ချက်။ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ တဆယ့် ခြောက်ချက်စီ၊ အဝိဂတ တဆယ့်နှစ်ချက်။ ။နဟေတုယာ အဋ္ဌာရသ၊ သဗ္ဗတ္ထ အဋ္ဌာရသ။ ။ဟေတုဒုက်နှင့် အရှက် ပြီး၏။

ကုသလတ္တိက-သဟေတုက ဒုက

သဟေတုကဒုက်နှင့်ရှက်ရာ၌ ကုသလ သဟေတုကပဒ၊ အကုသလ သဟေတုကပဒ၊ အဗျာကတ သဟေတုကပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်း။ ထိုတွင် ကုသိုလ် ဇောဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသသည် ကုသလသဟေတုကတည်း။ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ မောဟမူ ခွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တဝီသသည် အကုသလ သဟေတုကတည်း။ သဟိတ်ဝိပါက် ဇောဝီသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊စေတသိက် အဋ္ဌတိံသသည် အဗျာကတ သဟေတုကတည်း။ဤသို့ သဟေတုကပုဒ်ကို သုံးစုခွဲ၍ တိက်ဖွဲ့၍ ဟောတော်မူသတည်း။ကုသလသဟေတုကပဒ၌ နကုသလ နသဟေတုကပဒါဝသာန၊နအကုသလ နသဟေတုကပဒါဝသာန၊နကုသလ နသဟေတုက နအကုသလ နသဟေတုကပဒါဝသာန အားဖြင့် သုံးပါးတည်း။ကုသလံ သဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နကုသလော နသဟေတုကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ကုသလေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ-ဟု ထုတ်။ကုသိုလ်ပြီအပ်သော စိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်၊ နောက် နှစ်ပုဒ်တို့၌လည်း ဤအတူ ကောက်။ ။ဤအတူ၊ အကုသလ သဟေတုက ပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ အဗျာကတ သဟေတုက ပဒ၌ လည်း သုံးချက်။ ။အဗျာကတံ သဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နကုသလော နသဟေတုကော ဓမ္မော၊ တချက်။ ။နအကုသလော နသဟေတုကော၊တချက်။ ။နကုသလော နသဟေတုကောစ နအကုသလော နသဟေတုကော စ၊ တချက်။ ။ဤသုံးချက်လုံး အတူတူ။ ။

ဝိပါကာဗျာကတေ ကြိယာဗျာကတေ သဟေတုကေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၊ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတေ သဟေတုကေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာ ရူပံ-ဟု ထုတ်ရမည်။ ။ဟေတုပစ္စည်း၌ ကိုး ချက်။

အာရမ္မဏ၌ (ကုသလပဒ မရ၊အဗျာကတပဒ မရ၊)အကုသလံ သဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နကုသလော နသဟေတုကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ အာရမ္မဏ ပစ္စယာ၊ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတေ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော မောဟော-ဟု ထုတ်။ ။အကုသလံ သဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နအဗျာကတော နသဟေတုကော ၊လ။ အကုသလံ သဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နကုသလော နသဟေတုကော စ နအဗျာကတော နသဟေတုကော စ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အာရမ္မဏ ပစ္စယာ၊ အတူတူ။ ။အာရမ္မဏ၌ သုံး ချက်။

အဓိပတိ ကိုးချက်၊ အနန္တရ၊သမနန္တရ၊ သုံးချက်စီ၊ သဟဇာတ တဆယ့်တချက်။ ။အညမည၌ အကုသလပဒ သုံးချက်၊အဗျာကတ ပဒ၌ သုံးချက် ရသည်၊ အဗျာကတံ သဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နကုသလော နသဟေတုကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊တချက်၊ နအကု သလော နသဟေတုကော တချက်၊ နကုသလော နသဟေတု ကော စ နအကုသလော နသဟေတုကော စ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ အည မည ပစ္စယာ၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာ ဗျာကတေ သဟေတုကေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝတ္ထု-ဟုထုတ်ရမည်၊သုံးချက်လုံး အတူတူ။အညမည၌ ဤသုံးချက်နှင့် ပေါင်း-ခြောက်ချက်။ ။နိဿယ၌ တဆယ့်တချက်။ ဥပနိဿယသည် အာရမ္မဏနှင့် အတူ သုံးချက်၊ ပုရေဇာတ၊အာ သေဝန သုံးချက်စီ၊ ကမ္မ တဆယ့်တချက်၊ ဝိပါက သုံးချက်၊ အာ ဟာရ၊ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ တို့မှာ တဆယ့်တချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ သုံး ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ တဆယ့်တချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ သုံးချက်စီ။

ပဉ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ဆဝါရ အတိုင်း ကိုးချက်။ ။ ကုသလော သဟေတုကောဓမ္မော-နကုသလဿ နသဟေတုကဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ကုသလာ သဟေတုကာ ဟေတူ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော ဟု ထုတ်၊ သုံးချက် အတူတူ။

အာရမ္မဏ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယလည်း ငါးချက်၊ တတိယလည်း ငါးချက်၊ ပေါင်း-တဆယ့်ငါးချက်။ ။ကုသလော သဟေတုကော ဓမ္မော နကုသလဿ နသဟေတုကဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ကတ္တားကား- ကုသိုလ်စေတီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား - မောဟမူဒွေး၌ မောဟ မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇန်း ဟသိတုပ္ပါဒ် သန္တီရဏ သုံးခု ပစ္စယုပ္ပန်၊လ။၏။ ပဌမော ဒုတိယဿ၌ သမ္ပဒါန်ကား-မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ သန္တီရဏ သုံးခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမော တတိယဿ၌ သမ္ပဒါန်ကား- မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ရ၏၊ ပဌမော ပဌမတတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမ ဒုတိယဿ၌ သမ္ပဒါန်ကား- မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇန်း၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ သန္တီရဏ သုံးခု ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။၏။ ဝိဘင်းမှာ သဟေတုကော အဟေတုကဿ၊ အနုလုံ ဝိဘင်းကို မှီ၍ဟော။ ။ ဒုတိယလည်း နည်းတူ ငါးချက်၊ တတိယလည်း နည်းတူ ငါးချက်၊ သမ္ပဒါန် အတူတူ။

အဓိပတိ၌ အာရမ္မဏာဓိပတိ မရ၊ သဟဇာတာ ဓိပတိသာ ရသည်၊ ကိုးချက်။ ။အနန္တရ ပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ပေါင်း-တဆယ့်တချက်။ ။ကုသလော သဟေတုကော ဓမ္မော နကုသလဿ နသဟေတုကဿ ဓမ္မဿ အနန္တရ ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ကုသလာ သဟေတုကာ ခန္ဓာ နကုသလဿ နသဟေတုကဿ ဝုဋ္ဌာနဿ အနန္တရ ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ကတ္တားကား-မဟာကုသိုလ်အဆုံးဇော ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-အဟိတ် ဥပေက္ခာ တဒါရုံ ဘဝင် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နအကုသလဿ နသဟေတုကဿလည်း တချက်။ နကုသလဿ

နသဟေတုကဿစ နအကုသလဿ နသဟေတုကဿစ လည်း အတ္တတ္တပင်။ ။အကုသလော သဟေတုကော ဓမ္မော နကုသလဿ နသဟေတုကဿ ဓမ္မဿ၊ကတ္တားကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊မောဟ မူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ အဆုံးဇော၊ ရှေး ရှေးသော မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် စုဒ္ဒသ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-အဟိတ် တဒါရုံ၊ ဘဝင်၊ နောက် နောက်သော မောဟမူဒွေး၌မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ နအကု သလဿ နသဟေတုကဿ ဓမ္မဿ၊ အဟိတ် တဒါရုံ ဘဝင်ကို ကော့က်။ နအဗျာကတဿ နသဟေတုကဿ ဓမ္မဿ၊ နောက် နောက်သော မောဟမူဒွေး၌ မောဟ။ နကုသလဿ နသဟေတု ကဿစ နအဗျာကတဿ နသဟေတုကဿစ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ သမ္ပဒါန်တည်း။ ။နကုသလဿ နသဟေတုကဿစ နအကုသလဿ နသဟေတုကဿစ ဓမ္မဿ၊ သမ္ပဒါန်ကား- အဟိတ်တဒါရုံ ဘဝင်၊ ဒုတိယ ငါးချက်။ အဗျာကတော သဟေ တုကော ဓမ္မော နကုသလဿ နသဟေတုကဿ ဓမ္မဿ တချက်၊ နအကုသလဿ နသဟေတုကဿ ဓမ္မဿ တချက်၊ နကုသလဿ နသဟေတုကဿစ နအကုသလဿ နသဟေတုကဿစ တချက်၊ ပေါင်း-သုံးချက် အတ္တတ္တ။ ကတ္တားကား-မဟာကြိယာ အဆုံးဇော ပစ္စည်း။ လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-အဟိတ် တဒါရုံ ဘဝင် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပေါင်း တဆယ့်တချက်။ သမနန္တရ နည်းတူ။

သဟဇာတ တဆယ့်တချက်၊ အညမည ဒုတိယပဒ သုံးချက်၊ တတိယပဒ သုံးချက်၊ ပေါင်း ခြောက်ချက်။ နိဿယ၌ ပဌမ သုံး ချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ပေါင်း တဆယ့်တချက်၊ ဥပနိဿယ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပေါင်း တဆယ့်ငါးချက်။ကုသလော သဟေတုကော နကုသလဿ နသဟေတုကဿ ဥပနိဿယ၊ ပကတူပ။ ကတ္တားကား- ဗလဝ ဖြစ်သော ကုသိုလ် ဧကဝီသ ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ဤနည်းကိုမှီ၍ ကောက်လေ။ (ပုရေ မရ။) ပဉ္စာဇာတဥ္စ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း ကိုးချက်။ ။ ကုသလော သဟေတုကော မမ္မော နကုသလဿ နသဟေတု ကဿ မမ္မဿ၊ ပဉ္စာဇာတာ ကုသလာ သဟေတုကာ ခန္ဓာ ပုရေဇာတဿ ဣမဿ ကာယဿ ပဉ္စာဇာတပစ္စယေန ပစ္စယော။ ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြွင်းကို ကောက်၍ ဟောလေ။

အာသေဝနဥ္စ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော တတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမကတိယဿ၊ အဆုံးဇောကြဉ်သော ရှေးရှေးသော မောဟမူဒွေး ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ပဌမဇော ကြဉ်သော နောက်နောက်သော မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ သုံးချက်အတူ။ ကမ္မ တဆယ့်တချက်၊ ဝိပါက သုံးချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန်၊ မဂ္ဂတို့မှာ ကဆယ့်တချက်စီ။ သမ္ပယုတ္တ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ကိုးချက်၊ အတ္ထိသည် နိဿယနှင့် တူ၏၊ တဆယ့် တချက်။ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ တဆယ့်တချက်စီ။ အဝိဂတ တဆယ့်တချက်၊ နဟေတုယာ ပန္နရသ။လ။အဝိဂတေ ပန္နရသ၊ နက်နဲခက်ခဲလှသည့် အရာဖြစ်သည်၊ ကြိုးစား၍ ကြံကြပါကုန်။ ။သဟေတုကပုဒ်နှင့် အရှက် ပြီး၏။

အဟေတုကပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ (ကုသလ အဟေတုက ဟု မရှိ) အကုသလ အဟေတုကပဒ၊ အဗျာကတ အဟေတုကပဒ-ဟု နှစ် ပုဒ်တည်း။ အကုသလ အဟေတုက ဟူသည်ကား မောဟမူဒွေး၌ မောဟတည်း။အဗျာကတ အဟေတုက ဟူသည်ကား အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ အကုသလ အဟေတုကပဒ၌ သုံးချက်၊ အဗျာကတ အဟေတုကပဒ၌ သုံးချက်၊ ပေါင်း ခြောက်ချက်။ စာမှာ နဝ-ဟု သင်္ချာရှိ၏၊ ကြံ၍မရ၊ ကြံကြပါလေ၊ ပေါင်း ခြောက်ချက်ဖြစ်သတည်း။

အကုသလံ အဟေတုကံ မမ္မံ ပဋိစ္စ နကုသလော နအဟေတု ကော တချက်၊ နအဗျာကတော နအဟေတုကော တချက်၊ နကုသလော နအဟေတုကောစ နအဗျာကတော နအဟေတု

ကောစ မမွာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ ဟေတုပစ္စယာ တချက်။ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကိုစွဲ၍ဖြစ်သော မောဟမူဒွေး၊ စေတသိက် စုဒ္ဒသ၊အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတံ ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂတံ မောဟံ ပဋိစ္စ သမ္ပယုတ္တကာ ခန္ဓာ-ဟု ထုတ်၊ သုံးချက် အတူတူ။အဗျာကတံ အဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နကုသလော န အဟေတုကော တချက်၊နအကုသလော နအဟေတုကောတချက်၊ နကုသလော နအဟေတုကောစ နအကုသလော နအဟေတု ကောစ တချက် ပေါင်း သုံးချက်။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ သဟေတုကာ ခန္ဓာ၊ သုံးချက်အတူတူ။ ဤခြောက်ချက်သာ ရမည် ထင်သည်၊ စာမှာ နဝ ဟု ရှိသည်၊ဆင်ခြင်ကြပါလေ။ (အဓိပတိ မရ။)ဝိပါကမှာ သုံးချက်၊ကြွင်းသောပစ္စည်းတို့မှာ ခြောက်ချက်စီ။

ပဉ္စဝါရဟေတုပစ္စည်း၌ အကုသလော အဟေတုကော ဓမ္မော နအကုသလဿ နအဟေတုကဿ ဓမ္မဿ တချက်၊ နအဗျာ ကတဿ နအဟေတုကဿ တချက်၊ နကုသလဿ နအဟေတု ကဿစ နအဗျာကတဿ နအဟေတုကဿစ ဓမ္မဿ သုံးချက်၊ ကတ္တားကား-မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ပဒါန်ကား- မောဟမူဒွေး စေတသိက် စုဒ္ဒသ၊သမ္ပယုတ္တခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော မောဟော သမ္ပယုတ္တ ကာနံ ခန္ဓာနံ ဟေတုပစ္စယေနပစ္စယောသုံးချက်အတူ၊သုံးချက်သာ ရသည်။ အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊တတိယ ခြောက် ချက် ပေါင်း တဆယ့်နှစ်ချက်၊ အကုသလော အဟေတုကော ဓမ္မော နကုသလဿ နအဟေတုကဿ၊ ကတ္တားကား-မောဟမူ ဒွေး၌ မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား- အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တဝီသ၊ မဟာ ဝိပါက် ရှစ်ခု၊ မဟာကြိယာ ရှစ်ခု၊ ကြိယာ အဘိညာဉ်၊ ဝိရတီ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ အကြွင်း ငါးချက်ကို ဤနည်းကို မှီ၍ ကောက်၊ အဗျာကတော

အဟေတုကော ဓမ္မော နကုသလဿ နအဟေတုကဿ၊ ကတ္တား ကား- အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ မဟာကြိယာ ရှစ်ခု၊ ဗိုလ် လေးခု၊ ကြိယာ အဘိညာဉ်၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေ-ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြွင်း ငါးချက်ကို ကောက်လေ။

အဓိပတိ၌ ဒုတိယ မရ၊ တတိယ၌ ခြောက်ချက်၊ အဗျာကတော အဟေတုကော ဓမ္မော နကုသလဿ နအဟေတုကဿ၊ အာရမ္မ ဏာဓိပတိ။ကတ္တားကား အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော ရုပ္ပဖြစ်သော နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရ၊ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်ကြဉ်သော အဟိတ် စိတ် သတ္တရသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။ လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-အလေး အမြတ် ပြုတတ်သော လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏ သမ္ပယုတ် လေးခု၊ ဗိုလ်လေးခု ပစ္စယုန် ။လ။ ၏။ ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြွင်းငါးချက်ကို ကောက်။ အနန္တရပစ္စည်း၌ အကုသလော အဟေတုကော ဓမ္မော နကုသလဿ နအဟေတုကဿ တချက်၊ နအကုသလဿ နအဟေတုကဿ တချက်၊ နအဗျာကတဿ နအဟေတုကဿ တချက်၊ နကုသလဿ နအဟေတုကဿစ နအဗျာကတဿ နအဟေတုကဿစ တချက်၊ နကုသလဿ နအဟေတုကဿစ နအကုသလဿ နအဟေတုကဿစ တချက်၊ ပေါင်း ငါးချက်၊ ကတ္တားကား-မောဟမူဒွေး အဆုံးဇော၌ရှိသော မောဟ ပစ္စည်း ။လ ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား- မဟာဝိပါက် တဒါရုံ ဘဝင် ရှစ်ခု၊ မဟဂ္ဂုတ်ဘဝင် ကိုးခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂတော မောဟော နကုသလဿ နအဟေတုကဿ ဝုဋ္ဌာနဿ၊ တနည်း-သဟေတုကဿ ဝုဋ္ဌာနဿ ဟု ထုတ်။ အဗျာကတော အဟေတုကော နကုသလဿ နအဟေတုကဿ တချက်။နအကုသလဿ နအဟေတုကဿ တချက်၊နအဗျာကတဿ နအဟေတုကဿ တချက်၊ နကုသလဿ

နအဟေတုကဿစ နအဗျာကတဿ နအဟေတုကဿစ တချက်၊ နအကုသလဿ နအဟေတုကဿစ နအဗျာကတဿ နအဟေတုကဿစ တချက်၊ နကုသလဿ နအဟေတုကဿစ နအကုသလဿ နအဟေတုကဿစ တချက်၊ ပေါင်းခြောက်ချက်။

တတိယော ပဋ္ဌမဿင်္ဂ **ကတ္တား**ကား-မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော အကုသိုလ်ဒွါဒသ ပဋ္ဌမဇောအား တပ်သော ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ ရူပဝိပါက် ငါးခုအား တပ်သော ဟသိတုပ္ပါဒ်အဆုံးဇော၊ ဒုတိယဝုဋ္ဌော ပစ္စည်း။ လ။၏။ သမ္မဒါန်ကား- မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ ပဋ္ဌမဇော၊ မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ ရူပဘာဝင် ငါးခု ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြွင်း ငါးချက်ကို ကောက်လေ။ ။ အာဝဇ္ဇနာ အကုသလာနံ ခန္ဓာနံ၊ အဟေတုကာ ကြိယံ သဟေတုကဿ ဝုဋ္ဌာနဿ-ဟု ထုတ်ရမည်။ ။သမနန္တရလည်း နည်းတူ။

သဟဇာတ၊အညမည ခြောက်ချက်စီ၊ နိဿယမှာ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယမှာ သဟဇာတ ပုရေဇာတ နိဿယ ခြောက်ချက်-ပေါင်း ကိုးချက်။ ဥပနိဿယ၌ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊တတိယလည်း ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း တဆယ့်နှစ်ချက်။ ။ပုရေဇာတမှာ တတိယ ခြောက်ချက်၊(ပစ္ဆာ မရ)သမ္မဒါန်မှာ သဟိတ်နာမက္ခန္ဓာဖြစ်၍ မရ။ အာသေဝနမှာ ဒုတိယသုံးချက်၊(တတိယ မရ၊ ကမ္မ မရ)ဝိပါက၌ အဗျာကတော အဟေတုကော နကုသလဿ နအဟေတုကဿ တချက်၊နအကုသလဿ နအဟေတုကဿ တချက်၊ နကုသလဿ နအဟေတုကဿစ နအကုသလဿ နအဟေတုကဿစ တချက်၊ ပေါင်း သုံးချက်။ အဟိတ်တဒါရုံ၊ အဟိတ်စုတိ ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္မဒါန်ကား--မဟာဝိပါက် ပဋိသန္ဓေ ဘဝင် ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ ။ အဟောဘုကံ စုတိစိတ္တံ သဟေတုကဿ ပဋိသန္ဓိစိတ္တဿ၊ အဟေတုကံ ဘဝင်္ဂံ သဟေတုကဿ ဘဝင်္ဂဿ-ဟု ထုတ်ရမှန် ထင်၏၊ သုံးချက်အတူ။(အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊မဂ္ဂတို့မှာ မရ၊) သမ္ပယုတ္တ

သုံးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၌ တတိယော ပဉ္စမဿ တချက်၊ ဒုတိယဿ တချက်၊ တတိယဿ တချက်၊ ပဉ္စမတတိယဿ တချက်၊ ဒုတိယ တတိယဿ တချက်၊ ပဉ္စမဒုတိယဿ တချက်၊ ပေါင်းခြောက်ချက်။ သဟဇာတဝိပ္ပယုတ် ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ် နှစ်ပါးသာရသည်၊ ပစ္ဆာ မရ၊ အတ္ထိ၌ ဒုတိယ သုံးချက်၊တတိယ ခြောက်ချက် ပေါင်း ကိုး ချက်၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊အဝိဂတ ကိုးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ ဒွါဒသ၊ နဥပနိဿယေ နဝ။ ဤနည်းကိုမှီ၍ တိကဒုကပဋ္ဌာန်းကို ကြံကြပါ။

မမ္မာနုလောမ ပစ္စနီယ တိကဒုကပဋ္ဌာန်း ပြီး၏။

၁၇-ဓမ္မာနုလောမ ပစ္စနီယ-တိကတိကပဋ္ဌာန်း

ကုသလတ္တိက-ဝေဒနာတ္တိက

ဓမ္မာနုလောမ ပစ္စနီယ တိကတိကပဋ္ဌာန်း၌ ကုသလတိက်ကို မှီတည်၍ ဝေဒနာတိက်နှင့် အရှက် ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တအရကို ကုသလ၊ အကုသလ၊ အဗျာကတ-ဟု သုံးစုခွဲ၍ တိက်ဘွဲ့၍ ဟောတော်မူသတည်း။ ကုသလ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊ အကုသလ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊ အဗျာကတ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်း။ ပဌမပဒ၌ ငါးချက်၊ ဒုတိယပဒ၌ငါးချက်၊ တတိယပဒ၌ သုံးချက်၊ ပေါင်း တဆယ့် သုံးချက်။ ကုသလံ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နကုသလော နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ ကုသလေ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ နအကုသလော နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ။ ကတ္တားကား- ကုသိုလ် သုခသဟဂုတ် နှစ်ဆယ့်လေးခုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝေဒနာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ နအဗျာကတော နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော တချက်၊ ကတ္တားကား-- ယခင့် သုခဝေဒနာကို ကောက်။ (ပဌမ တတိယ မရ၊) နအကုသလော နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော စ နအဗျာကတော နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော စ တချက်၊ ကတ္တားကား- ယခင့် သုခဝေဒနာကိုပင် ကောက်။ နကုသလော နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော စ နအကုသလော နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော စ တချက်၊ သဟိတ် ကုသိုလ် ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်။ ။ပဌမငါးချက် ပြီး၏။ ။ဒုတိယ ငါးချက်ကိုလည်း ဤနည်းကိုမှီ၍ကောက်။ အဗျာကတံ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နကုသလော နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ တချက်။ နအကုသလော နသုခါယ

ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ဓမ္မော တချက်။ နကုသလော နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော စ နအကုသလော နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော စ တချက်။ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား- မဟာဝိပါက် မဟာကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ် ရှစ်ခု၊ရူပါဝစရဝိပါက်ကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ် ရှစ်ခု၊ ဗိုလ်သောမနဿသဟဂုတ် တဆယ့် ခြောက်ခုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သုခဝေဒနာ သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား - သောမနဿပဋိသန္ဓေရှစ်ခု ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သုခဝေဒနာ၊သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ အဗျာကတေ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ သုခဝေဒနာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၊ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝိပါကာဗျာကတေ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ သုခဝေဒနာ ကဋတ္တာစ ရူပံ-ဟု ထုတ်ရမည် ထင်သည်၊ သုံးချက်လုံး အကောက် ဝိဘင်း အတူတူ၊ တဆယ့်သုံးချက်။ ။ဟေတု ပြီး၏။

အာရမ္မဏ၌ ပဌမ သုံးချက်။ ဒုတိယ သုံးချက်၊တတိယ သုံးချက် ပေါင်း ကိုးချက်။ ပဌမသုံးချက်၌ ကုသိုလ်သုခဝေဒနာကိုကောက်၊ ဒုတိယသုံးချက်၌ အကုသိုလ် သုခဝေဒနာကို ကောက်၊ တတိယ သုံးချက်၌ သဟိတ်ဝိပါက် သဟိတ်ကြိယာ သုခဝေဒနာကို ကောက်။ အဓိပတိ၌ ဟေတုအတိုင်း တဆယ့်သုံးချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၌ ကိုးချက်စီ၊ သဟဇာတ၌ တဆယ့်သုံးချက်၊ အညမည ၌ ကိုးချက်၊ နိဿယ၌ တဆယ့်သုံးချက်၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝနတို့လည်း ကိုးချက်စီ၊ ကမ္မ တဆယ့်သုံးချက်၊ ဝိပါက တတိယ သုံးချက်၊ အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန။မဂ္ဂတို့မှာ တဆယ့်သုံး ချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ တဆယ့် သုံးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ ကိုးချက်စီ။ ။အနုလုံ ပြီး၏။

ပစ္စနိက် နဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမပုဒ် ဒုတိယပုဒ် မရ။အဗျာကတံ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နကုသလော တချက်၊ နအကုသလော တချက်၊ နကုသလော နအကုသလော တချက်၊

ပေါင်း သုံးချက်။ ကတ္တားကား-အဟိတ်သုခသဟဂုတ် သုံးခုကို စွဲ၍ ဖြစ်သော အဟိတ်သုခဝေဒနာ သုံးခု၊ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လး၏။ **သုံးချက်အတူတူ။** နာရမ္မဏာ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ လည်း သုံးချက်၊ တတိယလည်း သုံးချက်၊ ပေါင်း ကိုးချက်၊ပဌမေန ပဌမံ၊ပဌမေန ဒုတိယံ၊ပဌမေန ပဌမဒုတိယံ၊ စိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်၊ သုံးချက်အတူတူ။ ဒုတိယ သုံးချက်၌လည်း စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်။ တတိယသုံးချက်၌ စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်ကို ကောက်။ နာဓိပတိ တဆယ့်သုံးချက်၊ နာနန္တရ၊နသမနန္တရ၊ နအညမည၊ နဥပနိဿယလည်း ကိုးချက်စီ။ နပုရေ၊နပစ္ဆာ၊နာသေဝနတို့၌ တဆယ့် သုံးချက်စီ။ (နကမ္မ မရ။)နဝိပါက တဆယ့်သုံးချက်၊(နအာဟာရ၊ နဣန္ဒြိယ မရ) နဈာန ဘတိယ သုံးချက်၊နမဂ္ဂ သုံးချက်၊နသမ္ပယုတ္တ၊ နဝိပ္ပယုတ္တ၊နောနတ္ထိ၊ နောဝိဂတ ကိုးချက်စီ။ ။ပစ္စနိက်ပြီး၏။

ပဉ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ဆဝါရအတိုင်း တဆယ့်သုံးချက်၊ အာရမ္မဏာ၌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း တဆယ့် ရှစ်ချက်။ ။ကုသလော သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ဓမ္မော န ကုသလဿ န သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏ ပစ္စယေန ပစ္စယော။ **ကတ္တားကား**- မဟာကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် လေးခု၊မဂ် သောမနဿ သဟဂုတ် တဆယ့်ခြောက်ခု၊ ဝေဒနာကြဉ်သော စေတသိက်သတ္တတိံသ ပစ္စည်း။ လ ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-ဒေါသမူဒွေး၊ အကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ခြောက်ခု၊ ဥပေက္ခာသန္တီရဏ နှစ်ခု၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊မဟာဝိပါက် မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ရှစ်ခု၊ ကြိယာ အဘိညာဉ် ဝေဒနာ ပီတိ ဝိရတီ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေ-ပဥ္စတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နအကုသလဿ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ၌ ကတ္တားကောက်မြဲ၊ **သမ္ပဒါန်ကား**- ဥပေက္ခာသန္တီရဏ နှစ်ခု၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမာဝစရ သောဘဏဥပေက္ခာသဟဂုတ် တဆယ့်နှစ်ခု၊ ကုသိုလ် ကြိယာ

အဘိဉာဉ်၊ဝေဒနာ ပီတိ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေ-စတုတိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ နအဗျာကတဿ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ ကတ္တား ကောက်မြဲ၊ သမ္ပဒါန်ကား-ဒေါသမူ ဒွေး၊ အကုသိုလ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ခြောက်ခု၊ မဟာကုသိုလ်ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးခု၊ ကုသိုလ်အဘိဉာဉ်၊ ဝေဒနာ ပီတိ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် အဋ္ဌစတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ။ နကုသလဿ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿစ နအဗျာကတဿ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿစ ကတ္တားကား--မဟာကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် လေးခု၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် လေးခု၊ ဝေဒနာ ကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တတိံသ ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား - ဒေါသမူ ဒွေး၊ အကုသိုလ်ဥပေက္ခာ ခြောက်ခု၊ ဝေဒနာ ပီတိ ကြဉ်သော စေ-ပဉ္စဝီသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ နအကုသလဿ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿစ နအဗျာကတဿ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿစ ကတ္တားကား-မဟာကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု၊ အရဟတ္တမဂ် ကြဉ်သော မဂ် သောမနဿ သဟဂုတ် တဆယ့်နှစ်ခု၊ဝေဒနာ ကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တတိံသ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးခု၊ ကုသိုလ် အဘိဉာဉ်၊ ဝေဒနာ ပီတိ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် စတုတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နကုသလဿ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿစ နအကုသလဿ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿစ ကတ္တားကား- မဟာကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် လေးခု၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် လေးခု၊ မဂ် သောမနဿသဟဂုတ် တဆယ့် ခြောက်ခု၊ ဝေဒနာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ ပစ္စည်း။ လ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- ဥပေက္ခာ သန္တီရဏ နှစ်ခု၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာဝိပါက် မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ရှစ်ခု၊ ကြိယာ အဘိဉာဉ်၊ ဝေဒနာ ပီတိ

ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ၈၀တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ။ပဌမ ခြောက်ချက် ပြီး၏။

ဒုတိယ ခြောက်ချက်၌ အကုသလော သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ဓမ္မော နကုသလဿ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ၌ ကတ္တားကား-လောဘမူ သောမနဿသဟဂုတ်လေးခု၊ ဝေဒနာ၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ၈၀ီသ ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- ဥပေက္ခာ သန္တီရဏ နှစ်ခု၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမာဝစရ သောဘဏ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် တဆယ့်နှစ်ခု၊ အဘိညာဉ် ၁ွေး၊ ဝေဒနာ၊ ပီတိ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် စတုတိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ နအကုသလဿ ဆိုသောကြောင့် အကုသိုလ်ကိုမကောက်နှင့်၊ ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြွင်းကိုကောက်လေ။

တတိယ ခြောက်ချက်၌ အဗျာကတော သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ဓမ္မော နအဗျာကတဿ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ၌ ကတ္တားကား-အဟိတ် သုခသဟဂုတ် သုံးခု၊ မဟာဝိပါက်၊ မဟာကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ် ရှစ်ခု၊ မဟဂ္ဂုတ် ဝိပါက်ကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ်ရှစ်ခု၊ အောက်မိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် တဆယ့်နှစ်ခု၊ ဝေဒနာကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တတိံသ ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ပဒါန်ကား-အကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ခြောက်ခု၊ ဒေါသမူ ၁ွေး၊ မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးခု၊ ကုသိုလ် အဘိညာဉ် ဝေဒနာ ပီတိ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် အဋ္ဌစတ္တာလီသ၊ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နအဗျာကတဿ ဆိုသောကြောင့် ဝိပါက်ကြိယာ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်ကို မကောက်နှင့်။ ။ဤနည်းကို မှီ၍ အကြွင်း ငါးချက်ကို ကောက်ပါလေ။ ။ အာရမ္မဏ ပြီး၏။

အဓိပတိ၌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ပုဒ်သည် ကုသိုလ်အား အဓိပတိပစ္စည်း မတပ်ကောင်းသောကြောင့် ငါးချက်၊ တတိယပုဒ် ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း-တဆယ့် ခုနစ်ချက်၊ အာရမ္မဏကိုမှီ၍ ကြံလေ။

အနန္တရ ပစ္စည်း၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း - ဝဲဆွယ့် သုံးချက်။ ။ကုသလော သုခါယ ဝေဒနာယသမ္ပယုတ္တော ဓမ္မော နကုသလဿ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ၌ ကတ္တားကား-မဟာကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ်၊ မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် အဆုံးဇော ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား–ဥပေက္ခာ သန္တီရဏ နှစ်ခု၊မဟာဝိပါက် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးခု၊ ဘဝင်၊ စုတိ၊ မဟဂ္ဂုတ် ဝိပါက် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ငါးခု၊ ဝေဒနာ ပီတိ၊ဝိရတီ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ကေတိံသ၊ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ပဌမော ဒုတိယဿ၊ပဌမော ပဌမ ဒုတိယဿ၊ သုံးချက် အတူတူ။ ။ဒုတိယပုဒ်၌လည်း သုံးချက် အတူတူ။ ။တတိယ၌ အဗျာကတော သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော နကုသလဿ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿတချက်၊ နအကုသလဿ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ တချက်၊ နကုသလဿစ နအကုသလဿစ တချက်၊သုံးချက် အရတူ၊ကတ္တားကား - သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်၊ သောမနဿ သန္တီရဏ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ် အဆုံးဇော၊ မဟာဝိပါက် သောမနဿ သဟဂုတ်၊ တဒါရုံ၊ ဘဝင်၊ စုတိ၊ ရူပါဝစရ ဝိပါက် သောမနဿ ဘဝင်၊ စုတိ၊ ဖိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ် အဆုံးဇော ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား–အာဝဇ္ဇန်း ခွေး၊ သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း ခွေး၊ ဝုဋ္ဌော၊မဟာဝိပါက် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးခု၊ မဟဂ္ဂုတ် ဝိပါက် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ငါးခု ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ သမနန္တရနည်းတူ။

သဟဇာတ၌ ပဋိစ္စဝါရအတိုင်း တဆယ့်သုံးချက်။ ။အညမည ကိုးချက်၊ နိဿယ တဆယ့်သုံးချက်။ ။ဥပနိဿယ၌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယလည်း ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း- တဆယ့် ရှစ်ချက်။ ။ကုသလော သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ဓမ္မော နကုသလဿ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ၌ ပကတူပ ဖြစ်အံ့၊ ကတ္တားကား – ဗလဝ ဖြစ်သော ကုသိုလ်

သောမနဿ သဟဂုတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ ဝေဒနာ ကြဉ်သော စေ သိက်တ်ိသ ပစ္စည်း။ လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ဒုက္ခသဟဂုတ်စိတ် သုံး ခု၊ ကုသိုလ် သုခသဟဂုတ်မှ တပါး ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ နအကုသလဿ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ ဥ ကတ္တား ကောက်မြဲ၊ သမ္ပဒါန်ကား ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်၊ အကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်မှ တပါး ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ပစ္စ ယုပ္ပန်။လ။၏။နအဗျာကတဿ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ ဥ ကတ္တား ကောက်မြဲ၊ သမ္ပဒါန်ကား - ဒေါသမူ နွေး၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဤနည်းကို မှီ၍ အကြွင်းကို ကောက်ပါလေ။ ၊ဥပနိဿယပြီး၏၊ (ပုရေဇာတ မရ။)

ပစ္ဆာဇာတ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံး ချက်၊ ပေါင်း-ကိုးချက်၊ လွယ်ပြီ။ ။အာသေဝန၌ ဝေဒနာတူ ဇော တူသာ ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန် ဖြစ်၍ ဤမဟာနုလောမ ပစ္စနိက်၌ ဝေဒနာ မတူ ဇောမတူ၍ မရသတည်း။ ။ကမ္မပစ္စည်း၌ တဆယ့်သုံးချက်၊ နာနာက္ခဏိကမှာ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံး ချက် သည်သာ ရသည်၊ သဟဇာတနှင့် ရော၍ တဆယ့်သုံးချက်၊ ဝိပါကမှာ တတိယ သုံးချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့မှာ တဆယ့်သုံးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ်၊ ပစ္ဆာဇာတ ဝိပ္ပယုတ်၊ တတိယ သုံးချက်၊ သဟဇာတ၊ ပစ္ဆာဇာတ ဝိပ္ပယုတ်၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ တဆယ့် သုံးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ တဆယ့် သုံးချက်စီ။ ။ နဟေတုယာ အင်္ဂါရသ၊သဗ္ဗတ္ထ အင်္ဂါရသ။ ။သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပုဒ်နှင့် အရှက်ပြီး၏။

ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌(ကုသလ ဒုက္ခာ ယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ မရှိ။) အကုသလ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ၊အဗျာကတ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နှစ်ပုဒ်သာ ရသတည်း။အကုသလ ဒုက္ခာယဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ ဒ[illegible]ကား- ဒေါသမူ နွေးတည်း။ အဗျာကတ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ

အရကား ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်တည်း။ အကုသလံ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နအကုသလော နဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော၌ ကတ္တားကား-ဒေါသမူ ဒွေး၊ စေတသိက် ကေဝိသကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ နကုသလော နဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော၌ ကတ္တားကား-ဒေါသမူဒွေး၌ ဝေဒနာ၊ ဒေါသမူဒွေး ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။နအဗျာကတော၌လည်း နည်းတူ။ နကုသလောစ နအဗျာကတောစလည်း နည်းတူ။ နကုသလောစ နအကုသလော စ၌ စိတ္တဇရုပ်၊ ဟေတုပစ္စည်း၌ ငါးချက်သာ ရသတည်း။ ဒုတိယ ပုဒ်မှာ ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်ဖြစ်၍ မရ။

အာရမ္မဏ၌ ဒုတိယ သုံးချက်၊တတိယ သုံးချက်၊ပေါင်းခြောက် ချက်၊ (ဒုတိယေန ဒုတိယံ မရ) ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန တတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမတတိယံ၊ ကတ္တားကား-ဒေါသမူဒွေးကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဒေါသမူဒွေး၌ ဝေဒနာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ သုံးချက် လုံး အရတူ။ တတိယ၌လည်း တတိယေန ပဌမံ၊ တတိယေန ဒုတိယံ၊ တတိယေန ပဌမဒုတိယံ သုံးချက်၊ အရကား ဒုက္ခသဟ ဂုတ် ကာယဝိညာဉ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝေဒနာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ သုံးချက်လုံး အရတူ။ ။အဓိပတိ၌ ဟေတုအတိုင်း ငါးချက်၊အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ ခြောက်ချက်စီ။ ။သဟဇာတ၌ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-ရှစ်ချက်။ ။အညမည ခြောက်ချက်၊ နိဿယ ရှစ်ချက်၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ ခြောက်ချက်စီ၊အာသေ ဝန သုံးချက်၊ ကမ္မရှစ်ချက်၊ ဝိပါက သုံးချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ ရှစ်ချက်စီ၊ဈာန၊မဂ္ဂ၊ ငါးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ ခြောက်ချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊အဝိဂတ၊ ရှစ်ချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ ခြောက်ချက်စီ။

ပဉ္စာဝါရ၌ ပဋိစ္စအတိုင်း ဟေတုပစ္စည်း၌ ငါးချက်။ ။အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ အကုသလော ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော နကု သလဿ တချက်၊နအဗျာကတဿ တချက်၊နကုသလဿ နအဗျာ ကတဿ တချက်၊ ကတ္တားကား-ဒေါသမူဒွေး၊ စေတသိက်၊ ကေ

ဝိသ ပစ္စည်း။လ။၏။**သမ္ပဒါန်ကား**-ဒေါသမူထွေး၌ဝေဒနာ ပစ္စယုပ္ပန်။ ။လ။၏။ **သုံးချက်လုံး** အရတူ။ တတိယ၌လည်း **သုံးချက်**။ **ကတ္တား ကား**-ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ် ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**- ဒေါသမူထွေး၌ ဝေဒနာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။သုံးချက်လုံး အရတူပင်။ အာရမ္မဏ၌ ခြောက်ချက်၊ အဓိပတိ၌ ဒုတိယ ငါးချက်သာ ရ သတည်း။ သဟဇာတာဓိပတိသာ ရသတည်း။ **ကတ္တားကား**- သမ္ပယုတ္တဝေဒနာအားတပ်သော အဓိပတိပစ္စည်းကို ရသောအခါ ဒေါသမူထွေး၊ စိတ္တက္ခဏတခုတခု၌ရှိသော အဓိပတိတရားကိုယ် သုံးပါးတို့တွင်တပါးပါးပစ္စည်း။လ။၏။**သမ္ပဒါန်ကား**-ဒေါသမူထွေး၌ ရှိသော သမ္ပယုတ္တဝေဒနာ **ပစ္စယုပ္ပန်**။လ။၏။ သုံးချက်လုံး အရတူ။ အနန္တရ၊သမနန္တရ၌ ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ သုံးချက်။ သဟ ဇာတ၌ ရှစ်ချက်၊ အညမည ခြောက်ချက်၊ နိဿယ ရှစ်ချက်။ ဥပ နိဿယ၌ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယလည်း ခြောက်ချက်၊ ပေါင်းတဆယ့်နှစ်ချက်။ (ပုရေဇာတ) ပစ္ဆာ ခြောက်ချက်၊အာသေဝန ၌ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ကမ္မ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက် ပေါင်း ရှစ်ချက်၊ ဝိပါက သုံးချက်၊ အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ ရှစ်ချက်စီ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ ငါးချက်စီ။သမ္ပယုတ္တ ခြောက်ချက်၊ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်။ပေါင်း ခြောက်ချက်။ အတ္ထိ၊အဝိဂတ ရှစ်ချက်စီ။ နတ္ထိ၊ဝိဂတ ရှစ်ချက်စီ။ နဟေတုယာ ဒွါဒသ၊ နောအဝိဂတေ ဒွါဒသ။ ။ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပုဒ်နှင့် အရှက် ပြီး၏။

အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပုဒ်နှင့်ရက်ရာ၌ ကုသလ အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊ အကုသလ အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊အဗျာကတ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်း။ ပဌမပုဒ်၏ အရကား မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးခု၊ မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးခု၊ မဂ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးခုတည်း။ ။ ဒုတိယပုဒ်၏အရကား အကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် **ခြောက်ခု**

တည်း။တတိယပုဒ်၏အရကား အဟိတ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ်တဆယ့် လေးခု၊ မဟာဝိပါက် မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ရှစ်ခု၊ မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက် မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် တဆယ်၊ ဖိုလ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးခုတည်း။ ပဌမ ငါးချက်၊ဒုတိယ ငါး ချက်၊ တတိယသုံးချက်၊ ပေါင်း တဆယ့်သုံးချက်၊ဟေတုပစ္စည်း၌ ရသတည်း။ပဌမနှင့်အရှက်ကို မှီ၍ကောက်လေ။

အာရမ္မဏ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံး ချက်၊ ပေါင်း-ကိုးချက်သာ ရသတည်း၊ အကောက် လွယ်ပြီ။ ။ အဓိပတိ၌ တဆယ့် သုံးချက်၊ အနန္တရ သမနန္တရ၊ ကိုးချက်စီ၊ သဟဇာတ၌ တဆယ့် သုံးချက်၊ အညမည၌ ကိုးချက်၊ နိဿယ တဆယ့် သုံးချက်၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊အာသေဝနတို့၌လည်း ကိုးချက်စီ၊ ကမ္မ၌ တဆယ့် သုံးချက်၊ ဝိပါက သုံးချက် အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့မှာ တဆယ့် သုံးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတတို့မှာ တဆယ့် သုံးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ မှာ ကိုးချက်စီ။

ပဉ္စာဝါရ၌ ဟေတုပစ္စည်း၌ တဆယ့် သုံးချက်။ ။အာရမ္မဏ၌ ကုသလော အဗျာကတ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ဓမ္မော နကုသလဿ နအဗျာကတ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ၌ ကတ္တားကား-မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးခု၊ မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်ငါးခု၊မဂ်ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးခု၊ ဝေဒနာပီတိ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ၊ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား - ဒေါသမူဒွေး၊ လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု၊ သောမနဿ သန္တီရဏ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာဝိပါက်၊ မဟာကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ် ရှစ်ခု၊ ဝေဒနာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဝိရတီ၊အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စ စတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နအကုသလဿ၌ ကတ္တား ကောက်မြဲ၊ သမ္ပဒါန်ကား- သောမနဿ သန္တီရဏ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ ကာမာဝစရ သောဘဏ

သောမနဿ သဟဂုတ် တဆယ့်နှစ်ခု၊ ဝေဒနာ၊ ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဗာတ္တိံသ၊ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နအဗျာကတဿ ကတ္တားကား-မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်လေးခု၊ မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ငါးခု၊ အောက်မဂ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် သုံးခု၊ ဝေဒနာ ပီတိကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ၊ ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ပဒါန်ကား-ဒေါသမူဒွေး၊ လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု၊ မဟာကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု၊ ဝေဒနာ၊ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စစတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နကုသလဿစ နအဗျာကတဿစဿ ကတ္တားကား—မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်လေးခု၊ မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ငါးခု၊ ဝေဒနာ ပီတိ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ၊ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ဒေါသမူဒွေး၊ လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် ဝေဒနာ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စဝီသ၊ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ။နအကုသလဿစ နအဗျာကတဿစဿ ကတ္တားကား - မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးခု၊မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ငါးခု၊အောက်မဂ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် သုံးခု၊ ဝေဒနာ ပီတိကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ၊ ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ပဒါန်ကား-မဟာကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု၊ဝေဒနာ ဝိရတိ၊အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ဗာတ္တိံသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နကုသလဿစ နအကုသလဿစဿ ကတ္တားကား - ကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်ကို အကုန်ကောက်၊ သမ္ပဒါန်ကား-သောမနဿ သန္တီရဏ၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာဝိပါက်၊ မဟာကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ်ရှစ်ခု၊ ဝေဒနာ၊ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဗာတ္တိံသ၊ ပစ္စယုပ္ပန် လ။ ၏။ ပဋ္ဌမ ခြောက်ချက်။ ။အကုသလ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ ပုဒ်၌လည်း ခြောက်ချက်၊ အဗျာကတ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ ပုဒ်၌လည်း ခြောက်ချက်၊ပေါင်း တဆယ့်ရှစ်ချက်။ ။

အာရုမ္မဏ ပြီး၏။

အမိပတိ၌ ပဌမ ခြောက်ချက်၊ ဒုတိယပဒ၌ (ဒုတိယော ဒုတိယ တတိယဿ မရ၊) ငါးချက်၊ တတိယပဒ၌ ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း-သတ္တရသ၊ အာရမ္မဏကို မှီ၍ ကောက်။ ။အနန္တရ၌ ကုသလော အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော နကုသလဿ နအဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ အနန္တရ ပစ္စယေန ပစ္စယော၌ ကတ္တားကား-မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးခု၊ မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ငါးခု အဆုံးဇော ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-သောမနဿ သန္တီရဏ၊ မဟာဝိပါက် သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု၊ မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက် သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နအကုသလဿ တချက်၊ နအဗျာကတဿ တချက်၊နအကုသလဿစ နအဗျာကတဿစ တချက်၊ နကုသလဿစ နအကုသလဿစ တချက်၊ ဤငါးချက် အတူတူ။ ပေါင်း-ပဌမပဒ၌ သုံးချက်။ ။အကုသလော အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော နအကုသလဿ နအဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ၌ ကတ္တားကား- အကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ခြောက်ခု အဆုံးဇော ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-သောမနဿ သန္တီရဏ၊ မဟာဝိပါက် သောမနဿ သဟဂုတ်လေးခု၊ မဟဂ္ဂုတ် ဝိပါက် သောမနဿ သဟဂုတ်လေးခု၊ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော တတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမ တတိယဿ၊ ပဌမ ဒုတိယဿ၊ ဤငါးချက်လည်း အတူတူ။ ။ပေါင်း - ဒုတိယ ငါးချက်။အဗျာကတော အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော နအဗျာကတဿ နအဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ၌ ကတ္တားကား-ဝုဋ္ဌော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်း။ ။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ဒေါသမူ ဒွေး၊ လောဘမူ သောမနဿသဟဂုတ် လေးခု၊ မဟာကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် လေးခု ပဌမဇော ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။နကုသလဿ နအဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ၌ ကတ္တားကား ဒေါသမူဒွေး၊ လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ်၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊မဟာကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ် ပဌမဇောအား

တပ်သော ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာယဝိညာဉ် ဒွေးအား တပ်သော ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ သောမနဿ သန္တီရဏအား တပ်သော အကုသိုလ်အကျိုး သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း၊ မဟာဝိပါက် သောမနဿ ဘဝင်အားတပ်သော ဥပေက္ခာသန္တီရဏ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဒုတိယတဒါရုံ၊ သောမနဿ တိဟိတ်ဘဝင်ခြောက်ခုအား တပ်သော မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်၊ ဖိုလ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဆုံးဇော ပစ္စည်း။လ။၏ သမ္ပဒါန်ကား-ရွေး၍ကောက်။နအကုသလဿ၌ အကုသိုလ်ကိုနုတ်၍ မဟာကုသိုလ် သောမနဿ ပဌမဇောကို သွင်း၍ကောက်။နကုသလဿစ နအဗျာကတဿစ၌ ကတ္တားကား-ဒေါသမူ ဒွေး၊ လောဘမူ သောမနဿသဟဂုတ် ပဌမဇောအား တပ်သော ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ဒေါသမူ ဒွေး၊ လောဘမူသောမနဿသဟဂုတ် ပဌမဇော ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ န အကုသလဿစ နအဗျာကတဿစ၌ ကတ္တားကား-ဝုဋ္ဌော၊မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်း။ လ၊ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် ပဌမဇော ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။၏။ နကုသလဿစ နအကုသလဿစ၌ ကတ္တားကား- သောမနဿ ပဋိသန္ဓေရှစ်ခုအား တပ်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စုတိ တဆယ့်တခု၊သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်အားတပ်သော ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ သောမနဿ သန္တီရဏအားတပ်သောကုသိုလ်အကျိုးသမ္ပဋိစ္ဆိုင်း၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ် ပဌမဇောအား တပ်သော ဝုဋ္ဌော မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာဝိပါက် သောမနဿသဟဂုတ်ဘဝင်အားတပ်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဒုတိယတဒါရုံ၊ သောမနဿသဟဂုတ် တိဟိတ်ဘဝင် ခြောက်ခုအား တပ်သော မဟာကြိယာဥပေက္ခာသဟဂုတ်လေးခု၊မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးခု၊ ဖိုလ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဆုံးဇော ပစ္စည်း ။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်၊ သောမနဿသန္တီရဏ၊ဟသိတုပ္ပါဒ်၊မဟာကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ် ပဌမဇော၊ သောမနဿသဟဂုတ် ပဋိသန္ဓေ၊ဘဝင်၊စုတိ ပစ္စယုပ္ပန်၊ လ။

၏။ အဗျာကတပဒ၌ ခြောက်ချက်၊ ပဌမ ငါးချက်၊ဒုတိယ ငါးချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း တဆယ့်ခြောက်ချက်။ သမနန္တရ နည်းတူ။ အနန္တရပစ္စည်း ခက်၏။

သဟဇာတ၌ ဆဝါရအတိုင်း တဆယ့်သုံးချက်၊ အညမည ကိုးချက်၊ နိဿယ တဆယ့်သုံးချက်။ ဥပနိဿယ၌ ပဌမခြောက်ချက်၊ ဒုတိယ ခြောက်ချက်၊ တတိယ ခြောက်ချက်၊ ပေါင်း တဆယ့်ရှစ်ချက်။ (ပုရေဇာတ မရ၊) ပစ္ဆာဇာတ ကိုးချက်၊ အာသေဝနပစ္စည်း ဇာတူ,ဝေဒနာတူ ကျေးဇူးပြုသည်၊ဤ၌ကား ပြားသောကြောင့် မရ။ ကမ္မ၌ ပဌမ ငါးချက်၊ ဒုတိယလည်း ငါးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း တဆယ့်သုံးချက်။ ပဌမော ပဌမဿ၌ သဟဇာတ ဖြစ်အံ့၊ ကတ္တားကား-စိတ္တဇရုပ်အားတပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးခု၊ မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးခု၊ မဂ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးခု၌ရှိသော စေတသိက် ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ ၊၏။

နာနာက္ခဏိက ကမ္မဖြစ်အံ့၊ ကတ္တားကား-မဟာကုသိုလ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးခု စေတနာ၊ရူပါဝစရ ပဥ္စမဈာန်ကုသိုလ် စေတနာ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာဝိပါက် သောမနဿသဟဂုတ် လေးခု၊ သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်၊ သောမနဿ သန္တီရဏ၊ ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်၊ ပဝတ္တိကမ္မဇ ရုပ်၊ အသညသတ်ကမ္မဇ ရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ ။နကုသလဿ တချက်၊နကုသလဿစ နအကုသလဿစ၊ တချက်၊ ဤနှစ်ချက်လည်း ပဌမော ပဌမဿအတိုင်း အတူတူပင်။ အကုသလော အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော နအကုသလဿ နအဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ၌ သဟဇာတဖြစ်အံ့၊ ကတ္တားကား-အကုသိုလ်ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ခြောက်ခု၌ စေတနာ ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- စိတ္တဇရုပ်။ နာနာက္ခဏိက ကမ္မဖြစ်အံ့၊ ကတ္တားကား- အကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်ခြောက်ခု၌ရှိသော စေတနာ ပစ္စည်း။ လ၊၏။ ။

သမ္ပဒါနိကား-ဒုက္ခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ် ကဋတ္တာရုပ် **ပစ္စယုပ္ပန်** ။လ။၏။ နကုသလာသ တချက်၊ နကုသလာသဝ နအကုသလာသဝ တချက်၊ ဤနှစ်ချက်လည်း အတူတူ။ တတိယ သုံးချက်မှာ သဟဇာတသာ၊ ပစ္စယုပ္ပန် စိတ္တဇရုပ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်တည်း။ ။ ဝိပါက တတိယ သုံးချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့မှာ တဆယ့်သုံးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ဝိပ္ပယုတ္တ၊ကိုးချက်စီ၊အတ္ထိ၊ တဆယ့်သုံးချက်၊နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ တဆယ့် ခြောက်ချက်၊ အဝိဂတ၊ တဆယ့်သုံးချက်။ ။နဟေတုယာ အဋ္ဌာရသ။လ။နောအဝိဂတေ အဋ္ဌာရသ၊ ဝေဒနာတိက်နှင့် အရက်ပြီး၏။ ခက်လှ၏။ ။တိကပဋ္ဌာန်း၌ ဤနည်းကိုမှီ၍ ဟောပါလေ။

ဓမ္မာနုလောမ ပစ္စနီယ တိကတိကပဋ္ဌာန်းပြီး၏။

၁၈-ဓမ္မာနုလောမ ပစ္စနီယ-ဒုက ဒုက ပဋ္ဌာန်း

ဟေတုဒုက-သဟေတုက ဒုက

ဓမ္မာနုလောမ ပစ္စနီယ ဒုကဒုက ပဋ္ဌာန်း ဟေတုဂေါစ္ဆက ခြောက်ဒုက်တွင် ဟေတုဒုက်ကို မူတည်၍ သဟေတုက ဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ ဟေတု သဟေတုက ပဒ၊ နဟေတု သဟေတုက ပဒ-ဟု နှစ်ပုဒ်တည်း။ ။ဟေတု သဟေတုက အရကား မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော ဟိတ်ခြောက်ခုတည်း။ ။နဟေတု သဟေတုက အရကား သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသတည်း။ ။ဟေတုံ သဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု နသဟေတုကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ကတ္တားကား-မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော ဟိတ်ခြောက်ခုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ပဋိသန္ဓေအခါ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ဟေတု သဟေတုကေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၊ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဟေတုသဟေတုကေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပံ-ဟု ထုတ်၍ဟော။ (ဒုတိယ ပဒါဝသာနမရ၊) အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ နနဟေတု နသဟေတုက အရသည် မောဟမူဒွေး၌ မောဟတည်း၊ဟေတုပစ္စည်းဖြစ်၍ မရ။ ။နဟေတုံ သဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နနဟေတု နသဟေတုကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက်လေးခု၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ်ဧကဝီသ၊ သဟိတ် ဝိပါက် သတ္တရသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ပဋိသန္ဓေအခါ ကဋတ္တာရုပ်ကို ကောက်၊ ဟေတုံ သဟေတုကဉ္စ နဟေတုံ သဟေတုကဉ္စ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု နသဟေတုကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ဟေတု သဟေတုကေ ခန္ဓေစ နဟေတု နသဟေတုကေ ခန္ဓေစ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ၊ ပဋိ

သန္ဓိက္ခဏေ ဟေတုသဟေတုကေ ခန္ဓေ စ နဟေတု နသဟေတုကေ ခန္ဓေ စ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပံ-ဟု ထုတ်၊ အကောက် လွယ်ပြီ။ ။ပဌမ တချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ တချက်၊ ပေါင်း – ဟေတု ပစ္စည်း၌ သုံးချက်။

အာရမ္မဏ၌ နဟေတုံ သဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နနဟေတု နသဟေတုကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ အာရမ္မဏ ပစ္စယာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတေ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂတော မောဟော။ ။အာရမ္မဏ၌ ဒုတိယေန ဒုတိယံ တချက်သာ ရသတည်း။ ။အဓိပတိ သုံးချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ တချက်စီ။ ။သဟဇာတ၌ ပဌမေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ဒုတိယံ၊ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဒုတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ငါးချက်။ ။ပဌမေန ပဌမံ၌ ဟိတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် စိတ္တဇ ရုပ်၊ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်ကို ကောက်။ ။ဒုတိယေန ဒုတိယံ၌ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကို ကောက်။ ။ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ရုပ်ကိုကောက်။ ။ဒုတိယေန ပဌမ ဒုတိယံ၌ မောဟမူဒွေး၌ စိတ္တဇ ရုပ်ကို ကောက်။ ။ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၌ ရုပ်ကို ကောက်။ ။ အညမည လေးချက်၊ နိဿယ ငါးချက်၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန တချက်စီ၊ ကမ္မ ငါးချက်၊ ဝိပါက သုံးချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ ငါးချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ တချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ငါးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ တချက်စီ။

ပစ္စနိက်၌ နဟေတု ဒုတိယ တချက်၊ နာရမ္မဏ သုံးချက်၊ နာဓိပတိ ငါးချက်၊ နာနန္တရ၊ နသမနန္တရ၊ နအညမည၊ နဥပနိဿယ သုံးချက်စီ၊ နပုရေဇာတ လေးချက်၊ နပစ္ဆာဇာတ၊ နာသေဝန ငါးချက်စီ၊ (နကမ္မ မရ၊) နဝိပါက ငါးချက်၊ နသမ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ နဝိပ္ပယုတ္တ တချက်၊ နောနတ္ထိ၊ နောဝိဂတ သုံးချက်စီ၊ ဆဝါရ။

ပဉှာဝါရ ဟေတု ပစ္စည်း၌ ဟေတု သဟေတုကော ဓမ္မော နဟေတုဿ နသဟေတုကဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော၊

ဟေတု သဟေတုကာ ဟေတူ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ ဟေတု ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဤတချက်သာ ရသည်။အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ဟေတု သဟေတုကော ဓမ္မော နဟေတုဿ နသဟေတုကဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏ ပစ္စယေန ပစ္စယော။ ။ကတ္တားကား-မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား - မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇန်း၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ သန္တီရဏ သုံးခု ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဟေတု သဟေတုကော ဓမ္မော နနဟေ တုဿ နသဟေတုကဿ ဓမ္မဿ၌ ကတ္တားကား - မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော သဟိတ် လောကီ ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ။ နဟေတု သဟေတုကော ဓမ္မော နနဟေတုဿ နသဟေတုကဿ ၌ ကတ္တားကား - သဟိတ်စိတ် စေသတ္တတိ၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ် သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ သန္တီရဏ သုံးခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နဟေတု သဟေတုကော ဓမ္မော နနဟေတုဿ နသဟေတုကဿ ၌ ကတ္တားကား-လောကီ သဟိတ်စိတ် တေသဋ္ဌိ၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ အာရမ္မဏ လေးချက်။

အဓိပတိ၌ အာရမ္မဏာ ဓိပတိ မရ၊ သဟဇာတာ ဓိပတိ၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ နှစ်ချက်သာ ရသတည်း၊ (ပဌမ ဒုတိယ·မရ၊) အဘယ့်ကြောင့်နည်း၊ ပြိုင်၍ ပစ္စည်း မတပ် သောကြောင့် မရသင့်ပေသည်။ ။အဓိပတိနှစ်ချက်။ ။အနန္တရ ပစ္စည်း၌ ဟေတု သဟေတုကော ဓမ္မော နဟေတုဿ နသဟေတု ကဿ ဓမ္မဿ၌ ကတ္တားကား - အဟိတ် ပဋိသန္ဓေနှစ်ခုအား တပ် သော မဟာဝိပါက် စုတိ၌ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး၊ အာဝဇ္ဇန်း ဒွေး အားတပ်သော သဟိတ် ဘဝင်္ဂပစ္ဆေဒ တဆယ့်ခုနစ်ခု၌ ရှိသော ဟိတ် သုံးပါး၊အဟိတ် ပဌမဘဝင်အား တပ်သော မဟာဝိပါက်

ဒုတိယ တဒါရုံ၊ လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ် အဆုံးဇော၌ ရှိသော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-အဟိတ် တဒါရုံ၊ ဘဝင်၊ စုတိ၊ အာဝဇ္ဇန်း ဒွေး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နဟေတုသဟေတုကော ဓမ္မော နနဟေတုဿ နသဟေတုကဿ၌ ကတ္တားကား-နောက်နောက်သော မောဟအား တပ်သော ရှေးရှေးသော ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် စေတသိက် စုဒ္ဒသ ပစ္စည်း။လ၊၏။ သမ္ပဒါန်ကား-နောက်နောက်သော ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်၊လ။ ၏။ နှစ်ချက်၊ သမနန္တရ နည်းတူ။ ။သဟဇာတ ငါးချက်၊ အညမည လေးချက်၊ နိဿယ ငါးချက်၊ ဥပနိဿယ ခြောက်ချက်၊ (ပုရေ မရ။)

ပစ္ဆာဇာတ၌ ဟေတု သဟေတုကော ဓမ္မော နဟေတုဿ နသဟေတုကဿ ပစ္ဆာဇာတာ ဟေတူ သဟေတုကာ ခန္ဓာ ပုရေဇာတဿ ဣမဿ ကာယဿ တချက်။ ။နဟေတု သဟေတုကော ဓမ္မော နဟေတုဿ နသဟေတုကဿ တချက်။ ၊ဟေတုသဟေတုကောစ နဟေတု သဟေတုကောစ နဟေတုဿ နသဟေတုကဿ တချက်။ ။သုံးချက် အတူတူ။ ၊အာသေဝန၌ နဟေတုသဟေတုကော ဓမ္မော နနဟေတုဿ နသဟေတုကဿ တချက်။ ကမ္မ၌ နဟေတု သဟေတုကော ဓမ္မော နဟေတုဿ နသဟေတုကဿ၊ သဟဇာတ၊ နာနာက္ခဏိက ကမ္မ၊နာနာက္ခဏိက၌ ကတ္တားကား-အကုသလ ဝိပါက် ခုနစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်အား တပ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ စေတနာ၊အဟိတ် ကုသလ ဝိပါက်ရှစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ်အား တပ်သော မဟာ ကုသိုလ် စေတနာ၊ ကဋတ္တာရုပ်အား တပ်သော ရူပါဝစရ ကုသိုလ် စေတနာ ပစ္စည်း။လ၊၏။ သမ္ပဒါန်ကား-အဟိတ် ဝိပါက် တဆယ့်ငါးခု နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နဟေတု သဟေတုကော နနဟေတုဿ နသဟေတုကဿ၊သဟဇာတ ကမ္မ၊ ကတ္တားကား-မောဟမူဒွေး၌ စေတနာ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နဟေတု သဟေတုကော နဟေတုဿ

နသဟေတုကဿစ နနဟေတုဿနသဟေတုကဿစ၊မောဟမူလွေ စေတနာ ပစ္စည်း။လ။၏။မောဟမူလ်သွေး၌ မောဟ၊စိတ္တဇရုပ်ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ဝိပါက၌ ပဌမ တချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ တချက်၊ ပေါင်း-သုံးချက်၊ အာဟာရ၌ ဒုတိယ သုံးချက်။ ။ ဣန္ဒြိယ၌ ပဌမ တချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-လေးချက်။ ။ ဈာန၌ ဒုတိယ သုံးချက်၊ မဂ္ဂ၌ ပဌမ တချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-လေးချက်။ ။သမ္ပယုတ္တ တချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ပဌမ တချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ပဌမ ဒုတိယတချက်၊ ပေါင်း-သုံးချက်။ ။အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ ပဋိစ္စဝါရအတိုင်း ငါးချက်၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အနန္တရ အတိုင်း လေးချက်။

ပစ္စနိက် နဟေတု၌ သဟဇာတ ငါးချက်တွင် ဟေတုသဟေတု ကော နနဟေတုဿ နသဟေတုကဿ တိုးသည်။ ။နအာရမ္မဏ လေးချက်၊ နသဟဇာတေ ဧတ္ထာရိ၊ နဥပနိဿယ လေးချက်၊ နအညမညေ သတ္တ၊ ပဌမဒုတိယော ပဌမဿတွင် တိုး။ ပစ္စနိက် သင်္ချာ ခက်၏၊ ကြံကြပါဦး။ ။သဟေတုကပုဒ်နှင့်အရှက် ပြီး၏။

အဟေတုကပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ ဟေတု အဟေတုကပဒ၊နဟေတု အဟေတုကပဒ-ဟု နှစ်ပုဒ်ခွဲ၍ ဒုက်ဖွဲ့၍ ဟောတော်မူသည်။ ။ ဟေတု အဟေတုကအရကား မောဟမူလ်သွေး၌ မောဟတည်း။ ။ နဟေတု အဟေတုက အရကား အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ၊ ဆန္ဒ ကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။ ဟေတုံ အဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု နအဟေတုကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတံ ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂတံ မောဟံ ပဋိစ္စ သမ္ပယုတ္တကာ ခန္ဓာ။ ကတ္တားကား- မောဟမူလ်သွေး၌ မောဟကို စွဲ၍ ဖြစ်သော မောဟ၊ စေတသိက် ဧဒ္ဒသ၊ အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်၊လ။၏။ နဟေတုံ အဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု နအဟေတုကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ ကတ္တားကား- သဟိတ် ပဥ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေ တေရသနှင့် အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဥ္စဝေါကာရ

ပဋိသန္ဓေ တေရသ၊ ဟိတ်သုံးပါးကြည်သော စေတသိက် ဗာတ္တိံသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ ခန္ဓာ-ဟု ဟော။ နဟေတုံ အဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နနဟေတု နအဟေတုကော ဓမ္မော။ကတ္တားကား-သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရပဋိသန္ဓေ တေရသနှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေဟိတ် သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နဟေတုံ အဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု နအဟေတုကော စ နနဟေတု နအဟေတုကော စ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ကတ္တားကား-သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ နာမက္ခန္ဓာနှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ၊ ဟိတ်နှင့်တကွသော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ။ ပဌမ တချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း ဟေတုပစ္စည်း၌ လေးချက်။ အာရမ္မဏ လေးချက်၊ (အဓိပတိ မရ၊) အနန္တရ။လ။ ဥပနိဿယ တိုင်အောင် လေးချက်စီ၊ ပုရေဇာတ တချက်၊ အာသေဝန ပဌမ တချက်၊ ကမ္မ လေးချက်၊ ဝိပါက ဒုတိယ သုံးချက်၊ အာဟာရ။လ။ အဝိဂတတိုင်အောင် လေးချက်စီ၊ ။ပစ္စနိက် ရမည်မထင်။

ပဉ္စာဝါရ၌ ဟေတု အဟေတုကော ဓမ္မော နဟေတုဿ နအဟေတုကဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော မောဟော သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော-ဟု ထုတ်။ ကတ္တားကား-မောဟမူ‌ဒွေး၌ မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် ၈၃၊ သမ္ပယုတ်ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ။ ပဌမော ပဌမဿ တချက်သာ ရသည်။အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ဟေတု အဟေတုကော ဓမ္မော န ဟေတုဿ နအဟေတုကဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။ကတ္တားကား-မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ဟသိတုပ္ပါဒ် ကြဉ်သော ကာမဇော နှစ်ဆယ့်ရှစ်ခု၊ မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ အဘိညာဉ် ဒွေး၊ ဟိတ်ခြောက်ပါး၊ အမူမည်ကြဉ်သော စေတသိက် စတုစတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန်

။လ။၏။ ဟေတု အဟေတုကော ဓမ္မော နနဟေတုဿ နအဟေတု ကဿ ဓမ္မဿဥ္စ **ကတ္တားကား-မောဟမူစွေး၌ မောဟ ပစ္စည်း။လ။ ၏။သမ္ပဒါန်ကား**-ဟသိတုပ္ပါဒ်ကြဉ်သော ကာမဇော နှစ်ဆယ့်ရှစ်ခု၊ မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ အဘိညာဉ် ၌ွေး၌ ရှိသော ဟိတ် ခြောက်ပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဟေတု အဟေတုကော ဓမ္မော နဟေတုဿ နအဟေတုကဿစ နနဟေတုဿ နအဟေတုကဿစ ဓမ္မဿ။ **ကတ္တားကား**မောဟမူစွေး၌ မောဟ **ပစ္စည်း** ။လ။**၏။ သမ္ပဒါန်ကား**- ဟသိတုပ္ပါဒ် ကြဉ်သော ကာမဇော နှစ်ဆယ့်ရှစ်ခု၊ မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ အဘိညာဉ် ၌ွေး၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော ဟိတ်နှင့် တကွ စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ။ပဌမ သုံးချက်။ ။နဟေတု အဟေတုကော ဓမ္မော နဟေတုဿ နအဟေတုကဿ ဓမ္မဿဥ္စ **ကတ္တားကား**-အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ၊ဆန္ဒကြဉ်သောအညသမာန်း ဒွါဒသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**- ဟသိတုပ္ပါဒ်ကြဉ်သော ကာမဇော နှစ်ဆယ့်ရှစ်ခု၊ မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၊အဘိညာဉ် ၌ွေး၊ အပ္ပမညာ၊ဟိတ် ခြောက်ပါးကြဉ်သော စေတသိက် စတုစတ္တာဠီ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။၏။ နဟေတု အဟေတုကော ဓမ္မော နနဟေတုဿ နအဟေတုကဿ ဓမ္မဿဥ္စ ကောက်မြဲ၊ **သမ္ပဒါန်ကား**- ယခင့်သမ္ပဒါန်တွင် ဟိတ် ခြောက်ပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နဟေတု အဟေတုကော ဓမ္မော နဟေတုဿ နအဟေတုကဿစ နနဟေတုဿ နအဟေတု ကဿစဥ္စ ကတ္တား ကောက်မြဲ။ သမ္ပဒါန် ယခင့် နာမက္ခန္ဓာ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော ဟိတ်နှင့် တကွ စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ဒုတိယ သုံးချက်။ အာရမ္မဏ၌ ခြောက်ချက်သာ ရသတည်း။

အဓိပတိ၌ ပဌမပုဒ် မရ၊ ဒုတိယပဒ၌ အာရမ္မဏာဓိပတိ သုံးချက် ရသတည်း။ အနန္တရ၌ ဟေတု အဟေတုကော ဓမ္မော နဟေတုဿ နအဟေတုကဿဥ္စ **ကတ္တားကား**- ရှေးရှေးသော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ရှိသော မောဟ ပစ္စည်း။လ။

၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-နောက်နောက်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စ **သဟဂုတ်**၊မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် စုဒ္ဒသ၊ မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ မဟာဂ္ဂုတ်ဝိပါက် ကိုးခု၊ ဟိတ်သုံးခုကြဉ်သော စေတသိက် ဗာတ္တိံသ **ပစ္စယုပ္ပန်**။လ၊၏။ ဟေတု အဟေတုကော ဓမ္မော န နဟေတုသ နအဟေတုကဿဥ္စ **ကတ္တားကား**-မောဟမူ ဒွေး အဆုံးဇော၌ရှိသော မောဟ **ပစ္စည်း**။လ၊၏၊ **သမ္ပဒါန်ကား**-မဟာ ဝိပါက် ရှစ်ခု၊မဟာဂ္ဂုတ်ဝိပါက် ကိုးခု၌ရှိသောဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ဟေတု အဟေတုကော ဓမ္မော နဟေတုဿ နအဟေတု ကဿစ နနဟေတုဿ နအဟေတုကဿစ၌ **ကတ္တားကား**-မောဟ မူဒွေး အဆုံးဇော၌ရှိသော မောဟ **ပစ္စည်း**။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**- မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ မဟာဂ္ဂုတ်ဝိပါက် ကိုးခု၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော ဟိတ်နှင့်တကွ စေတသိက် တေတ္တိံသ **ပစ္စယုပ္ပန်**။ လ။ ၏။ ပဉ္စမ သုံးချက်၊ နဟေတု အဟေတုကော ဓမ္မော နဟေတုဿ နအဟေ တုကဿဥ္စ **ကတ္တားကား**-ဟိတ်မှတပါး မဟာဝိပါက် ပဋိသန္ဓေ ရှစ်ခုအား တပ်သော အဟိတ်စုတိ နှစ်ခု၊ ဟိတ်မှတပါး သဟိတ် ပဠဝေါကာရ ဘဝင် တေရသအားတပ်သော ဒုတိယဝုဋ္ဌော၊ဟိတ် မှတပါးသော ဟသိတုပ္ပါဒ်ကြဉ်သော ကာမဇော နှစ်ဆယ့်ရှစ်ခု၊ ပဉ္စမဇောအားတပ်သော ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဟိတ်မှတပါး မဟာဝိပါက် ပဉ္စမဘဝင်အား တပ်သော အဟိတ် ဒုတိယတဒါရုံ၊ ဟိတ်မှတပါး ပဉ္စဝေါကာရ တိဟိတ်ဘဝင် ကိုးခုအား တပ်သော ဟသိတုပ္ပါဒ် အဆုံးဇော ပစ္စည်း။လ၊၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-ဟသိတုပ္ပါဒ် ကြဉ်သော ဟိတ်မှတပါး ကာမဇော နှစ်ဆယ့်ရှစ်ခု ပဉ္စမဇော၊ မဟာဝိပါက် ပဋိသန္ဓေ၊ ဘဝင်၊စုတိ၊ဟိတ်မှတပါး ရူပဘဝင် ငါးခု **ပစ္စယုပ္ပန်**။လ။၏။ နဟေတု အဟေတုကော ဓမ္မော နနဟေတုဿ နအဟေတုကဿဥ္စ **ကတ္တားကား**- ယခင့် ပစ္စည်းကိုပင် ကောက်၊ **သမ္ပဒါန် ကား**- ယခင့် ပစ္စယုပ္ပန်တွင် ဟိတ်ကို ကောက်။ ။ နဟေတု နအဟေတုကော ဓမ္မော နဟေတုဿ နအဟေတုကဿ စ နနဟေတုဿ နအဟေတုကဿစ၌လည်း ပစ္စည်း ... ...၊

ပစ္စယုပ္ပန်မှာ ဟိတ်နှင့်တကွ ကော်က်။ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း အနန္တရ၌ ခြောက်ချက်။ သမနန္တရ အတူတူ။ သဟဇာတ၊ အည မညာ၊ နိဿယတို့မှာ လေးချက်စီ။ ဥပနိဿယ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း ခြောက်ချက်၊ ပုရေဇာတ၌ ဒုတိယ သုံးချက်။ ။ (ပစ္ဆာ ၊ ဆေ) အာသေဝနမှာ ပဌမသုံးချက်၊ (ကမ္မ မရ၊ ဝိပါက လည်း မရ။ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့လည်း မရ၊) သမ္ပယုတ္တ မှာ ပဌမော ပဌမဿ တချက်သာ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ပဌမ ရေ၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ သဟဇာတ ဝိပ္ပယုတ်၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝတ္ထု ဝိပါကာနံ ခန္ဓာနံ တချက်၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ လေးချက်။ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ အနန္တရနှင့် တူ၏။ နဟေတုယာ ဆ။ လ။ နောဝိဂတေ ဆ၊ သမ္ပယုတ္တ ဆ။ ။ သဟေ တုက ဒုက်နှင့် အရှက်ပြီး၏။ ။ဤနည်းကို မှီ၍ ကြွင်းသော ဒုက်တို့ အရှက်ကို ကြံကြပါလေ။

ဟေတုဒုက-သရဏ ဒုက

အဆုံး သရဏဒုက်နှင့် အရှက်ကို ဆိုပေအံ့၊ သရဏပုဒ်ကို ဟေတု သရဏ တပုဒ်၊ နဟေတု သရဏတပုဒ်၊ နှစ်ပုဒ်ခွဲ၍ ဒုက်ဖွဲ့၍ ဟော တော်မူသတည်း။ ။ဟေတု သရဏ အရကား အကုသိုလ် ဟိတ် သုံးခုတည်း။ ။နဟေတု သရဏ အရကား အကုသိုလ်စိတ် ၌ါဒသ၊ ဟိတ်သုံးခုကြဉ်သော စေ-စတုဝီသတည်း။ ။ဟေတုံ သရဏံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု နသရဏော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ကတ္တားကား-ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးခုကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်၊ လ။ ၏။ ပဌမတချက်။ နဟေတုံ သရဏံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု နသရဏော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ပဉ္စဝေါ ကာရ ဘုံ၌ဖြစ်သော အခါ အကုသိုလ် ၌ါဒသ၊ ဟိတ်သုံးခု ကြဉ် သော စေတသိက် စတုဝီသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ် သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဟေတုံ သရဏဉ္စ နဟေတုံ သရဏဉ္စ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု နသရဏော ဓမ္မော၌ ကတ္တားကား- အကုသိုလ် ၌ါဒသ၊ စေ-သတ္တဝီသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို

စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ပဌမေန ပဌမံ၊ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ပဌမ ဒုတိယေန ပဌမံ၊ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပေါင်း-သုံးချက်။

အာရမ္မဏ၌ မရ၊ အဓိပတိ၌ သုံးချက်၊ (အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ အညမည၊ဥပနိဿယတို့မှာ မရ၊) နိဿယ၊သဟဇာတတို့မှာ သုံးချက်စီ၊ (ပုရေဇာတ၊အာသေဝနတို့၌ မရ၊) ကမ္မ သုံးချက်၊ (ဝိပါက မရ၊)အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့မှာ သုံးချက်စီ၊ (သမ္ပယုတ္တ မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ တို့မှာ သုံးချက်စီ၊ (နတ္ထိ၊ဝိဂတ မရ)။ ။အနုလုံ။

ပစ္စနိက်၌ နဟေတု မရ။ ။နာရမ္မဏ၊ နာဓိပတိ သုံးချက်စီ၊ နာနန္တရ၊ နသမနန္တရ၊ နအညမည၊နဥပနိဿယ၊ နပုရေ၊နပစ္ဆာဇာတ၊ နာသေဝန၊ နသမ္ပယုတ္တ၊ နောနတ္ထိ၊ နောဝိဂတတို့၌ သုံးချက်စီ။ ။ဆဝါရ။

ပဉှာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမော ပဌမဿ တချက်သာတည်း။ အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ဟေတု သရဏော ဓမ္မော နဟေတုဿ နသရဏဿ၌ **ကတ္တားကား** - အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား** - မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇန်း၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ မဟာကြိယာရှစ်ခု၊ တဒါရုံ ကောဒသ၊ အဘိညာဉ်ခွေး၊ ဟိတ်သုံးခု၊အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက်တေတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ နနဟေတုဿ နသရဏဿ၌ **ကတ္တားကား** - အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ မဟာဝိပါက်၊ အဘိညာဉ်ခွေး၌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နဟေတုဿ နသရဏဿစ နနဟေတုဿ နသရဏဿစ၌လည်း ကတ္တားကောက်မြဲ၊ **သမ္ပဒါန်ကား** - မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ မဟာဝိပါက်၊အဘိညာဉ်ခွေး၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော ဟိတ်နှင့်တကွသော စေတသိက် ဆတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယလည်း သုံးချက်၊ **ကတ္တားကား**- အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဟိတ်သုံးခု ကြဉ်သော စေတသိက် **စတုဝီသ**၊

ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန် အတူ။ ။ပဌမ ဒုတိယလည်း သုံးချက်၊ ကတ္တားကား-အကုသိုလ် ဓမ္မဒါသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသ ပစ္စည်း ။လ။၏။ သမ္ပဒါန် အတူတူ။

အာရမ္မဏ ကိုးချက်။ ။အဓိပတိ၌ အာရမ္မဏာဓိပတိ မရ၊ သဟဇာတာ ဓိပတိ၌ ဒုတိယော ပဌမဿ တချက်သာ ရသတည်း။ အနန္တရ၌ ဟေတုသရဏော ဓမ္မော နဟေတုဿ နသရဏဿ ဓမ္မဿ၊ ကတ္တားကား - အကုသိုလ် ဓမ္မဒါသ အဆုံးဇော၌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-တဒါရုံ ဇောဒသ၊ မဟာဂ္ဂုတ် ဝိပါက် ကိုးခု၊ ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ဗာတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နနဟေတုဿ နသရဏဿ၌ ကတ္တား နည်းတူ၊ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာဝိပါက်၊မဟဂ္ဂုတ် ဝိပါက်၌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နဟေတုဿ နသရဏဿစ နနဟေတုဿ နသရဏဿစ၌ ကတ္တားအတူ၊ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာဝိပါက်၊ မဟဂ္ဂုတ် ဝိပါက် ဟိတ်နှင့်တကွ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဒုတိယလည်း သုံးချက်၊ ကတ္တားကား-အကုသိုလ် ဓမ္မဒါသ၊ ဟိတ်သုံးခု ကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝီသ၊ ၏။ ပစ္စယုပ္ပန် အတူ။ ။ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်လည်း အတူ။ ။အကုသိုလ် ဓမ္မဒါသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသ၊ ပစ္စည်းသာ ထူးသည်။ ။သမနန္တရလည်း အတူ။

သဟဇာတ သုံးချက်၊ (အညမည မရ၊) နိဿယ သုံးချက်၊ ဥပနိဿယ ကိုးချက် (ပုရေ မရ၊) ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်၊ (အာသေဝနလည်း မရ၊) ကမ္မ၌ နဟေတု သရဏော ဓမ္မော နဟေတုဿ နသရဏဿ၊ သဟဇာတ၊နာနာက္ခဏိက၊ နှစ်ပါး၊ သဟဇာတ ဖြစ်အံ့၊ အကုသိုလ်ဓမ္မဒါသ စေတနာ ပစ္စည်း ။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နာနာက္ခဏိက ဖြစ်အံ့၊ ကတ္တားကား-အကုသိုလ် ဓမ္မဒါသ စေတနာ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-အကုသလ ဝိပါက် ခုနစ်ခု နာမက္ခန္ဓာ၊ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်

။လ။ ၏။ ကမ္မ တချက်၊ (ဝိပါက မရ၊) အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့၌ ဒုတိယော ပဉ္စမဿ တချက်သာ၊ (သမ္ပယုတ္တ မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၌ သုံးချက်၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ သုံးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ ကိုးချက်စီ။

နဟေတုယာ နဝ။လ။ နောအဝိဂတေ နဝ။ ။ဤနည်းကို မှီ၍ ကြွင်းသော ဒုက်တို့၌ အရှက်ကို ဟောပါလေ။ ။ဤအနုလောမ ပစ္စနိက်လည်း သိမ်မွေ့ခက်ခဲ နက်နဲလှသည်၊ ကြိုးစား၍ ကျနအောင် ကြံကြပါကုန်။

ဓမ္မာနုလောမ ပစ္စနီယ ဒုကဒုကပဋ္ဌာန်း ပြီး၏။

ဓမ္မာနုလောမ ပစ္စနီယ ပဋ္ဌာန်း ခြောက်ကျမ်း ပြီး၏။

၁၉-ဓမ္မပစ္စနီယာနုလောမ-တိကပဋ္ဌာန်း

ကုသလတ္တိက

ဓမ္မပစ္စနီယာနုလောမ တိကပဋ္ဌာန်း ကုသလတိက် ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ နကုသလပဒ၊ နအကုသလပဒ၊ နအဗျာကတပဒ၊ နကုသလ နအဗျာကတ ပဒ၊ နအကုသလ နအဗျာကတ ပဒ၊ နကုသလ နအကုသလပဒ-ဟူ၍ ခြောက်ပုဒ်တည်၍ နကုသလပဒ၌ သုံးချက်၊ နအကုသလပဒ၌ သုံးချက်၊ နအဗျာကတပဒ၌ ငါးချက်၊ နကုသလ နအဗျာကတပဒ၌ သုံးချက်၊ နအကုသလ နအဗျာကတပဒ၌ သုံးချက်၊ နကုသလ နအကုသလပဒ၌ တချက်၊ ပေါင်း အဋ္ဌာရသ-တဆယ့်ရှစ်ချက်၊ ဟေတုပစ္စည်း၌ ထွက်သတည်း။

နကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ အကုသလံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ။လ၊ ဒွေခန္ဓာ။ နကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ။လ။ ဒွေခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ။လ။ ဧကံ မဟာဘူတံ။လ။ဥပါဒါရူပံ။ နကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အကုသလော စ အဗျာကတော စ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ အကုသလံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ တယော ခန္ဓာ စိတ္တသမုဋ္ဌာနဉ္စ ရူပံ။လ။ရူပံ။ သုံးချက်။ ။ နအကုသလပဒ၌လည်း နည်းတူ သုံးချက်။ နအဗျာကတံ ဓမ္မံပဋိစ္စ ကုသလော တချက်၊ အကုသလော တချက်၊ အဗျာကတော တချက်၊ ကုသလာဗျာကတော တချက်၊ အကုသလာဗျာကတော တချက်၊ ပေါင်း ငါးချက်။ နကုသလဉ္စ နအဗျာကတဉ္စ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အကုသလော တချက်၊ အဗျာကတော တချက်၊ အကုသလော စ အဗျာကတော စ တချက်၊ ပေါင်း သုံးချက်။ နအကုသလ နအဗျာကတပဒ၌လည်း နည်းတူ သုံးချက်။ နကုသလဉ္စ နအကုသလဉ္စ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော တချက်၊ ပေါင်း တဆယ့်ရှစ်ချက်။ ။
(အကောက် ဝိဘင်း လွယ်ပြီ။)

အာရမ္မဏ၌ နကုသလပဒ၌ နှစ်ချက်၊ နအကုသလပဒ၌ နှစ်ချက်၊ နအဗျာကတပဒ၌ နှစ်ချက်၊ နကုသလ နအဗျာကတပဒ၌ တချက်၊ နအကုသလ နအဗျာကတပဒ၌ တချက်၊ နကုသလ နအကုသလပဒ၌ တချက်၊ ပေါင်း ကိုးချက် (လွယ်ပြီ။) အဓိပတိ တဆယ့်ရှစ်ချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ ကိုးချက်စီ၊ သဟဇာတ တဆယ့်ရှစ်ချက်၊ အညမည ကိုးချက်၊ နိဿယ တဆယ့်ရှစ်ချက်၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝနတို့လည်း ကိုးချက်စီ၊ ကမ္မ တဆယ့်ရှစ်ချက်၊ ဝိပါက သုံးချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့မှာ တဆယ့်ရှစ်ချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတတို့မှာ တဆယ့်ရှစ်ချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတတို့မှာ ကိုးချက်စီ၊ အနုလုံ။

ပစ္စနိက်၌ နကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အကုသလော။ လ။ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတေ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော မောဟော။ နကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော ။လ။ အဟေတုကံ ဝိပါကာဗျာကတံ ကြိယာဗျာကတံ ဧကံ ခန္ဓံ ပဋိစ္စ။လ။ရုပံ။ နအကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတောလည်း တချက်၊ နအဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အကုသလောလည်း တချက်၊ နကုသလဉ္စ နအဗျာကတဉ္စ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အကုသလောလည်း တချက်၊ နကုသလဉ္စ နအကုသလဉ္စ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတောလည်း တချက်၊ ပေါင်း နဟေတု၌ ခြောက်ချက်။ နာရမ္မဏ၌ နကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော တချက်၊ နအကုသလံဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော တချက်၊ နအဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော တချက်၊ နကုသလဉ္စ နအဗျာကတဉ္စ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော တချက်၊ နအကုသလဉ္စ နအဗျာကတဉ္စ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော တချက်၊ နကုသလဉ္စ နအကုသလဉ္စ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော တချက်။ ပေါင်း နာရမ္မဏ၌ ခြောက်ချက်။ နာဓိပတိ၌ တဆယ့်ရှစ်ချက်၊ နာနန္တရ၌ ခြောက်ချက်၊ နသမနန္တရ၊ နအညမည၊ နဥပနိဿယ၌ ခြောက်ချက်စီ။ ။

နပုရေဇာတ ဒွါဒသ၊ နပစ္ဆာဇာတ၊ နာသေဝနနှင့် တဆယ့်ရှစ်ချက်စီ၊နကမ္မ ကိုးချက်၊နဝိပါက တဆယ့်ရှစ်ချက်၊နအာဟာရ၊ နဈာန၊ နမဂ္ဂ၊နသမ္ပယုတ္တတို့မှာ ခြောက်ချက်စီ။ ။ဆဝါရ ပြီး၏။

ပဉှာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ဆဝါရအဝိုင်း အဋ္ဌာရသ။ ။အာရမ္မဏ နကုသလပဒ၌ နကုသလော ကုသလဿတချက်၊အကုသလဿ တချက်၊အဗျာကတဿ တချက်၊ပေါင်း သုံးချက်။နအကုသလပဒ၌လည်း သုံးချက်၊နအဗျာကတ၌ပဒလည်း သုံးချက်၊ နကုသလ နအဗျာကတပဒ၌လည်း သုံးချက်။နအကုသလ နအဗျာကတ ပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ နကုသလ နအကုသလပဒ၌လည်း သုံးချက် ပေါင်း-တဆယ့်ရှစ်ချက်။ ။အဓိပတိ၌ နကုသလပဒ၌ လေးချက်၊ နအကုသလပဒ၌ လေးချက်၊နအဗျာကတ ပဒ၌ ငါးချက်၊နကုသလ နအဗျာကတပဒ၌ သုံးချက်၊ နအကုသလ နအဗျာကတပဒ၌ လေးချက်၊ နကုသလ နအကုသလပဒ၌ သုံးချက်၊ ပေါင်း – တေဝီသ၊ အနန္တရ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယသုံးချက်၊ပဌမ တတိယ နှစ်ချက်၊ ဒုတိယတတိယလည်း နှစ်ချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-သောဠသ။ ။သမနန္တရလည်း နည်းတူ။ ။သဟဇာတ အဋ္ဌာရသ၊ အညမည နဝ၊ နိဿယ၌ နကုသလပဒ၌ လေးချက်၊ နအကုသလပဒ၌ လေးချက်၊ နအဗျာကတပဒ၌ ငါးချက်၊ နကုသလ နအဗျာကတပဒ၌ သုံးချက်၊ နအကုသလ နအဗျာကတ ပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ နကုသလ နအကုသလ ပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ ပေါင်း-ဗာဝီသ၊နှစ်ဆယ့်နှစ်ချက်။ ။ဥပနိဿယ အဋ္ဌာရသ၊ ပုရေဇာတ ကိုးချက်၊ ပစ္ဆာဇာတ ခြောက်ချက်၊ အာသေဝန ကိုးချက်၊ ကမ္မ တဆယ့်ရှစ်ချက်၊ ဝိပါက သုံးချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့မှာ တဆယ့်ရှစ်ချက်စီ၊သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်၊ဝိပ္ပယုတ္တ ပဌမသုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊တတိယ တချက်၊ စတုတ္ထ ပဥ္စမတို့လည်း တချက်စီ၊ ဆဋ္ဌ သုံးချက်၊ ပေါင်း-တဆယ့်နှစ်ချက်၊ ။အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဗာဝီသ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ အနန္တရ အတူ။

နဟေတုယာ တေဝီသ။ ။အတ္တိ ဗာဝီသတွင်'နကုသလ နအဗျာကတော ကုသလဿ၊ တချက်တိုးမည် ထင်သည်။ ။နောအဝိဂတေ အဋ္ဌာရသ။ ။ကုသလတိက် ပြီး၏။

ဝေဒနာတ္တိက

ဝေဒနာတိက် ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံ ပဒ၊ နဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံပဒ၊ နအဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံ ပဒ၊ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံ နအဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံ ပဒ၊ နဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံ နအဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံ ပဒ၊ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံ နဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံပဒ၊ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံ နဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံ နအဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံ ပဒ-ဟူ၍ ခုနစ်ပဒတည်၍ တပဒ တပဒတွင် သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် နှစ်ဆယ့်တချက် ထွက်သတည်း။ ။နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တောဥ္စ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ်သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆယ်၌ ရှိသော ဝေဒနာကို ခွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆယ်၊ စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏၊ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-သောမနဿ ပဋိသန္ဓေ ရှစ်ခုနှင့် အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ ဝေဒနာကို ခွဲ၍ ဖြစ်သော သောမနဿ ပဋိသန္ဓေ ရှစ်ခု၊ ဝေဒနာ ကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တောဥ္စ ကတ္တားကား - ဒေါသမူ နှစ်ခု၌ ရှိသော ဝေဒနာကို ခွဲ၍ဖြစ်သော ဒေါသမူနှစ်ခု စေတသိက် ဧကဝီသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ အဒုက္ခမသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တောဥ္စ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးဆယ့်တခု၌ ရှိသော ဝေဒနာကို ခွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် လေးဆယ့်တခု၊ မောဟ

မူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစ္ဆာလီသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ် ဥပေက္ခာ ပဋိသန္ဓေ ကိုးခုနှင့် အတူ ဥပါဒ်သော ဝေဒနာ၊ ဟဒယ ဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ဥပေက္ခာ ပဋိသန္ဓေ ကိုးခု၊ ဝေဒနာ ပီတိကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ဤနည်းကို မှီ၍ အကြွင်း ကို ကောက်လေ၊ လွယ်ပြီ။ ။ဟေတုယာ ဧကဝီသ။လ။အဝိဂတေ ဧကဝီသ။ ။နဟေတုယာ၊ နာဓိပတိယာ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာ ဇာတေ၊ နာသေဝနေ၊ နကမ္မေ၊ နဝိပါကေ၊ နဈာနေ၊ နမဂ္ဂေ ဧကဝီသ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ စုဒ္ဒသ။ ၊ဆဝါရ။

ပဉ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဌမ နှစ်ချက်၊ ဒုတိယ နှစ်ချက်၊ တတိယ နှစ်ချက်၊ ပဌမ တတိယ တချက်၊ဒုတိယ တတိယ တချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ တချက်၊ ပေါင်း-ကိုးချက်။ ။နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ဓမ္မော ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ ကတ္တား ကား-ဒေါသမူဒွေး၌ ဒေါသ မောဟ ပစ္စည်း။လ။၏။သမ္ပဒါန်ကား- ဒေါသမူဒွေး၊ စေတသိက် ဧကဝီသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ အကောက် ဝိဘင်း လွယ်ပြီ။ ။ဤနည်းကို မှီ၍ ကောက်လေ။

အာရမ္မဏ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံး ချက်၊ ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ပဌမ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ပေါင်း-သတ္တဝီသ ဧကစတ္တာလီသ ဖြစ်သတည်း။ ။နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ဓမ္မော သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ ကတ္တားကား- ဒုက္ခ သဟဂုတ် သုံးခု၊ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးဆယ့်ငါးခု၊ပီတိကြဉ်သော စေတသိက် ဧကပညာသ၊ သုခဝေဒနာ ခြောက်ဆယ့်သုံးခု၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ကာမသုခသဟ ဂုတ် တဆယ့်ကိုးခု၊ မဂ် သောနဿ သဟဂုတ် တဆယ့်ခြောက်ခု၊ ဖိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် တဆယ့်ခြောက်ခု၊ ဝေဒနာ၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော

စေတသိက် စတုစတ္တာလီသ၊ ပဉ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ဝိဘင်းကို အနုလုံ ဝိဘင်းကိုမှီ၍ ဟော၊ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ ဿည္ဒ ကတ္တား ကား–ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခု၊ လောကီဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးဆယ့် နှစ်ခု၊ ပီတိ ကြဉ်သော စေတသိက် ကေပညာသ၊ လောကီ သုခဝေဒနာ သုံးဆယ့်တခု၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ ပဉ္စည်း။လ၊၏။ သမ္ပဒါန် ကား–ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခု၊ စေတသိက် ကေဝီသ ပဉ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။အဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿည္ဒ ကတ္တားကား– ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခု၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးဆယ့်ငါးခု၊ပီတိ ကြဉ် သော စေတသိက် ကေပညာသ၊သုခဝေဒနာ ခြောက်ဆယ့်သုံးခု၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန် ပဉ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား–ကာမဥပေက္ခာ သဟဂုတ် သုံးဆယ့် နှစ်ခု၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝ သညာယတနစိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေး၊ လောကုတ္တရာဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ရှစ်ခု၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် စတုစတ္တာလီသ ပဉ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဤနည်းကို မှီ၍ ကြွင်းသော ပုဒ်တို့ကို ကောက် လေ၊ လွယ်ပြီ။

အဓိပတိ၌ အာရမ္မဏ ကေဝီသတွင် နဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ တချက်၊ န ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော စ နအဒုက္ခ မသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော စ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ တချက်၊ န သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော စ န ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော စ ဒုက္ခာယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ ဓမ္မဿ တချက်၊ ဤသုံးချက်ကို နုတ်၍ အဋ္ဌာရသ ဖြစ်သတည်း။ ။အနန္တရပဉ္စည်း၌ ခုနစ်ပုဒ်တွင် တပုဒ်တပုဒ်၌ သုံးချက်စီထွက်သောကြောင့် ကေဝီသ၊ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ဓမ္မော သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ ဓမ္မဿည္ဒ ကတ္တားကား–သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ် ကြဉ်သော နောက်နောက်သော သုခသဟဂုတ် ခြောက်ဆယ့်နှစ်ခု အား တပ်သော ရဟန္တာတို့ ဝုတ္တိ၊ သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်

ကြဉ်သော ရှေးရှေးသော သုခသဟဂုတ်၌ ရှိသော ဝေဒနာ၊ သောမနဿပဋိသန္ဓေ ရှစ်ခုအား တပ်သော ဥပေက္ခာသဟဂုတ် စုတိ တဆယ့်တခု၊ သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်အား တပ်သော ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ သောမနဿသန္တီရဏအား တပ်သော ကုသိုလ် အကျိုး သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း၊လောဘမူသောမနဿသဟဂုတ်၊ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ် ပဌမဇောအား တပ်သော ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာဝိပါက် သောမနဿ ဘဝင်အား တပ်သော ဥပေက္ခာသန္တီရဏ၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဒုတိယတဒါရုံ၊ သောမနဿဘဝင်ရှစ်ခုအား တပ်သော အကုသိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ်၊ မဟာကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဥပေက္ခာသဟ ဂုတ်၊မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ်၊ မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ၊ မိုလ်ဥပေက္ခာသဟဂုတ် အဆုံးဇော ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ရွေး၍ကောက်။ဓမ္မအနုလုံ ဝေဒနာတိက်ကိုရလျှင် မခက်ပြီ၊မှီ၍ ကောက်လေ။သမနန္တရလည်း နည်းတူ။

သဟဇာတ၊အညမည၊ နိဿယ၊ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတတို့၌ ဧကဝီသ။ (ပစ္ဆာ မရ၊)အာသေဝန ဧကဝီသ။ ကမ္မ၌ ပဌမသုံးချက် ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ (ပဌမတတိယော ပဌမသ မရ။) ကျန် နှစ်ချက်။ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ (ပဌမ ဒုတိယ တတိယပဒ မရ၊) ပေါင်း သတ္တရသ-တဆယ့်ခုနစ်ချက်၊ ဝိပါက ဧကဝီသ၊ အာဟာရ၌ ခြောက်ပဒတွင် နှစ်ချက်စီ-ပေါင်း တဆယ့်နှစ်ချက်၊ ဣန္ဒြိယ၌ ဧကဝီသ၊ဈာန်၌လည်း ဧကဝီသ၊ မဂ္ဂ၌ ဒွါဒသ၊ သမ္ပယုတ္တ ဧကဝီသ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမတတိယ သုံး ချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ တတိယ သုံးချက် ပေါင်း ဧကဝီသ။အတ္ထိ၊အဝိဂတလည်း ဧကဝီသ၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊အနန္တရ အတိုင်း။ ။နဟေတုယာ ဧကဝီသ၊ သဗ္ဗတ္ထ ဧကဝီသ။ ။ဝေဒနာတိက် ပြီး၏။

ဝိပါကတ္တိက

ဝိပါကတိက်၌ ပဋိစ္စဝါရ ဟောတုပစ္စည်း၌ ပဌမပဒ၊ ဒုတိယပဒ၊ တတိယပဒ၊ ပဌမတတိယပဒ၊ဒုတိယ တတိယပဒ၊ပဌမဒုတိယပဒ ဟု ခြောက်ပဒ ရသတည်း။ ပဌမပဒ၌ ငါးချက်၊ ဒုတိယပဒ၌ သုံးချက်၊တတိယပဒ၌ ငါးချက်၊ ပဌမတတိယပဒ၌ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ ပေါင်း–ဗာဝီသ၊ (စာမှာ သဉ္ဇာတေဝီသ ရှိသည်၊ကြံ၍မရ၊ ကြံလည်း ကြံကြပါလေ။ ။နဝိပါကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ဝိပါကော ဓမ္မော၌ **ကတ္တား** ကား–သဟိတ် ပစ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ နာမက္ခန္ဓာနှင့် အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဉ္စဝေါ ကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ၊အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ ခန္ဓာ–ဟု၊ ၏။ ဒုတိယပဒ၊ တတိယ ပဒ တို့မှာ မိမိပုဒ်ရအတိုင်း ကောက်။ ။ပဌမ တတိယ၌ ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ ခန္ဓာ၊မဟာဘူတေ ပဋိစ္စ ကဋတ္တာရူပံ–ဟု ဟော။ ။ ဒုတိယ တတိယ၌ ဒုတိယနာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်။ ။ ပဌမ ငါးချက်။ ။အကြွင်းကို အနုလုံကို မှီ၍ ကောက်။

အာရမ္မဏ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ဒုတိယ နှစ်ချက်၊ တတိယ နှစ်ချက်၊ ပဌမ တတိယ တချက်၊ ဒုတိယ တတိယလည်း တချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ နှစ်ချက်၊ ပေါင်း–ကောဒသ၊တဆယ့်တ ချက် ဖြစ်သတည်း။ အဓိပတိ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ ကတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယလည်း သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ တချက်၊ ပေါင်း–တဆယ့်ရှစ်ချက်။ ။အနန္တရ၊ သမနန္တရ တဆယ့် တချက်စီ၊ သဟဇာတ နှစ်ဆယ့် နှစ်ချက်၊ ။အညမည၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယလေးချက်၊ပဌမ တတိယ တချက်၊ ဒုတိယ ကတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ နှစ်ချက်၊ပေါင်း– သောဠသ တဆယ့်ခြောက်ချက်။ ။နိဿယ နှစ်ဆယ့်နှစ်ချက်၊ ဥပ နိဿယ တဆယ့်တချက်၊ ပုရေဇာတ၌ ပဌမ နှစ်ချက်၊ ဒုတိယ နှစ်

ချက်၊ တတိယ နှစ်ချက်၊ ပဌမ တတိယ၊ ဒုတိယ တတိယ၊ ပဌမ ဒုတိယလည်း တချက်စီ၊ ပေါင်း-ကိုးချက်။ ။အာသေဝနဌ ပဌမ နှစ်ချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ တတိယ တချက်၊ပဌမ တတိယ တချက်၊ (ဒုတိယ တတိယ မရ၊)ပဌမ ဒုတိယ တချက်၊ ပေါင်း-ခြောက်ချက်။ ကမ္မ နှစ်ဆယ့် နှစ်ချက်၊ဝိပါကဌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ (ပဌမ တတိယ မရ၊) ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ပေါင်း တဆယ့်ငါးချက်။အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့၌ နှစ်ဆယ့် နှစ်ချက်စီ၊ သမ္ပယုတ္တ တဆယ့်တချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ၊ အဝိဂတတို့၌ နှစ်ဆယ့်နှစ်ချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတတို့၌ တဆယ့်တချက်စီ၊ အနုလုံ။

နဟေတုဌ ပဌမ လေးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊တတိယ လေးချက်၊ ပဌမ တတိယ တချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-တဆယ့်ရှစ်ချက်။ ။နာရမ္မဏဌ ခြောက်ပဒတွင် အဝသာန တတိယပဒ တချက်စီသာ ဖြစ်၍ ခြောက်ချက်။ ။နာဓိပတိ၌ နှစ်ဆယ့်နှစ်ချက်၊ နာနန္တရ၊ နသမနန္တရ၊ နအညမည၊ နဥပနိဿယ ခြောက်ချက်စီ။ ။နပုရေဇာတဌ ပဌမ လေးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ လေးချက်၊ ပဌမ တတိယ နှစ်ချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-ကျေန ဝီသတိ။ နပစ္ဆာဇာတ နှစ်ဆယ့် နှစ်ချက်၊ နာသေဝနဌ နှစ်ဆယ့် နှစ်ချက်။ ။ နကမ္မဌ ပဌမ နှစ်ချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ တတိယ တချက်၊ ပဌမ တတိယ တချက်၊ (ဒုတိယ တတိယ မရ၊) ပဌမ ဒုတိယ တချက်၊ ပေါင်း-ခြောက်ချက်၊ နဝိပါက ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ (ဒုတိယ တတိယ မရ၊) ပဌမ ဒုတိယ တချက်၊ ပေါင်း-တဆယ့်တချက်။ ။နအာဟာရ၊ နဣန္ဒြိယတို့၌ ပဌမ တချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ တချက်၊ ပေါင်း-သုံးချက်စီ။ ။နဈာနဌ ပဌမ တချက်၊ ဒုတိယ နှစ်ချက်၊ တတိယ တချက်၊ (ပဌမ တတိယ မရ၊) ဒုတိယ တတိယ တချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ တချက်၊ ပေါင်း-ခြောက်ချက်။ ။နမဂ္ဂဌ ပဌမ သုံး

ချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံး ချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-တဆယ့် ငါးချက်။ ။ နသမ္ပယုတ္တ ခြောက်ချက်၊ နဝိပ္ပယုတ္တ ကိုးချက်၊ နောနတ္ထိ၊ နော ဝိဂတ ခြောက်ချက်စီ။ ။ဆဝါရ။

ပဉ္စဝါရ ဟောတုပစ္စည်း၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံး ချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ တချက်၊ ပေါင်း-တဆယ့်ရှစ်ချက်။ ။အာရမ္မဏ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ၊တတိယ၊ပဌမ တတိယ၊ ဒုတိယ တတိယ၊ ပဌမ ဒုတိယတို့၌လည်း သုံးချက်စီ၊ ပေါင်း-တဆယ့်ရှစ်ချက်။ ။ နဝိပါကော ဝိပါကဿ၌ ကတ္တားကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ မဟာ ကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ ကာ ၂ကြိယာ တေ်ာဒသ၊ အာကာသာ နဉ္စာယတန ကုသိုလ်၊အာကိဉ္စညာယတနကုသိုလ်၊ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း ။လ၊၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ကာမ ဝိပါက် တေဝီသ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန ဝိပါက်၊နေဝသညာ နာသညာယတန ဝိပါက်၊ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏၊ ထိုကြောင့် နိဗ္ဗာန် ဖလဿ၊ စက္ခုံ အနိစ္စတော ဒုက္ခတော အနတ္တတော ဝိပဿတိ၊ အဿာဒေတိ ။လ။ ကုသလာ ကုသလေ နိရုဒ္ဓေ ဝိပါကော တဒါလမ္ဗဏတာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ-အစရှိသည်ဖြင့်၊၏။ ။ ဓမ္မအနုလုံကိုမှီ၍ ဟောလေ၊ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြွင်းတို့ကို ကောက် ၍ ဟောလေ။

အဓိပတိ၌ ပဌမ လေးချက်၊(ပဌမော ပဌမတတိယဿ မရ၊) ဒုတိယ လေးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမတတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယတတိယ လေးချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ပေါင်း တေဝီသ- နှစ်ဆယ့်သုံးချက်၊ နဝိပါကော ဝိပါကဿ၌ ကတ္တားကား-နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ။ နိဗ္ဗာနံ ဖလဿ၊ နဝိပါကော ဝိပါက ဓမ္မဓမ္မဿ၌ ကတ္တားကား- အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော ဇုဋ္ဌဖြစ်သော နိပ္ဖန္နရုပ် အဋ္ဌာရသ၊ လောဘမူရှစ်ခု၊ အရဟတ္တမဂ် ကြဉ်သော ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ ကြိယာ ဝီသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-အလေးအမြတ်

ပြုတတ်သော လောဘမူရှစ်ခု၊ မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ဓမ္မာနုလုံဝိဘင်းကိုမှီ၍ ဟောလေ။ ဤနည်းကိုမှီ၍ အကြွင်းကို ကောက်၍ ဟောလေ။ အနန္တရပစ္စည်း၌ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊တတိယ သုံးချက်၊ ပဌမတတိယ နှစ်ချက်၊ ဒုတိယတတိယ နှစ်ချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ သော္ဓသ-တဆယ့်ခြောက်ချက်၊ နဝိပါကော ဝိပါကဿ၌ ကတ္တားကား-ဒွေးပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ် အား တပ်သော ပဋ္ဌာဒ္ဓါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဗိုလ်လေးခုအားတပ်သော မဂ် လေးခု၊တဒါရုံ၊ဘဝင်အားတပ်သော လောကီကုသိုလ် အကုသိုလ် ကြိယာ အဆုံးဇော၊ ဒုတိယ ဝုဋ္ဌော၊ နိရောဓသမာပတ်မှ ထသော အခါ အနာဂါမိဖိုလ် အရဟတ္တဖိုလ်အား တပ်သော နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်ကြိယာ အဆုံးဇော ပစ္စည်း။လ၊၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား-ဒွေးပဉ္စဝိ ညာဉ် တဆယ်၊ တဒါရုံ၊ ဘဝင် ဗိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန် ။လ၊၏။ ဓမ္မာနုလုံ။ ဒုတိယ တတိယနှစ်ပုဒ်ကို ပေါင်း၍ ကောက်သည်သာ ထူးသည်။ ဤနည်းကို မှီ၍ ကောက်လေ။ ။ သမနန္တရ နည်းတူ။

သဟဇာတ၌ ပဋိစ္စဝါရအတိုင်း ဗာဝီသ-နှစ်ဆယ့်နှစ်ချက်။ ။ အညမည၌ သော္ဓသ၊နိဿယ၌ ပဌမလေးချက်၊ဒုတိယ လေးချက်၊ တတိယ ငါးချက်၊ ပဌမ တတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယ သုံး ချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း ဗာဝီသ-နှစ်ဆယ့်နှစ်ချက်။ ။ ဥပနိဿယ၌ ပဒခြောက်ချက်တွင် တချက် တချက်၌ သုံးချက်စီ အဋ္ဌာရသ-တဆယ့်ရှစ်ချက်။ ပုရေဇာတ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း ကိုးချက်။ ပစ္ဆာဇာတ၌ ပဌမ တချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ တတိယ တချက်၊ ပဌမတတိယ တချက်၊ဒုတိယတတိယ တချက်၊ပဌမဒုတိယလည်း တချက် ပေါင်း ခြောက်ချက်။ အာဟာရ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ဒုတိယ သုံးချက်၊တတိယ ငါးချက်၊ပဌမတတိယ သုံးချက်၊ ဒုတိယ တတိယလည်း သုံးချက်၊ ပဌမဒုတိယ တချက်၊ ပေါင်း အဋ္ဌာရသ-တဆယ့်ရှစ်ချက်။ဈာနိန္ဒြိယ၌ ပဌမဿ၌ ပုရေဇာတိန္ဒြိယ တိုး၍ လေးချက်။ အကြွင်းအာဟာရနှင့်

အတူ။ ပေါင်း ကြေနဝိသ။ ဈာန်၊ မဂ္ဂ အာဟာရအတိုင်း အဋ္ဌာရသ၊ သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယ သုံးချက်၊ တတိယ တချက်၊ ပဌမတတိယ တချက်၊ ဒုတိယတတိယ တချက်၊ ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း ဒွါဒသ-တဆယ့်နှစ်ချက်။ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ဗာဝီသ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ အနန္တရအတိုင်း။ အတ္ထိ စတုဝီသ တွင် ပဌမတတိယော ပဌမသ တချက်၊ ဒုတိယတတိယော တချက် တိုး၍ ပစ္စနိက်၌ ဆဗ္ဗီသ ထင်ပေသည်၊ စာမှာ သချာမရှိ၊ ကြံ၍သာ ရေးရသည်၊ ကြံလည်းကြံကြပါ။ ။ဝိပါကတိက် ပြီး၏။ ဤနည်းကို မှီ၍ တိက်ကုန်အောင်ကြံကြပါ။

ဓမ္မပစ္စနီယာနုလောမ တိက-ပဋ္ဌာန်း ပြီး၏။

၂၀-ဓမ္မပစ္စနီယာနုလောမ-ဒုကပဋ္ဌာန်း

ဓမ္မပစ္စနီယာနုလောမ ဒုကပဋ္ဌာန်း ဟေတုဒုက်၌ နဟေတုပဒ၊ နနဟေတုပဒ၊ နဟေတု နနဟေတုပဒ-ဟု သုံးပဒတည်း။ တပဒ တပဒတွင် သုံးချက်စီထွက်သောကြောင့် ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း။ ။ နဟေတု အရကား စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေ-ဆစဍ္ဍာလီသ၊ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ နနဟေတု အရကား ဟိတ်ခြောက်ခုတည်း။ ဤသို့ ရှေ့နောက် ပြန်သည်သာ ထူးသည်။ ဓမ္မအနုလုံအတိုင်း အကောက်ဝိဘင်း အတူတူ၊မထူးပြီ။ ဒုကပဋ္ဌာန်းဟူသမျှသည် ဓမ္မအနုလုံနှင့် တူသည်ချည်းတည်း။

ဓမ္မပစ္စနီယာနုလောမ ဒုကပဋ္ဌာန်း ပြီး၏။

၂၁-ဓမ္မပစ္စနီယာနုလောမ-ဒုကတိကပဋ္ဌာန်း

ဟေတု[illegible]-ကုသလတ္တိက

ဓမ္မပစ္စနီယာနုလောမ ဒုကတိကပဋ္ဌာန်း၌ ဟေတုဂေါစ္ဆက ခြောက်ဒုက်တွင် ဟေတုဒုက်ကို မှတည်၍ ကုသလတိက်နှင့် အရှက် ဆဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ နဟေတု နကုသလ ပဒ၊ နနဟေတု နကု သလ ပဒ၊နှစ်ပုဒ်တည်း။ ။နဟေတု နကုသလ အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာဝီသ၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နနဟေတု နကုသလ အရကား အကုသိုလ်၊ ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ ဟိတ်ခြောက်ခု တည်း။ ။နဟေတုံ နကုသလံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ဟေတု ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ-ဟု အကုသိုလ်၊ဝိပါက်၊ကြိယာ၊ရုပ်၊နိဗ္ဗာန်ကိုစွဲ၍ ကုသိုလ် မဖြစ်သင့်သောကြောင့် ပဋိစ္စဝါရ ရမည် မထင်၊ ပစ္စယဝါရသာ ရမည်၊ ပစ္စယ ဝါရ၌လည်း နဟေတု နကုသလပဒ တချက်သာ ရမည်။ ။ထိုနဟေတု နကုသလပဒ၌ ဟေတုကုသလ ပဒါဝသာန၊ နဟေတု ကုသလပဒါဝသာန၊ ဟေတု ကုသလ နဟေတု ကုသလ

ပဒါဝသာန-ဟူ၍ သုံးချက်သာ ရသတည်း။ ။နဟေတုံ နကုသလံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ ဟေတုကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ဝတ္ထုံ ပစ္စယာ ဟေတူ ကုသလာခန္ဓာဘ္ဘ ကတ္တားကား-ဝုတ္ထော၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့် အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတ နိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သော အခါ နောက်နောက်သော ကုသိုလ်ကောဝိသဉ္ဇ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နဟေတုံ နကုသလံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ နဟေတု ကုသလော တချက်၊ ဟေတု ကုသလောစ နဟေတု ကုသလောစ၊ တချက်၊ ဤသုံးချက်သာ ရသတည်း။ ။ဟေတုယာ တိကိ ။လ။ အဝိဂတေ တိကို။ ။ဝိပါက ပစ္စည်း မရ။ ။ပစ္စနိက်၌ နပစ္ဆာ၊ နဝိပါက နှစ်ပစ္စည်းသာ ရသတည်း။

ပဉှာဝါရ၌ (ဟေတုပစ္စည်း မရ။) အာရမ္မဏာ၌ နဟေတု နကုသလ ပဒ၌ သုံးချက်၊ နနဟေတု နကုသလ ပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ နဟေတု နကုသလ နနဟေတု နကုသလ ပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ ပေါင်း-ကိုးချက်။ ။နဟေတု နကုသလော ဓမ္မော ဟေတုဿ ကုသလဿ၌ ကတ္တားကား - အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ကြဉ်သော ဝိပါက် ပဉ္စတိံသ၊ ကြိယာဝီသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား - မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ ကုသိုလ် အဘိညာဉ်၌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နဟေတုဿ ကုသလဿ၌ ကတ္တား ကောက်မြဲ၊ သမ္ပဒါန်ကား - မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ ကုသိုလ် အဘိညာဉ်၊ ဟိတ်သုံးခု၊ ဝိရတီ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။၏။ ဟေတုဿ ကုသလဿစ နဟေတုဿ ကုသလဿစ၌ ကတ္တား ကောက်မြဲ၊ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ အဘိညာဉ်၊ ဝိရတီ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော ဟိတ်နှင့်တကွ စေတသိက် ဘေတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နနဟေတု နကုသလပဒ သုံးချက်၌ ကတ္တားကား – အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ကြဉ်သော သဟိတ် ဝိပါက် ဝီသ၊ သဟိတ် ကြိယာ သတ္တရသ၌ ရှိသော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း ။လ။ ၏။

သမ္ပဒါန် သုံးချက်မှာ ကောက်မြဲ။ နဟေတု နကုသလောစ နန ဟေတု နကုသလောစ ဓမ္မောဥ္ စ ကတ္တားကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ကြဉ်သော သဟိတ် ဝိပါက် ဝီသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သဋ္ဌ ရှသ၊ ဟိတ်နှင့်တကွ စေတသိက် ဒွေပညာသ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန် သုံးချက်မှာ ကောက်မြဲ။ အာရမ္မဏ ကိုးချက်၊ အဓိပတိဥ္ (သဟဇာတာ ဓိပတ်မရ၊)အာရမ္မဏာ ဓိပတိ ကိုးချက်၊ အာရမ္မဏ ပစ္စည်းကို မှီ၍ ကောက်၊ အနန္တရဥ္ နဟေတု နကုသလ ပဒသာ ရသတည်း။ ။နဟေတု နကုသလောဓမ္မော ဟေတုဿ ကုသလဿ တချက်၊ နဟေတုဿ ကုသလဿ တချက်၊ဟေတုဿ ကုသလ-ဿစ နဟေတုဿ ကုသလဿစ တချက်၊သုံးချက်သာ ရသတည်း။ ပဌမော ပဌမဿဥ္ ကတ္တားကား-ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်း ။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာကုသိုလ် ပဌမဇောဥ္ ရှိသော ဟိတ် သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။အာဝဇ္ဇနာ ဟေတုကုသလာနံ ခန္ဓာနံ-ဟု ဟော။ နောက်နှစ်ချက်လည်း ပစ္စည်းအတူ။ ။နဟေတုဿ ကုသလဿဥ္ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာကုသိုလ် ပဌမဇော၊ဟိတ်သုံးခု ကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဟေတုဿ ကုသလဿစ နဟေတုဿ ကုသလဿစဥ္ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာ ကုသိုလ် ပဌမဇော၊ ဟိတ်နှင့် တကွ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

အနန္တရ သုံးချက်၊သမနန္တရ နည်းတူ၊ (သဟဇာတ၊အညမည၊ မရ၊) နိဿယဥ္ နဟေတု နကုသလပဒသာ ရသတည်း။ နဟေတု နကုသလော.ဓမ္မော ဟေတုဿ ကုသလဿ ဓမ္မဿ နိဿယ ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဝတ္ထု ဟေတု ကုသလာနံ ခန္ဓာနံ၊ တချက်၊ နဟေတု ကုသလာနံ ခန္ဓာနံ၊ တချက်၊ ဟေတု ကုသလာနဉ္စ နဟေတု ကုသလာနဉ္စ ခန္ဓာနံ နိဿယ ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ တချက်၊ ပေါင်း-သုံးချက်၊ပုရေဇာတ နိဿယကိုသာ ရသတည်း။ ဥပနိဿယဥ္ ပဌမသုံးချက်၊ ဒုတိယသုံးချက်၊ပဌမဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း-ကိုးချက်၊ပုရေဇာတဥ္ ပဌမသုံးချက်၊(ပစ္ဆာမရ၊အာသေဝန

မရ၊ကမ္မလည်း မရ၊ ဝိပါကလည်း မရ၊ အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တတို့လည်း မရ)။ ။ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ပုရေဇာတ သုံးချက်သာ ရသတည်း။အတ္ထိ၊အဝိဂတလည်း ပုရေဇာတသာ ရသတည်း။ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အနန္တရအတိုင်းသုံးချက်၊ ။နဟေတုယာ နဝ ။လ။ နောအဝိဂတေ နဝ။ ။နကုသလပုဒ်နှင့် အရှက် ပြီး၏။

နအကုသလပဒနှင့် ရှက်ရာ၌လည်း နကုသလပဒနှင့် သဘော အထွက် တူ၏။အကောက်ပစ္စည်းမှာ အကုသိုလ်အရာတွင် ကုသိုလ် ထည့်၍ကောက်။ သမ္ပဒါန်မှာ အကုသိုလ်ကောက်သည်သာ ထူးသည်။ နအဗျာကတပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဟေတု နအဗျာကတပဒ၊ နနဟေတု နအဗျာကတပဒ၊ နဟေတု နအဗျာကတ၊ နနဟေတု နအဗျာကတပဒ သုံးပုဒ်တည်း။ ။နဟေတု နအဗျာကတပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေ–ဆစတ္တာလီသတည်း။ ။နနဟေတု နအဗျာကတ ပုဒ်၏အရကား ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဟိတ်ခြောက်ခုတည်း။ တပုဒ် တပုဒ်တွင် နဟေတု အဗျာကတ ပဒါဝသာန တချက်စီသာရသော ကြောင့် သုံးချက်သာ ရသတည်း။နဟေတုံ နအဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု အဗျာကတောဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ နဟေတူ နအဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ ။ကတ္တားကား– ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။နနဟေတုံ နအဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ကတ္တားကား–ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဟိတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏ နဟေတုံ နအဗျာကတဉ္စ နနဟေတုံ နအဗျာကတဉ္စ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ကတ္တား ကား– ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊စေတသိက် ဒွေပညာသ နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်

သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဟေတုပစ္စည်း၌ သုံးချက်။ ။ (အာရမ္မဏပစ္စည်း မရ၊) အဓိပတိ၌ သဟဇာတာဓိပတိ သုံးချက်၊ (အနန္တရ၊သမနန္တရ မရ၊) သဟဇာတ သုံးချက်၊(အညမည မရ) နိဿယပစ္စည်း သုံးချက်၊(ဥပနိဿယ မရ၊ ပုရေ မရ၊ အာသေဝန လည်း မရ။) ကမ္မပစ္စည်း၌ သုံးချက်၊ (ဝိပါက မရ) အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊မဂ္ဂတို့၌ သုံးချက်စီ၊(သမ္ပယုတ္တ မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ၊ အဝိဂတ သုံးချက်စီ၊ (နတ္ထိ၊ဝိဂတ မရ)။ ။အနုလုံ။

ပစ္စနိက်၌ (နဟေတု မရ။) နာရမ္မဏ၌ ဟေတုပစ္စည်း အနုလုံ အတိုင်း သုံးချက်၊ နာဓိပတိ၊ နာနန္တရ၊နသမနန္တရ၊ နအညမည၊ နဥပနိဿယ၊နပုရေ၊နပစ္ဆာ၊နာသေဝန၊ နဝိပါကတို့၌ သုံးချက်စီ။ နသမ္ပယုတ္တ၊နောနတ္ထိ၊နောဝိဂတတို့၌လည်း သုံးချက်စီ။ ။ဆဝါရ။

ပဉ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ (နဟေတု နအဗျာကတပဒ မရ) နနဟေတု နအဗျာကတပဒသာ ရသတည်း။ ။နနဟေတု နအဗျာကတော ဓမ္မော နဟေတုဿ အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။ ကုသလာ ကုသလာ ဟေတူ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပါနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော-ဟု ထုတ်ရမည်။ ကတ္တားကား-ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း ။လ။ ၏။သမ္ပဒါန်ကား-စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ တချက်သာ။

အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ နဟေတု နအဗျာကတပဒ၌ သုံးချက်၊ နနဟေတု နအဗျာကတပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ နဟေတု နအဗျာကတ နနဟေတု နအဗျာကတပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ပေါင်း ကိုးချက် ထွက်သတည်း။နဟေတု နအဗျာကတော ဓမ္မော ဟေတုဿ အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏ။လ။ ကတ္တားကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ်ဧကဝီသ၊ ဟိတ်ခြောက်ခုကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ မဟာကြိယာရှစ်ခု၊ဝိညာဏဉ္စာယတနဝိပါက် ကြိယာ၊နေဝသညာနာသညာယတန ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ ကြိယာအဘိညာဉ်၌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နဟေတူ နအဗျာကတော ခန္ဓေ

အာရမ္မဏ ဟေတူ အဗျာကတာ ခန္ဓာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ။နဟေတုဿ အဗျာကတဿဌ **ကတ္တားကား** - ကောက်မြဲ။ **သမ္ပဒါန်ကား**- တဒါရုံ ဧကာဒသ၊ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်းကြဉ်သော ကာမကြိယာတဆယ်၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနဝိပါက်၊ကြိယာ၊ နေဝသညာ နာသညာယတန ဝိပါက်၊ကြိယာ၊ကြိယာအဘိညာဉ်၊ဟိတ်သုံးပါး၊ဝိရတိ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် တိံသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ။ဟေတုဿ အဗျာကတဿစ နဟေတုဿ အဗျာကတဿစဌ ကတ္တားကောက် မြဲ၊ **သမ္ပဒါန်ကား**-မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ မဟာကြိယာ ရှစ်ခု၊ ဝိညာ ဏဉ္စာ ယတန ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ နေဝသညာ နာသညာ ယတန ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ ကြိယာအဘိညာဉ်၊ ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ် သော ဟိတ်နှင့်တကွသော စေတသိက် တေတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ နနဟေတု နအဗျာကတပဒဌ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဟိတ် ခြောက်ခုကို ပစ္စည်းကောက်၊ သမ္ပဒါန် သုံးချက်မှာ ကောက်မြဲ၊ နဟေတု နအဗျာကတောစ နနဟေတု နအဗျာကတောစဌ **ကတ္တား ကား** – အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ ဟိတ်နှင့်တကွ စေတသိက် ဧဒွပညာသကို ပစ္စည်းကောက်၊ သမ္ပဒါန် သုံးချက် ကောက်မြဲ၊ အဓိပတိဌလည်း ကိုးချက်။ ။နဟေတု နအဗျာကတော နဟေတုဿ အဗျာကတဿ တချက်။ ။နနဟေတု နအဗျာကတော နဟေတုဿ အဗျာကတဿတွင် သဟဇာတာ ဓိပတိ နှစ်ချက် ပင်တည်း။ ။အာရမ္မဏကို မှီ၍ ကောက်လေ။

အနန္တရဌလည်း ကိုးချက်။ ။နဟေတု နအဗျာကတော မမှော ဟေတုဿ အဗျာကတဿဌ **ကတ္တားကား**-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ အဆုံးဇော၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေ တသိက် ဆစတ္တာလီသ ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-မဟာ ဝိပါက် ရှစ်ခု၊ မဟဂ္ဂုတ် ဝိပါက် ကိုးခု၊ ဗိုလ်လေးခုဌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နဟေတုဿ အဗျာကတဿဌ **သမ္ပဒါန်ကား**- သန္တီရဏ သုံးခု၊ မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ မဟဂ္ဂုတ် ဝိပါက် ကိုးခု၊ ဗိုလ်လေးခု၊ ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊

ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဟေတုဿ အဗျာကတဿ စ နဟေတုဿ အဗျာကတဿ စ၌ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ မဟဂ္ဂုတ် ဝိပါက် ကိုးခု၊ ဖိုလ်လေးခု၊ ဟိတ်နှင့်တကွသော စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ အကြွင်းခြောက်ချက် လွယ်ပြီ၊ သမနန္တရတ္တူပြီ။ ။ သဟဇာတ၌ ပဋိစ္စ ဝါရအတိုင်း သုံးချက်။ ။(အညမည မရ၊) နိဿယ သုံးချက်၊ ဥပနိဿယ ကိုးချက်၊ (ပုရေ မရ၊) ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်၊ (အာသေဝန မရ။) ကမ္မ ငါးချက်၊ (ဝိပါက မရ၊) အာဟာရတချက်၊ ဣန္ဒြိယ သုံးချက်၊ ဈာန်ႇတချက်၊ မဂ္ဂ သုံးချက်၊ (သမ္ပယုတ္တမရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ သုံးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ကိုးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ နဝ။လ။နောအဝိဂတေ နဝ။ ။ ဟေတုဒုက်နှင့်အရှက် ပြီး၏။

သဟေတုက ဒုက-ကုသလတ္တိက

သဟေတုက ဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ နသဟေတုက နကုသလ ပဒ၊ နအဟေတုက နကုသလပဒ-ဟု နှစ်ပုဒ်တည်း။ ။နသဟေတုက နကုသလပုဒ်၏ အရကား အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဧကာဒသ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နအဟေတုက နကုသလပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ် ဧကာဒသ၊သဟိတ် ဝိပါက် ကေဝီသ၊သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသတည်း။ ထိုနှစ်ပုဒ်တို့တွင် ပဌမပုဒ်ကိုသာ ရသတည်း။ (ပဋိစ္စဝါရ မရ၊) နသဟေတုကံ နကုသလံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ သဟေတုကော ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ဝတ္ထုံ ပစ္စယာ သဟေတုကာ ကုသလာ ခန္ဓာ၊ (အဟိတ် ကုသိုလ်ဟု မရှိသောကြောင့် အဟေတုကော ကုသလောကို မရ၊) တချက်သာ ရသည်၊ သဗ္ဗတ္ထ ကော်၊ ပစ္စနိက် မရ။

ပဉ္စာဝါရ၌(ဟေတုပစ္စည်း မရ၊)အာရမ္မဏ၌ နသဟေတုကော နကုသလော ဓမ္မော သဟေတုကဿ ကုသလဿ အာရမ္မဏ၊

ကတ္တားကား-အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သောအညသမာန်း ဒွါဒသ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း၊ လ၊ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား - မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ ကုသိုလ်အဘိညာဉ်၊ မဂ်စိတ် လေးခု၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ အဟေတုကဿ ကုသလဿဟု အဟိတ်ကုသိုလ်မရှိ၍ မရသင့်။ နဟေတုကော နကုသလော ဓမ္မော သဟေတုကဿ ကုသလဿ ၌ ကတ္တားကား - အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ကြဉ်သော သဟိတ်ဝိပါက် ဝီသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ ပစ္စည်း ။ လ၊ ၏။ ။ သဟေတုကဿ ကုသလဿ ဟူသော သမ္ပဒါန် ပုဒ်၏အရကား မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ ကုသိုလ် အဘိညာဉ်၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်၊ လ။ ၏။ ဤနှစ်ချက်သာ အာရမ္မဏ ပစ္စည်း ရသတည်း။

အဓိပတိ၌လည်း အာရမ္မဏာ ဓိပတိ နှစ်ချက်သာ ရသတည်း။ အနန္တရ၌ နသဟေတုကော နကုသလော ဓမ္မော သဟေတုကဿ ကုသလဿ၌ ကတ္တားကား-ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်း၊ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာကုသိုလ်ပဌမဇော ပစ္စယုပ္ပန်။ လ၊ ၏။ တချက်၊ နအဟေတုကော နကုသလော သဟေတုကဿ ကုသလဿ-ဟု မရသင့်။ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၌ တချက်စီ၊ (သဟဇာတ၊ အညမည မရ၊) နိဿယ၌ နသဟေတုကော နကုသလော ဓမ္မော သဟေတု ကဿ ကုသလဿ နိဿယ ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဝတ္ထုံ ကုသလာနံ ခန္ဓာနံ-ဟု ဟော။ ဤ၌ ပုရေဇာတနိဿယ တချက်သာ ရသည်။ ။ ဥပနိဿယ၌ ပဌမော ပဌမဿ တချက်၊ ဒုတိယော ပဌမဿ တချက်၊ ဤနှစ်ချက်သာ ရသည်။ ပုရေဇာတ၌ ပဌမော ပဌမဿ တချက်သာ။ (ပစ္ဆာ၊ အာသေဝန မရ၊) ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တတို့မှာလည်း မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တမှာ ပဌမော ပဌမဿ ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ် တချက်သာ ရသတည်း။ အတ္ထိ၊ အဝိဂတသည် ပုရေဇာတတ္ထိ တချက်သာရသည်။ နတ္ထိ၊ ဝိဂတလည်း

တချက်သာ ရသည်။ ။နဟေတုယာ ဒွေ။လ။နောအဝိဂတေ ဒွေ။ ကုသလပဒနှင့် အရက် ပြီး၏။

အကုသလပဒနှင့် ရက်ရာ၌ ကုသလပဒနှင့် အတူတူ၊ သချာမထူးပြီး ကုသိုလ်အရာတွင် အကုသိုလ်ကို ကောက်သည်သာ ထူးသည်။ အဗျာကတပဒနှင့် ရက်ရာ၌ နသဟေတုက နအဗျာကတပဒ၊ နအဟေတုက နအဗျာကတပဒ၊ နသဟေတုက နအဗျာကတ နအဟေတုက နအဗျာကတပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်း။ နသဟေတုက နအဗျာကတပုဒ်၏ အရကား မောဟမူဒွေး၌ မောဟ တည်း။ နအဟေတုက နအဗျာကတပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ မောဟမူဒွေး၌မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသတည်း။နသဟေတုကံ နအဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဟေတုကော အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၌ ကတ္တားကား- ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ မောဟကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပဉ္စယုပ္ပန်၊လ။ ၏။ တချက်။ အဟေတုကံ နအဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဟေတုကော အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ နအဟေတုကေ နအဗျာကတေ ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ-ဟု ထုတ်။ကတ္တားကား-ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပဉ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ နသဟေတုကံ နအဗျာကတဉ္စ နအဟေတုကံ နအဗျာကတဉ္စ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဟေတုကော အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ ကတ္တားကား-ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊ စေတသိက် ဧကူနဝီသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ မောဟကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပဉ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ ဤသုံးချက်သာ ဟေတုပစ္စည်း၌ ရသတည်း။ (အာရမ္မဏ မရ၊) အဓိပတိ၌ နအဟေတုကံ နအဗျာကတံဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဟေတုကော အဗျာကတော တချက်သာ ရသတည်း (အနန္တရ၊ သမနန္တရ မရ၊) သဟဇာတ သုံးချက်၊ (အညမည မရ။) နိဿယ သုံးချက်။ ။

(ဥပနိဿယ မရ၊ ပုရေ၊ ပစ္ဆာ၊ အာသေဝန မရ၊) ကမ္မသုံးချက်။ ဝိပါက ဒုတိယေန ဒုတိယံ တချက်သာ။ ။အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ သုံးချက်စီ။ (သမ္ပယုတ္တ မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ သုံးချက်စီ၊ (နတ္ထိ၊ ဝိဂတ မရ)။ ။အနုလုံ။

ပစ္စနိက်၌ (နဟေတု မရ၊) နာရမ္မဏ သုံးချက်။ နာဓိပတိ၊ နာနန္တရ၊ နသမနန္တရ၊ နအညမည၊ နဥပနိဿယ၊ နပုရေ၊ နပစ္ဆာ၊ နာသေဝန၊ နဝိပါက၊ နသမ္ပယုတ္တ၊ နောနတ္ထိ၊ နောဝိဂတ သုံးချက်စီ။ ဆ၀ါရ။

ပဉ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ နသဟေတုကော နအဗျာကတော ဓမ္မော အဟေတုကဿ အဗျာကတဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။ ကတ္တားကား–မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား–စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော မောဟော စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ–ဟု ထုတ်။ နအဟေတုကော နအဗျာကတော အဟေတုကဿ အဗျာကတဿ၌ ကတ္တားကား–ပဋိဝေါကာရဘုံ၌ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော အကုသိုလ်ဟိတ်သုံးပါး၊ ကုသိုလ်ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား– ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ဟေတုပစ္စည်းမှာ ဤနှစ်ချက်သာ ရသည်။

အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ နသဟေတုကော နအဗျာကတော သဟေတုကဿ အဗျာကတဿ အာရမ္မဏ။ ကတ္တားကား–မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား–မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ မဟာကြိယာ၊ အဘိညာဉ်၊ ဝိရတီ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ အဟေတုကဿ အဗျာကတဿ၌ ကတ္တား ကောက်မြဲ။ သမ္ပဒါန်ကား–သန္တီရဏ သုံးခု၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ နအဟေတုကော နအဗျာကတော ဓမ္မော သဟေတုကဿ အဗျာကတဿ၌ ကတ္တားကား–အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ် ကေဝီသ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက်

ဒွေပဉ္စဝိညာဉ်သ ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ မဟာကြိယာ ရှစ်ခု၊ဝိညာဏဉ္စာယတန ဝိပါက်ကြိယာ၊နေဝသညာ နာသညာယတန ဝိပါက် ကြိယာ၊ ကြိယာ အဘိညာဉ်၊ ဝိရတီ၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ အဟေတုကဿ အဗျာကတဿဥ္ စ ကတ္တား ကောက်မြဲ၊ သမ္ပဒါန် ကား-သန္တီရဏ သုံးခု။မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ ဆန္ဒကြဉ် သော အညသမာန်း ဒွါဒသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ။အာရမ္မဏ လေးချက်။

အဓိပတိဉ္စ (ပဌမပုဒ် မရ၊) နအဟေတုကော နအဗျာကတော သဟေတုကဿ အဗျာကတဿ အဓိပတိပစ္စယေန ပစ္စယော။ ကတ္တားကား-အလေးအမြတ်ပြုအပ်သော အရဟတ္တမဂ် ပစ္စည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-အလေးအမြတ်ပြုတတ်သော မဟာကြိယာဉာဏ သမ္ပယုတ် လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ နအဟေတုကော နအဗျာ ကတော အဟေတုကဿ အဗျာကတဿဥ္ ကတ္တားကား- သာဓိ ပတိ စိတ္တဇရုပ်အား တပ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ အဓိပတိပစ္စည်း ကို ရသောအခါ လောဘမူရှစ်ခု၊ ဒေါသမူ ဒွေး၊ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ကြွင်းရသော မဟဂ္ဂုတ်ကုသိုလ် ကိုးခု၊မဂ် လေးခု စိတ္တက္ခဏ တခုတခု၌ ရှိသော အဓိပတိ တရားကိုယ် သုံးပါး လေးပါးတို့ တွင် တပါးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား- သာဓိပတိစိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဒုတိယပဒ နှစ်ချက်သာ အဓိပတိ၌ ရသတည်း။

အနန္တရ၌ နသဟေတုကော နအဗျာကတော သဟေတုကဿ အဗျာကတဿဥ္ ကတ္တားကား-မောဟမူ အဆုံးဇော၌ ရှိသော မောဟ ပစ္စည်း ။ လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ တဒါရုံ ဘဝင်၊ မဟဂ္ဂုတ်ဘဝင် ကိုးခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ အဟေတုကဿ အဗျာကတဿဥ္ ကတ္တား ကောက်မြဲ။ သမ္ပဒါန်ကား-သန္တီရဏ သုံးခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမ နှစ်ချက်။ ။နအဟေတုကော နအဗျာ ကတော သဟေတုကဿ အဗျာကတဿဥ္ ကတ္တား ကား

အကုသိုလ် ဥါဒသ၊ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ အဆုံးဇော၊ မဂ်လေးခု၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား- မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ တဒါရုံ ဘဝင်၊ မဟာဂ္ဂုတ်ဘဝင် ကိုးခု၊ ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ အဟေတုကဿ အဇ္ဈာကတဿ ကတ္တားကား- အကုသိုလ် ဥါဒသ၊ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု အဆုံးဇော၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-သန္တိရဏ သုံးခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဒုတိယ နှစ်ချက်။ အနန္တရ၌ ပေါင်း-လေးချက်။ သမနန္တရ နည်းတူ။

သဟဇာတ၌ ပဌမော ဒုတိယဿ။ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ပဌမ ဒုတိယော ဒုတိယဿ သုံးချက်။ (အညမည မရ၊) နိဿယ၌ သဟဇာတအတိုင်း သုံးချက်၊ ဥပနိဿယ ပဌမ နှစ်ချက်၊ ဒုတိယ နှစ်ချက်၊ပေါင်း လေးချက်။ (ပုရေ မရ။) ပစ္ဆာဇာတ၌ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ပဌမဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ သုံးချက်။ (အာသေဝန မရ) ကမ္မ၌ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ဒုတိယော ပဌမ ဒုတိယဿ သုံးချက်။(ဝိပါက မရ၊) အာဟာရ၌ ဒုတိယော ဒုတိယဿ တချက်။ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ တချက်စီ၊ (သမ္ပယုတ္တ မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ပဌမဒုတိယော ဒုတိယဿ သုံးချက်။ အတ္ထိ သုံးချက်၊နတ္ထိ၊ဝိဂတ လေးချက်စီ၊အဝိဂတ သုံးချက်။ ။နဟေတုယာ စတ္တာရိ။လ။ သဗ္ဗတ္ထ စတ္တာရိ။ ။သဟေတုကဒုက်နှင့် အရှက် ပြီးပြီ။ ဤနည်းကိုမှီ၍ ဤဂေါစ္ဆကဌ် အရှက်ကို ကြံပါလေ။

သပ္ပစ္စယဒုက ကုသလတ္တိက

ရှုဠ်နန္တရခုနစ်ဒုက်တွင် သပ္ပစ္စယဒုက်ကို မှတည်၍ ကုသလတိက်၊ ကုသလပဒနှင့် ရှက်ရာ၌ နသပ္ပစ္စယ နကုသလ ပဒ၊ နအပ္ပစ္စယ နကုသလပဒ-ဟု နှစ်ပုဒ်တည်း။ နသပ္ပစ္စယ နကုသလပုဒ်၏ အရကား နိဗ္ဗာန် တည်း။ နအပ္ပစ္စယ နကုသလပုဒ်၏ အရကား

အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာ ဝီသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ တည်း။ (နသဟဇာတပစ္စယ နကုသလပုဒ် မရ။) နအဝိဂတပစ္စယံ နကုသလံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ သဟဇာတပစ္စယော ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ ကတ္တားကား-ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းအစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ မရဏာသန္နအခါ စုတိစိတ်မှ ပြန်၍ရေသော် တဆယ့်ခုနစ်ချက်မြောက်သော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်း ပြု၍ ဖြစ်သော ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ နောက်နောက်သော ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ အဝိဂတပစ္စယကုသလ မရှိသောကြောင့် တချက်သာ ရသည်။ သဗ္ဗတ္ထ ဧကံ၊ (ဝိပါက မရ။)

ပစ္စာဝါရ၌ (ဟေတုပစ္စည်း မရ) အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ နသဟဇာတပစ္စယော နကုသလော ဓမ္မော သဟဇာတပစ္စယဿ ကုသလဿ ဓမ္မဿ၊ အာရမ္မဏ၌ ကတ္တားကား-နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။လ။၏ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု၊ ကုသိုလ်အဘိညာဉ်၊ မဂ်စိတ် လေးခု၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ သေက္ခာ နိဗ္ဗာနံ ပစ္စဝေက္ခန္တိ၊ နိဗ္ဗာနံ ဂေါတြဘုဿ၊ ဝေါဒါနဿ၊ မဂ္ဂဿ-ဟု ထုတ်။နအဝိဂတပစ္စယော နကုသလော ဓမ္မော သဟဇာတပစ္စယဿ ကုသလဿ၌ ကတ္တားကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ကြဉ်သော ဝိပါက် ပဉ္စတိံသ၊ ကြိယာ ဝီသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ ပစ္စည်း ။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ကုသိုလ် အဘိညာဉ်၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။၏။ ။ ဝိဘင်းမှာ ဓမ္မအနုလုံ ကုသလတိက်ကို မှီ၍ထုတ်။ ဤနှစ်ချက်သာ အာရမ္မဏ၌ ရသတည်း။ အဓိပတိ၌လည်း ဤနှစ်ချက်သာ။

အနန္တရ၌ (ပဌမပုဒ် မရ။) နအဝိဂတပစ္စယော နကုသလောဓမ္မော သဟဇာတပစ္စယဿ ကုသလဿ၌ ကတ္တားကား-ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာကုသိုလ် ပဌမဇော ပစ္စယုပ္ပန်။

။လ။၏။ဤဒုတိယော ပဌမဿ တချက်သာ ရသည်။ သမနန္တရ နည်းတူ။ (သဟဇာတ၊အညမည မရ။) နိဿယ၌ နအပ္ပစ္စယော နကုသလော ဓမ္မော သပ္ပစ္စယဿ ကုသလဿ နိဿယ။ **ကတ္တား** ကား-မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထု၊ မရဏာ။လ။ဝတ္ထု ပစ္စည်း။ လ၊ ၏။ ။ **သမ္ပဒါန်ကား**-ပစ္ဆဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ နောက်နောက်သော ကုသိုလ်စေတီသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ဤတချက်သာရသတည်း။ ဥပနိဿယ၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ဒုတိယော ပဌမဿ၊ ဤနှစ်ချက်သာ။ ပုရေဇာတ၌ ဒုတိယော ပဌမဿ တချက်သာ။ (ပစ္ဆာဇာတ၊ အာသေဝန၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊မဂ္ဂ၊သမ္ပယုတ္တ မရ) ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ် တချက်သာ။ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ပုရေဇာတတ္ထိ တချက်သာ။ နတ္ထိ၊ ဝိဂတလည်း တချက်သာ။ ။ နဟေတုယာ ဒွေ။လ။ နောဝိဂတေ ဒွေ။ ။ကုသလပုဒ်နှင့်အရှက် ပြီး၏။

အကုသလပုဒ်နှင့်အရှက်၌လည်း အတူတူ။ကုသိုလ် အကုသိုလ် လည်းသည်သာ ထူးသည်။ အဗျာကတပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နသပ္ပစ္စယ နအဗျာကတဟု မရှိသောကြောင့် (ပဌမပုဒ် မရ) နအပ္ပစ္စယ နအဗျာကတပုဒ်၏အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ကုသိုလ်စေတီသ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသတည်း။နအပ္ပစ္စယံ နအဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ သပ္ပစ္စယော အဗျာကတော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။**ကတ္တား** ကား- ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ ကုသိုလ် စေတီသ၊ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ စေ-ဒွေပညာသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်၊လ။၏။ ဤတချက်သာ။ ။ (အာရမ္မဏ မရ၊) အဓိပတိ တချက်၊ (အနန္တရ၊ သမနန္တရ မရ၊) သဟဇာတ တချက်၊(အညမည မရ)နိဿယ တချက်၊(ဥပနိဿယ ပုရေဇာတ၊ပစ္ဆာဇာတ'အာသေဝန မရ) ကမ္မ တချက်၊ (ဝိပါက မရ၊) အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ တချက်စီ။ (သမ္ပယုတ္တ မရ) ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ၊အဝိဂတ တချက်စီ၊ (နတ္ထိ၊ဝိဂတ မရ)။

ပဥ္စာဝါရ ဟောတုပစ္စည်း၌ န အပ္ပစ္စယော နအဗျာကတော မမွော သပ္ပစ္စယာယ အဗျာကတဿ တချက်သာ ရသည်။ **ကတ္တား** ကား-ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း။လ၊၏။သမ္ပဒါန်ကား-စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ အာရမ္မဏာ၌ နအပ္ပစ္စယော နအဗျာကတော သပ္ပစ္စယဿ အဗျာကတဿ၌ **ကတ္တားကား**-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ် ကောဝီသ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ ပစ္စည်း၊'လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-တဒါရုံ ကောဒသ၊ ပဥ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကြဉ်သော ကာမကြိယာ တဆယ်၊ ဝိညာဏဥ္စာယတန ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ နေဝသညာနာသညာယတန ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ ကြိယာ အဘိညာဉ်၊ဝိရတီ၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ တချက်၊ အဓိပတိ၊အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ သဟဇာတ၊နိဿယ၊ ဥပနိဿယ တချက်စီ၊ (ပုရေ မရ၊) ပစ္ဆာဇာတ တချက်၊ (အာသေဝန ရ)ကမ္မ တချက်၊(ဝိပါက မရ)အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂတို့မှာ တချက်စီ၊ (သမ္ပယုတ္တ မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတတို့လည်း တချက်စီ၊ ။ဒုတိယော ပဌမဿ သာ။ ။နဟေတုယာ ကော။သမ္ပယုတ္တ ကော။ ။သပ္ပစ္စယဒုက်နှင့် အရှက် ပြီး၏။ သခ်တဒုက် မခဲယဉ်း။

သနိဒဿနဒုက ကုသလတ္တိက

သနိဒဿနဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ နသနိဒဿန နကုသလပဒ၊ နအနိဒဿန နကုသလပဒ - ဟု နှစ်ပုဒ်တည်း။ ။နသနိဒဿန နကုသလပုဒ်၏အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာ ဝီသ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရူပါရုံကြဉ်သော ရုပ် သတ္တဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ နအနိဒဿန နကုသလပုဒ်၏ အရကား ရူပါရုံတည်း။ (ပဋိစ္စဝါရ မရ။)

ပစ္စယဝါရ၌ နသနိဒဿနံ နကုသလံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ အနိဒဿနော ကုသလော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ဝတ္ထုံ **ပစ္စယာ** ကုသလာ ခန္ဓာ၊ ပစ္စယဝါရ၌ ဤတချက်သာ ရသတည်း။ ဝိပါက

ပစ္စည်းမှတပါး ဧကံသာတည်း။ ပစ္စနိက်၌ နပစ္ဆာဇာတ တချက်ရသတည်း။ ။ဆဝါရ။

ပဉှာဝါရ (ပေါတုပစ္စည်း မရ။) အာရမ္မဏ၌ နသနိဒဿနော နကုသလော ဓမ္မော အနိဒဿနဿ ကုသလဿ အာရမ္မဏ။ ကတ္တား ကား-အကုသိုလ် ဋ္ဌါဒသ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ကြဉ်သော ဝိပါက် ဖွေ့တိံ သ၊ ကြိယာ ဝီသ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရူပါရုံ ကြဉ်သော ရုပ် သတ္တဝီသ၊နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ ကုသိုလ် အဘိညာဉ်၊မဂ်လေးခု၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။နအနိဒဿနော နကုသလော ဓမ္မော အနိဒဿနဿ ကုသလဿ ဓမ္မဿ၌ ကတ္တားကား-ရူပါရုံ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ ကုသိုလ် အဘိညာဉ်၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေ-ဆတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဤနှစ်ချက်သာ အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ ရသည်။ ။အဓိပတိ၌လည်း နှစ်ချက်၊ အနန္တရ၊သမနန္တရ တချက်စီ၊ (သဟဇာတ၊ အညမည မရ) နိဿယ၌ ပုရေဇာတနိဿယ တချက်၊ဥပနိဿယ နှစ်ချက်၊ ပုရေဇာတမှာ သက်သက် နှစ်ချက်၊ အာသေဝန တချက်-သုံးချက်၊ (ပစ္ဆာ မရ၊ အာသေဝန၊ ကမ္မ၊ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊ မဂ္ဂ၊သမ္ပယုတ္တ မရ။)ဝိပ္ပယုတ္တ၌ ပုရေဇာတဝိပ္ပယုတ် တချက်။ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၌ ပုရေဇာတတ္ထိ သုံးချက်၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ တချက်စီ။ ။ နဟေတုယာ တီဏိ၊ နာရမ္မဏေ ဒွေ။လ။ နောအဝိဂတေ ဒွေ။ ။ ကုသလပဒနှင့် အရက် ပြီး၏။

အကုသလပဒနှင့် ရှက်ရာ၌လည်း နည်းတူ။ ကုသိုလ်နှင့် အကုသိုလ် လည်းသည်သာ ထူးသည်။ အဗျာကတပဒနှင့်ရှက်ရာ၌ နသနိဒဿန နအဗျာကတပဒ၊ နအနိဒဿန နအဗျာကတ ပဒ-ဟု နှစ်ပုဒ်တည်း။ နသနိဒဿန နအဗျာကတပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ် ဋ္ဌါဒသ၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ တည်း။ (နအနိဒဿန နအဗျာကတဿ မရှိ)၊ ။နသနိဒဿနံ နအဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ သနိဒဿနော အဗျာကတော ဓမ္မော

ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ ကတ္တားကား-ပဋိစ္စဝါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သော အခါ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ် ကောဝီသ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ်ပါရုံ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နသနိဒဿနံ နအဗျာကတံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အနိဒဿနော ဒုအဗျာကတော၊ ကတ္တားကား-ရုပ်ပါရုံ ကြဉ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ သနိဒဿနော အဗျာကတောစ အနိဒဿနော အဗျာကတောစ၌ ကတ္တားကား-ရုပ်ပါရုံနှင့်တကွ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ဟေတုပစ္စည်း၌ သုံးချက်ရသည်၊ (အာရမ္မဏပစ္စည်းမရ၊) အဓိပတိ သုံးချက်၊ (အနန္တရ၊သမနန္တရ မရ၊) သဟဇာတသုံးချက် (အညမည မရ၊) နိဿယ သုံးချက်၊ (ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ အာသေဝန မရ။) ကမ္မ သုံးချက်၊ (ဝိပါက မရ၊) အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊မဂ္ဂ သုံးချက်စီ၊ (သမ္ပယုတ္တ မရ) ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ၊ အဝိဂတ သုံးချက်စီ၊ (နတ္ထိ၊ဝိဂတ မရ) ပစ္စနိက်၌ နဟေတု မရ။နာရမ္မဏ၊ နာဓိပတိ၊နာနန္တရ၊နသမနန္တရမှစ၍ စိတ်စေတသိက်သာ ပစ္စယုပ္ပန် ရသည်၊ ပစ္စည်းဟူသမျှ သုံးချက်စီ။

ပဋ္ဌာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ နသနိဒဿနော နအဗျာကတော ဓမ္မော သနိဒဿနဿ အဗျာကတဿ တချက်၊ အနိဒဿနဿ အဗျာကတဿ တချက်၊ သနိဒဿနဿ အဗျာကတဿစ အနိဒဿနဿ အဗျာကတဿစ တချက်၊ပေါင်း သုံးချက်။အာရမ္မဏ၌ နသနိဒဿနော နအဗျာကတော ဓမ္မော အနိဒဿနဿ အဗျာကတဿ၌ ကတ္တားကား- အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ် ကောဝီသ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-တဒါရုံ ကောဒသ၊ ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကြဉ်သော ကာမကြိယာ တဆယ်၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ နေဝသညာနာသညာယတန ဝိပါက်၊ကြိယာ၊ကြိယာ အဘိညာဉ်၊ ဝိရတိ၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။၏။ အာရမ္မဏ၌ တချက်သာ။ အဓိပတိ၌ သုံးချက်၊အနန္တရ၌ ပဌမော ဒုတိယဿ တချက်၊ သမနန္တရ နည်းတူ။ သဟဇာတ သုံးချက်၊ (အညမည မရ၊)

နိဿယ သုံးချက်။ ဥပနိဿယ တချက်။ (ပုရေဇာတ မရ) ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်၊ (အာသေဝန မရ၊) ကမ္မ သုံးချက်။ (ဝိပါက မရ။) အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ သုံးချက်စီ။ (သမ္ပယုတ္တ မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ သုံးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ တချက်စီ။ ။ နဟေတုယာ တီဏိ။ လ။ နောဝိဂတေ တီဏိ။ ဤနည်းကို မှီ၍ ဒုကတိကပဋ္ဌာန်းကို ကြံကြပါလေ။

ဓမ္မပစ္စနီယာနုလောမ ဒုကတိကပဋ္ဌာန်း ပြီး၏။

၂၂–ဓမ္မပစ္စနီယာနုလောမ–တိကဒုကပဋ္ဌာန်း

ကုသလတ္တိက–ဟေတုဒုက

ဓမ္မပစ္စနီယာနုလောမ တိကဒုကပဋ္ဌာန်း၌ ကုသလတိက်ကို မူတည်၍ ဟေတုဒုက် ဟေတုပုဒ်နှင့်အရှက် ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ နကုသလ နဟေတုပဒ၊ နအကုသလ နဟေတုပဒ၊ နအဗျာကတ နဟေတုပဒ၊ နကုသလ နဟေတု နအဗျာကတ နဟေတုပဒ၊ နအကုသလ နဟေတု နအဗျာကတ နဟေတုပဒ၊ နကုသလ နဟေတု နအကုသလ နဟေတုပဒ–ဟု ခြောက်ပဒတည်း။ ထိုတွင် နကုသလ နဟေတုပဒ၌ နှစ်ချက်၊ နအကုသလ နဟေတုပဒ၌လည်း နှစ်ချက်။ နအဗျာကတ နဟေတုပဒ၌လည်း နှစ်ချက်၊ နကုသလ နဟေတု နအဗျာကတ နဟေတုပဒ၌ တချက်၊ နအကုသလ နဟေတု နအဗျာကတ နဟေတုပဒ၌ တချက်၊ နကုသလ နဟေတု နအကုသလ နဟေတုပဒ၌လည်း တချက်၊ ပေါင်း ကိုးချက်တည်း။ နကုသလံ နဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အကုသလော ဟေတု ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ ကတ္တားကား–လောဘမူစိတ် ရှစ်ခု၊ ဒေါသမူ ခွေး၊ အကုသိုလ်ဟိတ်သုံးပါး၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် တော်ဝိသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ နကုသလံ နဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော ဟေတုဓမ္မော၌ ကတ္တားကား– သဟိတ်ဝိပါက် ကေဝိသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ ဟိတ်သုံးခုကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ။ဟေတုပစ္စည်း။ ဤနည်းကိုမှီ၍ ကောက်လေ။ ။ (လွယ်ပြီ။) ဟေတုယာ နဝ၊ အာရမ္မဏေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။ ဝိပါကေ တီဏိ။

ပဉ္စာဝါရ၌ (ဟေတုပစ္စည်း မရ၊) နကုသလော နဟေတုဓမ္မော ကုသလဿ ဟေတုဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏ။ ။ကတ္တား ကား– အကုသိုလ် ဥါဒသ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ကြဉ်သော ဝိပါက် ပဉ္စတိံသ၊

ကြိယာ ဝီသ၊ဟိတ်ခြောက်ခုကြွင်သော စေတသိက် ဆစ္ဆာလီသ၊ ရုပ်အငွဝီသ၊ နိဗ္ဗာန် ပန္တည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား- မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ ကုသိုလ် အဘိညာဉ်၊ မဂ်စိတ် လေးခုနှ့ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။အကုသလသ ဟေတုသ ဓမ္မသဉ္စ ကတ္တားကား- အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ၊ ကြိယာဝီသ၊ဟိတ် ခြောက်ခု၊ ဝိရတီကြွင်သော စေတသိက် တေစတ္တာလီသ၊ ရုပ်အငွ ဝီသ ပန္တည်း။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား - အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။အဗျာကတသ ဟေတုသ ဓမ္မသဉ္စ ကတ္တားကား- အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ၊ကြိယာဝီသ၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြွင်သော စေတသိက် ဆစ္ဆာလီသ၊ရုပ်အငွဝီသ၊ နိဗ္ဗာန် ပန္တည်း ။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊ မဟာကြိယာ ရှစ်ခု၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန ကြိယာ၊ နေဝသညာ နာသညာယတန ကြိယာ၊ကြိယာ အဘိညာဉ်၊ ဖိုလ်လေးခုနှ့ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ပေါင်း နကုသလ နဟေတုပဒဉ္စ သုံးချက်။ ။ နအကုသလ နဟေတုပဒဉ္စ သုံးချက်၊ နအဗျာကတ နဟေတုပဒဉ္စ သုံးချက်၊ ဤကဲ့သို့ ကြွင်းသော ပဒတို့၌လည်း သုံးချက်စီ ဖြစ်သော ကြောင့် တဆယ့်ရှစ်ချက်ဖြစ်သတည်း။

အဓိပတိ၌လည်း နည်းတူ တဆယ့်ရှစ်ချက်။အနန္တရ၌ တဆယ့် ရှစ်ချက်တွင် ပဌမ တတိယော ပဌမသ၊ ဒုတိယ တတိယော ဒုတိယသ နှစ်ချက်ကို နုတ်၍ သောဠသ-တဆယ့် ခြောက်ချက် တည်း။ သမနန္တရ နည်းတူ။ သဟဇာတ၊ အညမည ကိုးချက်စီ။ နိဿယ တဆယ့်ရှစ်ချက်၊ ဥပနိဿယ တဆယ့်ရှစ်ချက်။ ပုရေဇာတ၌ နကုသလ နဟေတုပဒဉ္စ သုံးချက်၊ နအကုသလ နဟေတုပဒဉ္စ လည်း သုံးချက်၊ နကုသလ နဟေတု နအကုသလ နဟေတုပဒဉ္စ လည်း သုံးချက်၊ ပေါင်း ကိုးချက်။ (ပန္တာ မရ၊) အာသေဝန ကိုးချက်၊ဝိပါက သုံးချက်၊အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊မဂ္ဂတ္ထိုမှာကိုးချက် ဒီ၊သမ္ပယုတ္တ၊ဝိပ္ပယုတ္တ ကိုးချက်စီ၊အတ္ထိ၊အဝိဂတ တဆယ့်ရှစ်ချက်စီ၊

နတ္ထိ၊ ဝိဂတ သောဠသ။ ။နဟေတုယာ သောဠသ၊ သမ္ပယုတ္တ သောဠသ။ ။ဟေတုပုဒ်နှင့်အရှက် ပြီး၏။

နဟေတုပုဒ်နှင့်ရှက်ရာ၌ နကုသလ နနဟေတုပဒ၊နအကုသလ နနဟေတုပဒ၊ နအဗျာကတ နနဟေတုပဒ၊ နကုသလ-နနဟေတု နအဗျာကတ နနဟေတုပဒ၊နအကုသလ နနဟေတု နအဗျာကတ နနဟေတုပဒ၊ နကုသလ နနဟေတု နအကုသလ နနဟေတုပဒ-ဟု ခြောက်ပုဒ်တည်း။ ။ထို တွင်၊ တပုဒ်တပုဒ်၌ သုံးချက်စီ ထွက် သောကြောင့် တဆယ့်ရှစ်ချက်ဖြစ်သတည်း။ ။နကုသလ နနဟေတု ပုဒ်၏ အရကား၊ အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး အဗျာကတ ဟိတ်သုံး ပါးတည်း။ ။နအကုသလ နနဟေတုပုဒ်၏ အရကား၊ ကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး အဗျာကတဟိတ် သုံးပါးတည်း။ ။နကုသလံ နနဟေ တုံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ **အကုသလော** နဟေတု ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတု ပစ္စယာ၊ ကတ္တားကား-အကုသိုလ်ဟိတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဟိတ်သုံးခု ကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝီသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ နကုသလံ နနဟေတုံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော နဟေတု ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတု ပစ္စယာ၊ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-အဗျာ ကတ ဟိတ်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်ဝိပါက်-ကေဝီသ၊ သဟိတ် ကြိယာ သတ္တရသ၊ဟိတ်သုံးပါးကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-ပဋိသန္ဓေ ဟိတ်သုံးပါးကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တ ရသ၊ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ဗာတ္တိံသ၊ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဤနည်းကို မှီ၍ ကြွင်းသော ပုဒ်တို့၌လည်း ကောက်လေ။ ။ဟေတုယာ အဋ္ဌာရသ၊ သမ္ပယုတ္တ အဋ္ဌာရသ၊ ဝိပါကေ တီဏိ။

ပဉှာဝါရ၌ နကုသလော နနဟေတု ဓမ္မော အကုသလဿ နဟေတုဿ ဓမ္မဿ ဟေတု ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ကတ္တားကား-အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-အကုသိုလ်

ဒွါဒသ၊ဟိတ်သုံးခုကြဉ်သော စေတသိက် တေဝီသ၊သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ အဗျာကတဿ ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တားကား**-အဗျာကတ ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။ ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-သဟိတ် ဝိပါက် ဧကဝီသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ ဟိတ်သုံးပါးကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ သမ္ပယုတ္တခန္ဓာ သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ **ကတ္တားကား**-ပဋိသန္ဓေဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ဗာတ္တိံသ၊ သမ္ပယုတ္တ ခန္ဓာ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋိစ္စဝါရ အဝိုင်း တဆယ့်ရှစ်ချက်။ ဟေတုပစ္စည်း ပြီး၏။

အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ နကုသလော နနဟေတုဓမ္မော နကုသလဿ နဟေတုဿ ဓမ္မဿ၊တချက်၊အကုသလဿ နဟေတုဿ ဓမ္မဿ၊ တချက်၊ အဗျာကတဿ နဟေတုဿ ဓမ္မဿ၊ တချက်၊ သုံးချက်၊ ဤနည်းအတူ ကြွင်းသော ငါးပဒတို့၌လည်း သုံးချက်စီထွက်သော ကြောင့် တဆယ့်ရှစ်ချက် ဖြစ်သတည်း။ ။အဓိပတိ၌လည်း တဆယ့်ရှစ်ချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရတို့၌ တဆယ့်လေးချက်စီ၊ သဟဇာတ တဆယ့်ရှစ်ချက်၊ အညမည ကိုးချက်၊ နိဿယ၊ ဥပနိဿယတဆယ့်ရှစ်ချက်စီ၊ (ပုရေဇာတ မရ၊)ပစ္ဆာဇာတ ခြောက်ချက်၊ အာသေဝန ကိုးချက်၊ (ကမ္မ မရ၊) ဝိပါက သုံးချက်၊ (အာဟာရ မရ၊) ဣန္ဒြိယ တဆယ့်တချက်၊ (ဈာန မရ၊)မဂ္ဂ တဆယ့် တချက်၊သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ခြောက်ချက်၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ တဆယ့် ရှစ်ချက်၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ တဆယ့်လေးချက်။ ။နဟေတုယာ ဝီသ။ ။ ဟေတုဒုက်နှင့် အရှက်ပြီး၏။ ။ဤနည်းကို မှီ၍ ကြွင်းသော ဒုက်တို့နှင့် အရှက်ကို ကြံကြပါလေ။

ကုသလတ္တိက-သရဏဒုက

အဆုံး သရဏဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ နကုသလ နသရဏ ပဒ၊နအကုသလ နသရဏပဒ၊ နအဗျာကတ နသရဏပဒ၊ နအကုသလ

နသရဏ နအဗျာကတ နသရဏပဒ၊ နကုသလ နသရဏ နအကုသလ နသရဏပဒ၊ ငါးပုဒ်တည်း။ ။ထို တွင် နကုသလ နသရဏ ပုဒ်၏ အရကား ဝိပါက် ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာဝီသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နအကုသလ နသရဏ ပုဒ်၏ အရကား၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာဝီသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန် တည်း။ ။နအဗျာကတ နသရဏပုဒ်၏ အရကား ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ တည်း။ ။နကုသလံ နသရဏံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ အကုသလော သရဏော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ဝတ္ထုံ ပစ္စယာ အကုသလာ သရဏာ ခန္ဓာ-ဟု ထုတ်။ ။ကုသလ သရဏ ဟူ၍ရှင်း, အဗျာကတ သရဏ ဟူ၍ရှင်း မရှိသောကြောင့် ဤတချက်သာ ပစ္စယဝါရ၌ ရသတည်း။ ။ပဋိစ္စဝါရ၌ မရအပ်။

ပဉှာဝါရ၌ (ဟေတုပစ္စည်း မရအပ်။)အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ နကုသလော နသရဏော ဓမ္မော အကုသလဿ သရဏဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏ ပစ္စယေန ပစ္စယော၌ **ကတ္တားကား**-လောကီ ဝိပါက် ဗာတ္တိံသ၊ ကြိယာဝီသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-အကုသိုလ် ဒွါဒသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နအကုသလော နသရဏော ဓမ္မော အကုသလဿ သရဏဿ ဓမ္မဿ၌ **ကတ္တားကား**-လောကီ ကုသိုလ် သတ္တရသ၊ လောကီ ဝိပါက် ဗာတ္တိံသ၊ ကြိယာဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-အကုသိုလ် ဒွါဒသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နအဗျာကတော နသရဏော ဓမ္မော အကုသလဿ သရဏဿ ဓမ္မဿ၌ **ကတ္တားကား**-လောကီ ကုသိုလ် သတ္တရသ ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-အကုသိုလ် ဒွါဒသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နောက်နှစ်ချက်တို့၌လည်း နည်းတူကောက်။ ပဒ ငါးချက်၌ တချက်စီသာ ထွက်သောကြောင့် အာရမ္မဏ၌ ငါးချက် ထွက်သတည်း။ ။အဓိပတိ၌လည်း ငါးချက်။ ။အနန္တရ၌ ပဌမ တချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ တချက်၊ ပေါင်း-သုံးချက်၊ သမနန္တရ နည်းတူ။ ။(သဟဇာတ၊ အညမည မရ။)

နိဿယဥ္ဟ နကုသလော နသရဏော ဓမ္မော အကုသလဿ သရဏဿ ဓမ္မဿ နိဿယ၊ ဝတ္ထုံ အကုသလာနံ ခန္ဓာနံ နိဿယ ပစ္စယေန ပစ္စယော။ နကုသလ နသရဏ ပဒ္ဒွတချက်၊ နအကုသလ နသရဏပဒ္ဒွလည်း တချက်၊ နကုသလ နသရဏ နအကုသလ နသရဏ ပဒ္ဒွလည်း တချက်၊ ဤသုံးချက်သာ ရသတည်း။ ။ ဥပနိဿယဥ္ဟလည်း ငါးချက်၊ ပုရေ သုံးချက်၊ (ပစ္ဆာမရ၊ အာသေဝန လည်း မရ၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တတို့လည်း မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တဥ္ဟ ပုရေဇာတ ဝိပ္ပယုတ်သာ သုံးချက်။ ။အတ္ထိ၊ အဝိဂတ သုံးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတလည်း သုံးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ တိကံ၊ သဗ္ဗတ္ထ တိကံ။ ။ကုသလ တိက်နှင့် ဒုက်တရာ အရှက်ပြီး၏။ ဝေဒနာတိက် အစရှိသော တိက်တို့နှင့်လည်း အသီးအသီး ဒုက်တရာနှင့် ရှက်ရမည်၊ ကြံကြပါလေ။

ဓမ္မပစ္စနီယာ နုလောမ တိကဒုက ပဋ္ဌာန်းပြီး၏။

၂၃-ဓမ္မပစ္စနီယာ နလောမ-တိကတိက ပဋ္ဌာန်း

ကုသလတ္တိက-ဝေဒနာတ္တိက

...စ္စနီယာ နလောမ တိကတိက ပဋ္ဌာန်း၌ ကုသလ တိက်နှင့် ဝေဒနာ ဟာက် ပဋ္ဌမပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ ပဋိစ္စဝါရ ဟောတု ပစ္စည်း၌ နကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံ ပဒ၊ နအကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၊ နအဗျာကတ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ ပဒ၊ နကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နအဗျာကတ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ ပဒ၊ နအကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နအဗျာကတ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ ပဒ၊ နကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နအကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ ပဒ-ဟု ခြောက်ပုဒ်တည်း၊ ထို တွင် နကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ အရကား ကုသိုလ် သုခသဟဂုတ်မှ တပါး သုခသဟဂုတ် ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ကုသိုလ် သုခဝေဒနာ၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန် တည်း။ ။နအကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ အရကား အကုသိုလ် သုခသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်မှ တပါး စိတ္တုပါဒ်၊ အကုသိုလ် သုခဝေဒနာ၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နအဗျာကတ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တအရကား၊ ဝိပါက် ကြိယာ သုခသဟဂုတ်မှ တပါး စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ အဗျာကတ သုခဝေဒနာ၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။

နကုသလံ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အကုသလော သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၌ ကတ္တားကား-လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု၊ ဝေဒနာ၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေ-ကေဝီသ၊ အစိတ်အစိတ် နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော။လ။ အစိတ် အစိတ် နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏၊ နကုသလံ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော သုခါယဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော၌ ကတ္တားကား-မဟာဝိပါက် သောမနဿ သဟဂုတ်

လေးခု၊ မဟာကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု၊ မဟဂ္ဂုတ် ဝိပါက် မဟဂ္ဂုတ်ကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ် ရှစ်ခု၊ ဖိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ် တဆယ့်ခြောက်ခု၊ ဝေဒနာ၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေ-ပဉ္စ စတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နှစ်ချက်၊ ဤအဝ္စ နအကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၌လည်း နှစ်ချက်၊ နအဗျာကတ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ ပဒ၌လည်း နှစ်ချက်၊ နကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နအဗျာကတ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၌ အကုသလော သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော တချက်သာ။ ။နအကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နအဗျာကတ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တပဒ၌ ကုသလော သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော တချက်သာ၊နကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ နအကုသလ နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တ ပဒ၌ အဗျာကတော သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော တချက် သာ။ဤသို့ ရှေ့သုံးပဒ၌ နှစ်ချက်စီ၊နောက်သုံးပဒ၌ တချက်စီ၊ပေါင်း ကိုးချက်ဖြစ်သတည်း။ (အကောက် လွယ်ပြီ)။ ။ဟေတုယာ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ၊ ဝိပါကေ တီဏိ။ ။အနုလုံ။

ပစ္စနိက်၌ နဟေတုယာ တီဏိ၊ နာဓိပတိယာ နဝ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ၊ နကမ္မေ၊ နဝိပါကေ နဝ၊ နဈာနေ တီဏိ၊ နမဂ္ဂေ တီဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ နဝ။ ။ဆဝါရ။

ပဉ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ပဋိစ္စဝါရအတိုင်း ကိုးချက်။ ။ အာရမ္မဏ၌ နကုသလော နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ဓမ္မော ကုသလဿ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ၌ ကတ္တား ကား-ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခု၊ အရဟတ္တဖိုလ် ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ကြဉ်သော ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် ငါးဆယ့် လေးခု စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ အကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ်မှ တပါး ကာမသုခ သဟဂုတ် တဆယ့်လေးခု၊ မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက် ကြိယာ သောမနဿသဟဂုတ်၊

အောက်ဖိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် တဆယ့်နှစ်ခု၊ **စေ-ဆစတ္တာ** လီသ၊ **အရဟတ္တ**မဂ်ကြဉ်သော ကုသိုလ် သုခဝေဒနာ၊ရုပ်**အဋ္ဌဝီသ**၊ နိဗ္ဗာန် **ပစ္စည်း**။လ၊၏။ **သမ္ပဒါန်**ကား-မဟာကုသိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု၊ ဝေဒနာ၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေ-ပဉ္စတိံသ **ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏**။အကုသလဿ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ ၌ **ကတ္တား**ကား-ဒုက္ခသဟဂုတ် **သုံး**ခု၊ လောကီ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် လေးဆယ့်ခုနစ်ခု၊ ကုသိုလ် သုခသဟဂုတ်မှ တပါး လောကီသုခ သဟဂုတ် **နှစ်**ဆယ့်လေးခု စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ကုသိုလ်သုခဝေဒနာ၊ရုပ် အဋ္ဌ ဝီသ၊နိဗ္ဗာန် **ပစ္စည်း**။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု၊ **စေတသိက် ကောဝီသ** ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ အဗျာကတဿ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ၌ **ကတ္တားကား**- ဒုက္ခသဟဂုတ် သုံးခု၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ငါးဆယ့်ငါးခု၊ ကုသိုလ် သုခသဟဂုတ်မှတပါး သုခသဟဂုတ် စိတ္တုပ္ပါဒ်၊ ကုသိုလ် သုခ ဝေဒနာ၊ ရုပ် **အဋ္ဌ**ဝီသ၊နိဗ္ဗာန်။၏။ **သမ္ပဒါန်**ကား-သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်၊သောမနဿ **သန္တီ**ရဏ၊ဟသိတုပ္ပါဒ်၊မဟာဝိပါက်၊ မဟာကြိယာ သောမနဿ သဟဂုတ် ရှစ်ခု၊ ဖိုလ် သောမနဿ သဟဂုတ် တဆယ့်ခြောက်ခု၊ ဝေဒနာ၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေ တသိက် ပဉ္စတိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ဤနည်းအတူ အကြွင်း ခြောက်ပဒတို့၌လည်း သုံးချက်စီ ထွက်သောကြောင့် နှစ်ဆယ့် တချက်။ ဤနည်းကိုမှီ၍ ကြွင်းသောပုဒ်တို့၌လည်း အာရမ္မဏိကကို နှလုံးသွင်း၍ ကောက်လေ။ ။အာရမ္မဏ ပြီး၏။ ။အဓိပတိ၌လည်း နှစ်ဆယ့်တချက်၊ ပစ္စည်းရထိုက်သည်ကို ကြည့်၍ ကောက်လေ။

အနန္တရ ပစ္စည်း၌ နကုသလော နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ဓမ္မော ကုသလဿ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ ဓမ္မဿ အနန္တရ ပစ္စယေန ပစ္စယော၌ **ကတ္တား**ကား-နောက်နောက် သော ကုသိုလ်သုခသဟဂုတ် နှစ်ဆယ့်လေးခုအား တပ်သော ရှေး ရှေးသော မဟာကုသိုလ်၊ရူပါဝစရကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ်

၌ရှိသော ဝေဒနာ၊ မဟာဂုသိုလ် သောမနဿ သဟာဂုတ် ပဌမ စောအားတပ်သော ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား - နောက်နောက်သော ကုသိုလ် သောမနဿ သဟာ ဂုတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ ဝေဒနာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ အကုသလဿ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ ၌ ကတ္တားကား - နောက်နောက်သော လောဘမူ သောမနဿ သဟာဂုတ် လေးခုအား တပ်သော အဆုံးဇော ကြဉ်သော ရှေးရှေး သော လောဘမူ သောမနဿသဟာဂုတ် လေးခု၌ရှိသော ဝေဒနာ၊ လောဘမူ သောမနဿ သဟာဂုတ် ပဌမဇောအား တပ်သော ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်း ၊လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-နောက် နောက်သော လောဘမူ သောမနဿ သဟာဂုတ် လေးခု၌ ဝေဒနာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဧကဝီသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ အဗျာကတဿ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ၌ ကတ္တားကား - သုခသဟာဂုတ် ကာယ ဝိညာဉ်ကြဉ်သော နောက်နောက်သော ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ သုခသဟာဂုတ်အား တပ်သော ရှေးရှေးသော ဝိပါက်၊ ကြိယာ၌ ရှိသော သုခဝေဒနာ၊ ရှေးရှေးသော ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ သုခ သဟာ ဂုတ် စိတ်၊ သောမနဿ ပဋိသန္ဓေရှစ်ခုအား တပ်သော ဥပေက္ခာ သဟာဂုတ် စုတိ တဆယ့်တခု၊ သုခသဟာဂုတ် ကာယ ဝိညာဉ်အား တပ်သော ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊သောမနဿ သန္တီရဏအား တပ်သော ကုသိုလ် အကျိုး သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာ ကြိယာ သောမနဿ ပဌမဇောအား တပ်သော ဝုဋ္ဌော၊မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာ ဝိပါက် သောမနဿ သဟာဂုတ် ပဌမ ဘဝင်အား တပ်သော ဥပေက္ခာ သန္တီရဏ၊ ဥပေက္ခာ သဟာဂုတ် ဒုတိယ တဒါရုံ၊ သောမနဿ သဟာဂုတ် ဘဝင်ရှစ်ခုအား တပ်သော လောဘမူ၊ မောဟမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ မဟဂ္ဂုတ် ကြိယာ၊ ဖိုလ် ဥပေက္ခာသဟာဂုတ် အဆုံးဇော ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား- နောက်နောက်သော ဝိပါက် ကြိယာ သုခသဟာဂုတ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ပဌမ သုံးချက်။

နအကုသလော နိုသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ဓမ္မော ကုသလဿ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ ဓမ္မဿ ကတ္တားကား- နောက်နောက်သော ကုသိုလ်သောမနဿ သဟဂုတ် နှစ်ဆယ့်လေးခုအား တပ်သော ရှေးရှေးသော လောကီကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် ရှစ်ခု၊ဝေဒနာနှင့်တကွ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ မဟာကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် ပဉ္စမဇောအား တပ်သော ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-နောက်နောက်သော ကုသိုလ်သောမနဿ သဟဂုတ် နှစ်ဆယ့် လေးခု၊ ဝေဒနာကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တတိံသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ။ အကုသလဿ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ ကတ္တားကား- နောက်နောက်သော လောဘမူ သောမနဿသဟဂုတ် လေးခုအား တပ်သော ရှေးရှေးသော လောဘမူသောမနဿသဟဂုတ် ၌ရှိသော ဝေဒနာ၊ လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု ပဉ္စမဇောအားတပ်သော ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား – နောက်နောက်သော လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် လေးခု၊ ဝေဒနာ၊ ဒေါသ၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ၊ ကုက္ကုစ္စ၊ ဝိစိကိစ္ဆာကြဉ်သော စေတသိက် ဧကဝီသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။အဗျာကတဿ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ ကတ္တားကား- သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်ကြဉ်သော နောက်နောက်သော ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊သောမနဿသဟဂုတ်အား တပ်သော ဝေဒနာနှင့် တကွ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ဝိပါက်၊ ကြိယာ သုခသဟဂုတ် စိတ်ပွါး၊ သုခသဟဂုတ် ကာယဝိညာဉ်အားတပ်သော ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ သောမနဿ သန္တီရဏအား တပ်သော ကုသိုလ်အကျိုး သမ္ပဋိစ္ဆိုင်း၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကြိယာ သောမနဿ ပဉ္စမဇောအားတပ်သော ဝုဋ္ဌော၊မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာဝိပါက် သောမနဿ ပဋ္ဌမဘဝင်အား တပ်သော ဥပေက္ခာ သန္တီရဏ၊ ဥပေက္ခာသဟဂုတ် ဒုတိယတဒါရုံ၊ သောမနဿဘဝင် ရှစ်ခုအား တပ်သော လောဘမူ ဥပေက္ခာသဟဂုတ်၊ မောဟမူ၊မဟာကုသိုလ်

ကြိယာ၊ ရူပါဝစရကုသိုလ်၊ ကြိယာ အဆုံးဇော ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ ။ **သမ္ပဒါန်ကား**-ရဟန္တာတို့ စုတိနှင့် တကွ နောက်နောက်သော ဝိပါက် ကြိယာ သုခသဟဂုတ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ။ ဒုတိယ **သုံးချက်**။

နအဗျာကတော နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော ဓမ္မော ကုသလဿ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ **ကတ္တား**၊ **သမ္ပဒါန်ကား**-နကုသလပဒ အတိုင်း ကောက်။ ။အကုသလဿ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿလည်း နကုသလပဒအတိုင်းကောက်။ ။ အဗျာကတဿ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿကိုလည်း ရှေး နည်းကိုမှီ၍ ကောက်။ ။နကုသလော နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော စ နအဗျာကတော နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော စ ဓမ္မာ အကုသလဿ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿလည်း ကုသလပဒအတိုင်း ကောက်။ အဗျာကတဿ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ **ကတ္တား**ကား-လောဘမူ သောမနဿ သဟဂုတ် အဆုံးဇော ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-သောမနဿဘဝင် ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ဤပဌမ တတိယပဒ၌ နှစ်ချက်သာ။ ။ နအကုသလော နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော စ နအဗျာကတော နသုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တော စ ဓမ္မာ ကုသလဿ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ နကုသလဿပဒ အတိုင်း ကောက်။ ။အဗျာကတဿ သုခါယ ဝေဒနာယ သမ္ပယုတ္တဿ **ကတ္တား**ကား - မဟာကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ်၊ မဟဂ္ဂုတ် ကုသိုလ် သောမနဿသဟဂုတ် အဆုံးဇော ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ ။ **သမ္ပဒါန်ကား**-သောမနဿ ဘဝင်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ဤဒုတိယ တတိယပဒ၌လည်း နှစ်ချက်သာ။ ပဌမ ဒုတိယ တတိယပဒ၌ သုံးချက်-ပေါင်း တဆယ့်ရှစ်ချက်။ ။သမနန္တရလည်း နည်းတူ။

သဟဇာတ၊ အညမည၌ ပဋိစ္စဝါရအတိုင်း ကိုးချက်စီ။ နိဿယ၌ နကုသလပဒ သုံးချက်၊ နအကုသလပဒ၌ သုံးချက်၊ နအဗျာကတ ပဒ၌ နှစ်ချက်၊ ပဌမတတိယ၌ တချက်၊ ဒုတိယ တတိယ၌လည်း

တချက်၊ ပဌမဒုတိယပဒ၌ သုံးချက်၊ ပေါင်း တဆယ့်သုံးချက်။ ။ ဥပနိဿယမှာ ခြောက်ပဒ၊ တပဒ သုံးချက်စီ-တဆယ့်ရှစ်ချက်။ ။ ပုရေဇာတ၌ ပဌမ ပဒ သုံးချက်၊ ဒုတိယပဒလည်း သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယပဒလည်း သုံးချက်-ပေါင်း ကိုးချက်။ (ပစ္ဆာ မရ၊) အာသေဝန၌ ပဌမ နှစ်ချက်၊ ဒုတိယ နှစ်ချက်၊ တတိယ နှစ်ချက်၊ ပဌမ တတိယတချက်၊ ဒုတိယတတိယ တချက်၊ ပဌမဒုတိယ တချက်၊ ပေါင်း-ကိုးချက်။ ကမ္မ ကိုးချက်၊ဝိပါက၌ ခုနစ်ပဒ၊ တပဒ တချက်စီ ခုနစ်ချက်။ အာဟာရ ကိုးချက်၊ဣန္ဒြိယ၊ဈာန တဆယ့်နှစ်ချက်စီ၊ မဂ္ဂ ကိုးချက်၊သမ္ပယုတ္တ ကိုးချက်။ ။ဝိပ္ပယုတ္တ၌လည်း ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယလည်း သုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယလည်း သုံးချက်၊ ပေါင်း-ကိုးချက်။ ။အတ္ထိ တဆယ့်ရှစ်ချက်၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ အနန္တရအတိုင်း၊ အဝိဂတ အတ္ထိ အတိုင်း။

နဟေတုယာ အဋ္ဌာရသ ။လ။ နောအဝိဂတေ အဋ္ဌာရသ။ ။ ဝေဒနာတိက်နှင့် အရှက် ခက်ခဲသိမ်မွေ့လှသည်၊စာမှာလည်း သင်္ချာ အကုန် မရှိ၊ ကြံစည် တွေးဆ၍သာ ရေးရချေသည်၊ အလုံးစုံကို အမှန် မြဲမည် မဆိုနိုင်ချေ၊ ကြံစည်၍ သင့်တင့်ရာ ဆင်ခြင်၍ ယူကြလေ။ ။ဒုတိယပုဒ် တတိယပုဒ်နှင့် အရှက်ကိုလည်း ဤနည်းကို မှီ၍ ဟောကြပါလေ။

ကုသလတ္တိက ဝိပါကတ္တိက

ဝိပါကတိက် ပဌမပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နကုသလ နဝိပါက ပဒ၊ နအကုသလ နဝိပါကပဒ၊ နအဗျာကတ နဝိပါကပဒ၊ နကုသလ နဝိပါက နအဗျာကတ နဝိပါကပဒ၊ နအကုသလ နဝိပါက နအဗျာကတ နဝိပါကပဒ၊ နကုသလ နဝိပါက နအကုသလ နဝိ ပါက ပဒ-ဟု ခြောက်ပုဒ်တည်း။ ။နကုသလ နဝိပါက အရကား၊ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကြိယာဝီသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။ နအကုသလ နဝိပါကအရကား၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ ကြိယာဝီသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နအဗျာကတ နဝိပါက အရကား

အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ တည်း။ ။နောက်သုံးပုဒ် လွယ်ပြီ။ နကုသလံ နဝိပါကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော ဝိပါကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ ခန္ဓာ-ဟု ထုတ်၊ **ကတ္တားကား**-ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နအကုသလံ နဝိပါကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော ဝိပါကော တချက်၊နကုသလံ နဝိပါကဉ္စ နအကုသလံ နဝိပါကဉ္စ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော ဝိပါကော တချက်၊ သုံးချက်အဝတ္ထုက။ ။ အာရမ္မဏ သုံးချက်၊(အဓိပတိ မရ၊) အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ သဟဇာတ၊အညမည၊နိဿယ၊ဥပနိဿယ သုံးချက်စီ၊ (ပုရေ၊ ပစ္ဆာ၊ အာသေဝန မရ၊) ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ၊ သုံးချက်စီ။ နဟေတုယာ တီဏိ၊ **နာဓိ**ပတိယာ တီဏိ၊ နပုရေဇာတေ တီဏိ၊ နပစ္ဆာဇာတေ တီဏိ၊နာသေဝနေ တီဏိ၊နမဂ္ဂေ တီဏိ။ ။ဆဝါရ။

ပဉှာဝါရ၌ (ဟေတုပစ္စည်း မရ၊) အာရမ္မဏ၌ နကုသလော နဝိပါကော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဝိပါကဿ၌ **ကတ္တားကား**-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကာမကြိယာ ဧကာဒသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-ကာမဝိပါက် တေဝီသ၊ ဗိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နအကုသလော နဝိပါကော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဝိပါကဿ၌ **ကတ္တားကား**-မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊အာကာသာနဉ္စာ ယတန ကုသိုလ်၊ အာကိဉ္စညာယတန ကုသိုလ်၊ ကာမကြိယာ ဧကာဒသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ **သမ္ပဒါန်**ကား-ကာမဝိပါက် တေဝီသ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန ဝိပါက်၊ နေဝသညာ နာသညာယတန ဝိပါက်၊ ဗိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ နအဗျာကတော နဝိပါကော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဝိပါကဿ၌ **ကတ္တားကား**-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ **ပစ္စည်း။လ။** ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-တဒါရုံ ဧကာဒသ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတန **ဝိပါက်**၊

နေဝသညာ နာသညာယတန ဝိပါက် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ဓါ။ နကုသလော နဝိပါကောစ နအဗျာကတော နဝိပါကောစ ဓမ္မာ အဗျာကတဿ ဝိပါကဿ ကတ္တားကား – အကုသိုလ် ဒွါဒသပစ္စည်း ။လ။ ဓါ။ သမ္ပဒါန်ကား-တဒါရုံ ကောဒသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ဓါ။ နအကုသလော နဝိပါကောစ နအဗျာကတော နဝိပါကောစ ဓမ္မာ အဗျာကတဿ ဝိပါကဿ ကတ္တားကား – မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ အာကာသာနဉ္စာ ယတန ကုသိုလ်၊ အာကိဉ္စညာယတန ကုသိုလ် ပစ္စည်း ။လ။ ဓါ။ သမ္ပဒါန်ကား – တဒါရုံ ကောဒသ၊ ဝိညာဏဉ္စာ ယတန ဝိပါက်၊ နေဝသညာ နာသညာယတန ဝိပါက် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ဓါ။ နကုသလော နဝိပါကောစ နအကုသလော နဝိပါကောစ ဓမ္မာ အဗျာကတဿ ဝိပါကဿ ကတ္တားကား – ကာမ ကြိယာ ကောဒသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း ။လ။ ဓါ။ သမ္ပဒါန်ကား- ကာမဝိပါက် တေဝီသ၊ ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ဓါ။ ။ပဒ ခြောက်ချက်၌ တချက်စီ။

အဓိပတိ၌ နကုသလော နဝိပါကော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဝိပါကဿ တချက်၊ နအကုသလော နဝိပါကော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဝိပါကဿ တချက်၊ အာရမ္မဏာ ဓိပတိ နှစ်ချက်သာ ရသည်၊ ကတ္တားကား – နိဗ္ဗာန်၊ သမ္ပဒါန်ကား-ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ဓါ။ အဓိပတိ နှစ်ချက်။ အနန္တရ၌ နကုသလော နဝိပါကော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဝိပါကဿ ဓမ္မဿ၌ ကတ္တားကား-ဒွေပဉ္စ ဝိညာဉ် တဆယ်အား တပ်သော ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ တဒါရုံ ဘဝင်အား တပ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကြိယာဇော အဋ္ဌာရသ အဆုံးဇော၊ ဒုတိယဝုဋ္ဌော၊ နိရောဓ သမာပတ်မှ ထသောအခါ အရဟတ္တ ဖိုလ်အား တပ်သော နေဝသညာ နာသညာယတန ကြိယာ အဆုံးဇော ပစ္စည်း ။လ။ ဓါ။ သမ္ပဒါန်ကား-ဒွေးပဉ္စ ဝိညာဉ် တဆယ်၊ တဒါရုံ ကောဒသ၊ ဘဝင် ကေူနဝီသ၊ အရဟတ္တဖိုလ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ဓါ။ နအကုသလော နဝိပါကော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဝိပါကဿ ကတ္တားကား-ဒွေးပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်အား

တပ်သော ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏ်ဖြန်း၊ တဒါရုံဘဝင်အား တပ်သော လောဘ ကုသိုလ် သဉ္ဇရသ၊ ကြိယာဇော အဋ္ဌာရသ အဆုံးဇော၊ ဒုတိယ ၃၄ွော၊နိရောဓသမာပတ်မှ ထသောအခါ အနာဂါမိဖိုလ်၊အရဟတ္တ ဖိုလ်အား တပ်သော နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်၊ ကြိယာ အဆုံးဇော၊ ဖိုလ်လေးခုအား တပ်သော မဂ်လေးခု ပစ္စည်း ။သ၊ ၏၊ **သမ္ပဒါန်ကား**- ဒွေးပဉ္စ ဝိညာဉ်တဆယ်၊တဒါရုံ၊ ဘဝင်၊ ဖိုလ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဒ ခြောက်ချက်၌ တချက်စီ၊ ဤနည်းကို မှီ၍ အကြွင်းကို ကောက်ပါလေ။ ၊သမနန္တရ နည်းတူ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ဥပနိဿယ၊ပုရေဇာတ သုံးချက် စီ၊ (ပစ္ဆာ၊ အာသေဝန၊ မရ၊) ကမ္မ၌ ငါးချက်၊ (အာဟာရမရ၊) ဣန္ဒြိယ၌ ပုရေဇာတိန္ဒြိယ သုံးချက်၊ (ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ သုံးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ခြောက် ချက်စီ။ ။နဟေတုယာ ဆ၊ နာရမ္မဏေ ဆ၊ သဗ္ဗတ္ထ ဆ။ ။ နဝိပါကပုဒ်နှင့် အရှက်ပြီး၏။

နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပုဒ်နှင့်ရှက်ရာ၌ နကုသလ နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပဒ၊ နအကုသလ နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပဒ၊ နကုသလ နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မ နအကုသလ နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်း။ ။သုံးပုဒ်လုံး၏ အရကား ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ ရုပ်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ (နအဗျာကတ နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မအရ မရှိသောကြောင့် တတိယပုဒ် မရသတည်း၊ ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ ရုပ်ကို စွဲ၍ မဖြစ်သောကြောင့် ပဉ္စဝေါရ မရ၊) နကုသလံ နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မံ ပစ္စယာ ကုသလော ဝိပါက ဓမ္မဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟောဘုပဒ္ဓယာ၌ ကတ္တားကား - ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ် သော ဟဒယဝတ္ထု၊ မရဏာသန္န အခါ ။လ။ ဟဒယ ဝတ္ထုကို ပုရေဇာတ နိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ပဉ္စဒွါရ ဘုံ၌ ကုသိုလ် ဇောဝီသ၊ စေဘသိက် အဋ္ဌဘိံသ အမ်တ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ အကုသလော ဝိပါက မမ္မဓမ္မော လည်း တချက်၊ ပေါင်း-ပဋ္ဌပဒ၌နှစ်ချက်၊ ၊နအကုသလ ပဒ၌

နှစ်ချက်၊ နကုသလ နအကုသလ ပဒ၌လည်း နှစ်ချက်၊ ပေါင်း-ခြောက်ချက်၊ နည်းတူကောက်။ ။ဝတ္ထုံ ပစ္စယာ ကုသလံ ဝိပါကံ ဓမ္မံ ခန္ဓာ အစရှိသည်ကို ထုတ်။ ။ဟေတုယာ ဆ၊ သမ္ဗုတ္တ ဆ၊ (ဝိပါက မရ။)

ပဉ္စာဝါရ၌ (ဟေတုပစ္စည်း မရ၊) အာရမ္မဏ၌ နကုသလော နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မော ကုသလဿ ဝိပါက ဓမ္မဓမ္မဿ၌ ကတ္တားကား-အရဟတ္တဖိုလ် ကြဉ်သော ဝိပါက် ပစ္စတိံသ၊ ကြိယာဝီသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာကုသိုလ်ရှစ်ခု၊ ကုသိုလ် အဘိညာဉ်၊မဂ်လေးခု၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ဆတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ဓမ္မအနုလုံ ကုသလတိက်၊ အဗျာကတော ကုသလဿ အတိုင်းပင်။ ။အကုသလဿ ဝိပါက ဓမ္မဓမ္မဿလည်း ဓမ္မအနုလုံအတိုင်း။ ။နအကုသလ ပဒလည်း နှစ်ချက်၊ နကုသလ နအကုသလ ပဒလည်း နှစ်ချက်၊ အတူတူ ကောက်၊ ခြောက်ချက်။ ။အဓိပတိ၌လည်း ခြောက်ချက်၊ အနန္တရ၌လည်း ခြောက်ချက်။ ။ပစ္စည်းမှာ ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇန်း၊ပစ္စယုပ္ပန်မှာ ပဌမဇော၊ သမနန္တရနည်းတူ။ ။(သဟဇာတ၊ အညမည၊ မရ၊) နိဿယ၌ ပဌမ နှစ်ချက်၊ ဒုတိယနှစ်ချက်။ ပဌမဒုတိယ နှစ်ချက်၊ ပေါင်း-ခြောက်ချက်။ ။ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတတို့၌လည်း ခြောက်ချက်စီ၊ (ပစ္ဆာ၊ အာသေဝန၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ၊နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊အဝိဂတ ခြောက်ချက်စီ။ ။နဟေတုယာ ဆ၊ သမ္ဗုတ္တ ဆ။ ။နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မ ပုဒ်နှင့် အရှက်ပြီး၏။

နနေဝဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မ ပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နကုသလ နနေဝဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပဒ၊ နအကုသလ နနေဝဝိပါက နဝိပါကဓမ္မဓမ္မပဒ၊နအဗျာကတ နနေဝဝိပါက နဝိပါကဓမ္မဓမ္မပဒ၊ နကုသလ နနေဝဝိပါက ဓမ္မဓမ္မ နအဗျာကတ နနေဝဝိပါက နဝိပါကဓမ္မဓမ္မပဒ၊နအကုသလ နနေဝဝိပါက နဝိပါကဓမ္မဓမ္မ နအဗျာကတ နနေဝဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပဒ၊ နကုသလ နနေဝဝိပါက

နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မ နအကုသလ နနေဝဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပဒ-ဟု ခြောက်ပုဒ်တည်း။ ။ထိုတွင် နကုသလ နနေဝဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မ ပုဒ်၏ အရကား ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ အကုသိုလ် ဒွါဒသတည်း။ ။ နအကုသလ နနေဝဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မ ပုဒ်၏ အရကား ဝိပါက် ဆတ္တိံသ၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသတည်း။ ။နအဗျာကတ နနေဝဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မပုဒ်၏ အရကား ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ အကုသိုလ် ဒွါဒသတည်း။ ။နကုသလံ နနေဝဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော နေဝဝိပါက နဝိပါကဓမ္မဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၌ ကတ္တားကား-ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သော အခါ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊အရူပဝိပါက် လေးခု၊ ရဟန္တာတို့ စုတိ ကြဉ်သော သဟိတ်ပါက် သတ္တရသ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ဤနည်းအတူ ခြောက်ပဒ၌ တချက်စီထွက်သော ကြောင့် ခြောက်ချက်ဖြစ်သတည်း။ (အာရမ္မဏ မရ၊) အဓိပတိ ခြောက်ချက်၊ (အနန္တရ၊ သမနန္တရ မရ။) သဟဇာတ ခြောက်ချက်။ အညမည၌ ပဌမတချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ ပဌမဒုတိယ တချက်။ နိဿယ၊ကမ္မ ခြောက်ချက်စီ၊ ဝိပါက သုံးချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊မဂ္ဂ၊ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ၊ဝိဂတ ခြောက်ချက်စီ။ ။နဟေတုယာ တီဏိ၊ နာရမ္မဏေ ဆ၊ နာဓိပတိယာ ဆ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊နာသေဝနေ ဆ၊ နဝိပါကေ ပဉ္စ၊ နမဂ္ဂေ တီဏိ၊ နသမ္ပယုတ္တေ၊ နောနတ္ထိယာ၊ နောဝိဂတေ ဆ။

ပဉှာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ဆဝါရအတိုင်း ခြောက်ပဒ၊ တပဒ တချက်စီ ခြောက်ချက်။ အာရမ္မဏပစ္စည်း၌ နကုသလော နနေဝဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မော အဗျာကတဿ နေဝဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မဿ ကတ္တားကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဝိပါက် ဆတ္တိံသ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း ကြဉ်သော ကာမကြိယာ တဆယ်၊ ကြိယာ အဘိညာဉ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နအကု

သလော နနေဝဝိပါက နဝိပါကဓမ္မဓမ္မော အဗျာကတဿ နေဝဝိပါက နဝိပါက ဓမ္မဓမ္မဿ ကတ္တားကား-ကုသိုလ် ကေဝိသ၊ ဝိပါက် ဆတ္တိ ံသ ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ပဋ္ဌာဒါရာဝဇ္ဇန်း ကြဉ်သော ကာမကြိယာ တဆယ်၊ ဝိညာဏဥ္စာယတန ကြိယာ၊ နေဝသညာ နာသညာယတနကြိယာ၊ကြိယာအဘိညာဉ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏ ဤနည်းကိုမှီ၍ နောက်လေးချက်ကို ကောက်လေ၊သမ္ပဒါန် မှာ ကြိယာသာ။

အာရမ္မဏ၌ ခြောက်ချက်၊ အဓိပတိ၌လည်း ခြောက်ချက်၊ အနန္တရ၌ ပဌမတချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ပဌမဒုတိယ တချက်၊ပဋ္ဌ ဝိညာဉ်သည် သမ္ပဋိစ္ဆိုင်းအား, သန္တိရဏအား,ဝုဋ္ဌောအားပစ္စည်း တပ်သည်၊သုံးချက် အတူတူ။ပဋ္ဌဝိညာဏံ ဝိပါက မနော ဓာတုယာ၊ ဝိပါက မနောဝိညာဏ ဓာတုယာ၊ ကြိယာ မနောဝိညာဏ ဓာတုယာ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော-ဟုထုတ်။ သမနန္တရ နည်း တူ။ သဟဇာတ ခြောက်ချက်၊ အညမည·သုံးချက်၊ နိဿယ၊ ဥပ နိဿယ ခြောက်ချက်စီ။ (ပုရေ မရ၊) ပစ္ဆာ ခြောက်ချက်။ ။ (အာသေဝန မရ) ကမ္မ ခြောက်ချက်၊ ဝိပါက သုံးချက်၊အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊မဂ္ဂ ခြောက်ချက်စီ။(သမ္ပယုတ္တ မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ခြောက်ချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ သုံးချက်စီ။ ။နဟေတုဒုယာ ဆ။ ။ဝိပါကတိတ် ပြီး၏။

ကုသလတ္တိက-ဥပါဒိန္နတ္တိက

ဥပါဒိန္နတိက် နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နကုသလ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယ ပဒ၊ နအကုသလ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယ ပဒ၊ နအဗျာကတ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒ၊ နကုသလ နဥပါဒိန္နု ပါဒါနိယ နအဗျာကတ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒ၊ နကုသလ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယ နအဗျာကတ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယ ပဒ၊ န ကုသလ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယ နအကုသလ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒ ဟု ခြောက်ပဒတည်း။ ထိုတွင် နကုသလ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယပုဒ်၏

အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကြိယာ ဝီသ၊ဖိုလ်လေးခု၊ တိဇရုပ်၊ ဇရတာ၊ ဘင်၊နိဗ္ဗာန်တည်း။ နအကုသလ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယပုဒ်၏အရကား ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ ကြိယာ ဝီသ၊ ဖိုလ်လေးခု၊ တိဇရုပ်၊ဇရတာ၊ ဘင်၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နအဗျာကတ နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယပုဒ်၏အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသတည်း။ ။နောက်သုံးပုဒ် အရလွယ်ပြီ။ ဤဥပါဒိန္နုပါဒါနိယနှင့် ရှက်ရာ၌ ဆဝါရ မရ၊

ပဉ္စာဝါရ၌ (ဟေတုပစ္စည်း မရ။) အာရမ္မဏ၌ နကုသလော နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။ **ကတ္တားကား** - အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကာမကြိယာ ဧကာဒသ၊ တိဇရုပ်၊ ဇရတာ၊ ဘင် ပစ္စည်း။လ။၏။**သမ္ပဒါန်ကား**-ကာမဝိပါက် တေဝီသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နအကုသလော နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယဿ **ကတ္တားကား** - ကာမကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ ကာမကြိယာ ဧကာဒသ၊ တိဇရုပ် သတ္တရသ၊ ဇရတာ၊ဘင်၊ ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-ကာမဝိပါက် တေဝီသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နအဗျာကတော နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယဿ **ကတ္တားကား**-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု ပစ္စည်း။လ။ ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-တဒါရုံ ဧကာဒသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။နောက်သုံးပုဒ် လွယ်ပြီ။ ။ခြောက်ပုဒ် တချက်စီ ထွက်သောကြောင့် အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ ခြောက်ချက်။ ။(အဓိပတိ မရ၊) အနန္တရ၌ နကုသလော နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယော ဓမ္မော အဗျာကတဿ ဥပါဒိန္နုပါဒါနိယဿ **ကတ္တားကား** — ဒွေးပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်အား တပ်သော ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ တဒါရုံ၊ ဘဝင်အား တပ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကြိယာဇော အဋ္ဌာရသ၊ ဖိုလ်လေးခုအဆုံးဇော၊ဒုတိယဝုဋ္ဌော ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-ဒွေးပဉ္စဝိညာဉ် တဆယ်၊တဒါရုံ၊ဘဝင် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နအကုသလော နဥပါဒိန္နုပါဒါနိယော ဓမ္မော အဗျာကတဿ၌လည်း

အတူ၊ လောကီ ကုသိုလ် အဆုံးဇောသာ ထူးသည်။ ။နအဗျာ ကတောဒ္ဓ အာရမ္မဏကို မှီ၍ ကောက်။ ။နကုသလောစ နအဗျာ ကတောစဒ္ဓ အကုသိုလ် အဆုံးဇောကို ကောက်။ ။နအကုသလော စ နအဗျာကတောစဒ္ဓ လောကီကုသိုလ် အဆုံးဇောကိုကောက်။ ။ နကုသလော်စ နအကုသလောစဒ္ဓ ပဋ္ဌဒွါရာ ဝဇ္ဇန်းနှင့် ကြိယာ အဋ္ဌာရသ အဆုံးဇော၊ဒုတိယဝုဒ္ဓောကိုကောက်။ ။နကုသလောစ နအကုသလောစ နအဗျာကတောစဒ္ဓလည်း ကြံ၍ ကောက်။ ။ ဒုနစ်ပဒ္ဓ တချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ခုနစ်ချက်၊ သမနန္တရ နည်းတူ။ (သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ မရ။)

ဥပနိဿယဒ္ဓ ခြောက်ချက်၊ ပုရေဇာတဒ္ဓ ပဌမတချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ တချက်၊ ပေါင်း - သုံးချက်၊ ပစ္ဆာဇာတ ခြောက်ချက်၊ (အာသေဝန မရ၊) ကမ္မဒ္ဓ ပဌမ တချက်၊ ဒုတိယ တချက်၊ တတိယ တချက်၊ ပဌမ တတိယ တချက်၊ ဒုတိယ တတိယ တချက်၊ပေါင်း-နာနာက္ခဏိက ငါးချက်၊ (ဝိပါက မရ၊) အာဟာရ ဒ္ဓ ရုပ် အာဟာရ သုံးချက်၊ (ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တဒ္ဓ ပစ္ဆာဇာတ ဝိပ္ပယုတ် ခြောက်ချက်၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ခြောက်ချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ခြောက်ချက်စီ။ ။နဟေတုယာ ဆ၊ သဗ္ဗတ္ထ ဆ။ ။နဥပါဒိန္န ပါဒါနိယ ပုဒ်နှင့် အရှက်ပြီး၏။

နအနုပါဒိန္နု ပါဒါနိယ ပုဒ်နှင့် ရှက်ရာဒ္ဓ နကုသလ နအနုပါ ဒိန္နု ပါဒါနိယပဒ၊ နအကုသလ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒ၊ နအဗျာ ကတ နအနုပါဒိန္နု ပါဒါနိယပဒ၊ နအကုသလ န အနုပါဒိန္နုပါဒါ နိယ နအဗျာကတ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒ၊နကုသလ နအနုပါ ဒိန္နုပါဒါနိယ နအကုသလ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒ-ဟု ငါးပုဒ် တည်း။ ။နကုသလ နအနုပါဒိန္နု ပါဒါနိယ ပုဒ်၏ အရကား လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ၊ဖိုလ်လေးခု၊ ကမ္မဇရုပ် နှစ်ဆယ်၊နိဗ္ဗာန် တည်း။ ။နအကုသလ နအနုပါဒိန္နု ပါဒါနိယ ပုဒ်၏ အရကား လောကီ ဝိပါက် ဗာတ္တိံသ၊ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၊ ကမ္မဇရုပ် နှစ်ဆယ်၊နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နအဗျာကတ နအနုပါဒိန္နု ပါဒါနိယပုဒ်

၏ အရကား မဂ်လေးခုတည်း၊ (နကုသလ နအဗျာကတ မရ၊) နအကုသလ နအဗျာကတ၌ မဂ်လေးခု၊ နကုသလ နအကုသလ၌ လောကီဝိပါက်၊ ဗိုလ်လေးခု၊ ကမ္မဇရုပ်၊နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နကုသလံ နအနုပါဒိန္န၊ ပါဒါနိယံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အဗျာကတော အနုပါဒိန္န၊ ပါဒါနိယော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတု ပစ္စယာ၌ ကတ္တားကား - ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အရူပဝိပါက် လေးခု၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော သဟိတ်ဝိပါက် သတ္တရသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဤကဲ့သို့ ကြွင်းသော ပဒတို့၌လည်း စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်။ ။ငါးပဒ တချက်စီ ထွက်သောကြောင့် ငါးချက် ဖြစ်သတည်း။

(အာရမ္မဏ မရ၊) အဓိပတိ ငါးချက်၊ (အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ မရ၊) သဟဇာတ ငါးချက်၊ (အညမည မရ၊) နိဿယ ငါးချက်၊ (ဥပနိဿယ၊ ပုရေ၊ ပစ္ဆာ၊ အာသေဝန မရ၊) ကမ္မ ငါးချက်၊ ဝိပါက သုံးချက်၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ငါးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ တီဏိ၊ နာရမ္မဏေ ပဉ္စ၊ နာဓိပတိယာ တီဏိ၊ နာနန္တရ၊ နသမနန္တရ၊ နအညမည၊ နဥပနိဿယ၊ နပုရေဇာတ၊ နပစ္ဆာဇာတ၊ နာသေဝန ငါးချက်စီ၊ နဝိပါက သုံးချက်၊ နသမ္ပယုတ္တ၊ နောနတ္ထိ၊ နောဝိဂတ ငါးချက်စီ။ ။ဆဝါရ။

ပဉ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ ဆဝါရအတိုင်း ခြောက်ချက်။ ။ အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ နကုသလော နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယော ဓမ္မော ကုသလဿ အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယဿ၌ ကတ္တားကား-အရဟတ္တဖိုလ် ကြဉ်သော ဝိပါက် ပဉ္စတိံသ၊ ကမ္မဇရုပ် နှစ်ဆယ်၊ နိဗ္ဗာန်ရ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ကုသိုလ် အဘိညာဉ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ နကုသလော နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယော ဓမ္မော အကုသလဿ အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယဿ၌ ကတ္တားကား-လောကီ ဝိပါက် ဗာတ္တိံသ၊ ကမ္မရုပ် နှစ်ဆယ် ပစ္စည်း ။လ။ ၏၊ သမ္ပဒါန်ကား-

အကုသိုလ် ဒွါဒသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၈၊။ နကုသလော နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယော ဓမ္မော အဗျာကတဿ .အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယဿ ကတ္တားကား-ဝိပါက် ဆတ္တိံသ၊ ကမ္မဇရုပ် နှစ်ဆယ်၊ .နိဗ္ဗာန် ရ၊၈၊။ သမ္ပဒါန်ကား- ကာမကြိယာ ကောဒသ၊ ကြိယာ အဘိညာဉ် ပစ္စယုပ္ပန်..လ။၈၊။ ပေါင်း သုံးချက်။ နအကုသလ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ရှေးနည်းကိုမှီ၍ ကောက်။ နအဗျာကတ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒ၌ ပစ္စည်း မဂ်လေးခု ဖြစ်သောကြောင့် ကုသလဿ၊အဗျာကတဿ နှစ်ချက်သာ။ နအကုသလ နအဗျာကတပဒ၌လည်း နည်းတူ နှစ်ချက်သာ။ နကုသလ နအကုသလ ပဒ၌လည်း ပစ္စည်း လောကီဝိပါက်၊ ကမ္မဇရုပ်၊ ဖိုလ်လေးခု၊နိဗ္ဗာန်သာတည်း။ ထိုကြောင့် သုံးချက်သာ။ပေါင်း အာရမ္မဏ၌ တဆယ့်သုံးချက်။

အဓိပတိ၌လည်း တဆယ့်သုံးချက်၊ နကုသလော နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယော ဓမ္မော အဗျာကတဿ အနုပါဒိန္နုပါဒါနိယဿ၌ ကတ္တားကား-အာဝဇ္ဇန်းခွေးအား တပ်သော ဘဝင်္ဂပဉ္စေဒ တဆယ့်ကိုးခု၊ ဝုဋ္ဌောအား တပ်သော သန္တီရဏ ပစ္စည်း။ လ၊၈၊။သမ္ပဒါန်ကား-အာဝဇ္ဇန်း ခွေး၊ဝုဋ္ဌော ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၈၊။ နအကုသလော၌လည်း နည်းတူ တချက်။ နကုသလောစ နအကုသလောစ၌လည်း နည်းတူ တချက်။ ပေါင်း အနန္တရ၌ သုံးချက်။ သမနန္တရ နည်းတူ၊ သဟဇာတ၌ ပဋိစ္စဝါရအတိုင်း ငါးချက်။ (အညမည မရ၊)နိဿယ၌ နကုသလ၌ သုံးချက်၊နအကုသလ၌လည်းသုံးချက်၊ နအဗျာကတ၌ တချက်၊ နအကုသလ နအဗျာကတ၌ တချက်၊ နကုသလ နအကုသလ၌ သုံးချက်၊ ပေါင်း တဆယ့်တချက်။ ။ ဥပနိဿယ တဆယ့်သုံးချက်။ပုရေဇာတ၌ နကုသလ နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယပဒ၌ သုံးချက်၊ နအကုသလ ပဒ၌လည်း သုံးချက်။ နကုသလ နအကုသလ၌လည်း သုံးချက်၊ ပေါင်း ကိုးချက်။ (ပစ္ဆာ မရ၊အာသေဝန မရ၊) ကမ္မ ငါးချက်၊ ဝိပါက သုံးချက်၊ အာဟာရ ငါးချက်၊ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊မဂ္ဂ ငါးချက်စီ။ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ

တဆယ့်တချက်စီ။နတ္ထိ၊ဝိဂတ သုံးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ တေရသ၊ နာရမ္မဏေ တေရသ။လ။ နဥပနိဿယေ တေရသ၊နောအဝိဂတေ တေရသ။ ။နအနုပါဒိန္နုပါဒါနိယပုဒ်နှင့် အရှက် ပြီး၏။

နအနုပါဒိန္နအနုပါဒါနိယပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နကုသလ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယပဒ၊ နအကုသလ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယပဒ၊ နအဗျာကတ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယပဒ၊ နကုသလ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယ နအဗျာကတ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယပဒ၊ နအကုသလ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယ နအဗျာကတ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယပဒ၊ နကုသလ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယ နအကုသလ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယပဒ-ဟု ခြောက်ပုဒ် တည်း။ ထိုတွင် နကုသလ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ၊ကြိယာဝီသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသတည်း။ နအကုသလ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယပုဒ်၏ အရကား လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ၊ လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ၊ ကြိယာ ဝီသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ တည်း။ နအဗျာကတ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ တည်း။ (ခြောက်သုံးပုဒ် အရလွယ်ပြီ)။ ။နအကုသလံ နအနုပါဒိန္နံ အနုပါဒါနိယံ ဓမ္မံ ပဋ္စယာ ကုသလော အနုပါဒိန္နော အနုပါဒါနိယော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၌ ကတ္တားကား-ဂေါ်တြဘူ ဝေါဒါန်နှင့် အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော မဂ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။(အကုသလော မရ။) အဗျာကတော၌ ကတ္တားကား-မဂ်လေးခု အနုလုံ အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့် အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်း ပြု၍ ဖြစ်သော ဖိုလ် လေးခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နအကုသလ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယ ပဒ၌လည်း နည်းတူ နှစ်ချက်။ နကုသလ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါ နိယ နအကုသလ နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယပဒ၌လည်း နည်းတူ နှစ်ချက်၊ ပေါင်းခြောက်ချက်။ ။သဗ္ဗတ္ထ ဆ၊ အာသေဝန တိဏိ၊

ဝိပါကေ တီဏိ။ ပစ္စယဝါရသာ ရသည်။ ပဋိစ္စ အစရှိသော ငါးဝါရ မရအပ်။ ။နာဓိပတိယာ ဆ၊ နပစ္ဆာဇာတေ ဆ၊ နာသေဝနေ တီဏိ၊ နကမ္မေ တီဏိ၊ နဝိပါကေ တီဏိ။ ။ဆဝါရ။

ပဉှာဝါရ၌ (ဟေတုပစ္စည်း မရ၊ သဟဇာတမျိုးပင် မရ)။ ။ အာရမ္မဏ အဓိပတိ၌ ပစ္စယုပ္ပန် လောကုတ္တရာဖြစ်၍ မရ၊ အနန္တရ၌ နကုသလပဒ မရ။ နအကုသလော နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယော ဓမ္မော ကုသလဿ အနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယဿ၌ ကတ္တားကား-ဂေါတြဘူ၊ ဝေါဒါန်၊ အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး, ဒုတိယဒွေး ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မဂ်လေးခု ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ အဗျာကတဿ အနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယဿ၌ ကတ္တားကား-အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဒွေး,ဒုတိယဒွေး ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား - အောက်ဖိုလ် သုံးခု ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏၊ ။နအဗျာကတော နအနုပါဒိန္န အနုပါဒါနိယော ဓမ္မော၌လည်း နည်းတူ နှစ်ချက်။ ။နအကုသလ နအဗျာကတပဒ၌လည်း နည်းတူ နှစ်ချက်၊ ပေါင်း - ခြောက်ချက်။ ။သမနန္တရ၌လည်း ခြောက်ချက်၊ နိဿယ၌ နကုသလပဒ၌ နှစ်ချက်၊ နအကုသလ ပဒ၌လည်း နှစ်ချက်၊ နကုသလ နအကုသလပဒ၌လည်း နှစ်ချက်၊ ပုရေဇာတ နိဿယ ခြောက်ချက်၊ ဥပနိဿယ ခြောက်ချက်၊ (ပစ္ဆာမရ၊) အာသေဝန၌ နအကုသလပဒ၌ တချက်၊ နအဗျာကတ ပဒ၌ တချက်၊ နအကုသလ နအဗျာကတ ပဒ၌ တချက်၊ သုံးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ခြောက်ချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၌လည်း ခြောက်ချက်စီ၊နဟေတုယာ အဋ္ဌ၊သဗ္ဗတ္ထ အဋ္ဌ။ ။ဥပါဒိန္နတိက်နှင့် အရှက်ပြီး၏။ ။ဤနည်းကို မှီ၍ တိကတိက ပဋ္ဌာန်းကို ကြံကြပါကုန်။

ဓမ္မပစ္စနီယာ နုလောမ တိကတိက ပဋ္ဌာန်းပြီး၏။

၂၄-ဓမ္မပစ္စနီယာနုလောမ-ဒုကဒုက ပဋ္ဌာန်း

ဟေတုဒုက-သဟေတုက ဒုက

ဓမ္မပစ္စနီယာ နုလောမ ဒုကဒုကပဋ္ဌာန်း၌ ဟေတုဒုက်ကို မူတည်၍ သဟေတုကဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ ပဋိစ္စဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ နဟေတုပစ္စည်း၌ နဟေတု နသဟေတုက ပဒ၊ နနဟေတု နသဟေတုက ပဒ-ဟု နှစ်ပုဒ်တည်း။ ။ထိုတွင် နဟေတု နသဟေတုက ပုဒ်၏ အရကား အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ၊ ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နနဟေတု နသဟေတုက ပုဒ်၏ အရကား မောဟမူဒွေး၌ မောဟတည်း။ ။နဟေတုံ နသဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ဟေတု သဟေတုကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၌ ကတ္တားကား- သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသနှင့် အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယ ဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေ ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ဝတ္ထုံ ပဋိစ္စ ဟေတုဟု လုတ်။ ။နဟေတု သဟေတုကော၌ ကတ္တားကား-ဟဒယ ဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ၊ ဟိတ်သုံးခု ကြဉ်သော စေ-ဗာတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဟေတု သဟေတုကော စ နဟေတု သဟေတုကော စ၌ ကတ္တားကား-ဟဒယ ဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမ ပဒ၌ သုံးချက်။ ။နနဟေတုံ နသဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု သဟေတုကော ဓမ္မော၌ ကတ္တားကား-ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ရှိသော မောဟကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ မောဟ ကြဉ်သော စေ-ပန္နရသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။

ဟေတုယာ စတ္တာရိ၊ အာရမ္မဏေ စတ္တာရိ၊ (အဓိပတိ မရ၊) အနန္တရ၊ သမနန္တရ လေးချက်စီ၊ သဟဇာတ စတ္တာရိ၊ ဝိပါကေ ဒွိကိ၊ ပုရေ၊ အာသေဝနေ ဧကံ။ နာဓိပတိယာ စတ္တာရိ၊ နပုရေဇာတေ ဒွိကိ၊ နပစ္ဆာဇာတေ စတ္တာရိ၊ နာသေဝနေ ဒွိကိ၊ ဆဝါရ။

ပဉ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ နနဟေတု နသဟေတုကော ဓမ္မော နဟေတုဿ သဟေတုကဿ ဓမ္မဿ ဟေတု ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော သမ္ပယုတ္တကာနံ ခန္ဓာနံ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော တချက်သာ။ ။အာရမ္မဏ၌ နဟေတု နသဟေတုကောခမ္မော ဟေတု သဟေတုကဿဓမ္မဿ အာရမ္မဏ ပစ္စယေန ပစ္စယော၌ **ကတ္တား**ကား - အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသ၊ ဆန္ဒ ကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း ၊လ။၏။**သမ္ပဒါန်**ကား-မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့် လေးခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေး၊ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၌ရှိသော ကုသိုလ်၊ဝိပါက် ကြိယာ ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ နဟေတု သဟေတုံကဿ ၌ ကတ္တားကောက်မြဲ၊ **သမ္ပဒါန်**ကား - အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကာမာ ဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့် လေးခု၊ အဘိညာဉ် ဒွေး၊ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၊ ဟိတ်ခြောက်ခု၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် စတုစတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဟေတု သဟေတု ကဿစ နဟေတု သဟေတုကဿစ၌ ကတ္တား ကောက်မြဲ။ **သမ္ပဒါန်** ကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့် လေးခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေး၊ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၊ အပ္ပမညာ ကြဉ် သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ နနဟေတု နသဟေ တုကော ဓမ္မော ဟေတု သဟေတုကဿ၌ **ကတ္တား**ကား - မောဟ မူဒွေး၌ မောဟ။လ၊၏။**သမ္ပဒါန်**ကား-မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ် သော အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့် လေးခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေး၌ ရှိသော ကုသိုလ် အဗျာကတ ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။နဟေတု သဟေတုကဿ၌ ယခင့် နာမကန္ဓာကို ကောက်။ ။ဟေတု သဟေတုကဿစ နဟေတု သဟေတုကဿစ၌ ဟိတ်နှင့်တကွ ယခင့် နာမက္ခန္ဓာကို ကောက်။ ပေါင်း အာရမ္မဏ ခြောက်ချက်။

အဓိပတိ၌ အာရမ္မဏာဓိပတိ ပဌမသုံးချက်သာတည်း။ အနန္တရပစ္စည်း၌ နဟေတု နသဟေတုကော ဓမ္မော ဟေတု သဟေတုကဿ ဓမ္မဿ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော၌ ကတ္တားကား-ကာမဝိပါက် ပဋိသန္ဓေဟိတ် သုံးခုအား တပ်သော အဟိတ်စုတိ နှစ်ခု၊ လောဘမူ၊-ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ပဌမဇောဉ်ရှိသော ဟိတ်ခြောက်ခုအား တပ်သော ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာဝိပါက် ပဌမဘဝင်အား တပ်သော အဟိတ် ဒုတိယတဒါရုံ၊ သဟိတ်ပဉ္စဝေါကာရ ဘဝင်တေရသ၌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါးအား တပ်သော ဟသိတုပ္ပါဒ် အဆုံးဇော၊ဒုတိယဝုဋ္ဌော ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မဟာဝိပါက် ပဋိသန္ဓေ၊ပဉ္စဝေါကာရ သဟိတ်ဘဝင်၊ လောဘမူ၊ ဒေါသမူ၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ပဌမဇောဉ်ရှိသော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။(နောက်နှစ်ချက် လွယ်ပြီ) နနဟေတု နသဟေတုကော ဓမ္မော နဟေတု သဟေတုကဿ ဓမ္မဿ၌ ကတ္တားကား-အဆုံးဇော ကြဉ်သော ရှေးရှေးသော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ရှိသော မောဟ ပစ္စည်း၊လ၏။။ သမ္ပဒါန်ကား-ပဌမဇောကြဉ်သော နောက်နောက်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ သဟဇာတ၊အညမည၊နိဿယ လေးချက်စီ။ ဥပနိဿယ ခြောက်ချက်၊ ပုရေဇာတ ပဌမ သုံးချက်၊ (ပစ္ဆာ မရ) အာသေဝန ဒုတိယ တချက်။ (ကမ္မ မရ၊ ဝိပါက၊အာဟာရ၊ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊မဂ္ဂ မရ) သမ္ပယုတ္တ ဒုတိယ တချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ ပဌမ သုံးချက်၊ အတ္ထိ လေးချက်၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊အဝိဂတ လေးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ ဆ၊ သဗ္ဗတ္ထ ဆ။

နအဟေတုကပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဟေတု နအဟေတုကပဒ၊နနဟေတု နအဟေတုကပဒ၊ နဟေတု နအဟေတုက နနဟေတု နအဟေတုကပဒ-ဟု သုံးပုဒ်၊တပုဒ်တပုဒ်တွင် တခုက်တချက်စီ ထွက်သောကြောင့် သုံးချက်ဖြစ်သတည်း။ နဟေတု နအဟေတုကပုဒ်၏ အရကား သဟိတ်စိတ် စေတသိက်၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော

စေတသိက် ဆစ္စတ္တာ့လီသတည်း။ နနဟေတု နအဟေတုက ပုဒ်၏ အရကား မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော ဟိတ်ခြောက်ခုတည်း။ တတိယပုဒ်၏အရကား သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ၊ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပညာသတည်း။ ။နဟေတုံ နအဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု အဟေတုကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-ပဥ္စဝေါကာရဘုံ၌ အရူပ ဝိပါက် လေးခု၊ ရဟန္တာတို့ စုတိကြဉ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကုသိုလ် ဧကဝီသ၊ သဟိတ်ဝိပါက် သတ္တရသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ ဟိတ်ကြဉ်သော အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ ဖြစ်သော သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ပဉ္စယုပ္ပန်၊လ၊၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ သဟိတ်ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ၊ ဟိတ်သုံးခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဗာတ္တိံသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ နနဟေတုံ နအဟေတုကံဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု အဟေတုကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ ဟိတ်ကို စွဲ၍ စိတ္တဇရုပ်ကိုကောက်၊ပဋိသန္ဓေကမ္မဇရုပ်ကို ကောက်။နဟေတုံ နအဟေတုကဉ္စ နနဟေတုံ နအဟေတုကဉ္စ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု အဟေတုကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ ဟိတ်နှင့်နာမက္ခန္ဓာ ကို ၄၍စိတ္တဇရုပ်ကို ကောက်။ ပဋိသန္ဓေအခါ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်ကိုကောက်၊ဟေတုပစ္စည်း သုံးချက်။

အာရမ္မဏ၌ နဟေတုံ အဟေတုကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ဟေတု အဟေတု ကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ အာရမ္မဏပစ္စယာ။ ကတ္တားကား-ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊ စေတသိက် ပန္နရသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ ရှိသော မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ဤတချက်သာ အာရမ္မဏ၌ ရသတည်း။ အဓိပတိ၌ ဟေတုအတိုင်း သုံးချက်။ ။အနန္တရ၊ သမနန္တရ တချက်စီ။ သဟဇာတ ငါးချက်၊ အညမည လေးချက်၊ နိဿယ ငါးချက်။ ဥပနိဿယ၊ပုရေဇာတ၊အာသေဝန တချက်စီ။ ကမ္မ ငါးချက်၊ ဝိပါက သုံးချက်။ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ

ငါးချက်စီ။ သမ္ပယုတ္တ တချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ၊အဝိဂတ ငါးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ တချက်စီ။ ။နဟေတုယာ ကော်၊ နာရမ္မဏေ တိကို၊ နာဓိပတိယာ စတ္တာရိ၊ နာနန္တရ၊နသမနန္တရ၊ နအညမည၊ နဥပနိဿယ သုံးချက်စီ။ နပုရေဇာတ လေးချက်၊ နပစ္ဆာဇာတ၊နာသေဝန၊ နဝိပါက ငါးချက်စီ။ နသမ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ နဝိပ္ပယုတ္တတချက်၊ နောနတ္ထိ၊နောဝိဂတ သုံးချက်စီ။ ။ဆဝါရ။

ပဉ္စဝါရ၌(ပဌမပုဒ် မရ၊)နနဟေတု နအဟေတုကော ဓမ္မော နဟေတု အဟေတုကဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။ပဝတ္တိ အခါ ကတ္တားကား-ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စည်း။ လ၊၏။ သမ္ပဒါန်ကား-သဟိတ်စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ သဟိတ် ပဉ္စဝေါကာရ ပဋိသန္ဓေ တေရသ၌ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း ။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဤတချက်သာ ဟေတုပစ္စည်း၌ ရသတည်း။ ။နဟေတု နအဟေတုကော ဓမ္မော ဟေတုအဟေတုကဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏ၊ ကတ္တားကား-လောကီ သဟိတ်စိတ် ခြောက်ဆယ့်သုံးခု၊ ဟိတ်ခြောက်ခုကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ ပစ္စည်း။လ၊၏။ ။ သမ္ပဒါန်ကား-မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ နဟေတု အဟေတုကဿ၌ ကတ္တားကား-သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ၊ ဟိတ် ခြောက်ခုကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ ပစ္စည်း။ လ၊ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ သန္တီရဏသုံးခု ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ ပဌမပုဒ်နှစ်ချက်၊ ဒုတိယပုဒ်၌လည်း နှစ်ချက်၊ ပဌမ ဒုတိယပုဒ်လည်း နည်းတူ နှစ်ချက်၊ ပေါင်း အာရမ္မဏ ခြောက်ချက်။

အဓိပတိ၌ (အာရမ္မဏာဓိပတိ မရ၊) ပဌမ တချက်၊ ဒုတိယ တချက်-နှစ်ချက်။ ပဌမ ဒုတိယပေါင်း၍ အဓိပတိ မရ။ အနန္တရ ပစ္စည်း၌ နဟေတု နအဟေတုကော ဓမ္မော ဟေတု သဟေတုကဿ ဓမ္မဿ၌ ကတ္တားကား-အဆုံးဇော ကြဉ်သော ရှေးရှေးသော

ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ် ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား- နောက်နောက်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ရှိသော မောဟ ပစ္စယုပ္ပန်၊ လ။၏။နဟေတု အဟေတုကသဉ်၌ ကတ္တားကား- အာ၊ဂိုဏ်ပဋိသန္ဓေနှစ်ခုအား တပ်သော မဟာဝိပါက် စုတိ ရှစ်ခု၊ အာ၊ဝဇ္ဇန်းဒွေးအား တပ်သော သဟိတ်ဘဝင်ပစ္ဆေဒ သတ္တရသ၊ အဟိတ်တဒါရုံ ဘဝင်အား တပ်သော အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ မဟာ ကုသိုလ် မဟာကြိယာ ဒွာဆုံးဇော၊ ဟိတ်ကြည်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ ပစ္စည်း။လ။၏။ အာဝဇ္ဇန်း ဒွေး၊ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ဘဝင်၊ တဒါရုံ ပစ္စယုပ္ပန်။လ၏။ ပဌမ နှစ်ချက်။ နနဟေတု နအဟေ တုကော ခမ္မော နဟေတု အဟေတုကဿ ဒုတိယတချက်။ ။ နဟေတု နအဟေတုကောစ နနဟေတု နအဟေတုကောစ ဓမ္မာ နဟေတု အဟေတုကဿ တချက်၊ ပေါင်း-အနန္တရ၌ လေးချက်၊ သမနန္တရ၌လည်း လေးချက်၊ သဟဇာတ၌ ပဌမော ပဌမဿ၊ ပဌမော ဒုတိယဿ၊ ပဌမော ပဌမဒုတိယဿ၊ ဒုတိယော ဒုတိယဿ၊ ပဌမဒုတိယော ဒုတိယဿ ပေါင်း-ငါးချက်၊ အညမည လေးချက်၊ နိဿယငါးချက်၊ ဥပနိဿယ၌ ပဌမနှစ်ချက်၊ ဒုတိယနှစ်ချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ နှစ်ချက်၊ ပေါင်း-ခြောက်ချက်၊ (ပုရေ မရ၊) ပစ္ဆာ သုံးချက်၊ အာသေဝနတချက်၊ ကမ္မ ပဌမ သုံးချက်၊ ဝိပါကသုံးချက်၊ အာဟာရ သုံးချက်၊ ဣန္ဒြိယ ငါးချက်၊ ဈာနသုံးချက်၊ မဂ္ဂ ငါးချက်၊ သမ္ပယုတ္တ တချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ ငါးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ လေးချက်စီ။ ၊နဟေတုယာ ဆ ။လ။ နောအဝိဂတေ ဆ၊ သဗ္ဗတ္ထ ဆ။ ၊ကြွင်းသော ဂေါဏနာဒုက်တို့နှင့် အရှက်ကို ကြံ၍ ယောကြပါကုန်။

ဟေတုဒုက-သပ္ပစ္စယ ဒုက

ရှင်နန္ဒ၊ ခုနစ်ဒုက်တွင် သပ္ပစ္စယ ဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဟေတု နသပ္ပစ္စယ တပုဒ်သာ ရသည်၊ အရကား နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။ဆဝါရ မရ၊ ပဉ္စာဝါရ၌လည်း ဟေတု အစရှိသော ပစ္စည်းတို့၌ မရအပ်၊

အာရမ္မဏ၊ အာရမ္မဏာဓိပတိ၊ အာရမ္မဏူပ နိဿယ ပစ္စည်းသာ ရသတည်း။ ။နဟေတု နသပ္ပစ္စယော ဓမ္မော ဟေတု သပ္ပစ္စယဿ တချက်၊ နဟေတု သပ္ပစ္စယဿ တချက်၊ ဟေတု သပ္ပစ္စယဿစ နဟေတု သပ္ပစ္စယဿစ တချက်၊ ဤသုံးချက်သာ ရသတည်း။ ။ အာရမ္မဏ ပဌမော ပဌမဿ၌ **ကတ္တားကား**-နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု၊ အတိညာဉ်ဒွေး၊လောကုတ္တရာ စိတ်ရှစ်ခု၌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဒုတိယ၌ ဟိတ်ကြဉ်သော ယခင့် နာမက္ခန္ဓာ၊ ပဌမ ဒုတိယဿ၌ ဟိတ်နှင့် တကွ ယခင့် နာမက္ခန္ဓာပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဤသုံးချက်သာ ရသတည်း။ နဟေတု နအပ္ပစ္စယ၌ ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်၌ ဟေတု အပ္ပစ္စယ မရှိသောကြောင့် မဟောရသတည်း။

ဟေတုဒုက-သာရမ္မဏဒုက

မဟန္တရ တဆယ့်လေးဒုက်တွင် သာရမ္မဏဒုက် သာရမ္မဏ ပုဒ်နှင့်ရှက်ရာ၌ နဟေတု နသာရမ္မဏပဒ တချက်သာ ရသတည်း။ အရကား ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊နိဗ္ဗာန်တည်း။ နဟေတုံ နသာရမ္မဏံဓမ္မံ ပဋိစ္စ ဟေတု သာရမ္မဏော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊**ကတ္တား** ကား-ပဋိသန္ဓေအခါ ဟဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေ ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ဟေတု သာရမ္မဏော တချက်၊ နဟေတုသာရမ္မဏော တချက်၊ ဟေတု သာရမ္မဏောစ နဟေတု သာရမ္မဏောစ တချက်၊ ဤသုံးချက်သာ ရသတည်း။အာရမ္မဏ၌ လည်း သုံးချက်၊ (အဓိပတိ မရ၊) အနန္တရ၊သမနန္တရ၊ သဟဇာတ၊ အညမည အစရှိသည်တို့၌ သုံးချက်စီ၊ (ပုရေ၊ ပစ္ဆာ၊ အာသေဝန၊ မရ၊) သဗ္ဗတ္ထ တီဏိ။ ။နာဓိပတိ၊ နပုရေဇာတ၊ နပစ္ဆာဇာတ၊ နာသေဝန တီဏိ။ ။ဆဝါရ။

ပဉ္စာဝါရ၌ (ဟေတုပစ္စည်း မရ၊)အာရမ္မဏ ပစ္စည်း၌ နဟေတု နသာရမ္မဏော ဓမ္မော ဟေတု သာရမ္မဏဿ ဓမ္မဿ **အာရမ္မဏ**

ပစ္စယေန ပစ္စယောဌ် ကတ္တားကား - ရုပ် အဋ္ဌဝိသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း ။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ကာမာဝစရ သောဘဏ စိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေး၊ လောကုတ္တရာ စိတ်ရှစ်ခုဌ် ရှိေ ၁ ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နဟေတု သာရမ္မဏာဿ ဌ် ဟိတ်ကိုကြဉ်သော ယခင့် နာမက္ခန္ဓာကို ပစ္စယုပ္ပန် ကောက်။ ။ ဟေတု သာရမ္မဏာဿစ နဟေတု သာရမ္မဏာဿစဌ် ဟိတ်နှင့်တကွ ယခင့် နာမက္ခန္ဓာကို ပစ္စယုပ္ပန်ကောက်၊ ပစ္စည်းအတူ။ ၊အာရမ္မဏ သုံးချက်၊ အဓိပတိလည်း အာရမ္မဏာ ဓိပတိ သုံးချက်၊ (အနန္တရ၊ သမနန္တရ မရ၊) သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ သုံးချက်စီ၊ (ပစ္ဆာဇာတ မရ၊ အာသေဝန၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရတို့လည်း မရ၊) ဣန္ဒြိယ တချက်၊ (ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တတို့လည်း မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတတို့ဌ် သုံးချက် စီ။ ။နဟေတုယာ တိဏိ၊ သဗ္ဗတ္ထ တိဏိ။ ။နသာရမ္မဏ ပုဒ်နှင့် အရှက် ပြီးပြီ။

အနာရမ္မဏ ပုဒ်နှင့် ရှက်ရာဌ် နဟေတု နအနာရမ္မဏ ပဒ၊ နနဟေတု နအနာရမ္မဏပဒ၊ နဟေတု နအနာရမ္မဏ နနဟေတု နအနာရမ္မဏ ပဒ-ဟု သုံးပဒတည်း။ ။ထိုတွင် နဟေတု နအနာ ရမ္မဏ ပုဒ်၏ အရကား စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆဲစတ္တာလီသတည်း။ ။နနဟေတု နအနာ ရမ္မဏ ပုဒ်၏ အရကား ဟိတ်ခြောက်ခုတည်း။ ။တတိယ ပုဒ်၏ အရကား စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ်၊ စေတသိက် ဒွေပညာသတည်း။ နဟေတုံ နအနာရမ္မဏံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု အနာရမ္မဏော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ် စိတ္တဇရုပ် ကိုကောက်။ ။ပဋိသန္ဓေအခါ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ ကမ္မဇရုပ်ကို ကောက်။ ။နနဟေတုံ နအနာရမ္မဏံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု အနာ ရမ္မဏော တချက်၊ နဟေတု နအနာရမ္မဏဉ္စ နနဟေတု နအနာ ရမ္မဏဉ္စ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု အနာရမ္မဏော တချက်၊ ဟေတု ပစ္စည်း၌ သုံးချက်၊ (အာရမ္မဏ မရ၊) အဓိပတိ၊ သဟဇာတ၊

အညမည၊ နိဿယ သုံးချက်စီ၊ (ဥပနိဿယ၊ ပုရေ၊ ပစ္ဆာ၊ အာသေဝန မရ၊) ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ သုံးချက်စီ၊ (သမ္ပယုတ္တ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ မရ၊) နဟေတုယာ ကော်၊ နာရမ္မဏေ၊နာဓိပတိယာ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ၊ နဝိပါကေ တိကဲ၊ နမဂ္ဂေ ကော်၊ နသမ္ပယုတ္တေ၊ နောနတ္ထိယာ၊ နောဝိဂတေ တိကဲ။ ။ဆဝါရ။

ပဉ္စဝါရ၌ နနဟေတု နအနာရမ္မဏော ဓမ္မော နဟေတု အနာရမ္မဏဿ ဓမ္မဿ ဟေတု ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ပဝတ္တိအခါ **ကတ္တား ကား**-ပဉ္စဝေါကာရ၌ ဟိတ်ခြောက်ခု ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပဒါန် ကား**-စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ဖဋိသန္ဓေ ဟိတ် သုံးပါးပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-သဟိတ် ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။ လ၊၏။ဟေတုပစ္စည်းတချက်သာ၊(အာရမ္မဏ မရ)အဓိပတိ၌ ပဌမ တချက်၊ ဒုတိယတချက်၊ ပေါင်း-နှစ်ချက်၊ (အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ မရ၊) သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ သုံးချက်စီ၊ (ဥပနိဿယ၊ ပုရေဇာတ၊ မရ၊) ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်၊ (အာသေဝန မရ၊) ကမ္မ တချက်၊ ဝိပါက သုံးချက်၊အာဟာရ တချက်၊ဣန္ဒြိယ သုံးချက်၊ ဈာန တချက်၊ မဂ္ဂ သုံးချက်၊ (သမ္ပယုတ္တ မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ သုံးချက်စီ။ ၊နဟေတုယာ ကော်၊ နာရမ္မဏေ တိကဲ၊ သဗ္ဗတ္ထ တိကဲ။

ဟေတုဒုက-စိတ္တဒုက

စိတ္တဒုက် စိတ္တပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဟေတု နစိတ္တပဒ၊ နနဟေတု နစိတ္တပဒ၊ နဟေတု နစိတ္တ နနဟေတု နစိတ္တပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်း။ ထိုတွင် နဟေတု နစိတ္တပုဒ်၏အရကား ဟိတ်ခြောက်ခု ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊နိဗ္ဗာန်တည်း။ဒုတိယပုဒ်၏ အရကား ဟိတ်ခြောက်ခုတည်း၊တတိယ ပုဒ်၏အရကား စေတသိက် ဒွေပညာသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ နဟေတုံ နစိတ္တံ ဓမ္မံ

ပဋိစ္စ နဟေတု စိတ္တော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ပဝတ္တိအခါ
ကတ္တားကား-သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၌ရှိသော ဟိတ်ကြဉ်သော
စေတသိက်ကို စွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ ပစ္စယုပ္ပန်
။လ:၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ်ပဋိသန္ဓေသတ္တရသ၌
ရှိသော စေတသိက်၊ယဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ
သတ္တရသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။နနဟေတု နစိတ္တပဒ၌လည်း တချက်၊
နဟေတု နစိတ္တ နနဟေတု နစိတ္တပဒ၌လည်း တချက်၊ နည်းတူ
ကောက်၊ ဟေတုပစ္စည်း၌ သုံးချက်၊ အာရမ္မဏ၌လည်း သုံးချက်၊
အဓိပတိအစရှိသော နာမ် ပစ္စယုပ္ပန်ရသောပစ္စည်းတို့၌ သုံးချက်စီ။
နဟေတုယာ တီဏိ၊ နာဓိပတိယာ တီဏိ။ နပုရေ၊နပစ္ဆာ၊ နာ
သေဝနေ၊နဝိပါကေ၊နဈာနေ၊နမဂ္ဂေ၊နဝိပ္ပယုတ္တေ တီဏိ။ ။ဆဝါရ။

ပဉ္စာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ နနဟေတု နစိတ္တော ဓမ္မော နဟေတု
စိတ္တဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။ ကတ္တားကား-ဟိတ်
ခြောက်ပါး ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ သမ္ပဒါန်ကား-သဟိတ်စိတ် ဧက
သတ္တတိ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဟေတုပစ္စည်း၌ တချက်သာ။အာရမ္မဏ
၌ နဟေတု နစိတ္တော ဓမ္မော နဟေတု စိတ္တဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏ။
ကတ္တားကား-ဟိတ်ခြောက်ခုကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊
နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။လ။၏။နဟေတု စိတ္တဿ ဓမ္မဿ-ဟူသော သမ္ပဒါန်
ပုဒ်၏အရကား ကာမစိတ် စတုပညာသ၊ ဝိညာဏဥ္စာယတနစိတ်
သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် သုံးခု၊အဘိညာဉ် ဒွေး၊
လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ နနဟေတု နစိတ္တော
ဓမ္မော နဟေတုစိတ္တဿ ကတ္တားကား-ဟိတ်ခြောက်ခု ပစ္စည်း။လ။
၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ကာမဇော တခုယုတ် သုံး
ဆယ်၊ တဒါရုံ ဧကာဒသ၊ ဝိညာဏဥ္စာယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝ
သညာ နာသညာယတနစိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ် ဒွေး ပစ္စယုပ္ပန်
။လ။၏၊ နဟေတု နစိတ္တော စ နနဟေတု နစိတ္တော စ ဓမ္မာ န
ဟေတု စိတ္တဿ ကတ္တားကား-သဟိတ်စိတ် ဧကသတ္တတိ၌ရှိသော

စေတသိက် ဒွေပဉ္စာသ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပယုတ်ကား-မနောဓါတ်ရှိရာ ဝဇ္ဇနိုး၊ ကာမဇော တခုယုတ် သုံးဆယ်၊ တဒါရုံ ကောဒသ၊ ဝိညာဏဥ္စာယတနစိတ် သုံးခု၊နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ် ဒွေး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိ၊အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊သဟဇာတ၊ အညမည၊နိဿယ·ဥပနိဿယ သုံးချက်စီ၊ ပုရေဇာတ တချက်၊ (ပစ္ဆာဇာတ မရ)အာသေဝန သုံးချက်၊ကမ္မ တချက်၊ဝိပါက သုံးချက်၊ အာဟာရ တချက်၊ ဣန္ဒြိယ သုံးချက်၊ ဈာန တချက်၊မဂ္ဂ၊သမ္ပယုတ္တ သုံးချက်စီ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ တချက်၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊အဝိဂတ သုံးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ တိကံ၊ သဗ္ဗတ္ထ တိကံ။ ။နစိတ္တပုဒ်နှင့် အရှက် ပြီးပြီ။

နနောစိတ္တပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဟေတု နနောစိတ္တပဒ ပဌမ တပုဒ်သာ ရသတည်း။ နဟေတု နနောစိတ္တဓမ္မ အရကား စိတ် တခုယုတ် ကိုးဆယ်တည်း။ နဟေတုံ နနောစိတ္တံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ဟေတု နောစိတ္တော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ။ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တား ကား-မောဟမူဒွေး ကြဉ်သော သဟိတ်စိတ် ကျေနသတ္တတိကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ပဋိသန္ဓေဟိတ်သုံးပါး။ နဟေတုံ နနောစိတ္တံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု နောစိတ္တော၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိ ကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာ လီသ၊ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ပဋိသန္ဓေအခါ သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဟိတ်ကြဉ်သော စေတသိက် ဗာတ္တိံသ၊ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ ၏။ ဟေတု နောစိတ္တောစ နဟေတု နောစိတ္တောစ၌ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-မောဟမူဒွေး ကြဉ်သော သဟိတ်စိတ် ကျေနသတ္တတိကိုစွဲ၍ဖြစ်သော မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေပဉ္စာသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာ စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေကို စွဲ၍ဖြစ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ ၏။ သုံးချက်၊ အာရမ္မဏ၊အဓိပတိ အစရှိသည်တို့၌ သဗ္ဗတ္ထ တိကံ။

ပစ္စနိက် နဟေတု နနောစိတ္တံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ဟေတု နောစိတ္တော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နဟေတုပစ္စယာဝ်၌ ကတ္တားကား-ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၌ရှိသော မောဟ ရ၏။ နဟေတု နနောစိတ္တံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု နောစိတ္တော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နဟေတုပစ္စယာဝ်၌ ကတ္တားကား- အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသံကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ၊ အဟိတ်စိတ္တဇရုပ်၊ ပဋိသန္ဓေအခါ အဟိတ်ပဋိသန္ဓေကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဆန္ဒ၊ ပီတိ၊ ဝီရိယကြဉ်သော အညသမာန်းတဆယ်၊ကဋတ္တာရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။နဟေတုယာ ဒွေ၊နာရမ္မဏ တချက်၊နာဓိပတိ သုံးချက်၊ နာနန္တရ၊နသမနန္တရ၊ နအညမည၊ နဥပနိဿယ တချက်စီ၊ နပုရေ၊ နပစ္ဆာ၊နာသေဝန၊ သုံးချက်စီ၊ နကမ္မ တချက်၊ နဝိပါက သုံးချက်၊ နဈာန၊ နမဂ္ဂ၊ နသမ္ပယုတ္တ တချက်စီ၊ နဝိပ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊နောနတ္ထိ၊ နောဝိဂတ တချက်စီ။ ။ဆဝါရ။

ပဉ္စာဝါရ၌ (ဟေတုပစ္စည်း မရ၊) အာရမ္မဏ၌ နဟေတု နောစိတ္တော ဓမ္မော ဟေတု နနောစိတ္တဿ အာရမ္မဏ၊ကတ္တား ကား-စိတ်တခု ယုတ်ကိုးဆယ် ပစ္စည်း၊လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး၊ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ ဝိညာဏဉ္စာ ယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေး၌ ရှိသော ဟိတ်သုံးခု ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နဟေတု နနောစိတ္တော ဓမ္မော နဟေတု နောစိတ္တဿည်၌ ကတ္တား ကား-စိတ်တခုယုတ်ကိုးဆယ် ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-မနော ဒွါရာ ဝဇ္ဇန်း၊ ကာမဇော တခုယုတ် သုံးဆယ်၊ တဒါရုံ ကောဒသ၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာယတန စိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေး၌ ရှိသော ဟိတ်ခြောက်ခု၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် စတုစတ္တာလီသံ ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ ဟေတု နော စိတ္တဿစ နဟေတု နောစိတ္တဿစ၌ ကတ္တား ကောက်မြဲ၊ သမ္ပဒါန် ကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့် လေးခု၊ ဝိညာဏဉ္စာ ယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာ

ယတနစိတ်သုံးခု၊အဘိညာဉ်ဒွေးရှိသော အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက်ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ သုံးချက်၊ အဓိပတိ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊သဟဇာတ၊အညမည၊နိဿယ၊ ဥပနိဿယ သုံးချက်စီ၊ (ပုရေမရ၊) ပစ္ဆာဇာတ တချက်၊ အာသေဝန သုံးချက်၊(ကမ္မ မရ) ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ သုံးချက်စီ၊ (ဈာန၊ မဂ္ဂ မရ၊)သမ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ တချက်၊အတ္ထိ၊နတ္ထိ၊ဝိဂတ၊ အဝိဂတ သုံးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ တီဏိ၊ သဗ္ဗတ္ထ တီဏိ။ ။စိတ္တဒုက်နှင့် အရှက်ပြီး၏။

ဟေတုဒုက-စေတသိက ဒုက

စေတသိကဒုက် စေတသိက ပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဟေတု စေတသိကတပုဒ်သာ ရသတည်း။(နနဟေတု နစေတသိကဟု မရှိ၊) နဟေတု နစေတသိကပုဒ်၏ အရကား စိတ်တနုယုတ် ကိုးဆယ်၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊နိဗ္ဗာန်တည်း။ နဟေတုံ နစေတသိကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ဟေတု စေတသိကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား - မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော သဟိတ်စိတ် ကျေနသတ္တတိကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါးပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ဟဒယဝတ္ထုကိုစွဲ၍ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။နဟေတုံ နစေတသိကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု စေတသိကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ်စိတ် ကေသတ္တတိကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဟိတ်ခြောက်ပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ ကတ္တားကား-သဟိတ်ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ ဟဒယ ဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် ဗာတ္တိံသ၊ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏၊ နဟေတုံ နစေတသိကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ဟေတုစေတသိကောစ နဟေတု စေတသိကောစ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ပဝတ္တိအခါ ကတ္တားကား-မောဟမူဒွေးကြဉ်သော သဟိတ်စိတ် ကေနသတ္တတိကို စွဲ၍ဖြစ်သော မောဟမူဒွေး၌ မောဟ ကြဉ်သော စေတသိက် ဒွေး

ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ သဟိတ် ပဋိသန္ဓေ သတ္တရသ၊ ဟာဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ဖြစ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဟေတုပစ္စည်း၌ သုံးချက်၊ သဗ္ဗတ္ထ တိဏိ။

နဟေတုံ နစေတသိကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ ဟေတု စေတသိကော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နဟေတုပစ္စယာ၊ **ကတ္တားကား**-ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ ဥဒ္ဓစ္စ သဟဂုတ်၌ မောဟ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ နဟေတုံ နစေတသိကံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု စေတသိကော ဓမ္မော၌ **ကတ္တားကား**-အဟိတ်စိတ် အဋ္ဌာရသကို စွဲ၍ဖြစ်သော ဆန္ဒကြဉ်သော အညသမာန်း ဒွါဒသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဋိသန္ဓေအခါ **ကတ္တားကား**-ဟာဒယဝတ္ထုကို စွဲ၍ ဖြစ်သော ဆန္ဒ ပီတိ၊ ဝီရိယကြဉ်သော အညသမာန်း စေတသိက် တဆယ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နှစ်ချက်၊ (နာရမ္မဏ မရ၊) နာဓိပတိ၊ နပုရေ၊ နပစ္ဆာ၊ နာသေဝန သုံးချက်စီ၊ နကမ္မ တချက်၊ နဝိပါက သုံးချက်၊ နဈာန၊ နမဂ္ဂ တချက်စီ၊ နဝိပ္ပယုတ္တ သုံးချက်၊ ဆဝါရ။

ပဉ္စာဝါရ၌ (ဟေတုပစ္စည်း မရ၊) အာရမ္မဏ၌ နဟေတု နစေတသိကော ဓမ္မော ဟေတု စေတသိကဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏ၊ **ကတ္တားကား**-စိတ်တခုယုတ် ကိုးဆယ်၊ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊နိဗ္ဗာန်။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-အကုသိုလ်ဟိတ် သုံးခု၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ ဝိညာဏဉ္စာ ယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ်ခွေး၊ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၌ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။နဟေတု နစေတသိကော ဓမ္မော နဟေတု စေတသိကဿ၌ ကတ္တား ကောက်မြဲ၊ **သမ္ပဒါန်ကား** - ကာမစိတ် စတုပညာသ၊ ဝိညာဏဉ္စာ ယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာ ယတနစိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ် ခွေး၊ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၌ရှိသော ဟိတ်ခြောက်ခု၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် စတုစတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဟေတု စေတသိကဿစ နဟေတု စေတသိကဿစ၌ ကတ္တား ကောက်မြဲ၊ **သမ္ပဒါန်ကား** - အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ်

နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ ဝိညာဏဉ္စာယတနစိတ် သုံးခု၊ နေဝသညာ နာသညာယတနစိတ် သုံးခု၊ အဘိညာဉ်နှစ်ပါး၊ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခုနှင့်ရှိသော အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။ အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိ၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ သဟဇာတ၊ အညမည၊ နိဿယ၊ ပုရေဇာတ သုံးချက်စီ၊ (ပစ္ဆာဇာတ မရ၊) အာသေဝန သုံးချက်၊ (ကမ္မ မရ၊) ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ သုံးချက်စီ၊ (ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ မရ၊) သမ္ပယုတ္တ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ တို့လည်း သုံးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ တီဏိ၊ သဗ္ဗတ္ထ တီဏိ။ ။နစေတသိကပုဒ်နှင့် အရှက်ပြီး၏။

အစေတသိက ပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နနောစိတ္တပုဒ် ရှက်သည့်အတိုင်း မထူးပြီ။ ၊ဤနည်းကိုမှီ၍ မဟန္တရ ဒုက်တို့၌ အရှက်ကို ကြံလေ။

ဟေတုဒုက-ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ဒုက

ဝိဋ္ဌိတဆယ့်ရှစ်ဒုက်တွင် ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဟေတု နဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗပဒ၊ နနဟေတု နဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗပဒ၊ နဟေတု နဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ နနဟေတု နဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗပဒ - ဟု သုံးပုဒ်တည်း။ ။နဟေတု နဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ပုဒ်၏ အရကား သောတာပတ္တိမဂ် မပယ်အပ်သော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊ အပါယဂမနီယ မဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ်လေးခု၊ ဒေါသမူနှစ်ပါး၊ ကုသိုလ် ဇကောဝိဿ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာဝီသ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဟိတ်ခြောက်ပါး ကြဉ်သော စေတသိက် စတုစတ္တာလီသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။ဒုတိယပုဒ်၏ အရကား ယခင့် သဟိတ် နာမက္ခန္ဓာ၌ ရှိသော ဟိတ်ခြောက်ပါးတည်း။ ။ တတိယပုဒ်၏ အရကား ယခင့် သဟိတ် နာမက္ခန္ဓာ၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသတည်း။ ။နဟေတုံ နဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ ဟေတု ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ဝတ္ထုံ ပစ္စယာ ဟေတု ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ ခန္ဓာ။ကတ္တားကား-ဝုဒ္ဓော၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း **အစရှိသော**

ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၌ မောဟကြဉ်သော ဒဿနေနပဟာတဗ္ဗဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏၊နဟေတုဒဿ နေန ပဟာတဗ္ဗော၌ ကတ္တားကား-ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသောစိတ်နှင့် အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယဝတ္ထုကို ပုရေဇာတနိဿယ ပစ္စည်း ပြု၍ ဖြစ်သော သောတာပတ္တိမဂ်ကေန်ပယ်အပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ် လေးခု၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ အနေကန်ပယ်အပ်သော အပါယဂမနီယဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လေးခု၊ဒေါသမူ ဒွေး၊ ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝီသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ။ဟေတုဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗောစ နဟေတုဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗောစ ဓမ္မာ၌ ကတ္တားကား ယခင် နာမက္ခန္ဓာ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက် သတ္တဝီသ ပစ္စယုပ္ပန်း။လ။၏။ ။ဟေတုယာ တိဏိ၊သဗ္ဗတ္ထ တိဏိ။ (ဝိပါက မရ။)

နဟေတုယာ ဧကံ၊နာဓိပတိယာ တိဏိ၊နပုရေဇာတေ၊နပစ္ဆာဇာတေ၊ နာသေဝနေ တိဏိ၊နကမ္မေ ဧကံ၊ နဝိပါကေ တိဏိ၊ နဝိပ္ပယုတ္တေ တိဏိ။

ပဉ္စာဝါရ၌ (ဟေတုပစ္စည်း မရ) အာရမ္မဏ၌ နဟေတု နဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗော ဓမ္မော ဟေတုဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။ ကတ္တားကား-သောတာပတ္တိမဂ် မပယ်အပ်သော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊ အပါယဂမနီယ မဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လေးခု၊ဒေါသမူဒွေး၊လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ၊ လောကီဝိပါက် ဗာတ္တိံသ၊ကြိယာ ဝီသ၊ ဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာ၊ ဟိတ် ခြောက်ခု ကြဉ်သော နဓတသိက် စတုစတ္တာလီသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဟိတ် သုံးခု ရ၏။ နဟေတု ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဿ၌ ကတ္တား ကောက်မြဲ။ သမ္ပဒါန်ကား- သောတာပတ္တိမဂ် ကေန် ပယ်အပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ် လေးခု၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ အနေကန် ပယ်အပ်

သော အပါယဂမနီယဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတဝိပ္ပယုတ် လေးခု၊ ဒေါသမူ ဒွေး၊ ဟိတ်သုံးပါးကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝီသ။လ။၏။ ဟေတု ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဿစ နဟေတု ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဿစ ၌ ကတ္တားကောက်မြဲ၊ သမ္ပဒါန်ကား-ယခင့်နာမက္ခန္ဓာ ဟိတ်နှင့်တကွ သော စေတသိက် သတ္တဝီသ ရ ၏။ပဌမပုဒ် သုံးချက် ပြီး၏။ ။ ဒုတိယပုဒ်၌ ပဌမပုဒ် အရမှ တပါး လောကီ ဟိတ် ခြောက်ခုကို ပစ္စည်းယူ၊ သမ္ပဒါန်သုံးချက်မှာ ကောက်မြဲ။ တတိယပုဒ်၌ ပဌမပုဒ် အရမှတပါး လောကီ သဟိတ်စိတ် ဟိတ်နှင့်တကွ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ ကြဉ်သော စေတသိက် ပညာသ ပစ္စည်း။ လ။၏။ သမ္ပဒါန်သုံးချက် ကောက်မြဲ၊ ပေါင်း-ကိုးချက်။ အာရမ္မဏ ကိုးချက်၊ အဓိပတိ လည်းကိုးချက်၊ အနန္တရ၊ သမနန္တရ၌ ပဌမ သုံးချက်၊ ပစ္စည်း ၃ခွေ၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်းကိုယူ၊ (သဟဇာတ၊ အညမည၊ မရ) နိဿယ သုံးချက်၊ ဥပနိဿယ ကိုးချက်၊ ပုရေဇာတ သုံးချက်၊ (ပစ္ဆာမရ၊ အာသေဝန မရ၊ကမ္မမှ စ၍ သမ္ပယုတ္တ တိုင်အောင် မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ၊အဝိဂတ သုံးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ၊ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ပုဒ်နှင့် အရှက်ပြီး၏။

နဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဟေတု နနဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗပဒ၊ နနဟေတု နနဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗပဒ၊ နဟေတု နနဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ နနဟေတု နနဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်း။ ။ထိုတွင် နဟေတု နနဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ပုဒ်၏ အရကား သောတာပတ္တိမဂ် ဇောနာပယ်အပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ် လေးခု၊ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂုတ်၊ အနေကန်ပယ်အပ်သော အပါယ ဂမနီယ ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ်လေးခု၊ ဒေါသမူဒွေး၊ ဟိတ်သုံးပါး ကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝီသ ရ၏။ ။ဒုတိယပုဒ် ၏ အရကား ယခင့်နာမက္ခန္ဓာ၌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ရ၏။ ။ တတိယ ပုဒ်၏ အရကား ယခင့် နာမက္ခန္ဓာ ဟိတ်နှင့်တကွ စေ တသိက် သတ္တဝီသ ရ၏။ ။နဟေတု နနဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ဓမ္မံ

ပဋိစ္စ နဟေတု နဒသာနေန ပဟာတဗ္ဗော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာဘွ **ကတ္တားကား**-ပဋ္ဌဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ သောတာပတ္တိမဂ် ကျန်ပယ်အပ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ် လေးခု၊ ဝိစိကိစ္ဆာသဟဂုတ်၊ အနေကန် ပယ်အပ်သော အပါယ ဂမနီယ ဖြစ်သော ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ် လေးခု၊ ဒေါသမူ နှစ်ခု၊ ဟိတ်ကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝီသ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နနဟေတုံ နနဒသာနေန ပဟာတဗ္ဗံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု နဒသာနေန ပဟာတဗ္ဗော၌ **ကတ္တားကား**-သောတာပတ္တိမဂ် ပယ်အပ်သော ဟိတ်သုံးခုကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။၏။နဟေတုံ နနဒသာနေန ပဟာတဗ္ဗဉ္စ နနဟေတုံ နနဒသာနေန ပဟာတဗ္ဗဉ္စ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု နဒသာနေန ပဟာတဗ္ဗော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၌ **ကတ္တားကား-ဟိတ်နှင့်** တကွ သောတာပတ္တိမဂ် ပယ်အပ်သော နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏၊ သုံးချက်။ (အာရမ္မဏ မရ၊) အဓိပတိ သုံးချက်၊ (အနန္တရ၊ သမနန္တရ၊ မရ၊) သဟဇာတ သုံးချက်၊(အညမည မရ၊) နိဿယ သုံးချက်၊ (ဥပနိဿယ၊ ပုရေ၊ ပစ္ဆာ၊ အာသေဝန မရ၊) ကမ္မ သုံးချက် (ဝိပါက မရ၊) အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ သုံးချက်စီ၊ (သမ္ပယုတ္တ မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ သုံးချက်စီ၊ အနုလုံ။

ပစ္စနိက်၌ (နဟေတု မရ) နာရမ္မဏ၊ နာဓိပတိ၊ နာနန္တရ၊ နသမနန္တရ၊ နအညမည၊ နဥပနိဿယ၊ နပုရေဇာတ၊ နပစ္ဆာဇာတ၊ နာသေဝန၊ နဝိပါက၊ နသမ္ပယုတ္တ၊နောနတ္ထိ၊ နောဝိဂတ၊ သုံးချက်စီ။ ။ဆဝါရ။

ပဉ္စဝါရ၌ နနဟေတု နနဒသာနေန ပဟာတဗ္ဗော ဓမ္မော နဟေတု နဒသာနေန ပဟာတဗ္ဗဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော၌ **ကတ္တားကား**-ဒသာနေန ပဟာတဗ္ဗ ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ **သမ္ဗန်ကား** - ထိုနာမက္ခန္ဓာ ပြုအပ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်၊လ။၏။ ဟေတုပစ္စည်း တချက်သာ။ အာရမ္မဏ ပစ္စည်း

ဋ္ဌ နဟေတု နနဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗောဓမ္မော ဟေတု နဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏ ပစ္စယေန ပစ္စယော၌ ကတ္တား ကား-ဟိတ်ကြဉ်သော ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ပစ္စည်း။လ။၏၊သမ္ပဒါန် ကား-သောတာပတ္တိမဂ် မပယ်အပ်သော အကုသိုလ်ဟိတ်သုံးပါး၊ ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်လေးပါး၊ အဘိညာဉ်ဒွေး၌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နဟေတု နဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဿ၌ ကတ္တား ကောက်မြဲ၊ သမ္ပဒါန်ကား-သောတာပတ္တိ မဂ် မပယ်အပ်သော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂုတ်၊ ဒိဋ္ဌိဂတ ဝိပ္ပယုတ် လေးခု၊ ဒေါသမူဒွေး၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ ဟသိတုပ္ပါဒ်၊ မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ တဒါရုံ ကောဒသ၊အဘိညာဉ်ဒွေး၊ဟိတ်ခြောက်ခု၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေတသိက် စတုစတ္တာလီသ၊ပစ္စယုပ္ပန်၊လ။၏။ ဟေတု နဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗဿစ နဟေတု နဒဿနေန ပဟာ တဗ္ဗဿစ၌ ကတ္တားကောက်မြဲ၊ သမ္ပဒါန်ကား - သောတာပတ္တိမဂ် မပယ်အပ်သော အကုသိုလ်စိတ် ခုနစ်ခု၊ ကာမာဝစရ သောဘဏ စိတ် နှစ်ဆယ့်လေးခု၊ အဘိညာဉ် ဒွေး၊ ဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သောစေတသိက် အဋ္ဌ စတ္တာလီသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ပဌမ သုံး ချက်။ နနဟေတု နနဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ ပစ္စည်းမှာ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗ ဟိတ်ကို ကောက်၊ ပစ္စယုပ္ပန် ကောက်မြဲ။ တတိယပဒ၌ ကတ္တားကား-ဟိတ်နှင့်တကွ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗတရားကို ကောက်မြဲ၊သမ္ပဒါန် ကောက်မြဲ။ပဌမ သုံးချက်၊ ဒုတိယသုံးချက်၊ ပဌမ ဒုတိယ သုံးချက်၊ ပေါင်း အာရမ္မဏ၌ ကိုး ချက်၊အဓိပတိ၌ ကိုးချက်။အနန္တရ၊ သမနန္တရ၌ တဒါရုံဘဝင်အား တပ်သည်၊ ကိုးချက်။ သဟဇာတ သုံးချက်။ (အညမည မရ၊) နိဿယ သုံးချက်၊ဥပနိဿယ ကိုးချက်၊(ပုရေဇာတမရ)ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်၊(အာသေဝန မရ၊)ကမ္မသုံးချက်။(ဝိပါက မရ) အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊မဂ္ဂ တချက်စီ၊ ဝိပ္ပယုတ္တ၊အတ္ထိ၊ အဝိဂတ သုံးချက်စီ။ နတ္ထိ၊ ဝိဂတကိုးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ နဝ။ သမ္ပယုတ္တ နဝ။ ။

ဒဿနဒုက်နှင့်အရှက် ပြီး၏။ ။လ။

ဟေတုဒုက-သဥတ္တရဒုက

သဥတ္တရဒုက်နှင့်ရှက်ရာ၌ နဟေတု နသဥတ္တရပဒ၊ နနဟေတု နသဥတ္တရပဒ၊ နဟေတု နသဥတ္တရ နနဟေတု နသဥတ္တရပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်း။ ထိုတွင် နဟေတု နသဥတ္တရပုဒ်၏ အရကား လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၊ ဟိတ်သုံးခု ကြဉ်သော စေ-တသိက် ၃၆ သ။ နိဗ္ဗာန်တည်း။ နနဟေတု နသဥတ္တရပုဒ်၏အရကား လောကုတ္တရာ စိတ် ရှစ်ခု၌ရှိသော ဟိတ်သုံးခုတည်း။ နဟေတု နသဥတ္တရ နန ဟေတု နသဥတ္တရပုဒ်၏ အရကား လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၊ စေ-တသိက် ၃၆ သတည်း။ နဟေတုံ နသဥတ္တရံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု သဥတ္တရော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၌ ကတ္တားကား-ပဋိသန္ဓေ ဝါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၊ဟိတ်ကြဉ်သော စေ-တသိက် ၃၆ သ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ တချက်။ နနဟေတုံ နသဥတ္တရံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု သဥတ္တရော ဓမ္မော၌ ကတ္တားကား-ပဋိသန္ဓေ ဝါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု၌ရှိသော ဟိတ်သုံးခုကိုစွဲ၍ ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ တချက်။ နဟေတုံ နသဥတ္တရဉ္စ နနဟေတုံ နသဥတ္တရဉ္စ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ နဟေတု သဥတ္တရော၌ ကတ္တား ကား-ပဋိသန္ဓေ ဝါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု စေတသိက် ၃၆ သ၊ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကိုစွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ဟေတုယာ တီဏိ။ (အာရမ္မဏ မရ။) အဓိပတိယာ တီဏိ။ (အနန္တရ၊ သမနန္တရ မရ။) သဟ ဇာတေ တီဏိ။ (အညမည မရ) နိဿယေ တီဏိ။ (ဥပနိဿယ၊ ပုရေ၊ ပစ္ဆာ၊ အာသေဝန မရ) ကမ္မေ တီဏိ။ ဝိပါကေ တီဏိ။ အာဟာရေ၊ ဣန္ဒြိယေ၊ ဈာနေ၊ မဂ္ဂေ၊ ဝိပ္ပယုတ္တေ၊ အတ္ထိယာ၊ အဝိ ဂတေ တီဏိ။

ပစ္စနိက်၌ (နဟေတု မရ။) နာရမ္မဏေ၊ နာဓိပတိယာ၊ နာနန္တရေ၊ နသမနန္တရေ၊ နအညမညေ၊ နဥပနိဿယေ၊ နပုရေဇာတေ၊ နပစ္ဆာ

ဇာင်တ၊ နာသေဝနေ၊ နဝိပါကေ၊ နသမ္ပယုတ္တေ၊ နောနတ္ထိယာ၊ နောဝိဂတေ တိဏိ။ ။ဆဝ ါရ။

ပဉှဝ ါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ နနဟေတု နသဥတ္တရော ဓမ္မော နဟေတု သဥတ္တရဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော၌ **ကတ္တား** ကား-ပဉှဝ ါကာရဘုံ၌ဖြစ်သောအခါ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း။ လ။ ၏။ **သမ္ပဒါန်ကား -** စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဟေတုပစ္စည်း တချက်။ အာရမ္မဏ၌ နဟေတု နသဥတ္တရော ဓမ္မော ဟေတု သဥတ္တရဿ ဓမ္မဿ အာ ေမ္မဏ ပစ္စယေန ပစ္စယော၌ **ကတ္တား**ကား-လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု၊ ဟိတ်သုံးခုကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။လ၊၏။ ။ **သမ္ပဒါန်ကား**-မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု၊မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု၊ အဘိညာဉ် ‌ခွေး၌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ နဟေတု သဥတ္တရဿ၌ ကတ္တား ကောက်မြဲ။ **သမ္ပဒါန်ကား**-မဟာကုသိုလ်ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု၊မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊အဘိညာဉ် ခွေး၊ဝိရတီ၊ အပ္ပမညာ၊ ဟိတ်သုံးခု ကြဉ်သော စေတသိက် တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ၊၏။ ဟေတု သဥတ္တရဿစ နဟေတု သဥတ္တရဿစ၌ ကတ္တား ကောက်မြဲ။ **သမ္ပဒါန်ကား**-မဟာကုသိုလ် ဉာဏသမ္ပယုတ် လေးခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသယုတ် လေးခု၊ အဘိညာဉ်ခွေး အပ္ပမညာ၊ ဝိရတီကြဉ်သော စေ-တေတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နနဟေတု န သဥတ္တရပဒ၌လည်း ဤနည်းအတူသုံးချက်။ပစ္စည်းမှာလောကုတ္တရာ ဟိတ် သုံးခုကို ကောက်။ ။နဟေတု နသဥတ္တရ နနဟေတု နသဥတ္တရပဒ၌လည်း နည်းတူ သုံးချက်။ ပစ္စည်းမှာ လောကုတ္တရာ စိတ် ရှစ်ခု၊စေ-ဆတ္တိံသကိုကောက်။ သမ္ပဒါန်မှာ ကောက်မြဲ။ ။ အာရမ္မဏ ကိုးချက်၊ အဓိပတိ၌လည်း ကိုးချက်။

အနန္တရ၌လည်း ကိုးချက်။ ။နဟေတု နသဥတ္တရော ဓမ္မော ဟေတု သဥတ္တရဿ ဓမ္မဿ၌ **ကတ္တား**ကား-ဖိုလ်လေးခု အဆုံးဇော၊ ဟိတ်ကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ ပစ္စည်း ။လ။ ၏။ **သမ္ပဒါန်**

ကား-တိဟိတ်ဘဝင် တေရသ၌ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ နဟေတု သဥတ္တရသဉ် ကတ္တား ကောက်မြဲ၊ သမ္ဗဒါန်ကား- တိဟိတ်ဘဝင် တေရသ၊ ဟိတ်ကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ ပစ္စ ၇ပ္ပန်။လ။၏။ ဟေတု သဥတ္တရသစ နဟေတု သဥတ္တရသစ၌ ကတ္တားကောက်မြဲ၊ သမ္ဗဒါန်ကား - တိဟိတ်ဘဝင် တေရသ၊ စေ တသိက်ပဉ္စတိံသပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။နနဟေတုနသဥတ္တရပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ နဟေတုနသဥတ္တရ နနဟေတု နသဥတ္တရ ပဒ၌လည်း ချက်၊ ပေါင်း-ကိုးချက်၊ သမနန္တရလည်း နည်းတူ။ ။သဟဇာတ၊ ပဋိစ္စအတိုင်း သုံးချက်၊ (အညမည မရ၊) နိဿယ သုံးချက်၊ ဥပ နိဿယ ကိုးချက်၊ (ပုရေဇာတ မရ၊) ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်၊ (အာသေဝန မရ၊) ကမ္မ တချက်၊ ဝိပါက သုံးချက်၊ အာဟာရ တချက်၊ ဣန္ဒြိယ သုံးချက်၊ဈာန တချက်၊ မဂ္ဂ သုံးချက်၊ (သမ္ပယုတ္တ မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ သုံးချက်စီ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ကိုးချက်စီ။ ။နဟေတုယာ နဝ၊ သမ္ဗတ္တ နဝ။ ။သဥတ္တရ ပဒနှင့် အရှက်ပြီး၏။

အနုတ္တရပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဟေတု နအနုတ္တရ ပဒ၊ နနဟေတု နအနုတ္တရ ပဒ၊ နဟေတု နအနုတ္တရ နနဟေတု နအနုတ္တရ ပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်း။ ။ထိုတွင် နဟေတု နအနုတ္တရ ပုဒ်၏ အရကား လောကီစိတ် ကောသီတိ၊ ဟိတ်ခြောက်ခုကြဉ်သော စေတသိက် ဆစတ္တာလီသ၊ ရုပ်အဋ္ဌဝီသတည်း။ ။နနဟေတု နအနုတ္တရ ပုဒ်၏ အရကား သဟိတ် လောကီစိတ် တေသဋ္ဌိ၌ရှိသော ဟိတ်ခြောက်ခု တည်း။ ။နဟေတု နအနုတ္တရ နနဟေတု နအနုတ္တရ ပုဒ်၏အရကား သဟိတ် လောကီစိတ် တေသဋ္ဌိ၊ စေတသိက် ဒွေပညာသတည်း။ နဟေတုံ နအနုတ္တရံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ ဟေတု အနုတ္တရော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၌ ကတ္တားကား-ဂေါတြဘူ၊ဝေါဒါန်၊အနုလုံ အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့် အတူဥပါဒ်သော ဟဒယ ဝတ္ထုကို ပုရေဇာတ နိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော လောကုတ္တရာ စိတ်ရှစ်ခု၌ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နဟေတု

အနုတ္တရော တချက်၊ ဟေတု အနုတ္တရောစ နဟေတု အနုတ္တရောစ၊ တချက်၊ နည်းတူကောက် သုံးချက်။ ။အာရမ္မဏ သုံးချက်၊အဓိပတိ အစရှိသော လောကုတ္တရာ စိတ် ပစ္စယုပ္ပန်ရသမျှ သဒ္ဒတ္တတိကတိ၊ အနုလုံ။ ။ပစ္စနိက်၌ နဟေတု အစရှိသည်၌ မရ။ ။နာဓိပတိ၊ နပစ္ဆာဇာတ၊နာသေဝန တိကတိ၊နကမ္မ ကောံ၊နဝိပါကတိကတိ။ ဆဝါရ။

ပဥ္စဝါရ၌ (ဟေတုပစ္စည်း မရ၊) (အာရမ္မဏ၌ နဟေတု နအနုတ္တရော ဓမ္မော ဟေတု အနုတ္တရဿ ဟူ၍ လောကုတ္တရာတရားက လောကီတရားကို အာရုံမပြုသောကြောင့် အာရမ္မဏ ပစ္စည်းလည်း မရ၊ အဓိပတိပစ္စည်းလည်း မရ) အနန္တရ ပစ္စည်း၌ နဟေတု နအနုတ္တရော ဓမ္မော ဟေတု အနုတ္တရဿ ဓမ္မဿ အနန္တရ ပစ္စယေန ပစ္စယော၌ ကတ္တားကား-ဂေါတြဘူ၊ဝေါဒါန်၊အနုလုံကိစ္စတပ်သော မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ ပဌမဒွေး၊ တတိယဒွေး၊ ဟိတ်သုံးပါး၊ ဝိရတီ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက်တိံသ ပစ္စည်း ။လ။ ၏၊ သမ္ပဒါန်ကား-လောကုတ္တရာ စိတ်ရှစ်ခု၌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။လ၊၏။ နဟေတုဿ အနုတ္တရဿ၌ ကတ္တားကောက်မြဲ၊ သမ္ပဒါန်ကား-လောကုတ္တရာ စိတ်ရှစ်ခု၊ဟိတ်ကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဟေတု အနုတ္တရဿစ နဟေတု အနုတ္တရဿစ၌ ကတ္တား ကောက်မြဲ၊ သမ္ပဒါန်ကား-လောကုတ္တရာစိတ်ရှစ်ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ပဌမပဒ၌ သုံးချက်၊ ဒုတိယပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ တတိယ ပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ ပေါင်း-အနန္တရ ကိုးချက်၊ သမနန္တရလည်း ကိုးချက်၊ (သဟဇာတ၊ အညမည၊ မရ၊)နိဿယ၌ ပုရေဇာတ နိဿယ သုံးချက်၊ ဥပနိဿယ ကိုးချက်၊ ပုရေဇာတ သုံးချက်၊ (ပစ္ဆာဇာတ မရ၊) အာသေဝန ကိုးချက်၊ (ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တတို့လည်း မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ၊ သုံးချက်စီ၊နတ္ထိ၊ဝိဂတ ကိုးချက်စီ၊အနုလုံ။ ။ပစ္စနိက်၌ နဟေတုယာ

နဝ၊ နာရမ္မဏေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။အနုလောမပုစ္ဆာနှင့် အရှက် ပြီး၏။ ။သဥတ္တရဒုက်နှင့် အရှက်ပြီး၏။

ဟေတုဒုက်-သရဏဒုက

ပရိုကော ဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဟေတု နသရဏပဒ၊ နနဟေတု နသရဏပဒ၊နဟေတု နသရဏ နနဟေတု နသရဏပဒ-ဟု သုံးပုဒ် တည်း။ ။ထိုတွင် နဟေတု နသရဏပုဒ်၏ အရကား ကုသိုလ် ကေ ဝိသ၊ ဝိပါက်ဆတ္တိံသ၊ ကြိယာဝီသ၊ ဟိတ်သုံးခုကြဉ်သော စေ တသိက် ပဉ္စတိံသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ၊ နိဗ္ဗာန်တည်း။ ။နနဟေတု နသရဏပုဒ်၏ အရကား ကုသိုလ်၊ ဝိပါက်၊ ကြိယာ၊ ဟိတ်သုံးခု တည်း။ ။တတိယပုဒ်၏ အရကား ကုသိုလ် ကေဝီသ၊ သဟိတ် ဝိပါက် ကေဝီသ၊ သဟိတ်ကြိယာ သတ္တရသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌ တိံသ တည်း။ ။နဟေတုံ နသရဏံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ ဟေတုသရဏော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ကတ္တားကား-ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇန်း အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူဥပါဒ်သော ဟဒယ ဝတ္ထုကို ပုရေဇာတ နိဿယ ပစ္စည်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော မောဟမူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နဟေတု သရဏော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ၌ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဟိတ်သုံး ခုကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝီသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဟေတု သရဏောစ နဟေတု သရဏောစ၌ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ မောဟ မူဒွေး၌ မောဟကြဉ်သော စေတသိက်သတ္တဝီသ ရ၏။ ။ဟေတု ပစ္စည်း သုံးချက်၊ ။အာရမ္မဏ အစရှိသည်တို့၌လည်း တီကာချည်း၊ (ဝိပါက မရ၊) အနုလုံ။

ပစ္စနိက် နဟေတု ပစ္စည်း၌ နဟေတုံ နသရဏံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ ဟေတု သရဏော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ နဟေတုပစ္စယာ၊ ဝတ္ထုံ ပစ္စယာ ဝိစိကိစ္ဆာ သဟဂတော ဥဒ္ဓစ္စသဟဂတော မောဟော၊ တချက် သာ။ ။နဟေတုယာ ကေံ၊ နာဓိပတိယာ တီဏိ၊ နပုရေဇာတေ၊ နာသေဝနေ တီဏိ၊ နကမ္မေ ကေံ၊ နဝိပါကေ တီဏိ၊ ဆဝါရ။

ပဉ္စာဝါရ၌ (ဟေတုပစ္စည်း မရ၊) အာရမ္မဏ၌ နဟေတု နသရဏော ဓမ္မော ဟေတု သရဏဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏ ပစ္စယေန ပစ္စယော၌ **ကတ္တားကား** -လောကီ ကုသိုလ် သတ္တရသ၊ လောကီ ဝိပါက် ဒွါတ္တိံသ၊ ကြိယာဝီသ၊ ဟိတ်သုံးခုကြဉ်သော စေတသိက် ပဉ္စတိံသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ ပစ္စည်း။လ။၏။ **သမ္ပဒါန်ကား**-အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ နဟေတု သရဏဿ၌ ကတ္တား ကောက်မြဲ၊ **သမ္ပဒါန်ကား**-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဟိတ်သုံးခု ကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝီသ ပစ္စယုပ္ပန် ။လ။ ၏။ ဟေတု သရဏဿစ နဟေတု သရဏဿစ၌ ကတ္တား ကောက်မြဲ၊ **သမ္ပဒါန်ကား**-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဉ္စမ သုံးချက်၊ နနဟေတု နသရဏော ဓမ္မော ဟူသော ဒုတိယပဒ၌လည်း နည်းတူ သုံးချက်၊ ကတ္တားမှာ လောကီ ကုသိုလ်၊ လောကီ သဟိတ် ဝိပါက်၊ သဟိတ် ကြိယာ၌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း ။လ၊၏။ သမ္ပဒါန် ကောက်မြဲ၊ နဟေတု နသရဏောစ နနဟေတု နသရဏောစ ဟူသော တတိယပဒ၌လည်း သုံးချက်၊ ကတ္တားမှာ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ၊ လောကီ သဟိတ်ဝိပါက် သတ္တရသ၊ သဟိတ် ကြိယာ သတ္တရသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန် ကောက်မြဲ၊ ပေါင်း - အာရမ္မဏ ကိုးချက်။ ။အဓိပတိလည်း ကိုးချက်။

အနန္တရ၌ နဟေတု သရဏော ဓမ္မော ဟေတု သရဏဿ၊ တချက်၊ နဟေတု သရဏဿ တချက်၊ ဟေတု သရဏဿစ နဟေတုဿ သရဏဿစ တချက် ပေါင်း-ပဉ္စမ သုံးချက်သာ၊ ဝုဋ္ဌော၊ မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇန်း ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်၊ အကုသိုလ် ပဉ္စမဇော။ ။အနန္တရ၊ သမနန္တရ သုံးချက်စီ၊ (သဟဇာတ၊ အညမည ၈ရ၊) နိဿယ သုံးချက်၊ ဥပနိဿယ ကိုးချက်၊ ပုရေဇာတ သုံးချက်၊ (ပစ္ဆာ၊ အာသေဝန၊ ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ သမ္ပယုတ္တ မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ သုံးချက်

စိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ သုံးချက်စိ။ ။ပစ္စနိက်၌ နဟေတုယာ နဝ ။လ။ နောအဝိဂတေ နဝ။သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။သရဏပုဒ်နှင့် အရှက် ပြီး၏။

အရဏပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နဟေတု နအရဏ ပဒ၊ နနဟေတု နအရဏ ပဒ၊ နဟေတု နအရဏ နနဟေတု နအရဏ ပဒ-ဟု သုံးပုဒ်တည်း၊ထိုတွင် နဟေတု နအရဏပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဟိတ်သုံးခု ကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝီသတည်း။ ။ နနဟေတု နအရဏ ပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးခုတည်း။ နဟေတု နအရဏ နနဟေတု နအရဏပုဒ်၏ အရကား အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသတည်း။ ။နဟေတုံ နအရဏံ ဓမ္မံ၊ ပဋိစ္စ နဟေတု အရဏော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၌ ကတ္တားကား-ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ဖြစ်သော အခါ အကုသိုလ်ဒွါဒသ၊ ဟိတ်သုံးခု ကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝီသ အစိတ်အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ နနဟေတု နအရဏ ပုဒ်၌လည်း တချက်၊ နဟေတု နအရဏ နနဟေတု နအရဏပုဒ်၌ လည်း တချက်၊ ပေါင်း-ဟေတုပစ္စည်း သုံးချက်။ ။(အာရမ္မဏ မရ၊) အဓိပတိ သုံးချက်၊ (အနန္တရ၊ သမနန္တရ မရ၊)သဟဇာတ သုံးချက်၊ (အညမည မရ၊) နိဿယသုံးချက်၊ (ဥပနိဿယ၊ ပုရေ၊ ပစ္ဆာ၊အာသေဝန မရ၊) ကမ္မ သုံးချက်၊(ဝိပါက မရ) အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ဈာန၊မဂ္ဂ သုံးချက်စိ၊ (သမ္ပယုတ္တ မရ) ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ သုံးချက်စိ။ (နတ္ထိ၊ဝိဂတ မရ)။ ။ဆဝါရ။

ပဉှာဝါရ ဟေတုပစ္စည်း၌ နနဟေတု နအရဏော ဓမ္မော နဟေတု အရဏဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။ ကတ္တားကား-ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌ ဖြစ်သောအခါ အကုသိုလ် ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စည်း၊လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ဟေတု ပစ္စည်း တချက်။အာရမ္မဏ၌ နဟေတု နအရဏော ဓမ္မော ဟေတု အရဏဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏပစ္စယေန ပစ္စယော။ ကတ္တားကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ ဟိတ်သုံးခု ကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝီသ ပစ္စည်း။လ၊၏၊သမ္ပဒါန်ကား-ကာမာဝစရ သောဘဏစိတ် နှစ်ဆယ့်

လေးခု၊ အဘိညာဉ်ဒွေး၌ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ နဟေတု အရဏသဉ္စ ကတ္တား ကောက်မြဲ။ သမ္ပဒါန်ကား-မနော ဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ မဟာကုသိုလ် ရှစ်ခု၊ကာမကြိယာဇော ကိုးခု၊တဒါရုံ ဧကာဒသ၊ အဘိညာဉ်ဒွေး၊ ဟိတ်သုံးခု၊ အပ္ပမညာကြဉ်သော စေ တသိက် တေဝီသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။ ၏။ ပဌမ သုံးချက်။ နနဟေတု နအရဏပဒဉ္စလည်း နည်းတူ သုံးချက်။ အကုသိုလ်ဟိတ်ကို ပစ္စည်း ကောက်။ နဟေတု နအရဏ နနဟေတု နအရဏပဒဉ္စလည်း နည်းတူ သုံးချက်။ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသကို ကောက်၊ ပေါင်း အာရမ္မဏ ကိုးချက်။ အဓိပတိ၌သုံးချက်၊ သဟ ဇာတာဓိပတိသာ။

အနန္တရ၌ နဟေတု နအရဏော ဓမ္မော ဟေတုအရဏသ ဓမ္မဿ အနန္တရပစ္စယေန ပစ္စယော။ ကတ္တားကား-အကုသိုလ် ဒွါဒသ အဆုံးဇော၊ ဟိတ်သုံးခုကြဉ်သော စေတသိက် စတုဝီသ ပစ္စည်း။လ။၏။ သမ္ပဒါန်ကား-သဟိတ်ဝိပါက် သတ္တရသ၊ ဘဝင်၊ တဒါရုံ၌ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ။နဟေတု အရဏသဉ္စလည်း ကတ္တား ကောက်မြဲ။ သမ္ပဒါန်ကား-သန္တီရဏ သုံးခု၊မဟာဝိပါက် ရှစ်ခု၊မဟဂ္ဂုတ်ဝိပါက် ကိုးခု၊ ဟိတ်ကြဉ်သော စေတသိက် ဗာတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ ဟေတု အရဏသစ နဟေတု အရဏသစ၌လည်း ကတ္တား ကောက်မြဲ။ သမ္ပဒါန်ကား- သဟိတ်ဝိပါက် သတ္တရသ၊ ဘဝင်၊ တဒါရုံ၊ စေတသိက် ပဉ္စတိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ပဌမ သုံးချက်။ ဒုတိယ သုံးချက်လည်း နည်းတူ။ ပစ္စည်းမှာ အကုသိုလ် အဆုံးဇော၌ ရှိသော ဟိတ်သုံးပါး။လ၊၏။ ပစ္စယုပ္ပန် အတူတူ။တတိယပဒ သုံးချက်လည်း နည်းတူ။ ပစ္စည်းမှာ အကုသိုလ် အဆုံးဇော၊ စေတသိက် သတ္တဝီသ။လ ၏။ပစ္စယုပ္ပန် နည်းတူ။ အနန္တရ ကိုးချက်၊သမနန္တရလည်း နည်းတူ။ သဟဇာတ သုံးချက်၊ (အညမည မရ) နိဿယ သုံးချက်၊ ဥပနိဿယ ကိုးချက်၊ (ပုရေဇာတ မရ၊) ပစ္ဆာဇာတ သုံးချက်၊ (အာသေဝန မရ၊)ကမ္မ တချက်၊ (ဝိပါက မရ၊) အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ တချက်စီ၊

(သမ္ပယုတ္တ မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ အဝိဂတ သုံးချက်စီ။ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ ကိုးချက်စီ။ ။အနုလုံ။ ။ပစ္စနိက်၌ နဟေတုယာ နဝ။ လ။ နောအဝိဂတေ နဝ၊ သဗ္ဗတ္ထ နဝ။ ။အရဏပုဒ်နှင့်အရှက် ပြီး၏။

ဤကဲ့သို့ သဟေတုက အစရှိသော ဒုက်တို့ကို မူတည်၍ ကြွင်းသော ဒုက်တို့နှင့် အသီးအသီးရှက်၍ ဟောရာလေ။

သရဏဒုက-သဥတ္တရဒုက

နောက်ဆုံး သရဏဒုက်ကိုမူတည်၍ သဥတ္တရဒုက်နှင့် ရှက်ရာ၌ နသရဏ နသဥတ္တရပဒ၊ နအရဏ နသဥတ္တရပဒ-ဟုနှစ်ပုဒ်တည်း။ ထိုတွင် နသရဏ နသဥတ္တရပုဒ်၏ အရကား လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ၊နိဗ္ဗာန်တည်း။ နအရဏ နသဥတ္တရပုဒ် အရ မရှိ။ နအရဏအရ အကုသိုလ်၊ နသဥတ္တရအရ လောကုတ္တရာ ဖြစ်၍ မရသည်။ **နသရဏံ** နသဥတ္တရံ ဓမ္မံ ပဋိစ္စ အရဏော သဥတ္တရော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ နသရဏော နသဥတ္တရော ခန္ဓေ ပဋိစ္စ စိတ္တသမုဋ္ဌာနံ ရူပံ။ **ကတ္တားကား**-ပဋိသန္ဓေကာလ၌ ဖြစ်သောအခါ လောကုတ္တရာစိတ် ရှစ်ခု၊စေတသိက် ဆတ္တိံသ၊အစိတ် အပေါင်း နာမက္ခန္ဓာကို စွဲ၍ဖြစ်သော စိတ္တဇရုပ် ပစ္စယုပ္ပန်။လ။၏။ ရုပ်ပစ္စယုပ္ပန်ရသည့် ပစ္စည်းဟူသမျှ၌ တချက်စီသာ၊ ကော်၊အာရမ္မဏ၊ အနန္တရအစရှိသော နာမ်သာ ပစ္စယုပ္ပန်ရသော ပစ္စည်းတို့၌ မရ။ ပစ္စနိက်၌ နာရမ္မဏော ကော်၊ နာနန္တရ၊ နသမနန္တရ၊ နအညမည၊ နဥပနိဿယ၊ နပုရေဇာတ၊ နပစ္ဆာဇာတ၊ နာသေဝန၊ နသမ္ပယုတ္တ၊ နောနတ္ထိ၊နောဝိဂတ ကော်။ ။ဆဝါရ။

ပဉ္စဝါရဟေတုပစ္စည်း၌ နသရဏော နသဥတ္တရော ဓမ္မော အရဏာဿ သဥတ္တရဿ ဓမ္မဿ ဟေတုပစ္စယေန ပစ္စယော။နသရဏာ သဥတ္တရာ . ဟေတူ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ ဟေတု ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ တချက်သာ။ အာရမ္မဏ၌ နသရဏော နသဥတ္တရော ဓမ္မော အရဏဿ သဥတ္တရဿ ဓမ္မဿ အာရမ္မဏ ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ **ကတ္တားကား**- လောကုတ္တရာ စိတ် ရှစ်ခု၊ စေတသိက်

ဆတ္တိံသ၊ နိဗ္ဗာန် ပစ္စည်း။ လ၊ ၏၊ သမ္ပဒါန်ကာရ-မဟာကုသိုလ် ဉာဏ သမ္ပယုတ် လေးခု၊ မဟာကြိယာ ဉာဏသမ္ပယုတ်လေးခု၊ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန်း၊ အဘိညာဉ် ၂ခု၊ ဝိရတီ၊ အပ္ပမညာ ကြဉ်သော စေတသိက် တေတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏ အဓိပတိယာ ဧကံ၊ အနန္တရေ၊ သမနန္တရေ ဧကံ၊ ဖိုလ်လေးခု အဆုံးဇော ပစ္စည်း၊ လ။ ၏။ တိဟိတ် ဘဝင် တေရသ ပစ္စယုပ္ပန်။ လ။ ၏။ သဟဇာတ တချက်၊ (အညမည မရ၊) နိဿယ တချက်၊ ဥပနိဿယ တချက်၊ (ပုရေဇာတ မရ၊) ပစ္ဆာဇာတ တချက်၊ (အာသေဝန မရ၊) ကမ္မ၊ ဝိပါက၊ အာဟာရ၊ ဣန္ဒြိယ၊ ဈာန၊ မဂ္ဂ၊ တချက်စီ၊ (သမ္ပယုတ္တ မရ၊) ဝိပ္ပယုတ္တ၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတ တချက်စီသာ။ ။ နဟေတုယာ ဧကံ၊ သဗ္ဗတ္ထ ဧကံ။

အနုတ္တရပုဒ်နှင့် ရှက်ရာ၌ နသရဏ နအနုတ္တရ ပဒ၊ နအရဏ နအနုတ္တရ ပဒ-ဟု နှစ်ပုဒ်တည်း။ ။ ထိုတွင် နသရဏ နအနုတ္တရ ပုဒ်၏ အရကာရ လောကီကုသိုလ် သတ္တရသ၊ လောကီ ဝိပါက် ဗာတ္တိံသ၊ ကြိယာဝီသ၊ စေတသိက် အဋ္ဌတိံသ၊ ရုပ် အဋ္ဌဝီသ တည်း။ ။ နအရဏ နအနုတ္တရ ပုဒ်၏အရကာရ အကုသိုလ် ဒွါဒသ၊ စေတသိက် သတ္တဝီသတည်း။ ။ နသရဏံ နအနုတ္တရံ ဓမ္မံ ပစ္စယာ အရဏော အနုတ္တရော ဓမ္မော ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဟေတုပစ္စယာ၊ ကတ္တာရ ကာရ-ဝေါဒြဘူ၊ ဝေါဒါန်၊ အနုလုံ အစရှိသော ရှေးရှေးသော စိတ်နှင့်အတူ ဥပါဒ်သော ဟဒယ ဝတ္ထုကို ပုရေဇာတ နိဿယ ပစ္စည်းပြု၍ ဖြစ်သော ပဉ္စဝေါကာရ ဘုံ၌ ဖြစ်သော အခါ လောကုတ္တရာ စိတ်ရှစ်ခု၊ စေတသိက် ဆတ္တိံသ ပစ္စယုပ္ပန်၊ လ ၏။ တချက်သာ၊ ဟေတုယာ ဧကံ၊ အာရမ္မဏေ ဧကံ၊ သဗ္ဗတ္ထ ဧကံ၊ (နဟေတု နာရမ္မဏ စသည် မရ၊) နပစ္ဆာဇာတေ ဧကံ၊ နာသေဝနေ ဧကံ၊ နကမ္မေ ဧကံ၊ နဝိပါကေ ဧကံ။ ။ ပစ္စနိက် ဆဝါရ။

ပဉ္စာဂါရ၌ (ဟေတု၊ အာရမ္မဏ၊ အဓိပတိပစ္စည်း မရ၊) အနန္တရ ပစ္စည်း၌ နသရဏော နအနုတ္တရော ဓမ္မော အရဏဿ အနုတ္တရဿ

ဓမ္မဿ အနန္တရ ပစ္စယေန ပစ္စယော၊ ဂေါတြဘူ မဂ္ဂဿ၊ ဝေါဒါန် မဂ္ဂဿ၊ အနုလောမံ ဖလသမာပတ္တိယာ၊ နိရောဓာ ဝုဋ္ဌဟန္တဿ နေဝသညာ နာသညာယတနံ ဖလသမာပတ္တိယာ အနန္တရ ပစ္စ ယေန ပစ္စယော၊ ကတ္တားကား-မဂ်လေးခုအားတပ်သော ဂေါတြဘူ ဝေါဒါန်ကိစ္စ တပ်သော မဟာကုသိုလ် ပဌမဇွေး၊ ဒုတိယဇွေး၊ ဖိုလ်လေးခုအား တပ်သော အနုလုံကိစ္စ တပ်သော မဟာကုသိုလ်၊ မဟာကြိယာ၊ ပဌမဇွေး၊ ဒုတိယဇွေး၊ နိရောဓသမာပတ်မှ ထသော အခါ အနာဂါမိဖိုလ်၊ အရဟတ္တဖိုလ်အား တပ်သော နေဝသညာ နာသညာယတန ကုသိုလ်၊ ကြိယာ အဆုံးဇော ပစ္စည်း၊လ။ ။ သမ္ပဒါန်ကား-လောကုတ္တရာ စိတ်ရှစ်ခု ပစ္စယုပ္ပန်၊လ။ ။ တချက်၊ သမနန္တရလည်း နည်းတူ တချက်သာ၊ (သဟဇာတ၊ အညမည မရ၊) နိဿယ၌ နသရဏော နအနုတ္တရော ဓမ္မော အရဏဿ အနုတ္တရဿ တချက်သာ၊ပုရေဇာတ နိဿယတည်း။ ။ဥပနိဿယ၌ နသရဏော နအနုတ္တရော ဓမ္မော အရဏဿ အနုတ္တရဿ တချက်၊နအရဏော နအနုတ္တရော ဓမ္မော အရဏဿအနုတ္တရဿ၊ တချက်။ ။ဤနှစ်ချက်သာ ရသတည်း။ ။ပုရေဇာတ တချက်၊ အာသေဝန တချက်၊ ဝိပ္ပယုတ္တ တချက်၊ အတ္ထိ၊ နတ္ထိ၊ ဝိဂတ၊ အဝိဂတတို့လည်း တချက်စီသာတည်း။

နဟေတုယာ ဒွေ၊ နာရမ္မဏေ ဒွေ၊ နဥပနိဿယေ ဓောက်၊ နပုရေ ဇာတေ ဒွေ ။လ။ သဗ္ဗတ္ထ ဒွေ။ ။သရဏဒုက်နှင့် သဉတ္တရ ဒုက် အချက်ပြီး၏။

ဓမ္မပစ္စနီယာ နုလောမ ဒုကဒုက ပဋ္ဌာန်းပြီး၏။

ဓမ္မပစ္စနီယာ နုလောမ ပဋ္ဌာန်းခြောက်ကျမ်း ပြီး၏။

ပဋ္ဌာန်း ၂၄-ကျမ်းလုံး ဤတွင်ပြီးပြီ၊

ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်နိဿယ စတုတ္ထတွဲ ပြီး၏။

နိဂုံး

၁ ဇေတုတ္တရမှိ နဂရေ၊ ပုဗ္ဗေ ဇာတောဝ သာသနံ၊
ပရံတာလေကဂါမသ္မိံ၊ သုဒ္ဓိံ သဒ္ဓါယ သာသနံ။
၂ ပရံ ထလုမ္ဗနဂရေ၊ မဟာမစ္စေန ကာရိတေ၊
တိဘုမ္မိကေ မနောရမေ၊ ဝိဟာရေ သာသနံ တထံ။
၃ တခတာစ ယက္ခဂိရိမှိ၊တိဏိဝဿာနိ ဝသိတွာ၊
တိလောကဂုရု သင်္ခါတေ၊ ဝိဟာရေ ပဋ္ဌ ဝသိတွာ။
၄ စတုဘုမ္မိက အာရာမေ၊ ဝိစိတြေ သဗ္ဗဝိဏ္ဏာနံ၊
သဗ္ဗေသံ ပီတိဇနိတေ၊ ကမ္မဋ္ဌာနိက သာရုပ္ပေ။
၅ အာရညကင်္ဂဓုတင်္ဂ–သမာဒါနိက ဘိက္ခူနံ၊
နိဝါသနေ မနောရမေ၊ ပုညစေတိယ ပစ္ဆိမေ။
၆ မင်းရဲမင်းလှ ရွှေတောင်ဇာတိ–နာမေန ရာဇပုတ္တေန၊
ကာရိတေ ဟိတသိဒ္ဓတ္ထံ၊ ဝိပ္ပသန္နေန စေတသာ။
၇ သဟဿသတေ ပဉ္စမှိ၊စတ္တာလီသေကူနာဓိကေ၊
ပုဗ္ဗေ ကတံ ဃဋေတွာန၊ စတ္တဝုဍ္ဎိ နိပ္ဖါဒနံ။
၈ သောတူနံ ဝုဍ္ဎိအတ္ထာယ၊မမ ဉာဏဿ ဝဍ္ဎနံ၊
အဟာပေတွာ ဝါစနဉ္စ၊ကာလေဝ အန္တရက္ခဏော။
၉ အနန္တနယသမ္ဗန္ဓံ၊ ယိမံ ပဋ္ဌာနနိဿယံ၊
ပုဗ္ဗာဘူတံ နသန္တဉ္စ၊ ရစိတံ တံ မယာ ကတံ။
၁၀ ဓမ္မာနံ သာမိ ယောဗုဒ္ဓေါ၊ ဉာတိ သော ကာရဏာနစ၊
ဓမ္မသာမိနော ဉာဒတ္တိ၊ တံ သာသနဿ ဇောတနော။
၁၁ ဓမ္မသာမိဇောတောစေဝ၊သော မဟာဓမ္မရာဇဿ၊
ဂုရု **ဓမ္မသာမိ မဟာ–ဓမ္မရာဇဂုရုတိစ။**
၁၂ ဉာဘိနာမေဟိ သံယုတ္တော၊သော ထေရော ကတမေဓာဘိ စေ၊
နန္ဒမေဓာတိ ပုဗ္ဗေဝ၊ ဂုရူဟိ ကတနာမဝါ။
၁၃ **တိံသာသနာလင်္ကာရောတိ၊** လဒ္ဓေါ ပဌမလဒ္ဓနော၊
ပရော ဒုတ္တောစ နာခမာတိ၊ ဒွိလဒ္ဓလဒ္ဓနော ယသော။

၁၄ အနန္တဝိသယံ ဉာဏံ၊ တေန ပုညေန တံဉာဏံ၊
သမ္မာ ပတွာ ဝရုတ္တမံ၊ ဇနံ တာရေမိ နာဂတေ။
၁၅ သံသာရေ သံသရန္တောပိ၊ ဇေဋ္ဌော သေဋ္ဌော အနုတ္တရော စ
တိက္ခပညာဒိ သမ္ပန္နော၊ လောကဓမ္မေ သမာပန္နော။
၁၆ ဒက္ခော ဒိဋ္ဌိဇု ပညောစ၊ ယသဝါ သီရိ ပုညဝါ၊
သဒ္ဓါဒိ ဓမ္မသမ္ပန္နော၊ လောကေ သဗ္ဗတ္ထ ပါကဋော။
၁၇ ကေသရောဝ အစ္ဆမ္ဘိတော၊ ပရိသာသု ဝိသာရဒေါ၊
ဓမ္မဒါနံ ဒဒန္တောပိ၊ ပရပ္ပဝါဒ မဒ္ဒနော။
၁၈ သရဝါ အာယုဝါ ဝဏ္ဏော၊ ဓိတိမာ ဇာတိသုန္ဒရော၊
အဘယူပဒ္ဒဝေါ စေဝ၊ အရောဂေါ မိတ္တသန္တဝေါ။
၁၉ အပရော ဥဿူယန္တောပိ၊ နပ္ပဟောတု မမ ဂုဏံ၊
စတုဒ္ဒိသာဟိ ဝါတောဝ၊ နစ စာလေတိ သိနေရုံ။
၂၀ အတ္ထဒွယေန သမ္ပန္နော၊ သဗ္ဗတ္ထ ပါဋဝေါ ဘဝေ၊
ပရေ မမေဝ ဝစနံ၊ သဒ္ဓံ သုဏန္တု ဘာသိတံ။
၂၁ ဗုဒ္ဓိတံ ပဏ္ဍိတံ မယှံ၊ ခိပ္ပမေဝ သမိဇ္ဈတု၊
သဗ္ဗေ ပူရေန္တု သင်္ကပ္ပါ၊ စန္ဒော ပန္နရသော ယထာ။
၂၂ အနာယာသေန ပပ္ပေါတိ၊ ယထာဝိဒ္ဓံ နိသံသယံ၊
သိဒ္ဓံ ပပ္ပေါန္တု ဝေဒူ၊ သဗ္ဗတ္ထ ပါဏိနော သဒါတိ။

၁။ ပုဗ္ဗေ၊ ပဝတ္တိကာလမှ ရှေး၌။ ဇေတုတ္တရမှိ၊ ဇေတုတ္တရာ ဝေါဟာရပညတ် သမုတ်အပ်သော။ နဂရေ၊ မြို့၌။ ဇာတောဝ၊ ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ဖြစ်ပြီးသည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ ၍။ သာသနံ၊ သုံးလူထွတ်ထား မြတ်ဘုရား၏ ထင်ရှားသာသနာ မိန့်ဩဇာကို။ ပတိဋ္ဌာပေတွာစ၊ သောတုဇန ဝေနေယျတို့၏ ခန္ဓသန္တာန်ဝယ် သရဏ္ဍာယ် သင်ကြား ရွတ်အံစေသော အားဖြင့် တည်စေပြီး၍ရင်း။ (ဤပတိဋ္ဌာပေတွာစကား ကြိယာဝန်သည် ကြိယာနှင့် မကင်းရာ သောကြောင့် ကြိယာအကျိုးငှါ ထည့်သော ပါဌသေသတည်း။) တတော၊ ထိုဇေတုတ္တရာ သညာမည်ရှိ မြို့ဇာတိမှ။ ပရံ၊ နောက်ဖြစ်

သော ကာလ၌။ တာလေက ဂါမသိ္မံ၊ ထန်းတပင် ဟု ခေါ်တွင်သော ဒေသ ရပ်ဂါမ၌။ သဒ္ဓါယ၊ ကြည်လင်စေတတ်သော မြတ်သော သဒ္ဓါ တရားနှင့်။ ဝါ-သဒ္ဓါယ၊ ယုံကြည်လှစွာ သဒ္ဓါ ပြဋ္ဌာန်းသော စိတ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သာသနံ သာသနဿ၊ ပဋိဝေဓ သဒ္ဓမ္မ၏ မူလမှန်စွာ သာသနာ၏။ (သာမျက္ခေ ဒုတိယာဝိဘတ်သက်။) ဝုဒ္ဓိံ၊ အစီးအပွားကို။ နိဗ္ဗတ္တေတွာ၊ ဖြစ်စေပြီး၍ရင်း။

၂။ တတော၊ ထိုရွာမှ။ ပရံ၊ နောက်ဖြစ်သော ကာလ၌။ (ပရံ-ဟူသောပုဒ်သည် အပါဒါနာပေက္ခ ဖြစ်ရကား တတော ဟူသော အပါဒါန်ကို ထည့်အပ်သတည်း။) ထလုမ္ဗ နဂရေ၊ ကုန်းဘောင် ပြည်ဟု အမည်ဝေါဟာ မြို့အောင်ချာ၌။ မဟာမဏ္ဍနေ၊ အမတ်ကြီး သည်။ ကာရိတေ၊ ဆောက်လုပ်စီရအပ်လော။ တိဘူမိကေ၊ ဘုံ သုံးဆင့် ရှိသော။ မနောရမေ၊ နှလုံးမွေ့လျော်ဘွယ် ရှိထသော။ ဝိဟာရေ၊ ကျောင်း၌။ ဝသိတွာ၊ နေ၍။ တထံ၊ မဘောက်မပြန် မှန်သော။ သာသနံ၊ သုံးလူ့ထွတ်ထား မြတ်စွာဘုရား၏ ဟောကြား မိန့်မှာ သာသနာကို၊ ပတိဋ္ဌာပေတွာ၊ တည်စေပြီး၍ရင်း။

၃-၄-၅-၆။ တတော၊ ထိုနောက်မှ။ ယက္ခဂိရိမှိ၊ ဇေတ အမျိုးရှိ သော ဘိလူးတို့သည် စောင့်ရှောက်အပ်သောကြောင့် **တောင်ဘိလူး** ဟူသောအမည်ဖြင့် ထင်ရှားထသော။ ဝါ၊ ဇေတ အမည်ရှိသော ဘိလူးအမျိုးရှိသော ဘိလူးတို့၏နေရာဖြစ်သောကြောင့် 'တောင် ဘိလူး' ဟူသော အမည်ဖြင့် အလွန် ထင်ရှားထသော။ ဝိဟာရေ၊ ကျောင်းတိုက်၌။ တိံသ ဝဿာနိ၊ သုံးနှစ်တို့ပတ်လုံး။ ဝသိတွာ၊ နေပြီး၍ရင်း။ ဝါ-ဝသိတွာ ဇာရိယာပထ စတုက္ကကို မျှစေသော အားဖြင့် နေပြီး၍ရင်း။ တိလောက ဂုရုသဒ်ါတော၊ **တိလောကဂုရု** ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်ထသော။ စတုဘူမိက အာရာမေ လေးဆင့်ရှိသော ဘုံတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်ခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ နှလုံးမွေ့လျော်ဘွယ်ရာ ရှိထသော။ သဗ္ဗစိတ္တာနံ၊ အလုံးစုံသော အထွတ် စိန်ပုံ မှန်ကင်း စသော အဆောက်အဦတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်ကုန်သော ကျောင်းတို့ ထက်၊ ဝိစိတြေ၊ အထူးထူးအပြားပြား များစွာသော မှန်ကင်းမှန်စီ

ပန်းချီ ဆေးရေး စသော တန်ဆာတို့ဖြင့် ဆန်းကြယ်စွာထသော။ သမ္ပောသံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော သူတို့၏။ ပီတိ ဇနိတော၊ နှစ်လို့ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်ထသော။ကမ္မဋ္ဌာနိက သာရုပ္ပေ၊သမထ ဝိပဿနာ တည်းဟူသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ကြိုးပမ်း အားထုတ်ခြင်း လို့လနှင့် ယှဉ်ကုန်သောရဟန်းတို့အား လျောက်ပတ်စွာထသော။ အာရညိကင်္ဂဓုတင်္ဂသမာဒါနိကဘိက္ခူနံ၊ အရညကင်ဓုတင်ဆောက်တည်ကုန်သော ရဟန်းတို့၏။နိဝါသနေ၊ နေရာဖြစ်ထသော။မနောရမေ၊ နှလုံးမွေ့လျော်ဘွယ်ရှိထသော။ ပုညစေတိယ ပန္တိမေ၊ ပုညစေတီဘုရား၏ အနောက်အရပ်၌ ဖြစ်ထသော။ မင်းရဲမင်းလှရွှေတောင်ဠာဘိနာမေနဲ၊ ‘မင်းရဲမင်းလှ ရွှေတောင်’ ဟူသော အမည်ရှိသော။ ရာဇပုဗ္ဗေန၊ မင်းသားသည်။ ဝိပ္ပသန္နေန၊ အထူးသဖြင့်ကြည်ညိုသော။ စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ ဟိတ သိဒ္ဓတ္ထံ၊ လောကီလောကုတ္တရာ အကျိုး၏ ပြီးစီးခြင်းငှါ။ ကာရိတေ၊ ဆောက်လုပ်စိရင်အပ်သော။ ဝိဟာရေ၊ ကျောင်း၌။ ပဋ္ဌဝဿာနိ၊ ငါးနှစ်တို့ပတ်လုံး။ဝသိတွာ၊နေပြီး၍။

၇။ စတ္တာလီသေကူနာဓိကေ၊ တခုယုတ် လေးဆယ် အလွန်ရှိသော။သဟဿသတေ၊ တထောင့်တရာသည်။ဝါ၊တရာအလွန်ရှိသောတထောင်သော သက္ကရာဇ်သည်။ပတ္တမှိ၊ရောက်သည့်ရှိသော်။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေးအခါ၌။ ကတ-ပြုစီရင်ခဲ့အပ်သော။ ပဋ္ဌာနနိဿယဿ၊ ပဋ္ဌာန်းနိဿယ၏။လေခါဒိ၊ ရေးလက်စကို။ (၍ကား ပဓာနပုဒ် အလို့ငှါ ထည့်သော ပါဌသေသ။) ဃဋ္ဋေတွာန၊ တဖန် ဆက်လက်၍။စက္ကဝုဋ္ဌိ နိပ္ပါဒနံ စက္ကဝုဋ္ဌိနိပ္ပါဒနတ္ထာယစ၊သာသနာတော်၏ စည်ပင်ပြန့်ပွားများခြင်း၏ ပြီးစေခြင်းအကျိုးငှါလည်း။

၈။ သောတူနံ၊စာသင်သားတို့၏။ဝုဋ္ဌိ အတ္ထာယစ၊ ဓမ္မ အတ္ထဒေသနာ ပဋိဝေဓတ္တေ၌ လိမ္မာသိမြင်သော ဉာဏ်၏ ပြန့်ပွားခြင်းငှါလည်း။မမ၊ငါ၏။ဉာဏာဿစ၊ဉာဏ်၏လည်း။ဝဍ္ဎနံ ဝဍ္ဎနတ္ထာယစ၊ပြန့်ပွားစေခြင်းငှါလည်း။ (သမ္ဗန္ဓ အနက်၌ ပဋ္ဌမာဝိဘတ် သက်၊) ဝါစနဥ္စ၊စာပေသင်ကြားခြင်းကိုလည်း။ အဟာပေတွာ၊ မယုတ်စေ

မှု၍။အနန္တရကာရဏော၊အကြားအကြား အသားလပ်သောအခွင့်ရှိသော။ ကာလေဝ၊အခါ၌လျှင်။

၉။ အနန္တနယသမုဒ္ဒံ၊ အဆုံးမရှိသော ကောဋ္ဌာနည်း နာနဋ္ဌနည်း အစရှိသော နည်းတို့နှင့် ပြည့်စုံထသော။ ပုဗ္ဗာဘူတဥ္စ၊ ရှေး အခါ၌လည်း မဖြစ်ဘူးထသော။ နသန္တဥ္စ၊ ထင်ရှားမရှိသည်လည်း ဖြစ်ထသော၊ ဣမံ ပဋ္ဌာနနိဿယံ၊ ဤအနန္တနယ ဖြစ်သော သမန္တပဋ္ဌာန်းကျမ်း၏ မှီရာဖြစ်သော နိဿယကို။ မယာ၊ ငါသည်။ ရစိတံ၊ စီရင်အပ်ပြီ။ တံ၊ထိုငါပြုစီရင်အပ်သော ပဋ္ဌာန်း နိဿယကျမ်းကို။ ကတံ၊ပေထက်တင်ယား ရေးသားအပ်ပြီ။

၁၀။ ယောဗုဒ္ဓေါ၊အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့၏။သာမိ၊အရှင်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ-ဓမ္မာနံ၊ တရားတို့ကြောင့်။ သာမိ၊လူနတ်တို့၏အရှင်သည်။ ဝါ-ဓမ္မာနံ၊တရားတို့ကို။ သာမိ၊အစိုးရသည်။ဟောတိ ဖြစ်၏။ဣတိဣမိနာ ကာရဏေန၊ဤသို့ သောအကြောင်းကြောင့်။ သော ဗုဒ္ဓေါ၊ ထိုမြတ်စွာ ဘုရားသည်။ ဓမ္မသာမိ၊ ဓမ္မသာမိ မည်တော်မူပေ၏။ဓမ္မသာမိနော၊ တရားတို့၏ အရှင်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ ဝါ၊ တရားတို့ကြောင့် လူနတ်တို့၏ အရှင်ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ဝါ၊တရားတို့ကို အစိုးရတော်မူသောမြတ်စွာဘုရား၏။ဣဒံ၊ဥစ္စာတည်း။ဣတိတသ္မာ၊ ထိုသို့ တရားတို့၏ အရှင်ဖြစ်တော် မူသော, တရားတို့ကြောင့် လူနတ်တို့၏ အရှင်ဖြစ်တော်မူသော,တရားတို့ကို အစိုးရတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သတ္တိကြောင့်။ ဓမ္မသာမိ၊ဓမ္မသာမိ မည်တော်မူ၏။

ဓမ္မာနံသာမိ ဓမ္မသာမိ-ဟူသော ဆဋ္ဌီတပ္ပုရိသ်သမာသ်၌ ဓမ္မာနံ-ဟူသော ရှေ့ပုဒ်၏ အရကား မဂ်, ဖိုလ်, နိဗ္ဗာန် ကည်းဟူသော လောကုတ္တရာဓမ္မ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါ, ဉာဏ်, အဘိညာဉ် တည်းဟူသော လောကီဓမ္မ၊ မူလကာရဏ တည်းဟူသော ပရိယတ္တိဓမ္မ ရ၏၊ ထိုဓမ္မ၏ မြတ်စွာဘုရား

နှင့် သံ-သာမိ အဖြစ်ဖြင့်စပ်ခြင်း သမ္ဗန္ဓဘောသည် ဌာနူပစာ ရဋ္ဌ အားဖြင့် ရ၏၊သာမိ-ဟူသော နောက်ပုဒ်၏အရကား ထိုဌာနူပစာရဋ္ဌ အားဖြင့် မှတ်အပ်သော မြတ်စွာဘုရား ရ၏။ ဓမ္မသာမိနော ဣဒံ ဓမ္မသာမီ-ဟူသော တဒ္ဓိတ် ဝိဂြိုဟ် ဝယ် ဓမ္မသာမိနော - ဟူသော ရှေ့ပုဒ်၏အရကား မြတ်စွာ ဘုရား ရ၏၊ သုံးပါးသော သာသနာနှင့် သာမိ-သံ အဖြစ် ဖြင့် စပ်ခြင်း သမ္ဗန္ဓဘောသည် ဌာနူပစာရဋ္ဌအားဖြင့်ရ၏၊ ဣဒံအနက်၌ သက်သော ဏပစ္စည်း၏ အရကား ပရိယတ္တိ ပဋိပတ္တိ ပဋိဝေဓ ဟု ဆိုအပ်သော သုံးပါးသော သာသနာ ရ၏။

တံသာသနသဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သာသနာ ကို။ဇောတနော၊ထွန်းပစေတတ်သည်တည်း။ဓမ္မသာမိဇောတနော၊ တရားတို့၏ အရှင်ဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သာ သနာတော်ကို ထွန်းပစေတတ်သည်။ ။(ဤဝစနတ္ထ၌ နိပ္ဖန္န ပုဒ်၏ အရကား ဤကျမ်းကို ပြုသော ဆရာ ရ၏၊ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဝစနတ္ထ၌ နိပ္ဖန္နပုဒ်ကို ဂမျမာနဖြစ်၍ ဂါထာ၌ မရေးသည်။)

၁၁-၁၂-၁၃။ ယောထေရော၊အကြင်ထေရ်သည်။ ဓမ္မသာမိ ဇောတာဝေဝ၊ တရားတို့၏ အရှင် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရား၏ ဥစ္စာတည်းဟူသော သာသနာတော်ကို ထွန်းပစေတတ် သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မဟာဓမ္မ ရာဇဿ၊မြတ်သော ဒါန သီလ အစရှိသော ကုသိုလ်ဓမ္မနှင့်ပြည့်စုံသော တရားမင်းမြတ်၏။ ဂုရုစ၊ ဆရာတော်သည်လည်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုနှစ်ပါးသော သတ္တိကြောင့်။ သောထေရော၊ ထိုမထေရ်သည်။ ဓမ္မသာမိဇောတ မဟာဓမ္မ ရာဇဂုရုတိစ၊ ဓမ္မသာမိ ဇောတ မဟာ ဓမ္မ ရာဇဂုရု - ဟူ၍လည်း။ ဣတိ နာမေဟိ၊ ဤအမည် တို့နှင့်။ သံယုတ္တော၊ ယှဉ်၏၊ သောထေရော၊ ထိုမထေရ်သည်။ ကတမော၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧပုစ္ဆေယျ၊ အကယ်၍ မေးငြားအံ့။

ပုဗ္ဗေဝ၊ ပဋ္ဌမ်ငးဖြစ်စ ရှေးဦးကလျှင်။ နန္ဒမေဓာတိ၊ နန္ဒမေဓာ-ဟူ၍။ ဂုရူဟိ၊ ဆရာတို့သည်။ ကတနာမဝါစ၊ မှည့်အပ်သော အမည်ရှိသည်လည်း ဖြစ်ထသော။ တိသာသနာ လင်္ကာရောတိ၊ တိသာသနာလင်္ကာရ-ဟူ၍။ လဒ္ဓေါ၊ ရအပ်သော။ ပဌမလဒ္ဓနာမောစ၊ ရှေးဦးစွာသော အမည်နာမံ တံဆိပ်လည်း ရှိထသော။ ပရော၊ နောက်ဖြစ်သော။ ဝုတ္တော၊ ဆိုအပ်ပြီးသော။ နာမောစ၊ ဓမ္မသာမိ ဇောတ မဟာဓမ္မ ရာဇ ဂုရု-ဟူသော အမည်လည်း ရှိထသော။ ဣတိ ဒွိလဒ္ဓနော၊ ဤသို့ နှစ်ကြိမ်နှစ်ထပ် ရအပ်သော အမည်နာမ တံဆိပ်လည်း ရှိထသော။ ယသော၊ အရပ်ထက်ဝန်းကျင် ကျော်စောခြင်း ရှိထသော။ ထေရော၊ မထေရ်သည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိသဇ္ဇေယျ၊ ဖြေရာ၏။

၁၄ တေန ပုညေန၊ ထိုသို့ အနန္တနယ ဖြစ်သော သမန္တ ပဋ္ဌာန်းကျမ်း၏ မိရာ နိဿယကို ရေးသား ပြုစုရသော ကောင်းမှုကြောင့်။ ယံအနန္တဝိသယံ ဉာဏံ၊ အကြင် အဆုံးမရှိသော အာရုံရှိသော သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ တံဉာဏံ၊ ထိုသဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်သို့။ သပ္ပဝှာ၊ ကောင်းစွာ။ ဝါ-သမ္မာ၊ မဘောက် မပြန်။ ဝါ-သမ္မာ၊ အသင့်အားဖြင့်။ ပတွာ၊ ရောက်၍၊ အနာဂတေ၊နောင်အခါ၌။ (အကား ဆန္ဒာနုရက္ခဏ အလို့ငှါ ချေသတည်း။) ဇနံ-ဝေနေယျ သတ္တဝါအပေါင်းကို၊ သံသာရ မဟော ဃတော၊သံသရာတည်းဟူသော ကြီးစွာသော ရေအယဉ်မှ။ (ဤကား ပါဌသေသတည်း။) ဝရုတ္တမံ၊ အလွန်မြတ်ထသော။ ဝါ-ဝရုတ္တမံ၊ တောင့်တအပ်သည်ဖြစ်၍ မြတ်ထသော။ နိဗ္ဗာန ထလံ၊ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသော ကုန်းထက်သို့။(ထည့်။) တာရေမိ၊ ကယ်တင်ရပါလို၏။

၁၅ သံသာရေ၊ ဘဝများစွာ သံသရာ၌။ သံသရန္တောပိ၊ ကျင်လည် ရသော်လည်း။ ဇေဋ္ဌောစ၊ သီလ, သမာဓိ, ပညာ စသော ကျေးဇူးဖြင့် ကြီးသော သူတို့ထက် အထူးသဖြင့် ကြီးသည်ရင်း။ သေဋ္ဌောစ၊ ချီးမွမ်းအပ်သော သူတို့ထက် အထူးသဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်သည့်ရင်း။ အဗ္ဘုတောစ၊ မဖြစ်ဘူးမြဲ အံ့ဘွယ် သရဲသော လောကီ

ကျေးဇူးနှင့် ပြည့်စုံသည်ငင်း။ တိက္ခပညာဒိ သမ္ဘန္နောစ၊ ထက်သော ပညာ အစရှိသော ခုနစ်ပါးသော ပညာနှင့် ပြည့်စုံသည်ငင်း၊ လောကဓမ္မ သမာပန္နောစ၊ လောကဝတ် ဓမ္မဝတ်၌ ပြေပြစ်ခြင်းသို့ ကော^^-ဒွာ ရောက်သည်ငင်း။

၁၆။ ဒက္ခောစ၊ ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ အကျိုးစီးပွားနှ လိမ္မာသည်ငင်း။ဒိဋ္ဌိဇုစ၊ ဖြောင့်မတ်သော အယူနှင့် ပြည့်စုံသည်ငင်း။ (အာဂုာ ဟိတော ကဲ့သို့ ဝိသေသန ပရပဒတည်း။) ပညောစ၊ တိဟိတ် ပဋိသန္ဓေပညာဖြင့် ပညာရှိသည်ငင်း။ ယသဝါစ၊ များသော အခြံ အရံနှင့် ပြည့်စုံသည်ငင်း။ သိရီစ၊ ဘုန်းကြက်သရေနှင့် ပြည့်စုံသည် ငင်း။ ပုညဝါစ၊ ဘုန်းရှိသည်ငင်း။ သဒ္ဓါဒိဓမ္မ သမ္ဘန္နောစ၊ သဒ္ဓါ အစရှိသော သူတော်တရား ခုနစ်ပါး သူတော်ဥစ္စာ ခုနစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသည်ငင်း။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော။ လောကေ၊ လောက၌၊ ပါကဋ္ဌတောစ၊ ထင်ရှားသည်ငင်း။

၁၇။ ကေသရော၊ သားတို့၏ မင်းဖြစ်သော ခြင်္သေ့မင်းသည်။ အဆ္ဆမ္ဘိတောဝ၊ မကြောက်မရွံ့သကဲ့သို့။ ပရိသာသု၊ပရိသတ် လေးပါးတို့၌။ ဝိသာရဒေါစ၊ ရဲရင့်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်ငင်း။ ဓမ္မဒါနံ၊ တရား တည်းဟူသော အလှူကို။ ဒဒန္တောပိ၊ ပေးသော်လည်း။ ပရပ္ပဝါဒ မဒ္ဒနောစ၊ သူတပါးတို့၏ မိစ္ဆာအယူကို နှိပ်နင်းနိုင်သည် ငင်း။ ဟောမိ၊ ဖြစ်ရပါလို၏။

၁၈ သရဝါစ၊ ကရဝိက်ငှက်မင်း၏ အသံကဲ့သို့ သာယာသော အသံနှင့် ပြည့်စုံသည်ငင်း။ အာယုဝါစ၊ အသက်ရှည်ခြင်းနှင့် ပြည့် စုံသည်ငင်း။ မိဘိမာစ၊ တည်ကြည်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်ငင်း။ ဇာတိ သုန္ဒရောစ၊ အမျိုး၏ ကောင်းမြတ်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံသည်ငင်း။အာဘယ ပဒ္ဒဝေါစဝ၊ နှစ်ဆယ့်ငါးပါးသော ဘေး, တဆယ့် ခြောက်ပါး သော ဥပဒ္ဒဝေါတို့မှ ကင်းသည်ငင်း၊ အရောဂေါစ၊အနာမရှိသည် ငင်း။ မိဏ္ဍသဏ္ဍဝေါစ ကောင်းသော အဆွေခင်ပွန်းနှင့် ပြည့်စုံသည် ငင်း၊ ဟောမိ၊ ဖြစ်ရပါလို၏။

၁၉ အပရော၊ တပါးသောသူသည်။ မမ၊ငါ၏။ ဂုဏံ၊ သီလ သုတ စသော ဂုဏ်ကျေးဇူးကို။ ဥဿူယန္တောပိ၊ပြိုစုသော်လည်း။ စတုဒ္ဒီသာဟိ၊ အရပ် လေးမျက်နှာတို့မှ။ အာဂတော၊ လာသော။ ဝါတော၊ လေသည်။ သိနေရုံ၊မြင်းမိုရ်တောင်ကို။ နစာလေတိ ဣဝ၊ မလှုပ်ရှား စေနိုင်သကဲ့သို့။ မမ၊ ငါ၏။ ဂုဏံ၊ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို။ စာလေတုံ၊ လှုပ်ရှားစေခြင်းငှါ။ နပ္ပဟောတု၊ မစွမ်းနိုင်သည် ဖြစ်စေသတည်း။

၂၀ အဏ္ဏဒ္ဓယေန၊ လောကီအကျိုး လောကုတ္တရာ အကျိုး, ပစ္စုပ္ပန် အကျိုး သံသရာအကျိုး, မိမိအကျိုး သူတပါး အကျိုး တည်းဟူသော အကျိုးနှင့်။ သမ္ပန္နော၊ ပြည့်စုံသည်။ သဗ္ဗတ္ထ၊အလုံးစုံသော အရာဌာနၶ။ပါဋ္ဌဝေါ၊ ကျင်လျှင်လိမ္မာသည်။ ဘဝေ၊ဖြစ်ရလို၏။ ပရေ၊ တပါးသော သူတို့သည်။ မမ မယာ၊ ငါသည်။ ဘာသိတံ၊ ဆိုအပ်သော။ သစ္စံ၊ မှန်သော။ ဝစနံဝေ၊ စကားကိုသာလျှင်။ (ဝေကား အဝဓာနပယုဂ်) သုဏန္တု၊ နာစေကုန်သတည်း။ ဝါ-ဘာသိတံ၊ သော။ သစ္စံ၊ သော။ မမေဝ၊ငါ၏ သာလျှင်။ ဝစနံ၊ ကို။ သုဏန္တု၊ ကုန်သတည်း။ (မမေဝ ပုဒ်ကား မံဝါ အဖြစ်ပုဒ်၌ ကဲ့သို့ ဝစနံ ပုဒ်ကိုငဲ့လျှင် သာမျတ္တ၌ ဆဋ္ဌီ၊ ဘာသိတံကို ငဲ့လျှင် ကတ္တုတ္ထ၌ ဆဋ္ဌီ)

၂၁ မယှံ၊ ငါသည်။ ဣစ္ဆိတံ၊ အလိုရှိအပ်သော။ ပတ္ထိတံ၊ တောင့်တအပ်သော။ ဝရံ၊ ဆုသည်။ ခိပ္ပမေဝ၊ လျင်စွာသာလျှင်။ သမိဇ္ဈတု၊ ပြည့်စုံစေသတည်း။ သဗ္ဗေ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော။ မယှံ၊ ငါ၏။ (အောက်၌ဆိုအပ်ပြီးသော မယှံသဒ္ဒါကို အဓိကာရ အားဖြင့် ယူ) သင်္ကပ္ပါ၊ ကောင်းသော အကြံတို့သည်လည်း။ပန္နရသော၊ တဆယ့်ငါးရက် တက်၍ ထွန်းသော။ စန္ဒောယထာ၊ လ,ကဲ့သို့။ ပူရေန္တု၊ ပြည့်စေကုန်သတည်း။

၂၂ ဒုဒ္ဒိနိဿယံ၊ ဤပဋ္ဌာန်းနိဿယသည်၊အနာယာသေန၊ မပြို မငြင်သဖြင့်။ သိဒ္ဓံ၊ ပြီးစီးခြင်းသို့။ပဂ္ဂေါတိ ယထာ စ၊ ရောက်သကဲ့သို့

လည်း။ဝေံတထာ၊ တူ။ သမ္ဗုဒ္ဓ၊ ခပ်သိမ်းသော အရပ်တို့၌။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ ပါဏိနောစ၊ သတ္တဝါတို့သည်လည်း။ သိဒ္ဓံ၊လောကီ လောကုတ္တရာ အကျိုးစီးပွား၏ ပြီးစီးခြင်းသို့။ ပပ္ပေါန္တု၊ ရောက်စေကုန်သတည်း။ ဣတိ၊ ဤသည်လျှင် ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော် နိဿယ၏ နိဂုံးစကားရပ် အပြီးသတ်တည်း။

အဆက်ဆက်သော ဆရာမြတ်တို့၏အထံမှ ဆောင်အပ်ဆုံးဖြတ်အပ်သော အဆုံးအဖြတ်ကို သိတော်မူသော တောင်ဘီလူး အရပ်၌ သီတင်းသုံး နေတော်မူသော အနန္တဓဇ မဟာဓမ္မ ရာဇဂုရု ဆရာတော်အထံမှ ရအပ်သောနည်းကို အမှီပြု၍ ဤပဋ္ဌာန်း နိဿယကို စီရင်အပ်သည်၊ နောက်နောက်သော အမျိုးကောင်းသား သောတုဇနတို့သည် ကြည့်ရှု သင်ကြား မှတ်သားပို့သ ဆောင်ရွက်စေကုန်သတည်း။

နိဂုံးပြီး၏။

ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော် နိဿယ အလုံးစုံပြီး၏။